

ATHENSvoice

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025
ΤΕΥΧΟΣ 975,
210 Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
WWW.ATHENSVOICE.GR
FREE PRESS ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ
ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

29 φίλοι, συνεργάτες, καλλιτέχνες
αποχαιρετούν τον Νιόνιο

Επιμέλεια: Δήμητρα Γκρους

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΘΕΑΤΡΟ

180 παραστάσεις που δεν πρέπει να χάσεις

Επιμέλεια: Νίκη-Μαρία Κοσκινά

Είμαστε δίπλα σας
προστατεύοντας ό,τι πιο
σημαντικό. Την υγεία σας.

Στην Τράπεζα Πειραιώς συνεργαζόμαστε με την NN Hellas και σας προσφέρουμε 3 ολοκληρωμένα προγράμματα ασφάλισης υγείας:

- Το προσιτό επιδοματικό πρόγραμμα «**Λύσεις Υγείας Easy**» με απλή και γρήγορη διαδικασία ασφάλισης για όλους.
- Το πλήρες νοσοκομειακό πρόγραμμα «**Λύσεις Υγείας Gold**» με ευρεία κάλυψη σε Ελλάδα και εξωτερικό.
- Το πρόγραμμα πρόληψης και διάγνωσης «**Focus On You**» με απεριόριστες διαγνωστικές εξετάσεις πανελλαδικά και προσιτό κόστος για όλους.

Ασφαλιστικός διαμεσολαβητής Πειραιώς Financial Holdings A.E.

Piraeus

Μάθετε περισσότερα στο piraeusbank.gr

Info-diet

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

Όπως το είπες: Δεν πετάω τίποτα!

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ, ΣΑΒΒΑΤΟ ΒΡΑΔΥ

Το απόλυτο νέο hot spot της πόλης.
Κοσμοπλημμύρα και μπίρες στα πεζούλια.

ΦΡΑΣΗ ΣΕ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Ουρές στα ταμεία.

ΤΟ ΣΝΑΚ ΤΗΣ ΥΠΟΓΛΥΚΑΙΜΙΑΣ ΙΟΝ φουντουκιού sticks

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ

«Σε έναν κρύο κόσμο χρειάζεσαι τους φίλους
σου για να σε κρατούν ζεστό».
(Ο Γουίλιαμ Χαρτ στη «Μεγάλη ανατριχίλα»)

KEY BOOKS

Εκδίδει την καταπληκτική σειρά
«Η τελευταία συνέντευξη και άλλες
συζητήσεις». Εμβληματικές συνομιλίες
με κορυφαίες προσωπικότητες απ' όλους
τους χώρους. Από τη Φρίντα Κάλο και
τον Μπόουι μέχρι τον Άντονι Μπουρντέν
και τον (πιο πρόσφατο) Τζ. Ντ. Σάλιντζερ.
Αξίζει να μάθετε την ανθρώπινη διάσταση
πίσω από τη δημόσια εικόνα του καθενός.

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

«Κουράστηκα να ντρέπομαι για άλλους!»
(Στο Παγκράτι)

ΟΛΑ ΛΑΘΟΣ

Οι νόμοι, οι αντιδικίες και οι φωνές
για το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη.

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Αυτό το τριήμερο τιμούμε την 28η Οκτωβρίου
με το έπος του -40% σε όλα μας τα γυαλιά».
(Από δελτίο Τύπου που έφτασε στο γραφείο μου)

ΒΟΛΤΑ ΣΤΑ ΕΠΟΧΙΑΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Στον έναν διάδρομο Χαλοουίν,
στον άλλο χριστουγεννιάτικα, στον τρίτο
αποκριάτικα και στον τέταρτο καλοκαιρινά
παντός καιρού που ακόμα χρειάζονται.

ΘΡΙΛΕΡ ΜΕ ΔΥΟ ΛΕΞΕΙΣ

Αθηναϊκά πεζοδρόμια
(Οι μισοί μου φίλοι είναι στο ΚΑΤ)

ΑΚΡΙΒΑΙΝΕΙ Ο ΚΑΦΕΣ ΚΑΙ Η ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Τουλάχιστον πήγε καλά η παραγωγή στο λάδι.
Θα κάνουμε Χριστούγεννα με λαδερά.

ΟΡΚΟΙ ΑΓΑΠΗΣ ΣΤΟ INSTAGRAM

Βανδή: «Εγώ κι εσύ... από πάντα...
Χρόνια πολλά, αγάπη μου».
Μπισμπίκης: «Σ' ευχαριστώ, αγάπη μου...».

ΝΕΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Ακόμα και η Μαντόνα χόρτασε τη δόξα.
Πρώην πρωθυπουργοί θέλουν κι άλλη.

ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ

«Παριζιάνα η έγκυος Καινούργιου».

Σε βλέπω!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω να τα πίνεις και να ξεδίνεις

Τις νύχτες δεν κοιμάμαι — κυκλοφορώ σαν την κουκουβάγια στα
δρομάκια της Κυψέλης, της πλατείας Βικτωρίας, των Εξαρχείων. Πε-
ρίπολος γειτονιάς. Βγάζω το αόρατο μπλοκάκι και καταγράφω τα
τρέχοντα που φεύγουν και τα μελλούμενα που έρχονται. Και κυρίως
σε βλέπω. Τι έχεις πάθει; Έχεις πιάσει όλες τις απίθανες γωνιές, όλες
τις τρύπες, τα τέως ψιλικατζιδικα, χρυσά ψαλίδια, μανάβικα που βα-
φτίστηκαν προχειρώς μπαρ. Επίπλωση δεν βλέπω να υπάρχει, χλίδα
μηδέν, μια μπάρα με το ζόρι και κάτι σκαμπό κινέζικα. Ποιος χέστηκε
για τα σκαμπό, θα μου πεις, όλοι έξω στο πεζοδρόμιο ή όρθιοι είναι, με
τα ποτά στο χέρι και το χρόνιο άγχος στο μάτι. Μερικοί έχουν και τρία
αυτοάνοσα — με το που εξομολογούνται το τέταρτο, ο μπάρμαν κερνά-
ει μια γύρα σφηνάκια την παρέα τους.

Δεν σε βλέπω μόνο εγώ βέβαια, σε βλέπουν και κάτι σοβαροί οικο-
νομικοί αναλυτές, κάτι κυβερνητικοί εκπρόσωποι, κι αποφαινόνται
ότι οί Έλληνες έχουν λεφτά, αλλιώς τι πίνουν στα μπαρ και τι τρώνε
στις ταβέρνες που πολλαπλασιάζονται σαν τους ιούς τον χειμώνα;
Στραβούλιακες, δεν βλέπουν. Τα νύχια σου τρώς στις ταβέρνες και το
τελευταίο σου δεκάευρο στα μπαρ. Σπίτι δεν πρόκειται ν' αγοράσεις,
εξοχικό γελάω, αυτοκίνητο άσ' το καλύτερα, μέλλον δεν βλέπεις, θα
πεθάνουμε όλοι σύντομα, ζήτω ο Τραμπ και ο Πούτιν και ο Σι Τζιν-
πίνγκ. Σηκώνω κι εγώ το ποτήρι. Στην υγεία μας, ρε παιδιά!

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει
αποκλειστικά για την ATHENS VOICE ο
Αλέξης Κυριτσόπουλος. Γεννήθηκε
στην Αθήνα αλλά γνώρισε τη
ζωγραφική στο Παρίσι. Η ζωγραφική
του φιλοξενείται σε γκαλερί, βιβλία,
δίσκους βινυλίου, CD, αφίσες. Έχει
ζωγραφίσει μουσικά θεάματα και έχει
δημιουργήσει «κινούμενη ζωγραφική»
ή αλλιώς κινούμενα σχέδια. Εκτός από
τις ατομικές εκθέσεις (Γκαλερί Σκουφά,
Ζουμπουλάκη, Αστρα, Άνεμος) και από
κάποιες ομαδικές, η ζωγραφική του
βρίσκεται στα βιβλία του: «Παραμύθι
με τα χρώματα», «Ένα παραμυθάκι
για χειμώνα και καλοκαίρι», «Άσπρο
άλογο» (εκδ. Κέρδος), «Έλα»,
«Σαββατοκύριακα» (εκδ. Άγρα).
Ήταν ο πιο στενός συνεργάτης
του Διονύση Σαββόπουλου.

Athens Voices

Του ΓΙΑΝΝΗ NENE
panikoval500@gmail.com

Λόγια που ακούστηκαν δημοσίως στην Αθήνα

«**Αχ, Κωνσταντίνε μου!**
Εσύ είσαι;
Δεν σ' αναγνώρισα
με το κοτλέ!»

(Κυρία χαιρετάει τον Κωνσταντίνο Βήτα
στο φουαγιέ της Εθνικής Λυρικής Σκηνής,
Σάββατο βράδυ)

«**Το πόσο χαίρομαι**
που πηγαίνουμε με τρόλεϊ,
δεν μπορείς
να φανταστείς!»

(Καλοντυμένη κυρία μιλάει στον συνοδό της.
Τρόλεϊ γραμμή 10, Σάββατο απόγευμα)

«**Τι να το κάνω το Spotify.**
Εμένα μου αρέσει
η έκπληξη. Να μην ξέρω
ποιο τραγούδι ακολουθεί.
Γι' αυτό μ' αρέσει
το ραδιόφωνο».

(Παρέα στο μπαρ του President, Κυριακή απόγευμα)

Ηλικιωμένη γυναίκα με πατερίτσα
και πρόβλημα στο πόδι προσπαθεί
ν' ανέβει σε λεωφορείο. Δύο άντρες
προσπαθούν να τη βοηθήσουν,
εκείνη παθαίνει υστερία κι αρχίζει
να ουρλιάζει:

«**Τι μου κρατάς τα χέρια!**
Πώς να πιαστώ να ανέβω!
ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΝΑ ΚΟΙΤΑΤΕ
ΟΛΟΙ! Τι είμαι; Το πανηγύρι
του χωριού;»

(Γραμμή 550, Σάββατο απόγευμα)

«**Πάρτε λαχείο! Πάρτε!**
Προστατεύει
από τη φτώχεια!»

(Λαχειοπώλης έξω από την Athens Voice,
Χαριλάου Τρικούπη, Δευτέρα πρωί)

«**Μόλις έβαλα ChatGPT**
και το πρώτο πράγμα που το
ρώτησα ήταν
“Μπενάβεις καλιαρντά;”».

(Παρέα σε μπαρ της Κολοκοτρώνη, Σάββατο βράδυ)

Μια κηδεία για το τέλμα της Ελλάδας

Κηδεία Διονύση Σαββόπουλου: το λαϊκό προσκύνημα, η ανεξαρτησία των καλλιτεχνών, οι ασεβείς και οι αγροίκοι

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Η κηδεία του Διονύση Σαββόπουλου στις 25 Οκτωβρίου ήταν μια μικρογραφική εικόνα όλων όσα μας καθηλώνουν στο τέλμα Ελλάδα: πολιτική οικειοποίηση διανοουμένων, ιδεολογικός δογματισμός, απρεπής συμπεριφορά, κοινωνική αγραμματοσύνη.

Αρχίζω από την κυβέρνηση. Οι κυβερνήσεις θα έπρεπε να είναι πιο διακριτικές στις νεκρώσιμες ακολουθίες και γενικότερα στις τελετουργίες καλλιτεχνών· η έντονη παρουσία τους σημαίνει οικειοποίηση· παρέμβαση στην ανεξαρτησία ανθρώπων που πρόσφεραν σε όλους μας όχι μόνο τέχνη αλλά και λίγη από τη σοφία τους — όση μπορέσαμε να αντέξουμε. Πράγματι, τα τελευταία χρόνια έχει γίνει συνήθεια οι πολιτικοί να εκφωνούν επικηδείους: το 2017 ο Μακρόν οργάνωσε, με τη συνεργασία της οικογένειας του Τζόνι Χαλιντέι, μαζική πορεία και εκκλησιαστική λειτουργία· ο στόχος του ήταν η, έστω ευκαιριακή, ένωση των Γάλλων με αφορμή την απώλεια ενός κοινού ινδάλματος. Στη συνέχεια, ο Γάλλος πρόεδρος παρέστη στις κηδείες του Σαρλ Αζναβούρ και του Ζαν-Πολ Μπελμοντό — όμως, αυτές οι λαϊκές εκδηλώσεις, όπως και η παλιότερη της κηδείας της Εντίτ Πιάφ, είχαν μια θεμελιώδη διαφορά από αυτά που εκτυλίχθηκαν στην Αθήνα το περασμένο Σάββατο: ήταν απολιτικές και ενοποιητικές· παρά τις κακόγουστες στρατιωτικές φανφάρες, δεν υπήρχε ιδεολογική οικειοποίηση, πολύ λιγότερο εμφυλιοπολεμικό πνεύμα.

Οπωσδήποτε, οι τελετές των αποχαιρετισμών εξαρτώνται από τις αποφάσεις των εκλιπόντων και της οικογένειάς τους, καθώς κι από τα χαρακτηριστικά της παρουσίας τους μέσα στον κόσμο: Η κηδεία του Μίκη Θεοδωράκη συνοδεύτηκε από εθνικό πένθος και λαϊκό προσκύνημα, ενώ εκείνη του Μάνου Χατζιδάκι έγινε, όπως είχε ζητήσει ο ίδιος, σε στενό κύκλο στο Κοιμητήριο της Παιανίας — όχι στο Α΄ Νεκροταφείο. Δεν μπορώ να ξέρω τις τελευταίες επιθυμίες του Διονύση Σαββόπουλου και το αν η οικογένειά του είχε τον πλήρη έλεγχο της τελετής. Ξέρω όμως από προσωπική πείρα ότι οι άνθρωποι που πενθούν δεν έχουν χώρο στο μυαλό τους για διοργανώσεις εκδηλώσεων.

Χιλιάδες «ανώνυμοι» άνθρωποι πέρασαν από το παρεκκλήσι για το τελευταίο αντίο στον Διονύση Σαββόπουλο. Η κηδεία είχε, δικαιολογημένα, μεγάλο δημόσιο και συγκινησιακό βάρος: ο Σαββόπουλος, με τη μουσική και με την ύπαρξή του, ήταν οικείο πρόσωπο για τουλάχιστον δύο γενιές Ελλήνων· ήταν ο «Νιόνιος». Κι όμως, ο αποχαιρετισμός εκφυλίστηκε σε κοσμικό και πολιτικό γεγονός κατά το οποίο οι απουσιολόγοι, ό-

πως συμβαίνει πάντοτε στα κοσμικά και πολιτικά γεγονότα, κατέγραψαν παρουσίες και απουσίες. Είναι δύσκολο να σχολιαστούν οι παρουσίες, πολλές από τις οποίες ήταν σίγουρα ειλικρινείς, άλλες, εξίσου σίγουρα, ήταν για το θεαθήναι, όπως είναι υπερβολικά πολλά πράγματα στη χώρα μας. Οι απουσίες είναι σαφέστερες: δείχνουν το χαμηλό πολιτιστικό μας επίπεδο και την αξιοθρήνητη έλλειψη πολιτικής και κοινωνικής αγωγής· τις ρίζες της καθυστέρησης και της νοσηρότητάς μας. Μερικές, αν όχι όλες, οφείλονται σε κάτι βαθύτερο από την πολιτική εχθρότητα και το προσωπικό μίσος: υπάρχουν άνθρωποι τόσο αδαείς και τόσο αγροίκοι, που δεν κατανοούν το μέγεθος του Σαββόπουλου και τον ρόλο που έπαιξε επί εξήντα χρόνια στο πεδίο της έκφρασης· τους λείπει η νοητική δυνατότητα για να δουν πως η ύπαρξή του ανάμεσά μας έκανε τον κόσμο μας καλύτερο. Εξάλλου, δεν ξέρουν τι σημαίνει καλύτερος κόσμος. Έτσι, η απουσία τους από την κηδεία μάλλον τη λάμπρυνε: ας μη συναγελαζόμαστε με ακροατές σκυλάδικων και αντάρτικων. Αν και ο Σαββόπουλος επιζητούσε τη λαϊκή συγκατάθεση —μέχρις ενός σημείου—, ίσως να μην επιθυμούσε να

παρευρεθούν στην κηδεία του εκείνοι που το 1989 είχε χαρακτηρίσει «Κωλοέλληνες»· να λοιπόν που οι «Κωλοέλληνες» απείχαν.

Ειδικότερα για την αριστερά, την κομμουνιστική και τη δήθεν ανανεωτική, δεν χρειαζόταν η στάση της έναντι του Σαββόπουλου, ζωντανού ή νεκρού, για να αποκαλυφθεί η βαθιά αφροσύνη, η μισαλλοδοξία και η εμπάθεια που τη χαρακτηρίζει — πρόκειται για δομικό στοιχείο

της ιδεολογίας της και των προσώπων που την υπηρετούν. Εκτός του ότι με τη ρητορική της προσπάθησε να τον υποβαθμίσει σε «καλλιτέχνη β΄ διαλογής» —εξαιτίας των πολιτικών διαφορών αλλά, κυρίως, επειδή δεν διαθέτει αισθητικό κριτήριο— χειραγώγησε τους νεότερους οδηγώντας τους σε ευτελείς καλλιτεχνικές προτιμήσεις. Η αριστερά έχει μαραζώσει στον θλιβερό της μικρόκοσμο από «στρατευμένους» χωρίς έμπνευση και ελευθερία, οι οποίοι ταυτίζουν την επαναστατικότητα με την αμάθεια και την ασέβεια.

Τέλος, ένα σύντομο σχόλιο για τη δήλωση του κ. Χαρίτη ότι αποχαιρέτησε τον Διονύση Σαββόπουλο μόνος, «ακούγοντας τη μουσική του». Οι πολιτισμοί στηρίζονται σε κοινά σύμβολα, σε κοινές τελετουργίες: συμμετέχουμε ως άτομα σε συλλογικές εκδηλώσεις, διατηρώντας την ατομικότητα και τις διαφορές μεταξύ μας. Όσοι από μας δεν ανέχονται να αναπνέουν τον ίδιο αέρα με τους υπολοίπους, θέτουν εαυτόν εκτός κοινωνίας και εκτός πολιτισμού. **A**

Οι χάρτες της κοινής λογικής

Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΨΗ

Στα αρχεία του ΥΠ. ΕΞ. υπάρχουν χάρτες του Αιγαίου πάνω στους οποίους είναι αποτυπωμένη μια συμφωνία Ελλάδας-Τουρκίας για τα χωρικά ύδατα. Επιτεύχθηκε το 2003, δεν πήρε όμως ποτέ επίσημο χαρακτήρα και δεν ήρθε ποτέ στη δημοσιότητα. Όπως αποκάλυψε ο τότε υφυπουργός Χρήστος Ροζάκης, ο λόγος είναι ότι ο πρωθυπουργός εκείνη την εποχή, ο Κώστας Σημίτης, θεωρούσε πως δεν είχε την κοινοβουλευτική πλειοψηφία για να την εγκρίνει. Πίστευε ότι ο Γιώργος Παπανδρέου θα κέρδιζε τις εκλογές του 2004 και θα μπορούσε στη συνέχεια να τη φέρει στη Βουλή. Αποδείχθηκε πως έκανε λάθος. Ακολούθησε η ανερχόμενη διακυβέρνηση Καραμανλή και, αντί συμφωνίας, περιοριστήκαμε στις κουμπαριές. Η ιστορία αποτελεί μια καλή υπενθύμιση για το πώς τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής τελικά επικαθορίζονται από την εσωτερική πολιτική.

Να όμως που το ζήτημα των 12 μιλίων απέκτησε ξανά επικαιρότητα. Ένας λόγος είναι ότι η κυβέρνηση έθεσε ως προϋπόθεση για να μετασχει η Τουρκία στο ευρωπαϊκό αμυντικό πρόγραμμα Safe την αποκήρυξη του casus belli. Ο δεύτερος είναι ότι, μετά τις ελληνικές ενστάσεις, η Τουρκία, ξαφνικά, διά του υπουργού Εξωτερικών της Χακάν Φιντάν, εμφανίστηκε διατεθειμένη να συζητήσει το θέμα, εξέφρασε μάλιστα την αισιοδοξία ότι μπορεί να βρεθεί λύση. Έχει δίκιο, λύση υπάρχει και οι δύο πλευρές μπορούν να την ενεργοποιήσουν άμεσα.

Το ότι η Τουρκία κάνει αυτή τη στροφή δεν πρέπει να προκαλεί απορία. Υπάρχει το άμεσο ζητούμενο: η συμμετοχή στην ευρωπαϊκή αμυντική αρχιτεκτονική, την οποία εν μέρει εμποδίζει το ελληνικό βέτο. Υπάρχει ωστόσο μια γενικότερη στροφή της Τουρκίας προς τη Δύση και η προσπάθεια Ερντογάν αναβάθμισης του ρόλου της στην περιοχή. Η αντιπαράθεση με την Ελλάδα δεν την εξυπηρετεί. Τη βλέπει σαν αγκάθι από το οποίο δεν μπορεί να απαλλαγεί, γιατί η Ελλάδα είναι χώρα του ΝΑΤΟ, της ΕΕ, έχει στρατηγική συμμαχία με τις ΗΠΑ και το Ισραήλ και επιπλέον διαθέτει ισχυρές ένοπλες δυνάμεις.

Γύρω από το ιδεολόγημα της γαλάζιας πατρίδας η Τουρκία έχει διευρύνει τις διεκδικήσεις της

Έχει σημασία μια συμφωνία για τα χωρικά ύδατα; Αυτονοήτως μεγάλη. Κατ' αρχήν επειδή αυτομάτως αυξάνει τις περιοχές στη θάλασσα και στον βυθό τις οποίες η Ελλάδα μπορεί να αξιοποιήσει. Όπως εξήγησε ο κ. Ροζάκης, η αρχική συμφωνία προέβλεπε επέκταση των υδάτων στα 12 μίλια σε όλες τις ακτές πέραν του 25ου μεσημβρινού — δηλαδή στις Σποράδες, την Εύβοια και όλες τις ηπειρωτικές ακτές. Ανάλογη επέκταση θα έκανε και η Τουρκία στις δικές της ηπειρωτικές ακτές.

Ακόμα πιο σημαντικό, ωστόσο, είναι ότι μια τέτοια συμφωνία είναι προϋπόθεση και θα άνοιγε ενδεχομένως τον δρόμο για την παραπομπή του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας στη Χάγη.

Η απόσταση μέχρι να φτάσουμε σ' αυτό το σημείο παραμένει, βέβαια, μεγάλη και γεμάτη εμποδία. Από την άλλη, είναι φανερό πως υπάρχει κινητικότητα. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η ελληνική πρόταση για πενταμερή διάσκεψη, στην οποία η χώρα μας θέλει να τεθεί και το ζήτημα των θαλασσίων ζωνών. Δύσκολα θα γίνει αποδεκτή από την Τουρκία, λόγω της συμμετοχής της Κύπρου. Δύο παράγοντες, ωστόσο, μπορεί να λειτουργήσουν διευκολυντικά. Ο πρώτος είναι η εκλογή του μετριοπαθούς Τουρκοκύπριου ηγέτη και η πιθανή επανέναρξη ουσιαστικών συνομιλιών για το μέλλον του νησιού. Και ο δεύτερος είναι ο ακτιβισμός του Τραμπ, ο οποίος ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τα ζητήματα ενέργειας. Το 2025, βέβαια, δεν είναι ίδιο με το 2003. Γύρω από το ιδεολόγημα της γαλάζιας πατρίδας η Τουρκία έχει διευρύνει τις διεκδικήσεις της με την επέκταση των γκρίζων ζωνών και τη σύνδεση της αποστρατιωτικοποίησης με την αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας. Το πρακτικό τους αντίκρισμα, ωστόσο, είναι μικρό και θα γινόταν ακόμα μικρότερο αν οι δύο χώρες μπορούσαν να λύσουν το ζήτημα της υφαλοκρηπίδας. Το μόνο διμερές ζήτημα δηλαδή που έχει οδηγήσει στο πρόσφατο παρελθόν και μπορεί να οδηγήσει ξανά στο μέλλον σε μια θερμή αναμέτρηση.

Στην πραγματικότητα, όλα τα υπόλοιπα το μόνο που πετυχαίνουν είναι να συντηρούν και στις δύο πλευρές ένα κλίμα αντιπαράθεσης και αδιεξόδου. Δίνουν τροφή σε εθνικιστικά αφηγήματα, αυτοκρατορικές ψευδαισθήσεις και θεωρίες φινλανδοποίησης, που δηλητηριάζουν την κοινή γνώμη. Το 2003, αντιθέτως, δείχνει πως δεν υπάρχει τίποτα που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσα σε κλίμα καλής θέλησης και κοινής λογικής. Υπάρχουν άλλωστε και οι χάρτες που το αποδεικνύουν. **A**

Καχυποψία

Της ΖΑΪΡΑΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ

Γιατί οι άνθρωποι δυσπιστούν απέναντι σε ό,τι ακούγεται από «επίσημα χείλη», είτε πρόκειται για την κυβέρνηση είτε για θεσμικούς εκπροσώπους οργανισμών και φορέων.

Χτες, μπαίνοντας σ' ένα σούπερ μάρκετ της γειτονιάς μου, βρέθηκα συγκλονισμένη. Λίγο πριν είχα συναντήσει μια γνωστή που μου εκμυστηρεύτηκε ότι η κόρη της, μόλις 50 ετών, υποβλήθηκε σε διπλή μαστεκτομή και ταλαιπωρείται με χημειοθεραπείες. Το μοιράστηκα με μια υπάλληλο του καταστήματος, που με ξέρεi και την ξέρω, κι εκείνη αντέδρασε ακαριαία: «Μα φυσικά· όλο και περισσότερος νέος κόσμος αρρωσταίνει εξαιτίας των εμβολίων».

Παρά τις επίσημες ανακοινώσεις για την απουσία ξυλόλιου στην τραγική ιστορία των Τεμπών, πολλοί εξακολουθούν να αμφισβητούν τα ευρήματα των ερευνών. Στα νοσοκομεία, οι συγγενείς των ασθενών εμπιστεύονται περισσότερο τη διπλανή ασθενή που «ξέρει», επειδή «τα έχει περάσει», παρά τον γιατρό τους. Δεν προχωρά στη χώρα μας η καύση απορριμμάτων, γιατί δεν εμπιστευόμαστε το κράτος· θεωρούμε ότι κάθε έργο τελικά εξυπηρετεί ιδιωτικά και όχι δημόσια συμφέροντα.

Προσπαθώ να ερμηνεύσω αυτή τη διάχυτη καχυποψία. Δεν είναι τυχαία· πηγάζει από έναν συνδυασμό ιστορικής εμπειρίας, ψυχο-

λογικών μηχανισμών και κοινωνικών δυναμικών. Δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, αλλά στην Ελλάδα είναι εντονότερο, εξαιτίας της χαμηλής εμπιστοσύνης στους θεσμούς. Όταν οι άνθρωποι νιώθουμε ότι στο παρελθόν εξαπατηθήκαμε ή δεν προστατευτήκαμε από το κράτος, αναπτύσσουμε μια βασική δυσπιστία. Επιπλέον, υπάρχουν οι λεγόμενες γνωστικές προκαταλήψεις: τείνουμε να πιστεύουμε πληροφορίες που επιβεβαιώνουν αυτό που ήδη φοβόμαστε.

Από ψυχολογική σκοπιά, η καχυποψία απέναντι στα «επίσημα χείλη» πηγάζει από:

- έλλειψη εμπιστοσύνης
- γνωστικές προκαταλήψεις
- επιμονή της παραπληροφόρησης
- ανάγκη ελέγχου μέσω συνωμοσιολογίας
- διαφορετική αντίληψη κινδύνου.

Δεν αρκεί λοιπόν η παροχή περισσότερων στοιχείων· χρειάζεται κατανόηση των ψυχολογικών μηχανισμών που κάνουν τους ανθρώπους να απορρίπτουν την «επίσημη» πληροφορία.

Η καχυποψία στην Ελλάδα έχει ιστορικό βάθος. Δεν είναι καινούργια· ριζώνει στη μακρά εμπειρία ξένης κυριαρχίας, στη δυσλειτουργία και την πελατειακή φύση του κράτους, στη διαρκή πολιτική αστάθεια. Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν συμβάλει σημαντικά στη διάχυση αυτής της δυσπιστίας. Διάβαζα πρόσφα-

τα ένα άρθρο του Θοδωρή Γεωργακόπουλου στην Καθημερινή: μια εταιρεία ανέλυσε 52.000 tweets που έγιναν μέσα στις πρώτες 24 ώρες μετά από κάποια δημοσίευση και διαπίστωσε ότι το 44,5% προερχόταν από ψεύτικους λογαριασμούς που ανάρτησαν αυτοματοποιημένο περιεχόμενο. Η πυροδότηση και η ανακύκλωση της υστερίας ήταν σε μεγάλο βαθμό κατασκευασμένη απ' αυτό το δίκτυο. Κάποιοι αποφασίζουν ότι ένα θέμα αξίζει να προκαλέσει οργή, και πλημμυρίζουν τα μέσα με αυτοματοποιημένες αναρτήσεις. Ο Γεωργακόπουλος αναφέρει ότι δημιουργός μιας πολύ επιδραστικής πηγής πληροφοροφόρησης ήταν ένας Ινδός, ονόματι Σαουράμη Τσαντρακάρ, κάτοικος Ντουμπάι, ο οποίος συνελήφθη πρόσφατα για απάτες με κρυπτονομίσματα και ιστοσελίδες στοιχημάτων.

Ελάχιστοι συνειδητοποιούν ότι όλο αυτό το ψηφιακό οικοσύστημα του διχασμού και της εξαλλοσύνης είναι, σε μεγάλο βαθμό, ένα ψεύτικο κατασκεύασμα. Μια περφόρμανς, μια απάτη – σχεδιασμένη για να μας χωρίζει σε ομάδες, για να τασκωνόμαστε για ανούσια πράγματα. Όμως, δεν είναι μόνο η καχυποψία που κυρι-

αρχεί, αλλά και ένας διάχυτος θυμός. Ο γενικευμένος θυμός και η καχυποψία συνδέονται αμφίδρομα: ο θυμός τροφοδοτεί την καχυποψία, ενώ η καχυποψία ενισχύει τον θυμό, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο.

Τι μπορεί να γίνει; Πώς μπορούν να περιοριστούν η καχυποψία και ο θυμός; Οι γονείς πώς προετοιμάζουν τα παιδιά να αντιμετωπίσουν τον ξένο, τον «άλλον»; Από βρέφη, οι άνθρωποι αναζητούμε τον Άλλον για να επικινηώσουμε – αρχικά με τα πρόσωπα φροντίδας κι έπειτα με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Η στάση των γονιών προς τους ξένους επηρεάζει τη στάση των παιδιών απέναντί τους. Μπαίνουμε σε μια αίθουσα αναμονής γιατρού γεμάτη κόσμο και δεν χαιρετάμε. Μπαίνουμε σε έναν ανεγκυστήρα με άλλον άνθρωπο και δεν καλημερίζουμε. Αυτές οι απλές καθημερινές συμπεριφορές τι άλλο δείχνουν

παρά ότι η διάθεσή μας προς τον Άλλον δεν είναι φιλική; Και τι αντιλαμβάνονται βλέποντάς μας τα παιδιά μας; Ίσως η θεραπεία της καχυποψίας να ξεκινά από κάτι τόσο απλό: ένα χαμόγελο, έναν χαιρετισμό, μια πράξη εμπιστοσύνης. **Α**

Η καχυποψία στην Ελλάδα ριζώνει στη μακρά εμπειρία ξένης κυριαρχίας, στη δυσλειτουργία και την πελατειακή φύση του κράτους, στη διαρκή πολιτική αστάθεια

Καμεράτα
Ορχήστρα
των Φίλων
της Μουσικής

Μέγαρο
Μουσικής
Αθηνών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Mozart Concerti
Γιώργος Πέτρου
2.11.25

Schubert 8 – Beethoven 5
Γιώργος Πέτρου
19.11.25

Claudio Monteverdi
Vespro della Beata Vergine
Emiliano Gonzalez Toro
28.12.25

Πρωτοχρονιά
με άρωμα Βιέννης
Διονύσης Γραμμένος
4.1.26

Υποστηρικτής ΣΤΑΣΥ

Χορηγοί Επικοινωνίας: EPT, ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 103.7, ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 90.9, KOSMOS 93.6, COSMOTE TV, ATTICA MEDIA GROUP, ΔΙΕΣΗ 101.3, GALAXY 92, ΑΘΗΝΑ 9.84, CNN.GR, CULTURENOW.GR, MONOPOLI.GR, QUEEN.GR, NEWSBEAST.GR, IN2LIFE.GR, ARTANDLIFE.GR, METEO.GR

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025 Α.Β. 5

Τα νούμερα της εβδομάδας

Του ΣΤΑΜΑΘΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

18 ημέρες άντεξαν τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ χωρίς τον φυσικό τους ηγέτη, τον Αλέξη Τσίπρα. Την περασμένη Παρασκευή η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της Πολιτικής Γραμματείας υπερψήφισε την πρόταση Φάμελλου για «συμπόρευση με τον πρώην πρωθυπουργό». Σαν να χωρίζει το ζευγάρι, ο ένας εκ των δύο να φεύγει απ' το σπίτι και ο άλλος να του ανακοινώνει την απόφαση να μετακομίσει μαζί του στο νέο του σπίτι.

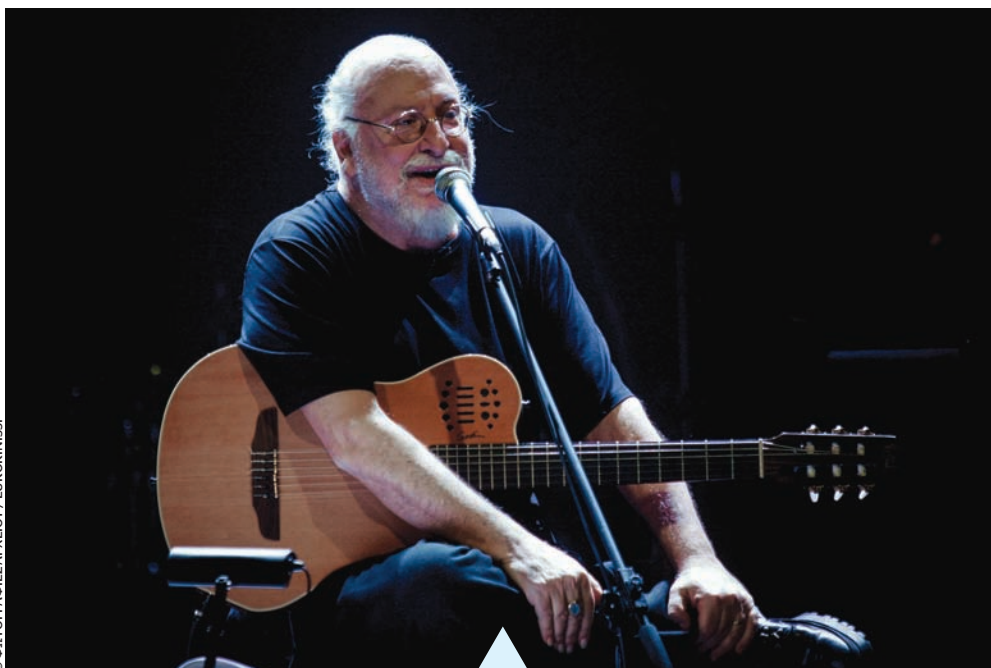
61 εκατ. τόνοι ερειπίων έχουν θάψει την πόλη της Γάζας, σύμφωνα με τον ΟΗΕ. Είναι συγκλονιστικό το ενδιαφέρον του Οργανισμού και εξαιρετική η ακρίβεια της αποτύπωσης, αλλά προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι, ενώ γνωρίζει τα πάντα που γίνονται στον θύλακα, δεν είχε ιδέα για τα τούνελ που κατασκευάζονταν για δεκαετίες με λεφτά της ανθρωπιστικής βοήθειας.

170 φορές το βάρος του Έμπορ Στέιτ Μπρίντινγκ στη Νέα Υόρκη, ή περίπου 6.000 φορές το βάρος του Πύργου του Άιφελ στο Παρίσι είναι το ισοδύναμο βάρος σύμφωνα με τον ΟΗΕ.

3/4 των κτιρίων της Γάζας έχουν καταστραφεί, σύμφωνα με την ίδια πηγή. Το πόσα τούνελ τρομοκρατών είναι σε λειτουργία ακόμη δεν το γνωρίζουμε. Ούτε φυσικά το πόσοι άνθρωποι εκτελούνται καθημερινά σε κοινή θέα.

68.280 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους από «τις επιθέσεις του Ισραήλ», σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Υγείας της κυβέρνησης της Χαμάς. Στην πλειοψηφία τους ήταν άμαχοι, λένε οι τρομοκράτες, και η αρμόδια υπηρεσία του ΟΗΕ κρίνει τα στοιχεία αξιόπιστα.

58,5 χιλιάδες περισσότεροι

© ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΡΧΕΙΟΥ / EUROKINISSI

80 ετών ήταν όταν μας παράτησε μόνους στον μάταιο τούτο κόσμο ο Διονύσης Σαββόπουλος, ή Νιόνιος για τους φαν.

2 μόνο πολιτικοί αρχηγοί παραβρέθηκαν στην εξόδιο ακολουθία. Η Ζωή Κωνσταντοπούλου και ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Οι λοιποί απεί-

χαν, ίσως επειδή δεν τον θεωρούσαν σπουδαίο ή επειδή ήθελαν να δείξουν ότι δεν συγχωρούν όσους πρόδωσαν τις ιδεοληψίες τους.

θάνατοι απ' ό,τι γεννήσεις καταγράφηκαν το 2024, σύμφωνα με μελέτη του αφηρημένου καθηγητή Δημογραφίας του Παν. Θεσσαλίας Βύρωνα Κοτζαμάνη.

148 χιλιάδες παιδιά γεννήθηκαν το 1980 ενώ μόνο 68,5 χιλιάδες το 2024. Κάντε ξέρετε τι, γιατί χανόμαστε.

10 άτομα παραπέμπονται σε δίκη στο Παρίσι για σεξιστικό εκφοβισμό εναντίον της Μπριζίτ Μακρόν. Κατηγορούνται για διασπορά ψευδών ισχυρισμών ότι η Πρώτη Κυρία της Γαλλίας «γεννήθηκε άνδρας». Εδώ γίνεται μακελινό με τα fake news, πάντα στο όνομα της ελεύθερης ενημέρωσης. Ακόμη και από ΜΜΕ που ανήκουν σε κόμματα.

18,4 εκατ. ευρώ πουλήθηκε ένας μονοχρωματικός πίνα-

κας του Ιβ Κλάιν. Στην πραγματικότητα ήταν ένας καμβάς βαμμένος μπλε.

167 είναι το επίπεδο του μπλε φωτός που υπάρχει στο πατενταρισμένο χρώμα του καλλιτέχνη, το οποίο και ονομάζεται international Klein blue. Εμπειρέχεται επίσης ποσότητα πράσινου (47) και καθόλου κόκκινο. Έτσι μπορείτε να φτιάξετε με ακρίβεια το χρώμα στο σύστημα RGB.

5,29 δισ. ευρώ αναμένεται να αποπληρώσει πρόωρα ο ΟΔΔΗΧ τον προσεχή Δεκέμβριο, μειώνοντας άμεσα το χρέος κατά 2,2% του ΑΕΠ.

150 εκατ. ευρώ από τόκους αναμένεται να εξοικονομήσει η χώρα μας σε βάθος 12ετίας από τη συγκεκριμένη κίνηση.

300 αστυνομικοί θα στελε-

χώσουν τη νέα μονάδα μόνιμης παρουσίας εντός των καταυλισμών Ρομά σε όλη τη χώρα.

100 εξ αυτών θα υπηρετούν στην Αττική και οι υπόλοιποι σε συγκεκριμένες περιοχές στην περιφέρεια.

50 επιπλέον άτομα θα προσληφθούν και θα έχουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή ανάμεσα στις κοινότητες των Ρομά και τις Αρχές.

400 κιλά με ταχύτητα 42 μέτρα ανά λεπτό και «αθόρυβη σαν ψίθυρος» μεταφέρει η σκάλα-όχημα της γερμανικής εταιρείας Böcker. Είναι αυτή που χρησιμοποίησαν οι κλέφτες για να πάρουν τα κοσμήματα του Λούβρου. Η εταιρεία χρησιμοποίησε την κλοπή για λόγους διαφήμισης. Guerilla marketing ονομάζεται και εί-

ναι απλό.

2 άνδρες ηλικίας 35-40 ετών, κάτοικοι του υποβαθμισμένου προαστίου του Παρισιού Σεν Ντενί, γνωστοί των γαλλικών Αρχών για τη συμμετοχή τους σε διαρρήξεις, συνελήφθησαν για τη θρασυτατη κλοπή. Τα κοσμήματα παραμένουν άφαντα.

12,2% αύξηση παρουσίασαν τον Ιούλιο οι οικοδομικές άδειες στην Ελλάδα, ενώ ο όγκος της οικοδομικής δραστηριότητας αυξήθηκε κατά 21,7%.

9,9% μείωση στον αριθμό των οικοδομικών αδειών παρουσιάζεται στο σύνολο του επταμήνου Ιανουαρίου-Ιουλίου 2025.

284.016 οχήματα χρησιμοποιούν την Αττική Οδό σε ημερήσια βάση στο εννιάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία.

47.000 περισσότερα οχήματα χρησιμοποιούν τον δρόμο καθημερινά σε σχέση με το 2022. Το καταλάβαμε ακόμη και χωρίς στοιχεία, καθώς παρατηρείται το παραδοσιακό μοτιβιλάρισμα, και μάλιστα επί πληρωμή.

2-8% ετησίως αυξήθηκε το ΑΕΠ στην Ελλάδα μετά την πανδημία.

35% αύξηση παρουσίασαν οι πωλήσεις Ι.Χ. αυτοκινήτων την περίοδο 2021-2024.

150 ώρες ετησίως χάνουν κατά μέσο όρο οι οδηγοί στην Αθήνα παγιδευμένοι στην κίνηση.

11 άτομα έχουν ήδη προφυλακιστεί για συμμετοχή στην εγκληματική συμμορία που έκλεβε τα λεφτά του ΟΠΕΚΕΠΕ.

VERBA VOLANT

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ

«Έχω δει τον Σταμάτη Γονίδη να μετακινεί αντικείμενα και όσοι τον χλευάζουν είναι ανόητοι. Άλλοι λένε ότι τους απίγαγαν εξωγήινοι και είναι σοβαροί άνθρωποι». Δεν έχω στοιχεία για να κρίνω τη σοβαρότητα των εξωγήινων, ούτε μπορώ να βασιστώ μόνο στις μαρτυρίες των απαχθέντων. Όσο για το μέντιουμ απ' τα θερμιά, δεν ήξερα ότι

μπήκε στις business των μεταφορών. Όπως και να 'χει, καλή σταδιοδρομία.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΣΣΕΛΑΚΗΣ

«Αγαπητή ΕΣΗΕΑ: Θα είχε μια λογική η Ένωσή σας να ζητήσει από τους βουλευτές του κόμματός ΣΥΡΙΖΑ να διαθέσουν τη βουλευτική τους αποζημίωση ή τα υψηλόβαθμα κομματικά στελέχη να παραιτηθούν του μισθού που λαμβάνουν από τον κρατικό προϋπολογισμό, υπέρ των εργαζομένων». Πώς φαίνεται ότι ο αστακο-καρaboεφοπιστής είναι

Αμερικανάκι. Δεν έμαθε ακόμα ότι οι σύντροφοι είναι large με τα λεφτά των άλλων, όχι με τα δικά τους. Ούτε ότι η ΕΣΗΕΑ είναι αυστηρή με όλους όσοι δεν είναι σύντροφοι. Πίσω στα θρανία της Αίβι Λιγκ

ΝΙΚΟΣ ΣΥΡΙΓΟΣ

«Η Ελεωνόρα οδηγεί μηχανή από δεκατεσσάρων ετών, ξέρει πολύ καλά τι είναι να φορέσεις κράνος και κάνουμε πάντα αυτό που πρέπει. Αυτή ήταν μια ειδική περίπτωση για δέκα μέτρα. Αν πρέπει να φοράμε κράνος και για δέκα μέτρα... Μάλλον πρέπει να φο-

ράμε κράνος και για τα δέκα μέτρα, σύμφωνα με τον Κ.Ο.Κ. Αν μου πεις εσύ πόσοι από εμάς φορούν ή όχι κράνος για δέκα μέτρα. Για δέκα μέτρα!» Ο σύντροφος της Ελεωνόρας Ζουγανέλη αντιδρά στην κριτική που δέχτηκε η τραγουδίστρια γιατί δεν φορούσε κράνος με το επιχείρημα ότι η Ζουγανέλη οδηγεί (παράνομα) μηχανή από 14 ετών! Με αυτή τη λογική, ο κάγκουρας που παίρνει το αγροτικό στα 9 και πάει για τσίπουρα δικαιούται να μπαίνει με χειρόφρενα στην πλατεία Συντάγματος.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΑΤΣΙΟΣ

«Μου καταγγέλουν γονείς ότι σε σχολεία της χώρας, κάποιοι εκπαιδευτικοί, κυρίως της ειδικότητας της αγγλικής γλώσσας, μπλέκουν τα παιδιά με αυτή τη φτηνή αμερικανιά που ονομάζεται "χάλογουιν", αγγλικά halloween. Στην ξενόφερτη αυτή συνήθεια και όχι γιορτή πρωταγωνιστούν οι κολοκύθες. Άρα μιλάμε για... αποκολοκύνθωση». Σοβαρές καταγγελίες. Οι Ελληνοπαίδες κινδυνεύουν να μπλέξουν στον βόρβορο του επάρατου «χάλογουιν». Ευτυχώς ο Νατσίος αγρυπνεί.

VICTORINOX

Από την κουζίνα του σπιτιού ως την καρδιά της παράδοσης

Υπάρχουν μνήμες που δεν ξεθωριάζουν ποτέ. Όπως το άρωμα του φρεσκοψημένου ψωμιού που γέμιζε το σπίτι, ο ήχος του μαχαιριού πάνω στο ξύλο κοπής που σε έκανε να αναρωτιέσαι «τι ετοιμάζει πάλι η μαμά στην κουζίνα;», η φωνή του μπαμπά που μας καλούσε όλους στο τραπέζι. Αναμνήσεις που δεν είναι απλώς εικόνες, αλλά μικρές στιγμές φροντίδας – αυτές που μας μαθαίνουν τι σημαίνει αγάπη, οικειότητα και χρόνος μοιρασμένος. Η παιδική ηλικία είναι γεμάτη από τέτοιες λεπτομέρειες, από τη μυρωδιά της σάλτσας που σιγοβράζει μέχρι τις κυριακάτικες εκδρομές στο βουνό, που μύριζαν φρεσκάδα και καθαρό αέρα. Κι εκεί, κάπου ανάμεσα σε αυτές τις μνήμες, βρίσκονται και τα μικρά αντικείμενα που έδιναν σχήμα στην καθημερινότητα.

Η Victorinox πάντα μου θυμίζει το σπίτι και την οικογένεια. Όχι μέσα από λογότυπα ή συνθήματα, αλλά μέσα από εικόνες που κουβαλούν μια ολόκληρη εποχή. Σαν το φαγητό που έβγαζε η μαμά από τον φούρνο και το έκοβε προσεκτικά με εκείνο το σταθερό, κοφτερό μαχαίρι, που φαινόταν να μην χάνει ποτέ την κόψη του. Σαν τις κυριακάτικες εξορμήσεις με τον πατέρα, που πάντα είχε μαζί του ένα μικρό, ελβετικό πολυεργαλείο Victorinox, το ίδιο που ξεδίπλωνε με προσοχή για να καθαρίσει φρούτα, να στήσει ένα πρόχειρο γεύμα ή να επιδιορθώσει κάτι στο λεπτό. Κάθε στιγμή είχε

κάτι από τη σοφία της απλότητας: την ικανότητα να βρίσκεις χαρά στα απλά, να εμπιστεύεσαι ότι αποδεικνύεται αξιόπιστο.

Χρόνια μετά, μέσα σε επαγγελματικές ή μη κουζίνες, οι αναμνήσεις ζωντανεύουν ξανά, κι αυτή τη φορά εσύ είσαι ο ενήλικας της συνθήκης. Τα μαχαίρια Victorinox Fibrox έχουν γίνει μέρος της καθημερινότητας. Κάθε λαβή τους, εργονομική και σίγουρη, κάθε κόψιμο κα-

VICTORINOX

θαρό και ακριβές. Γιατί η Victorinox είναι ένα σύμβολο συνέπειας, φτιαγμένο πάνω στην ελβετική φιλοσοφία της ακρίβειας και της διάρκειας. Από το εμβληματικό Swiss Army Knife, που συνόδευσε γενιές ολόκληρες, μέχρι τα μαχαίρια και τα εργαλεία κουζίνας, που γίνονται προέκταση του χεριού, το brand παραμένει πιστό στην ίδια υπόσχεση: λειτουργικότητα με ψυχή.

Κάθε φορά που ένα μαχαίρι Victorinox μοιράζει τις μερίδες του ταψιού ή κόβει με άνεση ένα φρούτο, σου έρχονται στο μυαλό όλες εκείνες οι οικογενειακές στιγμές. Μνήμες μιας κουζίνας γεμάτης μυρωδιές, ενός τραπεζιού όπου όλοι χωρούν, ενός βλέμματος που λέει «δοκίμασε» πριν καν προφέρει τη λέξη. Είναι η συνέχεια μιας ιστορίας που δεν γράφεται με μελάνι, αλλά με χειρονομίες.

Σήμερα, η Victorinox δεν εκπροσωπεί μόνο την παράδοση αλλά και την αξία του να επιλέγεις κάτι που μένει. Είτε πρόκειται για τον σεφ που θέλει το εργαλείο του να ανταποκρίνεται με ακρίβεια στη δουλειά του, είτε για εκείνον που απλώς αγαπά να μαγειρεύει στο σπίτι, η ουσία παραμένει ίδια: ένα καλό εργαλείο δεν φθείρεται. Εξελίσσεται μαζί σου.

Ανακαλύψτε τη συλλογή Victorinox στο www.coozina.gr και σε επιλεγμένα καταστήματα. Γιατί η μαγειρική δεν είναι μόνο γεύση, είναι ιστορία, μνήμη, συνέπεια. Και κάθε ιστορία αξίζει τα καλύτερα εργαλεία ώστε να συνεχίσει.

Ανακαλύψτε τη συλλογή στο www.coozina.gr και σε επιλεγμένα καταστήματα

Η OnlyFansοποίηση του κόσμου και η εξάντληση της επιθυμίας

Ο Γερμανός φιλόσοφος Σβεν Γκερστ χρησιμοποιεί τη φράση «*OnlyFansοποίηση του κόσμου*» για να περιγράψει κάτι που ξεπερνά κατά πολύ τα όρια της πορνογραφίας.

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

Η OnlyFansοποίηση που περιγράφει ο Γκερστ δεν αφορά μόνο το σεξ, αλλά κάθε μορφή ανθρώπινης σχέσης. Η συγκίνηση αντικαθιστά τη σκέψη. Το φαινόμενο του gooning, οι «pornosexuals» και η κατανάλωση πολιτικής έντασης χωρίς πραγματική εμπλοκή. Στο πρόσφατο newsletter του, ο Γερμανός φιλόσοφος και πολιτικός επιστήμονας, Σβεν Γκερστ, έχει μια φράση που συνοψίζει μέρος της σημερινής ψυχολογίας της Δύσης: «*Η TikTokοποίηση του κόσμου έχει διαλύσει την κοινωνικότητα - και η OnlyFansοποίηση έχει διαλύσει τη σεξουαλικότητα*».

Δεν πρόκειται για σχήμα λόγου, ο Γκερστ επιχειρεί μια διάγνωση. Η αφετηρία του είναι ένα ρεπορτάζ του «Harper's Magazine» για το φαινόμενο του gooning – μια διαδικτυακή κουλτούρα εμμονικής αυτοϊκανοποίησης, που αναπτύχθηκε στα χρόνια της καραντίνας. Νέοι άντρες, κλεισμένοι σε gooncaves – δωμάτια γεμάτα οθόνες, όπου ο ερεθισμός γίνεται τελετουργία–, περνούν μέρες ολόκληρες σε κατάσταση αυτοερεθισμού, κυνηγώντας το λεγόμενο «goonstate», μια τεχνητή απώλεια του ελέγχου, όπου η αίσθηση και η πραγματικότητα γίνονται ένα. Δεν πρόκειται πια για σεξουαλική πράξη, αλλά για εν εξελίξει αυτοδιάλυση. Ένας κόσμος όπου η ηδονή έχει μετατραπεί σε αλγόριθμο. Ορισμένοι από αυτούς τους ανθρώπους αυτοπροσδιορίζονται ως «pornosexuals»: δεν αναζητούν σεξουαλική σχέση, γιατί η ανάγκη έχει αντικατασταθεί από την ψηφιακή προσομοίωση. Όπως λέει ο Γκερστ, «ο έρωτας, που κάποτε προϋπέθετε ρίσκο και συνάντηση, τώρα έχει μετατραπεί σε διαδικασία κατανάλωσης».

Ο Γκερστ βλέπει σ' αυτό όχι μια ιδιοτροπία της εποχής, αλλά τη μετάλλαξη ενός ολόκληρου πολιτισμού, που μαθαίνει να ζει μέσα στην υπερδιέγερση. Με τον όρο «OnlyFansοποίηση του κόσμου» δεν μιλά για την πλατφόρμα καθατή, αλλά για την επέκταση της λογικής της σε κάθε πτυχή της ζωής: τη μετατροπή της οικειότητας, της προσοχής και της επιθυμίας σε εμπορικό προϊόν. Δεν τον ενδιαφέρει το ηθικό επιχείρημα – παρατηρεί την αλλαγή σε μεγαλύτερο πεδίο, ψυχολογικά και κοινωνικά. Η επιθυμία, λέει, υπήρξε πάντα δύναμη σχέσης, ο τρόπος με τον οποίο το άτομο έβγαине από τον εαυτό του προς τον άλλον. Σήμερα αυτή η έξοδος έχει περιοριστεί, καθώς ο (σύγχρονος) άνθρωπος αποφεύγει να σχετίζεται και προτιμά να καταναλώνει. Δεν στρέφεται προς τον άλλον, αλλά προς την αντανάκλασή του στην οθόνη.

Η OnlyFansοποίηση είναι η τελική φάση της εμπορευματοποίησης της επιθυμίας: Το βλέμμα, η περιέργεια, η προσοχή, όλα έχουν μετατραπεί σε μετρήσιμα δεδομένα. Η πλατφόρμα δεν πουλάει εικόνες, αλλά πρόσβαση στην ψευδαίσθηση της οικειότητας. Ο θεατής δεν αγοράζει πορνογραφία, αγοράζει την αίσθηση ότι συμμετέχει. Η ψυχολογία του χρήστη βασίζεται στη φανταστική εγγύτητα, στο αίσθημα ότι «είμαι μέσα», ενώ στην πραγματικότητα είναι μόνος. Η πορνογραφία, στην περίπτωση μας, όπως τονίζει, δεν είναι το πρόβλημα, μα ο καθρέφτης: Δείχνει πώς λειτουργεί ο μηχανισμός επιθυμίας. Από το TikTok μέχρι την πολιτική, η ίδια λογική επαναλαμβάνεται: διαρκής ερεθισμός, ελάχιστο βάθος, μηδενική συγκέντρωση. Ο εγκέφαλος δεν προλαβαίνει να επεξεργαστεί τίποτα, παρά μόνο να αντιδρά.

Ο ίδιος υποστηρίζει ότι αυτή η μετατόπιση δεν είναι αποκλειστικά σεξουαλική – είναι υπαρξιακή. Η τεχνολογία μάς

έμαθε να μην αντέχουμε την καθυστέρηση, να μας δημιουργεί αίσθημα αποστροφής η σιωπή. Ζούμε σε μια τρόπον τινά εμμονική συνθήκη, μέσα στην οποία κάθε στιγμή πρέπει να γεμίζει με κάτι: βίντεο, ειδοποιήσεις, μικρές δόσεις κινητοποίησης – μοιάζει πλέον με εθισμό. Ο άνθρωπος χάνει τη δυνατότητα να περιμένει, να ποθεί, να χτίζει.

Στην ανάλυσή του, ο Γκερστ περιγράφει τον σημερινό άνθρωπο ως «υποκείμενο εξάντλησης». Δεν τον καταπιέζει κάποια εξουσία, δεν τον καταναγκάζει κάποιος μηχανισμός, αλλά τον εξαντλεί η ίδια του η ελευθερία. Μπορεί να δει τα πάντα, να δοκιμάσει τα πάντα, να μιλήσει με όλους. Η υπερδιαθεσιμότητα ακυρώνει την εμπειρία. Η «OnlyFansοποίηση» δεν είναι φαινόμενο της πορνογραφίας· είναι ένα μοντέλο που ελαύνει με κυριαρχική διάθεση στην καθημερινή ζωή. Ο καθένας είναι ταυτόχρονα προϊόν και καταναλωτής, εκθέτης και θεατής. Οι σχέσεις γίνονται ανταλλαγές περιεχομένου, τα συναισθήματα γίνονται δεδομένα με αλγοριθμικό περιτύλιγμα. Στον κόσμο αυτόν, η αυθεντικότητα παύει να έχει νόημα, μια και το ζητούμενο είναι η απήχηση.

Ο Γκερστ επεκτείνει την ανάλυσή του και στο πολιτικό πεδίο. Το ίδιο πρότυπο που ρυθμίζει την επιθυμία ρυθμίζει και τη γνώμη. Οι πολίτες δεν συμμετέχουν στη δημόσια ζωή, μοναχά αντιδρούν. Δεν συζητούν, αλλά σχολιάζουν. Η πολιτική εμπειρία έχει μετατραπεί σε κατανάλωση θεάματος. Ο Γκερστ το ονομάζει «πολιτικό gooning»: η διαρκής διέγερση της κοινής γνώμης χωρίς ουσιαστική εμπλοκή. Και επιχειρεί να χαράξει μια σειρά από ομοιότητες: Όπως ο

χρήστης του OnlyFans αναζητά στιγμιαία ικανοποίηση χωρίς σχέση, έτσι και ο πολίτης του ψηφιακού κόσμου αναζητά συνεχείς εντάσεις χωρίς ευθύνη. Οι δημόσιες αντιπαραθέσεις λειτουργούν σαν πορνογραφικά επεισόδια: παράγουν συγκίνηση, όχι κατανόηση. Η δημοκρατία δεν απειλείται από τον αυταρχισμό, αλλά από τη διάσπαση.

Η ανάλυση του Γκερστ δεν αναζητά επιστροφή σε κάποιο παρελθόν ούτε προτείνει λύση. Διαπιστώνει ότι η υπερδιέγερση έχει γίνει μορφή υπακοής. Ο άνθρωπος δεν χρειάζεται να καταπιεστεί, αρκεί να απορροφηθεί. Δεν χρειάζεται να φοβηθεί, αρκεί να κουραστεί. «Η κοινωνία της επιθυμίας χωρίς αντικείμενο εί-

ναι μια κοινωνία χωρίς προσανατολισμό», γράφει, επιδιώκοντας να περιγράψει το πνεύμα της εποχής: ένας κόσμος όπου όλα είναι διαθέσιμα, αλλά τίποτα δεν είναι ποθητό. Ο πολιτισμός της άμεσης πρόσβασης έχει καταργήσει τη σπανιότητα, άρα και την ένταση της εμπειρίας. Ίσως γι' αυτό, καταλήγει, το gooning δεν είναι παθολογία αλλά προειδοποίηση. Είναι, τονίζει, το «καναρίνι στο ορυχείο», που δείχνει πώς θα μοιάζει η «ψυχή» της Δύσης όταν ο αλγόριθμος ολοκληρώσει την αποστολή του. Ο άνθρωπος που δεν μπορεί να αντέξει το κενό ανάμεσα σε δύο ερεθίσματα είναι ήδη εθισμένος στην απουσία νοήματος. Ένας άνθρωπος μόνιμα διεγερμένος και μόνιμα κουρασμένος.

Το ερώτημα απλό: Τι μένει όταν η επιθυμία εξαντλείται; Η OnlyFansοποίηση του κόσμου δεν είναι φαινόμενο του διαδικτύου, αλλά συνθήκη ενός πολιτισμού που έχει αντικαταστήσει την επαφή με την εικόνα, την αναμονή με το ερέθισμα, τη σχέση με την κατανάλωση. Η κουλτούρα της διρκούς πρόσβασης καταργεί την προσμονή κι έτσι η χωρίς όρια ελευθερία γίνεται εντέλει μηχανισμός εξάρτησης. **A**

ΑΘΗΝSvoice	
Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές	
Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη	Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη
Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ	
Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης	
Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης	
Σύμβουλος Διεύθυνσης Χριστίνα Γαλανοπούλου	
Αρχισυνταξία Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide), Μπάμπης Καλογιάννης Αρχισυνταξία Newsroom Τόνια Ζαραβέλα Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντοσιμάς Social Media Manager Τάσος Ανέστης	
Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρους Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλούντζου, Κατερίνα Ασήμου	
Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αρανίτης, Μ. Ανδριωτάκη, Ε. Βαρδάκη, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Κ. Γλυνιαδάκη, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δήμος, Θ. Κ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Μπ. Καλογιάννης, Κ. Καμπόσου, Β. Καμπουροπούλου, Δ. Καραθάνος, Α. Καψάλη, Ν. Κοσκινά, Α. Κοσμοπούλου, Δ. Κουμαριώτης, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Χ. Μαρκάκης, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Α. Μπρουντζάκη, Γ. Νένης, Ε. Ντάκουλα, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Γ. Πρέζα, Μ. Προβάτας, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Ε. Σιούσιουρα, Τ. Σκραπάλιωρη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Κ. Χριστοφόρου, Γ. Ψύχας, Ε. Ψυχούλη	
Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκκα info@athensvoice.gr avguide@athensvoice.gr	
Ατελιέ Sotos Anagnos LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου	
Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης Creative Marketing Manager Αιμιλινή Τρούγκου Branded Content Editor Χαρά Αλεξανδροπούλου	
Εικονογραφίες art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλτσος, Λάζαρος Γραικός	
Account Directors Τίνα Γαϊτανίδου, Βόνη Ζαφειροπούλου	
Direct Market Advertising Director Άννα Αντωνίου Direct Market Advertising Managers Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Ελένη Βαρύτη, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη	
Marketing & Advertising Director AV VOICE 102.5 Τζίνα Σαλαμάνση Marketing & Event Coordinator VOICE 102.5 Κωνσταντίνα Μιχάλη	
Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη marketing@athensvoice.gr Digital Traffic Manager Έυν Ταρνάρη Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη	
Ψηφιακή Υποστήριξη Νικόλας Αργυρίου, Άγγελος Καραμανωλάκης	
Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαίρη Λυκούση, Μανώλης Κοττάκης	
Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»	
Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 VOICE 102.5: 210 3648.213 Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170	
www.athensvoice.gr Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369 Κωδικός εντύπου: 7021, ISSN 1790-6164	
Νόμιμος Εκπρόσωπος: Γεωργελέ Ελισάβετ Τρισεύγενη Κύριος Μέτοχος: Γεωργελέ Φώτης	
Αρ. Πιστοποίησης MET: 230237	
ATHENSvoice Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιε- χομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.	

ΔΦΙΕΡΩΜΑ

ΘΕΑΤΡΟ

ΟΙ 180 ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΖΟΝ ➤

χορηγός

Επιμέλεια: ΝΙΚΗ ΜΑΡΙΑ ΚΟΣΚΙΝΑ

Η «Νόρα» σε σκηνοθεσία του Θεόδωρου Τερζόπουλου στο Άττις για τα 40 χρόνια
από την ίδρυση του θεάτρου (Πρεμιέρα 22 Νοεμβρίου)

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025 Α.Υ. 9

Το θέμα του εγκλεισμού επιστρέφει φέτος δυναμικά στο θέατρο. Μετά την πανδημία, η απομόνωση και η εσωστρέφεια έγιναν

συλλογικό βίωμα, ένα κοινό σημείο αναφοράς για το πώς βιώνουμε τη μοναξιά, την εξάρτηση και την ανάγκη για επαφή. Οι δημιουργοί, συχνά ασυναίσθητα, ξαναπιάνουν αυτό το νήμα: η σκηνή μετατρέπεται σε τόπο δοκιμής των ορίων του ανθρώπου. Η αναζήτηση δεν αφορά μόνο τον φυσικό εγκλεισμό αλλά και τον συμβολικό. Ο σύγχρονος άνθρωπος είναι εγκλωβισμένος σε «αόρατα» όρια – κοινωνικά, τεχνολογικά, ψυχολογικά: η πίεση των κοινωνικών ρόλων, οι έμφυλες ταυτότητες, η εργασία, η οικονομική ανασφάλεια, η εξάρτηση από την τεχνολογία δημιουργούν μια νέα, πιο «σιωπηλή» φυλακή.

Το θέατρο, ως καθρέφτης της κοινωνίας, έρχεται να αναδείξει αυτή τη συνθήκη, δίνοντας την ευκαιρία στους σκηνοθέτες να πειραματιστούν με κλειστούς χώρους, μονολόγους και ψυχολογικά τοπία. Μέσα στο κλείσιμο, όμως, αναδύεται η ανάγκη για αληθινή παρουσία. Ο εγκλεισμός λειτουργεί όχι μόνο ως τραύμα, αλλά και ως αφετηρία-σημείο επανεκκίνησης, μια πράξη αντίστασης απέναντι στην υπερπληροφόρηση ή το θάρρος να αντιμετωπίσεις τον εαυτό σου κι όσα κρύβεις μέσα σου.

Οι φετινές παραστάσεις αποδεικνύουν ακριβώς αυτό: ο εγκλεισμός για τους σκηνοθέτες δεν είναι απλώς ένα θέμα. Είναι μια υπαρξιακή κατάσταση, ένα σύμβολο των ορίων που θέτει ο άνθρωπος στον εαυτό του, και η σκηνή, ο τόπος όπου αυτά τα όρια δοκιμάζονται, παραβιάζονται ή μεταμορφώνονται. Οι ήρωες εγκλωβίζονται σ' ένα κελί, σ' ένα σπίτι, σε μια κοινωνική συνθήκη ή σ' έναν ψυχικό λαβύρινθο. Κι όμως, εκεί, μέσα στην απομόνωση, γεννιέται η πιο βαθιά επικοινωνία: με τον εαυτό, με τον άλλον, με το κοινό. Οι δημιουργοί εξερευνούν τον εγκλεισμό από κάθε δυνατή οπτική: από τα σκληρά τείχη των φυλακών έως τα αόρατα σύνορα της ψυχής και μέχρι την περιθωριοποίηση.

Ας δούμε παρακάτω τους διάφορους τρόπους εγκλεισμού και απομόνωσης που έχουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον στο θεατρικό τοπίο της σεζόν 2025-2026.

Γιατί το θέατρο μιλά ξανά για τον εγκλεισμό;

ΟΤΑΝ Ο ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΣ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ. Η ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ, Η ΣΙΩΠΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΛΥΤΡΩΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΣΕΖΟΝ 2025-2026.

Της ΝΙΚΗΣ-ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΣΚΙΝΑ

Η τελευταία έξοδος – Ρίτα Χέιγουορθ

Prima facie

© ΕΛΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΗ

Φάουστ

© ΧΡΗΤΟΣ ΣΙΜΕΩΝΙΔΗΣ

Αρμπάιτ

Η μηχανή του Τούρινγκ

Ο κυριολεκτικός εγκλεισμός: όταν το θέατρο γίνεται σκηνή φυλακής

Η θεατρική μεταφορά του έργου του Στίβεν Κινγκ «*Η τελευταία έξοδος – Ρίτα Χέιγουορθ*» μάς μεταφέρει σε ένα πολύ αυστηρό σωφρονιστικό ίδρυμα. Πρωταγωνιστές δύο κρατούμενοι. Ο Άντι (Νίκος Ψαρράς) έχει φυλακιστεί άδικα για τον φόνο της συζύγου του κι ελπίζει στην αποφυλάκισή του, που δεν έρχεται. Εκεί γνωρίζει τον Ρεντ (Δημήτρης Παπανικολάου) και αναπτύσσεται μεταξύ τους μια σπάνια φιλία. Τι συνέχεια τη γνωρίζετε όσοι έχετε δει την ταινία. Ανυπομονούμε να την παρακολουθήσουμε και στη θεατρική της μεταφορά, σε σκηνοθεσία των **αδερφών Σταυρόπουλων**. (Θέατρο Άνεσις)

Στο θέατρο του Νέου Κόσμου παίζεται φέτος το «*Intra muros*» του Γάλλου θεατρικού συγγραφέα Αλεξίς Μισαλίκ, σε σκηνοθεσία **Παντελή Δεντάκη**. Ένας πρώην καταξιωμένος σκηνοθέτης καλείται από την κοινωνική λειτουργό μιας φυλακής για να τρέξει ένα θεατρικό εργαστήρι για τους φυλακισμένους. Τελικά εμφανίζονται μόνο δυο φίλοι βαρυποινίτες. Καθώς τα μαθήματα προχωρούν, αλήθειες και κρυμμένα μυστικά έρχονται στο φως, ενώ φαινομενικά ασύνδετες ιστορίες αρχίζουν να συνδέονται μεταξύ τους.

Για τέταρτη σεζόν, έπειτα από τα συνεχή sold out, επιστρέφει το «*Μια άλλη θήβα*» του Σέρχιο Μπλάνκο, σε σκηνοθεσία **Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου**. Ένας θεατρικός συγγραφέας (Θάνος Λέκας) επισκέπτεται στις φυλακές έναν κρατούμενο (Δημήτρης Καπουράνης) ώστε να κάνει τη ζωή του θεατρικό έργο. Καθώς οι δύο άντρες σιγά σιγά γνωρίζονται και ανοίγονται ο ένας στον άλλο, ακούμε αλήθειες για τη ζωή του κρατούμενου πατροκτόνου που τον καθιστούν συμπαθή, παρόλο που διέπραξε ένα ιδιαίτερα ειδεχθές έγκλημα. (Θέατρο Κνωσός)

Ο «*Πουπουλένιος*» του Μάρτιν ΜακΝτόνα, σε σκηνοθεσία **Νικ κορέστη Χανιωτάκη** συνεχίζεται για δεύτερη σεζόν με ανανεωμένο καστ στο Σύγχρονο Θέατρο. Εδώ είμαστε ένα βήμα πριν τη φυλακή, καθώς ένας συγγραφέας βρίσκεται στο ανακριτικό γραφείο ενός δικτατορικού καθεστώτος επειδή τα έργα του προσομοιάζουν με ανεξιχνίαστους φόνους παιδιών που πλήττουν την πόλη. Καθώς η ανάκριση προχωρά, αποκάλυπτονται ζοφερές αλήθειες για τα παιδικά χρόνια του συγγραφέα και του αδερφού του, που έχει νοητική στέρση. Πώς οι γονείς μπορούν να σπρώξουν ένα παιδί στο έγκλημα;

Οι παγιδευμένοι και τα θύματα του stalking

Πολλές παραστάσεις της σεζόν 2025-2026 ενέχουν την έννοια της φυλακής, του εγκλωβισμού σε έναν χώρο απ' όπου δεν υπάρχει έξοδος.

Το «*Dracula*», σε διασκευή και σκηνοθεσία του **Θάνου Παπακωνσταντίνου** μεταφέρει επί σκηνής την ιστορία του δημοφιλούς λογοτεχνικού ήρωα, του Δράκουλα, ο οποίος προσκαλεί 6 άτομα στον πύργο του. Αν και είναι δύσκολο να φτάσει κάποιος στο κατώφλι του, αν καταφέρει να φτάσει, δεν φαίνεται να μπορεί να αντισταθεί στο να εισέλθει. Μάλιστα, έξω από τον Πύργο υπάρχει ένας καθρέφτης που αντικατοπτρίζει τις επιθυμίες του κάθε επισκέπτη, δίνοντάς του δέλεαρ να μπει. Με ανταλλαγή το αίμα του... Αφού εισέλθει στον Πύργο, δεν υπάρχει επιστροφή. (Θέατρο Πόρτα)
Το ίδιο θέμα διαχειρίζεται με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο ο **John O.** στο «*Nomsferatu*», που επιστρέφει για δεύτερη χρονιά, σε μεγαλύτερο χώρο (Θέατρο 104, έως 27 Νοεμβρίου). Μέσω του βωβού κινηματογράφου, μας μεταφέρει στον σκοτεινό κόσμο του κόμικ Ορλόκ, συνδυάζοντας κωμικά με δραματικά στοιχεία.

Δύο παραστάσεις φέτος θίγουν το θέμα του stalking. Η πρώτη είναι το «*Misery*» του Στίβεν Κινγκ, που μεταφέρεται στο θεατρικό σανίδι σε σκηνοθεσία **Ελενας Καρακούλη** στο Άνεσις. Στους κεντρικούς ρόλους η Φιλάρη Κομνηνού και ο Αναστά-

σης Ροϊλός. Ο τελευταίος υποδύεται έναν διάσημο συγγραφέα που διασώζεται από ένα ατύχημα από τη νούμερο 1 θαυμάστριά του, μια διαταραγμένη προσωπικότητα. Χωρίς τη δυνατότητα να κινηθεί, βρίσκεται ουσιαστικά φυλακισμένος σε ένα απομακρυσμένο σπίτι μέσα στη χιονοθύελλα, ενώ εκείνη δεν φαίνεται διατεθειμένη να καλέσει άλλη βοήθεια...

Από την άλλη, έχουμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα τη θεατρική μεταφορά του έργου «*Το μικρό ταρανδάκι*», έναν πολύ δυνατό μονόλογο ενός άντρα που τον καταδιώκει στενά μια θαυμάστριά του. Όλα ξεκίνησαν όταν, ενώ εργαζόταν σ' ένα μπαρ, πρόσφερε ένα ποτό σε μια θλιμμένη πελάτισσα. Έτσι άρχισε ο εφιάλτης του, που μεταφράζεται σε 41.071 email, φωνητικά μηνύματα που έφταναν σε διάρκεια τις 350 ώρες, 744 tweets, 46 μηνύματα στο Facebook, 106 σελίδες επιστολών και περίεργα δώρα. Την παράσταση σκηνοθετεί ο **Μάκης Παπαδημητρίου**, ενώ επί σκηνής θα δούμε τον Διονύση Πικρέα. (Θέατρο Ιλίσια - Βολανάκης)

Πρωταγωνιστές σε κατάσταση πολιορκίας

Τι συμβαίνει όταν ένας αγαπημένος καθηγητής γίνεται ξαφνικά βορά των εξαγριωμένων μαθητών ή φοιτητών του; Αυτό είναι το θέμα που έχουν «*Οι άγριοι*» του **Γιώργου Παλούμνη**, που συνεχίζεται φέτος στο θέατρο Τζένι Καρέζη. Ενώ οι φοιτητές έχουν επισκεφτεί τον καθηγητή τους στο σπίτι του στην Κυψέλη, ξαφνικά αποκαλύπτονται ένοχα μυστικά, με αποτέλεσμα η κατάσταση να βγει εκτός ελέγχου.

Το ίδιο ζήτημα θίγει και η «*Ράβδος*» του Μαρκ Ρέιβενχιλ, σε σκηνοθεσία **Γιώργου Σκεύα**, που παρουσιάζεται για τρίτη συνεχόμενη σεζόν στο θέατρο Οδού Κυκλάδων - «Λεωτέρης Βογιατζής». Ένας καθηγητής πριν τη σύνταξη -μέχρι τότε αγαπητός σε όλη τη σχολική κοινότητα- δεν μπορεί να βγει από το σπίτι του, καθώς πολιορκείται από εξαγριωμένους μαθητές του. Στον πρωταγωνιστικό ρόλο ο Άρης Λεμπεσόπουλος.

Η αληθινή ιστορία του γιατρού Βασίλη Τσιρώνη γίνεται θεατρική παράσταση από τους Αντώνη Τσιτσιόπουλο και **Γιώργο Παλούμνη**, με τον δεύτερο να υπογράφει και τη σκηνοθεσία. Στα «*Ανεξάρτητα κράτη*», που επιστρέφουν για δεύτερη χρονιά, μια τολμηρή νεαρή δημοσιογράφος (Αλκιστις Ζιρώ) προσπαθεί να μάθει την αλήθεια για τον θάνατο του γιατρού, που ζούσε σε κατάσταση πολιορκίας επί 4 μήνες από την αστυνομία, καθώς είχε ορίσει το σπίτι του ως «Ανεξάρτητο κράτος». Δολοφονία ή αυτοκτονία; (Θέατρο Χώρα)

Ψυχικός και θρησκευτικός εγκλεισμός

Τι συμβαίνει όταν κάποιος ζει σε ένα παράλληλο σύμπαν από το σήμερα, είτε επειδή είναι οπαδός μιας θρησκείας είτε επειδή έρχεται το τέλος του κόσμου είτε επειδή πούλησε την ψυχή του στον Διάβολο;

Η παράσταση «*Ολική Άμεση Συλλογική Επικείμενη Επίγεια Σωτηρία*» του Τιμ Κρόουτς παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Ραπτοτάσιου**. Κινούμεστε μεταξύ αλήθειας και επιστημονικής φαντασίας. Μια μητέρα επιστρέφει για να πάρει πίσω την κόρη της, αλλά εκείνη δεν την αναγνωρίζει πλέον, καθώς έχει «υπνωτιστεί» από τις διδαχές του προφήτη μιας αίρεσης που προετοιμάζει τους πιστούς του για το τέλος του κόσμου. Επί σκηνής η Πέγκυ Τρικαλιώτη με τη Νοεμή Βασιλειάδου και σε διπλή διανομή ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης και ο Γιώργος Βαλαής. (Πολυχώρος ΦΙΑΤ, από 1 Νοεμβρίου)

Παρόμοιο είναι το θέμα που έχουν και «*Οι ανέγγιχτες*», μόνο που εδώ κάνουμε λόγο για τις τελευταίες πιστές μιας παλιάς αίρεσης, που ζουν απομονωμένες σ' ένα δάσος στην Αμερική. Η ηρεμία τους διαταράσσεται όταν εισβάλλει ξαφνικά στη ζωή τους ένας ξένος και ανατρέπει τα δεδομένα τους. Το έργο υπογράφουν οι **Αντώνης Χανιώτης** και **Λάμπρος Κομζιάς**. (Θέατρο Χώρος, από 14 Νοεμβρίου)

Μια διαφορετική περίπτωση εξετάζει ο «*Ευγένιος*» του Φρανκ Μακ Γκίνες, σε σκηνοθεσία του **Γιώργου Καραμίκου**. Μια οικογένεια είναι «κλεισμένη» στον κόσμο της και γιορτάζει τα 20ά γενέθλια του μικρού γιου, που αυτοκτόνησε 2 χρόνια πριν. Η

ξαδέρφη του, η οποία τον βρήκε νεκρό, έρχεται να φέρει ένα δώρο που θα ταραξεί τα νερά. (Θέατρο Σημείο)

Το «*Τέλος του παιχνιδιού*» του Σάμιουελ Μπέκετ, που ανεβαίνει σε σκηνοθεσία του **Μάκη Παπαδημητρίου**, μας μεταφέρει σ' ένα ερειπωμένο τοπίο μετά το τέλος του κόσμου, όπου οι ήρωες προσπαθούν να επικοινωνήσουν, να γεφυρώσουν τις μεταξύ τους αποστάσεις όχι μόνο με λόγια αλλά και με πολλές σιωπές. Επί σκηνής το αγαπημένο δίδυμο Παπαδημητρίου-Χρυσοστόμου. Μαζί τους ο Δημήτρης Ντάσκας και η Φραγκίσκη Μουστάκη. (Θέατρο Ιλίσια)

Στο έργο «*Εκείνος που έκλεψε τη μέρα και το πλήρωσε τη νύχτα*» του Γκέοργκ Κάιζερ, ο **Θωμάς Μοσχόπουλος** σκηνοθετεί τον Ορφέα Αυγουστήδη σε ένα αριστούργημα του γερμανικού εξπρεσιονισμού που ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Ένας τραπεζικός υπάλληλος, παγιδευμένος στη ρουτίνα του, αποφασίζει να κάνει κατάχρηση ενός μεγάλου χρηματικού ποσού για τα μάτια μιας γυναίκας. Τελικά παγιδεύεται σ' έναν κόσμο όπου νομίζει ότι ήθελε να ζήσει και στο τέλος γίνεται ένα με τη μάζα, φορώντας μάσκα, όπως τα υπόλοιπα πρόσωπα του έργου. (Νέο Θέατρο Κατερίνα Βασιλάκου, από 17 Δεκεμβρίου) Το ίδιο σκοτεινό και αλλόκοτο είναι και το σύμπαν του **Άρη Μπιναέρη** στη διασκευή του στον «*Φάουστ*» του Γκαίτε, που συνεχίζεται για δεύτερη χρονιά στο Εθνικό Θέατρο, με άλλη διανομή (Χάρης Φραγκούλης στον ρόλο του Φάουστ, Ανδρέας Κοντόπουλος στον ρόλο του Εωσφόρου). Για τον έρωτα μιας γυναίκας, ο κεντρικός ήρωας πουλά την ψυχή του στον Διάβολο.

Όταν ο ήρωας είναι δέσμιος της μοίρας του

Η κατάρρα των Ατρείδων μεταφέρεται σε κλειστό θέατρο στην «*Ηλέκτρα εντός*», σε σκηνοθεσία **Δημήτρη Τάρλοου**. Το ταξίδι της παράστασης ξεκίνησε το καλοκαίρι, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Πορεία, όμως, αποφάσισε να επεξεργαστεί καταλλήλως την παράσταση, ώστε να παρουσιαστεί τον χειμώνα, με αναγεννημένη διανομή. Ο ίδιος κράτησε τον ρόλο του Αίγισθου. Η κεντρική ηρωίδα (Λουκία Μιχαλοπούλου) είναι εγκλωβισμένη στο χρέος της για εκδίκηση για τον θάνατο του πατέρα της, ενώ περιμένει τον αδερφό της, Ορέστη (Κωνσταντίνος Ζωγράφος), ως σωτήρα, ώστε να διαπράξει εκείνος τη μητροκτονία. (Θέατρο Πορεία, από 19 Δεκεμβρίου)

Από την άλλη, φέτος θα παρακολουθήσουμε έναν διαφορετικό, σύγχρονο «*Οιδίποδα*», εμπνευσμένο από την τραγωδία του Σοφοκλή. Ο **Ρόμπερτ Άικ** μεταφέρει τον «*Οιδίποδα*» στο σήμερα, σε ένα πολιτικο-οικογενειακό θρίλερ. Με πρωταγωνιστές τον Γιώργο Κουρή και την Καρυοφυλλιά Καραμπέτη, ο Βρετανός σκηνοθέτης μάς μεταφέρει σ' ένα οικογενειακό τραπέζι, λίγο πριν την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών. Ενώ το ρολόι μετρά αντίστροφα και ο πρωταγωνιστής είναι το απόλυτο φαβορί, ξαφνικά ανατρέπονται τα πάντα. (Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, από 18 Νοεμβρίου)

Όταν η δουλειά γίνεται δουλειά

5 έργα προσεγγίζουν με διαφορετικό τρόπο το εργασιακό πρόβλημα της εποχής, σε μια χώρα όπου αυξάνονται τα ωράρια εργασίας, μειώνεται ο ελεύθερος χρόνος ενώ οι μισθοί παραμένουν χαμηλοί.

Οι «*Δούλες*» του Ζαν Ζενέ, που επιστρέφουν για δεύτερη σεζόν στο Άττις - Νέος Χώρος, μάς μεταφέρουν επί σκηνής την ιστορία των αδερφών Παπέν. Τρεις ηθοποιοί μεταφέρουν με έντονη σωματικότητα τα βασανιστήρια που περνούν οι δυο υπηρέτριες από την κυρία τους. Η επιθυμία της δολοφονίας είναι έντονα έκδηλη στη συμπεριφορά τους και παρουσιάζεται ως η μόνη λύση προκειμένου να γλιτώσουν. Η προσέγγιση του **Σάββα Στρούμπου** θέλει να τονίσει το φαινόμενο της εθελοδουλείας των δυο γυναικών. Από την άλλη, οι «*Σπυριδούλες*» της Νεφέλης Μαϊστράλη, που συνεχίζονται για τρίτη χρονιά σε νέα θεατρική στέγη, θίγουν από μια άλλη οπτική γωνία το ίδιο ζήτημα. Με αφηγηρία τη γνωστή ιστορία της Σπυριδούλας, το έργο, σε σκηνοθεσία **Θανάση Ζερίτη** και **Χάρη Κρεμμύδα**, μελετά τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των κοριτσιών που έρχο-

Το μικρό ταρανδάκι

© ΔΟΜΝΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΑΝΙΔΗΣ

© ΕΛΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΙΔΗ

νταν από την επαρχία στην Αθήνα ως οικιακές βοηθοί σε σπίτια της καλής κοινωνίας. (Νέο θέατρο Κατερίνα Βασιλάκου)

Η παράσταση του Μαξ Βολφ Φρίντλινχ «ΔΟΥΛΕΙΑ» (επίτπδες μεταγραμμένη στα ελληνικά με κεφαλαία ώστε να υπάρχει αμφισημία για τον τόνο), σε μετάφραση και σκηνοθεσία του **Μενέλαου Καραντζά**, ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Το θέμα της είναι το εργασιακό burn out. Μια εργαζόμενη σε μια εταιρεία ψηφιακής τεχνολογίας βρίσκεται σε αναγκαστική άδεια λόγω ενός ξεσπάσμάτός της στον εργασιακό της χώρο. Το περιστατικό μαγνητοσκοπήθηκε από τους συναδέλφους της και έγινε viral. Για να επιστρέψει στην εργασία της, πρέπει να λάβει βεβαίωση από τον ειδικό ψυχολόγο. Ενώ οι δυο τους έρχονται σε επαφή, αποκαλύπτονται αλήθειες που σοκάρουν. (Studio Μαυρομιάλη)

Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και το «**Αρμπάιτ**», το νέο έργο που γράφουν και σκηνοθετούν ο **Αντώνης Τσιοτσιόπουλος** και ο **Γιώργος Παλούμπης**. Μια σπονδυλωτή παράσταση αποτελούμενη από 7 διαφορετικές ιστορίες με θέμα τις συνθήκες εργασίας. Arbeit στα γερμανικά σημαίνει εργασία, ενώ η λέξη μάς θυμίζει την επιγραφή στα στρατόπεδα συγκέντρωσης: Arbeit macht

© ΠΙΡΡΟΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΗΣ

frei (η εργασία απελευθερώνει). (Θέατρο Σταθμός)

Αντίστοιχο είναι το θέμα και στην «**Κουζίνα**» του Βρετανού Άρνολντ Γουέσκερ, που σκηνοθετεί ο **Γιώργος Κουτλής**. Ένα έργο που γράφτηκε το 1956, αλλά παραμένει τρομακτικά επίκαιρο. Μας μεταφέρει στο εσωτερικό μιας κουζίνας ενός πολυσύχναστου εστιατορίου, όπου το προσωπικό τρέχει με απίστευτους ρυθμούς. Στις λίγες στιγμές ηρεμίας και χαλάρωσης, προσπαθούν να ξεποστάσουν, να ονειρευτούν, να ερωτευτούν. Πρωταγωνιστεί ο Μιχάλης Σαράντης, πλαισιωμένος από έναν θίασο 14 ηθοποιών και μουσικών. (Θέατρο Κιβωτός, από 7 Νοεμβρίου)

Με έναν πιο ποιητικό και καυστικό τρόπο, μεταφέρεται το ίδιο ζήτημα επί σκηνής στη «**Δίκη**» του Κάφκα, σε σκηνοθεσία **Άρη Μπινιάρη**. Ο Γιώσεφ Κ. (Οδυσσέας Παπασπηλιόπουλος), ένας απλός υπάλληλος, συλλαμβάνεται ξαφνικά ένα πρωί στο σπίτι του με τις πιτζάμες, αλλά δεν καταλαβαίνει γιατί κατηγορείται. Ωστόσο, του επιτρέπουν να συνεχίσει κανονικά τις δραστηριότητές του, ενώ τον παρακολουθούν. (Θέατρο Ark, από 5 Νοεμβρίου)

Κοινωνικοί κανόνες και στερεότυπα σχετικά με το φύλο και την ηλικιακή ομάδα

Όταν οι κανόνες της κοινωνίας σου στερούν την ελευθερία κινήσεων και σε εγκλωβίζουν σε καταστάσεις απ' όπου αδυνατείς να ξεφύγεις, λόγω φύλου, κοινωνικών συμβάσεων και κανόνων, ηλικίας, ακόμα και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Το έργο «**Αγώνες και μεταμορφώσεις μιας γυναίκας**» του Εντουάρ Λουί, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Σωτηρίου**, με την Ελένη Κοκκίδου και τον Κωνσταντίνο Γεωργόπουλο, παρουσιάζει την ιστορία μιας γυναίκας που παλεύει να επιβιώσει και να υπάρξει μέσα σ' έναν κόσμο ανισοτήτων, σιωπής και βίας. (Θέατρο Τζένη Καρέζη, από 12 Νοεμβρίου)

Ένα ακόμη έργο του Λουί, το «**Η Μονίκ δραπετεύει**», στο Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας, μελετά την ιστορία μιας μπτέρας που εγκαταλείπει τον κακοποιητικό άντρα της και βρίσκει καταφύγιο στον γιο της. Ο **Γιώργος Σουλεϊμάν** σκηνοθετεί τη Θέμιδα Μπαζάκα και τον Δημήτρη Φουρλή σε ένα έργο όπου η μπτέρα προσπαθεί να βρει τις ισορροπίες στη σχέση της με τον γιο της. Θα αποδειχτεί σωτήρας ή ένας ακόμη εξουσιαστής της;

Στο «**Prima facie**», που συνεχίζεται για δεύτερη σεζόν στο Πορεία σε σκηνοθεσία **Γιώργου Οικονόμου**, η Λένα Παπαληγούρα αγωνίζεται να αποδείξει το αυταπόδεικτο, παλεύοντας ως γυναίκα ανάμεσα σε άντρες δικηγόρους. Μια πετυχημένη δικηγόρος πέφτει θύμα βιασμού από συνάδελφό της και ξεκινά μια δικαστική διαμάχη, το αποτέλεσμα της οποίας φαίνεται προδιαγεγραμμένο. (Θέατρο Πορεία)

Από την άλλη, μια καθηγήτρια λογοτεχνίας (Θεοδώρα Τζήμου) δέχεται σχόλια επειδή πηγαίνει με φούστα στη δουλειά της. Ένα τυχαίο γεγονός πυροδοτεί μια κατάσταση μεγάλης έντασης στην τάξη, όπου συγκρούεται με τους μαθητές της. Είναι τελικά η βία ο μόνος τρόπος για να επιβληθούμε; Αυτά τα ζητήματα μελετώνται στη «**Μέρα της φούστας**» του Ζ.Π. Λίλιενφελντ, σε σκηνοθεσία **Ζωής Χατζηαντωνίου**. (Θέατρο Δίπυλον)

Μπορεί η ομορφιά σου να σε στείλει στον θάνατο; Το έργο του Ζουζέπ Μαρία Μιρό, σε σκηνοθεσία **Ζωής Ξανθοπούλου**, που ερμηνεύει ο Αργύρης Ξάφης σε ένα συγκλονιστικό one-man show, επιστρέφει για τρίτη χρονιά στο Θησείον. Ένας πολύ όμορφος νέος βρίσκεται δολοφονημένος. Ποιος διέπραξε το έγκλημα; Πώς ήταν τα παιδικά του χρόνια που καθόρισαν και τις σεξουαλικές του προτιμήσεις;

Ένας άλλος συγκλονιστικός μονόλογος συνεχίζεται για τρίτη χρονιά στο Νέο Θέατρο Κατερίνα Βασιλάκου. Ο Ορφέας Αυγουστήδης, σε σκηνοθεσία **Οδυσσέα Παπασπηλιόπουλου**, ζωντανεύει επί σκηνής την ιστορία του Άλαν Τούρινγκ, της ιδιοφυούς προσωπικότητας που έσπασε τον κώδικα των ναζι. Η συμβολή του στην παύση των όπλων έμεινε για πάρα πολλά χρόνια μυστική, καθώς προδόθηκε από την εποχή του λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού και αυτοκτόνησε. Στην παράσταση παρακολουθούμε μια τελευταία του προσπάθεια να επικοινωνήσει με τον έξω κόσμο.

Σε διαφορετικό κλίμα και με σατιρικό τρόπο, το «**Καπούτ**» του Άλντο Νικολάι, σε σκηνοθεσία του **Γιάννη Διαμαντόπουλου**, πραγματεύεται το πώς αντιμετωπίζει η κοινωνία τους ηλικιωμένους. (Θέατρο Αλκμήνη)

Το «**Χωρίς αναστολή**» της Μαρίας Μαυρικάκη, σε σκηνοθεσία **Αντώνη Αντωνίου**, εξερευνά τη σχέση ενός ζευγαριού με τις νέες τεχνολογίες. Δύο ηλικιωμένοι μπλέκονται στα άδυτα του dark web και αντιμετωπίζουν διλήμματα σχετικά με ύποπτες συναλλαγές που θα τους φέρουν εύκολα μαύρο χρήμα. (Θεατρική Σκηνή Αντώνη Αντωνίου)

Εγκλεισμός στον εαυτό σου λόγω θεμάτων υγείας

Η Μαρία Ναυπλιώτου συνεχίζει και φέτος να συγκινεί με την ερμηνεία της στο «**Ακρωτήρι**» του Σαρ Γουάιτ, σε σκηνοθεσία **Οδυσσέα Παπασπηλιόπουλου**. Υποδύεται μια νευρολόγο η οποία πάσχει από μια σπάνια μορφή άνοιας. Η μη γραμμική αφήγηση, η ερμηνεία της πρωταγωνίστριας, ο ρυθμός του έργου προσδίδουν στην παράσταση μια ιδιαίτερη δυναμική. (Θέατρο Ιλίσια)

Το ίδιο θέμα θίγει και το «**Πριν ανοίξουμε φτερά**» του Φλοριάν Ζελέρ, σε σκηνοθεσία **Άννας-Μαρίας Παπααραλάμπους**. Ένα ηλικιωμένο ζευγάρι, που ζει μια ζωή μαζί, έρχεται αντιμέτωπο με την άνοια. Ο Φιλίπ (Δημήτρης Καταλειφός) αρχίζει να χάνει τη μνήμη του και το σπίτι μετατρέπεται σε λαβύρινθο, όπου μόνο η Μαντλέν (Ζωή Ρηγοπούλου) μπορεί να τον βοηθήσει. (Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης)

Άλλο ένα έργο του Ζελέρ με παρόμοια θεματική παρουσιάζεται στο Θέατρο Στοά: «**Ο πατέρας μου**», σε σκηνοθεσία του **Θανάση Παπαγεωργίου**, με πρωταγωνιστή τον ίδιο

ΘΕΑΤΡΟ

και την Εύα Καμινάρη. Εδώ η παράσταση μελετά τη σχέση μιας κόρης με τον ανοίκειο πατέρα της, τον οποίο φροντίζει. Το ζήτημα της υπερβολικής παχυσαρκίας που καταντά αρρώστια τίθεται στη «**Φάλαйна**», που συνεχίζεται για δεύτερη χρονιά στον Νέο Ακάδημο. Ένας καθηγητής αγγλικών έχει απομονωθεί στο σπίτι του και ζει μακριά απ' όλους –ακόμα κι από την κόρη του– καθώς του είναι αδύνατο να κινηθεί λόγω του υπερβολικού βάρους του. Στον πρωταγωνιστικό ρόλο ο **Πυγμαλίων Δαδακαρίδης**, που έχει αναλάβει και τη σκηνοθεσία.

Το θέμα της κώφωσης μελετά η παράσταση «**Τα παιδιά ενός κατώτερου θεού**» του Μαρκ Μέντοφ, που εξετάζει τη σχέση ενός δασκάλου με μια πρώην μαθήτριά του, που έχει επιλέξει να ζει απομονωμένη από τους άλλους ανθρώπους. Μεταξύ τους θα δημιουργηθεί μια τρυφερή σχέση. Στους κεντρικούς ρόλους η Ευσταθία Τσαπαρέλη και ο Πάρις Θωμόπουλος, ενώ τη σκηνοθεσία υπογράφει ο **Δημοσθένης Παπαδόπουλος**.

Σε συνθήκες πολέμου ή ιστορικών αναταραχών

Δύο έργα που μας μεταφέρουν στον χρόνο, το ένα πολύ και το άλλο λίγο. Ο «**Ερρίκος Ε΄**» του Σαίξπηρ, ανεβαίνει 85 χρόνια μετά την πρώτη του παρουσίαση στην Ελλάδα, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Διαμαντή**. Είναι ένα από τα λιγότερο γνωστά του κείμενα και περιγράφει τον νικηφόρο πόλεμο της τότε πολύ πιο αδύναμης Αγγλίας ενάντια στη δυνατή Γαλλία. Ο Ερρίκος Ε΄ είναι ο βασιλιάς της Αγγλίας ο οποίος αποφασίζει να ξεκινήσει αυτόν τον πόλεμο. Ο λαός του τον ακολουθεί και εντέλει νικά. Το πιο πολεμικό και ταυτόχρονα αντιπολεμικό έργο του Σαίξπηρ. (Θέατρο Σημείο)

Από την άλλη, η «**Χαμένη άνοιξη**» του **Στρατή Τσίρκα** αναφέρεται στα Ιουλιανά και την περίοδο πολιτικών αναταραχών που προηγήθηκε της Δικτατορίας. Ο κεντρικός ήρωας επιστρέφει στη χώρα του έπειτα από πολλά χρόνια νομίζοντας πως οι αγώνες του μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο είχαν φέρει ισορροπία στη χώρα. Κι όμως οι ιστορικές εξελίξεις τον διαψεύδουν. Έτσι, σιγά σιγά ξυπνά από τις ψευδαισθήσεις του και βλέπει μπροστά του τη σκληρή πραγματικότητα. (Θέατρο Πορεία)

Η περιθωριοποίηση

Σ' έναν κόσμο όπου όλοι πρέπει να τηρούν συγκεκριμένους κανόνες, όσοι θέλουν να ξεχωρίσουν και να εκφράσουν μια αντίθετη άποψη είτε εξαγοράζονται από το σύστημα είτε περιθωριοποιούνται.

Ο «**Εχθρός του λαού**» του Ερρίκου Ίψεν, μια συμπαραγωγή του Θεάτρου του Νέου Κόσμου με τη Schaubühne Berlin, καταδικάζει έναν άνθρωπο που προσπαθεί να υπερασπιστεί το καλό της κοινωνίας εις βάρος του οικονομικού συμφέροντος των πολιτών. Ο γιατρός Στόλκμαν (Κωνσταντίνος Μπιμπής) ανακαλύπτει ότι το νερό της πόλης μολύνεται από τα λουτρά και προτείνει να απομακρυνθούν, για να προστατεύσει την υγεία των πολιτών. Ωστόσο, στοχοποιείται από τον ίδιο τον αδερφό, που είναι ο δήμαρχος της λουτρόπολης (Μιχάλης Οικονόμου) και έχει με το μέρος του τον Τύπο και τη Δικαιοσύνη. Η δασική του **Τόμας Οστερμάιερ** φέρνει την παράσταση στο σήμερα, στο θέμα της κλιματικής αλλαγής και της πολιτικής διαφθοράς. (Θέατρο Κνωσός)

Αντί επιλόγου

Μέσα σ' αυτό το πολυφωνικό τοπίο, το θέατρο λειτουργεί σαν πράξη απελευθέρωσης. Κάθε έργο, κάθε σκηνή, είναι μια προσπάθεια να σπάσουν τα κάγκελα, είτε αυτά υψώνονται από το κράτος είτε από την κοινωνία είτε από τον ίδιο τον εαυτό. Ύστερα από χρόνια πανδημιών, κρίσεων και ψηφιακής αποξένωσης, η σκηνή γίνεται ο τόπος όπου το «μέσα» και το «έξω» συναντιούνται ξανά. Γιατί, τελικά, η ελευθερία αρχίζει εκεί όπου τελειώνει ο φόβος. Και το θέατρο μοιάζει αποφασισμένο να μας το θυμίζει αυτό. ●

ΛΑΚΗΣ ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

«Δεν έχει μόνο το μυαλό μας τζι-πι-ες, έχει και το συναίσθημά μας»

Κάνει πολλά διαφορετικά πράγματα μαζί, διαφορετικών ταχυτήτων, αλλά με τον ίδιο ζήλο. Και με την ίδια αγάπη.
Ο Λάκης Λαζόπουλος αγαπάει πρώτα όλους τους ρόλους του κι αμέσως μετά αγαπάει το κοινό του.

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ - Φωτό: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΗΣ

ΘΕΑΤΡΟ

ΑΝ ΔΕΝ ΞΕΡΕΤΕ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΣΕ ΣΤΑΜΑΤΑΝΕ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ κάθε πέντε λεπτά στον δρόμο και να σου δείχνουν αγάπη, θαυμασμό και λατρεία ακόμα ακόμα, δεν έχετε περπατήσει πλάι στον Λάκη Λαζόπουλο. Είναι κάτι το οποίο συμβαίνει, θα πείτε, με αρκετούς ηθοποιούς, ίσως (αλλά δεν παίρνω όρκο) και με λίγους πολιτικούς, με τηλεοπτικούς σταρ, μπορεί μέχρι και με ινφλουένσερς (που όμως δεν κυκλοφορούν στον δρόμο αμολητοί). Καμαρώνει η συνοδός του Λάκη – π.χ. εγώ, μια και το ’φερε η κουβέντα, γιατί είναι σαν να περνάει λίγη από τη λάμψη του και σ’ εσένα, που δεν έχεις ρίξει την ανάλογη σκληρή δουλειά, ούτε έχεις κατεβάσει ιδιοφυείς ιδέες επιπέδου Λάκη, ούτε είσαι περφόρμερ, καθόλου. Ούτε μπορείς να μιλάς με ουσία ΚΑΙ με πλάκα μπροστά στον φακό της τηλεόρασης. Γενικά, δεν είσαι ο Λάκης. Ο Λάκης είναι ένας και μοναδικός, ας το πάρουμε απόφαση. Δεν σε παρασέρνει, δεν σε κυριαρχεί, δεν σε κάνει να σωπαίνεις – μπορεί να σε κάνει να γελάσεις, αλλά κυρίως σε κάνει να τον ακούς όσο προσεκτικά σ’ ακούει αυτός... ή μάλλον, παραπάνω.

«*Το μυαλό δεν έχει παρόν, έχει μόνο παρελθόν και μέλλον*», λέει μπαίνοντας κατευθείαν στο ψητό, στη συζήτηση-συνέντευξη. «*Μόνο αυτά που φαντασιώνεσαι είναι – παρελθόν και μέλλον. Το παρόν ήδη, τώρα που μιλάμε, έχει γίνει παρελθόν. Ορίστε, πέρασε, πάει το παρόν!*»

Ωραία. Σε αυτό το ενδιάμεσο διάστημα που αποκαλούμε παρόν όμως, ο Λάκης εξακολουθεί να τη βρίσκει μ’ αυτά που κάνει. «*Ακόμα μου αρέσει αυτό που κάνω, αλλάζουν οι ώρες – τώρα μου αρέσει πιο πολύ να ζωγραφίζω, να γράφω... Το θέατρο με εξαντλεί, μου φαίνεται κουραστικό, να βγαίνεις το βράδυ και να παίζεις ζω-ντανά, τόση ώρα, αλλά κι αυτό, ναι, κι αυτό μου αρέσει. Γράφω, δηλαδή τώρα διορθώνω τα σενάρια για το “17βαλίτσες και μια μαύρη”, μια καινούργια κωμωδία χαρακτήρων – πώς η νεότητα αναγκάζει τους παλιότερους ν’ αλλάξουν, να πάρουν νέες αποφάσεις... Είναι η αποδόμηση της ελληνικής οικογένειας: ένα ζευγάρι Ελληνοαμερικανών που έχει δύο κόρες κι έναν γιο – τους συμβαίνουν διάφορα και αναγκάζονται να εγκατασταθούν στη Μυτιλήνη, αλλάζουν αναγκαστικά, και πρέπει να πάρουν θέση*».

— **Ο ήρωας της σειράς ποιος είναι, ο μπαμπάς;**
Και οι δύο, η μαμά και ο μπαμπάς. Και η αδερφή, η μάνα του, όλοι. Έρχονται αντιμετώπι με μια σειρά καθημερινών προβλημάτων.

— **Από αυτά που βλέπει γύρω του;**
Τα βλέπεις – άμα δεν τα δεις, δεν μπορείς να τα γράφεις. Ουσιαστικά δεν γράφεις, αντιγράφεις, και συμπληρώνεις αυτό που έχεις φανταστεί. Ο παρόντας χρόνος είναι μια διαρκής σύγκρουση του παρελθόντος και του μέλλοντος, είναι ο σπινθήρας που δημιουργεί η σύγκρουση των δύο κόσμων. Το παρόν, σου είπα, δεν υπάρχει. Είναι δημιουργημα του παρελθόντος και της φαντασίας μας.

— **Αλλά μερικές φορές στο ντιπ παρόν ακούς (ή νομίζεις ότι ακούς) τη φωνή αγαπημένου σου προσώπου που έχει φύγει από τη ζωή...**
Ανακαλείς τη φωνή κι η φαντασία φέρνει κοντά σου το αγαπημένο πρόσωπο. Κι εγώ ακούω τη μάνα μου, τον πατέρα μου... Τους ακούμε γιατί μας έλεγαν τα ίδια πράγματα, γιατί έχουμε την ανάγκη να προσδιορίσουμε μια σταθερά. Αν ένα πρόσωπο μένει σταθερό, αρχίζεις να προσδιορίζεις τον χώρο. Αν δεν ανακαλέσεις το γνώριμο από μέσα σου, χάνεις την επαφή με το αληθινό. Προχθές οδηγούσα στην Κωνσταντινουπόλεως, είχε πολλή κίνηση, κι άκουσα τη φωνή της μάνας μου: «Μη νευριάζεις, παιδάκι μου, μην κάνεις έτσι, θα φτάσεις». Κοίταξα δίπλα, ήταν το γραφείο τελετών που την είχαμε φέρει. Δεν έχει μόνο το μυαλό μας τζι-πι-ες, έχει και το συναίσθημά μας. Εκείνη τη στιγμή έγι-νε πειρατεία των νευρώνων μου, γύρισα, είδα το γραφείο και το συναίσθημά μου, με το δικό του τζι-πι-ες, ταραχτηκε.

Ίσως καθώς περνούσε, η άκρη του ματιού του να πήρε το γραφείο, την περιοχή, και η φωνή της μαμάς ήρθε υποσυνείδητα στο προσκηνίο. Αλλά γενικά ο Λάκης προσέχει πολύ, είναι συντονισμένος συνέχεια με τους άλλους γύρω του: όλοι οι ήρωες, όλοι οι χαρακτήρες που έχει δημιουργήσει, με τη τσποτ Μικρούς Μήτσους, είναι αποτέλεσμα παρατηρητικότητας.

«Ζω από την παρατήρηση, και το ξέρω από παιδί. Αυτός είναι ο ρόλος μου στη ζωή, γι’ αυτό θέλω να έχω τις αισθήσεις μου καθαρές. Δεν πίνω, δεν έχω πάρει ποτέ ντραγκς. Κι ένα χάπι που έπαιρνα για ένα διάστημα για να κοιμάμαι

–υπναγωγό, όχι υπνωτικό–, το έχω κόψει. Σπκωνόμουν το πρωί κι είχα μια θολούρα, δεν μου άρεσε καθόλου. Περίμενα να φτάσει το μυαλό μου σ’ ένα σημείο, να φύγει η... αυτό το κάτι σαν κούραση».

Εκτός του ότι παρατηρεί τους ανθρώπους, τον ενδιαφέρουν κιόλας. Πράγμα σπάνιο για ηθοποιό, αν και απαραίτητο. «Με ενδιαφέρουν πολύ οι άλλοι, βέβαια, όλοι οι άνθρωποι. Ο (εσωτερικός) κόσμος του καθενός, ακόμα κι αυτού που νομίζεις ότι δεν έχει τίποτα να σου πει, αν αρχίσει να σου μιλάει, θα σου ανοίξει έναν άλλο κόσμο, που δεν φαντάζεσαι. Έτσι (δημιουργήθηκαν) οι Μήτσοι. Τους Μήτσους τους αγαπούσα όλους! Δεν έχω τρόπο να φτάσω με τις πρόβες σε έναν ρόλο, μόνο να βελτιώσω την τεχνική μου μπορώ. Ο ρόλος υπάρχει μέσα μου, αφού έχω πρώτα συμφιλιωθεί μαζί του. Στους Μήτσους το κατάλαβα αυτό. Όταν προσπάθησα να παίξω τον αστυνόμο με την αντίληψη που είχα εκείνη την εποχή για τους αστυνομικούς, και δεν έβγαине, σκάλωναν τα λόγια μέσα μου. Αρχισα να γράφω πράγματα που μου έλεγε ο χαρακτήρας. Αν δεν έχεις αγαπήσει πραγματικότεν ήρωα, δεν μπορείς να τον ερμηνεύσεις, εγώ τουλάχιστον δεν μπορώ. Έξω, στο εξωτερικόπου λέμε, οι ξένοι ηθοποιοίπαίζουν πιο καλά. Παίζουν πιο καλά γιατί οι ήρωες μπαίνουν μέσα τους. Εμείς έχουμε κολλήσει με το σχολικό θέατρο, τη σχολική προσέγγιση: “ο Τάδε παίζει τον ήρωα τηςεπανάστασης!”». Παίρνει μια ηρωική στάση, με το ένα χέρι ψηλά, σαν ήρωας πάνω στο άλογο, με το ανάλογο βλέμμα, έπειτα κουνάει το κεφάλι. «Π’ αυτό είμαι περήφανος που δεν έπαιξα ποτέ σε σχολική παράσταση. Είχα έναν φόβο, σε περίπτωση που θα με πίεζαν να παίξω κάτι’ σαν να μην ήμρεπε να πέσω στη χαράδρα! Έχεις κουραστεί πολύ με το “μη” έξι χρόνια στο σχολείο».

— **Δεν είναι πια τόσο αυστηρό το σχολείο.**
Το σχολείο σήμερα είναι ανίσχυρο, γι’ αυτό και οι γονείς δεν μπορούν να επιβληθούν στα παιδιά, και τα παιδιά απελευθερώνονται πιο γρήγορα, κι η απελευθέρωση είναι αυτή που τελικά θα βγάλει το παιδί στον σωστό δρόμο – το πιστεύω αυτό. Πιστεύω στους νέους, στο μέλλον, το μέλλον δημιουργεί χαρά! Χαίρομαι και γι’ αυτά που δεν θα είμαι εδώ για να τα δω!

Πάμε στη νέα τηλεοπτική σειρά, που τον άκουσα να τη συζητάει με τη Σίσσυ Χρηστίδου στην εκπομπή της. Πώς του ήρθε το θέμα με την οικογένεια Ελληνοαμερικανών; Πήγε στην Αμερική και παρατήρησε κάτι; «Το ελληνικό άγχος είναι αν, όταν μεγαλώσουν τα παιδιά, θα συνεχίσουν την ιστορία του μπαμπά τους. Κι αν ο μπαμπάς στην Ελλάδα στεναχωριέται μια φορά, σ’Ελληνας μπαμπάς στην Αμερική στεναχωριέται εκατό. Και σκεφτόμουν πώς, με ποιον τρόπο, ένας μεγάλος σε ηλικία άνθρωπος μπορεί ν’ αλλάξει. Με τα χρόνια αποκτάς ένα σκληρό κέλυφος, σαν της χελώνας, τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει πια – εκτός αν η χελώνα σπκώσει κεφάλι, το βγάλει από το καβούκι της και δει έναν άλλο κόσμο. Έτσι τα παιδιά αναγκάζουν τους γονείς να αλλάξουν».

Μου λέει ότι έγινε ένα πείραμα με ποντίκια της δεκαετίας του ’70 σε τρεις χώρες: έβαζαν μια ποντικοοικογένεια σε ένα κλουβί με νερό μέσα, με δύο εξόδους, μια αληθινή και μια ψεύτικη. Η ψεύτικη φωτιζόταν, οπότε οι ποντικο-γονείς κατευθύνονταν προς τα κει. Μετά από δέκα λεπτά, το μικρότερο ποντικάκι άρχισε να ψάχνει άλλον τρόπο και πήγαινε στην αληθινή έξοδο. Δύο μήνες αργότερα, που έγινε το ίδιο πείραμα στην Αμερική με άλλες ποντικο-φαμίλιες, τα μικρά ποντικάκια έτρεχαν στη σωστή έξοδο μέσα σε δύο μόνο λεπτά αντί για δέκα. Αυτό δείχνει πως μεταδίδεται η κοινωνική πληροφορία με ανεξηγήτους τρόπους ακόμα κι από τη μία ήπειρο στην άλλη... αλλά και κάτι ακόμα: «Το μικρότερο ποντικάκι είναι πάντα αυτό που βρίσκει την έξοδο! Ό,τι αλλάζει είναι χάρη στον μικρότερο σε ηλικία και, για ν’ αλλάξει η κοινωνία, πρέπει να ακολουθήσει αυτόν, τον νεότερο», καταλήγει.

Οι νέοι, και καθετί νέο, τραβάνε το ενδιαφέρον του πάντα: κάνει TikTok ο Λάκης, και μάλιστα με πολλή επιτυχία, τύφλα να ’χουν τα δεκαπεντάχρονα.

«Έχω σταματήσει πολλά χρόνια να βλέπω τηλεόραση. Όταν είμαι μόνος μου στο σπίτι, δεν υπάρχει περίπτωση να καθίσω να δω τηλεόραση. Το TikTok είναι άλλο καπέλο, το παρακολουθώ γιατί με ενημερώνει – αν είναι να ενημερωθώ, θα ενημερωθώ απ’ αυτό. Θα πεις, έχει μέσα και προβοκάτσια, έχει και εντεταλμένα σχόλια. Αλλά στην τηλεόρα-

ση δεν υπάρχουν πια δελτία ειδήσεων, υπάρχουν δελτία απόψεων. Ο δημοσιογράφος είναι ο σχολιαστής μιας είδησης την οποία δεν ξέρουμε. Είναι σταντ-απ-σίριους, όχι σταντ-απ-κόμικ, το ανάποδο. Η είδηση πια είναι ό,τι κατάλαβες. Το TikTok, από την άλλη, έχει νεανική δομή, συγκεκριμένες κατηγορίες, βλέπεις Έλληνες, ξένους, έχεις έναν έλεγχο».

— **Παρακολουθείς ξένους στανταπάδες;**
Κάποιοι μου αρέσουν πάρα πολύ, κάποιοι λιγότερο. Δυστυχώς δεν μπορώ να εκφραστώ σε άλλη γλώσσα. Έζησα σε μια εποχή που έμαθα ΟΛΑ τα ελληνικά, αρχαία, νέα, καθαρεύουσα, απλοποιημένη, δημοτική, και ΟΛΑ τα συντακτικά. Οπότε, αυτός ο πλούτος της ελληνικής γλώσσας... Ναι, ονειρεύεσαι πάντα στα ελληνικά. Ονειρεύεσαι ό,τι έμαθες μέχρι που έγινες οκτώ χρονών.

Έχει μελετήσει πολύ τους Έλληνες κωμικούς, τους νέους αλλά και τους παλιούς, που τους βγάζει το καπέλο. Ο Θανάσης Βέγγος, λέει, ήταν μπροστά από την εποχή του. «Ήταν ο μόνος που είχε προβλέψει το άγχος που ερχόταν. Έτρεχε συνέχεια ο Βέγγος, “καλοί μου άνθρωποι!”, έτρεχε, ήταν συνέχεια σε κίνηση, σε μια εποχή που όλα κυλούσαν σε σλόου μόσιον. Κανείς δεν βιαζόταν, κανείς δεν ήταν αγχωμένος. Ο Βέγγος ήταν ένας σημερινός κωμικός σε έναν χθεσινό κόσμο, που τότε δεν είχε άγχος».

Δεν μιλάει για καριέρα, χρησιμοποιεί μόνο τη λέξη πορεία, μία φορά: «Όλη η πορεία μου έχει τις διαστάσεις ενός πιάνου, ξέρω πού είναι η κάθε νότα. Όλα τα αριστουργήματα έχουν την ίδια διάσταση. Αυτό που θέλω είναι να κάνω το κάθε πράγμα διαφορετικά κάθε φορά, με το ίδιο κλαβιέ. Το πιάνο είναι μπροστά μου, το δουλεύω. Τα ντραγκς σου φέρνουν ένα μη υπαρκτό πιάνο, καταλαβαίνεις, γι’ αυτό δεν τα θέλω καθόλου».

Παίζει για δεύτερη χρονιά στο θέατρο, στο «*Ενας ήρωας με παντούφλες*», σκηνοθετημένος από τον Γιάννη Μπέζο. Βγαίνει ξανά με το «*Αλ τσαντίρι νιουζ*» στο Mega, μετά από απαίτηση του κοινού. Ετοιμάζει τη νέα κωμική σειρά του, «*17 βαλίτσες και μία μαύρη*». Σήμερα, σε αυτό το ήδη περασμένο παρόν, τον έχω πετύχει πριν από γύρισμα, ανάμεσα σε δύο διαφορετικές δουλειές, σε μια ωρίτσα σχετικής ψυχίας. Με έχει ρωτήσει, σε αυτό το σύντομο διάστημα, τι κάνω, πόσο χρονών είναι τα παιδιά μου. Δεν το παρατραβάω, δεν πάω να του δείξω φωτογραφίες τους στο κινητό – αλλά ξέρω ότι ενδιαφέρεται. Πατί τον ξέρω πολλά χρόνια. Και δεν έχει αλλάξει, δηλαδή έχει αλλάξει όπως αλλάζουμε όλοι μεγαλώνοντας, τον τύπησαν απώλειες και καταστροφές μέσα στα τελευταία σαράντα χρόνια – σε αλλάζουν αυτά τα πράγματα. Απλώς τον άλλαξαν προς την καλή μεριά, προς εκείνη τη μεριά που γίνεται πιο ανθρώπινος. Ο Λάκης σήμερα αστείεύεται πότε πότε με σοβαρό ύφος («*θα έδινα μια ευκαιρία στον Τσίπρα, αν είχε το σωστό μπαλέτο*»), αλλά είναι ήρεμος, πιο χαμηλών τόνων απ’ ό,τι ήταν και, με έναν λίγο στεναχωρητικό για εμένα τρόπο, πιο σοφός. Γιατί δεν γίνεται αλλιώς, έτσι σε σερβίρει η ζωή, αφού σ’ έχει κοπνήσει σαράντα χρόνια στο μίξερ της.

— **Τελευταία ερώτηση: είναι σαν να βγαίνεις προς τα έξω για ένα διάστημα κι έπειτα να μαζεύεσαι, όχι;**
Έτσι είναι... είμαι έξω κι έπειτα γυρνάω μέσα μου, και... δεν θέλω να κουνήσω.

Δεν είναι πάντα ευχάριστο να προσέχεις τα πάντα όλα ενώ είσαι εκεί έξω. Αλλά είναι πολύ χρήσιμο, και σημαντικό τόσο για τον ίδιο τον Λάκη όσο και για εμάς, και για την –χωρίς να θέλω να το σοβαροφανέψω– για την κοινωνία. Με κερνάει ένα σοκολατάκι από ένα ωραίο κουτί που το κυαλάρω από την ώρα που μπήκα, δεν ξέρω αν το κάνει τυχαία ή αν πρόσεξε ότι πρόσεξα το κουτί. Διαλέγω το πιο μικρό, διακριτικό σοκολατάκι, επειδή τα άλλα δύο που έχουν μείνει είναι γκράντε, σηματοσολισμένα, και λυπάμαι να του τα φάω έτσι στην ψύχρα. Είναι σουπέρ σοκολατάκι, δώρο από τις Βρυξέλλες. Και, ξέρετε, έχω πάρει τρεις ή τέσσερις φορές συνέντευξη από τον Λάκη Λαζόπουλο στα πολλά χρόνια που διαπρέπει. Και πάντα φεύγω με την αίσθηση ότι θα ήθελα λίγο ακόμα: λίγο ακόμα χρόνο, λίγες ακόμα κουβέντες, λίγο ακόμα αιωρούμενο διάστημα ανάμεσα στις δουλειές του (και στις δικές μου), με λίγα ακόμα σοκολατάκια. Ή και χωρίς αυτά. **Α**

ειμώνας στο Κρατικό Θέατρο Βόρειας Ελλάδας με ένα έργο αφιερωμένο στον κορυφαίο μαθηματικό του 20ού αιώνα, Τζον φον Νόιμαν. Οι ηθοποιοί γίνονται μηχανές που μιλούν για τον μεγαλύτερο επιστήμονα, αναπαριστώντας τη συγκλονιστική πορεία ζωής του. Η μεγάλη κυρία του ελληνικού θεάτρου **Ρούλα Πατεράκη** επιστρέφει στη γενέθλια πόλη με μια παράσταση που συνδυάζει το ανθρώπινο με το τεχνικό και το παρελθόν με το μέλλον.

Πανκ ροκ Πάρα πολλά χρόνια τώρα, δεν αγαπώ ιδιαίτερα το θέατρο. Μολονότι έκανα θέατρο και συνεχίζω να κάνω θέατρο, κουράστηκα. Δεν αγαπώ κυρίως το μέρος των πλοκών, του μύθου, των περιεχομένων. Εξαιρώ τη φόρμα, η φόρμα του θεάτρου έχει πολλές φορές μεγάλη πρωτοτυπία, ο τομέας της εικόνας, των φώτων, της χορογραφίας, της σκηνοθεσίας, το μίζανπλάς, παραμένει πάντα γοητευτικό, διαρκεί ακόμα η σαγήνη. Ωστόσο, όσον αφορά τους μύθους του θεάτρου, αυτό που θα λέγαμε «υποθέσεις», αυτή την από «αρχαιοτάτων χρόνων» παρακαταθήκη, αυτό έχει πάψει να με συγκινεί. Το ίδιο αδιάφοροι μου φαίνονται και οι θεατρικοί ήρωες, αν και αναγνωρίζω την ειδική ποιότητα και το βάρος κάποιων χαρακτήρων, όπως φέρ' ειπείν του Σαίξπηρ των μεγάλων ποιητικών αριστουργημάτων. Όμως πλέον δεν μου φαίνεται ότι τα ηρωικά πρόσωπα του θεάτρου μπορούν να εκφράσουν τη σημερινή πολυεπίπεδη ζωή. Το πριν, το τώρα, το μετά των ηρώων, αυτή η αδιάσπαστη συνέχεια, ως την ονομάσουμε, αυτά τα ξεκαθαρισμένα συναισθήματα, οι καταστάσεις οι οποίες θα λέγαμε ότι είναι τόσο διαυγείς δεν με ενδιαφέρουν.

Παιχνίδια του μυαλού Ένας συγγραφέας που εξαιρώ, που συνεχίζει να με ενδιαφέρει και πολύ με έχει βοηθήσει είναι ο Στρίντμπεργκ. Τα έργα του συνεχίζουν να μου δίνουν εφόδια για να ερμηνεύσω αυτή τη ρευστή πραγματικότητα «με πραγματικότητα». Να ερμηνεύσω αυτή τη μείξη ψευδαίσθησης και υποκειμενικής αλήθειας, αυτό το πολυπρισματικό πράγμα, το μετέωρο. Το κράμα που είναι φτιαγμένο λίγο από ένα εδώ και λίγο από ένα εκεί, από ένα τώρα και ένα όχι τώρα. Ξέρετε, ο χωροχρόνος κυριολεκτικά με παγιδεύει. Δεν μπορώ να αναλύσω τον χώρο, δεν μπορώ να αναλύσω τον χρόνο, δεν καταλαβαίνω τον χώρο, δεν καταλαβαίνω τα πρόσωπα, πολλές φορές δεν καταλαβαίνω την ίδια τη ζωή. Αυτό μου συμβαίνει εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Όλη αυτή η ανακατωσούρα που επικρατεί στους εγκεφάλους μας έχει παρασύρει και το θέατρο.

Θεωρώ το θέατρο σε μεγάλο σημείο πολύ δεδομένο, ειδικά τις μυθοπλασίες αλλά και τους ρόλους. Όταν ήμουν μικρή ήθελα να παίξω τον Μάκμπεθ, τον Άμλετ, ήθελα να παίξω ανδρικούς ρόλους, γιατί οι γυναίκες δεν με αφορούσαν και τόσο πολύ. Και αυτών των ρόλων όμως η γοητεία δυστυχώς έχει αρχίσει και ξεθωριάζει μέσα μου. Έτσι, βρήκα καταφύγιο στις επιστήμες. Οι επιστήμες πάντα με ενθουσίαζαν, ειδικά οι σκληρές, οι θετικές επιστήμες. Οι φιλολογίες, αγγλικές και ελληνικές, τις οποίες σπούδασα λόγω του θεάτρου, ακόμα κι αυτές σήμερα μου φαίνονται ανούσια πράγματα. Ας με συγχωρέσουν οι θεωρητικοί φίλοι μου, αλλά δεν θα ήθελα να ασχοληθώ ποτέ ξανά μ' αυτά. Οι σκληρές επιστήμες, οι οποίες ανέκαθεν μου ασκούσαν μια σχεδόν αλημιστική και μεταφυσική μαγεία, είναι πλέον το καταφύγιό μου. Εδώ και πολλά χρόνια καταγίνομαι μαζί τους, χάρη σ' αυτές έχω γνωρίσει μια σειρά «ηρώων», όπως η Κιουρί ή η Υπατία, που επιτελούν μια αληθινή και κυριολεκτική ανατροπή του πραγματικού. Γιατί αυτό κάνουν οι σκληρές επιστήμες, πρώτα αμφισβητούν και ύστερα ανατρέπουν την πραγματικότητα με αδιάσειστα στοιχεία, τεκμήρια και αποδείξεις, σε αντίθεση με την τέχνη, που απλά φαντάζεται και υποθέτει.

Master Mind Ο Τζον φον Νόιμαν, ο ήρωας της παράστασής μου, πάντοτε με συγκινούσε και με ενθουσίαζε, γιατί κατ' εμέ ήταν ο ευφυέστερος άνθρωπος του 20ού αιώνα από άποψη δυναμικής εγκεφάλου, δεδομένης της ενασχόλησής του με τα εφαρμοσμένα μαθηματικά, τα απολύτως πρακτικά και όχι τα αφηρημένα. Βέβαια, από τη στιγμή που ο Ουγγροεβραίος Τζόνι πήγε στις Ηνωμένες Πολιτείες και μπήκε στα στρατιωπολιτικά δωμάτια και τις αίθουσες που πειραματιζόνταν αναζητώντας υπερόπλα, άλλαξε πολύ ο χαρακτήρας του. Άλλωστε αυτός ήταν και ο λόγος που κατηγορήθηκε πως ήταν ένα από τα πιο σκληρά Γεράκια του Ψυχρού Πόλεμου, ότι ήταν με τον Χούβερ ή πως ήταν ο κολαούζος του Τρούμαν. Ήταν αυτή η μεταπολεμική διαμάχη της Αμερικής με τη Σοβιετική Ένωση που καθόρισε

τον κόσμο, γι' αυτό και λένε ότι, όταν ο Νόιμαν πέθαινε στο νοσοκομείο, φρουρούνταν από πάνοπλους, αφού είτε στο ψυχορράγημά του είτε υπό την παρησθητική επήρεια των φαρμάκων που έπαιρνε, ήταν πολύ πιθανό να μαρτυρούσε τεράστιας σημασίας μαθηματικές εξισώσεις. Ακόμα και στο τέλος του, οι διαλάμψεις του εγκεφάλου του παρήγαν πρωτότυπη και μοναδική σκέψη που, αν διέρρεε στους Σοβιετικούς, εκείνοι θα μπορούσαν να φύγουν ένα βήμα πιο μπροστά στη μάχη των εξοπλισμών. Αυτό που με γοητεύει στον Τζον φον Νόιμαν ήταν ότι, πίσω από αυτή τη δήθεν κανονικότητα που εξέπεμπε το βλέμμα του, μπορούσες στα μάτια του να διακρίνεις την άβυσσο που έχασκε μέσα του. Με ενδιέφερε επίσης πάρα πολύ η έννοια της υπεροπτικής λογικής του, το μυαλό του, που έμοιαζε με κβαντικό υπολογιστή. Ξέρετε, κι εγώ θα ήθελα να ήμουν σαν αυτόν, αλλά δυστυχώς δεν είμαι κβαντικός υπολογιστής. Γιατί δεν μου αρέσει πλέον καθόλου που είμαι άνθρωπος, θα προτιμούσα να είμαι οτιδήποτε άλλο εκτός από άνθρωπος, ξέροντας ότι όλα είναι πεπερασμένα. Νιώθω κι εγώ τόσο πεπερασμένη, οπότε η παρηγορητική καταφυγή στον Τζον φον Νόιμαν μου δίνει την ψευδαίσθηση της υπέρβασής του πεπερασμένου μου.

Βρίσκω επίσης ότι ο Τζόνι αδικήθηκε πολύ, κατηγορήθηκε υπερβολικά πολύ επειδή ασχολήθηκε με το πλουτώνιο και με τη βόμβα στο Ναγκασάκι, σε σύγκριση με τον Αϊνστάιν, που επίσης ασχολήθηκε με την πυρηνική ενέργεια. Ο Αϊνστάιν όμως ήταν δηλωμένος φιλειρηνιστής και πολύ διάσημος. Σταρ ήταν και ο Οπενχάιμερ, σε αντίθεση με τον Τζόνι, ήταν όμως αυτός που τον φοβούνταν όλοι, γιατί αυτό που μπορούσε να σκεφτεί και να επεξεργαστεί το μυαλό του μπορούσε να εφαρμοστεί σε εκατό επίπεδα. Και ο τρόπος που έφυγε –επειδή έχω προσωπική εμπειρία για το πώς φεύγει ένας άνθρωπος με όγκο στο κεφάλι– είναι ο μεγαλειωδέστερος θάνατος που μπορεί κανείς να φανταστεί. Ο θάνατος του Νόιμαν ήταν αυτό που με συγκίνησε περισσότερο απ' όλα.

Επιστροφή στη γενέθλια πόλη Όταν ο Αστέρης Πελέκης μου ζήτησε να κάνω κάτι με τον δικό μου τρόπο, με το δικό μου κείμενο για το Κρατικό Βορείου Ελλάδας, αποφάσισα να κάνω τον Τζον φον Νόιμαν, συλλαμβάνοντας μια πλοκή και μια μυθοπλασία η οποία βασίζεται σε πολλά αληθινά γεγονότα. Η μυθοπλασία, όταν έχει να κάνει με την αναπαράσταση της ζωής των επιστημόνων, επειδή η επιστήμη υπάρχει από τον 17ο αιώνα, μπαίνει πάρα πολύ μέσα στο ιστορικό συμφραζόμενο. Δεν είναι όπως στον Όμηρο, που αναρωτιόμαστε αν υπήρξε ο Αχιλλέας ή όχι. Ξέρω πάρα πολύ καλά ότι υπήρξε ο Γαλιλαίος, ο Λάιμπνιτς, ξέρω τις βιογραφίες τους, ξέρω τις ζωές τους, ξέρω τις αδυναμίες τους, σχεδόν τους νιώθω να περπατούν δίπλα μου. Από τους θεατρικούς συγγραφείς άντε να νιώθω να περπατά δίπλα μου ο Σαίξπηρ και, φυσικά, ο Στρίντμπεργκ, που, όπως σας εξομολογήθηκα προηγουμένως, βρίσκεται συνεχώς δίπλα μου και με ελέγχει.

OK, Computer Ας επιστρέψουμε όμως στον Τζον φον Νόιμαν και στο έργο «*Sillilab; No difference between ho ho ho!!!*». Λίγο πριν πεθάνει, χωρίς να ξέρει ακόμα πόσο άρρωστος είναι, ο Νόιμαν είχε αναλάβει να δώσει μια σειρά διαλέξεων για πολύ προχωρημένα θέματα μαθηματικών εντός μιας θεματικής ενότητας που ονομαζόταν Silliman. Εγώ έβγαλα το man, άφησα το Silli και πρόσθεσα τη λέξη lab εκ του laboratory. Ακούγεται σαν να είναι το εργαστήριο των ηλιθίων, όμως δεν είναι. Γιατί το Silliman γραφόταν με δύο l και i, όχι με y. Οι Silli είναι μικρές μηχανές κατώτατης τεχνολογικής αξίας, φτιαγμένες πριν ακόμα και από τον σαρωτή του Τούρινγκ, αρχαιότερες ακόμα και από τη μηχανή του Πασκάλ. Η δεύτερη φράση του τίτλου μου, No difference, είναι μια φράση που ο Τζόνι την έλεγε κατά καιρούς, «δεν υπάρχει καμιά

διαφορά μεταξύ αυτού κι αυτού, δεν διαφέρουν ο θεός και το σύμπαν» δήλωνε, και έτσι στη σκέψη του Νόιμαν όλα συγκαταλέγονταν στην επικράτεια του no difference. Το ho ho ho, τώρα, ήταν ο τρόπος που γελούσε, κι έχω ακούσει ότι γελούσε ανοιχτόκαρδα. Σε σύγκριση με τη διάνοιά του, φαινόταν ένας απλοϊκός τύπος, παρόλο που ο εγκεφάλός του παρήγε σκέψεις μεγάλων. Ο τίτλος μου, επομένως, είναι Sillilab, δηλαδή laboratory των silli μηχανών που ασχολούνται με το no difference between ho ho ho.

Ο χρόνος του έργου είναι τα τρία τελευταία λεπτά της ζωής του. Ο Τζον φον Νόιμαν βιώνει τα τρία τελευταία λεπτά της ζωής του στο στρατιωτικό νοσοκομείο στις ΗΠΑ και αυτά τα τρία μοιραία λεπτά της ζωής του στο έργο μου πλατύνονται σε δυόμισι ώρες. Βίντεο και παράσταση τρέχουν παράλληλα, συν το νηπτικό μέρος, με τον ίδιο τον Τζόνι να μην υπάρχει ποτέ πάνω στη σκηνή, αλλά να βρίσκεται συνεχώς επί μιας οθόνης. Κάπου στην παράσταση βλέπουμε έναν αξονικό τομογράφο ή ξαφνικά εμφανίζεται μια ένωση. Θα δείτε νοσοκόμες να τρέχουν, βλέπουμε όμως και κίτρινους νάρκισσους, γιατί υποτίθεται οι νάρκισσοι ήταν το πιο αγαπημένο του λουλούδι. Και η πρώτη του γυναίκα φορούσε ένα κίτρινο βρακάκι, οπότε και γι' αυτόν τον λόγο της πρόσφερε κίτρινους νάρκισσους, όμως αυτό το τελευταίο είναι μυθοπλασία! Δεν του άρεσε η μουσική, μόνο λίγο ο Μπαχ τον εξίταρε, άκουγε φανατικά μόνο επικά γερμανικά εμβλήματα. Παραδίπλα, ο Αϊνστάιν τρελαινόταν όταν οι ήχοι έφταναν δυνατοί στο γραφείο του, όμως θαύμαζε τόσο πολύ τον Τζόνι, μαγευόταν από την ευφυΐα του, οπότε τον ανεχόταν.

Blade Runner Θα δείτε επομένως γεγονότα από τη ζωή του, μέσα από πρόσωπα που εμφανίζονται σαν ανθρωπίνοι χαρακτήρες, ενώ παράλληλα είναι και στοιχειακές μηχανές που ξαφνικά αναβαθμίζονται με έναν περίεργο τρόπο και γίνονται AI, αποκτώντας επίπεδα της ανθρωπίνης συνείδησης. Έτσι μια μηχανή γίνεται η γυναίκα του, μια άλλη ο επιστήμιος φίλος του, μηχανές-ηθοποιοί μιλούν γι' αυτόν, εξελιγμένες μηχανές λένε τρομερά πράγματα. Μπορούν να πουν απέξω τη θεωρία της σχετικότητας χωρίς να έχουν αίσθηση του τι «απαγγέλουν», γιατί απλά είναι μηχανές. Κάποιες απ' αυτές καταφέρνουν να γίνουν άνθρωποι, όμως μετά ξαναπέφτουν στην πρότερη κατάσταση τους.

Το κείμενο το αγαπάω πολύ όχι επειδή το έγραψα εγώ· όταν ακούω τον ηθοποιό να το λέει, ξεχνάω ότι το έγραψα εγώ! Μου μιλάει το κείμενο, μιλάει στα ενδιαφέροντά μου και στη φάση που βρίσκομαι τώρα. Δεν ξέρω αν είναι το πιο ριζοσπαστικό, ανατρεπτικό και επαναστατικό από άλλα πράγματα που έχω κάνει, γιατί ποτέ δεν ορίζω έτσι την εργασία μου σε περιόδους, τύπου «τότε έκανα κάτι σημαντικό, μετά κάτι ασήμαντο». Ποτέ δεν κρίνω με αυτόν τον τρόπο την πορεία μου. Όπως σας έλεγα και προηγουμένως, άλλωστε, δεν ξέρω πια τι είναι σημαντικό και τι ασήμαντο. Οπότε πιθανόν να είναι ένα από τα καλύτερα πράγματα που έχω κάνει στη ζωή μου, απλά γιατί παίζω και χάνομαι εντός του. Και στο παρελθόν, κάθε φορά που χανόμουνα μέσα σε ένα έργο και έναν ρόλο, όταν δεν ήξερα τι μου γινόταν, τότε νομίζω πως ήταν η καλύτερη φάση και η καλύτερη σκηνοθεσία που μπορούσα να πετύχω. Κάθε φορά που παίρνω αποστάσεις από τον ορθολογισμό, δικαιώνομαι. Ό,τι περνάω από μια βάσανο λογικής, καθημερινότητας και αποτελεσματικότητας αρχίζω μετά και το μπουκνίζω. Ό,τι γίνεται σαν να είναι όνειρο θερινής νυκτός, αυτό ασυζητητί γνωρίζω πως θα είναι το καλύτερο. Έτσι πορεύομαι και στη ζωή μου και γι' αυτό ακόμα δεν έμαθα ποια είμαι, ενώ όλοι δίπλα λένε «δεν είσαι ο εαυτός σου» ή «είσαι ο εαυτός σου» ή «πρέπει να είσαι ο εαυτός σου», χωρίς να διασαφηνίζουν ποιον απ' όλους τους εαυτούς που υπάρχουν εντός τους διαλέγουν να βγάλουν προς τα έξω. **A**

Τι βασανίζει τη Ρούλα Πατεράκη;

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Φωτό: ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΕΚΟΣ

Χρήστος Τριπόδης

Θέατρο Φιλίπ

Οι πόρτες του ιστορικού κινηματογράφου στην Κυψέλη ανοίγουν ξανά

Μιλήσαμε με τον **Χρήστο Τριπόδη**, ιδιοκτήτη και διευθυντή του **θεάτρου Φιλίπ**, για το νέο του εγχείρημα, την **Κυψέλη**, τις νέες παραγωγές και το πώς η **φιλία** και η **αγάπη** κάνουν **θαύματα**.

Της **ΒΙΟΛΕΤΑΣ ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι παλιοί Αθηναίοι θυμούνται τον ιστορικό κινηματογράφο Φιλίπ, που άνοιξε τις πόρτες του το 1966 στην οδό Θάσου 11, στην καρδιά της Κυψέλης. Χρόνια αργότερα, το κτίριο άλλαξε λειτουργία και μετατράπηκε σε θέατρο, φέρνοντας νέο αέρα στην περιοχή. Από το 2003 έως το 2010 οργανωνόταν εδώ το ετήσιο πρόγραμμα «25 κυριακάτικα απογεύματα στο Cine Φιλίπ». Προσφατά άνοιξε τις πόρτες του ένας νέος χώρος, το θέατρο Φιλίπ, που ανήκει στην Εταιρεία Θεατρικών Παραγωγών Μέθεξιν και στον ηθοποιό, σκηνοθέτη και παραγωγό Χρήστο Τριπόδη. Διατηρώντας το αρχικό του όνομα με το χαρακτηριστικό βίντατζ λογότυπο, ο χώρος εκπέμπει μια γλυκιά νοσταλγία όχι μόνο στους κατοίκους της Κυψέλης, αλλά και στο θεατρόφιλο κοινό. Βίντατζ χρωματιστά έπιπλα, φωτιστικά της δεκαετίας του '60, μωσαϊκό πάτωμα, μπαρόκ χρωματιστές καρέκλες και μοντέρνοι πάγκοι δημιουργούν μια ζεστή, οικογενειακή ατμόσφαιρα. Η διακόσμηση έγινε με προσωπική επιμέλεια του Χρήστου Τριπόδη. Όπως λέει χαρακτηριστικά, όταν το ανέλαβε, ο χώρος ήταν σε άσχημη κατάσταση, αφού είχε πλημμυρίσει, και χρειάστηκε ολική ανακαίνιση για να μετατραπεί σε ένα σύγχρονο, ασφαλές, λειτουργικό θέατρο. Όσο για το πρόγραμμα, για φέτος έχουν προγραμματιστεί πέντε παραγωγές: οι κωμωδίες «Βότκα Μολότοφ», «Χάσαμε τη θεία στοπ» και «Ούτε μπρος ούτε πίσω», ένα δραματικό δικαστικό θρίλερ, το «Terror», που φέρνει μια διαφορετική νότα στο πρόγραμμα, αλλά και το παιδικό «Η Αλίκη στη χώρα των ψαριών».

— **Είναι το πρώτο σας εγχείρημα ως ιδιοκτήτη θεάτρου. Γιατί το αποφασίσατε;**
Ναι, είναι το πρώτο εγχείρημά μου, και προχώρησα σ' αυτό για να κάνω δικές μου παραγωγές. Ανήκω στη γενιά που έπαιζε πολύ στην τηλεόραση και στο θέατρο, μέχρι που «έσκασε» η κρίση. Ξαφνικά, εκεί που ζούσαμε μ' έναν ανέμελο τρόπο που πιστεύαμε ότι θα διαρκούσε για πάντα, αυτή η πεποίθηση ανατράπηκε. Δεν τα σκεφτόμουν μέχρι τότε, αλλά, όταν ήρθε ο κόσμος ανάποδα, άρχισα να προβληματίζομαι. Και όλο αυτό ίσως τελικά με βοήθησε. Πέρασα πολύ δύσκολα, έκανα πίσω σε πολλά επαγγελματικά εγχειρήματα, για να ακολουθήσω τελικά αυτό της θεατρικής παραγωγής. Όταν ήμουν 25 χρονών, ήταν αδιανόητο να σκεφτώ ότι στα 50 μου θα είχα δικό μου θέατρο. Είναι μεγάλο ρίσκο και ελπίζω να βγει σε καλό. Είμαι πολύ χαρούμενος, όμως, και ευελπιστώ να μπορέσω να κάνω πράγματα που μου αρέσουν, με τους ανθρώπους που μου αρέσουν.

Θα ήθελα να πω και δύο λόγια για τους ηθοποιούς, γιατί σε όλο αυτό το εγχείρημα, αν δεν είχα τους συναδέλφους δίπλα μου, δεν θα υπήρχα. Με κάποιους έχω συνεργαστεί, με άλλους είμαι κουμπάρος, είμαστε φίλοι, έχουμε ρίξει ξενύχτια, έχουμε φάει πίκρες μαζί, έχουμε περάσει χαρές. Και η αποδοχή αυτών των ανθρώπων έχει βοηθήσει να γίνει αυτό που γίνεται τώρα. Δεν έχω πάρει ποτέ στη ζωή μου κρατική βοήθεια, καμία επιχορήγηση. Δουλεύω ως ηθοποιός, παραγωγός, σκηνοθέτης πάντα στο ελεύθερο θέατρο. Είναι πολύ δύσκολο. Πρέπει να σταθείς μόνος σου στα πόδια σου, θέλει πολλά κότσια. Και θέλω να πω για τους συναδέλφους παραγωγούς που ασχολούνται μ' αυτό, ότι πάρα πολλοί είναι ήρωες. Αγαπάμε αυτή τη δουλειά και δεν έχουμε τη βοήθεια που θα έπρεπε.

— **Θα λέγατε ότι ο κύκλος σας ως ηθοποιού έχει κλείσει;**
Όχι, δεν έχει κλείσει, συνεχίζει να ζει μαζί με τον ρόλο του ιδιοκτήτη θεάτρου και του παραγωγού. Ηθοποιός είμαι, αλλά, για να το κάνω τόσα χρόνια, φαίνεται πως μου ταιριάζει περισσότερο η σκηνοθεσία και η παραγωγή.

— **Πώς σκεφτήκατε την ιδέα να αναλάβετε το θέατρο Φιλίπ;**
Έτυχε. Δεν είναι τίποτα προσχεδιασμένο στη ζωή μου. Πολλά πράγματα που σκέφτομαι απλά τα κάνω να συμβούν. Όταν έμαθα ότι το θέατρο ήταν κλειστό, χτύπησα την πόρτα σ' αυτούς στους οποίους ανήκε, στο Αφεντάκειο Ίδρυμα. Έγινε διαγωνισμός, έκανα μια προσφορά και πήρα το θέατρο για 20 χρόνια.

— **Κρατήσατε το παλιό όνομα, του κινηματογράφου...**
Έχουμε λάβει μηνύματα από πολύ κόσμο και από κατοίκους της Κυψέλης, που λένε «Άνοιξε το Φιλίπ!». Κράτησα το όνομα γιατί το ξέρουν οι Κυψελιώτες, κυρίως οι παλιοί, κι έχουν χαρεί όλοι που ανοίγει ξανά στη γειτονιά το Φιλίπ. Έρχονται μέσα και λένε: «Κοίτα πώς έγινε το Φιλίπ!», «Πω πω, το Φιλίπ θα γίνει θέατρο!». Μας έχει αγκαλιάσει η γειτονιά.

— **Η Κυψέλη τελευταία έχει «ανέβει» πολύ ως γειτονιά. Πιστεύετε ότι θα ακολουθήσουν το παράδειγμά σας κι άλλα θέατρα;**
Σίγουρα θα έρθουν! Όντως η Κυψέλη είναι ένα κέντρο-απόκεντρο, όπως και το Παγκράτι, περιοχές που μου αρέσουν πάρα πολύ. Είναι ιστορικές αστικές αθηναϊκές γειτονιές με παλιούς Αθηναίους και καινούργιους που έρχονται. Είμαστε, βέβαια, σε μια εποχή που πηγαίνουμε στο θέατρο με το GPS, οπότε

πολλές φορές δεν μπορείς να πεις ότι το θέατρο κάνει την παράσταση, αλλά η παράσταση κάνει το θέατρο!

— **Οι παραγωγές σας φέτος είναι κατά βάση κωμωδίες, ένα θρίλερ και ένα παιδικό. Πώς επιλέγετε τα έργα;**

Ανεβάζω συνήθως έργα Ελλήνων συγγραφέων – μου αρέσει να παρουσιάζω τον ελληνικό τρόπο ζωής. Μπορεί να έχω στο μυαλό μου κάποιο έργο και να το ανεβάσω έπειτα από χρόνια. Μου αρέσουν όμως και τα αμερικανικά έργα, γιατί είναι ρεαλιστικά κι έχουν να κάνουν με το σήμερα, με την κοινωνία, με τους ανθρώπους. Πιστεύω ότι ο θεατής πρέπει να ταυτίζεται μ' αυτό που βλέπει.

— **Ποια είναι η χωρητικότητα του θεάτρου;**
244 θέσεις. Και θα είναι ανοιχτό καθημερινά – 7 ημέρες την εβδομάδα. Θέλω το θέατρο να είναι ζωντανό.

— **Πότε θα έχετε χρόνο για τον εαυτό σας;**
Δεν ξέρω! (γέλια) Προέχει για μένα να έχει ζωή το θέατρο.

— **Η συνεργασία σας με το Θέατρο του Κέντρου Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος» θα συνεχιστεί;**
Βεβαίως. Στον Ελληνικό Κόσμο είμαι πάρα πολλά χρόνια ως εξωτερικός παραγωγός κι έχω μια παράδοση στις καλοκαιρινές παραστάσεις. Είναι ένας χώρος αυτόνομος, ανεξάρτητος, που μου έχει δώσει μια «ευκαιρία» κι έχουμε, ας πούμε, αλληλοβοηθηθεί, οπότε δεν τον αφήνω. Είναι το δεύτερο σπίτι μου.

— **Τι σημαίνει για εσάς «σπίτι»;**
Σπίτι σημαίνει οικογένεια, αγάπη, ζεστασιά, ψυχική και πνευματική ξεκούραση, χαλαρότητα, όλα αυτά που διώχνουν το άγχος και τις ανασφάλειες που μπορεί να έχω σαν άνθρωπος. Ακόμα και τη διακόσμηση του θεάτρου που βλέπετε εγώ την έκανα, έβαλα αυτά που μου αρέσουν για να νιώθω σαν στο σπίτι μου!

— **Μελλοντικά, πού βλέπετε τον εαυτό σας;**
(γέλια) Μην μου το κάνετε αυτό, θα αγχωθώ πάρα πολύ! Όπου με πάει! Οι άνθρωποι πολλές φορές αλλάζουμε μέσα από τις συνθήκες. Αλλά νομίζω ότι αυτά που γίνονται τώρα, γίνονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στη φάση που είμαι.

Θέατρο Φιλίπ, Θάσου 11 & Δροσοπούλου, Κυψέλη, 2108656155, 2107622034

Η ΔΕΗ «φωτίζει» τις σκηνές του Εθνικού Θεάτρου έως το 2027

Παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου
σε όλη την Ελλάδα
και μέσω live streaming

Η ΔΕΗ συνεχίζει τη στρατηγική της συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο, στηρίζοντας για τις περιόδους 2025-2026 και 2026-2027 το όραμα ενός θεάτρου ανοιχτού σε όλους. Η ΔΕΗ γίνεται Μεγάλος Χορηγός του Εθνικού Θεάτρου, ενισχύοντας έναν θεσμό που συνδυάζει τη διαχρονική αξία της θεατρικής παράδοσης με τη σύγχρονη δημιουργία.

Παράλληλα, ως χορηγός της δράσης με απευθείας μεταδόσεις (live streaming), η ΔΕΗ υποστηρίζει τις παρουσιάσεις θεατρικών παραγωγών του Εθνικού Θεάτρου σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας, αξιοποιώντας την τεχνολογία για να κάνει την εμπειρία του θεάτρου πιο προσβάσιμη σε όλους. Μέσα από αυτή τη δράση, τέσσερις σημαντικές παραστάσεις της σεζόν 2025-2026 – «Φάουστ», «Τρεις αδελφές», «Έχεις πέντε λεπτά» και «Ο βυσσινόκηπος» – θα παρουσιαστούν ταυτόχρονα στο θεατρικό κοινό σε όλη τη χώρα, από τον Έβρο και την Ιθάκη έως τα Κύθηρα και την Κάρπαθο, ανοίγοντας νέους δρόμους πρόσβασης στις τέχνες και τον πολιτισμό.

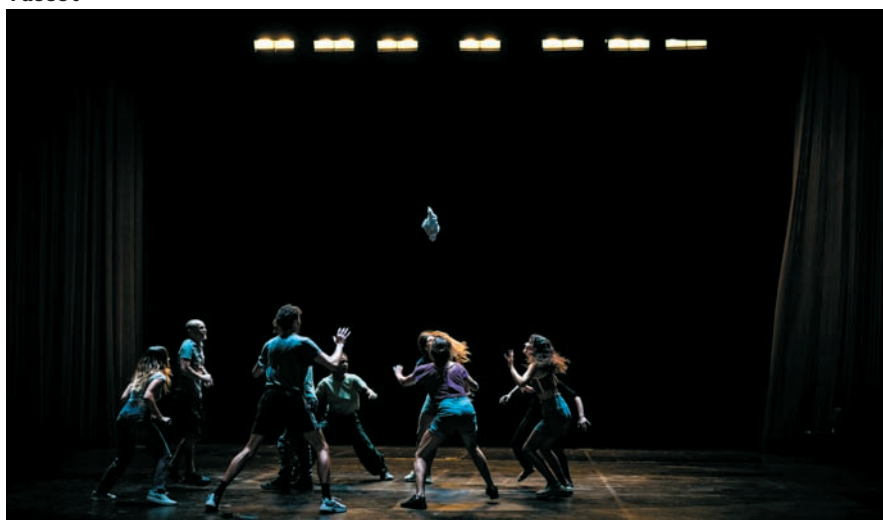
Με κεντρικό μήνυμα: «Με τις παραστάσεις που εμπνέουν. Με τις ερμηνείες που καθηλώνουν», η ΔΕΗ συνεχίζει να στηρίζει το Εθνικό Θέατρο, αναδεικνύοντας τη δύναμη της ενέργειας να συναντά την τέχνη. Με σεβασμό στην κλασική θεατρική κληρονομιά και στήριξη στη νέα καλλιτεχνική φωνή, η ΔΕΗ βρίσκεται στο πλευρό ενός θεσμού που ενώνει την ιστορία με το παρόν, προσφέροντας χώρο σε νέες φωνές και παραγωγές που εμπνέουν, εξελίσσουν και φέρνουν το κοινό πιο κοντά στο θέατρο.

Η ΔΕΗ, ο μεγαλύτερος Powertech Όμιλος στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, συνδέει την ενέργεια με τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και τη βιωσιμότητα, στηρίζοντας πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν τη δυναμική σχέση μεταξύ ενέργειας, τέχνης και κοινωνίας. Μέσα από τη συνεργασία της με το Εθνικό Θέατρο και την υποστήριξή της σε εμβληματικούς πολιτιστικούς θεσμούς, η ΔΕΗ ενισχύει το όραμα για έναν πολιτισμό σύγχρονο, προσβάσιμο σε όλους και γεμάτο έμπνευση.

Φάουστ

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Έχεις πέντε λεπτά

© ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΣΚΟΥΤΗΣ

Ο βυσσινόκηπος

© ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΣΚΟΥΤΗΣ

Τρεις αδελφές

© ΜΑΡΙΑ ΤΟΥΛΤΖΑ

Με κεντρικό μήνυμα: «Με τις παραστάσεις που εμπνέουν. Με τις ερμηνείες που καθηλώνουν», η ΔΕΗ συνεχίζει να στηρίζει το Εθνικό Θέατρο.

ΓΙΩΤΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι τρεις εκδοχές της Ιρίνα και το ταξίδι προς τη Μόσχα

Μιλήσαμε με τη δημιουργό της παράστασης «**IRYINA**» που θα παρουσιαστεί για μικρό διάστημα στο Θέατρο Τέχνης

Της ΝΙΚΗΣ-ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΣΚΙΝΑ

Η ΓΙΩΤΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΝΕΟ ΤΗΣ ΕΡΓΟ «**IRYINA**», που ξεκίνησε το ταξίδι του από την Καβάλα και θα παρουσιαστεί στο Θέατρο Τέχνης για περιορισμένο αριθμό παραστάσεων, με προμέρα στις 27 Οκτωβρίου. Αντλώντας έμπνευση από τις «**Τρεις αδελφές**» του Τσέχωφ, η σκηνοθέτιδα μάς παρουσιάζει ένα έργο για τη μνήμη των γυναικών που παγιδεύονται ανάμεσα στα όνειρα και τις κοινωνικές συμβάσεις.

— **Γιατί εστιάζετε στην Ιρίνα από τις «Τρεις αδελφές»; Ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά της που σας ενέπνευσαν; Και γιατί επιλέγετε τη συγκεκριμένη γραφή της λέξης;**

Η αλήθεια είναι πως το έργο δεν ξεκίνησε από την Ιρίνα – εκείνη μας βρήκε στην πορεία. Η αρχική αφετηρία ήταν η μνήμη των γυναικών: ο τρόπος που θυμόμαστε, πώς λειτουργεί η φαντασία στη διαδικασία της ανάκλησης, και ποια κοινά μοτίβα υπάρχουν στις εμπειρίες μας. Καθώς δούλευα με διαφορετικές γυναίκες και ηθοποιούς, συνειδητοποίησα ότι όλες μας κουβαλούσαμε στιγμές που χρειάστηκε να αντισταθούμε στον ρόλο που η κοινωνία ή το οικογενειακό μας περιβάλλον είχε ήδη ορίσει για εμάς. Αυτή η στιγμή της αντίστασης και του «όχι», ήταν για μένα η πιο ουσιαστική.

Η φράση «Στη Μόσχα» του Τσέχωφ έγινε για μένα το σημείο εκκίνησης. Η Ιρίνα είναι η γυναίκα που στέκεται στο κατώφλι της ζωής, γεμάτη επιθυμία να μάθει, να ταξιδέψει, να εργαστεί, να ζήσει. Αλλά παγιδεύεται σε κοινωνικές και οικογενειακές συμβάσεις που δεν την προετοιμάζουν να πιστέψει πραγματικά ότι μπορεί να το κάνει. Αυτό το χάσμα ανάμεσα στη δυνατότητα και στην πίστη στον εαυτό μας και στο όνειρο είναι που με συγκίνησε βαθιά – θεωρώ ότι είναι εξίσου παρόν και σήμερα.

Το διπλό R στο **IRYINA** συμβολίζει αυτόν τον καθρέφτη: τις πολλαπλές εκδοχές μιας γυναίκας που κοιτά τον εαυτό της μέσα από τα βλέμματα των άλλων και προσπαθεί να τον αναγνωρίσει, όπως και οι Ιρίνες της παράστασής μας. Είναι το σημείο της ανατροπής, της αντιστροφής ανάγνωσης του κόσμου. Έτσι μπήκε η Ιρίνα στο έργο μας: όχι ως αναφορά, αλλά ως σύμβολο μιας γυναίκας που επιθυμεί διακαώς να αλλάξει και να ονειρευτεί. Και ο κόσμος του Τσέχωφ έγινε το ιδανικό υλικό για να αντλήσουμε υλικό και πρόσωπα και να συνομιλήσουμε δραματουργικά με τον εαυτό μας και τη δική μας εποχή.

— **Πώς επιλέγετε τις τρεις διαφορετικές στιγμές της ζωής της Ιρίνας, την οποία ενσαρκώνουν τρεις διαφορετικές ηθοποιοί; Οι τρεις ερμηνεύτριες, που υποδύονται το ίδιο πρόσωπο, βρίσκονται όλη την ώρα μαζί στη σκηνή ή έχουμε και διαφορετικές στιγμές μονολόγων;**
Οι τρεις Ιρίνες βρίσκονται σχεδόν διαρκώς μαζί στη σκηνή – σαν τρεις διαφορετικές πνοές του ίδιου προσώπου, τρεις χρονικότητες του ίδιου εσωτερικού τοπίου. Συνομιλούν, συγκρούονται, αγαπιούνται, απορρίπτονται και επανασυνδέονται. Μοιάζουν με alter egos που συνυπάρχουν στον ίδιο χωροχρόνο, αποκαλύπτοντας πώς μια

γυναίκα μπορεί να είναι πολλές ταυτόχρονα. Η καθεμιά κουβαλά τη δική της ηλικία, τη δική της εμπειρία, τη δική της ανάμνηση, τη δική της καταγωγή. Κάθε ερμηνεύτρια έχει τις δικές της στιγμές σιωπής και εξομολόγησης, ωστόσο συνυπάρχουν σε ένα κοινό σώμα και ρυθμό. Είναι ένα πλέγμα διαφορετικών θραυσμάτων, που τελικά φτιάχνουν μια ενιαία Ιρίνα, ένα σύνολο γυναικείας εμπειρίας.

— **Γιατί συναντιούνται την ώρα που συμπληρώνεται ένας χρόνος από τον θάνατο του πατέρα; Και πώς αυτό στιγματίζει την ηρωίδα που πέθανε την ημέρα των γενεθλίων της; Πώς περιγράφεται ο πατέρας από την Ιρίνα;**
Ο θάνατος του πατέρα είναι το σημείο αναφοράς, η στιγμή που ο χρόνος κάνει έναν πλήρη κύκλο. Ένας χρόνος απώλειας είναι συμβολικός – γιατί περνάμε

απ' όλες τις εποχές, τις γιορτές, τις επετείους, τις συνήθειες χωρίς το πρόσωπο που έφυγε. Η απουσία ολοκληρώνει τον κύκλο της και μένει μέσα μας ως μνήμη, όχι ως βάρος. Η Ιρίνα – και κάθε Ιρίνα – βρίσκεται σ' εκείνο το μεταίχμιο: έτοιμη να αφήσει πίσω το παρελθόν και να ξεκινήσει ξανά. Ο πατέρας, όπως και στον Τσέχωφ, είναι μια μορφή αγάπης και εξουσίας: ένα βλέμμα που καθόρισε τον τρόπο που μαθαίνουμε να αγαπάμε και να ονειρευόμαστε. Οι διαφορετικές Ιρίνες τον βλέπουν αλλιώς: η μία τον εξιδανικεύει, η άλλη τον αμφισβητεί, η τρίτη προσπαθεί να απελευθερωθεί απ' αυτόν. Και μέσα απ' αυτή τη συνάντηση των τριών οπτικών αναδύεται το ερώτημα: μπορούμε ποτέ να αποχαιρετίσουμε πραγματικά ό,τι μας διαμόρφωσε;

— **Τι ρόλο παίζει στο έργο η σωματικότητα σε αντιπαράβολή με τον λόγο;**

Η σωματική παρουσία είναι κάτι που με ενδιαφέρει βαθιά στο θέατρο και η σωματικότητα γίνεται ο παλμός του έργου. Το σώμα δεν ερμηνεύει απλώς τον λόγο – τον εκφράζει, τον θυμάται, τον αμφισβητεί, τον καταπίνει, τον ξεχνά. Είναι το σημείο όπου η φωνή και η εμπειρία γίνονται ένα. Στην «**IRYINA**», το σώμα της γυναίκας γίνεται ένα πεδίο αντίστασης και μνήμης: κουβαλάει όλα όσα έγιναν και όσα ειπώθηκαν ή όχι. Αποκτά την πυρετική ένταση της γυναίκας που ανυπομονεί να ξεκινήσει τη ζωή της και να πάει στη Μόσχα – όπου θέλει να ζήσει και να ονειρευτεί – με κάθε κόστος. Το σώμα της πάλλεται, ανυπομονεί να ξεκινήσει το ταξίδι της: χορεύει, ανασαίνει, φωνάζει, σιωπά.

— **Πώς θα περιγράφατε τη Νέα Γυναίκα στη Μόσχα του τότε και του σήμερα; Τι κοινά έχει με τη νέα γυναίκα της Ελλάδας;**

Η Νέα Γυναίκα στη Μόσχα του Τσέχωφ είναι μια γυναίκα που αρχίζει να αφυπνίζεται. Θέλει να μορφωθεί, να εργαστεί, να ταξιδέψει – να βγει έξω από τα όρια που της έχουν επιβληθεί. Είναι γεμάτη ελπίδα και προσμονή, αλλά και εγκλωβισμένη σε μια κοινωνία που δεν έχει ακόμη χώρο για τα όνειρά της.

Η γυναίκα της σημερινής εποχής έχει κερδίσει ελευθερίες, αλλά ζει νέες μορφές πίεσης: την ανάγκη να είναι αποτελεσματική και επιτυχημένη σε όλα – απαιτήσεις υπερβολικές. Κοινό σημείο και των δύο εποχών είναι η επιθυμία για ελευθερία – όχι μόνο κοινωνική, αλλά και υπαρξιακή – και η ανάγκη να βρει την προσωπική της αλήθεια μέσα από τους στόχους και το όνειρο. Η Μόσχα, τότε και τώρα, δεν είναι ένας τόπος, αλλά ένα σύμβολο: το σημείο όπου κάθε γυναίκα ελπίζει να καταλάβει ποια είναι και να ονειρευτεί. Και αυτή η «Μόσχα», μέσα στο πέρασμα του χρόνου, εξακολουθεί να είναι μια πράξη αντίστασης και ελπίδας.

— **Το ταξίδι της παράστασης: Πόσο θα παιχτεί στην Αθήνα και για πού ακόμη θα ταξιδέψει;**

Η παράσταση ξεκίνησε το ταξίδι της στο ΔΗΠΕΘΕ Καβάλας και εντυπωσιαστήκαμε από το πόσο το αγκάλιασε ο κόσμος εκεί. Τώρα συνεχίζουμε στο Θέατρο Τέχνης, συνοδοιπόροι με την ομάδα και το έμπειρο βλέμμα της Μαρίας Κάλμαρη. Ελπίζουμε ότι το ταξίδι της «**IRYINA**» θα συνεχίσει, καθώς ήδη υπάρχουν συζητήσεις και σκέψεις για νέους προορισμούς.

— **Ετοιμάζετε κι άλλα πρότζεκτ πέρα από το συγκεκριμένο;**

Ναι, αυτή την περίοδο ετοιμάζουμε το νέο μας πρότζεκτ με τίτλο «**BABEΛ**», για το οποίο έχουμε λάβει επιχορήγηση από το Υπουργείο Πολιτισμού. Πρόκειται για ένα καινούργιο θεατρικό έργο που γράφω και θα σκηνοθετήσω, επιχειρώντας να προσεγγίσω ένα διαφορετικό πεδίο θεματικά και αισθητικά. Το «**BABEΛ**» εξερευνά τις πολλαπλές γλώσσες της επικοινωνίας και της επιβίωσης στον σημερινό κόσμο – τις φωνές που συνυπάρχουν και συχνά δεν καταφέρνουν να συνεννοηθούν. Μ' ενδιαφέρει να εξετάσω πώς η γλώσσα, η τεχνολογία, η ταυτότητα και η συλλογική εμπειρία πλέκονται σ' ένα πεδίο όπου όλα μοιάζουν να καταρρέουν και να ξαναχτίζονται ταυτόχρονα. Μια σκηνική αναζήτηση για το πώς μπορούμε να επικοινωνούμε και να επιβιώνουμε, ακόμη κι όταν μιλάμε διαφορετικές «γλώσσες». **A**

INFO Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν - Υπόγειο έως 19 Νοεμβρίου

ΠΟΙΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ
ΤΟΠΙΟ ΤΗΣ ΣΕΖΟΝ 2025-2026;
ΠΩΣ ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΤΑΙ
Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΣΑΝΙΔΙ;
ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ
ΣΤΟ ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟ ΜΕΓΑΛΟ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΤΗΣ ATHENS VOICE.

Επιμέλεια: ΝΙΚΗ-ΜΑΡΙΑ ΚΟΣΚΙΝΑ
Κείμενα: ΕΛΕΝΗ ΒΑΡΔΑΚΗ, ΒΙΟΛΕΤΑ
ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΝΙΚΗ-ΜΑΡΙΑ ΚΟΣΚΙΝΑ

ΘΕΑΤΡΟ

Οι 18 θεατρικές παραστάσεις που ανυπομονούμε να δούμε

Κλασικά και σύγχρονα κείμενα, μεγάλοι σκηνοθέτες, τολμηρές αναγνώσεις σε ένα πλούσιο ρεπερτόριο

Αστέριος Πελτέκης

Αυτή η νύχτα μένει

Αλέξανδρος Ρήγας

Ξανθιά φράουλα

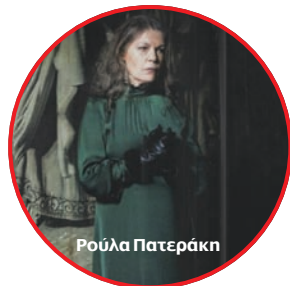

Το τέλος του έρωτα

ΚΘΒΕ

2315200200, ntng.gr

Το ΚΘΒΕ, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του **Αστέριου Πελτέκη**, καλωσορίζει τη νέα θεατρική σεζόν 2025-2026 με το σύνθημα «**ΘΕΑΤΡΟ ΞΑΝΑ, ΜΑΖΙ, ΠΑΝΤΟΥ**». ΞΑΝΑ για την αναγέννηση του θεάτρου κάθε φορά που η αυλαία ανοίγει. ΜΑΖΙ για τη δύναμη της κοινότητας, των συντελεστών και του κοινού που δίνει ζωή σε κάθε παράσταση. ΠΑΝΤΟΥ για την προσβασιμότητα και την εξωστρέφεια, με το θέατρο να ταξιδεύει σε κάθε χώρο όπου άνθρωποι συναντιούνται και μοιράζονται. Οι παραγωγές εστιάζουν σε πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα, θέματα διαφορετικότητας, αλλά και σύγχρονες αναγνώσεις παλαιότερων κειμένων.

Ρούλα Πατεράκη

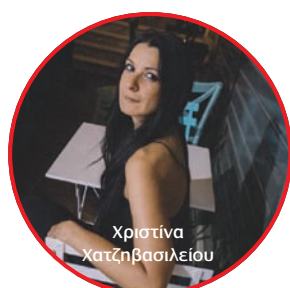
Ελένη Ευθυμίου

Άρης Κακλέας

Νικαίτη Κοντούρη

Χριστίνα Χατζηβασιλείου

Γιργόρης Αποστολόπουλος

ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Η περσινή κεντρική παραγωγή του ΚΘΒΕ επιστρέφει και τη σεζόν 2025-2026. Η «**Θελεστίνα**» του Φερνάντο ντε Ρόχας, που έκανε πρεμιέρα πριν από λίγες μέρες, μελετά την ερωτική ιστορία του Καλίστο και της Μελιβέας. Ο **Αστέριος Πελτέκης** διασκευάζει και σκηνοθετεί ένα έργο που γράφτηκε στα τέλη του Μεσαίωνα, μια «ιλαροτραγωδία» γεμάτη αλχημείες, εξαπατήσεις, δυνατό πάθος και θανάσιμα αμαρτήματα. Κεντρικό πρόσωπο είναι η **Ελισάβετ Κωνσταντινίδου**, η οποία ενσαρκώνει τη Θελεστίνα, μια πανούργα, χειριστική γυναίκα που εκμεταλλεύεται τους ανθρώπους και τις αδυναμίες τους (**έως 30 Νοεμβρίου**).

Το highlight της σεζόν, όμως, είναι η νέα παραγωγή «**Αυτή η νύχτα μένει**», βασισμένη στο ομώνυμο βιβλίο του Θάνου Αλεξανδρή, σε θεατρική απόδοση και σκηνοθεσία του **Αστέριου Πελτέκη** και μουσική του **Σταμάτη Κραουνάκη**. Παρουσιάζει ένα οδοιπορικό στη νυχτερινή διασκέδαση της σύγχρονης Ελλάδας, με τον **Παντελή Καναράκη** και συμμετοχή του **Δημήτρη Παπάζογλου** και του **Θάνου Αλεξανδρή** (**πρεμιέρα στις 18 Δεκεμβρίου**). Τέλος, την άνοιξη θα έχουμε Τσέχωφ στο ΚΘΒΕ. Ο «**Βυσσινόκηπος**», σε μετάφραση **Δαυίδ Μαλτέζε** και σκηνοθεσία **Αθανασίας Καραγιαννοπούλου**, με τους **Αντίνοο Αλμπάνη**, **Βασίλη Ευταξόπουλο**, **Γιολάντα Μπαλαούρα** και άλλους, παρουσιάζει τη σύγκρουση της παρνηκασμένης αριστοκρατίας και της αστικής τάξης στη μεταβατική εποχή δύο αιώνων (**πρεμιέρα στις 20 Μαρτίου 2026**).

ΘΕΑΤΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών φιλοξενεί την επίσημη συμμετοχή του ΚΘΒΕ στα 60ά Δημήτρια, με τη νέα παραγωγή «**Sillilab: No difference between ho ho ho!!!**» σε κείμενο, σκηνοθεσία και χορογραφία της **Ρούλας Πατεράκη**, αφιερωμένη στον κορυφαίο μαθηματικό Τζον φον Νόιμαν (**πρεμιέρα 31 Οκτωβρίου**). Παράλληλα, συνεχίζεται το έργο «**Δελφίνοι ή Καζιμίρ και Φιλιντόρ**», σε κείμενο και σκηνοθεσία **Θωμά Μοσχόπουλου** (**πρεμιέρα στις 11 Δεκεμβρίου 2025**). Ένα έργο που προσφέρει ένα παιχνίδι λόγου με στοιχεία παρωδίας και σαρκασμού γύρω από θέματα εξουσίας και ανταγωνισμού, συνομιλώντας με τον Σάμιουελ Μπέκετ. Τέλος, η νέα παραγωγή «**Ηλιος με ξιφολόγχες**» του **Γιώργου Σκαμπαρδώνη**, σε θεατρική διασκευή του ίδιου και της **Ελένης Ευθυμίου**, η οποία υπογράφει και τη σκηνοθεσία, ζωντανεύει τη μεσοπολεμική Θεσσαλονίκη με αναφορές σε πραγματικά πρόσωπα και γεγονότα (**πρεμιέρα στις 14 Μαρτίου 2026**).

ΦΟΥΑΓΙΕ ΘΕΑΤΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η σεζόν ξεκίνησε με τη νέα παραγωγή «**Το τέλος του έρωτα**» του Πασκάλ Ραμπέρ, σε προσαρμογή και σκηνοθεσία **Γρηγόρη Αποστολόπουλου**, με μουσική του **Martyn Jacques/ The Tiger Lillies**, ένα έργο σκληρό για την αλήθεια μιας σχέσης. Η νέα παράσταση «**Οι γείτονες από πάνω**» του Σεσκ Γκέι, σε μετάφραση **Έρις Κύργια** και σκηνοθεσία **Νικολέτας Φιλόσογλου** παρουσιάζει τη ρουτίνα και την αποξένωση στις σχέσεις ζευγαριών (**πρεμιέρα 19 Δεκεμβρίου**).

Στο τέλος του χειμώνα έρχεται στο ΚΘΒΕ το «**Λαχταρώ**» της Σάρα Κέιν. Σε μετάφραση **Αντώνη Γαλέου** και σκηνοθεσία **Χριστίνας Χατζηβασιλείου**, το έργο φέρνει τέσσερις φωνές να αλληλεπιδρούν σε μια σειρά μονολόγων μετέωρων στον χρόνο και στον χώρο (**πρεμιέρα 27 Φεβρουαρίου 2026**).

ΣΚΗΝΗ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΝΗΣ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ

Η δεύτερη χρονιά του έργου «**Εγκλημα και τιμωρία**», βασισμένου στο ομώνυμο μυθιστόρημα του Φιόντορ Ντοστογιέφσκι, σε πρωτότυπη θεατρική μεταφορά του **Θανάση Τριαρίδη** και σκηνοθεσία της **Νικαίτης Κοντούρη**, συνδέει τον κόσμο του Ντοστογιέφσκι με τον όλεθρο του Ολοκαυτώματος. Ακολουθεί μία ακόμη επανάληψη από την περσινή σεζόν: το «**Η αγάπη άργησε μια μέρα**» της Λιλής Ζωγράφου, σε διασκευή και δραματουργική επεξεργασία **Ροδής Στεφανίδου** – **Ένκε Φεζολλάρι** και σκηνοθεσία **Ένκε**

ΘΕΑΤΡΟ

01-18

Θελεστίνα

Έγκλημα και τιμωρία

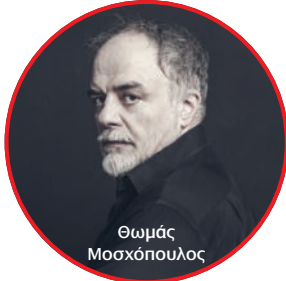

Δελφίνοι ή Κασμίρ και Φιλίντορ

Η αγάπη άργησε μια μέρα

© ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Θωμάς Μοσχόπουλος

Ένκε Φεζολλάρι

Λευτέρης Γιοβανίδης

Αθανασία Καραγιαννοπούλου

Φεζολλάρι. Το έργο εξετάζει την πάλη για τη γυναικεία ανεξαρτησία και την τόλη της ελευθερίας (**πρεμιέρα 12 Δεκεμβρίου**). Τέλος, για την άνοιξη έχει προγραμματιστεί η νέα παραγωγή «**Ζορμπάς**» του Νίκου Καζαντζάκη, σε διασκευή, απόδοση και σκηνοθεσία **Λευτέρη Γιοβανίδη**, με τον **Πασχάλη Τσαρούχα** στον εμβληματικό αυτό ρόλο. Η παράσταση εστιάζει στον γήινο χαρακτήρα του Ζορμπά και την αναζήτηση της ελευθερίας μέσα από διαφορετικές διαδρομές (**πρεμιέρα 7 Μαρτίου 2026**).

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΟΝΗΣ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ

Η σεζόν εδώ ξεκίνησε με μια πολυαναμενόμενη παράσταση, την «**Ξανθιά φράουλα**» του Μίνο Μπελέ, σε απόδοση, σκηνοθεσία και μουσική επιμέλεια **Αλέξανδρου Ρήγα**. Το έργο αυτό, που γράφτηκε στη δεκαετία του 1970, εστιάζει σε ένα διαφορετικό τρίγωνο, που απαρτίζεται από άτομα του ίδιου φύλου. Ένας όμορφος νέος ταραίζει τα νερά μιας σχέσης δύο αντρών που ζουν για χρόνια αγαπημένοι και θέτει κλασικά ερωτήματα περί αγάπης.

Μέσα από ακραίες – σχεδόν σουρεαλιστικές – συμπεριφορές του βασικού ήρωα (του Ντομένικο) με εντελώς σου-δίστικα στοιχεία (μεταμφιέσεις κ.λπ.), αναδεικνύει τις πρώτες προσπάθειες απενοχοποίησης του κοινού γύρω από τις ομοφυλοφιλικές σχέσεις.

Η νέα παραγωγή «**Τρέμω**» του Γάλλου Ζοέλ Πορμερά, σε σκηνοθεσία και δραματουργική επεξεργασία **Άρη Κακλέα**, δημιουργεί έναν παράδοξο κόσμο όπου ο ρεαλισμός συναντά το μεταφυσικό (**πρεμιέρα 13 Δεκεμβρίου**). Τέλος, τον Μάρτιο θα ξεκινήσει η παράσταση «**Νέκυια 20 kg**» του Σάκη Σερέφα, σε σκηνοθεσία **Ανδρομάχης Χρυσομάλη**, με τον **Τάσο Παλαντζίδη** να καταδύεται στον Άδη της μνήμης και της απώλειας, θέτοντας την ανάγκη διαλόγου με τους απόντες (**πρεμιέρα 6 Μαρτίου 2026**).

Πολυξένη

© MIKE RAFAIL

ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Η Παιδική Σκηνή του ΚΘΒΕ στο Βασιλικό Θέατρο συνεχίζει και φέτος την «**Πολυξένη**», σε κείμενο και σκηνοθεσία της **Στέλλας Μιχαλίδου** (**πρεμιέρα 2 Νοεμβρίου**). Παράλληλα, το βρεφικό πρόγραμμα «**Κου-κουτί!**», σε σκηνοθεσία **Ελένης Γιαννούση** και **Σωτήρη Ρουμελιώτη**, επιστρέφει για δεύτερη χρονιά, προσκαλώντας τους μικρούς θεατές σε έναν φανταστικό κόσμο δημιουργίας και παιχνιδιού.

Κου-κουτί!

© MIKE RAFAIL

Στην Εφηβική Σκηνή της Μονής Λαζαριστών θα παρουσιαστεί φέτος το έργο «**Οι διψασμένοι**» του Ουαζντί Μουαουάντ, σε σκηνοθεσία **Γιάννη Τσεμπερλίδη**. Απευθύνεται κυρίως σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς παρουσιάζει τη μεταβατική περίοδο της ζωής, όπου έρωτας και θάνατος μάχονται για την αναζήτηση της ομορφιάς και του νοήματος της ζωής (**Πρώτη παράσταση για το κοινό 16 Νοεμβρίου - Πρώτη παράσταση για σχολεία 18 Νοεμβρίου**).

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Kontakthof

Ένα έργο-φόρος τιμής στην
ανθρώπινη επαφή

Ένα από τα σημαντικότερα έργα της σπουδαίας χορογράφου Πίνα Μπάους παρουσιάζεται από το Εθνικό Θέατρο, σε συνεργασία με το Pina Bausch Foundation. Τριάντα επτά χρόνια μετά την πρώτη παρουσίασή του στην Ελλάδα, το «Kontakthof» επιστρέφει με έναν εξ ολοκλήρου ελληνικό θίασο, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της **Τζόζεφιν Αν Εν-ντικος** και του **Δάφνι Κόκκινου**, μελών του Tanztheater Wuppertal και στενών συνεργατών της Μπάους και σε συνεργασία με την Anne Martin και τον Scott Jennings, διευθυντές προβών του Pina Bausch Foundation. Το έργο έκανε παγκόσμια πρεμιέρα το 1978 στην όπερα του Βούπερταλ και αποτελεί ορόσημο της πρώιμης περιόδου της Πίνα Μπάους, σηματοδοτώντας μια μεταβατική φάση στη χορογραφική της πορεία. Κεντρικός συνεργάτης της σ' αυτό ήταν ο σκηνογράφος και ενδυματολόγος Ρολφ Μπόρτζικ, ο οποίος διαμόρφωσε την εικαστική γλώσσα του θιάσου εκείνα τα χρόνια, προσφέροντας στο «Kontakthof» την αναγνωρίσιμη οπτική ταυτότητα που συνδέεται με το έργο της Μπάους.

Το «Kontakthof» –που σημαίνει «τόπος επαφής»– εξερευνά τη συνάντηση των ανθρώπων, την προσπάθεια για επικοινωνία, την ανάγκη για τρυφερότητα και τη δυσκολία

της οικειότητας. Οι ερμηνευτές κινούνται ανάμεσα στην ντροπή και την επιθυμία, στην απόσταση και την προσέγγιση, αποκαλύπτοντας μικρές στιγμές αλήθειας. Όπως είχε πει η ίδια η Μπάους, «δεν με ενδιαφέρει πώς κινούνται οι άνθρωποι, αλλά τι είναι αυτό που τους κινεί». Η παραγωγή, βασισμένη στη σκηνική αι-

σθητική του **Ρολφ Μπόρτζικ**, διατηρεί τον αυθεντικό χαρακτήρα του έργου, ενώ συμμετέχουν 23 Έλληνες ερμηνευτές 21 έως 55 χρόνων. Το έργο παραμένει μια συγκινητική μελέτη πάνω στην ανθρώπινη επαφή, μια παράσταση που θυμίζει πόσο δύσκολο –και ταυτόχρονα όμορφο– είναι να πλησιάσουμε πραγματικά ο ένας τον άλλον.

© ΚΑΡΟΛΙΑ ΠΑΡΕΚ

i

Πρεμιέρα
17 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις
Τετάρτη & Κυριακή
στις 17:00, Πέμπτη
Παρασκευή &
Σάββατο στις 20:00
Εθνικό Θέατρο
Κεντρική Σκηνή
Κτίριο Τσίλλερ
Αγίου Κωνσταντίνου
22-24, Αθήνα
2105288170
2105288171

19

ΘΕΑΤΡΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Cow | Deer

Μια αλλιώτικη
θεατρική εμπειρία πέρα
από τον άνθρωπο

Το Εθνικό συνεργάζεται για πρώτη φορά με το Royal Court Theatre του Λονδίνου σε μια παράσταση βασισμένη σε σωματικές κινήσεις και ηχητικά τοπία. Το «Cow | Deer» των Κέιτι Μίτσελ, Νίνα Σέγκαλ και Μελάνι Γουίλσον που έκανε πρεμιέρα στο Λονδίνο τον Σεπτέμβριο με βρετανικό θίασο, τώρα έρχεται στη Νέα Σκηνή «Νίκος Κούρκουλος» με ελληνικό τετραμελές ensemble (Αλέξανδρος Ζοτάι, Χρήστος Θάνος, Κορίνα Κόκκαλη και Ιωάννα Τουμπακάρη). Η **Ειρήνη Φαναριώτη** συνεργάζεται στη σκηνοθεσία για την Ελλάδα μαζί με τους τέσσερις ηθοποιούς.

Η παράσταση εξερευνά τον κόσμο πέρα από τον άνθρωπο, ζωντανεύοντας τις ζωές μιας αγελάδας και ενός ελαφιού αποκλειστικά μέσω ήχου και σωματικής παρουσίας, χωρίς λόγια. Πρόκειται για μια πειραματική προσέγγιση που ανατρέπει την ιεραρχία ανάμεσα στον άνθρωπο και τη φύση, αναδεικνύοντας τα ζώα, τα έντομα και τα στοιχεία του περιβάλλοντος ως ισότιμους συμμετέχοντες σε ένα εύθραυστο οικοσύστημα. Οι ηθοποιοί δημιουργούν ζωντανά ηχητικά τοπία (Foley) σε συνδυασμό με αυθεντικές ηχογραφήσεις φυσικών περιβαλ-

© ΚΙΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΥΡΑ ΓΙΔΙΑ)

λόντων, προσκαλώντας το κοινό να ακούσει τον κόσμο όπως τον αντιλαμβάνεται ένα ζώο. Κάθε ήχος –από την ανάσα έως το κελάδισμα των πουλιών– λειτουργεί ως αφηγητής, αναδεικνύοντας την αλληλεξάρτηση όλων των ειδών.

Με αυτόν τον τρόπο, το «Cow | Deer», μια καλλιτεχνική κραυγή για το περιβάλλον, λειτουργεί ως μια υπενθύμιση της θέσης του ανθρώπου στον κόσμο. Συνυπάρχουμε με τα υπόλοιπα έμβια όντα, όχι ως κυρίαρχοι, αλλά ως συνοδοιπόροι. Η παράσταση προσφέρει μια μοναδική εμπειρία θεάτρου, ήχου και φύσης, προκαλώντας το κοινό να αναθεωρήσει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τον πλανήτη και τα όντα που τον κατοικούν.

i

Πρεμιέρα
7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Τετάρτη & Κυριακή
στις 19:00,
Παρασκευή &
Σάββατο στις 20:30
Εθνικό Θέατρο
Νέα Σκηνή «Νίκος
Κούρκουλος»
Αγίου Κωνσταντίνου
22-24 Αθήνα,
2105288170
2105288171

20

9 εκδηλώσεις που δεν θέλουμε να χάσουμε

Από τον «Οιδίποδα» του Ρόμπερτ Άικ στον «Μικρό Πρίγκιπα» του Γιάννη Αγγελάκα

© ΠΟΡΤΟΣ ΚΑΠΑΛΙΑΝΙΣ

© STEPHIE GRAPE FOR ONASSIS STEGI

© CHRISTOPHE RAYNAUD DE LACE - FESTIVAL D'AVIGNON

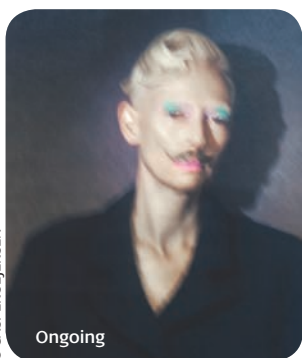
© CHRISTOPHE RAYNAUD DE LACE

© ΠΗΝΕΟΠΗ ΓΕΡΑΖΙΜΟΥ FOR ONASSIS STEGI

© ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΥΟΚΟΝΙΚΗ/TAKEH FOR ONASSIS STEGI

© CASPER SEJENSEN

© FABIAN HAMMERL

Η Στέγη γιορτάζει φέτος τα 15 της χρόνια και το μόνό της, βάσει του οποίου έχει διαμορφώσει το φετινό της πρόγραμμα, είναι η «οικογένεια». Η θεατρική σεζόν στη Στέγη ξεκίνησε πολύ δυναμικά με «Το παρελθόν» του Ζιλιέν Γκοσλέν, μια παράσταση που κινείται ανάμεσα σε ζωντανό κινηματογράφο και θέατρο, και που παρουσιάστηκε με τον γαλλικό θίασο για 4 μέρες τον Οκτώβριο. Η σεζόν συνεχίζεται με ξένους σκηνοθέτες (Τιάγκο Ροντρίγκες, Ρόμπερτ Άικ, Μαριάνο Πενσότι) να σκηνοθετούν Έλληνες ηθοποιούς, ένα αφιέρωμα στο θέατρο του καλλιτεχνικού διευθυντή της Αβινιόν, Τιάγκο Ροντρίγκες, αλλά και τον κινηματογραφιστή Γιώργο Γούση να σκηνοθετεί τα «Μπλουζ του Μικρού Πρίγκιπα» με τον Γιάννη Αγγελάκα. Η Τίλντα Σουίντον παρουσιάζει μια ιδιαίτερη περφόρμανς στο πλαίσιο της έκθεσής της, ενώ στον χορό θα απολαύσουμε τη Μαρλέν Μοντέιρο Φρέιτας και Έλληνες χορογράφους που συμμετέχουν στο Onassis Dance Days 2026.

Οιδίποδας του Ρόμπερτ Άικ

Ο βραβευμένος Βρετανός θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης Ρόμπερτ Άικ έρχεται από το West End του Λονδίνου στην Ελλάδα, για να ανεβάσει ένα έργο εμπνευσμένο από την τραγωδία του Σοφοκλή. Με την Καρουφυλλιά Καραμπέτη και τον Νίκο Κουρή στους πρωταγωνιστικούς ρόλους, χτίζει ένα οικογενειακό και πολιτικό θρίλερ. Η παράσταση φωτίζει τη σύγκρουση εξουσίας, ευθύνης και πεπρωμένου. Ένα έργο για τον άνθρωπο που αναμετρείται με την ίδια του την αλήθεια, μέσα σε έναν κόσμο όπου η εικόνα και η αλήθεια συγκρούονται αδυσώπητα. (Κεντρική Σκηνή 20 Νοεμβρίου - 28 Δεκεμβρίου)

Αφιέρωμα στον Τιάγκο Ροντρίγκες

Ο Πορτογάλος σκηνοθέτης και θεατρικός συγγραφέας, καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ της Αβινιόν, είναι από τους αγαπημένους συνεργάτες της Στέγης. Γι' αυτό και στο επετειακό αυτό έτος συμπεριέλαβαν στον προγραμματισμό ένα αφιέρωμα που περιλαμβάνει τρεις παραστάσεις του. Το αφιέρωμα ξεκινά τον Δεκέμβριο του 2025 με μια επανάληψη από την περσινή σεζόν «Ο χορός των εραστών», με τον Νίκο Καραθάνο και τη Μαρίσσα Τριανταφυλλίδου. Το πρώτο έργο που σκηνοθέτησε στα ελληνικά ο Ροντρίγκες έρχεται για να μας συγκινήσει και να μας θυμίσει τι θα πει αληθινή και ειλικρινής αγάπη. (4 Δεκεμβρίου έως 18 Ιανουαρίου 2026)

Ακολουθεί «Η απόσταση», με πρωταγωνιστή έναν πατέρα που προσπαθεί να γεφυρώσει το χάσμα με την κόρη του, η οποία μένει πολύ μακριά, στο διάστημα. (5 Μαρτίου έως 26 Απριλίου 2026)

Το αφιέρωμα κλείνει με το «By heart», που θα παρουσιαστεί μόλις για 2 μέρες, 10 χρόνια μετά την πρώτη του παρουσίαση στη Στέγη, στο πλαίσιο ενός μεγάλου αφιερώματος στον Σαίξπηρ. Η σκηνή είναι άδεια και το μόνο που βλέπουμε είναι δέκα καρέκλες που περιμένουν 10 εθελοντές από το κοινό, οι οποίοι θα κληθούν να αποστηθίσουν ένα σονέτο του μεγάλου θεατρικού συγγραφέα. Μια παράσταση για τη δύναμη της μνήμης και της ποίησης. (11 & 12 Μαΐου 2026)

Μια αχόρταγη σκιά

Ο Γιάννης Νιάρρος και ο Κώστας Νικούλι συναντιούνται επί σκηνής ερμηνεύοντας την ελληνική έκδοσή του έργου του Μαριάνο Πενσότι «Μια αχόρ-

ταγη σκιά». Ο Αργεντίνος σκηνοθέτης επιστρέφει στη Στέγη για να παρουσιάσει μια συγκινητική ιστορία για πατέρες και γιους, μνήμη και ταυτότητα. Η παράσταση συνδυάζει αληθινά γεγονότα και μυθοπλασία σε ένα υπαρκτικό οδοιπορικό. Δύο κόσμοι συναντιούνται επί σκηνής: ένας άνδρας που έζησε μια ακραία εμπειρία στο βουνό και ένας ηθοποιός που την αναβιώνει στην ταινία, αφηγούνται, αντικατοπτρίζουν και ανασυνθέτουν ο ένας τη ζωή του άλλου. Μια σύγχρονη αλληγορία για την αλήθεια, τους οικογενειακούς δεσμούς και την ατέρμονη προσπάθεια να κατακτήσεις – ή να κατανοήσεις – την κορυφή. (5 Μαρτίου - 26 Απριλίου 2026)

Τα μπλουζ του Μικρού Πρίγκιπα

Η νέα σκηνική δημιουργία του Γιάννη Αγγελάκα εμπνέεται από το διαχρονικό έργο του Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ. Με τον ίδιο στη σκηνή και τον βραβευμένο σκηνοθέτη των «Μαγνητικών πεδίων» Γιώργο Γούση στη σκηνοθετική επιμέλεια, η παράσταση γίνεται ένα ηλεκτρικό σύμπαν από λόγια, μουσική και εικόνες. Μια ποιητική κατάφαση στη ζωή, την αγάπη και τη φιλία, που μας θυμίζει πως «μόνο με την καρδιά βλέπεις καλά». (12 Μαρτίου - 26 Απριλίου 2026)

Χορός και Περφόρμανς

Η Τίλντα Σουίντον, αγαπητή επίσης στη Στέγη, στο πλαίσιο της έκθεσής της «Ongoing», θα παρουσιάσει μια πολυήμερη περφόρμανς, σε σκηνοθεσία του καταξιωμένου ιστορικού μόδας Ολιβιέ Σαγιάρ. Μέσα σε αυτή θα ζωντανεύει ρούχα από την προσωπική της συλλογή, κοστούμια ταινιών, ενδύματα από παρουσίες της σε κόκκινα χαλιά και φρεστιβάλ, αλλά και οικογενειακά κειμήλια. (Μάιος 2026)

Παράλληλα, όπως και κάθε χρονιά, θα πραγματοποιηθούν και φέτος τα Onassis Dance Days (5 έως 8 Φεβρουαρίου 2026), με θεματική το «οικείο και το ανοίκειο», εστιάζοντας στις έννοιες της καταγωγής, της οικογένειας και των εκλεκτικών συγγενειών. Μέσα από έργα που μοιάζουν με ζωντανά οικογενειακά άλμπουμ, το φεστιβάλ φωτίζει τις σχέσεις αίματος και φαντασίας, τις ρωγμές της μνήμης και τους τόπους καταγωγής. Κεντρική στιγμή της φετινής διοργάνωσης θα είναι το «NÔT» της Marlene Monteiro Freitas – μια εκπληκτική τελετουργία σωμάτων, βίας και ελευθερίας, που μεταμορφώνει το χάος σε συγκίνηση και την κίνηση σε πράξη συνάντησης. (6 έως 8 Φεβρουαρίου 2026)

ΘΕΑΤΡΟ

21-28

ΜΙΑ ΖΩΗ - Ο ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΜΙΑΣ ΜΟΔΙΣΤΡΑΣ

© ΠΟΡΤΟΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΗΣ

ΕΞΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΟΡΟΥ ΣΕ ΕΞΙ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

© ΠΟΡΤΟΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΗΣ

BARCELONA

ΠΤΙ ΠΑΛΛΑΙ

📍 Ριζάρη Ριζάρη 24, Αθήνα, 2107223948

3 παραστάσεις γεμάτες ένταση, αποκαλύψεις και συγκίνηση

Η ιστορία μιας ζωής, ο ρυθμός της αληθινής
επικοινωνίας και μια εφιαλτική συνάντηση

Μια μοδίστρα μαζεύει τα πράγματά της καθώς εγκαταλείπει το ατελιέ της, στο οποίο εργαζόταν επί σαράντα χρόνια. Το «Μια ζωή - Ο μονόλογος μιας μοδίστρας», σε κείμενο και σκηνοθεσία του **Πέτρου Ζούλια**, με πρωταγωνίστρια τη **Νένα Μεντή**, επιστρέφει για δεύτερη σεζόν, αλλάζοντας θεατρική στέγη. Ανάμεσα σε υφάσματα, ψαλίδια και ραπτομηχανές, η μοδίστρα, μια απλή, λαϊκή γυναίκα, αρχίζει να ξεδιπλώνει τις αναμνήσεις της. Στιγμές προσωπικές, πικρές και τρυφερές, που πλέκονται αξεχώριστα με τα γεγονότα της ελληνικής ιστορίας των τελευταίων τεσσάρων δεκαετιών. Η αφήγησή της ξεκινά από τα πρώτα χρόνια της δουλειάς και τον αγώνα για επιβίωση, και καταλήγει στα όνειρα, τους έρωτες, τις απογοητεύσεις και τη γλυκιά νοσταλγία της ωριμότητας. Καθώς μιλά, οι λέξεις της συνοδεύονται από τραγούδια, που μας ταξιδεύουν σε μια άλλη Ελλάδα: την Ελλάδα της γειτονιάς, της φωνής του ραδιοφώνου, των παλιών αξιών και των απλών ανθρώπων που κράτησαν την ψυχή τους καθαρή μέσα στις δυσκολίες.

Το «Μια ζωή - Ο μονόλογος μιας μοδίστρας» δεν είναι μόνο η ιστορία μιας γυναίκας, αλλά ένας ύμνος στη συλλογική μνήμη. Ένα έργο-φόρος τιμής στους ανθρώπους του μόχθου, που συνεχίζουν να αγωνίζονται, να ελπίζουν και να δημιουργούν, ακόμη κι όταν ο κόσμος γύρω τους αλλάζει αμετάκλητα.

Πέτρος Ζούλιας επιστρέφει, 17 χρόνια μετά στην παράσταση «Εξι μαθήματα χορού σε έξι εβδομάδες» του Ρίτσαρντ Αλφιέρι, επιλέγοντας και πάλι για τον πρωταγωνιστικό ρόλο τη **Ρένη Πιττακή**. Στο πλευρό της ο **Κώστας Βασαρδάνης**. Δυο μοναχικοί και εντελώς διαφορετικοί άνθρωποι, πλησιάζουν ο ένας τον άλλο, μέσα από τον χορό. Η Λίλυ, μια ώριμη, αστική γυναίκα με αυστηρή ανατροφή και πνευματική καλλιέργεια, αποφασίζει να καλέσει στο σπίτι της τον νεαρό δάσκαλο χορού Μάικλ για να της παραδίδει ιδιωτικά μαθήματα. Εκείνος είναι αυθόρμητος, ειλικρινής και κάπως κυνικός. Ωστόσο, σε κάθε συνάντησή τους έρχονται ένα βήμα πιο κοντά, καθώς μοιράζονται τους φόβους και τις αγωνίες τους, τα άγχη και τις επιθυμίες τους. Ακόμη κι όταν η αδιάκριτη γειτόνισσα τηλεφωνεί διαρκώς ενοχλημένη από τη μουσική, η Λίλυ και ο Μάικλ συνεχίζουν να χορεύουν. Πατί ο χορός γι' αυτούς δεν είναι απλώς κίνηση, αλλά ένας τρόπος να ξαναβρούν την ψυχική τους ανάσα, να επικοινωνήσουν αληθινά και να αισθανθούν ζωντανόι.

Το «Εξι μαθήματα χορού σε έξι εβδομάδες» είναι ένα έργο γεμάτο ανθρωπιά, χιούμορ και τρυφερότητα. Ένα θεατρικό μάθημα ζωής, που μας υπενθυμίζει πως, όσο διαφορετικοί κι αν είμαστε, όλοι αναζητούμε το ίδιο πράγμα: έναν άνθρωπο να μας καταλάβει και να χορέψει μαζί μας στον ρυθμό της ζωής.

Το «Barcelona» της Μπερ Γουλ, μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της περασμένης σεζόν στο Λονδίνο, παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε σκηνοθεσία **Πάρι Ερωτοκρίτου**. Επί σκηνής συναντώνται ο **Μιχάλης Λεβεντογιάννης**, που ενσαρκώνει τον σκοτεινό και μυστηριώδη Μανουέλ, και η **Δανάη Σκιαδά**, στον ρόλο της αντιφατικής και τολμηρής Ιρέν. Ο Μανουέλ επιστρέφει στο διαμέρισμά του στη Βαρκελώνη μαζί με την Ιρέν, μια Αμερικανίδα τουρίστρια. Οι δυο τους γνωρίζονται τυχαία – ή μήπως όχι; Στην αρχή όλα δείχνουν πως πρόκειται για μια απλή, χαλαρή ερωτική συνεύρεση, χωρίς δεσμεύσεις, όμως η ατμόσφαιρα γρήγορα σκοτεινιάζει. Η ρομαντική διάθεση εξαφανίζεται, για να δώσει τη θέση της στην καχυποψία, την ένταση, τον φόβο και τελικά στην απειλή του θανάτου. Έτσι, ένα φαινομενικά αθώο one night stand μετατρέπεται σε ένα εκρηκτικό παιχνίδι εξουσίας, γεμάτο ανατροπές.

Όμως, πώς μπορεί μια ερωτική ιστορία να εξελιχθεί σε θρίλερ; Κανείς δεν είναι αθώος, κανείς δεν είναι αυτός που δείχνει. Η φαινομενικά τυχαία συνάντηση αποδεικνύεται μέρος ενός σκοτεινού παρελθόντος και ενός παιχνιδιού εκδίκησης. Όταν οι πολιτικές τους πεποιθήσεις συγκρούονται, η ένταση κορυφώνεται. Και το δωμάτιο μετατρέπεται σε σκηνή αντιπαράθεσης, όπου ο έρωτας και η βία συνυπάρχουν επικίνδυνα.

29-31

Παραστάσεις
Τετάρτη & Σάββατο
στις 21:00
Κυριακή στις 18:00

Πρεμιέρα
31 Οκτωβρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή &
Κυριακή στις 21:00
Σάββατο στις 18:00

Πρεμιέρα
10 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00

Από τη λάμψη του Μπρόντγουεϊ στη μαγεία της Αλεξάνδρειας

Δύο εποχές, μία συγκινητική υπενθύμιση της δύναμης του θεάτρου

Πίσω στη Νέα Υόρκη του 1933, η μικρή Annie μεγαλώνει σε ένα ορφανοτροφείο και ονειρεύεται καθημερινά να ξαναβρεί τους γονείς της, ώσπου μια μέρα όλα αλλάζουν... Η γραμματέας του δισεκατομμυριούχου Όλιβερ Γουόρμπας (**Δανάη Παππά**) επιλέγει τη μικρή Annie για να περάσει τα Χριστούγεννα στην έπαυλή του. Το κορίτσι θα μαλακώσει την καρδιά του ψυχρού επιχειρηματία (**Γιάννης Στάνκογλου**), που τελικά θα αποφασίσει να την υιοθετήσει. Όμως η Annie δεν έχει σταματήσει να ονειρεύεται ότι θα βρει τους πραγματικούς της γονείς. Όταν ο κύριος Γουόρμπας, πληγωμένος αλλά αποφασισμένος να τη βοηθήσει, προσφέρει μια τεράστια χρηματική αμοιβή σε όποιους αποδείξουν ότι είναι οι γονείς της, μια νέα περιπέτεια ξεκινά για εκείνη...

Ένα από τα πιο γνωστά μιούζικαλ των Τόμας Μίχαν, Τσαρλς Στράους και Μάρτιν Τσάρνιν, κάνει πρεμιέρα στο Θέατρο Παλλάς, σε σκηνοθεσία, απόδοση κειμένου και στίχων της **Θέμιδος Μαρσέλλου**. Στον ρόλο της Annie η **Μυρτώ Φαραζή** (και η **Μαριάνθη Χρόνη** σε κάποιες παραστάσεις). Τους πρωταγωνιστές πλαισιώνει ένας θίασος 30 ηθοποιών –ανάμεσά τους οι **Μαρία Κατσανδρή**, **Αργύρης Αγγέλου** και **Κατερίνα Σούσουλα**–, τραγουδιστές, χορευτές και ζωντανή ορχήστρα. Το «Annie», βασισμένο στο κόμικς «Little Orphan Annie» του Χάρολντ Γκρέι, πρωτοπαρουσιάστηκε το 1977 στο Μπρόντγουεϊ και κατέκτησε 7 βραβεία TONY, μεταξύ των οποίων το Best Musical. Από τότε παίζεται σε όλο τον κόσμο, ενώ έχει μεταφερθεί στον κινηματογράφο οκτώ φορές. Τα τραγούδια του έργου παραμένουν συνδεδεμένα με το αίσθημα της αισιοδοξίας και τη δύναμη της ψυχής.

32

Πρεμιέρα
1 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Σάββατο
στις 15:00 (από
1η Δεκεμβρίου
και στις 11:00)
Κυριακή στις
11:00 & 15:00

ANNIE

Αθήνα, δεκαετία του 1960. Η Άννα, μια διάσημη ηθοποιός, μετά την απρόσμενη επίσκεψη ενός νεαρού δημοσιογράφου, έρχεται αντιμέτωπη με το παρελθόν της. Ένα παλιό βιβλίο θα γίνει η αφορμή για να ξυπνήσουν μνήμες που χρόνια προσπαθούσε να αποφύγει. Και τότε ξαναζωντανεύει μέσα της η Αλεξάνδρεια της δεκαετίας του 1930. Κοινωνικές διακρίσεις, πολιτικά παιχνίδια και υπόγειες εντάσεις διαμορφώνουν τη ζωή σε κάθε επίπεδο. Εκεί όπου η Άννα ονειρεύεται έναν άλλο κόσμο. Εκεί όπου ένας έρωτας θα γεννηθεί ανάμεσα σ' εκείνη και τον Αλέξανδρο, βασισμένος στην ανισότητα, τα κοινωνικά στερεότυπα και τον φόβο. Στη σχέση τους καθρεφτίζονται τα ταξικά και τα ηθικά διλήμματα μιας ολόκληρης εποχής.

Το Θέατρο Παλλάς παρουσιάζει την «Αλεξάνδρεια», μια μεγάλη θεατρική παραγωγή σε σύλληψη και σκηνοθεσία του **Φωκά Ευαγγελινού** και σε πρωτότυπο κείμενο της **Ζέτης Φίτσιου**. Επί σκηνής ένα εξαιρετικό καστ ηθοποιών: **Ιωάννης Παπαζήσης**, **Άννα Μάσχα**, **Ερριέτα Μανούρη**, **Χριστίνα Αλεξανιά**, **Αλκιβιάδης Μαγγόνας**, **Ελένη Καρακάση**, **Λήδα Ματσάγγου**. Την πρωτότυπη μουσική για το έργο υπογράφει η **Ευανθία Ρεμππούτσικα**, σε στίχους του **Άρη Δαβαράκη**. Τα σκηνικά είναι του **Μανόλη Παντελιδάκη** και τα κοστούμια της **Ιωάννας Τσάμη**.

33

Πρεμιέρα
14 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Πέμπτη 20:00
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 19:30

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΘΕΑΤΡΟ

14 παραστάσεις που δεν θέλουμε να χάσουμε

Από θρίλερ και κωμωδίες μέχρι σύγχρονες μεταφορές κλασικών κειμένων του παγκόσμιου ρεπερτορίου

2:22 - A GHOST STORY

Το θρίλερ του Ντάνι Ρόμπινς, που κατέκτησε το West End, επιστρέφει για δεύτερη χρονιά στο Θέατρο Αλάμπρα, σε σκηνοθεσία **Φάνη Μουρατίδη**. Το έργο συνδυάζει τρόμο, χιούμορ και ψυχολογική ένταση με αφοπλιστική φυσικότητα.

Η Τζεν είναι πεπεισμένη ότι το σπίτι της είναι στοιχειωμένο, ενώ ο σύζυγός της, Σαμ, παραμένει δύσπιστος. Ένα βράδυ, έχουν καλέσει τους φίλους τους, τη Λορίν και τον Μπεν, και συζητούν για το ανεξήγητο – μέχρι που οι δείκτες του ρολογιού πλησιάζουν στις 2:22 π.μ. Τότε συμβαίνει κάτι το αναπάντεχο. Μέσα σε μια ατμόσφαιρα αγωνίας, τα φώτα τρεμοπαίζουν, οι φωνές σβήνουν και τα όρια ανάμεσα στο πραγματικό και το φανταστικό γίνονται επικίνδυνα ασαφή.

Το έργο του Ρόμπινς, δημιουργού του δημοφιλούς BBC podcast «The Battersea Poltergeist», δεν είναι απλώς ένα θρίλερ. Είναι μια σκοτεινή ιστορία για τον φόβο, την πίστη και την ανθρώπινη ανάγκη να κατανοήσουμε το ανεξήγητο – μια εμπειρία που θα σας κρατήσει ξύπνιους... μέχρι τις 2:22. Στην παράσταση παίζουν οι **Φάνης Μουρατίδης, Φαίη Ξυλά, Ναταλία Δραγούμη, Βασίλης Κούκουρας, Γιώργος Ζαφειρόπουλος**.

Παραστάσεις Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Αλάμπρα Στουρνάρη 53
2105220120

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΤΗΣ ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ

Ο **Γιώργος Νανούρης** συνεργάζεται με τη **Μαρία Κίτσου** σε έναν ακόμη μονόλογο που αφορά τη ζωή μιας εμβληματικής γυναικείας φιγούρας και μεταφέρει στο θεατρικό σανίδι τη ζωή της Σοφίας ντε Μαρμπούα, που έμεινε γνωστή στην ιστορία ως η Δούκισσα της Πλακεντίας. Το έργο μάς μεταφέρει στον 19ο αιώνα. Μια Γαλλίδα αριστοκράτισσα, με τεράστια περιουσία και ασυνήθιστη ανεξαρτησία για την εποχή της, εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα μετά την Επανάσταση του 1821 και συνδέθηκε με πολιτικούς, διανοούμενους και καλλιτέχνες. Το σπίτι της στην Πεντέλη έγινε τόπος συνάντησης πνευματικών ανθρώπων, ενώ η ίδια υπήρξε σπουδαία ευεργέτιδα και προστάτιδα των τεχνών. Ωστόσο, πίσω από το μεγαλείο και την αίγλη, κρυβόταν ένα βαθύ προσωπικό τραύμα: ο χαμός της μοναχοκόρης της, Ελίζας, που στιγμάτιζε για πάντα τη ζωή της. Η παράσταση ανικνεύει το λεπτό όριο ανάμεσα στην πραγματικότητα και το φάντασμα της μνήμης, ανάμεσα στην πίστη, την απώλεια και την εμμονή.

Πρεμιέρα 19 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00
Πέμπτη στις 20:00
Θέατρο Βεάκη Στουρνάρη 32, 2105223522

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

Ο «*Ταρτούφος*», ένα από τα πιο εμβληματικότερα έργα του Μολιέρου, παρουσιάζεται φέτος σε σκηνοθεσία **Ελένας Μαυρίδου** και μετάφραση **Κ.Χ. Μύρη**. Ο Μολιέρους ξεσκεπάζει την ψευδοευσέβεια, τη διπροσωπία και τη διαφθορά που συχνά κρύβονται πίσω από το προσωπείο της αρετής. Κεντρικό πρόσωπο του έργου είναι ο Ταρτούφος (Πάννης Τσορτέκης), ένας άνδρας που παριστάνει τον θεοσεβούμενο, ενώ εκμεταλλεύεται τους

γύρω του. Μέσα από το προσωπείο της πίστης, χειραγωγεί, διαβρώνει σχέσεις και αποκαλύπτει τη βαθιά ανθρώπινη ανάγκη για αναγνώριση, εξουσία και έλεγχο. Ο λόγος του γίνεται καθρέφτης μιας κοινωνίας που θέλει να πιστεύει σε εύκολες αλήθειες και ψεύτικους σωτήρες. Η σκηνοθεσία αναζητά το σκοτάδι πίσω από την κωμωδία, αναδεικνύοντας τη λεπτή γραμμή ανάμεσα στο γέλιο και την αγωνία. Στην παράσταση παίζουν οι **Γιάννης Τσορτέκης, Ιωάννα Παππά, Μάξιμος Μουμούρης, Βασιλική Τρουφάκου, Χριστίνα**

Τσάφου, Βαγγέλης Αλεξανδρής, Ρένος Ρώτας, Σόλων Τσούννης, Ιζαμπέλλα Φούλοπ, Στέργιος Κοντακιώτης, Στάθης Γεωργαντζής.

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00
Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Αλκυονίδας Ιουλιανού 42-46
Αθήνα 2108828100

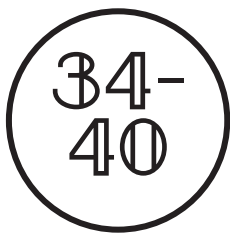
Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΜΑΓΕΙΡΕΨΕ ΤΟΝ ΑΝΤΡΑ ΤΗΣ

Ο **Γιάννης Μπέζος** μεταφράζει και σκηνοθετεί τη μαύρη κωμωδία της Ντέμμι Ίζιτ, ένα από τα πιο ευφυή και αιχμηρά έργα της σύγχρονης βρετανικής δραματουργίας. Τρεις ηθοποιοί επί σκηνής – **Αννα-Μαρία Παπαχαλαράμους, Λαέρτης Μαλκότσης** και **Ελενα Χαλαμπούδη** – συνθέτουν ένα ερωτικό τρίγωνο, όπου το πάθος, η προδοσία και η εκδίκηση παίρνουν τη μορφή ενός δείπνου με... θανάσιμη γεύση.

Ο Κεν, έπειτα από είκοσι χρόνια γάμου, εγκαταλείπει τη Χίλαρι για τη νεότερη Λόρα. Όμως η νέα του ζωή αποδεικνύεται χωρίς βάθος και γεύση, τόσο κυριολεκτικά όσο και μεταφορικά, αφού η νέα του σύντροφος δεν ξέρει να μαγειρεύει. Όταν, μετανιωμένος, επιστρέφει στη Χίλαρι, εκείνη τον υποδέχεται με ένα τελευταίο, ιδιαίτερο δείπνο. Όμως, κάτω από τη γλυκιά μυρωδιά του σπιτικού φαγητού, σιγοβράζει ένα σχέδιο εκδίκης που θα αλλάξει για πάντα τη ζωή και των τριών ηρώων.

Το έργο της Ίζιτ, γεμάτο σαρκασμό και γαστριμαργική ειρωνεία, μετατρέπει την κουζίνα σε πεδίο μάχης ανάμεσα στα φύλα, ενώ εξερευνά με απολαυστική τόλη τη λεπτή γραμμή ανάμεσα στο πάθος και την καταστροφή, αφήνοντας το κοινό να αναρωτηθεί: ποιος, τελικά, «μαγειρεύει» ποιον;

Πρεμιέρα 16 Ιανουαρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 18:00 & 21:00
Θέατρο Βεάκη
Στουρνάρη 32, 2105223522

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Η παράσταση «Δον Ζουάν - Πόσο δύσκολο να είσαι άντρας», με τον Πάνο Βλάχο στον ομώνυμο ρόλο, σε σκηνοθεσία Λητώ Τριανταφυλλίδου, επιστρέφει για δεύτερη χρονιά. Πρόκειται για μια εντελώς σύγχρονη ματιά πάνω στον θρυλικό αντιήρωα του Μολιέρου. Ο διαχρονικός καρδιοκατακτητής μεταφέρεται στο σήμερα μέσα από μια τολμηρή θεατρική προσέγγιση που επανεξετάζει τη θέση του άντρα σε μια εποχή κοινωνικής αναταραχής και αβεβαιότητας. Ο Δον Ζουάν, άλλοτε σύμβολο της ελευθερίας και της επανάστασης απέναντι στις ηθικές συμβάσεις, μεταμορφώνεται εδώ σε έναν άντρα που παλεύει με τον ίδιο του τον εαυτό, εγκλωβισμένο ανάμεσα στη γοητεία της δύναμης και τον φόβο της αδυναμίας. Το έργο αποδομεί τον μύθο του ανέμελου γόη και αποκαλύπτει έναν άνθρωπο που αναζητά την ταυτότητά του σε έναν κόσμο που αλλάζει. Στην παράσταση παίζουν οι Πάνος Βλάχος, Χριστόδουλος Στυλιανού, Παναγιώτης Κατσώλης, Ηλέκτρα Φραγκιαδάκη, Ειρήνη Μπούνταλη, Μελίνα Βαρπούλα.

❗ **Πρεμιέρα** 1 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Βεάκη
Στουρνάρη 32, 2105223522

Ένας ήρωας με παντούφλες

Οικογένεια Άνταμς

Δον Ζουάν

ΕΝΑΣ ΗΡΩΑΣ
ΜΕ ΠΑΝΤΟΥΦΛΕΣ

Ο Λάκης Λαζόπουλος επιστρέφει για δεύτερη σεζόν υποδυόμενος τον «Ηρώα με παντούφλες», έναν από τους πιο αγαπημένους και εμβληματικούς χαρακτήρες του ελληνικού θεάτρου και κινηματογράφου. Υπό τη σκηνοθετική ματιά του Γιάννη Μπέζου, το έργο επανεξετάζεται, αναδεικνύοντας με φρεσκάδα τον ηρωισμό, την αυταπάτη και τη διαχρονική αφέλεια του «καλού Έλληνα». Το έργο των Αλέκου Σακελλάρου και Χρήστου Γιαννακόπουλου, γραμμένο το 1947, παραμένει μια τρυφερή και πικρή κωμωδία που μας μεταφέρει στη μεταπολεμική Ελλάδα. Ένας παλιός στρατιωτικός γίνεται άθελά του σύμβολο μιας χώρας που προσπαθεί να ξανασταθεί, ενώ η φαινομενική απλότητα της ιστορίας κρύβει βαθιά ανθρωπιά και συγκίνηση, θίγοντας αξίες όπως η τιμή, η αξιοπρέπεια και η αυταπάρνηση. Η παράσταση επαναφέρει το έργο στο σήμερα, θυμίζοντας ότι οι ήρωες εξακολουθούν να υπάρχουν ανάμεσά μας, αθόρυβοι και ευγενικοί. Ο Λαζόπουλος, με χιούμορ και ευαισθησία, χαρίζει στον Λεωνίδα μια φρέσκια, ανθρώπινη διάσταση, καθιστώντας τον επίκαιρο όσο ποτέ. Στην παράσταση παίζουν οι Λάκης Λαζόπουλος, Παύλος Ορκόπουλος, Παρθένα Χοροζίδου, Τάσος Παλαντζίδης, Σταύρος Μαρκάλας, Κωνσταντίνος Τραφαλής, Θράσος Σταθόπουλος, Ιωάννα Ανεμογιάννη, Κωνσταντίνος Γιάννης, Φαίδρα Σκλήρη, Λαζάρια Σαζέϊδου.

❗ **Παραστάσεις** Πέμπτη στις 19:00
Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 20:30
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Βέμπο Καρόλου 18, Αθήνα
2105229519

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΝΤΑΜΣ

Η πιο παράξενη και αστεία οικογένεια όλων των εποχών επιστρέφει στο Θέατρο Βέμπο από τις 22 Ιανουαρίου 2026, για περιορισμένο αριθμό παραστάσεων. Η Wednesday, έφηβη πλέον, ερωτεύεται ένα... φυσιολογικό αγόρι. Όταν οι δύο έφηβοι οργανώνουν κρυφά ένα δείπνο για να γνωριστούν οι οικογένειες, τίποτα δεν εξελίσσεται όπως περιμένουν. Το χάος, τα αλλόκοτα έθιμα και οι απρόβλεπτες αντιδράσεις της οικογένειας Άνταμς δημιουργούν καταστάσεις γεμάτες γέλιο, έκπληξη και συναισθηματική ζεστασιά. Το έργο «Οικογένεια Άνταμς» ξεκίνησε το 1938 ως κόμικς στις ΗΠΑ, συνέχισε ως τηλεοπτική σειρά τη δεκαετία του 1960 και 1990 και καθιερώθηκε παγκοσμίως με τις ταινίες του 1991 και 1993. Ακολούθησαν δύο ακόμα ταινίες (2019, 2021) και η επιτυχημένη σειρά «Wednesday» (2022) στο Netflix, με ήδη δύο υποψηφιότητες για Χρυσή Σφαίρα. Το 2009 έγινε μιούζικαλ με μεγάλη επιτυχία, στο Μπρόντγουεϊ, στο West End και σε πόλεις ανά τον κόσμο, ενώ στην Ελλάδα παρουσιάστηκε για δύο χρονιές πάλι στο Βέμπο, το 2016 και το 2017. Φέτος επιστρέφει, σε σκηνοθεσία της Θέμιδος Μαρσέλλου, με ανανεωμένο θίασο. Στον ρόλο της Wednesday η Marseaux, πλαισιωμένη από τους Νίκο Μουτσινά, Μαρία Σολωμού, Παρθένα Χοροζίδου, Πάνο Σταθακόπουλο, Βαγγέλη Κακουριώτη, αλλά και τραγουδιστές, χορευτές και ζωντανή ορχήστρα.

❗ **Πρεμιέρα** 23 Ιανουαρίου 2026
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 17:15 & 21:00, Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Βέμπο Καρόλου 18, Αθήνα
2105229519

ΠΟΙΟΣ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗ ΒΙΡΤΖΙΝΙΑ ΓΟΥΛΦ

Το έργο του Έντουαρντ Άλμπι, από τα πιο σημαντικά θεατρικά του 20ού αιώνα, ανεβαίνει στο Θέατρο Ζίνα, σε σκηνοθεσία **Σωτήρη Τσαφούλια**. Με ψυχογραφική ευαισθησία, ο σκηνοθέτης φωτίζει την ιστορία ως μια έντονη ψυχολογική παρτίδα, όπου η αγωνία του ανθρώπου να ορίσει την ταυτότητά του σε έναν κόσμο που καταρρέει γίνεται αισθητή σε κάθε στιγμή.

Στους πρωταγωνιστικούς ρόλους βρίσκονται ο **Βλαδίμηρος Κυριακίδης** και η **Έφη Μουρίκη**, ενώ ο **Σπύρος Σταμούλης** και η **Ελεάνα Στραβοδήμου** συμπληρώνουν ένα τετραπρόσωπο σύνολο που αναδεικνύει την ένταση, την υποκριτική δεξιότητα και την ψυχολογική πολυπλοκότητα των χαρακτήρων. Η ιστορία ξεκινά με μια φαινομενικά απλή επίσκεψη ενός νεαρού ζευγαριού σε ένα ώριμο παντρεμένο ζευγάρι και εξελίσσεται σε μια νύχτα γεμάτη αποκαλύψεις, συγκρούσεις και συναισθηματική απογύμνωση.

Μέσα από διαλόγους γεμάτους παιχνίδια εξουσίας, ειρωνεία και ανατροπές της πραγματικότητας, οι χαρακτήρες εκτίθενται ψυχολογικά, αποκαλύπτοντας τραύματα, φόβους και κρυμμένες αλήθειες. Η συνεχής αναφορά στη Βιρτζίνια Γουλφ εντείνει την αίσθηση προσωπικού και συλλογικού παραλογισμού, αναδεικνύοντας τις ψευδαισθήσεις που όλοι δημιουργούμε για να αντέξουμε τη σκληρή πραγματικότητα, καθιστώντας το έργο επίκαιρο όσο ποτέ.

Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:30
Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 19:30
Θέατρο Ζίνα Λεωφόρος Αλεξάνδρας 74
2106424414

ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ Ο ΠΟΘΟΣ

Το θρυλικό έργο του Τενεσί Ουίλιαμς ξαναζωντανεύει στη σκηνή του Θεάτρου Προσκήνιο, σε σκηνοθεσία **Δημήτρη Καραντζά**. Στον ρόλο της Μπλανς Ντιμπούα η **Αλεξία Καλτσιόη** –πλαισιωμένη από τους **Αινεία Τσαμάτη, Ηρώ Μπέζου, Βαγγέλη Αμπατζή, Ιωάννα Πιατά** και **Πέτρο Δημοτάκη**– δίνει ζωή σε μια γυναίκα που παλεύει με τις φαντασιώσεις, τα τραύματα και τις αδυναμίες της. Η Μπλανς, έκπτωτη μεγαλοαστή από τον Νότο, φτάνει αιφνίδια στη Νέα Ορλεάνη, στο σπίτι της αδερφής της, Στέλλας, όπου ζει με τον σύζυγό της, Στάνλεϊ Κοβάλσκι. Η συγκατοίκησή τους είναι οριακή: οι ψευδαισθήσεις και η προσκόλληση στο παρελθόν της Μπλανς συγκρούονται με τη σκληρή πραγματικότητα και το ένστικτο επιβίωσης του Στάνλεϊ. Κάθε λέξη, βλέμμα και πράξη αποκαλύπτει τις βαθύτερες επιθυμίες και τα τραύματα των χαρακτήρων, δημιουργώντας μια ένταση που κορυφώνεται σε ένα δραματικό, ανατριχιαστικό τέλος. Το έργο υπενθυμίζει πως ο ρομαντισμός και η ποίηση συχνά συνθλίβονται από τη σκληρή ζωή. Μπορούμε άραγε να βρούμε νόημα στη ζωή μας και να αποκτήσουμε ταυτότητα στην κοινωνία, σε έναν κόσμο που είναι αδυσώπητος αλλά και συναρπαστικός;

Πρεμιέρα 14 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:15, Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Προσκήνιο Καπνοκοπηρίου 8 Αθήνα, 2108256838

ΔΥΟ Η ΤΡΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΞΕΡΩ ΓΙ' ΑΥΤΟΝ

Το νέο έργο του **Ανέστη Αζά**, ο οποίος αναλαμβάνει και τη σκηνοθεσία, ανεβαίνει στο Θέατρο Προσκήνιο τον Ιανουάριο του 2026, εξερευνώντας τη λεγόμενη κρίση των ανδρών και της αρρενωπότητας. Με άξονα τη

© ΓΚΕΛΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

© ΓΚΕΛΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

© ΓΚΕΛΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

μορφή του πατέρα και την επιρροή του σε γιους και κόρες, το έργο γεννήθηκε μέσα από τη συνεργασία της ομάδας και των ηθοποιών, δημιουργώντας μια παράσταση που προσεγγίζει με χιούμορ και ευαισθησία τις δυσκολίες της σύγχρονης αρρενωπότητας. Πέντε περφόρμερ-ερευνητές αναζητούν τη θέση των ανδρών στον μεταφεμινιστικό

κόσμο και διερευνούν τις αιτίες της τοξικής αρρενωπότητας, μέσα από προσωπικές ιστορίες και στοιχεία μυθοπλασίας.

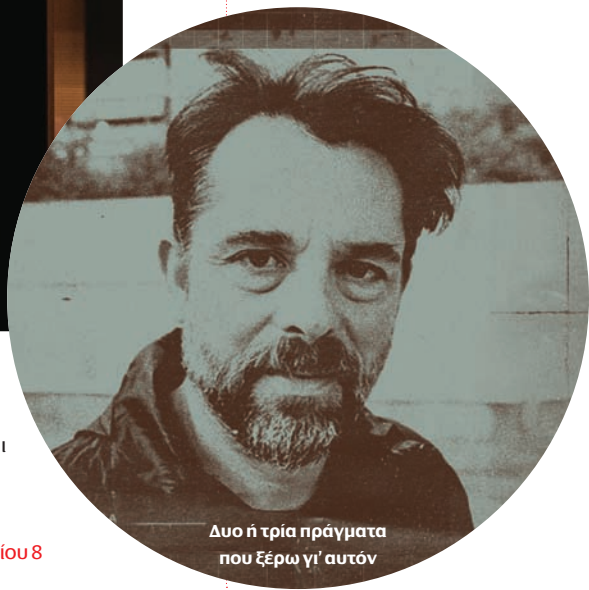
Πρεμιέρα 24 Ιανουαρίου
Θέατρο Προσκήνιο Καπνοκοπηρίου 8 Αθήνα, 2108256838

CLEANSED

Το εμβληματικό έργο της Σάρα Κέιν κάνει πρεμιέρα τον Δεκέμβριο, σε σκηνοθεσία **Δημήτρη Καραντζά**. Αν και γραμμένο το 1998, παραμένει επίκαιρο και αποτελεί μια αλληγορία για μια κοινωνία που περιορίζει την αγάπη, την ελεύθερη βούληση και την πνευματικότητα.

Ο Τίνκερ διευθύνει ένα Πανεπιστημιακό Ίδρυμα. Εκεί καταφεύγουν έξι ήρωες (**Χρήστος Λούλης, Μαίρη Μηνά, Δημήτρης Καπουράνης, Νατάσα Εξηνταβελώνη, Γιώργος Ζυγούρης, Νικολάκης Ζεγκίνουλου, Θανάσης Ραφτόπουλος**) καθώς επιθυμούν να βρουν την ταυτότητά τους, την αγάπη και την αποδοχή, ενώ υποβάλλονται σε ακραίες δοκιμασίες για τη σωματική και ψυχική τους υπόσταση. Ο Γκράχαμ αναζητά τον θάνατο, η Γκρέις τον αδελφό της, ο Καρλ ζητά δέσμευση, ο Ρόντ ανεξαρτησία, ο Ρόμπιν παλεύει με τη φωνή στο κεφάλι του, ενώ η Γυναίκα ψάχνει σωτηρία. Επτά διαφορετικοί ηθοποιοί, στην προσπάθειά τους να ακουστούν, ενώνουν τις φωνές τους σε μια πανανθρώπινη κραυγή, σκοτεινή, λυρική και βαθιά σωματική, για την αγάπη και την ελευθερία απέναντι στην αδυσώπητη εξουσία. Στην παράσταση συμμετέχουν οι

Πρεμιέρα 5 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 17:30 & 21:00, Κυριακή στις 19:00
Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης Πειραιώς 206 Ταύρος, 2103418550

Δυο ή τρία πράγματα που ξέρω γι' αυτόν

© ΓΚΕΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

Πριν ανοίξουμε φτερά

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΣΕΚΜΕ

Μετά τη «Μαύρη Σαμπούκα», ο **Τόλης Παπαδημητρίου** επιστρέφει με την «Οικογένεια Τσεκμέ», καλωσορίζοντάς μας ξανά στο απρόβλεπτο σύμπαν του, όπου όλα μπορούν να συμβούν. Ο Σάκης, η Ρόζα και ο Στέλιος, τα ξαδέρφια του διαβόητου Τάκη Τσεκμέ, μαζί με τη Νάνου, την Κική και τον «Παρασκευά από δίπλα», υποδέχονται έναν Ισπανό τουρίστα που βιώνει την ελληνική φιλοξενία στο πετσί του. Μία σπάνια ποικιλία χόρτου, ένα στριπτιτζάδικο στην Κινέττα, πολύ τραπ, λίγη γιόγκα, ένας «Άγιος Έρωτας» και ένας παπαγάλος υπόσχονται γέλιο μέχρι δακρύων. Όλα αυτά εξελίσσονται με φόντο ένα έγκλημα στη Βικτώρια αλλά και την αθάνατη ελληνική οικογένεια στα χειρότερά της. Τα απρόοπτα διαδέχονται το ένα το άλλο κι οι χαρακτήρες ξεπερνούν τα όρια τους. Στην παράσταση παίζουν οι **Τόλης Παπαδημητρίου, Μαριλού Κατσαφάδου, Πηνελόπη Πλάκα, Κωνσταντίνος Γαβαλάς, Αντώνης Στάμος, Αντώνης Καλομοιράκης, Άννη Θεοχάρη.**

Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00 Παρασκευή στις 21:00 Σάββατο στις 18:00 & 21:00 Κυριακή στις 19:30 **Θέατρο Πόλη- Δάνης Κατρανίδης** Φωκαίας 4 & Αριστοτέλους 87, Αθήνα 2111828900

Εγώ κι εσύ

Οικογένεια Τσεκμέ

ΠΡΙΝ ΑΝΟΙΞΟΥΜΕ ΦΤΕΡΑ

Η **Άννα-Μαρία Παπαχαράλαμπος** σκηνοθετεί το έργο του Γάλλου θεατρικού συγγραφέα και σκηνοθέτη Φλοριάν Ζελέρ «Πριν ανοίξουμε φτερά». Η παράσταση φωτίζει τις λεπτές ισορροπίες της ζωής: το παρόν και το παρελθόν, την ευθύνη και την ελευθερία, την απώλεια και την αγάπη. Ο Αντρέ και η Μαντλέν ζουν μαζί μια ολόκληρη ζωή, μέχρι τη στιγμή που ο πρώτος αρχίζει να χάνει τη μνήμη του. Το διαμέρισμά τους μεταμορφώνεται ξαφνικά σε λαβύρινθο για εκείνον και χρειάζεται τη βοήθειά της για κάθε του βήμα. Οι κόρες τους είναι κοντά τους, προσπαθώντας να τους στηρίξουν σε αυτή τη νέα πραγματικότητα της ζωής τους. Αλλά πώς αντιμετωπίζεις εκείνον που χάνεται μπροστά στα μάτια σου; Υπάρχει αγάπη χωρίς μνήμη; Στον ρόλο του Αντρέ ο **Δημήτρης Καταλειφός** και της Μαντλέν η **Ζωή Ρηγοπούλου**. Μαζί με τους **Μαρκέλλα Γιαννάτου, Φίονα Γεωργιάδη, Σαράντο Γεωγλερή και Ντίνα Αβαγιανού** δημιουργούν έναν ζωντανό μικρόκοσμο, γεμάτο τρυφερότητα, αγάπη και αγωνία. Η σκηνοθεσία σε συνδυασμό με σκηνικά, φωτισμούς, κοστούμια και μουσική, αναδεικνύει τον υπόγειο συναισθηματικό παλμό του έργου, προσφέροντας μια συγκινητική θεατρική εμπειρία που μένει στη μνήμη.

Παραστάσεις Πέμπτη στις 20:00 Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 17:30 & 21:00, Κυριακή στις 19:00 **Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης** Πειραιώς 206, Ταύρος, 2103418550

ΕΓΩ ΚΙ ΕΣΥ

Το βραβευμένο έργο της Λόρεν Γκάντερσον, μία από τις σημαντικότερες σύγχρονες φωνές του αμερικανικού θεάτρου, παρουσιάζεται τη σεζόν 2025-2026 για περιορισμένο αριθμό παραστάσεων, σε σκηνοθεσία της **Σοφίας Βγενοπούλου**. Το «Εγώ κι εσύ» είναι μια ωδή στην ανθρώπινη σύνδεση και στη δύναμη της τέχνης να αγγίζει τον πυρήνα της ύπαρξής μας, αποκαλύπτοντας όσα δυσκολευόμαστε να εκφράσουμε. Όλα ξεκινούν όταν ένα αγόρι εισβάλλει στο δωμάτιο –και στο σύμπαν– ενός κοριτσιού, που είναι αποστασιοποιημένο από τον έξω κόσμο λόγω της ασθένειας που το βασανίζει. Το μόνο που θέλει είναι να μοιραστεί μαζί της ένα ποίημα που κρατά στα χέρια του.

Δύο παιδιά (**Στέργιος Μικρούτσικος και Λήδα Κουτσοδασκάλου**) που, πίσω από τη νεανική αδιαφορία, αναζητούν απεγνωσμένα νόημα στη ζωή. Ανασπώνοντας τον μανδύα της καθημερινότητας, ψάχνουν την ποίηση και την υπέρβαση μέσα από την πεζότητα και τη σκληρότητα της πραγματικότητας. Χάρη στην ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ τους αγγίζουν το βαθύτερο νόημα της ανθρώπινης εμπειρίας, θυμίζοντάς μας να ζούμε με όλο μας το είναι, χωρίς να κρατάμε τίποτα απ' έξω. Έτσι, καθώς προχωρά ο χρόνος, η συνάντησή τους γίνεται μια αληθινή συνεύρεση ψυχών: αφήνουν τις άμυνές τους, μοιράζονται συναισθήματα και μυστικά και ψηλαφούν παρέα το βαθύτερο μυστήριο που συνδέει όλα τα πλάσματα.

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου **Παραστάσεις** Παρασκευή & Σάββατο στις 20:30, Κυριακή στις 15:00 & 18:30 **Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης** Πειραιώς 206, Ταύρος, 2103418550

Ο Χούλιο Τόγκα δείχνει το δρόμο για την εξέγερση πατώντας όλες τις νάρκες της

Μπορεί η τέχνη να επαναστατήσει όταν είναι τόσο αναμενόμενο από αυτήν;

Ο Χούλιο Τόγκα είναι περφόρμερ, εικονοκλάστης και ακτιβιστής. Είναι ένας ήρωας που ζει δοκιμάζοντας συχνά τα όρια, όχι μόνο του εαυτού του αλλά και του κοινού του. Δεν είναι μια κλασική φιγούρα, όμως, παρά την ανατρεπτική του φύση, είναι ένας επιτυχημένος καλλιτέχνης. Τόσο επιτυχημένος, που του επιτρέπεται να κάνει και να πει ό,τι θέλει. Η ικανότητά του να σοκάρει έχει μεταμορφωθεί με τα χρόνια σε άλλο ένα θέαμα επί πληρωμή. Θέλει να φέρει το σύστημα σε δύσκολη θέση, αλλά όταν είναι τόσο προβλεπόμενο από αυτόν, μπορεί; Όταν το ίδιο το σύστημα τον πληρώνει για να το κάνει;

Αυτό το παράδοξο αποτελεί και τον πυρήνα του έργου. Πόσο μπορούμε να σταθούμε απέναντι σε ένα σύστημα που μας ταίρι, αλλά δεν χωνεύεται με τίποτα;

Ο **Βασίλης Μαγουλιώτης** σκηνοθετεί ο ίδιος, σε κείμενο του –συγγραφικού του alter ego– **Suyako**, μεταφέροντας τον θεατή στην Αργεντινή, λίγο μετά την οικονομική κρίση. Μια χώρα που έχει περάσει από οικονομικά και πολιτισμικά σοκ. Μια χώρα που προσπαθεί να σταθεί ξανά στα πόδια της, συχνά με τη βοήθεια των ιδίων δυνάμεων που κάποτε την αποδυνάμωσαν. Μια χώρα όπου τα μεγάλα ιδιωτικά ιδρύματα αναλαμβάνουν τον ρόλο του «σωτήρα» του πολιτισμού. Μια χώρα που θυμίζει πολύ Ελλάδα.

Και κάπου εκεί βρίσκεται ο Χούλιο Τόγκα, ανάμεσα στο πάθος για αλλαγή και στη συνειδητοποίηση πως το παιχνίδι πλέον παίζεται αλλιώς. Όταν ένα μεγάλο ιδιωτικό ίδρυμα του ζητά να σκηνοθετήσει την τελετή έναρξης του νέου του πολιτιστικού κέντρου, ο Χούλιο έρχεται αντιμέτωπος με μια σειρά διλημάτων: ποιο είναι το τίμημα

της αντίδρασης, ποιος ορίζει την ελευθερία, ποια γενιά κουβαλά την ευθύνη για την αλλαγή, υπάρχει ποτέ «σωστή» στιγμή για επανάσταση;

Κάπως έτσι, το Θέατρο Προσκήνιο γίνεται ένας χώρος όπου η εξέγερση συναντά την ειρωνεία και η σάτιρα τη μελαγχολία. Ο Μαγουλιώτης δεν προτείνει λύσεις, αλλά θέτει ερωτήματα. Φέρνοντας με χιούμορ, τρυφερότητα και ζωντανή μουσική επι σκηνής τον θεατή αντιμέτωπο με την αμηχανία του να αντιδράσει σε αυτά που τον καταπιέζουν.

Με τον χαρακτηριστικό αυτοσαρκασμό που διαπνέει τα έργα του Suyako, η παράσταση κινείται μακριά από αναμενόμενες εξιδανικεύσεις. Φωτίζει από διαφορετικές γωνίες –εκείνη της οικογένειας, της ερωτικής ζωής, των φίλων και συντρόφων, αλλά και της ίδιας της κοινωνίας– την κόπωση που νιώθει ο μοντέρνος άνθρωπος, όταν προσπαθεί να σταθεί «απέναντι» σε ένα σύστημα που προσφέρει ασφάλεια, αλλά δεν τον αφήνει να ανασάνει.

Στους ρόλους οι **Δημήτρης Δρόσος**, **Άρης Μπαλής**, **Μαρία Αποστολακά**, **Μελίνα Πολυζώνη** και **Μίκης Γλύκας**, οι οποίοι δίνουν μορφή σε μια σειρά από χαρακτήρες που λειτουργούν άλλοτε ως σύμμαχοι και άλλοτε ως καθρέφτες του Τόγκα. Ο καθένας τους κουβαλά τη δική του μικρή σύγκρουση με το «σύστημα» – ένα σύστημα που εκτός από πολιτικό ή οικονομικό, είναι βαθιά υπαρξιακό.

Η παράσταση σχολιάζει με λεπτότητα το πώς η επανάσταση μετατρέπεται σε προϊόν και η ατομική ελευθερία σε αφήγηση για κατανάλωση. Το κοινό γελά, συγκινείται και ίσως αναγνωρίζει τον εαυτό του σε κάθε σκηνή που κάνει την εύκολη αλλά πάντα άβολη ερώτηση: πόσα σε κάνουν να θες να αντιδράσεις και πόσα σε σταματάνε;

Πρεμιέρα
10 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00

Μια επίσκεψη στην Ελλάδα του Καμπανέλλη και στο Παρίσι του Ουγκό

Δύο κλασικά έργα σπουδαίων δημιουργών παίρνουν νέα πνοή μέσα από σύγχρονες σκηνοθετικές προσεγγίσεις

Ένα έργο που συστήθηκε για πρώτη φορά στο αθηναϊκό κοινό πριν από 52 χρόνια, πίσω στο 1973, κατά τη διάρκεια της δικτατορίας. Μια παράσταση που λογοκρίθηκε, απαγορεύτηκε, αλλά τελικά επανήλθε ακόμα πιο επίκαιρη. Με αλληγορίες που σε ταξιδεύουν από την αρχαιότητα μέχρι και τον εμφύλιο, «Το μεγάλο μας τσίρκο» του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε μουσική του **Σταύρου Ξαρχάκου** και σε σκηνοθεσία του **Πέτρου Ζούλια**, ζωντανεύει την ελληνική ιστορία, άλλοτε με σατιρικά σχόλια και άλλοτε με στιγμές βαθιάς συγκίνησης. Πρωταγωνιστούν οι **Ελεωνόρα Ζουγανέλη** και **Δημήτρης Γκοτσόπουλος**, και συμμετέχει ο **Γιάννης Ζουγανέλης**, ενώ στη σκηνή βρίσκεται μια 8μελής ορχήστρα.

Μια παράσταση με συγκρούσεις, ανατροπές, σκληρότητα, αλλά και ελπίδα. Στη σύγχρονη εκδοχή του, οι αλληγορίες του Καμπανέλλη λειτουργούν ως καθρέφτης μιας χώρας που αλλάζει πρόσωπα, αναδεικνύοντας τη συλλογική δύναμη που ενώνει τους χαρακτήρες. Όσον αφορά τα τραγούδια, που ερμηνεύει ζωντανά ο **Κώστας Τριανταφυλλίδης** και όλος ο θίασος με την ορχήστρα, εναλλάσσονται με την αφήγηση και δημιουργούν ένα έργο συναισθηματικά φορτισμένο. Μέσα από τη μουσική, το γέλιο και τον πόνο, «Το μεγάλο μας τσίρκο» αποδεικνύει πως η τέχνη μπορεί ακόμη να αφηγηθεί την ιστορία ενός έθνους με ευαισθησία και διαχρονικότητα. Ένα έργο που έχει στόχο να φέρει στο επίκεντρο παλιές εθνικές πληγές, όνειρα και προδοσίες. Μια ευκαιρία για τον θεατή να ξαναδεί την ιστορία της χώρας όχι ως αναπαράσταση του παρελθόντος, αλλά ως ζωντανή θεατρική εμπειρία.

© ΠΟΡΤΟΣ ΚΑΛΑΦΑΜΑΝΩΛΗΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΑΣ ΤΣΙΡΚΟ

49

Πρεμιέρα
5 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις
Τετάρτη, Πέμπτη &
Κυριακή στις 19:00
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

© ΠΟΡΤΟΣ ΚΑΛΑΦΑΜΑΝΩΛΗΣ

Μεταφερόμαστε στα τέλη του Μεσαίωνα, με φόντο την επιβλητική εκκλησία της Νοτρ Νταμ, στο Παρίσι. Η διαχρονική ιστορία του Βίκτορος Ουγκό, «Η Παναγία των Παρισίων», ζωντανεύει ξανά στη σκηνή μέσα από τη θεατρική ματιά και τη σκηνοθετική καθοδήγηση της **Κωνσταντίνας Νικολαΐδη**. Ένας θίασος είκοσι ηθοποιών μεταμορφώνεται σε πλήθος χαρακτήρων, αποτυπώνοντας τις αντιθέσεις, τα πάθη και τα σκοτάδια μιας πόλης που ακροβατεί ανάμεσα στην ομορφιά και τη σήψη.

Η παράσταση, βασισμένη στο κλασικό μυθιστόρημα του 1831, φωτίζει με σύγχρονη ευαισθησία την τραγική ιστορία της Εσμεράλδας, του Κουασιμόδου και του Φρόλο – τρεις φιγούρες που συναντιούνται σε έναν κόσμο φανατισμού, προκαταλήψεων και απαγορευμένων επιθυμιών. Ο αφοσιωμένος ιερέας που παλεύει με την ενοχή, η νεαρή τσιγγάνα που γίνεται σύμβολο ελευθερίας και ο μοναχικός κωδωνοκρούστης που ζει στο περιθώρι συνθέτουν έναν δραματικό ιστό, με έρωτα, απόγνωση και ευαισθησία.

Στο σκηνικό της παράστασης, η Νοτρ Νταμ μεταμορφώνεται σε έναν τόπο μυστικών και εξομολογήσεων, όπου τα ανθρώπινα πάθη γίνονται τραγούδι και χορός. Τσιγγάνοι, Παριζιάνοι, ιερείς, φρουροί, ποιητές και γκαργκόιλς συνθέτουν έναν θεατρικό μικρόκοσμο, όπου ο έρωτας και η τιμωρία συνυπάρχουν. Πρωταγωνιστούν: **Τάσος Χαλκιάς, Βασιλική Ανδρίτσου, Ιβάν Σβιτάιλο, Μιχάλης Μαρκάτης, Νίκη Παλληκαράκη, Ορέστης Τρίκας, Χρυσάνθη Παπαλεβέντη, Κωνσταντίνος Μουταφτσής**

50

Παραστάσεις
Σάββατο στις 14:30
Κυριακή στις 11:30

Η Prime Entertainment σμιλεύει το

Τενα ξενοδοχείο ημιδιαμονής στην καρδιά της Αθήνας μετατρέπεται σε θεατρικό μικρόκοσμο όπου τέσσερα ζευγάρια, άγνωστα μεταξύ τους, συναντιούνται για να εξερευνήσουν –άλλοτε με πάθος, άλλοτε με αμηχανία– τα όρια της επιθυμίας και της ανθρώπινης επαφής. Η παράσταση μάς υποδέχεται μια νύχτα που τίποτα δεν μοιάζει συνηθισμένο. Εκεί όπου τα φώτα χαμηλώνουν, οι άμυνες πέφτουν και οι πιο μύχιες επιθυμίες ζητούν χώρο. Ο **Γεράσιμος Ευαγγελάτος** και ο **Θέμης Καραμουρατίδης** επιστρέφουν με ένα έργο που τολμά να θέσει, με χιούμορ και τρυφερότητα, το πιο ανθρώπινο ερώτημα: τι είναι τελικά το σεξ; Μια πράξη επιβεβαίωσης, φυγής ή ανάγκης για οικειότητα; Και ποιο τίμημα πληρώνουμε για τη στιγμή που αγγίζουμε –έστω φευγαλέα– την αλήθεια του άλλου;

Με τον παλμό μιας ζωντανής ορχήστρας και σκηνικό απόλυτης ελευθερίας, το «*Hotel Amour*» μετατρέπει την παρακμή σε ποίηση και τη νύχτα σε καταφύγιο. Οι ιστορίες των ενοίκων –άλλες κωμικές, άλλες τρυφερές ή σκοτεινές– διασταυρώνονται μέσα από τραγούδια, εξομολογήσεις και σιωπές. Στο τέλος, πίσω από τα δωμάτια και τους καθρέφτες, αποκαλύπτεται μια κοινή αλήθεια: η ανάγκη να συνδεθούμε, να αγαπήσουμε και να αγαπηθούμε, έστω για λίγο.

Η **Σμαράγδα Καρύδη**, που υπογράφει τη σκηνοθεσία, δημιουργεί μια παράσταση γεμάτη ρυθμό και αισθησιασμό, όπου το φως και το σκοτάδι εναλλάσσονται με την ίδια φυσικότητα που ανασαίνει η επιθυμία. Το πολυμορφικό σκηνικό του **Γιώργου Γαβαλά**, τα εντυπωσιακά κοστούμια της **Ηλένιας Δουλαδέρη** και οι δυναμικές χορογραφίες της **Νεφέλης Θεοδότου**

συνθέτουν έναν κόσμο υπερρεαλιστικό αλλά οικείο, γεμάτο ενέργεια και θεατρική σαγήνη. Τους ενοίκους του ξενοδοχείου υποδύονται οι **Κατερίνα Παπουτσάκη, Γιώργος Παπαγεωργίου, Χαρά Κεφαλά, Ιβάν Σβιτάιλο, Φοίβος Ριμέννας, Γιλμάζ Χουσμίν, Βασίλης Μηλιώνης** και **Αλεξάνδρα Κολαΐτη** – ένα καστ που φέρνει στη σκηνή τη λάμψη και τη συγκίνηση μιας βραδιάς όπου όλα μπορούν να συμβούν. Το «*Hotel Amour*» δεν είναι απλώς μια ιστορία για τον έρωτα, αλλά μια εξομολόγηση για τον φόβο, τη μοναξιά και τη βαθιά επιθυμία να νιώσουμε ζωντανοί. Μια μουσική εμπειρία γεμάτη χιούμορ, συγκίνηση και αλήθεια, που μας καλεί να αφήσουμε τις άμυνες και τους ενδοιασμούς στη ρεσεψιόν και να μπούμε σε έναν κόσμο όπου η αγάπη, με όλες τις αντιφάσεις της, εξακολουθεί να είναι το πιο ριψοκίνδυνο και γοητευτικό παιχνίδι.

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00

Θέατρο Ακροπόλ Ιπποκράτους 9, Αθήνα, 2103648303 - 2118005141

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Θεατρικό τοπίο του χειμώνα

7 παραστάσεις που θέλουμε να βλέπουμε ξανά και ξανά

DRACULA

51-52

Λένε πως κάπου μακριά, ανάμεσα στην ομίχλη και σε ξεχασμένα μονοπάτια, υψώνεται ένα κάστρο δυσπρόσιτο. Πολλοί το έχουν ακουστά, αλλά λίγοι έχουν φτάσει ως εκεί. Όσοι τόλμησαν να πλησιάσουν μιλούν για μια περίεργη μεταμόρφωση. Λένε πως κάτι μέσα σου αλλάζει, πως οι αισθήσεις σου οξύνονται, ο νους σου παρασύρεται και επιθυμίες ανείπωτες ξυπνούν. Είναι το κάστρο του Κόμης Δράκουλα. Στην είσοδό του στέκει ένας καθρέφτης. Από τη μία πλευρά βρίσκεται ο κόσμος που γνωρίζεις κι από την άλλη ο κόσμος που ποθείς. Ο καθρέφτης είναι η πύλη – το πέρασμα που οδηγεί εκεί όπου όλα επιτρέπονται και τίποτα δεν είναι όπως φαίνεται. Κι εκεί σε περιμένει ένας οδηγός. Αλλάζει μορφές: εραστής, δαίμονας, ιππότης, νυκτόβιο πλάσμα, ίσως και ηθοποιός. Σε καλεί με φωνή γλυκιά σαν της Σειρήνας και σου υπόσχεται απόλαυση, αποκάλυψη, λύτρωση. Το τίμημα είναι ένα και βαρύ: το αίμα σου. Ο **Θάνος Παπακωνσταντίνου** διασκευάζει και σκηνοθετεί το εμβληματικό έργο του Μπραμ

Στόκερ, προσεγγίζοντας τον Δράκουλα όχι ως τέρας, αλλά ως φάσμα του σύγχρονου ανθρώπου. Η μορφή του δεν προκαλεί τρόμο. Αντιθέτως, λειτουργεί ως καθρέφτης μιας κοινωνίας που καταναλώνει επιθυμίες μέχρι εξάντλησης. Ο μύθος συναντά το παρόν, εκεί όπου ο κόσμος μας, με πρόσχημα την ελευθερία της επιθυμίας, μας βυθίζει ολοένα και βαθύτερα σε ένα σκοτάδι γεμάτο εικόνες, πληροφορίες και ψευδαισθήσεις. Στην παράσταση οχτώ πρόσωπα δέχονται το κάλεσμά του Κόμης Δράκουλα και περνούν στην άλλη πλευρά του καθρέφτη. Εκεί συναντούν τις πιο κρυφές εκδοχές του εαυτού τους και εγκλωβίζονται στα δωμάτια του κάστρου, παραδομένα στις δυνάμεις του πάθους, της απώλειας και της φθοράς. Ο ίδιος ο Κόμης, οδηγός και γητευτής, κινεί μια δαιμονική μηχανή επί σκηνής και τους καλεί να χορέψουν μαζί του μέχρι τελικής πτώσεως. Στον κόσμο αυτό, τίποτα δεν είναι απόλυτα αληθινό ή απόλυτα ψεύτικο. Η ζωή και ο θάνατος, η αγάπη και ο τρόμος, η ομορφιά και η παρακμή μπλέκονται σε ένα υπνωτικό θέαμα,

όπου το σώμα γίνεται τόπος αποκάλυψης. Η **Ελένη Μολέσκη** υπογράφει τη δραματουργική επεξεργασία, η **Νίκη Ψυχογιού** τα σκηνικά και τα κοστούμια, η **Μαριάννα Καβαλλιεράτου** την κίνηση, η **Μαριέττα Παυλάκη** τους φωτισμούς και ο **Άντης Σκορδής** τη μουσική σύνθεση. Το οπτικό σύμπαν του έργου φέρει την αισθητική υπογραφή των **Άνταμ Τσόκα Κέλερ** και **Έβελιν Μπεντσίτσοβα**, που πλαισιώνουν τον Παπακωνσταντίνου στη σύλληψη και την καλλιτεχνική επιμέλεια του προωθητικού υλικού. Ο μύθος του Δράκουλα ζωντανεύει επί σκηνής από μια ομάδα εξαιρετικών ηθοποιών. Ο **Αντώνης Μυριαγκός** ενσαρκώνει τον εμβληματικό Κόμης, η **Αντζελα Μπρούσκου** αναλαμβάνει τον ρόλο του Δρ. Βαν Χέλσινγκ και ο **Αργύρης Πανταζάρας** του Τζόναθαν Χάρκερ. Ο **Δημήτρης Δρόσος** υποδύεται τον Ρένφελντ. Η **Σίσσυ Τουμάση** αναλαμβάνει τον ρόλο της Μίνας και η **Μαργαρίτα Αλεξιάδη** της Λούσι. Τον σκηνικό κόσμο του Δράκουλα συμπληρώνουν τα Παιδιά της Νύχτας, οι **Θοδωρής Βράχας**, **Βασίλης Μπούτσικος** και **Δημήτρης Ψύλλος**.

1 Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Πόρτα Λεωφ. Μεσογείων 59, Αθήνα, 2107711333 - 2118005141

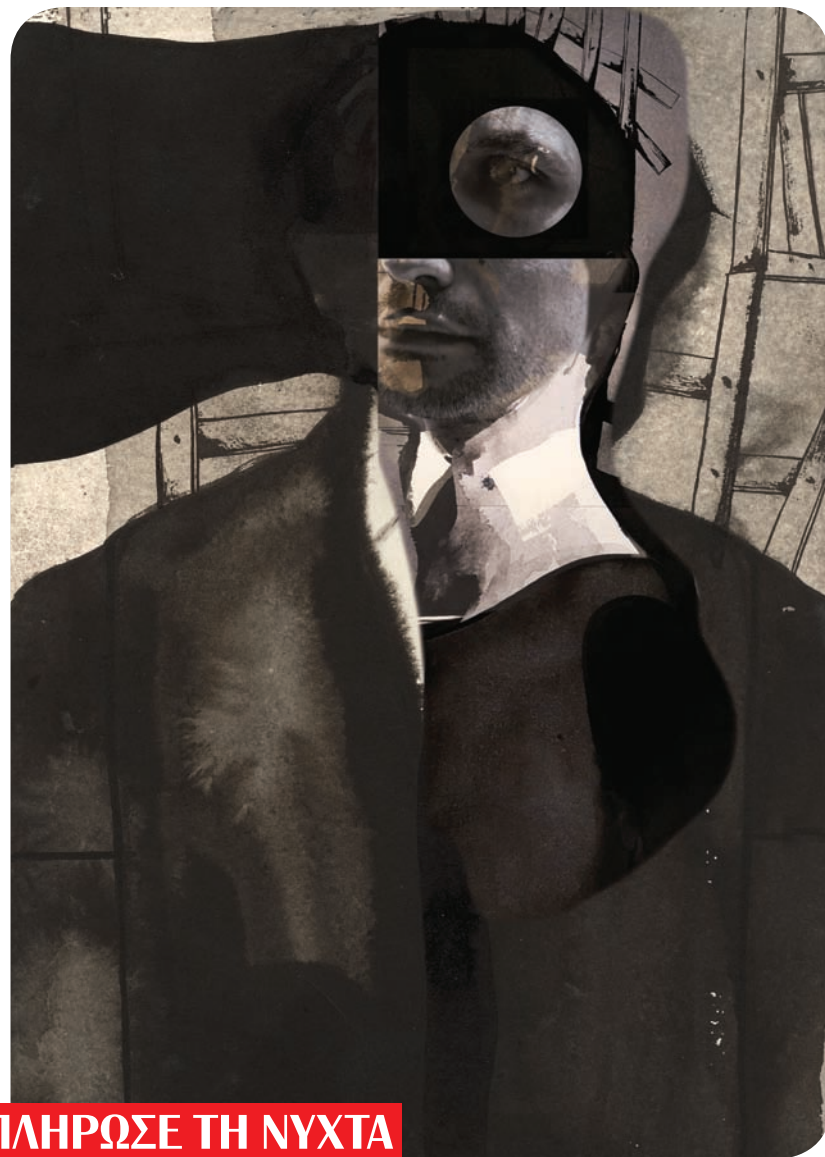
Θωμάς Μοσχόπουλος επιστρέφει με μια τολμηρή σκηνοθετική πρόταση, παρουσιάζοντας για πρώτη φορά στην Ελλάδα το αριστούργημα του Γκέοργκ Κάιζερ «*Από το πρωί ως τα μεσάνυχτα*», με πρωταγωνιστές τον **Ορφέα Αυγουστήδη** και την **Ευγενία Σαμαρά**. Μαζί τους επί σκηνής οι **Βαλεντίνος Κόκκινος**, **Άλκης Μπακογιάννης**, **Κωνσταντίνος Πλεμμένος** και **Γιάννης Σαμψαλάκης**. Σε αυτό το έργο-ορόσημο του γερμανικού εξπρεσιονισμού, η διασκευή του Μοσχόπουλου με τον πρωτότυπο τίτλο «*Εκείνος που έκλειψε τη μέρα και πλήρωσε τη νύχτα*» εμβαθύνει στην ανθρώπινη επιθυμία, την αλλοτρίωση και την απελπισμένη αναζήτηση νοήματος μέσα σε έναν κόσμο μηχανικό και απάνθρωπο. Στο κέντρο της ιστορίας, ένας κοινός υπάλληλος τράπεζας – ένας άνθρωπος πειθαρχημένος, σχεδόν αόρατος, ο οποίος παρασύρεται ξαφνικά από τη λάμψη μιας άγνωστης γυναίκας. Μέσα σε μία μόλις μέρα, καταρρίπτει κάθε κανόνα: υπεξαιρεί ένα μεγάλο χρηματικό ποσό και βουτά με πάθος στη ζωή που ως τότε του ήταν απαγορευμένη. Κυνηγά τη συγκίνηση, τη μέθη, την ηδονή, πιστεύοντας πως εκεί θα βρει την ελευθερία. Μα όσο περισσότερο πλησιάζει στην επιθυμία, τόσο εγκλωβίζεται. Οι μορφές γύρω του – υπάλληλοι, πελάτες, θεατές, ιερείς, πόρνες – φορούν μάσκες και

κινούνται μηχανικά, σαν ανδρείκελα ενός κόσμου που έχει ξεχάσει να νιώθει. Στην παράσταση του Μοσχόπουλου, οι ηθοποιοί αναλαμβάνουν πολλαπλούς ρόλους, μεταμορφώνονται μπροστά στα μάτια του θεατή, υπογραμμίζοντας τη ρευστότητα της ταυτότητας και την απώλεια της ατομικότητας. Το σκηνικό και τα κοστούμια του **Βασίλη Παπατσαρούχα** δημιουργούν ένα οπτικό σύμπαν που θυμίζει πίνακα του εξπρεσιονισμού: γωνιώδεις σκιές, έντονες αντιθέσεις, παραμορφωμένες φιγούρες, που πάλλονται ανάμεσα στο όνειρο και στον εφιάλτη. Οι ήρωες δεν περπατούν, κινούνται σαν μαριονέτες – δεν μιλούν, εκπέμπουν κραυγές. Και στο φινάλε, ο πρωταγωνιστής – ο μόνος που είχε απομείνει «άνθρωπος» – χάνεται κι αυτός μέσα στο πλήθος, φορά τη μάσκα του και γίνεται ένα με το μηχανικό σύνολο. Ο Μοσχόπουλος, με τη χαρακτηριστική του καθαρότητα και ευφυΐα, φωτίζει τον πυρήνα του έργου: τη σύγκρουση ανάμεσα στη φαντασίωση της ελευθερίας και στη συντριβή από τους ίδιους μας τους μηχανισμούς. Ο **Δήμος Βρύζας** συνθέτει το μουσικό σύμπαν της παράστασης, η **Ζωή Χατζηπαντωνίου** επιμελείται την κίνηση και ο **Νίκος Βλασόπουλος** υπογράφει τον σχεδιασμό των φωτισμών, ολοκληρώνοντας με ευαισθησία και ευρηματικότητα το πολυδιάστατο σκηνικό περιβάλλον.

Πρεμιέρα 17 Δεκεμβρίου

Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Νέο Θέατρο Κατερίνα Βασιλάκου Προφίτου Δανιήλ 3 & Πλαταιών, Αθήνα
2110132002 - 2118005141

ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ ΕΚΛΕΨΕ ΤΗ ΜΕΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΗΡΩΣΕ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

© ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΚΕΤΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΠΑΤΣΑΡΟΥΧΑ, ΜΕ ΣΙΝΙΚΗ ΜΕΛΑΝΗ ΣΕ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟ ΧΑΡΤΙ

© ΕΛΛΑΣ ΓΙΟΥΝΑΛΗ

Το «*Festen*» του Τόμας Βίντερμπεργκ, στη θεατρική διασκευή των Μπο Χάνσεν και Μόγκενς Ρούκοφ, επιστρέφει για δεύτερη χρονιά στο Θέατρο Άλμα, έπειτα από τα συνεχή sold out της προηγούμενης σεζόν, σε σκηνοθεσία **Οδυσσέα Παπασπυλιόπουλου**. Μια παράσταση που μετατρέπει τη σκηνή σε τραπέζι γιορτής, όπου όλοι είναι καλεσμένοι – ακόμα και οι θεατές. Ένας πατέρας γιορτάζει τα εξηκοστά του γενέθλια. Όλη η οικογένεια είναι εκεί: παιδιά, συγγενείς, φίλοι. Το κλίμα είναι πανηγυρικό, τα ποτήρια γεμίζουν, οι ευχές δίνουν και παίρνουν. Όμως, όσο η βραδιά προχωρά, κάτω από το χαμόγελο και το σαμπανιζέ φως, αρχίζει να διαφαίνεται κάτι πιο σκοτεινό. Σταδιακά, η γιορτή μετατρέπεται σε τελετή αποκάλυψης, καθώς ξετυλίγονται μυστικά, ενοχές και ψέματα, που για χρόνια κρατούσαν την οικογένεια δεμένη με αλυσίδες σιωπής. Πρωταγωνιστούν: **Γιώργος Ζιόβας**, **Προμηθέας Αλειφερόπουλος**, **Γιώτα Φέστα**, **Ιωάννα Κολλιοπούλου**, **Ιωάννα Τζίκη**, **Γιάννης Καπελέρης**, **Νίκος Μήλιας**, **Μιχάλης Αφολαγιάν**, **Σεμίραμις Αμπατζόγλου**, **Νικόλας Σeymour Σταθόπουλος** και **Κατερίνα Καούστου**. Ο μεγάλος γιος της οικογένειας αποφασίζει να σπάσει τη σιωπή του. Αποκαλύπτει ένα καλά κρυμμένο μυστικό, που τον βαραίνει από την παιδική του ηλικία. Οι θεατές, ως καλεσμένοι, χορεύουν και τραγουδούν, παράλληλα όμως βλέπουν το εύθραυστο οικογενειακό οικοδόμημα να καταρρέει.

Π

Παραστάσεις
Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00
Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Άλμα
Ακομινάτου 15, Αθήνα
2105220100 - 2118005141

Ορφέας Αυγουστήδης επανέρχεται για τρίτη χρονιά σε έναν καθηλωτικό μονόλογο, σε σκηνοθεσία **Οδυσσέα Παπασηπλιόπουλου**. Η «Μηχανή του Τούρινγκ» του Μπενουά Σολ παρουσιάζει την ιστορία του Άλαν Τούρινγκ, μιας ιδιοφυούς προσωπικότητας, που έσπασε τον κώδικα τον Ναζί και συνέβαλε στη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Λόγω όμως του σεξουαλικού του προσανατολισμού, ο άνθρωπος αυτός διαπομπεύτηκε, κλείστηκε στο σπίτι του και εντέλει οδηγήθηκε στην αυτοκτονία. Στην παράσταση παρακολουθούμε τον μονόλογο του Άλαν Τούρινγκ, αφού έχει τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό και υποβάλλεται σε ορμονοθεραπεία. Εντελώς μόνος και παρατημένος, κάνει μια ύστατη προσπάθεια για να επικοινωνήσει με τον έξω κόσμο. Η ιστορία της ιδιοφυούς αυτής προσωπικότητας έμεινε άγνωστη για πολλά χρόνια, παρόλο που ο Τούρινγκ συνέβαλε ώστε να αποφευχθούν εκατομμύρια θάνατοι. Η περίπτωση του φωτίζει τη μοναδικότητα της ανθρώπινης φαντασίας, που κινείται πέρα από τα κοινωνικά στερεότυπα.

Κλείνεις τα 45 και αισθάνεσαι το βάρος της μέσης ηλικίας. Ο πρωταγωνιστής της παράστασης (**Σπύρος Χατζηπαγγελάκης**) δέχεται διαδοχικά τέσσερις επισκέψεις λίγες μέρες πριν τα γενέθλιά του: η μητέρα του (**Μαρία Αλιφέρη**), η κολλητή του (**Μαριλού Κατσαφάδου**), ο πρώην σύντροφός του (**Λάμπρος Κωνσταντέας**), μια περιστασιακή γνωριμία για σεξ (**Γιάννης Τσουμαράκης**). Όλοι έρχονται να του υπενθυμίσουν ότι, ενώ μεγαλώνει, δεν έχει συμπληρώσει τα «κουτάκια» που επιβάλλονται από τις κοινωνικές συμβάσεις. Η κάθε επίσκεψη αγγίζει διαφορετικές ευαίσθητες χορδές του πρωταγωνιστή, ο οποίος έτσι κι αλλιώς είναι ευάλωτος λόγω των επερχόμενων γενεθλίων του. Το «Blue Train» του **Γεράσιμου Ευαγγελάτου**, σε σκηνοθεσία **Γιώργου Σουλεϊμάν**, επιστρέφει για δεύτερη σεζόν για να μας προβληματίσει και να μας κάνει να ταυτιστούμε με τον ήρωα, ο οποίος μεταφέρει επί σκηνής σκέψεις ή συζητήσεις, ένα ντεζα βου για τους περισσότερους από εμάς. Το έργο κλείνει το μάτι σε μια γενιά που μεγάλωσε με μεγάλες προσδοκίες, αλλά προσγειώθηκε απότομα σε μια σκληρή πραγματικότητα.

Η πολυσυζητημένη παράσταση της ομάδας **4frontal**, σε κείμενο της **Νεφέλης Μαϊστράλη** και σε σκηνοθεσία **Θανάση Ζερίτη** και **Χάρη Κρομμύδα**, ανεβαίνει φέτος για τρίτη χρονιά, αλλάζοντας όμως θεατρική στέγη. Βασισμένο στην αληθινή ιστορία της 12χρονης Σπυριδούλας, που τη δεκαετία του '60 υπήρξε θύμα απάνθρωπης κακομεταχείρισης από τους εργοδότες της, το έργο ανασύρει μια πληγή που παραμένει ζωντανή – την εκμετάλλευση, τη σιωπή, τη βία απέναντι στους πιο αδύναμους. Επτά εξαιρετικοί ηθοποιοί (**Ελένη Βλάχου**, **Σταύρος Γιαννουλάδης**, **Τάσος Δημητρίου**, **Αργυρώ Θεοδωράκη**, **Κατερίνα Λάττα**, **Αριστέα Σταφυλαράκη**, **Ελένη Τσιμηρικήδου**), με τη συνοδεία του μουσικού συνόλου **Θρανξ Παξ**, ζωντανεύουν στη σκηνή μια από τις πιο συγκλονιστικές ιστορίες του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου. Η παράσταση, συνδυάζοντας ντοκουμέντο και ποίηση, καταγράφοντας όχι μόνο την ιστορία ενός κοριτσιού, αλλά και μιας ολόκληρης εποχής, φωτίζουν τις κοινωνικές συνθήκες που επέτρεψαν τέτοιες σιωπές.

Παραστάσεις
Πέμπτη
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 20:00
Νέο Θέατρο
Κατερίνα
Βασιλάκου
Προφήτου
Δανιήλ 3 &
Πλαταιών, Αθήνα
2110132002
2118005141

Η ΜΗΧΑΝΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΝΓΚ

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00
Θέατρο Άλμα
Ακομινάτου 15
Αθήνα,
2105220100
2118005141

BLUE TRAIN

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00, Τετάρτη
στις 20:00
Νέο Θέατρο
Κατερίνα
Βασιλάκου
Προφήτου
Δανιήλ 3 &
Πλαταιών, Αθήνα
2110132002
2118005141

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΕΣ

© ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΗ

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

© ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΗ

53-
57

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ

Το μυθιστόρημα του Κώστα Ταχτσή επι-στρέφει στη σκηνή του Θεάτρου Τέχνης Καρόλου Κουν, σε σκηνοθεσία **Στάθη Λιβαθινού** και διασκευή **Στρατή Πασχάλη**. Ένα έργο βαθιά ριζωμένο στη μεταπολεμική ελληνική πραγματικότητα, εξερευνά τη ζωή δύο γυναικών, της Νίνας και της Εκάβης. Δύο ηρωίδων που, μέσα από τις μνήμες, τις απώλειες και τις μικρές νίκες τους, καθρεφτίζουν μια ολόκληρη εποχή. Μέσα από τον λόγο του Ταχτσή, οι ήρωες αναμετρώνται με τη μοναξιά και τη διαρκή ανάγκη για επιβίωση, σε μια Ελλάδα που αλλάζει. Ο Λιβαθινός επιχειρεί μια σύγχρονη ανάγνωση του μυθιστορήματος, όπου το προσωπικό συναντά το συλλογικό και η μνήμη μετατρέπεται σε καθρέφτη του σήμερα. Δεκαπέντε ηθοποιοί επί σκηνής δίνουν ζωή στους χαρακτήρες του έργου, που φωτίζουν την Ελλάδα του 20ού αιώνα. Ένα έργο σκληρό αλλά ταυτόχρονα τρυφερό.

❶ Παραστάσεις Τετάρτη & Κυριακή στις 19:00, Πέμπτη & Παρασκευή στις 20:30 Σάββατο στις 17:30 & 21:00
ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ
ΣΚΗΝΗ ΦΡΥΝΙΧΟΥ Φρυνίχου 14, Πλάκα
2103222760

ΑΡΧΙΜΑΣΤΟΡΑΣ ΣΟΛΝΕΣ

Ο Σόλνες, ένας αρχιμάστορας που έχτισε τη φήμη και τον πλούτο του πάνω στα ερείπια των άλλων, βασανίζεται από το ίδιο του το χάρισμα. Ανάμεσα στη φιλοδοξία και τον φόβο, τη μετάνοια και την ύβρη, ζει κυκλωμένος από φαντάσματα – της γυναίκας του, Αλίνε, που θυσιάστηκε σιωπηλά, και της νεαρής Χίλντε, που επιστρέφει για να του θυμίσει όσα ήθελε να ξεχάσει. Η παράσταση του **Γιώργου Σκεύα**, με πρωταγωνιστή τον **Άρη Λεμπεσόπουλο**, προσεγγίζει το έργο ως τελετουργία αυτογνωσίας – μια πτώση και ανάβαση μέσα στο ίδιο του το πνεύμα. Ποιος είναι τελικά ο Σόλνες; Ο ένοχος ή ο δημιουργός που φοβάται τη δύναμή του; Ο Ίψεν, μέσα από τη μορφή του Σόλνες, θέτει τα αιώνια ερωτήματα της ανθρωπίνης συνειδησης: ποιο είναι το αληθινό μας εγώ, πώς τα όνειρα διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα, πώς ο χρόνος φθείρει την πίστη μας στη δημιουργία. Ένα ποιητικό δράμα για την ύβρη της έμπνευσης και το τίμημα της κορυφής, εκεί όπου ο άνθρωπος κινδυνεύει να πέσει.

❶ Πρεμιέρα 11 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 20:30, Σάββατο στις 21:15, Κυριακή στις 19:00
ΘΕΑΤΡΟ ΟΔΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ «Λευτέρης Βογιατζής» Κυκλάδων 11 & Κεφαλληνίας
Κυψέλη, 2108217877

Η ΜΟΝΙΚ ΔΡΑΠΕΤΕΥΕΙ

Ένα μεταμεσονύκτιο τηλεφώνημα γίνεται η αφορμή για να συναντηθούν μητέρα και γιος – δυο πρόσωπα δεμένα με αγάπη, αλλά με μια μεγάλη σιωπή ανάμεσά τους. Η αληθινή ιστορία του Εντουάρ Λουί, όπως τη διηγείται στο βιβλίο *«Η Μονίκ δραπετεύει»*, ξεδιπλώνεται μέσα από μια νυχτερινή συνάντηση μητέρας και γιου σ' ένα φαστφουντάδικο, τα χαράματα μιας Κυριακής, εκεί όπου προσπαθούν να πουν όσα δεν ειπώθηκαν ποτέ. Η Μονίκ (**Θέμις Μπαζάκα**), μια γυναίκα εγκλωβισμένη στη βία και την εξάρτηση, επιχειρεί να δραπετεύσει όχι μόνο από έναν άνθρωπο, αλλά από την ιστορία της. Ο Εντουάρ (**Δημήτρης Φουρλής**), γιος που παλεύει να τη «σώσει», κινδυνεύει να μετατραπεί ο ίδιος σε εκείνον που επιβάλλεται. Το έρ-

Το τρίτο στεφάνι

© ΕΜΜΑ ΓΟΥΝΑΝΗ

Αρχιμάστορας Σόλνες

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑ

Η Μονίκ δραπετεύει

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Ολική άμεση συλλογική επίκειμενη επίγεια σωτηρία

© ΠΑΝΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

γο, σε θεατρική διασκευή και σκηνοθεσία του **Γιώργου Σουλειμάν** και ζωντανή μουσική επί σκηνής από τον **Capétte**, μεταμορφώνεται σε μια ανθρώπινη αναμέτρηση, με τα όρια της αγάπης, της ελευθερίας και της ενοχής.

❶ Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 20:30, Σάββατο στις 21:00 Κυριακή στις 19:00
ΘΕΑΤΡΟ ΟΔΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
Κεφαλληνίας 18, Κυψέλη, 2108838727

ΟΛΙΚΗ ΑΜΕΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ
ΕΠΙΓΕΙΑ ΣΩΤΗΡΙΑ

Τα μέλη μιας αίρεσης μετρούν αντίστροφα προς το τέλος του κόσμου, περιμένοντας τη μαύρη τρύπα που θα τους οδηγήσει στη «γη της επαγγελίας». Μια μητέρα επιστρέφει για να σώσει την κόρη της, αλλά εκείνη δεν θυμάται τίποτα πια. Το μόνο που γνωρίζει είναι οι εντολές ενός Πατέρα-Ηγέτη και οι λέξεις ενός ιερού βιβλίου, που καθορίζουν κάθε της ανάσα. Ανάμεσα σε τελετουργία, θέατρο και επιστημονική φαντασία, οι θεατές γίνονται συμμετοχοί σε ένα δραματικό παιχνίδι εξουσίας και υπακοής, και μέσα από ένα εικονογραφημένο βιβλίο-οδηγό παρακολουθούν μια σύγχρονη τραγωδία, όπου η σωτηρία και η καταστροφή μοιάζουν επικίνδυνα ίδιες.

Ο **Αλέξανδρος Ραπτοτάσιος** δημιουργεί έναν διαδραστικό θεατρικό κόσμο, διερευνώντας τις λεπτές γραμμές ανάμεσα στη συναίνεση, τη χειραγώγηση και την ανάγκη για πίστη. Το έργο του Βρετανού Τιμ Κράουτς θα παρουσιαστεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

❶ Παραστάσεις Παρασκευή στις 21:00 Σάββατο στις 19:00 & 21:15 Κυριακή στις 20:00
ΦΙΑΤ Φαλήρου 97, Κουκάκι
*Η είσοδος του θεάτρου είναι επί της Λεωφ. Συγγρού 114

Όταν έκλαψε ο Νίτσε

Γιοι και κόρες

VANYA

Prima Facie

Το τεστ

ΟΤΑΝ ΕΚΛΑΨΕ Ο ΝΙΤΣΕ

Στη Βιέννη του 19ου αιώνα, ο Νίτσε συναντά τον γιατρό Μπρόιερ, πατέρα της ψυχοθεραπείας, σε μια μυστική συμφωνία θεραπείας – μια διαδικασία όπου θεραπευτής και θεραπευόμενος εναλλάσσονται στους ρόλους τους, αποκαλύπτοντας τις αβύσσους της ανθρώπινης ψυχής. Ο νεαρός Φρόντ παρακολουθεί, η Λου Σαλομέ και η Άννα Ο. στοιχειώνουν τη σκηνή ως φαντάσματα του πόθου και της μνήμης, και η αλήθεια γίνεται το πιο επικίνδυνο φάρμακο. Η παράσταση ξετυλίγει μια υπαρκτή ιστορία λύτρωσης, εκεί όπου η φιλοσοφία συναντά την ψυχανάλυση και ο λόγος μετατρέπεται σε πνευματική αναμέτρηση ζωής και θανάτου. Σε θεατρική διασκευή της **Ευαγγελίας Ανδριτσάνου** και σκηνοθεσία των **Ακύλλα Καραζήση** και **Νίκου Χατζόπουλου**, ο Νίτσε θα κλάψει, ο Μπρόιερ θα λυτρωθεί και ο θεατής θα γίνει μάρτυρας. Με τους **Κωνσταντίνο Αβαρικιώτη, Γιάννη Κότσιφα και Μάνο Βαβαδάκη**, το έργο ζωντανεύει τη φανταστική συνάντηση δύο μεγάλων στοχαστών, που έθεσαν τα θεμέλια της σύγχρονης σκέψης και ψυχοθεραπείας.

1 **Πρεμιέρα 5 Νοεμβρίου**
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00
Πέμπτη & Παρασκευή στις 20:00
Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 17:00
ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΡΕΙΑ Τρικόρφων 3
Αθήνα, 2108210991

PRIMA FACIE

Η Τέσα Ένσλερ (**Λένα Παπαληγούρα**), μια δυναμική και φιλόδοξη δικηγόρος, έχει μάθει να κερδίζει σε έναν ανδροκρατούμενο κόσμο, μέχρι που μια προσωπική τραγωδία την αναγκάζει να σταθεί στην απέναντι πλευρά της δικαιοσύνης. Όσα πίστευε για το δίκαιο, τη δύναμη και τον νόμο καταρρέουν. Αρχίζει λοιπόν να αμφισβητεί τα πάντα,

καθώς συνειδητοποιεί ότι οι νόμοι είναι φτιαγμένοι από άντρες, με την ηθική αντίληψη γύρω από τα όρια της σεξουαλικής κακοποίησης να καθορίζεται αποκλειστικά και μόνο μέσα από τις απόψεις της πατριарχικής εξουσίας. Το «**Prima Facie**», σε σκηνοθεσία **Γιώργου Οικονόμου**, αποκαλύπτει με ωμότητα και ευαισθησία πώς η νομική και κοινωνική εξουσία αντιμετωπίζουν τα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, θέτοντας ερωτήματα για την αλήθεια, την ευθύνη και τη θέση της γυναίκας. Το έργο έχει παρουσιαστεί σε περισσότερες από 30 χώρες, έχοντας κερδίσει βραβείο Olivier το 2022, και βραβείο Tony το 2023.

1 **Πρεμιέρα 3 Νοεμβρίου**
Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΡΕΙΑ Τρικόρφων 3
Αθήνα, 2108210991

ΤΟ ΤΕΣΤ

Το έργο του Τζόρντι Βαγιέχο Ντουάρι, σε σκηνοθεσία **Χρήστου Σουγάρη**, προσκαλεί το κοινό σε μια ψυχολογική κωμωδία-καθρέφτη των σχέσεων και των αξιών. Μια απλή ερώτηση «100.000 ευρώ τώρα ή

1.000.000 σε δέκα χρόνια;» γίνεται η αφορμή που ανατρέπει τη φαινομενική γαλήνη ενός ζευγαριού, αποκαλύπτοντας όσα συνήθως αποσιωπούνται.

Σ' αυτή την ιστορία, που ξεκινά σαν παιχνίδι και καταλήγει σε υπαρκτική αναμέτρηση, πρωταγωνιστούν οι **Ηλέκτρα Νικολούζου, Νίκος Πολυδερόπουλος, Ναταλία Σουίφτ** και **Χάρης Τζωρτζάκης**. Το ζευγάρι καλείται να επιλέξει ανάμεσα στην ασφάλεια του παρόντος και την υπόσχεση του μέλλοντος, όμως κάθε απάντηση κοστίζει τις ίδιες τους τις αρχές. Μια σύγχρονη κωμωδία για τον τρόπο που αγαπάμε, υπολογίζουμε και ονειρευόμαστε. Ένα έργο που σε κάνει να γελάς, να σιωπάς και να αναρωτιέσαι: «εγώ τι θα διάλεγα?».

1 **Πρεμιέρα 1 Νοεμβρίου**
Παραστάσεις Τετάρτη & Σάββατο
στις 18:15, Πέμπτη στις 21:00
Κυριακή στις 18:00
ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ Ευμολιπιδών 45
Γκάζι, 2103464380

ΓΙΟΙ ΚΑΙ ΚΟΡΕΣ

14 χρόνια μετά την πρώτη της παρουσίαση, η παράσταση του **Γιάννη Καλαβριανού** επιστρέφει. Ιστορίες που γεννήθηκαν από αληθινές αφηγήσεις, από τη Μικρασιατική Καταστροφή ως την πανδημία, συνθέτουν ένα μωσαϊκό μνήμης. Οι ήρωες του έργου είναι εκείνοι που έζησαν, πόνεσαν, αγάπησαν και συνέχισαν.

Τα ονόματα και τα φύλα των προσώπων αλλάχθηκαν ώστε να προστατευτεί η ανωνυμία τους. Το τελικό αποτέλεσμα είναι μια εναλλακτική αφήγηση της επίσημης ιστορίας της χώρας μέσα από τις άγνωστες περιπέτειες καθημερινών ανθρώπων. Των ανθρώπων που πιέζονται, λοξοδρομούν, δυσκολεύονται και αποτυγχάνουν, αλλά που σε κάθε εποχή επιμένουν και αναζητούν να ευτυχίσουν.

Μια ποιητική ανασύνθεση της ιστορίας, με τρυφερότητα και συγκίνηση, που θυμίζει πως η αναζήτηση της ευτυχίας είναι μια πράξη αντίστασης.

1 **Παραστάσεις**
Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:30 & 21:15, Κυριακή στις 19:00
ΑΜΦΙ-ΘΕΑΤΡΟ Σπύρου Ευαγγελάτου
Α. Χατζημιχάλη 15 & Αδριανού 111, Πλάκα
2110154559

VANYA

Πώς μπορούμε να αλλάξουμε τις ζωές μας; Πώς μπορεί ένας εγκλωβισμένος άνθρωπος να ξεφύγει από τη μίζερη ρουτίνα του; Οκτώ ρόλοι αντιμετωπίζουν το ίδιο θέμα με διαφορετικό τρόπο και ένας ηθοποιός ενσωματώνει αυτή την ανάγκη για αλλαγή. Για μια διαφορετική ζωή. Για έρωτα, αγάπη, επιτυχία, χρήματα, αποδοχή, ευτυχία. Χαρακτήρες γελοίιοι, τραγικοί και απόλυτα σύγχρονοι, άτομα που μπορεί να βρίσκονται στην οικογένειά μας, να τα συναντάμε στο γραφείο, σε ένα μπαρ ή στο σούπερ μάρκετ. Ο «**VANYA**» του Σάιμον Στίβενς επιστρέφει στο Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Ραπτοτάσιου** και τον **Γιώργο Καραμίχο** στη σκηνή να υποδύεται τους οκτώ διαφορετικούς ρόλους. Ο σκηνοθέτης επιχειρεί να δημιουργήσει ένα έργο για τη σύγχρονη εποχή, με αρκετή δόση χιούμορ, μελαγχολίας και αλήθειας.

1 **Παραστάσεις** Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 19:00
ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ
ΥΠΟΓΕΙΟ Πεσμαζόγλου 5, 2103228706

12 παραστάσεις που δεν θέλουμε να χάσουμε

Ηχηρά ονόματα στους συντελεστές και δυνατά κείμενα που μας δίνουν τροφή για σκέψη

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΒΟΥΒΑΛΟΣ

Ο **Γιάννης Μπέζος** σκηνοθετεί το εμβληματικό έργο του Ντέιβιντ Μάμετ, πενήντα χρόνια μετά την πρώτη του παρουσίαση στην Ελλάδα. Οι **Γιώργος Νινιός**, **Αντώνης Κρόμπας** και **Σταύρος Τσομάνης** ενσαρκώνουν τρεις άνδρες που παγιδεύονται σε έναν κόσμο όπου η εμπιστοσύνη διαλύεται και το κέρδος γίνεται ο μοναδικός ηθικός κανόνας. Η πώληση ενός παλιού νομίσματος –του «Αμερικάνικου Βούβαλου»– σε εξευτελιστική τιμή πυροδοτεί μια αλυσιδωτή αντίδραση απληστίας, προδοσίας και βίας, ανάμεσα στους πρωταγωνιστές. Σε αυτήν την πικρή κωμωδία, ο Μάμετ, με τη χαρακτηριστική του ωμότητα, ξεγυμνώνει μια κοινωνία σε ηθική παρακμή, όπου το αμερικάνικο όνειρο αποδομείται και μετατρέπεται σε εφιάλτη καθημερινής επιβίωσης.

1 Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Σημείο Χαριλάου Τρικούπη 4
Καλλιθέα, 2109229579

Η ΔΙΚΗ

Ο **Άρης Μπινιάρης** συνεργάζεται ξανά με τον **Οδυσσέα Παπασπηλιόπουλο** για να ανεβάσει τη «**Δίκη**» του Φραντς Κάφκα, ένα από τα σημαντικότερα κείμενα του 20ού αιώνα. Ο Γόσεφ Κ. συλλαμβάνεται ένα πρωί, ενώ φορά τις πυτζάμες του, για ένα έγκλημα που δεν γνωρίζει ότι έχει διαπράξει. Ωστόσο, παρά τη σύλληψή του, το δικαστήριο του επιτρέπει να συνεχίσει τις καθημερινές του ασχολίες, με τη μόνη διαφορά ότι όλες οι κινήσεις του παρακολουθούνται. Καθώς περνάνε οι μέρες, ο ήρωας προσπαθεί να ανακαλύψει ποιο είναι το αδίκημά του και, μη βγάζοντας καμία άκρη, έρχεται αντιμέτωπος με το παράλογο της εξουσίας και της δικαιοσύνης. Με το ιδιαίτερο σαρκαστικό του χιούμορ, ο Κάφκα θέτει ζητήματα ολοένα και πιο επίκαιρα, όπως τα όρια της ιδιωτικότητας και της προσωπικής ελευθερίας.

1 Πρεμιέρα 5 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & στις 21:00, Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο ARK Ιωάννου Δροσοπούλου 197
2102113269

ΕΥΓΕΝΙΟΣ

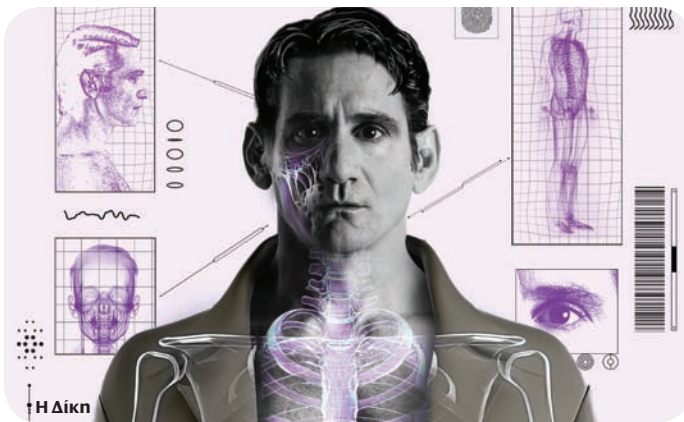
Ένα έργο με θέμα το πένθος και πώς η απώλεια ενός ανθρώπου αλλάζει ή όχι τη ζωή μιας οικογένειας. Ο κεντρικός ήρωας της παράστασης, ο **Ευγένιος**, είναι παρών-απόν. Ενώ έχει φύγει από τη ζωή εδώ και δύο χρόνια, τα μέλη της οικογένειάς του δεν λένε να το ξεπεράσουν. Αντιθέτως έχουν μαζευτεί για να γιορτάσουν τα γενέθλιά του. Ωσπου καταφθάνει η ξαδέρφη του, εκείνη που ανακάλυψε το πτώμα του, φέρνοντας ένα δώρο που πυροδοτεί αντιδράσεις. Ο **Γιώργος Καραμίχος** σκηνοθετεί το έργο του Φρανκ ΜακΓκίνες, επιλέγοντας ένα δυνατό καστ ηθοποιών: **Εύρη Σωφρονιάδου**, **Εβελίνα Αραπίδη**, **Βαγγέλης Ρόκκος**, **Μαργλέν Σαϊτή** και **Χάρης Ηλιάδης**.

1 Παραστάσεις Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Σημείο Τρικούπη 4
Καλλιθέα, 2109229579

ΤΕΧΝΗΧΩΡΟΣ

Αμερικάνικος Βούβαλος

Η Δίκη

Ευγένιος

Οι ερωτευμένοι

ΟΙ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΙ

Το έργο του Σαμ Σέπαρντ, σε σκηνοθεσία **Έλενας Πέγκα**, μελετά έναν καταστροφικό έρωτα μεταξύ δύο ανθρώπων. Η **Μέλι (Μελία Κράιλινγκ)** και ο **Έντι (Παναγιώτης Γαβρέλας)** συναντιούνται σε ένα παλιό, απομονωμένο μοτέλ, κάπου στην έρημο της Καλιφόρνιας. Ένα μέρος κλειστοφοβικό, που ταιριάζει απόλυτα με το μεταξύ τους κλίμα. Η έλξη που νιώθουν ο ένας για τον άλλον μετατρέπεται σιγά σιγά σε καταπίεση και εμμονή. Ενώ παλεύουν να ξεφύγουν ο ένας από τον άλλον, αυτό φαντάζει αδύνατο και για τους δύο. Η σχέση τους είναι δεμένη όχι μόνο από το πάθος και την αγάπη τους, αλλά κι από ένα μυστικό του παρελθόντος, το οποίο έρχεται να θυμίσει ένας ηλικιωμένος άντρας. Θα κατορθώσουν να ξεφύγουν από τα δεσμά τους;

1 Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 20:00
BIOS Πειραιώς 84, Κεραμεικός, 2103425335

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΕΝΟΣ ΓΕΛΟΙΟΥ

Η **Έφη Μπίρμπα** και ο **Άρης Σερβετάλης** επιστρέφουν στον κόσμο του Ντοστογιέφσκι με ένα ολοκαίνουργιο ανέβασμα του έργου που παρουσίασαν το 2022. Δεν πρόκειται για απλή επανάληψη, αλλά για μια νέα καλλιτεχνική καταβύθιση στο σύμπαν του μεγάλου Ρώσου συγγραφέα, όπου η πίστη, η ενοχή και η λύτρωση συνυφαίνονται. Στο «**Όνειρο ενός γελοίου**», ο κεντρικός ήρωας δείχνει αποφασισμένος να βάλει τέλος στη ζωή του, καθώς δεν βρίσκει κανένα νόημα σε αυτή, με αποτέλεσμα να βυθιστεί σε μια εντελώς δική του ιδανική πραγματικότητα. Τη δραματουργία υπογράφει ο Άρης Σερβετάλης, ενώ τη σκηνοθεσία επιμελείται η Έφη Μπίρμπα. Οι δυο τους επί σκηνής δημιουργούν μια παράσταση που προσεγγίζει τα όρια της τελετουργίας, μετατρέποντας το θέατρο σε χώρο εσωτερικής αναζήτησης και υπαρξιακού στοχασμού.

1 Πρεμιέρα 18 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Κιβωτός Πειραιώς 115
Αθήνα, 2103427426

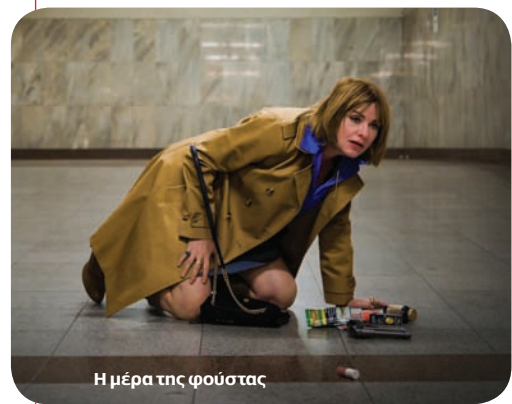

Το όνειρο ενός γελοίου

Η ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΦΟΥΣΤΑΣ

Το έργο του Ζ. Π. Λίλιενφελντ, σε σκηνοθεσία της **Ζωής Χατζηπαντωνίου**, επιστρέφει για δεύτερη χρονιά ώστε να θέσει στο επίκεντρο το ζήτημα της βίας και της ελευθερίας. Μια καθηγήτρια, η **Σόνια (Θεοδώρα Τζήμου)**, στοχοποιείται μονάχα επειδή πηγαίνει στο σχολείο φορώντας φούστα – μια πράξη που προκαλεί αντιδράσεις και αποκαλύπτει τις κοινωνικές προκαταλήψεις. Ένα τυχαίο γεγονός μετατρέπει την τάξη της σε πεδίο μάχης, όπου καθηγήτρια και μαθητές συγκρούονται, επιδιώκοντας ο καθένας τη δική του ελευθερία. Είναι δυνατόν να διεκδικήσει κανείς τα δικαιώματά και τη θέση του στην κοινωνία χωρίς να καταφύγει στη βία;

1 Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Δίπυλον Σαμουήλ Καλογήρου 2
Αθήνα, 2103230803

Η μέρα της φούστας

ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ

Μια αγέλη σκύλων-ντετέκτιβ καταλαμβάνει τη σκηνή για να ερευνήσει τον θάνατο ενός χάσκι στην Αράχωβα – ένα γεγονός που συγκλόνισε την ελληνική κοινωνία. Με αφετηρία την επικαιρότητα και τη μέθοδο του θεάτρου ντοκιμαντέρ, η παράσταση «Τα σκυλιά» συνδυάζει ρεαλισμό, αλληγορία, σκοτεινό χιούμορ και πολιτική σάτιρα. Το κείμενο, που συνυπογράφει ο **Ανέστης Αζάς** μαζί με τους **Μιχάλης Πιτιδίη** και **Γεράσιμο Μπέκα**, δημιουργεί μια πολιτική αλληγορία για την κοινωνική βία, με αναφορές στο φιλμ νουάρ και τον Αριστοφάνη. Το έργο, σε σκηνοθεσία του Ανέστη Αζά, που ανέβηκε για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ Αθηνών 2024 και στη συνέχεια στο Θέατρο Κιβωτός και στην Κωνσταντινούπολη, επιστρέφει αυτή τη σεζόν σε νέα στέγη, για περιορισμένο αριθμό παραστάσεων.

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Δίπυλον Σαμουήλ Καλογήρου 2
Αθήνα, 2103230803

Τα σκυλιά

© ΚΑΡΟΛ ΓΙΑΡΕΚ

Ήμερη – Η ανατομία μιας πτώσης

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

ΗΜΕΡΗ – Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΜΙΑΣ ΠΤΩΣΗΣ

Η νουβέλα του Φιόντορ Ντοστογιέφσκι «Η ήμερη» μεταμορφώνεται θεατρικά από τον **Γιάννη Νταλιάνη** στη νέα διασκευή «Ήμερη – Η ανατομία μιας πτώσης», μια παράσταση-εμβάθυνση στη φύση της μοναξιάς, της εξουσίας και της ενοχής. Ο **Χάρης Χαραλάμπους Καζέπης** ενσαρκώνει τον ενεχυροδανειστή που παλεύει με τη συνειδησή του, ενώ η **Ιωβή Φραγκάτου**, η **Δήμητρα Σταύρου** και ο **Γιώργος Κορομπίλης** συμπληρώνουν το δραματικό σύμπαν του έργου. Η παράσταση επιχειρεί να δώσει φωνή και στη «σιωπή» της ηρωίδας, φωτίζοντας τις αθέατες πλευρές του ντοστογιεφσκικού κόσμου μέσα από μια σύγχρονη, υπαρξιακή ανάγνωση.

Πρεμιέρα 15 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Θησείων Τουρναβίτου 7
Αθήνα, 2103255444

Η Κουζίνα

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Merde!

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Ραφθής κυρίων

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

Τα Χρόνια

© ΚΑΡΟΛ ΓΙΑΡΕΚ

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Το εμβληματικό έργο της Νομπελίστριας Αννί Ερνώ μεταφέρεται για πρώτη φορά στην ελληνική σκηνή, σε σκηνοθεσία **Ακύλλα Καραζήση** και **Νίκου Χατζόπουλου**. Μια σκηνική αναμέτρηση με τον χρόνο και τη μνήμη, όπου η προσωπική ιστορία της συγγραφέως μεταμορφώνεται σε συλλογικό χρονικό της μεταπολεμικής Ευρώπης. Τέσσερις γυναίκες ηθοποιοί –**Αγγελική Στελλάτου**, **Δέσποινα Κούρτη**, **Δήμητρα Βλαγκοπούλου**, **Κατερίνα Παπανδρέου**– και ένας άνδρας, ο **Διαμαντής Αδαμαντίδης**, μοιράζονται επί σκηνής μια κοινή, πολυεπίπεδη μνήμη.

Πρεμιέρα 11 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 18:00
Θέατρο Θησείων Τουρναβίτου 7, Αθήνα, 2103255444

Η ΚΟΥΖΙΝΑ

Ο **Γιώργος Κουτλής** σκηνοθετεί ένα έργο του Άρνολντ Γουέσκερ, γραμμένο το 1956 αλλά πιο επίκαιρο από ποτέ. Η δράση εκτυλίσσεται στην κουζίνα ενός μεγάλου εστιατορίου και μας μεταφέρει την πίεση που υφίστανται οι εργαζόμενοι και στις εξαντλητικές ώρες εργασίας που καλούνται να καλύψουν. Μάγειρες από όλες τις χώρες δουλεύουν αδιάκοπα, προσπαθώντας να διαιριστούν αποτελεσματικά τον τεράστιο όγκο των παραγγελιών. Στον κεντρικό ρόλο ο **Μιχάλης Σαράντης**, πλασιωμένος από μια ομάδα αξιόλογων συντελεστών. Μπορεί κάποιος να βρει λίγο χρόνο για τον εαυτό του μέσα σε αυτούς τους εξουθενωτικούς ρυθμούς; Για να ανασάνει, να ξεκουραστεί, να ερωτευτεί, να χαρεί έστω λίγο, αλλά και για να διεκδικήσει κάτι καλύτερο;

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & στις 21:00, Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Κιβωτός Πειραιώς 115
Αθήνα, 2103427426

MERDE!

Το έργο του **Βασίλη Μαγουλιώτη** (κατά κόσμον Suyako) μεταφέρεται επί σκηνής για δεύτερη χρονιά, σε σκηνοθεσία του ίδιου και του **Γιώργου Κουτλή**, για να μας μνήσει στα μυστικά του θεάτρου εκ των έσω. Ένας συγγραφέας –που τον υποδύεται ο ίδιος ο Μαγουλιώτης– επιθυμεί να ανεβάσει το καινούργιο του έργο. Στην προσπάθειά του αυτή, συναντά έναν σκηνοθέτη με μεγαλειόβολα σχέδια (**Γιάννης Νιάρρος**) αλλά και έναν φιλόδοξο παραγωγό (**Αλέξανδρος Χρυσανθόπουλος**), ο οποίος μόλις ανέλαβε τη θέση που του παραχώρησε ο πατέρας του. Το έργο καλούνται να ερμηνεύσουν δύο ηθοποιοί, ο **Ηλίας Μουλάς** και η **Λυδία Τζανουδάκη**. Μια κωμωδία για τα κακώς κείμενα όχι μόνο του θεάτρου, αλλά και κάθε εργασιακού χώρου, που μεταφέρεται επί σκηνής με χιούμορ. Ο ρυθμός του έργου ενισχύεται από τη ζωντανή μουσική που συνυπογράφουν ο Πάννης Νιάρρος και ο **Γιάννης Παπαδόπουλος**.

Παραστάσεις Τετάρτη & Κυριακή στις 19:00, Πέμπτη & Παρασκευή στις 20:30
Σάββατο στις 17:30 & 21:00
Δημοτικό Θέατρο Πειραιά Ηρώων
Πολυτεχνείου 32, Πειραιάς, 2104143310

ΡΑΦΘΗΣ ΚΥΡΙΩΝ

Ένα από τα πρώιμα έργα του Ζωρζ Φεντώ, γραμμένο όταν ήταν μόλις 22 ετών, ανεβαίνει σε σκηνοθεσία **Γιάννη Κακλέα**, ο οποίος φωτίζει με σατιρική ματιά το διαχρονικό ζήτημα της απιστίας. Ο **Δημήτρης Μακαλιάς** πρωταγωνιστεί σε αυτήν την ξεκαρδιστική κωμωδία, ενώ ο **Στράτος Λύκος**, ως μπάτλερ, διακόπτει την πλοκή για να εμπλέξει το κοινό σε έναν ευφυή διάλογο γύρω από την ηθική και τις σχέσεις. Την «πέτρα του σκανδάλου» υποδύεται η **Νίκη Λάμη**. Με τη ζωντανή μουσική του **Βάιου Πράπη** και τον γρήγορο ρυθμό του Κακλέα, το έργο μετατρέπεται σε παιχνιδιάρικο σχόλιο πάνω στην ανθρώπινη επιθυμία και την υποκρισία.

Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 και στις 21:00, Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Γκλόρια Ινποκράτους 7
Αθήνα, 2103600832

6 παραστάσεις που σοκάρουν, συγκινούν και προκαλούν

Το Θέατρο του Νέου Κόσμου ανοίγει τη σεζόν 2025-26 με ένα φιλόδοξο, πολυφωνικό ρεπερτόριο. Η **Κεντρική Σκηνή** του ΘτΝΚ, το **Θέατρο Κνωσός** και το **Θέατρο Χώρα** φιλοξενούν και φέτος μεγάλες παραγωγές. Η κεντρική παραγωγή για φέτος είναι η συνεργασία του ΘτΝΚ με τη **Schaubühne Berlin** και τον Τόμας Οστερμπίερ που σκηνοθετεί *Ίψεν* στο Θέατρο Κνωσός. Ακολουθούν δυνατά σύγχρονα έργα που θα μας προβληματίσουν, σύγχρονες διασκευές σε κλασικά κείμενα από ταλαντούχους καλλιτέχνες, αλλά και νέα έργα σύγχρονων Ελλήνων δημιουργών με πολιτικά και κοινωνικά μηνύματα. Εμείς εστιάζουμε σε 6 μεγάλες παραγωγές του, που θέλουμε οπωσδήποτε να δούμε.

Στο κέντρο του προγραμματισμού του θεάτρου ξεχωρίζει η συνεργασία με τον διεθνή καταξιωμένο σκηνοθέτη **Τόμας Οστερμπίερ**, που σκηνοθετεί τον *«Εχθρό του λαού»* του Χένρικ Ίψεν, μια παραγωγή της Schaubühne Berlin σε συνεργασία με το Θέατρο του Νέου Κόσμου.

Ο μεγάλος Γερμανός σκηνοθέτης δουλεύει αυτή την παράσταση αρκετά χρόνια, αλλά είναι η πρώτη φορά που την παρουσιάζει με Έλληνες ηθοποιούς. Η σύγχρονη ματιά του στο κλασικό κείμενο του προσδίδει ακόμη εντονότερη πολιτική χροιά και το συνδέει πιο στενά με το σήμερα. Ο Οστερμπίερ, γνωστός για την αρχετυπική του χρήση συλλογικών σωμάτων και για την ικανότητά του να μετασχηματίζει τον ρεαλισμό σε πολυεπίπεδη θεατρική εμπειρία, τοποθετεί τον Ίψεν σε ένα πλαίσιο που καθρεφτίζει την εποχή μας: τη διαχείριση κρίσεων, τα συμφέροντα που συγκαλύπτονται και την εκ των υστέρων τιμωρία εκείνων που λένε την αλήθεια.

Το έργο μάς μεταφέρει σε μια λουτρόπολη. Πρωταγωνιστές είναι δυο αδέρφια, ένα δίπολο σε σύγκρουση. Από τη μία έχουμε τον δήμαρχο της λουτρόπολης (**Μιχάλης Οικονόμου**), που υπερασπίζεται τα οικονομικά και πολιτικά του συμφέροντα για το «καλό» της πόλης, κι από την άλλη τον γιατρό Στόκμαν (**Κωνσταντίνος Μιμηής**), που αποκαλύπτει μια αλήθεια που φαίνεται καταστροφική για τον τουρισμό της πόλης. Οπότε μετατρέπεται σε εχθρό του λαού. Η μικρή πόλη του Νότου γίνεται μικρογραφία μιας κοινωνίας που επιλέγει την άνεση της άγνοιας και απορρίπτει την αλήθεια. Τους δύο κεντρικούς ήρωες πλαισιώνει ένα καστ αξιόλογων ηθοποιών που επέλεξε ο Οστερμπίερ κατόπιν οντισιόν: **Λένα Παπαληγούρα, Άλκηστις Ζιρώ, Ιάσων Άλυ, Ιερώνυμος Καλετσάνος, Στέλιος Δημόπουλος**.

Η σκηνοθετική γραμμή του Οστερμπίερ στο κλασικό κείμενο του Ίψεν αποφεύγει την ιστορική μουσειοποίηση. Η πόλη-σκηνικό δεν είναι μουσείο – είναι ζωντανή, θορυβώδης, αμείλικτη: ομάδες ανθρώπων σχηματίζουν και διαλύουν συμμαχίες, τα μέσα ενημέρωσης και οι τοπικοί επιχειρηματικοί κύκλοι ενεργοποιούνται, και η κοινότητα ως σώμα επί σκηνής αποκτά κεντρικό ρόλο στην αφήγηση.

Η παράσταση δουλεύει με το πλήθος ως δραματουργικό εργαλείο: οι σκηνές συλλογικού πανικού, επιβεβαίωσης ή καταδίκης είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε ο θεατής να αισθάνεται το βάρος της απόφασης – όχι σαν εξωτερικός θεατής, αλλά σαν συμμετέχων στην ηθική κρίση. Άλλωστε υπάρχει και ένα σημείο στο έργο όπου πραγματοποιείται ένας αληθινός διάλογος μεταξύ σκηνής και πλατείας, μια συνέλευση που ενεργοποιεί το κοινό.

Το σκηνικό, οι φωτισμοί και η μουσική είναι πολύ καλά μελετημένα ώστε να αποδίδουν και να ενισχύουν τα μηνύματα που θέλει να μας περάσει ο σκηνοθέτης με την προσέγγισή του. Ένας μαυροπίνακας όπου βλέπουμε γραμμένα με κιμωλία σκέψεις, συνθήματα και μαθηματικές εξισώσεις. Είναι τα σχέδια, οι ανακαλύψεις αλλά και τα όνειρα του Στόκμαν, που ο αδερφός του, ο δήμαρχος, θέλει να σβήσει. Από την άλλη, η ζωντανή μουσική μάς ταξιδεύει σε κομμάτια με πολιτική χροιά και όμορφα λόγια για ένα καλύτερο και πιο δίκαιο αύριο, για ελευθερία και αλήθεια.

Στο τέλος, ο *«Εχθρός του λαού»* του Οστερμπίερ δεν δίνει εύκολες απαντήσεις. Είναι παράσταση για την εποχή μας, για τις φωνές που επιμένουν, για τις συμμαχίες που δομούνται γύρω από το συμφέρον και για το υψηλό τίμημα της αποστασιοποίησης από την αλήθεια.

ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

Παραστάσεις
Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 21:15, Κυριακή στις 18:00
Τετάρτη στις 20:00
Θέατρο Κνωσός
Κνωσού 11, Κυψέλη, 2108677070

διάλογο με την κοινωνία

Από τον «Εχθρό του λαού» σε σκηνοθεσία Τόμας Οστερμάιερ μέχρι τους «Δημοκράτορες» του Γιάννη Αποσκήτη και το «Μάθε με να φεύγω» του Άκη Δήμου

78-83

ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΣΒΗΣΟΥΝ Τ' ΑΣΤΡΑ

Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:30 & 21:15 Κυριακή στις 18:00 Τετάρτη στις 20:00
Θέατρο Χώρα Αμοργού 20 Κυψέλη 2108673945

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα παρουσιάζεται το τελευταίο και πολυσυζητημένο έργο της Μπεθ Σηλ, σε σκηνοθεσία **Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου**. Μία από τις σημαντικότερες σύγχρονες Βρετανίδες θεατρικές συγγραφείς εμπνέεται από τις προσωπικές της καταβολές –κόρη ανθρακωρύχου– και δημιουργεί ένα έργο που εξερευνά τον αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης και των κοινωνικών ανισοτήτων στην εργατική τάξη της Αγγλίας. Τι συμβαίνει όταν η πιο ευτυχισμένη μέρα της ζωής ενός ζευγαριού ανοίγει την πόρτα σε ένα νέο, αβέβαιο και τρομακτικό μέλλον; Μια οικογένεια από την εργατική τάξη της Αγγλίας συγκεντρώνεται για να γιορτάσει τον γάμο της νεότερης από τις τρεις αδελφές, της Σύλβιας (**Ελίνα Ρίζου**), με τον Μάρεκ (**Δαυίδ Μαλτέζε**), έναν Πολωνό μετανάστη που προσπαθεί να ριζώσει σε μια ξένη χώρα. Η Χέιζελ (**Σύρμω Κεκέ**) φτάνει με τον άντρα της Τζον (**Χρίστος Στυλιανού**) και τις δύο τους κόρες (**Υακίνθη Κωνσταντοπούλου** και **Μαντώ Μιχαλιού**), κουβαλώντας

μαζί τους εντάσεις και σιωπές, ενώ η τρίτη αδελφή, η Μάγκι (**Άννα Καλαϊτζίδου**), επιστρέφει στο πατρικό σπίτι ύστερα από καιρό. Στο οικογενειακό τραπέζι κάθονται επίσης ο πατέρας της νύφης, Τόνι (**Κώστας Φλωκατούλας**), κι ο αδερφός του, Πιτ (**Χάρης Γρηγορόπουλος**), που δεν έχουν ανταλλάξει λέξη εδώ και σαράντα χρόνια, μαζί με τη θεία Κάρολ (**Μαρία Κατσιαδάκη**), που ταραξίζει τη βραδιά με το καυστικό της χιούμορ. Μέσα στη γιορτινή ατμόσφαιρα, με χορό, τραγούδι και άφθονο αλκοόλ, αναδύονται παλιές πληγές, μυστικά και απωθημένα. Απόηχοι της εποχής της θάτσερ και του αγώνα των ανθρακωρύχων στοιχειώνουν τη νέα γενιά. Ο Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος προσεγγίζει το κείμενο με ευαισθησία και ανθρωπιά, αναδεικνύοντας τη λεπτή ισορροπία ανάμεσα στο δράμα και την κωμωδία. Μια παράσταση για τη μνήμη, την αντοχή και τη δύναμη της ζωής να συνεχίζεται – μέχρι να σβήσουν τ' άστρα.

INTRA MUROS

Το έργο του Αλεξίς Μισαλίκ, σε σκηνοθεσία του Παντελή Δεντάκη, μας μεταφέρει μέσα σε ένα σωφρονιστικό κατάστημα. Ο Ρισάρ, πρώην σκηνοθέτης, οργανώνει θεατρικό εργαστήρι σε φυλακές, όπου μόνο δύο κρατούμενοι συμμετέχουν. Μέσα από παιχνίδια ρόλων αποκαλύπτονται κρυμμένες αλήθειες, ιστορίες ζωής και συνδέσεις μεταξύ παρελθόντος και παρόντος. Το έργο εξερευνά τους πιο σκληρούς δεσμούς των ανθρώπων, την προσωπική φυλακή και την ανάγκη για ζωή, ισορροπώντας μεταξύ αληθινού και φαντασιακού.

Παραστάσεις Τετάρτη & Σάββατο στις 21:15, Πέμπτη στις 21:00 Κυριακή στις 18:15
Θέατρο του Νέου Κόσμου - Κεντρική Σκηνή
Αντισθένης 7 & Θαρύπου, Αθήνα 2109212900

ΜΑΘΕ ΜΕ ΝΑ ΦΕΥΓΩ

Το αριστούργημα του Άκη Δήμου που ανέβηκε για πρώτη φορά την περσινή σεζόν στο Hood art Space από τη bijoux de Kant, αλλάζει φέτος στέγη. Σε ένα ξενοδοχείο, μια γυναίκα και ο αδερφός της βλέπουν τη ζωή τους να ανατρέπεται από την επιστροφή ενός μυστηριώδους άντρα. Η παράσταση συνδυάζει πικρές ερωτικές ιστορίες με έντονο εικαστικό χαρακτήρα, υπό την ανατρεπτική σκηνοθετική ματιά του **Γιάννη Σκουρλέτη**.

Παραστάσεις Παρασκευή στις 21:00 Κυριακή στις 21:15, Τετάρτη & Σάββατο στις 18:15
Θέατρο του Νέου Κόσμου - Κεντρική Σκηνή
Αντισθένης 7 & Θαρύπου, Αθήνα 2109212900

ΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΡΕΣ

Μια γκροτέσκα φάρσα εμπνευσμένη από το διήγημα του Έντγκαρ Άλαν Πόε, που μας μεταφέρει στο φανταστικό κράτος της Ωρυγίας. Στο νέο έργο του **Γιάννη Αποσκήτη**, που σκηνοθετεί ο ίδιος, ο διδακτορικός φοιτητής ψυχιατρικής Τζον Ντόε συμμετέχει σε ένα «θεραπευτικό» πείραμα για τον σχιζοφρενή ασθενή που αυτοαποκαλείται «Δημοκράτορας της Ωρυγίας», διερευνώντας τις αυταρχικές φαντασιώσεις του. Η παράσταση εξετάζει τη σύγχρονη πολιτική και κοινωνική παρανοϊκότητα, συνδυάζοντας μαύρη κωμωδία, σάτιρα και εξωφρενικά κωμικά στοιχεία.

Πρεμιέρα 18 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο του Νέου Κόσμου - Κεντρική Σκηνή
Αντισθένης 7 & Θαρύπου, Αθήνα 2109212900

ΟΙ ΚΑΡΕΚΛΕΣ

Μια σύγχρονη ανάγνωση του έργου του Ευγένιου Ιονέσκο, σε σκηνοθεσία του **Πάνου Παπαδόπουλου** και της **Μαρίας Διακοπαναγιώτου**, οι οποίοι μάλιστα το ερμηνεύουν και επί σκηνής. Ένα ηλικιωμένο ζευγάρι ζει απομονωμένο στον φάρο ενός ξεχασμένου νησιού και περιμένουν –μάταια– καλεσμένους για να τους διηγηθούν τη ζωή τους. Έτσι γεμίζουν το σπίτι με καρέκλες για να υποδεχτούν τους ξένους. Το έργο κινείται ανάμεσα στη φάρσα και τη φιλοσοφική σχολαστικότητα, αναζητώντας νόημα μέσα στη μοναξιά και τις ψευδαισθήσεις.

Πρεμιέρα 30 Ιανουαρίου
Παραστάσεις Παρασκευή & Κυριακή στις 21:15, Τετάρτη & Σάββατο στις 18:15
Θέατρο του Νέου Κόσμου - Κεντρική Σκηνή
Αντισθένης 7 & Θαρύπου, Αθήνα 2109212900

4 νέες και πολλά υποσχόμενες παραγωγές και 4 επαναλήψεις από προηγούμενες σεζόν

ΑΝΕΣΙΣ, ΘΕΑΤΡΟ ΝΕΟΣ ΑΚΑΔΗΜΟΣ, ΘΕΑΤΡΟ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΟΡΝ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΞΟΔΟΣ - ΡΙΤΑ ΧΕΪΓΟΥΟΡΘ

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα παρουσιάζεται η θεατρική μεταφορά της ταινίας-σταθμού «Η τελευταία έξοδος - Ρίτα Χέιγουορθ» (The Shawshank Redemption), βασισμένη στο αριστούργημα του Στίβεν Κινγκ. Οι **Αδελφοί Σταυρόπουλοι**, απόφοιτοι της Σχολής Σκηνοθεσίας του Εθνικού Θεάτρου, υπογράφουν τη σκηνική εκδοχή, δημιουργώντας έναν ζωντανό μικρόκοσμο φυλακής, αντίστασης και λύτρωσης. Ο **Νίκος Ψαρράς** ερμηνεύει τον Άντι, έναν άνθρωπο που ισχυρίζεται ότι βρίσκεται άδικα στη φυλακή και δεν χάνει ποτέ την πίστη του και την αισιοδοξία του. Στον αντίποδα, ο **Δημήτρης Παπανικολάου** υποδύεται τον Ρεντ, έναν κρατούμενο που βρίσκεται στον Άντι έναν καθρέφτη αξιοπρέπειας και δύναμης. Μαζί τους, ο **Μάνος Βακούσης** ως ο αυστηρός διευθυντής της φυλακής και ο **Γιάννης Μποσταντζόγλου** ως ο ηλικιωμένος βιβλιοθηκάριος Μπρουκς. Πλαισιώνονται από ένα καστ επτά ακόμη ηθοποιών. Η ιστορία μιλά για τη δύναμη της ελπίδας, της φιλίας και της αξιοπρέπειας, ενώ κορυφώνεται σε ένα φινάλε απρόσμενο και βαθιά ανθρώπινο.

Παραστάσεις
Τετάρτη στις 20:00
Πέμπτη &
Παρασκευή στις
21:00, Σάββατο
στις 18:00 & 21:15
Κυριακή στις 17:30
ΑΝΕΣΙΣ
Λεωφόρος
Κηφισίας 14
Αθήνα, 2107718943

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

MISERY

Μια τρομακτική ιστορία stalking, που βασίζεται σε έργο του Στίβεν Κινγκ, θα παίζεται φέτος στο Άνεσις. Το «Misery», σε σκηνοθεσία της **Ελενας Καρακούλη**, μεταφέρει επί σκηνής την ιστορία ενός διάσημου συγγραφέα, του Πολ Σέλντον, που βρίσκεται στο έλεος της πιο φανατικής του θαυμάστριας, της Άννι Γουίλκς. Έπειτα από ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα, η Γουίλκς σώζει τον Σέλντον και τον μεταφέρει σε ένα απομονωμένο σπίτι, ενώ έξω έχει χιονοθύελλα. Εκείνος είναι ανίκανος να κουνηθεί και σταδιακά συνειδητοποιεί ότι η θαυμάστριά του δεν έχει σκοπό να τον αφήσει να φύγει. Στους κεντρικούς ρόλους η **Φιλαρέτη Κομνηνού** και ο **Αναστάσης Ροϊλός**. Μαζί τους, στον ρόλο του Σερίφη, ο **Ευθύμης Χρήστου**. Το έργο είναι μια ιστορία εξάρτησης, εγκλεισμού και επιβίωσης. Μέχρι πού μπορεί να φτάσει η νοσηρή λατρεία μιας ψυχικά διαταραγμένης φανατικής θαυμάστριας;

Παραστάσεις
Κυριακή στις 21:15
Δευτέρα στις 21:00
Τρίτη στις 20:00
ΑΝΕΣΙΣ
Λεωφόρος
Κηφισίας 14
Αθήνα, 2107718943

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

Οι βλαβερές συνέπειες του γάμου

ΟΙ ΒΛΑΒΕΡΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ (Γελώντας με τον Τσέχωφ)

Ο **Γιάννης Μπέζος** αναμετράται με τον Άντων Τσέχοφ, φέρνοντας επί σκηνής τρία αριστουργηματικά κωμικά μονόπρακτα: «Οι βλαβερές συνέπειες του καπνού», «Η αρκούδα» και «Η πρόταση γάμου». Ο Μπέζος δεν υπογράφει απλώς τη μετάφραση και τη σκηνοθεσία, κρατά και τον πρωταγωνιστικό ρόλο. Μαζί του η **Δάφνη Κιουρτσόγλου**, η **Ντένια Στασινοπούλου**, ο **Δημήτρης Φιλιππίδης** και ο **Ηρακλής Κρομμύδας**. Η παράσταση συνδυάζει παρεξηγήσεις, ανατροπές και καυστική κοινωνική σάτιρα, φέρνοντας τον Τσέχωφ στο σήμερα. Τα έργα αποκαλύπτουν τη δραματική υπόσταση των χαρακτήρων μέσα από το χιούμορ, δείχνοντας ότι το γέλιο και το δάκρυ βρίσκονται πολύ κοντά. Σε ένα κόσμο γεμάτο παρεξηγήσεις, οι ήρωες αναγκάζονται να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες των πράξεων τους, τις σχέσεις τους και την ίδια τη ζωή.

Πρεμιέρα
12 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή
στις 21:30, Σάββατο
στις 18:00, Κυριακή
στις 21:00
Δευτέρα στις 20:00
Τρίτη στις 21:00
ΑΝΕΣΙΣ
Λεωφόρος
Κηφισίας 14
Αθήνα, 2107718943

ΤΖΟΝΙ ΜΠΛΕ

Το νέο έργο του **Γιωργή Τσουρή** είναι μια κωμωδία μυστηρίου, που εξερευνά την εκδίκηση, τον σύγχρονο «ανδρισμό» και τα όρια του μισογυνισμού, μέσα από διαφορετικές γενιές και κοινωνικά στρώματα. Η ιστορία εκτυλίσσεται σε ένα υπόγειο στη Νέα Ιωνία, όπου ένα φαινομενικά αθώο πάρτι με ούισκι και «ανδρικά» αστεία μετατρέπεται σε επικίνδυνο παιχνίδι θάρρους και αλήθειας. Ένας πατέρας ξανασιμίζει με τους δυο κολλητούς του, ενώ απρόσμενες αφίξεις εκτροχιάζουν τη βραδιά, και οι ήρωες θα βρεθούν αντιμέτωποι με μικρά και μεγάλα λάθη του παρελθόντος. Στον ρόλο του πατέρα ο **Ιωσήφ Ιωσπηϊδης**. Μαζί του ο **Μάνος Καζαμίας**, η **Βάλια Παπακωνσταντίνου**, ο νεαρός **Στρατής Χατζησταματίου**, αλλά και ο ίδιος ο Γιωργής Τσουρή. Η παράσταση αναδεικνύει τη φιλία, την προδοσία και την επικίνδυνη οικεία σχέση γονέα-παιδιού, θέτοντας το ερώτημα: μέχρι πού μπορεί να φτάσει ένας γονιός για το παιδί του;

Παραστάσεις
Τετάρτη
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00
Πέμπτη στις 20:00
Κυριακή στις 18:00
ΑΝΕΣΙΣ
Λεωφόρος
Κηφισίας 14, Αθήνα
2107718943

Μάρτυρας κατηγορίας

ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Για τρίτη σεζόν επανέρχεται το δικαστικό θρίλερ της Αγκάθα Κρίστι, σε σκηνοθεσία **Νικορέστη Χανιωτάκη**. Όταν όλα τα στοιχεία είναι εναντίον του κατηγορούμενου, πώς μπορεί να αποδειχθεί η αθωότητά του; Ένας άντρας (**Όμηρος Πουλάκης**) κατηγορείται για τον φόνο μιας χήρας και ο δικηγόρος που έχει αναλάβει την υπεράσπισή του (**Κώστας Κόκλας**) αναζητά στοιχεία για την υπόθεση. Η μόνη που μπορεί εντέλει να δώσει λύση στο όλο μυστήριο είναι η αινιγματική σύζυγός του (**Ευγενία Δημητροπούλου**). Στον ρόλο του Σερ Ουίλφριντ Ρόμπαρτς ο **Γιάννης Βούρος**. Μια παράσταση γεμάτη ένταση και ανατροπές, που καθηλώνει μέχρι το αποκαλυπτικό της φινάλε.

Παραστάσεις
Τετάρτη & Πέμπτη
στις 20:00
Παρασκευή στις
21:00, Σάββατο
στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 18:00
Θέατρο
Δημήτρης Χορν
Αμερικής 10
Αθήνα, 2103612500

Η φάλαινα

Η ΦΑΛΑΙΝΑ

Το έργο του Σάμιουελ ντι Χάρντερ, που έγινε κυρίως γνωστό μέσω της κινηματογραφικής του μεταφοράς από τον Ντάρεν Αρονόφски, επιστρέφει και φέτος, έπειτα από τα συνεχή sold out της προηγούμενης σεζόν. Ο **Πυγμαλίωνας Δαδακαρίδης** έχει αναλάβει τη σκηνοθεσία αλλά και τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε μια απαιτητική παράσταση, όπου ο κεντρικός ήρωας βρίσκεται εγκλωβισμένος στο σπίτι του, μια και αδυνατεί να κουνήσει λόγω του νοσηρού βάρους του. Ο καθηγητής αγγλικών, έχοντας χάσει κάθε επαφή με τον έξω κόσμο αλλά και κάθε επιθυμία για ζωή, παλεύει να συμφιλιωθεί με τους άλλους, με την κόρη του, με την οποία έχουν αποξενωθεί, αλλά κυρίως με το παρελθόν του και με τον ίδιο του τον εαυτό.

Παραστάσεις
Τετάρτη στις 20:00
Πέμπτη στις 21:00
Παρασκευή
στις 21:00
Σάββατο στις 18:00
& 21:00
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο
Νέος Ακάδημος
Ακαδημίας &
Ιπποκράτους 17
Αθήνα, 2103625119

STILL! Ένα άγαλμα που γύρισε τον κόσμο

Η πολυβραβευμένη παιδική παράσταση, εμπνευσμένη από τον στιχουργό Σταύρο Σταύρου, ανεβαίνει στην παιδική σκηνή του Άνεσις, σε σκηνοθεσία και χορογραφία του **Κώστα Σιλβέστρου** και του **Παναγιώτη Τοφή**. Ένα κορίτσι, προσπαθώντας να ξεφύγει από τη φρίκη του πολέμου, βρίσκει καταφύγιο κάτω από το άγαλμα ενός στρατιώτη. Και τότε συμβαίνει το απίθανο: το άγαλμα ζωντανεύει. Έτσι γεννιέται μια πρωτοφανής φιλία ανάμεσά τους, που θα τους οδηγήσει σε ένα μαγικό ταξίδι. Με την πρωτότυπη μουσική του **Θοδωρή Οικονόμου**, η παράσταση υμνεί την ειρήνη, τη φιλία, τη διαφορετικότητα και τη δύναμη της αγάπης.

Παραστάσεις
Σάββατο στις
13:30, Κυριακή
στις 11:30 & 13:30
ΑΝΕΣΙΣ
Λεωφόρος
Κηφισίας 14
Αθήνα, 2107718943

Η ΠΟΡΝΗ ΑΠΟ ΠΑΝΩ

Για 14η σεζόν, η **Κατερίνα Διδασκάλου** συνεχίζει τον θεατρικό της μονόλογο, σε κείμενο του **Αντώνη Τσιπιανίτη Αθηρινού** και σκηνοθεσία **Σταμάτη Ματρώνη**. Υποδύεται μια φιλήσυχη νοικοκυρά, την Ερατώ, που η ισορροπία στη ζωή της ανατρέπεται όταν μια πόρνη μετακομίζει στον πάνω όροφο της πολυκατοικίας της. Ενώ ακούει καθημερινά αναστεναγμούς από το πάνω διαμέρισμα, η νοικοκυρά από κάτω, αρχίζει να βλέπει τη ζωή της με άλλο μάτι, αναπολώντας τις στιγμές που έχασε και όλες εκείνες που έχασε. Μέσα στα 90 λεπτά της παράστασης, η ηρωίδα αρχίζει να αλλάζει και στίνεται σταδιακά το νέο της εγώ.

Παραστάσεις
Δευτέρα στις 21:00
& Τρίτη στις 20:00
Θέατρο
Νέος Ακάδημος
Αμερικής 10
Αθήνα, 2103612500

3 προτάσεις για όνειρα, αυταπάτες

ΤΟ ΨΕΜΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

© ΠΟΡΤΟΣΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ενα ζευγάρι με μια καταστροφική σχέση. Ο Τζέικ και η Μπεθ είναι δύο πρόσωπα που πλανώνται πάνω στα ερείπια μιας αλλοτινής αγάπης, προσπαθώντας να βρουν τις ισορροπίες τους και το νόημα της ύπαρξής τους. Εκείνος είναι ένας κακοποιητικός σύζυγος, εκείνη υπομένει τη συμπεριφορά του γιατί έτσι πρέπει, έτσι έχει μάθει να κάνει.

Ο Σαμ Σέπαρντ μάς καλεί σε ένα βαθύ εσωτερικό δράμα, που κινείται ανάμεσα στην ποιητικότητα και τον ωμό ρεαλισμό, όπως μόνο εκείνος ξέρει να κάνει. Το «Ψέμα του μυαλού», γραμμένο το 1985, παραμένει σήμερα ιδιαίτερα επίκαιρο και αποτελεί μια κραυγή για μια κοινωνία που έχει μάθει να ζει μέσα στην αυταπάτη, να επιβιώνει μέσα στο ψέμα που η ίδια κατασκευάζει. Μέσα από τον Τζέικ και την Μπεθ, ο Σέπαρντ στήνει έναν καθρέφτη απέναντι στην ίδια την Αμερική. Ο Τζέικ –το αρχέτυπο του σκληραγωγημένου άντρα του Νότου– γίνεται σύμβολο ενός ψυχισμού σε κρίση, μιας χώρας που έχασε τον προσανατολισμό της. Ένα αλλόκοτο ψυχολογικό τοπίο, που σήμερα μας επιστρέφει το βλέμμα μέσα από τα δελτία ειδήσεων και τα timelines των κοινωνικών δικτύων.

Το έργο δεν μιλά για μια οικογένεια· μιλά για όλους μας – για τη διαρκή ανάγκη να χτίζουμε ψευδαισθήσεις για να αντέχουμε την πραγματικότητα. Η ψευδαίσθηση του Αμερικανικού Ονείρου καταρρίπτεται παταγωδώς. Ο Τζέικ, βυθισμένος στη σύγχυση, στέκει σχεδόν γυμνός, με την αμερικανική σημαία στους ώμους του όπως ο Σούπερμαν με την κάπα του. Η εικόνα αυτή, γεμάτη ειρωνεία και τραγικότητα, τον μετατρέπει άθελά του σε ένα οικουμενικό σύμβολο: τον άντρα μιας χώρας που δεν γνωρίζει πλέον ποια είναι.

Η Αμερική του Σέπαρντ δεν είναι ο τόπος της ελευθερίας· είναι ένα ψυχικό τοπίο γεμάτο ρωγμές. Οικογένειες που επικοινωνούν με σιωπές, γυναίκες που κουβαλούν τη μνήμη σαν κατάρα, άντρες που προσπαθούν να ξαναβρούν την ταυτότητά τους μέσα από τη βία και τη φαντασίωση. Όλοι τους εγκλωβισμένοι σε έναν κόσμο που έχει χάσει τον άξονά του, αναζητούν την αλήθεια μέσα από το ίδιο το ψέμα τους. Στη σημερινή εποχή της υπερπληροφόρησης, των ψευδών αφηγημάτων και της εικονικής εγγύτητας, ο λόγος του Σέπαρντ ηχεί σαν προφητεία. Η παράνοια, η αποξένωση, η απώλεια της ταυτότητας γίνονται ο καθρέφτης της κοινωνίας. Κι εμείς αναζητούμε ακόμα το σημείο φωτός που

θα μας θυμίσει ποιοι είμαστε.

Η **Ομάδα Νάμα** αναμετράται για ακόμη μια φορά με ένα πολύ δυνατό κείμενο, που βουτά στα πιο θολά νερά της ανθρώπινης ψυχής και αποκαλύπτει σιγά σιγά το τραύμα που κρύβεται πίσω από το προσωπείο της αγάπης. Σε μετάφραση **Γιώργου Χατζηνικολάου** και σκηνοθεσία **Ελένης Σκότη**, το έργο φέρνει στο φως αυτή τη σκοτεινή αλληγορία, με σπάνια ευαισθησία. Το χιούμορ με τον τρόπο, το φως με τη σιωπή. Η σκηνοθετική ματιά δεν αναζητά απαντήσεις. Αντιθέτως, παρατηρεί τις ρωγμές. Μέσα από την απλότητα του σκηνικού χώρου, τις λεπτές εναλλαγές των φωτισμών και τη μουσική που πάλλεται σαν χτύπος καρδιάς, το έργο μεταμορφώνεται σε ένα υπαρκτικό τοπίο όπου τίποτα δεν είναι βέβαιο και όλα μπορούν να ξαναγεννηθούν.

Οκτώ ηθοποιοί –**Δημήτρης Πετρόπουλος, Βαγγελιώ Ανδρεαδάκη, Κατερίνα Γιαμαλή, Ορέστης Τζιόβας, Γιώργος Τριανταφυλλίδης, Βαγγέλης Αρπατζής, Ήβη Νικολαΐδου, Μαρία Δαμασιώτη**– δίνουν σάρκα και φωνή στους ήρωες του Σέπαρντ, περνώντας από το χάος στην τρυφερότητα, από την οργή στη σιωπή. Κάθε βλέμμα, κάθε ανάσα, κάθε παύση αποκαλύπτει κάτι από την αλήθεια που ο καθένας κρύβει μέσα του.

Πρεμιέρα 22 Ιανουαρίου

92

και σκληρές αλήθειες

Ψευδαισθήσεις και αυταπάτες, πικρές και
συνάμα τρυφερές εξομολογήσεις,
και ένα παραμύθι που όλοι έχουμε ανάγκη

Η Ομάδα GAFF επιστρέφει για τέταρτη σεζόν στο εμβληματικό έργο του Χρόνη Μίσσιου «...καλά, εσύ σκοτώθηκες νωρίς», ένα κείμενο βαθιά ανθρώπινο, συγκινητικό και ανατρεπτικό. Μέσα από τη δύναμη της αφήγησης και την αλήθεια της μνήμης, ο Μίσσιος μετατρέπει την προσωπική του ιστορία σε μια κραυγή ελευθερίας, σε μια τρυφερή και πικρή εξομολόγηση για την Ελλάδα του χθες και του σήμερα. Ο δεκαεξάχρονος Μίσσιος, παιδί του Εμφυλίου, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, βασανίζεται και καταδικάζεται σε θάνατο. Όταν αποφυλακίζεται το 1973, ύστερα από είκοσι ένα χρόνια, δεν αναζητά εκδίκηση αλλά κατανόηση. Μέσα από το έργο του, συνομιλεί με τον νεκρό του φίλο, με τον εαυτό του και τελικά με όλους εμάς, προσπαθώντας να ανακαλύψει πώς μπορεί κάποιος να μείνει άνθρωπος μετά από τόσο βία. Η σκηνοθεσία της **Σοφίας Καραγιάννη** βουτά στα βαθιά, στην ουσία του κειμένου, και το αφήνει να αναπνεύσει με την αμεσότητα και τη σκληρή του τρυφερότητα. Έτσι, η σκηνή μετατρέπεται σε τόπο εξομολόγησης και αναμέτρησης με τη μνήμη, όπου ο λόγος του Μίσσιου –συγκρουσιακός, τρυφερός, βαθιά πολιτικός– αντηχεί ως προσωπική μαρτυρία αλλά και ως συλλογικό κάλεσμα για εγρήγορση. Τέσσερις ηθοποιοί –**Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Κωνσταντίνος Πασσάς, Δημήτρης Μamiός, Γιάννης Μάνθος**– συνοδοιπορούν στο ταξίδι του Χρόνη Μίσσιου. Ο Ιωσηφίδης

ΚΑΛΑ, ΕΣΥ ΣΚΟΤΩΘΗΚΕΣ ΝΩΡΙΣ

ενσαρκώνει τον ίδιο τον Μίσσιο, ενώ οι άλλοι τρεις γίνονται οι φωνές, οι βασανιστές, οι σκιές, οι σύντροφοι των βασανιστηρίων και της εξορίας του. Μέσα από τις ερμηνείες τους, ο λόγος αποκτά σώμα, ρυθμό και συγκίνηση. Μια παράσταση για τη μνήμη και την αξιοπρέπεια, για την ήττα που μετατρέπεται σε δύναμη και για την αιώνια ανάγκη του ανθρώπου να μη «σκοτωθεί» νωρίς.

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:15

ΜΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η πιο αγαπημένη χριστουγεννιάτικη ιστορία όλων των εποχών επιστρέφει στο Σύγχρονο Θέατρο για 6η συνεχόμενη χρονιά. Ο Κάρολος Ντίκενς ζωντανεύει στη σκηνή μέσα από τη διασκευή και σκηνοθεσία της **Κωνσταντίνας Νικολαΐδη** και τη μετάφραση της **Μαρίας Σ. Μπλάνα**, προσφέροντας μια παράσταση που απευθύνεται σε θεατές κάθε ηλικίας. Η ιστορία ακολουθεί τον πλούσιο αλλά τσιγκούνη Εμπενίζερ Σκρουτζ (Αλέξανδρος Καλπακίδης), που μισεί τα Χριστούγεννα και βιώνει μια νύχτα γεμάτη τρομακτικές αλλά και λυτρωτικές εμπειρίες. Τρία διαφορετικά πνεύματα τον οδηγούν σε σκηνές από το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον του, αποκαλύπτοντάς του συναισθήματα που είχε ξεχάσει και ανθρώπους που είχε παραμελήσει. Μέσα απ' αυτό το ταξίδι, ο Σκρουτζ αλλάζει στάση. Η παράσταση μας μεταφέρει το πνεύμα των Χριστουγέννων, συνδυάζοντας εικόνες,

πρωτότυπες μελωδίες και τραγούδια, χορογραφίες, video-art και ατμοσφαιρικό φωτισμό. Η σκηνική δράση εναλλάσσεται ανάμεσα σε ζωντανές ερμηνείες και video-art για τον χαρακτήρα του Τζέικομπ Μάρλεϊ (Γεράσιμος Σκιαδαρέσης), ενώ οι φωτισμοί και τα σκηνικά δημιουργούν διαφορετικές ατμόσφαιρες για τα Πνεύματα των Χριστουγέννων. Παιζουν ακόμα οι: **Καλλιόπη Ανταμούφη, Νίκος Καραγκιαούρης, Στέλιος Κουλετάκης, Μαριλέττα Κυριαζή, Κατερίνα Κωνσταντέλλου, Κωνσταντίνος Μπάζας, Μαγδαληνή Παλιούρα, Βασίλης Φακανάς, Μαριλένα Χατζηνικολαΐδη**. Τέλος τη φωνή του χαρίζει ο **Μάνος Ζαχαράκος**.

Η παράσταση προσφέρει μια ολοκληρωμένη θεατρική εμπειρία, αναδεικνύοντας το διαχρονικό μήνυμα της ιστορίας: τα Χριστούγεννα είναι ένα ταξίδι στην καρδιά μας και μια ευκαιρία να επανασυνδεθούμε με όσα έχουν πραγματική αξία.

Πρεμιέρα 23 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Κυριακή στις 11:30
(Από 7 Δεκεμβρίου έως 6 Ιανουαρίου) & 14:30
Και καθημερινά στις 10:00 για σχολεία

© ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΦΥΛΑΚΤΟΠΟΥΛΟΥ

© ΠΟΡΤΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ
93-94

Τρεις κωμωδίες που θα μας κάνουν να γελάσουμε

95

ΕΚΕΙΝΟΣ ΚΙ ΕΚΕΙΝΟΣ

Παραστάσεις
Πέμπτη στις 20:00
Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 18:00
& 21:00
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Αργώ
Ελευσινίων 15
Μεταξουργείο
2105201684

Η παράσταση ξεκίνησε το ταξίδι της το καλοκαίρι του 2025, κάνοντας περιοδείες σε όλη την Ελλάδα. Μετά τη μεγάλη ανταπόκριση που είχε από το αθηναϊκό κοινό, αποφασίστηκε τη θεατρική σεζόν 2025-2026, να μεταφερθεί σε κλειστό θέατρο. Το «Εκείνος κι Εκείνος» του **Κώστα Μουρσελά**, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Ρήγα**, παίζεται στο θέατρο Αργώ, με ένα καστ σπουδαίων ηθοποιών.

Το κλασικό έργο του Μουρσελά, που γεννήθηκε τη δεκαετία του 1970 ως τηλεοπτική σειρά, αποκτά σήμερα νέα πνοή μέσα από μια σκηνική ανάγνωση που διατηρεί τον πυρήνα του πρωτότυπου, φωτίζοντάς τον με σύγχρονη ευαισθησία και θεατρική ενέργεια.

Στην καρδιά του έργου βρίσκονται δύο φιγούρες, ο Λουκάς και ο Σόλων, δυο περιθωριακοί τύποι, φαινομενικά άνεργοι και άστεγοι, που περιπλανώνται στους δρόμους, φιλοσοφώντας για τη ζωή, την κοινωνία, την εξουσία και την ανθρώπινη ματαιότητα. Οι ήρωες αυτοί, μέσα από χιουμοριστικούς αλλά και βαθιά στοχαστικούς διαλόγους, αναζητούν το νόημα της ύπαρξης, απορρίπτοντας τις κοινωνικές συμβάσεις και προτείνοντας έναν δικό τους «παράλογο» τρόπο ζωής, όπου η ελευθερία και η σκέψη γίνονται αυτοσκοπός. Ο Μουρσελάς, μέσω των χαρακτήρων αυτών, κατορθώνει να σατιρίσει την κοινωνική υποκρισία και την ανθρώπινη μικρότητα, συνθέτοντας ένα έργο που συνδυάζει την ποίηση με τη σάτιρα, το φιλοσοφικό βάθος με το λαϊκό χιούμορ.

Η σύγχρονη σκηνική μεταφορά του Αλέξανδρου Ρήγα αξιοποιεί αυτό το διαχρονικό υλικό και το μεταμορφώνει σε μια παράσταση γεμάτη ρυθμό, κίνηση και θεατρικότητα. Οι δύο πρωταγωνιστές, ο **Γιώργος Κωνσταντίνου** στον ρόλο του Σόλωνα και ο **Λεωνίδας Κακούρης**

στον ρόλο του Λουκά, αναλαμβάνουν να ζωντανέψουν με γνήσια χημεία το εμβληματικό αυτό δίδυμο, δίνοντας νέα ζωή στους ρόλους που, δεκαετίες πριν, είχαν σφραγίσει οι Βασίλης Διαμαντόπουλος και Γιώργος Μιχαλάκης στην τηλεοπτική εκδοχή της ΕΡΤ. Μαζί τους στη σκηνή βρίσκονται ο **Δημήτρης Σταρόβας** και η **Σοφία Μανωλάκου**, οι οποίοι προσθέτουν μουσικότητα, ρυθμό και ενέργεια στο όλο εγχείρημα.

Η παράσταση δεν ακολουθεί μια γραμμική πλοκή. Αποτελείται από επιμέρους σκηνές και επεισόδια που συνδέονται με τη θεματική τους συνοχή. Οι ήρωες άλλοτε συζητούν για τη ζωή και τον θάνατο, άλλοτε εμπλέκονται σε κωμικές παρεξηγήσεις ή απλώς παρατηρούν την κοινωνία γύρω τους με παιδική απορία και ώριμη ειρωνεία. Το χιούμορ εναλλάσσεται με τον στοχασμό, ενώ οι διάλογοι του Μουρσελά παραμένουν κοφτεροί, γήινοι και ποιητικοί. Γι' αυτό άλλωστε και στο έργο δεν κυριαρχεί η δράση, αλλά η σκέψη. Ο Σόλων και ο Λουκάς μιλούν για την ελευθερία, για την αδικία, για τον έρωτα, για την ανθρώπινη ματαιοδοξία, σχολιάζοντας τις αντιφάσεις μιας κοινωνίας που παραμένει, πενήντα χρόνια μετά τη δημιουργία του έργου, εξίσου εγκλωβισμένη στα ίδια προβλήματα. Μέσα από τις ατάκες τους αναδύεται μια βαθιά ανθρωπιστική διάθεση, η τρυφερότητα για τον «μικρό άνθρωπο» που προσπαθεί να βρει το νόημα της ζωής στη σύγχυση του κόσμου.

Το «Εκείνος κι Εκείνος» είναι ένας ύμνος στην ποιητική αλητεία και στην αμφισβήτηση κάθε μορφής εξουσίας. Μια κωμωδία που δεν φοβάται να γίνει φιλοσοφική, ένα θεατρικό ταξίδι γεμάτο σαρκασμό, συγκίνηση και αυθεντικό ελληνικό πνεύμα. Ο Μουρσελάς εξακολουθεί να μιλά στις ψυχές των θεατών, υπενθυμίζοντας ότι όσο υπάρχουν άνθρωποι που γελούν, αμφισβητούν και ονειρεύονται, το θέατρο θα παραμένει ζωντανό.

αλλά και να προβληματιστούμε

Δύο περιθωριακοί φιλόσοφοι, ένας άνθρωπος των σπηλαίων και ένας ηθοποιός που υποδύεται διαδοχικά 13 διαφορετικούς ρόλους

CAVEMAN

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00
Θέατρο Αθηνών
Βουκουρεστίου 10
Αθήνα, 2103312343

Η θρυλική κωμωδία του Ρομπ Μπέκερ, που έχει σπάσει ρεκόρ παραστάσεων σε όλο τον κόσμο, επιστρέφει φέτος στα αθηναϊκά θέατρα, πιο αστεία και εκρηκτική από ποτέ. Το εμβληματικό one-man show ανεβαίνει στο Θέατρο Αθηνών, με τον **Σωτήρη Καλυβάτση** να αναλαμβάνει τον ρόλο του σύγχρονου Caveman, του ανθρώπου των σπηλαίων της διπλανής πόρτας. Ενός πρωτόγονου που ζει στην εποχή του Wi-Fi, των τηλεχειριστηρίων και των social media, αλλά εξακολουθεί να παλεύει με τα ίδια αιώνια προβλήματα που έχουν καταδιώξει άντρες και γυναίκες από την αρχή των χρόνων: τις σχέσεις, την

επικοινωνία και τις μικρές καθημερινές μάχες της ζωής. Σε διασκευή και σκηνοθεσία του **Γιώργου Γαλιτή**, η παράσταση φέρνει στο προσκήνιο, με καυστικό χιούμορ, τις αιώνιες διαφορές των φύλων και απαντά σε ερωτήματα όπως: γιατί οι άντρες δεν βρίσκουν ποτέ τα πράγματά τους, γιατί οι γυναίκες επιμένουν «να μιλήσουμε τώρα» κι αν υπάρχει πραγματικά ζωή μετά τον γάμο. Μέσα από έξυπνες παρατηρήσεις, αυτοσαρκασμό και προϊστορικές αλήθειες που σπάνε κόκαλα μαμούθ, ο ήρωας γίνεται καθρέφτης κάθε ανθρώπου που προσπαθεί να επιβιώσει στη σύγχρονη ζούγκλα των σχέσεων, ενώ οι θεατές ταυτίζονται με τις

καταστάσεις και τις καθημερινές ανατροπές της ζωής. Ο Σωτήρης Καλυβάτσης εμφανίζεται στη σκηνή φορώντας προβά γνωστού οίκου μόδας και κρατώντας ρόπαλο – αστείος, ευφυής και απροσδόκητα τρυφερός. Η ενέργεια και η αμεσότητά του, μαζί με τη σκηνοθεσία του Γιώργου Γαλιτή, δημιουργούν μια παράσταση γεμάτη γέλιο, ζωντάνια και ανατροπές, όπου το κοινό συμμετέχει, ταυτίζεται και φεύγει από την αίθουσα γελώντας με την καθημερινή και αιώνια μάχη των φύλων, αλλά και αναλογιζόμενο τις μικρές, απλές αλήθειες της ανθρώπινης φύσης.

ΤΑ ΡΑΔΙΚΙΑ ΑΝΑΠΟΔΑ

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Altera Pars Μεγ. Αλεξάνδρου 123, Αθήνα, 2103410011

Ο ξεκαρδιστικός μονόλογος του **Γιώργου Γαλιτή** επιστρέφει για ενδέκατη συνεχόμενη σεζόν, για να αποδείξει ξανά ότι η φήμη του ως ο πιο «θανατερός» μονόλογος της ελληνικής σκηνής δεν ήταν υπερβολική. Ένα έργο που συνδυάζει με αριστοτεχνικό τρόπο τη μαύρη κωμωδία με τη βαθιά ανθρώπινη συγκίνηση. Μια παράσταση που γεμίζει την αίθουσα γέλιο, προβληματισμό αλλά και συγκίνηση. Ένας μόνο ηθοποιός επί σκηνής μεταμορφώνεται σε δεκατρείς διαφορετικούς χαρακτήρες. Κάθε ρόλος έχει τη δική του φωνή, κίνηση και ψυχολογία, από τον σοβαρό μοιρολάτρη που αντιμετωπίζει τον θάνατο με αυστηρότητα, μέχρι τον κυνικό παρατηρητή που σχολιάζει την καθημερινότητα με σαρκασμό. Αυτές οι μεταμορφώσεις δεν είναι απλά τεχνικές θεατρικής δεξιοτεχνίας. Είναι ένα παιχνίδι με τις ανθρώπινες αδυναμίες, τις φοβίες και τις αντιφάσεις, όπου το κοινό αναγνωρίζει τα δικά του συναισθήματα και αντιδράσεις. Ο Γαλιτής υπογράφει και ερμηνεύει το έργο με τον γνώριμο σαρκασμό και την εκρηκτική ενέργεια που τον χαρακτηρίζουν, χαρίζοντας στον θεατή μια εμπειρία ζωντανή, απρόβλεπτη και διασκεδαστική. Η σκηνοθεσία του **Βλαδίμηρου Κυριακίδη** ενισχύει αυτήν την αίσθηση, προσδίδοντας στην παράσταση τη σωστή δόση μελαγχολίας και παρωδίας, ώστε το μαύρο χιούμορ να αποκτά βάθος και αληθοφάνεια, χωρίς να χάνει την ψυχαγωγική του δύναμη. Τα «**Ραδικία ανάποδα**» είναι ένα one dead man show, όπου η ζωή παίζει κρυφτό με τον θάνατο, το μαύρο χιούμορ κυριαρχεί και οι θεατές φεύγουν δακρυσμένοι, από τα γέλια και την ένταση των συναισθημάτων. Κάθε σκηνή είναι μελετημένη ώστε να προκαλεί τον θεατή να σκεφτεί, να γελάσει, να συγκινηθεί και να ταυτιστεί με τους χαρακτήρες, ανακαλύπτοντας την αστεία, παράξενη και ταυτόχρονα βαθιά συγκινητική φύση της ζωής.

96-97

7 μουσικά σχήματα που δεν πρέπει να χάσεις

Έρχονται τα live που θα συζητάς για καιρό – και δεν θα ξεχάσεις ποτέ

Οι μεγάλες φωνές του ελληνικού τραγουδιού επιστρέφουν στο VOX και στο Άλσος ΔΕΗ, με τρεις γενιές δημιουργών να συναντιούνται ενώνοντας παλιές και νέες μελωδίες. Κι αυτή είναι μόνο η αρχή.

ΟΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΣΤΟ VOX

Γιώργος Νταλάρας & Βασίλης Παπακωνσταντίνου

Ο Γιώργος Νταλάρας και ο Βασίλης Παπακωνσταντίνου επιστρέφουν για δεύτερη χρονιά με την παράσταση «Αν σωθούν τα τραγούδια», σε σκηνοθεσία **Άγγελου Τριανταφύλλου** και κείμενα του **Οδυσσέα Ιωάννου**. Μέσα από τραγούδια που σημάδεψαν εποχές, οι δύο καλλιτέχνες ξετύλιξαν την ιστορία της νεότερης Ελλάδας, μιλώντας για τις αγωνίες και τα όνειρα που μας διαμόρφωσαν. Φέτος επανέρχονται με νέες επιλογές τραγουδιών από την πλούσια δισκογραφία τους αλλά και τραγούδια-σταθμούς του ελληνικού ρεπερτορίου, σε μια παράσταση γεμάτη πάθος, μεράκι και αυθεντικότητα. **4 Δεκεμβρίου - 30 Ιανουαρίου 2026, κάθε Πέμπτη και Παρασκευή στις 21.00**

Δήμητρα Γαλάνη & Ελένη Τσαλιγοπούλου

Η Δήμητρα Γαλάνη και η Ελένη Τσαλιγοπούλου συναντιούνται ξανά επί σκηνής, μαζί με την **Εστουδιαντίνα Νέας Ιωνίας Βόλου**, υπό τη διεύθυνση του **Ανδρέα Κατσιγιάννη**, και τον **Βασίλη Προδρομού**. Από 17 Δεκεμβρίου και κάθε Τετάρτη στο VOX, παρουσιάζουν μια παράσταση γεμάτη ζεστασιά, ρίζες και τραγούδια που ενώνουν γενιές. Μελωδίες του λαϊκού και παραδοσιακού τραγουδιού, σύγχρονες ενορχηστρώσεις και σπουδαίες φωνές συναντιούνται σε έναν χειμώνα γεμάτο συναίσθημα, μνήμη και αυθεντική ελληνική μουσική. **17 Δεκεμβρίου - 28 Ιανουαρίου 2026, κάθε Τετάρτη στις 20.30**

Πυξ Λαξ

Οι Πυξ Λαξ επιστρέφουν με την παράσταση «Για τις παλιές αγάπες...», μια μουσική εμπειρία γεμάτη συγκίνηση, ενέργεια και χιούμορ. Οι Μπάμπης Στόκας και Φίλιππος Πλιάτσικας συναντούν στη σκηνή τους **Γιάννη Ζουγανέλη** και **Δημήτρη Σταρόβα**, αναβιώνοντας αγαπημένα τραγούδια όπως «Μοναξιά μου όλα» και «Επαψες αγάπη να θυμίζεις». Το νέο άλμπουμ «Λίγο χρώμα για τα σκούρα» συναντά τα διαχρονικά τους κομμάτια, σε μια βραδιά γεμάτη αυτοσχεδιασμό, νοσταλγία και ανανεωμένο ροκ συναίσθημα. **25 Οκτωβρίου - 27 Δεκεμβρίου 2025, κάθε Σάββατο στις 22.00**

INFO

VOX Ιερά Οδός 16, 2103475900
Θέατρο Άλσος ΔΕΗ
Ευελπίδων 4, Κυψέλη, 2108227471 & 2108831487

ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΛΣΟΥΣ ΔΕΗ

Αλέκα Κανελλίδου & Χρήστος Θηβαίος

Η Αλέκα Κανελλίδου και ο Χρήστος Θηβαίος συναντιούνται για πρώτη φορά επί σκηνής σε μια μουσική παράσταση που ενώνει το συναίσθημα του χθες με το πάθος του σήμερα. Η Κανελλίδου επιστρέφει με διαχρονικά τραγούδια όπως τα «Άσε με να φύγω» και «Ήταν μια φορά», ενώ ο Θηβαίος φέρνει επιτυχίες όπως το «Ημερολόγιο» και το «Ας κρατήσουν οι χοροί». Μαζί τους ο **Γιάννης Γιαννουσάκης**, με ενορχήστρωση και μουσική επιμέλεια του **Βαγγέλη Τούντα**. **3 Νοεμβρίου - 29 Δεκεμβρίου 2025, κάθε Δευτέρα στις 20.30.**

Κώστας Τουρνάς & Διονύσης Τσακνής

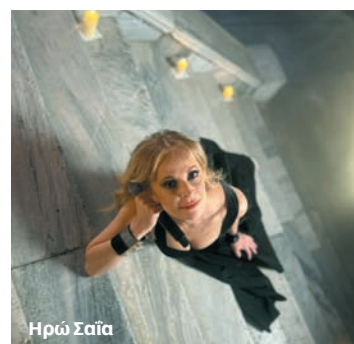
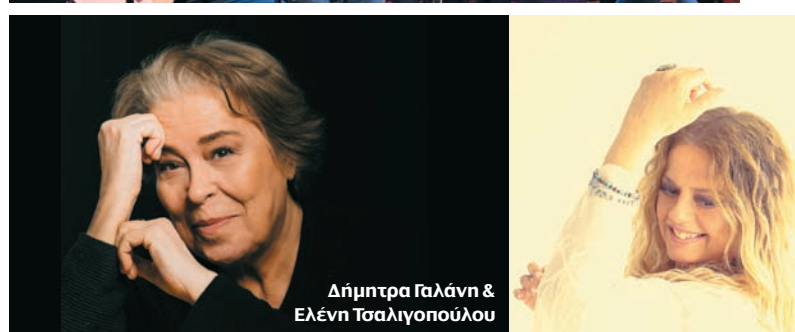
Ο Κώστας Τουρνάς και ο Διονύσης Τσακνής συναντιούνται για πρώτη φορά στη σκηνή και μας ταξιδεύουν μέσα από δεκαετίες μουσικής. Από τους Poll και τα τραγούδια «Ομορφη» και «Δεν μετανιώνω» του Τουρνά, έως τα «Γυρίζω τις πλάτες μου στο μέλλον» και «Φτιάξε, καρδιά μου, το δικό σου παραμύθι» του Τσακνή, η παράσταση «Ροκ το ελληνικό» γίνεται μια δυναμική αναδρομή στην ιστορία, την ελευθερία και τον αυθεντικό ελληνικό στίχο. **1 Νοεμβρίου - 27 Δεκεμβρίου 2025, κάθε Σάββατο στις 21.00**

Ηρώ Σαΐα

Η Ηρώ Σαΐα παρουσιάζει την παράσταση «Ρεμπέτισσες – Φωνές που δε λύγισαν», μια μουσική κατάδυση στον κόσμο του ρεμπέτικου μέσα από τις γυναίκες που το σημάδεψαν. Με τη φωνή και τη σκηνική της ένταση, ζωντανεύει μορφές όπως η Ρόζα Εσκενατζή, η Μαρίκα Νίνου και η Σωτηρία Μπέλλου, σε ένα μουσικό καμπαρέ-μαρτυρία γεμάτο συγκίνηση, πάθος και σεβασμό. Μια παράσταση αφιερωμένη στις γυναίκες που τραγούδησαν τα ανείπωτα. **20 - 23 Νοεμβρίου 2025, Πέμπτη & Κυριακή στις 21.00**

Πασχάλης

Ο τραγουδιστής που έχει γράψει τη δική του ιστορία στην ελληνική μουσική, επιστρέφει για να παρουσιάσει ένα πρόγραμμα με διαχρονικά του τραγούδια, μαζί με τους **Deuxcadanse**, μια μπάντα τεσσάρων μουσικών με εκρηκτική σκηνική παρουσία. Στην κιθάρα και στα φωνητικά συμμετέχει ο **Stelios Mac**, προσθέτοντας τη δική του, σύγχρονη μουσική πινελιά. Ετοιμαστείτε για χορό, τραγούδι και πολλή θετική ενέργεια. **24 Οκτωβρίου - 26 Δεκεμβρίου 2025, κάθε Παρασκευή στις 21.30**

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

Αυτοί οι άνθρωποι δεν «φεύγουν». Είναι πάντα εδώ, σε κάθε στίχο και σε κάθε νότα.

Επιμέλεια: Δήμητρα Γκρουνς

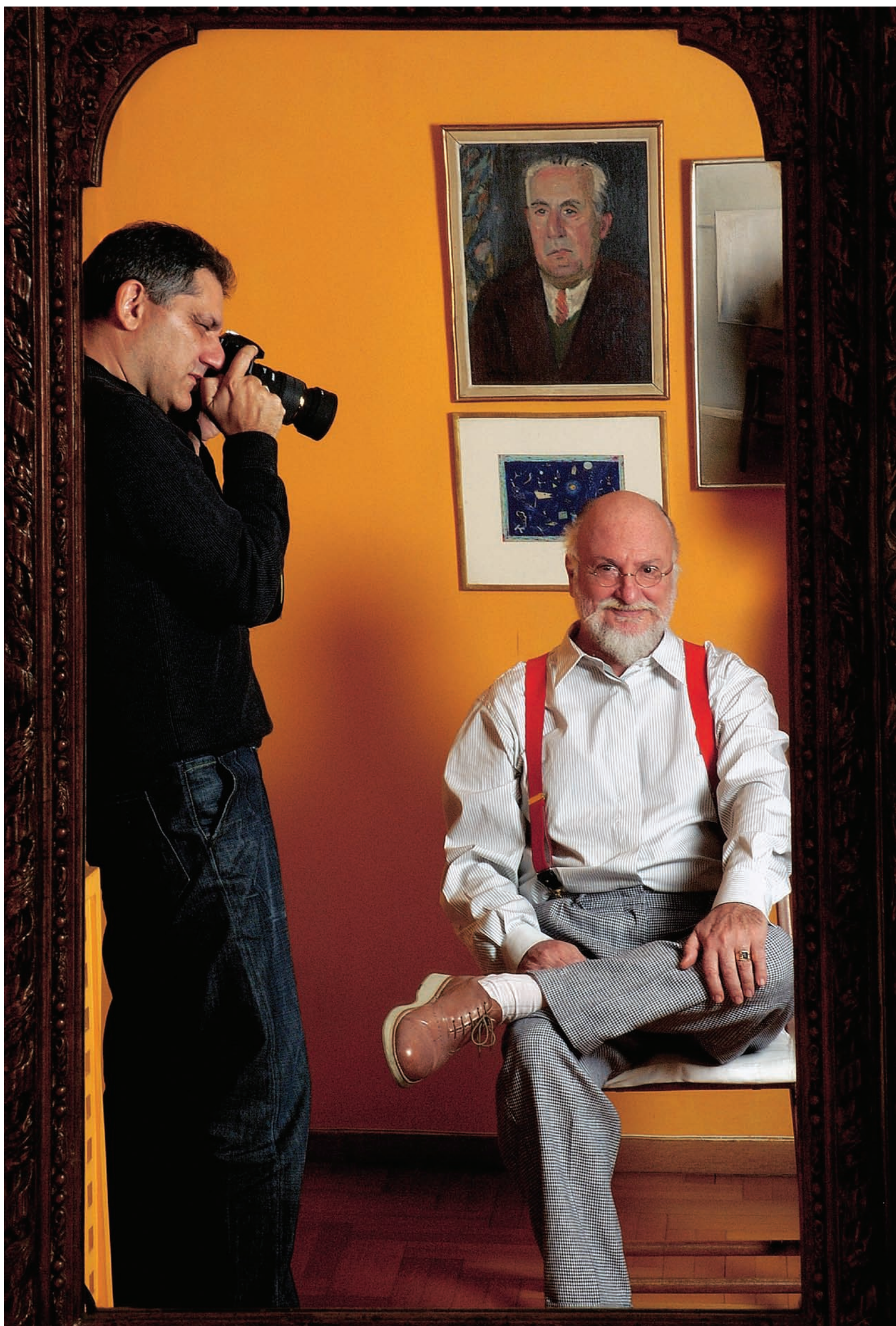

Τάσος Βρεττός

Φωτογραφία
τραβηγμένη για το
περιοδικό «Δίφωνο»,
Ιανουάριος 1998

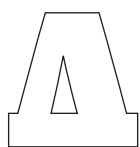

Σε μια
εποχή που
το έντεχνο
τραγούδι
ήταν στρα-
τευμένο,
ηρωικό και
πένθιμο,
αυτός
δούλεψε
για τη
μεγάλη
Γιορτή

Τον έχω δει στο όνειρό μου, περισσότερες φορές από ό,τι τους γονείς μου

Του Νίκου Πορτοκάλογλου*

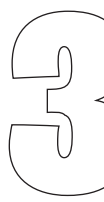

Δύο γίγαντες είχα την τύχη να γνωρίσω στη ζωή μου. Δύο αληθινούς μάγους: τον Μάνο Χατζιδάκι και τον Διονύση Σαββόπουλο. Ο Χατζιδάκις ήταν σχεδόν συνομήλικος του πατέρα μου αλλά τον αισθανόμουν πάντα σαν ένα μακρινό, ευγενή και μυστηριώδη πρόγονο, ενώ ο Σαββόπουλος, όντας πιο κοντά στα τρελά εφηβικά σκοτάδια μου, πήρε τη θέση του πνευματικού μου πατέρα. Ο πρώτος ελληνικός δίσκος που έφερε ο αδερφός μου στο σπίτι, όταν ήμουν γύρω στα 12, ήταν «Το περιβόλι του τρελού». Με συγκλόνισε και με σημάδεψε για πάντα. Αυτός ο δίσκος μαζί με κάποιους άλλους των Beatles, των Stones και του Dylan ήταν ο λόγος που ζήλεψα και ήθελα να μάθω κι εγώ κιθάρα και να γράψω τραγούδια. Το πρώτο live που είδα στη ζωή μου, όταν ήμουν 15 και το θυμάμαι σαν έκρηξη και ηλεκτροσόκ, ήταν το «Βρώμικο ψωμί» στο Κύτταρο το '73. Και βέβαια, ο πρώτος άνθρωπος που ήθελα να ακούσει τα άγουρα τραγούδια μου, όταν ήμουν 19, και να μου πει αν αξίζουν κάτι, ήταν ο Διονύσης Σαββόπουλος. Βρήκα το τηλέφωνό του στον κατάλογο και του ζήτησα να ακούσει αυτά που γράφαμε με τους φίλους μου. Μας άνοιξε την πόρτα του σπιτιού του και μας υποδέχθηκε χαμογελαστός και γενναιόδωρος, αλλά χωρίς να μας χαριστεί. Τα καλά του λόγια μου έδωσαν φτερά και η αυστηρή του κριτική με πείσμωνε για να δουλέψω πιο σκληρά. Του το χρωστάω για πάντα.

Ο Σαββόπουλος ήταν πολύτιμος για μένα και τη γενιά μου, γιατί μέσα στα μαύρα σκοτάδια της χούντας μάς άνοιξε ένα μεγάλο παράθυρο στον ελεύθερο κόσμο της Δύσης, που βρισκόταν τότε σε οργανισμό, αλλά και στη δική μας άγνωστη παράδοση που την είχαν καπνλευτεί εκείνοι οι άθλιοι συνταγματάρχες. Ήταν πολύτιμος σαν μεγάλη γέφυρα ανάμεσα στα αγεφύρωτα: στα δημοτικά και το ροκ, στα ρεμπέτικα και την ψυχεδέλεια, στη λόγια και τη λαϊκή παράδοση, στο παρελθόν και το μέλλον. Ήταν επίσης πολύτιμος μέσα στην πρώτη φάση της μεταπολίτευσης, που όλη η Ελλάδα πανηγύριζε στις γηπεδικές πολιτικές συναυλίες, γιατί αυτός παρουσίαζε σε ένα μικρό υπόγειο της Πλάκας τους θεϊκούς του «Αχαρνής». Σε μια φάση οίστρου, δηλαδή, και αυτοθαυμασμού όπου βρισκόμασταν όλοι μας, αυτός μας κοιτούσε λοξά σαν θυμόσοφος Δικαιοπόλις, «είρωνας με το ματάκι παιχνιδιάρικο».

Και τέλος, ήταν πολύτιμος γιατί σε μια εποχή που το έντεχνο τραγούδι ήταν επικίνδυνα στρατευμένο, ηρωικό και πένθιμο, αυτός δούλευε για τη μεγάλη ένωση και την έκσταση. Ναι, λένε όλοι πως ήταν μεγάλος ποιητής, αλλά ένας ποιητής που γούσταρε τα πάρτι και τα πανηγύρια. Μεγάλος ποιητής αλλά και ασύλληπτος συνθέτης. Που έγραψε από αθώα παιδικά τραγουδάκια μέχρι τις πιο στρυφνές και αλλόκοτες μελωδίες. Και επίσης, αυτό που δεν λέει κανείς και το υποτιμούσε και ο ίδιος, συγκλονιστικός τραγουδιστής. Αγαπώ τις μεγάλες φωνές, αλλά οι φωνές που με έχουν συγκινήσει περισσότερο είναι κάτι παράξενες, όπως του Βαμβακάρη, του Armstrong, του Cohen και του Σαββόπουλου.

Είπα πριν πως όταν ζητήσαμε τη γνώμη του, δεν μας χαρίστηκε. Μας τα είπε χύμα, χωρίς να τον νοιάζει αν θα γίνει δυσάρεστος. Αυτό που κάνει, δηλαδή, ο καλός δάσκαλος και ο καλός φίλος. Έτσι ήταν πάντα και απέναντι στο κοινό του. Γενναιόδωρος, γιορτινός και παιγνιώδης, αλλά και σκληρός στην κριτική του, που ήταν ταυτόχρονα

και αυτοκριτική. Ήμουν εκεί στο Ζουμ, το '89 που έπαιζε το «Κούρεμα», σε ένα κοινό εξαγριωμένο που τον λιθοβολούσε. Ένωθαν πως πρόδωσε έναν όρκο που είχαν δώσει μαζί στα νιάτα τους. Και παρ' όλο που είχα κι εγώ τις αμφιβολίες μου και δεν ήξερα αν έχει δίκιο ή όχι, ήξερα πως αυτό που συνέβαινε ήταν μια βαρβαρότητα. Και μου θύμιζε αυτή της «Αυριανής» απέναντι στον Χατζιδάκι. Δεν μπορούσα, μέσα στην αφέλειά μου, να καταλάβω γιατί τόσο μένος απέναντι σε κάποιον που στα 45 του αλλάζει απόψεις και διαφωνεί με τον 20χρονο εαυτό του. Και μάλιστα έχει τη γενναιότητα να το λέει ανοικτά, παίρνοντας το ρίσκο. Υποψιάζομαι πως δεν περίμενε να πληρώσει τόσο ακριβά την τόλη του, αλλά μάλλον και να το ήξερε, πάλι το ίδιο θα έκανε. Έπρεπε να περάσουν χρόνια για να βρω μια φράση του Βίκτωρος Ουγκώ που περιγράφει αυτό που έκανε τότε ο Σαββόπουλος: «Αλλάζω τις απόψεις μου, όχι τις αξίες μου». Αυτό ακριβώς δεν του συγχώρεσαν. Γιατί οι περισσότεροι κρατάμε τις νεανικές μας απόψεις αναλλοίωτες σαν λάβαρο και σαν άλλοθι, ενώ αλλάζουμε υπογείως τις αξίες μας. Και έτσι, τελικά βρίσκουμε τις πιο μικρόψυχες δικαιολογίες για τις άδειες καρέκλες στην κηδεία του κορυφαίου καλλιτέχνη μας. Όπως και να έχει, είμαι περήφανος που ήμουν από τους λίγους που τον υπερασπίστηκαν μέσα σε εκείνο τον ζόφο του '89.

Όχι δεν θέλω να κάνω μια αγιογραφία. Έπαιρνε κι αυτός τις ανάποδες του και ήταν ορμητικός και απρόβλεπτος, όπως ήταν σε όλα του. Όταν παίζαμε μαζί το 2004 στον Κεραμεικό είδα έναν άλλο άνθρωπο. Μέχρι τότε τον είχα ζήσει πιο πολύ στο Πήλιο σε παρέες με κρασιά και γέλια και τραγούδια. Είχα δει τη φωτεινή πλευρά του, τον ζεστό οικοδεσπότη, την ψυχή της παρέας. Τώρα, στη δουλειά, είδα μια άλλη του πλευρά, σκοτεινή και δύστροπη – και τα βρήκα μπαστούνια. Εγώ λαχταρούσα να στήσουμε ένα πρόγραμμα μαζί με το ίνδαλμά μου και να πειράξουμε τα τραγούδια του, μπλέκοντάς τα με τα δικά μου. Ένα όνειρο ζωής, δηλαδή. Εκείνος όμως ήταν βαρύς και μου έλεγε πως δεν είχε όρεξη να ασχοληθεί με τη μουσική. Δεν του έβγαινε. Τον ενδιέφερε περισσότερο η σκηνοθεσία και η πρόζα. Με λίγα λόγια, δεν καταφέραμε να συντονιστούμε. Δεν ήταν η στιγμή. Εκ των υστέρων, κατάλαβα πως ήταν πικραμένος γιατί είχαν βρει πάλι τότε τις αφορμές για να τον δικάσουν – αυτή τη φορά για μια τούρτα γενεθλίων στο Ηρώδειο και την τελετή λήξης των Ολυμπιακών αγώνων. Έτσι, όταν τελείωσαν οι παραστάσεις, χαθήκαμε. Κι αυτό μου κόστισε πολύ. Με τα χρόνια όμως συνειδητοποίησα πως δεν με είχε πονέσει μόνο η διάψευση του εφηβικού μου ονείρου, αλλά ότι δεν κατάφερα κάπως να τον βοηθήσω τότε που ήμασταν κάθε βράδυ μαζί. Ενώ, στην πραγματικότητα, περνούσε μια δύσκολη φάση και δεν το παραδεχόταν από περηφάνια. Ήταν φυλακισμένος στον ρόλο ενός βασιλιά που ήθελε να κάνει τις ζαβολιές του, μα άλλο τόσο ήθελε και να τον αγαπάνε. Κι όσο πιο πολλή ανάγκη είχε από αγάπη, τόσο πιο βαριά πανοπλία φορούσε.

Πέρασε όμως ο καιρός, κι εκείνος άλλαξε, και γλύκανε και η δική μου πίκρα, ξεθύμανε, σαν να μην υπήρξε ποτέ, και κράτησα μόνο τα τόσα δώρα που πήρα από αυτόν. Γι' αυτό και όταν ξεκίνησα το «Μουσικό Κουτί» μου, εμπνευσμένος από το δικό του «ΖΗΤΩ το ελληνικό τραγούδι», σε αυτόν το αφιέρωσα από την πρώτη εκπομπή. Σε ποιον άλλον; Και μιλήσαμε τόσες φορές στο τηλέφωνο για να έρθει και να παίξουμε τα μαγικά τραγούδια του και το ήθελε πολύ, αλλά είχε ήδη αρρωστήσει, άρχισαν και οι καραντίνες λόγω κόβιντ και ήταν πια πολύ επικίνδυνο γι' αυτόν.

Όπως συμβαίνει με κάθε μεγάλο καλλιτέχνη, το έργο του έχει εισχωρήσει με χίλιους τρόπους μέσα στις ζωές μας και ούτε εμείς οι ίδιοι δεν μπορούμε να συλλάβουμε σε τι βάθος έχει φτάσει. Στη δική μου ζωή, η επιρροή της δουλειάς και της προσωπικότητάς του ήτανε καταλυτικές, σχεδόν μεταφυσικές. Τον έχω δει στο όνειρό μου περισσότερες φορές από ό,τι τους γονείς μου. Σε δική του παράσταση, εκεί στους «Αχαρνής» του '76, γνώρισα τη γυναίκα της ζωής μου, τη Μαρίνα, και από τότε, τον έχουμε ακολουθήσει στις περισσότερες συναυλίες του, όπου πάντα έβρισκε έναν τρόπο να μας ξαφνιάζει και να μας μαγεύει σαν την πρώτη φορά. Με αποκορύφωμα την τελευταία του συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής με τη Συμφωνική Ορχήστρα, όπου, χωρίς να το περιμένουμε, τον αποχαιρετήσαμε, κλαίγοντας από την αρχή ως το τέλος.

Όλη η οικογένεια των τραγουδοποιών που εμφανιστήκαμε μετά αυτόν, από τα τέλη δηλαδή της δεκαετίας του '70 μέχρι σήμερα, είτε το ξέρουμε είτε όχι, είτε συμφωνούμε είτε διαφωνούμε με τις απόψεις του, είμαστε όλοι μας παιδιά του. Και τώρα μέινανε ορφανοί. Επειδή όμως το μήνυμά του ήταν πάντα αναστάσιμο και πίστευε βαθιά πως θα συναντηθούμε ξανά, δεν θα κλείσω μ' ένα αντίο. Θα κλείσω απλά με ένα μεγάλο ευχαριστώ, και εις το επανιδείν.

*Ο Νίκος Πορτοκάλογλου είναι τραγουδιστής και τραγουδοποιός.

Η οικογένεια των τραγουδοποιών που εμφανιστήκαμε μετά αυτόν, είμαστε όλοι μας παιδιά του

Θανάσης
Καρατζάς

Φωτογραφία τραβηγμένη στο γραφείο του στις νότιες παρυφές του Λυκαβηττού, με αφορμή συνέντευξή του στον Δημήτρη Φύσσα για την Α.Υ., Νοέμβριος 2018

Μπιζανίου και Αναλήψεως, Μπότσαρη και Σόλωνος

Του Κυριάκου Αθανασιάδη*

Το 1983 πουλούσαμε γλυκά στη Λέσχη του ΑΠΘ, δύο ταψιά την ημέρα: ένα ρεβανί, και ένα ροζ. Τα φτιάχναμε στο σπίτι το πρωί, τα μεταφέραμε με το βεσπάκι στη Λέσχη, και καθόμασταν εκεί, σε κάτι καρέκλες από

το εστιατόριο παραμέσα (Πέμπτες: κοτόπουλο με πουρέ — μαγεία), με τα δύο ταψιά επάνω σε μια μεγάλη χαρτόκουτα σκεπασμένη με κεντητό τραπεζομάντιλο, μέχρι να πουληθούν. Αν πέρναγε η ώρα και περισσεύαν κομμάτια, τα μοιράζαμε στους άλλους μικροπωλητές, που είχαν γίνει φίλοι με τον καιρό. Είχε καμιά εικοσαριά συναδέλφους: άλλος πουλούσε κοσμηματάκια, άλλος τισέρτ με περίεργες στάμπες, άλλος μαντίλια και φουλάρια, άλλος εφημερίδες (ναι, υπήρχαν εφημερίδες τότε, και ο κόσμος τις

διάβαζε — ακόμα και οι φοιτητές, go figure), και άλλος κασέτες.

Αυτές τις μέρες λοιπόν —θυμίζω ότι μιλάμε για 42 χρόνια πίσω, ήτοι δυο γενιές, οι περισσότεροι που το διαβάζετε αυτό δεν ζούσατε τότε: ούτε καν— όλοι κολυπούσαμε στον μακρινό, οικείο, αλλόκοτο και απαστράπτοντα αστερισμό του Σαββόπουλου. Αλλά ένα παραπάνω εμείς: το πόστο μας με το ρεβανί και τα ροζ ήταν δίπλα σ' αυτούνού που πουλάγε τις κασέτες.

Λίγες μέρες πριν, την πρώτη του μηνός, η-μέρα Παρασκευή, είχαμε όλοι εκστασιαστεί

όταν πήγαμε στο Παλέ και είδαμε και ακούσαμε τον Σαββόπουλο και την μπάντα του, σε εκείνη τη συναυλία-όνειρο που γέμισε ασφυκτικά το Αλεξάνδρειο λες και έπαιζε ευρωπαϊκό ματς ο Αυτοκράτορας. Και ήταν εκεί, βέβαια, που ανάμεσα σε όλα τα άλλα (όλα τα άλλα που γίνανε: το βαλς κλπ.), ακούσαμε για πρώτη φορά τα «Τραπεζάκια Έξω», όλο τον δίσκο, χωρίς να πιστεύουμε σ' αυτή μας, και χωρίς να έχουμε καταλάβει, χωρίς να μπορούμε να καταλάβουμε, με τι υλικό είχαμε να κάνουμε. Με το πρώτο ενθουσιώδες άκουσμα, απλώς είχαμε μαγευτεί, είχαμε ερωτευτεί.

Ο δίσκος θα κυκλοφορούσε επισήμως κάποια στιγμή μέσα στον μήνα, όμως κάτι τσακάλια είχαν καταφέρει να εξασφαλίσουν μια κόπια από την Αθήνα, και μέσα σε μερικές ημέρες από τη συναυλία ήδη κυκλοφορούσε παράνομα σε κασέτες. Την πρώτη κασέτα με τα «Τραπεζάκια Έξω» την έγραψε (και την πούλησε) τη Δευτέρα 11 Απριλίου 1983 ο τύπος που είχε τον πάγκο του δίπλα μας, στη Λέσχη. Και δεν σταμάτησε να γράφει και να πουλάει έκτοτε, και για όλη τη χρονιά — μιλάμε για χιλιάδες κασέτες, όχι αστεία. Και δεν σταμάτησε εκεί: έπαιζε την κασέτα όλη μέρα, non-stop, όσο ήταν στο πόστο του — και όσο ήμασταν κι εμείς στο δικό μας πόστο, έξι-εφτά ώρες. Και όχι μόνο για τον Απρίλιο: ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ.

Όλοι ξέρουμε καλά τα τραγούδια αυτού του δίσκου, και όλοι τα αγαπάμε. Λογικό. Αλλά εγώ τον άκουσα τόσο πολλές φορές, τόσες χιλιάδες φορές, που ήταν σαν να γράφτηκε

μέσα μου: σαν να ήμουν κι εγώ TDK κασέτα.

Κι αυτό είναι το ένα περίεργο. Το άλλο είναι πως, ακόμη και μήνες μετά, δεν με είχε κουράσει καθόλου. Κάθε φορά ήταν το ίδιο υπέροχο και καινούργιο.

ΥΓ. Ο Σαββόπουλος είναι ο εθνικός μου ήρωας. Στη ζωή μου έχω αφεθεί να συνδεθώ πολύ έντονα με μια χούφτα καλλιτέχνες μεγάλου βεληνεκούς όλους κι όλους (συγγραφείς, σκηνοθέτες, μουσικούς), και ο μόνος Έλληνας ανάμεσά τους ήταν αυτός. Παρά ταύτα, τον είδα και τον άκουσα μόνο μία φορά, τότε στο Παλέ, το 1983, σαν έναν Γκάλι με τιράντες. Με έκανε άνθρωπο. Όχι ότι είμαι καλός. Αλλά μια άλφα περηφάνια βάδισης που έχω την οφείλω στο παράδειγμά του και στην ευαισθησία του. Όλοι μας, νομίζω, νιώθουμε μια ένδοξη ζωτικότητα όταν αφηνόμαστε να μας παρασύρει το σολωμικό λούνα-παρκ Σαββόπουλος. Τον αγαπώ κι εγώ πολύ. Και να σκεφτείς πως δεν καταλαβαίνω τους μισούς του στίχους.

Ο Σαββόπουλος επινόησε τον εαυτό του, τον έπλασε, πήρε πηλό από την παράδοση (όχι μόνο τη μουσική παράδοση) και τη δι-αχρονία της, και κάπου εκεί έφτιαξε το καλούπι του. Είμαστε όλοι μέσα στο σύμπαν των τραγουδιών του, με τις ευτυχίες και τις δυστυχίες μας, τα τραύματά μας και τα θαύματά μας, τα αδιανόητα λάθη και τις ωραίες παραξενιές μας, ή και τις καθόλου ωραίες, είναι το κατς και οι παπάδες και ο Καραγκιόζης, η ποπ, η ροκ και οι λαϊκοί και οι δημοτικοί, οι μάγκες και τα σοκολατόπαιδα, η βαθιά/υψηλή παιδεία, η πολιτική ανωμ-αλία, η εξέγερση των αυτονόητων, η πολλή δουλειά και τα ξενύχτια, η τεμπελιά και οι εύφορες κοιλάδες της, οι έρωτες, η άνοι-ξη, το σκληρό καλοκαίρι, το κεκέδισμα μιας γενιάς που κρατάει μισόν αιώνα τώρα και παραπάνω. Ευχαριστούμε.

*Ο Κυριάκος Αθανασιάδης είναι συγγραφέας.

Είμαστε όλοι μέσα στο σύμπαν των τραγουδιών του, με τις ευτυχίες και τις δυστυχίες μας, τα τραύματά μας και τα θαύματά μας

Γράμμα σχεδόν αποχαιρετισμού

Του Αλέξη Κυριτσόπουλου*

Διονύση μου,
Σήμερα θέλω να σου πω λόγια τεράστια. Σαν τον Λευκό Πύργο, σαν τον Πύργο του Άιφελ, σαν τον Όλυμπο. Ατενίζω τον θεσσαλικό κάμπο και ανάμεσα από φλόγες ξεπροβάλλει ένα φορτηγό. Και τι βλέπω; Ένας νέος βγαίνει, πηδάει τις φωτιές του Αϊγιαννιού κι έρχεται κατά πάνω μου.

Όμως δεν ξέρω λόγια μεγάλα να (σου) πω. Μόνο παραμύθια ξέρω.

Μόνο παραμύθια!..

Μια φορά λοιπόν κι έναν καιρό, ήρθες στην Αθήνα με 2-3 τραγουδάκια. Χάριν ευκολίας θα τα λέμε παιδάκια. Την Συννεφούλα, τον Ήλιο και την Αγάπη.

Εγώ, από τη μεριά μου, έκανα πολλά παιδάκια -σκιτσάκια που δεν χώραγαν στο δωμάτιο και μερικές φορές τα 'δινε σε ορφανοτροφεία, δηλαδή σε εφημερίδες και περιοδικά.

Μ' άρεσαν τα παιδάκια σου που τα έφερνες στο σπίτι της μαμάς μου, που έμενα τότε, και τα άφηνες να παίξουν τρώγοντας κανένα φαγάκι. Μια φορά μάλιστα τα έκανες μπάνιο· ήταν τόσο άπλυτα που βούλωσε η μπανιέρα. Μια μέρα ένα παιδάκι μου σου έμοιαξε και μου το ζήτησες να το πάρεις να σε ζεσταίνει. Να το κάνεις κουβέρτα, μικρό παιδί!

Κάπως έτσι άρχισαν όλα.

Τα παιδιά 'παίξαν. Τα πηγαίναμε στο ζωολογικό πάρκο, στο Λούνα Παρκ, στον Εθνικό Κήπο. Εμείς καθόμαστε για καφέ στου Flosca ή στο Dolce. Τα βράδια μερικές φορές ξαγρυπνούσα γιατί τα παιδιά 'θέλαν τα παραμύθια σου για να κοιμηθούν. Ούτε συ κοιμόσουν, γιατί τα δικά σου ήταν πιο ζωηρά· τρέχαν με 4 άλογα στα μαλλιά και σε έτρεχαν νυχτιάτικα σ' ένα τσίρκο ηλεκτρικό εκεί πιο κάτω, Ηπείρου και Αχαρνών. Τα παιδιά μεγαλώνουν. Κάποια δικά σου χάθηκαν στο στοιχειωμένο δάσος, στου δράκου το πηγάδι. Κι εσύ τα 'ψαχνες σε λιμάνια με λαθρεμπόρους πειρατές, στη Μαύρη Θάλασσα.

Πήρα κι εγώ των οματιών μου και τα πήγα στα ξένα να μάθουν γράμματα.

Όμως η νοσταλγία μάς έτρωγε και χωρίς πολλά πολλά γυρίσαμε. Θέλαμε τα παιδιά μας να γνωρίσουν τον Καραγκιόζη, τον Αριστοφάνη, τον Θεόφιλο, τον Εγγονόπουλο.

Εσύ πρόλαβες να γνωρίσεις τους ποιητές στη Σαλονίκη.

Τελικά τα παιδιά σου ήταν άτακτα· σαν και τα δικά μου. Τους άρεσε όμως ο Παπαδιαμάντης, ο Γκάτσος, ο Brassens κι ο Bob Dylan. Οι Marx Brothers κι οι Μόντι Πάιθονς. Αλλά και ο Fellini. Αγαπούσαν τα παιδιά με τα μαλλιά και με τα μαύρα ρούχα. Μια φορά διάβασα κάτι και σε σκέφτηκα: Ήταν, λέει, σε ένα θέατρο βαριετέ που έπιασε φωτιά στα παρασκήνια. Έπρεπε, λοιπόν, κάποιοι να ειδοποι-

ήσει το κοινό με τρόπο κάπως αστείο και χαριτωμένο, ώστε να φύγουν ήσυχα με ψυχραιμία.

Είπαν στον clown να το αναγγείλει.

Ο κόσμος γελούσε, ο clown επέμενε κι αυτοί χαχα τα γέλια, κάπκαν όλοι.

Όμως δεν είναι μόνο γέλια η ζωή. Μαύρα σύννεφα σκοτείνιασαν τον τόπο μας. Φάγαμε βρώμικο ψωμί. Πέρασαμε λυπημένες πολιτείες.

Πού ακούστηκε ο Άλκης να πεθαίνει; Πού είναι ο Κωστής, ο Χρήστος, ο Κοσμάς, ο Κυριάκος, η Ηρώ, ο Κωνσταντίνος; Ας είναι...

Πώς να το κάνεις, ό,τι και να κάνεις, τα παιδιά παίρνουν τον δρόμο τους. Ευτυχώς για μας, πολλά δικά μας ταίριαξαν· έτσι γίναμε και συμπέθεροι. Έτσι δεν χαθήκαμε μέσ' τη βιοπάλη με καινούργια παιδιά: τον Κορνήλιο και τον Ρωμανό εσύ, τη Ζωή και την Αναστασία εγώ.

Πάμε και καμιά εκδρομή (εμείς του '60 οι εκδρομείς) και θυμόμαστε τα παλιά.

Μου 'λεγες για 'κείνο το Φορτηγό —που περιμένεις πάντα να ξανάρθει—, κι εγώ ζωγραφίζω τα όνειρα, τα οράματα και τους χορούς μας — στα παγκάκια όπου κοιμόσουν όταν πρωτοήρθες στην Αθήνα.

Πού 'ν' το επιτέλους αυτό το φορτηγό, Διονύση μου, να φέρει εκείνο το παιδί που ψάχνει μέσα από το τζάμι του φορτηγού να σε βρει; Αν δε φανεί, δεν το κουνάω από 'δω. Δεν έχει τέλος αυτό το παραμύθι. Δεν έχει τέλος αυτό το πανηγύρι.

Δεν έφυγες. Μη φεύγεις.

Δεν μπορώ να σε αποχωριστώ.

Δεν μπορώ να σε αποχαιρετήσω.

Κι ας μη μας μιλάς.

Έχεις πει τόσα πολλά. Έχεις τραγουδήσει τόσα πολλά. Τώρα;

Τώρα τα όργανα μια στιγμή σιωπούν. Ένα λεπτό όρθιοι. Σιωπή.

Και τη σιωπή την έχεις τραγουδήσει.

Τι τρέχει;

Ο Δικαιοπόλις νίκησε

Ο Νιόνιος νίκησε

βάλτε τα όργανα

Να παίξει η μπάντα

Φέρτε τα παιδιά μας

και τ' άλλα μας τα παιδιά

και τα εγγόνια

Ελάτε φίλοι και φίλες

ο Σαββόπουλος τραγουδά.

Α.Κ.

21/10/2025

*Ο Αλέξης Κυριτσόπουλος είναι εικαστικός.

Δεν μπορώ να σε αποχαιρετήσω. Κι ας μη μας μιλάς. Έχεις πει τόσα πολλά. Έχεις τραγουδήσει τόσα πολλά. Τώρα;

Στέφανος Ρόκος

Πορτρέτο του Διονύ-
ση Σαββόπουλου από
τη θεματική έκθεση
«στο υπόγειο νησί
του», Γκαλερί Ζου-
μπουλάκη, χειμώνας
2014, με αφορμή τα
70στά του γενέθλια

Όταν μπήκε ο Σαββόπουλος έγινε το θαύμα, θαύματα έκανε μια ζωή

Του Στάθη Δρογώση*

«Μπαμπά, πέθανε ο Σαββόπουλος...». Στο τηλέφωνο η κόρη μου 13 ετών. Δεν είπε καν γεια. Ήξερε πόσο θα ταραζόμουν όταν θα το μάθαινα και με πήρε η ίδια για να μην το δω μόνος. Ήξερα ότι πέρναγε δύσκολα. Αλλά πάλευε τόσο πολύ τα τελευταία χρόνια και νόμιζα ότι και τώρα θα έβγαινε νικητής.

Εκεί γύρω στα 10 τον είδα πρώτη φορά. Εκπομπή στην ΕΡΤ «Ζητώ το ελληνικό τραγούδι».

Μετά, στα στούντιο που παίζαμε μουσική στο γυμνάσιο, ένας φίλος έφερε το «Βρώμικο ψωμί».

Αυτό ήταν! Αρχές δεκαετίας '90 και η καριέρα του προσωρινά στα κάτω της. Δεν ήξερα τότε τον λόγο. Έπαιζε σε ένα σινεμά, κάτι τέτοιο, με λίγο κόσμο. Πήγα και έπαθα σοκ.

Ρούφηξα με μανία όλους τους δίσκους με τη σειρά. Στο μυαλό μου ήταν σαν τους Beatles. Κάθε δίσκος του ένα σύμπαν. Τελευταίο κατάλαβα το «Φορτηγό». Δεν υπάρχει τέτοιο ντεμπούτο σε κανένα καλλιτέχνη. 20 ετών και η ποίηση, η αρμονία, η μελωδία είναι ασύγκριτες. Αγαπημένος δίσκος; Δεν ξέρω! Πότε κοιμόμουν αγκαλιά με τον «Μπάλλο», πότε με το «Περιβόλι». Αλλά η «Ρεζέρβα»;

«Τα τραπεζάκια»; Τώρα τελευταία ακούω τα «Δέκα χρόνια κομμάτια».

Την «κα Μάνου» ή την «Θεία Μάρω» την παίζαμε στις συναυλίες στο πρώτο μου συγκρότημα. Στα Φώτα που Σβήνουν. Δεν μπορώ να γράψω κείμενο με ροή. Γιατί έχω χάσει έναν συγγενή. Έναν άνθρωπο που μου άλλαξε τη ζωή.

Ποιος είναι ο Σαββόπουλος; Είναι ο ποιητής που άλλαξε όλο το νέο ελληνικό τραγούδι; Είναι ο συνθέτης ασύλληπτης τεχνικής με τις τρομερές μετατροπές, μελωδίες και ενορχηστρώσεις; Είναι ο τραγουδιστής με τη βραχνή φωνή που σε υπνωτίζει; Ο σκηνοθέτης; Ο λεξιπλάστης; Ο δημοσιολόγος σχολιαστής; Όλα αυτά μαζί και κάτι παραπάνω. Ο

Σαββόπουλος είναι από τους λίγους που στην τέχνη του έκαναν διάλογο η ελληνική παράδοση και η σύγχρονη παγκόσμια τραγουδοποιία. Είναι επαρχιώτης Βαλκάνιος και κοσμοπολίτης μαζί. Είναι αστός και χίπς μαζί. Είναι και κωλοέλληνας και υμνητής της ελληνικότητας στο «Ας κρατήσουν οι χοροί».

Δεν χωράει σε ένα κείμενο το πνεύμα του. Είχα την τύχη να έρθει σε δίσκο μου να τραγουδήσει. Δεν θα ξεχάσω ποτέ μα ποτέ τι έκανε στο στούντιο! Λίγο πριν, λιγομίλητος ευγενής στο αμάξι. Και όταν έβαλε τα ακουστικά... Ξεχύθηκε ένας δράκος ερμηνείας μέσα στο στούντιο Σιέρρα. Γιατί, εκτός από όλα τα άλλα, δεν υπάρχει ερμηνευτής σαν τον Σαββόπουλο. Ακούγαμε με τον ηχολήπτη το κομμάτι και δεν πιστεύαμε στα αυτιά μας. Το άλλαξε χωρίς να το αλλάξει. Μια ανεπαίσθητη αλλαγή στον τόνο εδώ κι εκεί, μια λεξούλα μια συλλαβή, και ξαφνικά το τραγούδι έγινε όπως το φανταζόμουν. Γιατί διαλέξαμε ένα παλιό μου, που όταν το έγραφα τον είχα σκεφτεί. Στην πρώτη ηχογράφηση, που ήμουν μόνος, δεν τα είχα καταφέρει. Όταν μπήκε ο Σαββόπουλος έγινε

το θαύμα.

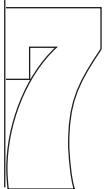
Θαύματα έκανε μια ζωή. Δεν θα ασχοληθώ με τους εμμονικούς που τον κρίνουν πολιτικά. Καταρχήν δεν πολιτεύτηκε ποτέ! Και οι αλλαγές των απόψεών του έγιναν επειδή ήταν ειλικρινής! Δεν ήταν ιδιοτελής. Και σε πολλά έπεσε μέσα. Και δεν είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που φυλακίστηκε από τη Χούντα να κατηγορείται από επαναστάτες του καναπέ. Αντάρτες της πορδής με τα λεφτά του μπαμπά, που λέει και το πνευματικό του παιδί ο Πορτοκάλογλου.

Αλλά θα κλείσω αυτό το παραλήρημα με αγάπη και όχι με γκρίνια. Ναι, είναι από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες που έβγαλε αυτή τη χώρα. Αλλά όσοι πονάμε δεν είναι για αυτό. Ο Σαββόπουλος είναι ο πατριάρχης της φυλής των ελλήνων τραγουδοποιών. Τα τραγούδια μας είναι παιδιά του. Αυτός έδειξε τον δρόμο. Αυτός πληγώθηκε, γυμνώθηκε μπροστά στο κοινό. Είναι ο πατέρας μας. Και τον χάσαμε. Και πονάμε. Σε ευχαριστούμε για όλα, Νιόνιο. Για όλα!

*Ο Στάθης Δρογώσης είναι τραγουδοποιός

Από το στούντιο Σιέρρα, τον Νοέμβριο του 2017, για το τραγούδι «Λουλούδια στον γκρεμό»

Αυτός πληγώθηκε, γυμνώθηκε μπροστά στο κοινό. Είναι ο πατέρας μας. Και τον χάσαμε. Και πονάμε. Σε ευχαριστούμε για όλα, Νιόνιο.

Αρχηγός σ' αυτό το πανηγύρι

Της Μυρσίνης Γκανά*

Ο Διονύσης Σαββόπουλος μου έδινε πάντοτε τα λόγια για να μην είμαι μοναχή. Αισθάνομαι πως του οφείλω σε μεγάλο βαθμό τα ελληνικά που μιλάω και γράφω, ακούω τα τραγούδια του από πριν γεννηθώ και με θυμάμαι ακόμα, παιδί, να ξαφνιάζομαι από την παράξενη (για μένα) σύνταξη «αλλά τέτοιαν ώρα μη βαρύνω τους», και να αντιλαμβάνομαι, διαισθητικά μόνο, πόση σημασία έχει η θέση μίας και μόνο λέξης, πώς μπορεί ξαφνικά ο λόγος να σε αποσταθεροποιήσει.

Αισθάνομαι πως έχει περιγράψει την Ελλάδα καλύτερα από τον καθένα, και μετά αναρωτιέμαι μήπως στην πραγμα-

τικότητα βλέπω απλώς την Ελλάδα μέσα από τη δική του περιγραφή. Οι εικόνες που φτιάχνει στα τραγούδια του, η κάθε του λέξη για να περιγράψει τον κόσμο, μέσα κι έξω, είναι ο ορισμός της ποιητικής ματιάς, δεν μπορώ να σκεφτώ ότι υπάρχει άνθρωπος που συγκινείται με το έργο του Σαββόπουλου και ταυτόχρονα νομίζει πως δεν μπορεί να διαβάσει ποίηση. Είναι σαν να ανοίγει διαρκώς μυστικά τούνελ στο έδαφος της πραγματικότητας και να σε βγάξει σε μια νέα, αναπάντεχη πλευρά απ' όπου βλέπεις το τοπίο της ύπαρξης με διαφορετικό βλέμμα, κι αυτό είναι τεράστιο μάθημα, τεράστια παρηγοριά. Είχε πρόσβαση σε ένα πολύ βαθύ υπόγειο ρεύμα, απ' το οποίο έφερνε στην επιφάνεια για χάρη μας σπάνια πετράδια, κάνοντάς μας να κρατάμε την ανάσα μας και να βουτάμε κι εμείς, όλο και πιο βαθιά και επίμονα.

Οι τεράστιοι καλλιτέχνες υψώνονται πολύ πέρα από τους χαρακτηρισμούς καλός ή κακός άνθρωπος – αυτό αφορά μόνο τους πολύ κοντινούς τους – αριστερός ή δεξιός, επαναστάτης ή βολε-

μένος. Γιατί ακριβώς δεν είναι απολύτως ανθρώπινα όντα, είναι μεσάζοντες που επικοινωνούν με κάποια πέρα μέρη που εμείς γνωρίζουμε μόνο χάρη σ' εκείνους, και υποψιάζομαι ότι αυτό συμβαίνει ερήμην τους σχεδόν. Είναι οι μόνοι πραγματικοί μάγοι – κι αυτό ήταν ο Σαββόπουλος, ένας μάγος που μεταμόρφωνε τα πάντα. Το πιο πετυχημένο κόλπο του είναι ότι δεν θα πεθάνει ποτέ, γιατί κατάφερε να γίνει ένα με το σώμα και την ψυχή μας, γιατί θα επισκέπτεται πάντα τα κύτταρά μας.

Μπορώ να διηγηθώ άπειρες ιστορίες για το πώς τα τραγούδια του μπλέκονται στην προσωπική μου ιστορία και φωτίζουν την περιπλάνησή μου. Αλλά, όλο και περισσότερο, νιώθω πλέον αυτά τα πράγματα σαν πολύτιμα αγαθά, που κρατάω φυλαγμένα σε ένα κουτί που μι-σανοίγω κάθε τόσο για να κοιτάξω μόνο εγώ και να βεβαιωθώ πως είναι ακόμα εκεί. Σ' αυτό το πανηγύρι της ζωής μου θα συνεχίσω χωρίς τον αρχηγό, τώρα γονατίζω και το αίμα του φιλό.

**Η Μυρσίνη Γκανά είναι ποιήτρια, μεταφράστρια.*

Ιφιγένεια Καμπέρη

Πορτρέτο του Διονύση Σαββόπουλου από τη θεματική έκθεση «στο υπόγειο νησί του», Γκαλερί Ζουμπουλάκη, χειμώνας 2014, με αφορμή τα 70στά του γενέθλια

Οι βασικές μου οι αρχές: τι έμαθα ακούγοντας Σαββόπουλο

Του Γιάννη Παλαβού*

Είμαι ένας από τους χιλιάδες ανθρώπους, για τους οποίους ο Σαββόπουλος στάθηκε καθοριστικός για την αισθητική και, τελικά, για τη συγκρότησή τους. Από την εφηβεία μου, όταν άνοιγα νοερά διάλογο μαζί του, ως τα τελευταία χρόνια, όταν πάσχιζα να πείσω φίλους και γνωστούς πως όσα του καταλογίζουν, ενίοτε δικαιολογημένα, δεν μειώνουν το καλλιτεχνικό του μέγεθος, η σχέση μου με το έργο του δεν άλλαξε: είναι μια σχέση μαθητείας, που με πλούτισε περισσότερο, νομίζω, απ' ό,τι η τριβή με το έργο οποιουδήποτε άλλου δημιουργού – κι ας μην είμαι τραγουδοποιός, ας δοκιμάζομαι αλλού δημιουργικά. Θα προσπαθήσω, λοιπόν, συμβάλλοντας στο αφιέρωμα της Α.Υ., να συνοψίσω τι έμαθα ως ακροατής του.

Πρώτον, έμαθα αυτό που ένας συνεργάτης του μου είπε πριν από μια εικοσαετία, ένα

βράδυ στις Πρέσπες, όταν δούλευα ως βοηθός παραγωγής στα «Πρέσπεια» κι ο Σαββόπουλος τραγουδούσε στον Άγιο Αχίλλειο: «Ο Διονύσης έπαιξε, έχασε και κέρδισε το κοινό του δέκα φορές· αυτό δεν το 'κανε κανένας». Ο Σαββόπουλος, διατρέχοντας τις δεκαετίες ενεργός πνευματικά, δεν συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις του κυρίαρχου ρεύματος κάθε εποχής, αλλά αναζήτησε ένα νόημα πέραν της διανοητικής και αισθητικής ορθοδοξίας. Αυτό το έπραξε με βαρύ τίμημα επί τριάντα χρόνια, ώσπου κουράστηκε να το πληρώνει. Πρώτο μάθημα, λοιπόν, είναι η σημασία (και τα όρια) της ανυπακοής. Γιατί, όπως είπε ένας άλλος σπουδαίος τραγουδοποιός, «όποιος παντρεύεται το πνεύμα μιας γενιάς, μένει χήρος από την επόμενη» (η φράση είναι του Λέοναρντ Κοέν).

Το δεύτερο μάθημα είναι η αισθητική ανεξαρτησία, δηλαδή το «ώσπερ την μέλιτταν», το «μυρίσαι το άριστον», το «μικτό αλλά νόμιμο»: η πρακτική της ανάμιξης ετερόκλητων στοιχείων, τα οποία, φιλτραρισμένα από το προσωπικό βλέμμα, το ταλέντο και τον μόχθο, παράγουν υψηλή τέχνη. Ποιος άλλος συναίρεσε τον Μπαγιαντέρα με τον Ντίλαν, τον Ζάπα με τον Χατζιδάκι, τον Πεντζίκη με τον Μενιδιάτη, για να σμιλεύσει ένα ιδίωμα που δεν μοιάζει ούτε με ό,τι το άρδευσε ούτε με οτιδήποτε άλλο; Να το δεύτερο μάθημα, η δεύτερη αρχή: αν έχεις μάτια να δεις, εφόσον η εγρήγορση, η πνευματική διαθεσιμότητα και η απορία σε κινούν, όλα είναι υλικό που μπορείς να αξιοποιήσεις, μεταβολίζοντάς το, διά των κόπων και της ικανότητάς σου, σε τέχνη (πληρώνοντας το τίμημα: τέχνη χωρίς τίμημα δεν υπάρχει).

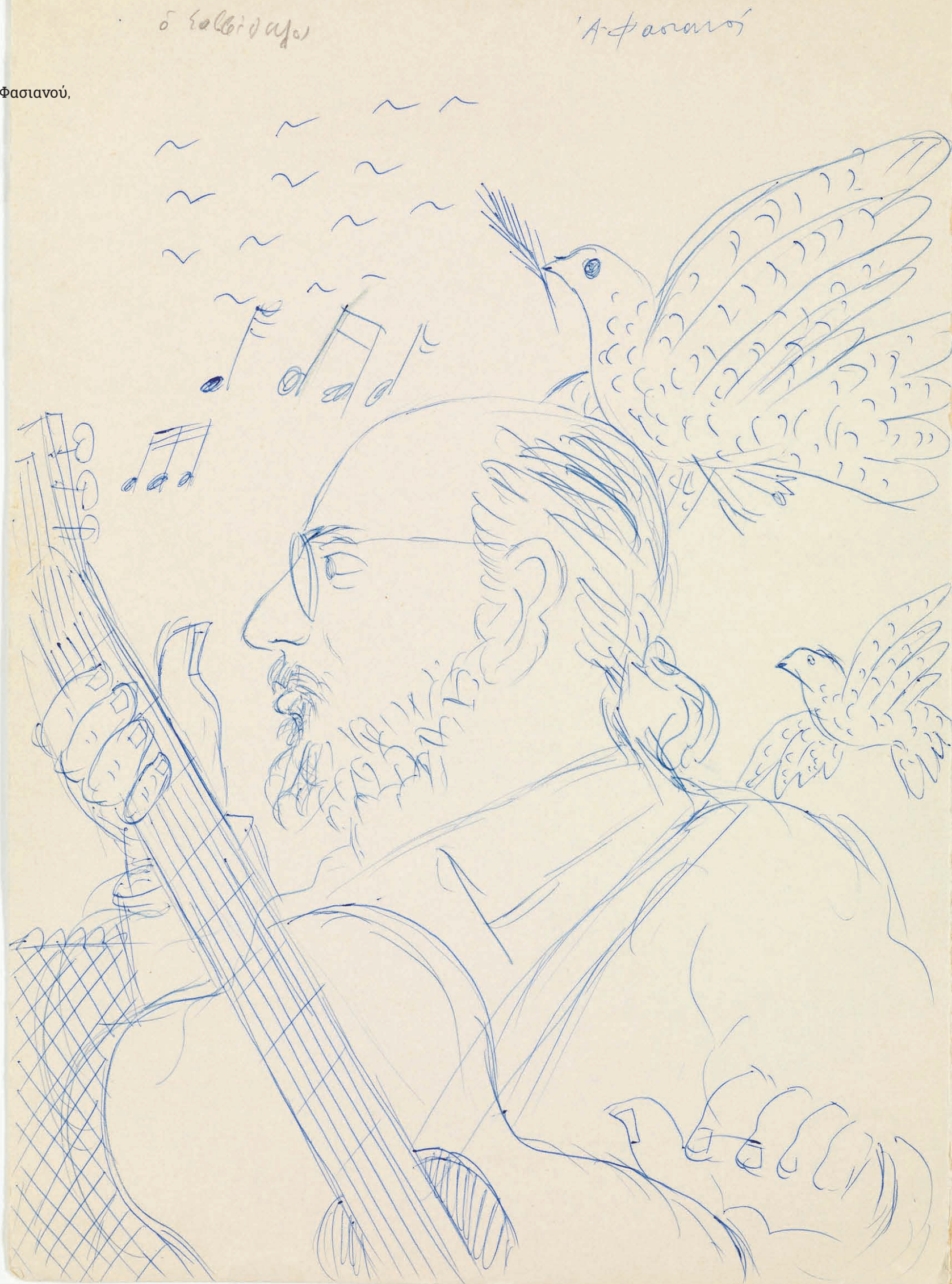
Το τρίτο μάθημα είναι το δύσκολο κοί-

ταγμα στον καθρέφτη, ό,τι βρίσκεται στην περιοχή που ορίζεται ανάμεσα στις έννοιες «ειλικρίνεια», «αλήθεια», «εξομολόγηση», «βίωμα» και –πάλι– «τίμημα». Πώς γίνεται ένα τόσο προσωπικό έργο να αφορά τους άλλους, και μάλιστα όχι άλλους πέντε αλλά άλλα πέντε εκατομμύρια, που ανήκουν σε διαφορετικές γενιές με διαφορετικά βιώματα; Το έργο του Σαββόπουλου, όσο κλισέ κι αν ακούγεται η διατύπωση, είναι οικουμενικό επειδή είναι προσωπικό, επειδή ψηλαφεί με ειλικρίνεια, αλήθεια και εξομολογητικά το βίωμα, καταβάλλοντας το τίμημα μιας πικρής επίγνωσης. Δεν μιλώ για ομφαλοσκοπηση και επιδεικτικό ξεγύμνωμα, αλλά για το διαρκές σκάψιμο προς έναν βαθύτερο, νέο και φωτεινό –για όσο κρατήσει αυτό το φως– εαυτό. Θα μπορούσα να συνεχίσω για πολύ, περιορίζομαι όμως σε μια τελευταία βασική αρχή: στην ανάγκη διαφύλαξης του προσώπου μέσα στο πλήθος, στην επιθυμία συμμετοχής στην κοινή γιορτή, στην καλλιέργεια ενός συλλογικού χώρου που θα μας περιέχει ανυψώνοντάς μας, διασώζοντας όμως τη μοναδικότητα, την ιδιοπροσωπία. Το έργο είναι δέντρο: οι ρίζες είν' ο εαυτός και τα κλαδιά οι άλλοι, εξ ου κι οι ρίζες δεν γίνεται να καταργηθούν (αλλά και ούτε να προεξέχουν απ' το χώμα) να το **τέταρτο μάθημα**.

Τα εφαρμόζω όλ' αυτά; Κάνω ό,τι μπορώ, είναι η απάντηση, όχι πάντα με το επιθυμητό αποτέλεσμα. Χρωστώ, όμως, τη συνειδητοποίησή τους στον Σαββόπουλο. Κι όπως έλεγε κι ο ίδιος: «Να 'μαστε καλά ν' αποτυγχάνουμε».

**Ο Γιάννης Παλαβός είναι πεζογράφος και μεταφραστής.*

Σκίτσο με στίλο
του Αλέκου Φασιανού,
τέλη του 1990

Σαββόπουλος Long Play: Το τελε

Ζωντανός στην τηλεόραση του ΣΚΑΪ, σε μία αριστουργηματικά σειρά. Ένα πορτρέτο του Διονύση Σαββόπουλου και μιας

Της Δήμητρας Γκρους*

«Έχουμε να μάθουμε στα παιδιά την αγάπη. Αλλά επειδή η αγάπη δεν διδάσκεται, παρά μόνο με το παράδειγμα – πρέπει να σ’ αγαπήσουν για να μάθεις κι εσύ να αγαπάς... Κι έχουμε κι άλλα ωραία πράγματα να τους μάθουμε: τη μουσική, την ιστορία της αγαπημένης μας πατρίδας. Ναι, όλα αυτά. Όμως χωρίς αγάπη – δεν γίνεται τίποτα»... Ακούω τον Δ. Σαββόπουλο να το λέει σε μια παλιά συνέντευξη, και σκέφτομαι όλο αυτό το σύμπαν της αγάπης που αντάλλαξε με όλους εμάς, αυτά τα 60 χρόνια. Κι έτσι, ακόμα κι αν το περιμέναμε, η είδηση μας συντάραξε – είναι από τους θανάτους που πιστεύεις ότι δεν θα συμβούν ποτέ.

24 ώρες μετά, το βράδυ της Τετάρτης, όσοι βλέπαμε στον ΣΚΑΪ –εκτάκτως– το **Σαββόπουλος Long Play**, το πρώτο από τα έξι επεισόδια που μόλις ολοκληρώνονται και θα προβληθούν μέσα στον Δεκέμβρη, νιώσαμε σαν η ζωή να συνεχιζόταν κανονικά – μόνο πιο πλούσια. Παράξενο να σε παρηγορεί εκείνος που πενθείς. Ο τρόπος που σε κοιτάζει στα μάτια και αισθάνεσαι σαν να μιλάει σε σένα προσωπικά, αυτός ο μάγος της αφήγησης που ποτέ δεν άρνησε τίποτα στην τύχη κι όμως σαν να μιλούσε κάθε φορά από την καρδιά του, σαν να μας έλεγε εκείνο το βράδυ από την οθόνη της τηλεόρασης: «εγώ είμαι εδώ».

Τα επεισόδια του Long Play τα περίμενα, καθώς είχα την τύχη να βρεθώ στο στούντιο στο τελευταίο, 6ο γύρισμα. Το αποτέλεσμα ξεπέρασε κάθε προσδοκία, ένα μικρό αριστούργημα – από αυτά που μπορεί να δεις μόνο στο σινεμά. Εκείνη την ηλιόλουστη μέρα, 28 Μαΐου, θυμάμαι τα λίγα λόγια που αντάλλαξα με τον Διονύση Σαββόπουλο, όταν με σύστησε η στενή του συνεργάτιδα Ελένη Καλέση: «*Κυρία Γκρους... ελάτε*». Εκείνος, με μια πηγαία ευγένεια: «*Όλους επαίνους είστε... σας χιλιοευχαριστώ, καλή μου*». Αναφερόταν στο μεγάλο αφιέρωμα που είχαμε ετοιμάσει στην ATHENS VOICE για τη ζωή και το έργο του, μαζί με δύο σαββοπουλικούς φίλους, τον Δημήτρη Καραμπέλα και τον Πάννη Παλαβό. «*Να ξέρετε ότι μιλούν μεταξύ τους με στίχους σας*», του είπα. «*Πού έχετε μεγαλώσει; Αθήνα;*» «*Χαλκίδα!*» «*Σκαρίμπας, μάλιστα!*». Ήταν βιβλιοφάγος, όλη του τη ζωή. Είχα περάσει πολλούς μήνες μελετώντας το έργο του και ακούγοντας τραγούδια του. Λίγο μετά ακολουθήσαν και οι συναυλίες στο Rockwave.

Οι επόμενες δύο ώρες πέρασαν δίπλα στον σκηνοθέτη Αντρέα Λουκάκο και το συνεργείο, στον δημιουργικό αναβρασμό του γυρίσματος – κι εκείνον, τον Διονύση Σαββόπουλο, στη σκηνή να μας καθηλώνει. Στο τελευταίο πια επεισόδιο είχαν φτάσει πια στο «*Μη πετάξεις τίποτα*» και τον «*Χρονοποιό*». Η αφήγησή του, βασισμένη στα κείμενα του βιβλίου «*Γιατί τα χρόνια τρέχουν χύμα*», μετέφερε το δικό του βίωμα κάθε εποχής. Δέκα δίσκοι, έξι επεισόδια. Μετά από κάθε γύρισμα, ο Αντρέας Λουκάκος και ο Αλέξης Κυριτσόπουλος πήγαιναν στο σπίτι του, έβλεπαν μαζί το υλικό, ξαναδούλευαν, δοκίμαζαν, αναζητούσαν τη σωστή σειρά. Η ιδέα του Αντρέα –ο Σαββόπουλος σε μια καρέκλα σκηνοθέτη, να μιλά μπροστά σε μαύρο φόντο– έδωσε τον άξονα πάνω στον οποίο «χτίστηκαν» τα animation, οι φωτογραφίες, τα αποσπάσματα από παλιές συναυλίες. Κι έτσι ανάμεσα στις αφηγήσεις του παρεμβάλλονταν τραγούδια από τους δίσκους, συνοδευμένα από animation με ζωγραφίες που φιλοτέχνησε ο Αλέξης Κυριτσόπουλος ειδικά για την εκπομπή. Παράλληλα, ο Παύλος Τσίμας τοποθετούσε τα γεγονότα στο κοινωνικοπολιτικό τους πλαίσιο, με εικόνες αρχείου, επίκαιρα και συνεντεύξεις μουσικών που τον συνδέουν – Δεληβοριάς, Τανάγρη, Φαραντούρη, Γερμανός και άλλοι. Καταλαβαίνει κανείς πόση δουλειά, πόση αγάπη και επιμέλεια κρύβεται από πίσω. Με την καλλιτεχνική σφραγίδα του **Αλέξη Κυριτσόπουλου**.

Πριν αρχίσει το γύρισμα, τον πλησιάζω και μιλάμε. Χαίρεσαι να είσαι κοντά του. «*Εγώ τον Διονύση τον γουστάρω πολύ. Είμαι σαν τον Συρανό ντε Μπερζεράκ – αισθάνομαι ότι είμαι κρυμμένος κάπου, και ότι μιλάει ο Διονύσης εκ μέρους μου*». Όπως ο Συρανό έδινε τις λέξεις στον Κριστιάν για να μιλήσει στη Ρωξάνη, έτσι κι εκείνος ένιωθε πως ο Σαββόπουλος τραγουδούσε όσα εκείνος θα ήθελε να πει. «*Με εκφράζει πάρα πολύ*», μου λέει. Από την αρχή: «*Στην αρχή ήμασταν ανύποπτοι, όσο περνούσαν τα χρόνια το συνειδητοποιούσα – μου αρέσει πάρα πολύ. Υπάρχει ένα τραγούδι που λέει για τα παιδιά που ‘χουν χαθεί, που πήγαν σε στοιχειωμένα δάση, σε σπηλιές, σε πειρατές... και τελειώνει στις λυπημένες πολιτείες, πέφτει μια κίτρινη βροχή... μου λες στο σπίτι να γυρίσω, μου λες να αλλάξω πια ζωή. Σαν να μιλάει σ’ έναν φίλο, αλλά όλο αυτό το παραμυθένιο το παίρνει μέσα του, και ταυτίζεται μ’ αυτά τα χαμένα παιδιά, κατάλαβες;*»

«Όταν κάνω εξώφυλλα του Διονύση, ακούω τα τραγούδια εκατό φορές. Μόνο τον Μπρασένς έχω ακούσει ισάξια», συνεχίζει. «*Αυτό το προσωπικό στοιχείο μ’ αρέσει πάρα πολύ. Κάτι άλλο που μας κάνει να κολάμε είναι ότι λέμεαστεία, υπάρχει χιούμορ. Που είναι καίριο, γιατί, ενώ μπορεί να τραγουδάει κάτι πολύ βαρύ, μετά λέει ποιος είμαι εγώ, πού πάω, δεν έχω ήχο, δεν έχω υλικό... Αυτή η αυτο-αμφισβήτηση δεν είναι μόνο υπαρξιακή – υπάρχει ένας σαρκασμός κι ένα χιούμορ*».

Στο έργο του Κυριτσόπουλου και στη φιλία του με τον Σαββόπουλο υπήρχε πάντα αυτή η λεπτή γραμμή: μια συνάντηση δύο κόσμων – του λόγου και της εικόνας, του χιούμορ και της ποίησης. Γι’ αυτό και όταν δούλευαν μαζί, υπήρχε μια αμοιβαία αναγνώριση: ο ένας καταλάβαινε τον άλλον χωρίς να χρειάζονται πολλά. Τώρα, στο Long play, η ζωγραφική του, κινούμενη μέσα από τη δουλειά των animators Νίκου Κέλλη και Ειρήνης Βιανέλλη δίνει σχήμα και υπόσταση στις εικόνες από τα τραγούδια – πόσο ωραία ταιριάζουν, πόσο συγκινητικά συνοδεύουν το ένα το άλλο.

Θα το επιβεβαιώσει και ο **Αντρέας Λουκάκος**. Η δυσάρεστη είδηση τον βρήκε να δουλεύει πάνω στο πρότζεκτ που ετοίμαζαν οι τρεις τους, τους τελευταίους μήνες.

«Δούλεα στο μοντάζ – ήταν πολύ παράξενη η αίσθηση να βλέπω μπροστά μου τον Σαββόπουλο στην οθόνη, κι εκείνη τη στιγμή να μου πουν ότι έφυγε... Είχε προλάβει όμως να κάνει δύο συναυλίες που τις ήθελε πολύ, να γράψει ένα βιβλίο, και να πρωταγωνιστήσει σε μια τηλεοπτική εκπομπή μετά από πάρα πολλά χρόνια. Ήταν σαν να ήθελε να ολοκληρώσει όλα όσα είχε μέσα του, σαν να είχε πει “θέλω να κάνω κάποια τελευταία πράγματα και μετά ας φύγω”. Πατί ταιριαζόταν, το έβλεπες ότι δεν ήταν καλά στην υγεία του, ζοριζόταν και για απλά πράγματα».

Όλα αυτά που υλοποίησε ήταν ευτυχία για εκείνον. Όταν είχε πάει ο Αντρέας σπίτι του, μόλις είχε γυρίσει από τη συναυλία στη Θεσσαλονίκη, και τον είχε ρωτήσει «*πώς πήγατε, κύριε Σαββόπουλε;*», εκείνος είχε απαντήσει: «*Θριάμβος!*». «Ήταν πολύ χαρούμενος, πραγματικά, έλαμπε ολόκληρος! Γι’ αυτόν ήταν σημαντικό, νομίζω, το να δίνει χαρά στον κόσμο και να του λένε καλά λόγια. Το έβλεπες ακόμα και τώρα, που ήταν 80 χρονών, ο πιο αναγνωρισμένος εν ζωή καλλιτέχνης στην Ελλάδα, ότι το ήθελε και το χαιρόταν. Θυμάμαι που του είπα κάποια στιγμή, “πώς γράψατε αυτό το τραγούδι, το Ζεϊμπέκικο; Είναι το

μεγαλύτερο τραγούδι που έχει γραφτεί ποτέ στην Ελλάδα”, και μου απάντησε πολύ απλά, με μια αθωότητα: “Σ’ ευχαριστώ πάρα πολύ που μου το λες αυτό, με συγκινείς...”. Το χαιρόταν αληθινά, σαν να άκουγε καλά λόγια για πρώτη φορά, σαν ένα παιδί 16 χρονών που μόλις γράφει το πρώτο του τραγούδι. Νομίζω ότι ο Διονύσης Σαββόπουλος έδωσε στον κόσμο πάρα πολλά συναισθήματα, πάρα πολλή γλύκα, γέννησε σκέψεις προβληματισμό, μας έδωσε πάρα πολλά να μας συντροφεύουν, να μένουν στο μυαλό μας και να είναι μαζί μας στις δύσκολες στιγμές... και πίσω ήθελε την αγάπη και την αναγνώριση».

Ο Αντρέας μού μεταφέρει τις εντυπώσεις του από τη συνεργασία τους για το «Long play». «Όταν έβλεπε κάτι που του άρεσε, έκανε σαν μικρό παιδί, και πάνω στον ενθουσιασμό τον έβλεπες να τραγουδάει κι αυτός τα τραγούδια του, που ακούγονταν στο μοντάζ. Σαν να ακούει ένα τραγούδι και του αρέσει η μουσική του, σαν να τον συνεπαίρνει αυτό που άκουγε – κι αυτό ήταν πολύ ωραίο! Ο καλλιτέχνης, πάνω απ’ όλα, πρέπει να αγαπάει το έργο του. Υπήρχαν στιγμές που στεκόταν όρθιος, γιατί είχε πάει να φέρει κάτι, και, ακούγοντας τη μουσική, μπορεί να χόρευε λίγο. Έβλεπες έναν άνθρωπο με τέτοιο κύρος, μια τόσο μεγάλη προσωπικότητα, να χαίρεται με μια ανόθευτη χαρά – το ζούσε πραγματικά».

Στον Αντρέα έκανε εντύπωση η σχέση του με τον Αλέξη Κυριτσόπουλο. «Χαιρόταν που έβλεπε πάντα μαζί μου και τον φίλο του, δεν γκρίνιαζε που δεν ένιωθε καλά, το αντίθετο. Είχε μέσα του μια παιδικότητα. Ο Σαββόπουλος φαινόταν σοβαρός, αλλά στην πραγματικότητα του άρεσε πολύ το παιχνίδι. Οι δυο τους ήταν ικανοί να φτιάξουν κάτι εντελώς απρόβλεπτο. Τους άρεσε το παραμύθι, να παίζουν... Αν προσέξεις τους στίχους του Σαββόπουλου, από ένα σημείο και μετά ξεφεύγουν – λες τι γίνεται εδώ; Κι ο Κυριτσόπουλος, εξίσου άτακτος και σπουδαίος άνθρωπος, ταίριαζε απόλυτα μαζί του. Είχαν και οι δύο αξίες μέσα τους, γι’ αυτό και η σχέση τους ήταν τόσο δημιουργική. Εκτιμούσαν βαθιά ο ένας για τον άλλον, και έπαιζαν και λίγο μεταξύ τους, “που είσαι, ρε Αλέκο” και “άσε, ρε Διονύση”, δύο παλιοί φίλοι που αγαπιούνται πάρα πολύ».

Μέσα από αυτή τη βαθιά, τρυφερή σχέση έβγαίνει όλη η μαγεία που βλέπουμε τώρα στην οθόνη. «Όταν βλέπαμε τα animations του Κυριτσόπουλου, που ήταν παιχνιδιάρικα και τον κοροΐδευαν λίγο χαμογελαστά, του άρεσε, ζητούσε κι άλλο. Είχε αίσθηση του αυτοσαρκασμού – του άρεσε να τον πειράξεις μέσα στα όρια, το εκτιμούσε, αρκεί να υπήρχε αισθητική. Νομίζω πως ο Σαββόπουλος είχε μάλλον δύο πλευρές: αυτός που έγραψε τα τραγούδια, και αυτός που ήταν στον έξω κόσμο, ο εαυτός του, η προσωπικότητά του. Και νομίζω ότι είναι ένας άνθρωπος και λίγο μαζεμένος, σαν ντροπαλός ώρες ώρες, με μια συστολή, σαν να μην είναι το ίδιο άνετος όπως όταν γράφει τα τραγούδια, όταν συναναστρέφεται με τον κόσμο. Θέλει πάντα να έχει έτοιμα τα λόγια του, ενώ τα τραγούδια του είχαν ένα πνεύμα τρομερά ελεύθερο». Ο Αντρέας μερικές φορές, όσο μιλάμε, χρησιμοποιεί χρόνο Ενεστώτα, αντί για Παρατατικό.

«Κι επίσης τα τραγούδια είναι τρομερά δουλεμένα, κι αυτό μου έκανε πάντα εντύπωση. Και ο ίδιος και ο Κυριτσόπουλος έδιναν τεράστια σημασία στη λεπτομέρεια. Όταν φτιάχναμε τα επεισόδια, ήθελε συνέχεια να ξαναδούμε σκηνές: “Αυτό να το αλλάξουμε”, “αυτό δεν μου αρέσει”, “ας το ξαναδούμε”, και εντέλει αυτό σημαίνει καλλιτέχνης για μένα. Ο Σαββόπουλος τον “Μπάλλο” τον δούλευε τρεις μήνες – ένα μόνο τραγούδι! Σκέψου τι σημαίνει αυτό:

10

Υταίο δώρο που μας άφησε

ολόκληρης εποχή σε σκηνοθεσία Αντρέα Λουκάκου και Αλέξη Κυριτσόπουλου, με αφηγητή τον Παύλο Τσίμα.

πόσες αλλαγές, πόση δουλειά... Σε μια εποχή που όλα είναι fast food και αναλώσιμα, τα τραγούδια του Σαββόπουλου μένουν, γιατί έχουν δουλευτεί πραγματικά».

Κάτι ακόμα που του έκανε εντύπωση ήταν η διακριτικότητα και αγάπη που του έχει η Άσπα. «Νομίζω ότι η Άσπα είναι ο άνθρωπος που ήταν δίπλα στον Σαββόπουλο και τον φρόντιζε, ουσιαστικά όμως, φρόντιζε να έχει πάντα ό,τι χρειάζεται για να μπορεί να είναι ο εαυτός του και να έχει τον χρόνο και τον χώρο να δημιουργεί. Και νομίζω ότι του τα έδινε με πολύ μεγάλη αγάπη και πολύ μεγάλη χαρά».

Στα γυρίσματα υπήρχαν στιγμές που ήταν καταπονημένος; «Κάποιες φορές ήθελε να τελειώνουμε πιο γρήγορα, κι εμείς προσπαθούσαμε να τον διευκολύνουμε όσο μπορούσαμε. Παρ' όλα αυτά, ήταν πάντα ευγενής, γλυκός, με καλή διάθεση για όλους, μιλούσε με τρομερή τρυφερότητα και γλυκύτητα. Το άγχος μου δεν ήταν να βγει το αποτέλεσμα τέλειο, αλλά να μη ζοριστεί εκείνος... Τώρα που βλέπω τόσο κόσμο να γράφει γι' αυτόν, νιώθω πως ο καθένας είχε κάτι δικό του μέσα στον Σαββόπουλο, όλους τους έχει αγγίξει μ' έναν τρόπο. Ο Σαββόπουλος αφήνει πίσω του μια πολύ γλυκιά αίσθηση. Το Long play είναι ένα ταξίδι στη ζωή και τη δημιουργία του, αλλά και ένα όμορφο, διακριτικό αποχαιρετιστήριο από όλους εμάς που είχαμε την τύχη να τον γνωρίσουμε από κοντά» μου λέει ο Αντρέας με αυτή την απαλότητα και ευγένεια που διακρίνουν και τον ίδιο σαν άνθρωπο

Αν θέλουμε όμως να δούμε πώς ξεκίνησε όλο αυτό, η ιδέα των 6 επεισοδίων ανήκει στον πρώην πρόεδρο της ΕΡΤ και νυν επικεφαλής του ΣΚΑΙ **Κωνσταντίνο Ζούλα**. Οι πιο σημαντικές μουσικές εκπομπές των τελευταίων χρόνων, που έγιναν στην τηλεόραση, ήταν δικές του προτάσεις – όπως συνέβη, άλλωστε, και με το «Μουσικό Κουτί». Μιλώντας μαζί του, μου εκμυστηρεύθηκε ότι αυτά τα ντοκιμαντέρ ήταν κάπως σαν παιδικό του όνειρο.

«Μεγάλωσα κατά κυριολεξία με τα τραγούδια του Σαββόπουλου, και επομένως όταν το 2019 ανέλαβα πρόεδρος στην ΕΡΤ, ένα από τα πρώτα πράγματα που θεώρησα αυτονόητο να κάνω ήταν να ψηφιοποιηθεί η πιο εμβληματική μουσική εκπομπή στην ιστορία της ελληνικής τηλεόρασης. Τα 18 επεισόδια της εκπομπής “Ζήτω το Ελληνικό Τραγούδι” που προβλήθηκαν το 1986. Όταν ενημέρωσα τον Διονύση Σαββόπουλο ενθουσιάστηκε. Και κυρίως για τη δυνατότητα να μπορεί κάποιος να παρακολουθεί στο εξής αυτές τις εκπομπές όχι όταν προβάλλονταν σε επανάληψη, αλλά όποτε ο καθένας το επιθυμούσε. Μάλιστα βιντεοσκοπήσε και ένα βίντεο δηλώνοντας τον ενθουσιασμό του για τη νεοσύστατη τότε πλατφόρμα της ΕΡΤ. Και κάπως έτσι, και με το θάρρος που είχα γνωρίζοντας τον από μικρός, του έβαλα τον σπόρο. “Νομίζω ότι μετά από τόσα χρόνια πρέπει να κάνετε κάτι καινούργιο στην τηλεόραση,” του είπα. “Είμαι σύμφωνος, αν βρούμε μια πρωτότυπη ιδέα” με προκάλεσε.

Μην τα πολυλογώ, όταν ήρθα τον Οκτώβριο του 2024 στον ΣΚΑΪ, είχα ήδη στο μυαλό μου την ιδέα να δημιουργήσουμε ένα ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στη ζωή του. Η αρχική σκέψη μου ήταν ο Παύλος Τσίμας, που ήξερα ότι ο Σαββόπουλος τον εκτιμά βαθιά και τον εμπιστεύεται, να αναλάβει την επιμέλεια των ντοκιμαντέρ ως οδηγός ενός Φορτηγού (όπως ήταν ο τίτλος του πρώτου του δίσκου), που αυτήν τη φορά όμως –60 χρόνια μετά– θα τον γύριζε από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη, και στις στάσεις εκείνος ως συνοδηγός θα πρωταγωνιστούσε διηγούμενος τις αφορμές που έγραψε τα τραγούδια του.

» Όταν είπα την ιδέα μου στον Σαββόπουλο ενθουσιάστηκε. Στην πορεία, όμως, και καθώς η υγεία του γινόταν ολοένα και πιο εύθραυστη, καταλήξαμε σε ένα γύρισμα πιο λιτό με εκείνον πάντα να είναι κεντρικός αφηγητής, τον Αντρέα Λουκάκο που ήξερα ότι ήταν επίσης Σαββοπουλικός να αναλαμβάνει τη σκηνοθεσία, τον καταπληκτικό Αλέξη Κυριτσόπουλο να εικονογραφήσει τον λόγο του με σκίτσα που θα έχουν για πρώτη φορά κίνηση και τον Παύλο Τσίμα να έχει τη δημοσιογραφική ευθύνη της σύνδεσης της δισκογραφίας του με τα 60 χρόνια ιστορίας των τραγουδιών του. Αν σε κάτι επέμεινα, και ο Σαββόπουλος προς μεγάλη έκπληξη όλων δέχθηκε, είναι να του ζητήσουμε να παίξει σε κάθε επεισόδιο κι ένα αγαπημένο του τραγούδι του με την κιθάρα του και τη μοναδική φωνή του. Και κάπως έτσι γεννήθηκαν αυτά τα 6 επεισόδια, που για πρώτη φορά έχουν τον ίδιο τον μεγάλο μας τραγουδοποιό να αφηγείται σε πρώτο ενικό τη ζωή του και να τα δωρίζει σε όλους μας ως την τελευταία του παρακαταθήκη».

Όταν έβλεπε κάτι που του άρεσε, έκανε σαν μικρό παιδί, και πάνω στον ενθουσιασμό τον έβλεπες να τραγουδάει κι αυτός τα τραγούδια του

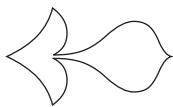
Αλέξης Κυριτσόπουλος

Εικόνα από το «Σαββόπουλος Long Play»

Σαββόπουλος Long Play

12

Πρόλαβε να τα δει ολοκληρωμένα; τον ρωτώ. «Με παρηγορεί πλέον η σκέψη ότι όχι μόνον πρόλαβε, αλλά και ότι κατά κυριολεξία μέχρι την τελευταία στιγμή ήταν καταχαρούμενος – τόσο στα γυρίσματα όσο και μετά στο μοντάζ, προτείνοντας αλλαγές και βελτιώσεις, όπως ακριβώς θα τα ήθελε. Μάλιστα, όταν έβλεπε φωτογραφίες και παλιά του βίντεο, πολλές φορές χαμογελούσε και έλεγε: “Εδώ είμαι καλός, αφήστε με λίγο παραπάνω”».

Θυμάμαι, εκείνη τη μέρα έξω από το στούντιο, να μου λέει ο **Παύλος Τσίμας**: «Ποιος άλλος υπάρχει που η μουσική του μπήκε τόσο πολύ στη ζωή μας; Σε ποιον άλλο αναγνωρίζει τόσο κόσμος τη ζωή του στα τραγούδια του;» Μου είχε πει και μια ιστορία, όταν είχαν μαζευτεί 3 συμμαθητές και πήγαν στο Ροντέο, σκαστοί, αισθανόμενοι ένα τρομερό δέος... Αν ήσουν 16 χρονών στην Ελλάδα του 1970, τι είχες ακούσει; Το ραδιόφωνο έπαιζε τα ελαφρά της εποχής, λίγα λαϊκά, Μπιτλς και Στόουνς στην εκπομπή του Νίκου Μαστοράκη κάθε Τρίτη βράδυ, και από τους πειρατικούς σταθμούς. Και μετά, μάζευαν το χαρτζιλίκι και πήγαιναν στο Pop Eleven του Φαληρέα, στη Σκουφά, και αγόραζαν δίσκους, αφού πρώτα τους άκουγαν με τις ώρες εκεί, κρυφά σχολειό.

Την επομένη του θανάτου του, τα λόγια είναι δύσκολα, υπάρχει μελαγχολία και θλίψη. «Το μόνο που θα πω είναι ότι, αφού τελειώσαμε με όλα τα γυρίσματα, κάτσαμε μαζί και μιλήσαμε, και το γράψαμε στην κάμερα. Δεν ήμουν σίγουρος αν θα το χρησιμοποιήσουμε, ήθελα όμως να έχουμε καταγράψει τη συνομιλία μας. Εκεί τον ευχαρίστησα, και του είπα ότι, καθώς κάναμε μαζί όλη αυτή τη διαδρομή από το '63 μέχρι σήμερα, με βοήθησε να ξαναδώ και να σκεφτώ όλη μου τη ζωή. Ήμουν στο Γυμνάσιο όταν άκουσα πρώτη φορά το “Φορτηγό”, οπότε ήταν σαν να μπήκα στη μηχανή του χρόνου και να ξαναέζησα τη ζωή μου σε αυτά τα 6 επεισόδια, σαν ταινία. Από τότε που άρχισα να καταλαβαίνω στα αλήθεια τον κόσμο, το έκανα μέσα από τους στίχους των τραγουδιών του, όπως και τον εαυτό μου πολλές φορές, όταν δυσκολευόμουν, μέσα από τον Σαββόπουλο τον καταλάβαινα. Όχι όλοι, αλλά κάποιοι ξέρουμε ότι δεν θα ήμασταν αυτό που είμαστε χωρίς εκείνον».

Και κάτι ακόμα: «Αυτή τη δουλειά ήταν η ευκαιρία να τον ζήσω στην πιο συμφιλωτική φάση της ζωής του, απαλλαγμένο από κάθε πικρία και απωθημένο, έχοντας συγχωρήσει τους πάντες. Νομίζω ήταν η πρώτη φορά που ήταν τόσο γαλήνιος και ήρεμος με τον εαυτό του και με όλους, και αυτό ήταν πολύ ωραίο να το ζεις δίπλα σε ένα τέτοιο άνθρωπο. Ήταν πολύ ευχαριστημένος και ανακουφισμένος που το κάναμε και που κατάφερε να το ολοκληρώσει, γιατί είχε πάντα μια αγωνία –λόγω της υγείας του, που τον ταλαιπωρούσε– να προλάβει, να μην τύχει κάτι. Ήτανε, λοιπόν, χαρούμενος. Και είναι αλλιώς να το γράφει στο βιβλίο –εδώ μιλάει ζωντανά, μπροστά σου, μαζί με τη μουσική».

Long Play (ή LP) – ο δίσκος βινυλίου μακράς διάρκειας, σε αντίθεση με το single ή το 45άρι. Ο Σαββόπουλος γεννήθηκε και έζησε μέσα στην εποχή του βινυλίου, και η δισκογραφία του είναι κατεξοχήν «long play»: κάθε δίσκος ένα ολοκληρωμένο έργο, όχι απλώς μια συλλογή τραγουδιών. Το Long Play ανακαλεί τη χρυσή εποχή του ελληνικού τραγουδιού, της αναλογικής μουσικής, και το φορμάτ μέσα από το οποίο ο ίδιος επικοινωνήσε με το κοινό του. Όμως εδώ λειτουργεί και σαν μεταφορά για τη ζωή και το έργο του.

Κάθε περίοδος, κάθε δίσκος, κάθε τραγούδι είναι ένα κομμάτι αυτής της μεγάλης ακρόασης – της ιστορίας της Ελλάδας, και της δικής μας ιστορίας, μέσα από τη φωνή του. Και τώρα που έφυγε, ο τίτλος αποκτά και μια άλλη σημασία: ενός «τελευταίου δίσκου»: η σχέση του με τη μουσική και την κοινωνία, την πολιτική και τη λογοκρισία της εποχής, τους νέους και τις πολιτιστικές αναζητήσεις κάθε δεκαετίας. Και, φυσικά, τη μεταμόρφωση της Ελλάδας, όπως αυτή καθρεφτίζεται στα τραγούδια του. Ένα πολιτιστικό και ιστορικό χρονικό, που χρησιμοποιεί τον Σαββόπουλο ως «φακό» για να διηγηθεί την πορεία της σύγχρονης Ελλάδας από τη δεκαετία του '60 ως σήμερα. Όλα αυτά, πρέπει να τα εξηγήσουμε στις μικρότερες γενιές. Για να μάθουν αυτή την αγάπη που διδάσκεται μέσα από το παράδειγμα.

*Η Δήμητρα Γκρους είναι δημοσιογράφος.

Ο Διονύσης Σαββόπουλος στα γυρίσματα του Long Play, για την τηλεόραση του ΣΚΑΪ

Ο σκηνοθέτης Ανδρέας Λουκάκος

Ο Παύλος Τσίμας, με καλεσμένο τον Αντώνη Καφετζόπουλο

Αντρέας Λουκάκος και Αλέξης Κυριτσόπουλος

© ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΧΟΥΛΑΚΗ

Τα τραγούδια που με μεγάλωσαν

Του Αντρέα Λουκάκου*

Μεγάλωσα με τον Σαββόπουλο, υποχρεωτικά. Τα ταξίδια που κάναμε με το αυτοκίνητο στις διακοπές είχαν πάντα Σαββόπουλο, Κηληδόνη και Χάρρυ Κλυνν. Πολλά σημεία της παιδικής μου ηλικίας —τόποι, στιγμές, εικόνες— έχουν μέσα τους τα τραγούδια του. Για παράδειγμα, η Πρωτομαγιά για μένα είναι το πίσω μέρος μιας παραλίας στο Πόρτο Χέλι· ήμουν βέβαιος ότι γι' αυτή μιλούσε το τραγούδι. Υπάρχουν πολλές τέτοιες συνδέσεις που σε μεταφέρουν αμέσως αλλού, σε πολύ συγκεκριμένες μνήμες. Ακούς ένα τραγούδι και σκέφτεσαι έναν άνθρωπο, ένα μέρος — ακριβώς έτσι.

Στην εφηβεία, όταν προσπαθείς να ξεχωρίσεις τους ανθρώπους, να ενταχθείς στον κόσμο, να καταλάβεις ποιοι είναι «δικοί σου» και ποιοι όχι, ένιωθα μεγαλύτερη οικειότητα με όσους αγαπούσαν τον Σαββόπουλο και τον ήξεραν από τους γονείς τους. Καταλάβαινα ότι ταιριάζαμε περισσότερο, ότι είχαμε κοινά βιώματα, κι ίσως και μια κοινή αίσθηση καλοσύνης ή κάποιων αξιών που έβγαιναν μέσα από τη μουσική του.

Συνέχισα να τον ακούω ως φοιτητής, και μέχρι σήμερα τον ακούω πολύ συχνά κυρίως στο αυτοκίνητο, όταν είμαι μόνος. Μου σκάει στο μυαλό ξαφνικά ένα τραγούδι, χωρίς λόγο, και το βλέπω. Είναι φοβερή η διαχρονικότητα που έχει στα αυτιά μου ο Σαββόπουλος —και ο Κηληδόνης, αυτοί οι δύο— είναι οι αγαπημένοι μου. Περνούν τα χρόνια, και τραγούδια που τα πρωτάκουσα πέντε χρόνων τα ακούω ξανά και χαίρομαι.

Στη ζωή μας οι σταθερές είναι λίγες, και αυτά που μένουν μαζί μας ακόμα λιγότερα: η οικογένεια, ίσως αν είμαστε τυχεροί ένας-δύο φίλοι. Για μένα, μια σταθερά είναι και ο Σαββόπουλος. Οι στίχοι του εξήγησαν το μέσα μου, οι μουσικές του ομόρφυναν τις στιγμές που τις συνάντησαν. Αυτοί οι άνθρωποι δεν «φεύγουν». Είναι πάντα εδώ, σε κάθε στίχο και σε κάθε νότα που έγραψαν.

*Ο Ανδρέας Λουκάκος είναι σκηνοθέτης.

Ο Σαββόπουλος στο studio

Της Αριάδνης Λουκάκου*

Το στούντιο ήταν σε αναβρασμό, ο Νικόλας με τους βοηθούς του έκαναν τις τελευταίες διορθώσεις στα φώτα, η Ειρήνη περνούσε τα διορθωμένα κείμενα στο autocue, η Μελίνα είχε την κλακέτα έτοιμη για την πρώτη λήψη. Όλοι περιμέναμε την άφιξη του Σαββόπουλου με αγωνία. Έφτασε, κομψός, ελαφρώς καταπονημένος αλλά με αυτή τη νωστή λάμψη στα μάτια, μίλησε λίγο για λεπτομέρειες με τον Παύλο Τσίμα, τη μάτζερ και φύλακα άγγελό του Ελένη Καλέη, αστειεύτηκε με τον Αλέξη Κυριτσόπουλο, φόρεσε το μικρόφωνο και έκατσε στο καμπίο με την κιθάρα παρά πόδας. Για προβολέας έπεσε πάνω του, ο Αντρέας

έδωσε το σύνθημα και εκείνος άρχισε να μιλάει. Και τότε όλοι χαθήκαμε μέσα στα λόγια του, τον είδαμε να γίνεται ο νεαρός που το σκάει από το σπίτι για να πάει στην Αθήνα, ο επαναστατημένος καλλιτέχνης που ψάχνει να βρει τον δρόμο του και τον εαυτό του, ξεχάσαμε πού ήμασταν και βρεθήκαμε μαζί του σε μια συγκέντρωση της ΕΦΕΕ, σε μια μπουάτ, σε ένα φορτηγό με προορισμό απροσδιόριστο, κάπου ανάμεσα στην πραγματικότητα και στη φαντασία.

Για άλλη μια φορά, όπως τόσες άλλες, που τον είχαμε δει στη σκηνή ή τον ακούγαμε να συνοδεύει με τα λόγια και τη μουσική του διάφορες φράσεις της ζωής μας, μαγευτήκαμε. Είχε κάτι μαγικό ο άνθρωπος αυτός, έναν τρόπο να βάζει σε λέξεις αυτά που σκεφτόμαστε, να τους δίνει σχήμα και μορφή, και να ακουμπάει κατ' ευθείαν στο συναίσθημά μας, να μπαίνει κάπου πολύ βαθιά και να κάθεται εκεί, για να ανακαλούμε φράσεις και μελωδίες του, όποτε τις έχουμε ανάγκη. Αυτή την εικόνα κρατάω από τον Σαββόπουλο, για μένα θα είναι πάντα εκεί, φωτισμένος από αυτόν τον προβολέα, με την κιθάρα του, τις ιστορίες του και τη βαθιά, βραχνή φωνή του.

*Η Αριάδνη Λουκάκου είναι δημοσιογράφος, παραγωγός ντοκιμαντέρ.

Στα γυρίσματα του Long play

Της Δίνας Παπαδάκη*

Ο Διονύσης Σαββόπουλος δεν μοιάζει με κανέναν· είναι ονειρικό ποικτικός. Ενεστώτας. Αυτή την ποίηση προσπάθησε και κατάφερε να αποδώσει στην τηλεόραση ο επί χρόνια φίλος του και σπουδαίος εικαστικός, ο Αλέξης Κυριτσόπουλος. Ο τίτλος της τελευταίας του δουλειάς, Long Play, —νομίζω ότι το κατάλαβαν ότι θα ήταν η τελευταία του—, είναι δικός του. Μια εξέλιξη της «χειροποίητης» σκηνοθεσίας που είχε το «Ζήτω το ελληνικό τραγούδι».

Αυτό το πολύχρωμο χαρακτηριστικό ήταν στο DNA του. Στην κίνησή του, τα ρούχα του, τις εικόνες των στίχων του. Γι' αυτό τον αγαπούν τα μικρά παιδιά: γιατί τους μιλάει κελαδώντας.

Το ίδιο πολύχρωμο χαρακτηριστικό διέκριναν όλοι, ανεξαρτήτως τάσεων, τάξεων ή κομματικών επιλογών. Η τέχνη είναι πάθος — έκφραση και συγκίνηση. Αυτό είχε κι έδινε ο Διονύσης Σαββόπουλος. Θυμάμαι τις πρόβες στα στούντιο της ΕΡΤ για την τελευταία του εμφάνιση στο Μέγαρο Μουσικής. Περιπατούσε αργά στον διάδρομο, καθόταν σε μεγάλο μέρος της πρόβας. Και το βράδυ της παράστασης έτρεξε για να ανέβει στη σκηνή. Χοροπήδησε, ροκάς και αθεόφοβος! Λίγο καιρό πριν, στα γυρίσματα του Long Play, βγήκε από το αυτοκίνητο, χαμογελαστός και καλοντυμένος, φανερά καταβεβλημένος. Κάθισε στο πλατό, συγκινηθήκε για να αφηγηθεί. Και όταν έσκυψε και πήρε την κιθάρα του, η εικόνα του φωτίστηκε — άστραψε ο ουρανός. Και τώρα είναι εκεί, πάνω στο σύννεφο, με τις τιράντες και τα γυαλιά, και πια δεν φοβάται το Αύριο. Φως.

*Η Λίνα Παπαδάκη είναι σύμβουλος διοίκησης ομίλου ΣΚΑΪ.

Απόκριες στην Αθήνα

Του Πάνου Λουκάκου*

Στις αρχές του 2003 είχα μόλις αναλάβει αντιδήμαρχος στον δήμο της Αθήνας για τον Πολιτισμό. Το πρώτο μου καθήκον ήταν να οργανώσω τις γιορτές της Αποκριάς. Άσχετος εγώ με το συγκεκριμένο αντικείμενο, απευθύνθηκα στον Διονύση Σαββόπουλο, τον οποίο γνώριζα από το ξεκίνημά του στο Καρνάγιο των Σπετσών και στη Ρουλόττα της οδού Βουλής. Τον κάλεσα στο σπίτι μου ένα βράδυ, ήλθε με την Άσπα, και τον παρακάλεσα να αναλάβει το όλο εγχείρημα. Μου απέκλεισε το ενδεχόμενο, με το επιχείρημα ότι ήταν ήδη φορτωμένος με πολλές δουλειές που έτρεχαν, με πολλές έγνοιες, και δεν είχε χρόνο να διαθέσει για τίποτε άλλο. Ωστόσο άρχισε να αφηγείται πώς θα μπορούσαν να γίνουν οι γιορτές της Αποκριάς και σιγά σιγά οι αφηγήσεις του γέμιζαν μαγικά τον χώρο με χρώματα, ήχους, σκηνικά, περιγραφές. Ήταν σαν να βλέπαμε όλες τις γιορτές της Αποκριάς να ξετυλίγονται μπροστά μας. Όταν τελείωσε, επανέλαβα την πρότασή μου να αναλάβει εν λευκώ και με ό,τι μέσα χρειαστεί την οργάνωση όλων αυτών που μόλις μας είχε περιγράψει. Συνεπαρμένος και ο ίδιος, όπως και εμείς, από την αφήγησή του, άλλαξε γνώμη και δέχτηκε. Και από την επομένη άρχισε να δουλεύει καθημερινά και συστηματικά το πλάνο των γιορτών από το γραφείο μου της Τεχνόπολης.

Το τελικό αποτέλεσμα ήταν απίστευτο. Οργάνωσε, σκηνοθέτησε και εκτέλεσε, πανταχού παρών και πρωταγωνιστής κι ο ίδιος, ένα μοναδικό πανηγύρι σε όλη την Αθήνα. Μπήκε με τη Δόμνα Σαμίου στη Βαρβάκειο Αγορά με κλαρίνα, βιολιά, χορωδίες, με Μπούλες και Κουδουνάτους, και ξεσήκωσαν με τα τολμηρά αποκριάτικα τραγούδια μαγαζάτορες και πελάτες, έστησε στην πλατεία Συντάγματος έναν τεράστιο μπερντέ του Καραγκιόζη και από πίσω έπαιξε ο ίδιος με τον Ευγένιο Σπαθάρη, οργάνωσε συναυλίες του Λουκιανού Κηληδόνη, του Φοίβου Δεληβοριά, της Πόλυς Πάνου, του Πολυκανδριώτη και πολλών άλλων σε διάφορες πλατείες της πόλης, σήκωσε στη Διονυσίου Αεροπαγίτου ένα τεράστιο αερόστατο, έπαιξε τους «Αχαρνές» του μεταξύ της Στοάς του Αττάλου και του Θησείου, έφερε κινέζους καλλιτέχνες του χαρταετού που έκαναν στον αέρα μάχες δρακόντων. Και εν μέσω όλων αυτών έβαλε μπάντες, χορωδίες, μαντολινάτες, τραγουδιστές, γαϊτανάκια, ζογκλέρ, ξυλοπόδαρους, ταχυδακτυλουργούς σε συνεχή κίνηση να διατρέχουν τις γειτονιές της Αθήνας.

Δεν άφησε τίποτε στην τύχη του, τα επέβλεψε όλα προσωπικά, συμμετείχε παντού, οργάνωσε τους πάντες και τα πάντα. Και εκεί είδαμε όλοι έναν Διονύση Σαββόπουλο, πέρα από τον ταλαντούχο τραγουδοποιό. Είδαμε έναν αλάνθαστο, τελειομανή, ακούραστο οργανωτικό, που μπορούσε να συλλαμβάνει ένα μεγάλο σχέδιο για μια ολόκληρη πόλη, να το καταστρώνει, και υπεύθυνα και αψεγάδιαστα να το επιβλέπει και να το υλοποιεί. Δεν δέχτηκε αμοιβή για όλα αυτά. «Όλοι μαζί το κάναμε, για το κέφι μας και για να ευχαριστήσουμε τον κόσμο» ήταν η απάντησή του όταν συζητήσαμε σχετικά.

*Ο Πάνος Λουκάκος είναι δημοσιογράφος, συγγραφέας.

Κορμάτια κι αποσπάσματα

Του Νίκου Δαββέτα*

14

Την πρώτη και μοναδική ουσιαστική επαφή μου με τον Διονύση Σαββόπουλο την οργάνωσε ο αλψιμόνιτος σκηνοθέτης και φίλος Λάκης Παπαστάθης. Είχε μια φόρτιση το κοινό μας γεύμα, αφού ο Διονύσης Σαββόπουλος εκείνες τις ημέρες προσπαθούσε να διαχειριστεί συναισθηματικά την καταστροφή της κατοικίας του στο Μούρει, από μια ανεξήγητη πυρκαγιά. «Πυρπόληση», επέμεναν κάποιοι. Λάτρεις του Πηλίου και οι τρεις, εξαντλήσαμε μεγάλο μέρος της συνάντησης, στο αδιευκρίνιστο –σχεδόν παράλογο– γεγονός. Εγώ, αμήχανος την περισσότερο ώρα, έβλεπα το είδωλο των νεανικών μου χρόνων να ζωντανεύει όχι στις

σκηνές και τα γήπεδα της μεταπολίτευσης αλλά μπροστά μου, θλιμμένο και θυμωμένο ταυτόχρονα. «Οι κωλοέλληνες» είχαν ανταποδώσει το χτύπημα; Ίσως. Προσπάθησα προς το τέλος της συζήτησης, λιγάκι αδέξια, να του αποσπάσω κάτι για τις απαρχές της τέχνης και της τεχνικής του, για τη σχέση του με τον ευρύτερο κύκλο της «Διαγωνίου». Χαζομάρες μάλλον ενός φανατικού του θαυμαστή, που δεν ξέρει πώς να εκφράσει τον θαυμασμό του!

Ο Σαββόπουλος ωστόσο μου μίλησε με άνεση για τα πρώτα του βήματα στη «μπέρα Θεσσαλονίκη» του '60, «την πόλη των ποιητών και των παρακρατικών». Θυμήθηκε τον «πρίγκιπα Νίκο Αλέξη Ασλάνογλου», τον «δύστροπο Ντίνο Χριστιανόπουλο», τον «χαρισματικό Γιώργο Ιωάννου», τον «βυζαντινό άρχοντα Νίκο Γαβριήλ Πεντζίκη» κ.ά. Για να τον «τοιγκλήσω» λιγάκι του μετέφερα τις αντιρρήσεις που είχε εκφράσει επανειλημμένα ο Χριστιανόπουλος για την ποιότητα του έργου του και όχι μόνο. Ήταν η πρώτη φορά που γέλασε αυθόρμητα. «Ουδέν σχολιο», απάντησε. «Μα γιατί σας μισεί τόσο ο

κύριος Ντίνος;» τον ρώτησα μισοαστεία, μισοσοβαρά. «Κοιτάξτε, όποιος ομότεχνος ή φίλος σε μισεί, μάλλον δεν μπορεί να σου πει, να σου εξομολογηθεί με την καρδιά του, πόσο πραγματικά σε αγαπάει». Η απάντηση του Σαββόπουλου μου θύμισε τον γνωστό αφορισμό του Ίμρε Κέρτες, «το μίσος είναι η αγάπη των ηττημένων». Των ηττημένων, όχι των χαμένων.

Η κουβέντα μας κύλησε από εκεί και πέρα με αναφορές στις συνήθειες αψιμαχίας του σιναφιού – τόσο έντονες που λησμόνησα, ή μάλλον έχασα την ευκαιρία να του εξομολογηθώ, πόσο τον αγάπησα. Ας πρόσεχα. Τώρα, μέσα στην ανελέητη ξηρασία των ημερών μας, στους στίχους που του αφιέρωσε ο Ασλάνογλου επανέρχομαι σαν μάθημα αυτογνωσίας:

«Οργανοπαίκτη μιας σβησμένης εποχής/
μονάχος μου νυχτώνω εδώ πέρα».

**Ο Νίκος Δαββέτας είναι συγγραφέας. Το τελευταίο του βιβλίο «Δεσμοφύλακας» κυκλοφορεί από τις εκδ. Πατάκη*

Αντίο, αιώνιε παππού μας

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ
ΓΕΡΑΚΑΚΗ (ετών 23)

Δεν θυμάμαι την πρώτη φορά που άκουσα μουσική του Σαββόπουλου. Μεγαλώνοντας ήταν σαν να ήξερα τα τραγούδια του από πάντα, σαν να γεννήθηκα με τη γνώση της δισκογραφίας του. Υποθέτω, ότι οι γονείς μου έπαιζαν τη μουσική του στο σπίτι ή στο αμάξι. Το αγαπημένο μου τραγούδι, η «Συννεφούλα». Λίγο ο συνδυασμός του μελαγχολικού, μα γλυκού στίχου επάνω σε ένα γρήγορο, σχεδόν χαρμόσυνο τέμπο και σφύριγμα, λίγο επειδή αυτό το τραγούδι βγάζει κάτι τόσο οικείο που μοιάζει με ζεστή αγκαλιά.

Έχω και θα εξακολουθώ να δημιουργώ πολλές αναμνήσεις με συντροφιά τη φωνή του. Άλλες πιο άμεσα συνδεδεμένες με εκείνον, όπως όταν είχαμε πάει μικρούλες

σε μία συναυλία του και μας είχε ανεβάσει όλα τα παιδάκια στη σκηνή, και άλλες πιο έμμεσες, όπως όταν θα παίζει το «Μη μιλάς άλλο για αγάπη» στο αυτοκίνητο και ο μπαμπάς μου θα ενημερώνει, κάθε φορά, τη μαμά μου ότι της το αφιερώνει. Κάποιες φορές, η μουσική του θα παίζει απλά στο υπόβαθρο και κάποια τραγούδια του ίσως να τα καταλάβω καλύτερα αργότερα στη ζωή μου. Ξέρω όμως πως, τόσο εμένα, όσο και πολλούς άλλους, η συντροφιά του θα μας βοηθά να πορευόμαστε και θα μας ενώνει. Μάλλον, αν υπάρχει μια μορφή αθανασίας, αυτή θα πρέπει να είναι.

ΛΥΔΙΑ ΓΕΡΑΚΑΚΗ
(ετών 26)

Τον Σαββόπουλο τον έχω συνδεδεμένο με την οικογένειά μου, λες και ήταν μέλος της. Ανάμεσα στους γονείς, τις αδελφές και τη γιαγιά μου, ήταν και η δική του φωνή, στο αυτοκίνητο, στα τραπέζια που τρώγαμε, σε γιορτές και σε λύπες. Ως καλλιτέχνης κατάφερε να ενώσει τον λαϊκό, ρεμπέτικο ήχο, με τη ροκ μουσική, τους παραδοσιακούς ρυθμούς με την ποίηση, αλλά και να παραμείνει μέσα σε αυτό, να μην κρύψει ποτέ τις αντιφάσεις του. Ένιωθα πάντα πως ανήκω μέσα στη μουσική του, με όλα μου τα συναισθήματα: τις πληγές, τις ελπίδες, τον θυμό, το γέλιο. Μου έμαθε ότι η αλήθεια βρίσκεται στη σύγκρουση, πώς να συμφιλιωθώ με την αγάπη αλλά και με την απόσταση που νιώθω για τον κόσμο γύρω

μου, κι ότι μπορώ να αγαπώ την κοινωνία αλλά και να τη σατιρίζω ταυτόχρονα.

Ήταν και θα είναι για πάντα η γέφυρα ανάμεσα στο παιδί και τον ενήλικο μέσα μου, στο παρελθόν και το παρόν, στην ελπίδα και στη μελαγχολία. Θα αγγίζει για πάντα τη μνήμη, όχι μόνο της ιστορίας, αλλά και της προσωπικής μου ταυτότητας, την αίσθηση ότι ανήκω κάπου, αλλά ταυτόχρονα ψάχνομαι συνεχώς. Είναι παράξενο να νιώθεις πως σου λείπει ένας άνθρωπος που στην πραγματικότητα δεν γνώρισες ποτέ «από κοντά». Ο κόσμος είναι φτωχότερος χωρίς εκείνον, αλλά ταυτόχρονα και τόσο γεμάτος με όσα άφησε πίσω σε όλους μας σαν κληρονομιά. Είμαι ευγνώμων που έζησα ένα κομμάτι της ζωής μου όσο ήταν κι εκείνος εδώ, που μεγάλωσα με τη μουσική του – και ξέρω πως θα τον κουβαλάω για πάντα μαζί μου.

ΧΡΥΣΑ ΓΕΡΑΚΑΚΗ
(ετών 30)

Τον αγάπησα από παιδί, ίσως επειδή μεγάλωσα με τη «Συννεφούλα» και τον «Καραγκιόζη», ίσως επειδή τον αγαπούσαν οι γονείς μου, ίσως επειδή οι στίχοι του άγγιζαν και τη δική μου γενιά παρόλο που γράφτηκαν χρόνια πριν. Ο Σαββόπουλος τραγουδούσε για όλους μας και, με έναν τρόπο μαγικό, μας χωρούσε όλους μέσα στους στίχους του. Όσες φορές είχα την τύχη να

τον δω σε συναυλία, ένιωθα σαν να έβλεπα τον παππού μου.

Τα τελευταία χρόνια είδα πολλούς της γενιάς μου να αποστασιοποιούνται από το έργο του, διαφωνώντας με τις δημόσιες τοποθετήσεις του. Σαν να τους «πρόδωσε» και να ήταν ασυγχώρητο. Για μένα, όμως, παρέμενε ανεξαρτήτως ο αιώνιος παππούς μου: ο παππούς που υπήρξε επαναστάτης, αλλά και εκείνος που αργότερα εξέφρασε πιο συντηρητικές απόψεις. Μπορεί να μη συμφώνησα πάντα μαζί του, αλλά συνέχισα να τον αποδέχομαι και να τον εκτιμώ με τα όνειρα και τις αντιφάσεις του, για όλα όσα υπήρξε και για όσα μου χάρισε. Εξάλλου το έργο του είναι αδιαμφισβήτητο.

Στην είδηση του θανάτου του, ένιωσα σαν να χάνω έναν δικό μου άνθρωπο. Το ίδιο βράδυ ενστικτωδώς πήραμε μια κιθάρα και τραγουδήσαμε τα τραγούδια του. Δάκρυσαν και θυμήθηκα γιατί είναι τόσο σπουδαίος καλλιτέχνης. Η μουσική του έχει αυτό το μαγικό: να σε συμφιλιώνει με τα πάντα. Έτσι, τραγουδώντας το «Ζεϊμπέκικο» στη 1 τα ξημερώματα, στο διαμέρισμά μου στο Παγκράτι, με κίνδυνο να με μισήσουν οι γείτονες, αποχαιρέτησα έναν μεγάλο καλλιτέχνη, του οποίου το έργο θα παραμείνει για πάντα μια τεράστια παρακαταθήκη. Αντίο, αιώνιε παππού μας.

** Η Εμμανουέλα Γ. είναι μεταπτυχιακή φοιτήτρια Αστροφυσικής, η Λυδία Γ. γραφίστρια, η Χρύσα Γ. αρχιτέκτονας*

Αχιλλέας Ραζής

«Δρόμος 66-74», έργο από τη θεματική έκθεση για τον Δ.Σ. «στο υπόγειο νησί του», Γκαλερί Ζουμπουλάκη, χειμώνας 2014, με αφορμή τα 70στά του γενέθλια

Ο Σαββόπουλος πίσω από τη σκηνή, με τον Γιώτη Κιουρτσόγλου

Μια εκ των έσω ματιά στη μουσική,
με έναν από τους σημαντικότερους Έλληνες τζαζίστες

Της Δήμητρας Γκρους

© EUROKINISSI

Εκανε τους μουσικούς που δεν ακούνε τραγούδια –ούτε καν Σαββόπουλο– να σκύψουν στη μουσική του και να τον θαυμάσουν· εκείνον, που για χρόνια είχε τη φήμη πως «δεν ξέρει μουσική». Ο Σαββόπουλος υπήρξε τραγουδοποιός, κι οι στίχοι γεννιούνταν σχεδόν ταυτόχρονα με τις μελωδίες• όμως το πώς θα περνούσαν μετά στα όργανα και πώς θα ερμηνεύονταν από τους μουσικούς του –οι ενορχηστρώσεις, οι αρμονίες, οι μελωδικές γραμμές– ήταν μια άλλη ιστορία. Ήταν ένα του παράπονο, ότι μιλάμε μόνο για τους στίχους και για το τι λένε τα τραγούδια. Εκείνος όμως ζούσε και στον κόσμο των μουσικών, που έχει τους δικούς του κώδικες και μυστικά. Και που εμείς όλοι το αισθανόμασταν στα βλέμματα που ανταλλάσσονταν πάνω στη σκηνή, στο πώς έσπιναν σεβαστικά το αυτί κάθε φορά που ένα όργανο έβγαине μπροστά, στα νεύματα που συναντιούνταν στα χέρια του «μαέστρου».

Σ' αυτόν τον κόσμο, τον δικό τους, συνοδοιπόρος του τα τελευταία 28 χρόνια ήταν ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες τζαζίστες. Από την Κοζάνη, στο Λος Άντζελες για σπουδές, όπου ανακαλύπτει την τζαζ και τον αυτοσχεδιασμό, και μετά στη Θεσσαλονίκη, όπου μαζί με άλλους μουσικούς διαμορφώνει αυτό που ονομάζουμε σήμερα το «τραγουδιστικό-μελωδικό» παίξιμο στο ηλεκτρικό μπάσο, ο Γιώτης Κιουρτσόγλου κατεβαίνει το 1993 στην Αθήνα για να παίξει με τον Σταύρο Λάντσια και την Έλλη Πασπαλά. Και το 1997, ένα χρόνο μετά τους Human Touch, γίνεται η συνάντηση με τον Σαββόπουλο στο «Ξενοδοχείο», προτελευταίο δίσκο. Εκεί ξεκινά μια σχέση ζωής, αλλά και η πρώτη πραγματική συμπόρευση του μεγάλου τραγουδοποιού με τη γενιά των νέων τότε τζαζ μουσικών. Εκεί αρχίζει και ο μεταγενέστερος ήχος του, που χτίστηκε μέσα από τις μεγάλες παραστάσεις των επόμενων χρόνων: στο

«Σαββόραμα» το 2000 –μια μεγάλη αναδρομή στη δισκογραφία του, στο Μέγαρο, με συμφωνική ορχήστρα και όλους τους τραγουδιστές επί σκηνής–, ή στον «Πυρήνα» το 2006, με έναν ήχο πιο λιτό, μια επιστροφή στην ουσία των τραγουδιών του.

Συγχαρητήρια. Πολύ ωραίος ήχος.

Πώς ακριβώς γνωρίστηκαν; «Έμενα στην Άνω Κυψέλη, όπου ήταν και το στούντιο του Κώστα Τουρνά. Εκεί θα ηχογραφούσαν. Παραγωγός ήταν ο Γιώργος Κυβέλος, που παρουσίαζε την Αυλαία στην ET 2 τότε –πολύ ωραίες εκπομπές– και είχε βρει τον Λάντσια για την ενορχήστρωση. Μια-δυο μέρες αφού έκλεισαν το στούντιο, ενώ είχε προηγηθεί ένας άλλος μπάσιστας, ο Σαββόπουλος ρωτούσε “Εχουμε κι αααλλον;”» λέει ο Γιώτης, μιμούμενος τη βραχνή, βαθιά φωνή του. Για τον Σαββόπουλο, δεν είχε να κάνει με το πόσο καλός ή κακός μουσικός ήσουν• ήθελε ανθρώπους που να μπορούν να παίξουν με τη δική του σπιρτάδα. Κι ενώ ζητούσε νέο αίμα, ήθελε να δει και κάτι το διαφορετικό. Ο Γιώτης προσέγγιζε το μπάσο, ένα κατ'εξοχήν ρυθμικό όργανο, με έναν δικό του, χαρακτηριστικό τρόπο. Κι έτσι, όταν ξεκίνησαν να ηχογραφούν το «Αδεια μου αγκαλιά», μια μεταγραφή του Into My Arms του Νικ Κέιβ, που όταν το έπαιζαν στις συναυλίες ήταν σαν προσευχή, πήρε την πρωτοβουλία να παίξει στο μπάσο και τη μελωδία. Μου περιγράφει τη σκηνή στο στούντιο: στον έναν χώρο ο Λάντσιας έπαιζε πιάνο και τύμπανα, στο άλλο δωμάτιο ο Σπάθας, ο θρυλικός κιθαρίστας των Socrates με τον μελωδικό και κοφτερό ηλεκτρικό του ήχο, κι ο ίδιος έπαιζε στον κεντρικό χώρο, όπου ήταν ο Σαββόπουλος και ο ηχολόγητης.

«Τον είχα πλάτη, κι όταν τελειώνουμε το τραγούδι λέει: “Συγχαρητήρια. Πολύ ωραίος ήχος” –επειδή όμως δεν γύρισε το κεφάλι, νόμιζα ότι απευθυνόταν σε κάποιον άλλον. Επειδή εγώ δεν αντέδρασα, στρίβει την καρέκλα, με κοιτάει, και ξαναλέει: “Συγχαρητήρια. Πολύ ωραίος ήχος”». (μιμείται πάλι τη φωνή του) Από την αρχή, ο Γιώτης σ' αυτή τη σχέση αφέθηκε ελεύθερος. «Ποτέ δεν του μίλησα στον πληθυντικό – παρότι είχαμε μια εικοσαετία διαφορά. Του Σαββόπουλου του άρεσε να παίρνεις πρωτοβουλίες, εάν βέβαια του άρεσαν οι πρωτοβουλίες που έπαιρνες!» λέει γελώντας. «Ακόμα και στη σκηνή, όταν παίζαμε, γυρνούσε πίσω... και έλεγε “Ωραίο!”».

Στον καινούργιο, παιδικό μου φίλο

Οι παραστάσεις τους έφταναν να καλύπτουν ολόκληρες σεζόν. Κι όταν τύχαιναν Πορτές, ο Σαββόπουλος φρόντιζε να φέρνει ένα δωράκι σε κάθε συνεργάτη του. «Όταν μου έφερε εμένα αυτό το δωράκι, είχε ένα χαρτάκι μέσα –στον καθένα διαφορετικό–, που έγραφε: “Στον καινούργιο, παιδικό μου φίλο”. Από την αρχή είχαμε μια σχέση οικειότητας. Αν δε μου άρεσε κάτι και με ρωτούσε, του το έλεγα. Μια μέρα η Άσπα μού είχε πει ότι, αν αγαπήσει κάποιον ο Διονύσιος, είναι ανοιχτός στα πάντα. «Παρότι ο Σαββόπουλος ήξερε πού να φρενάρε μια σχέση» διευκρινίζει. «Δεν υπήρχε ποτέ το παραγνωριστήκαμε. Προφανώς, το έκανε και για να προστατεύει τον εαυτό του – φαντάζεσαι από

τι βομβαρδιζόταν. Παρ' όλα αυτά, επειδή είμαι πιο διαχυτικός, με έβαλαν στη ζωή τους... πήγαινα στο σπίτι τους, βρισκόμασταν».

Διηγείται ένα περιστατικό από το «Woodstock», στο Άλσος. Την προηγούμενη μέρα ήταν μαζί, έτρωγαν, έκαναν αστεία, ιστορίες, γέλια... Κι όταν πήγε την επομένη να παίξουν, τον βρήκε στο γραφείο του με αυτό το σοβαρό ύφος, το οποίο σε απομάκρυνε. «Πώς είμαστε;» τον ρώτησε, και ο Γιώτης του είπε: «Ωραία, τώρα βγάλε αυτή τη φάτσα του Σαββόπουλου και βάλε τη χθεσινή». Γελάει, όσο περιμένω να μου πει πώς αντέδρασε μετά: «Μετά γέλασε! Αλλά, εντάξει, είχα το θάρρος, και μου έδωσε εκείνος την ευκαιρία να το έχω». Από το Καλλιμάρμαρο, είχε αναλάβει τις ενορχηστρώσεις των συναυλιών, όπως στο Ηρώδειο πέρσι αλλά και στις δύο τελευταίες στο Rock Wave. «Αυτά ως ιστορία», λέει, και συμφωνούμε να μιλήσουμε για τη μουσική.

Ήταν ιδιοφυΐα, άσχετα που έλεγε «δεν είμαι μουσικός»

Τον Σαββόπουλο τον επαινούμε κυρίως για την ποίησή του και τους στίχους του, όμως από το «Φορτηγό», όταν ακόμα δεν ήξερε πολλά πράγματα στη μουσική, και όσο προχωρούσε σε κάθε επόμενο δίσκο, έδινε μεγάλη σημασία στις ενορχηστρώσεις. Ισχύει;

«Ο Σαββόπουλος ήταν ιδιοφυΐα, άσχετα που έλεγε “δεν είμαι μουσικός”. Ήταν πάντα κάτι πάνω απ' όλα αυτά, ένας συνθέτης-σκηνοθέτης. Σε έκανε να “βλέπεις” μια εικόνα αμέσως τη στιγμή που στην περιέγραφε ή στην τραγουδούσε. Κι έπειτα, πήρε την κιθάρα και έγραψε τραγούδι, ακόμα κι όταν δεν ήξερε. Όταν έγραψε το “Μία η άνοιξη”, έπαιζε το μπάσο της βασικής μελωδίας στην κιθάρα, και κάποια στιγμή του λέει ο Λοΐζος: “Ρε συ, δεν παίζεται έτσι η κιθάρα”. Έκατσε κι έμαθε. Ακόμα και στον Πυρήνα, όταν έλεγε ότι είναι μισός μουσικός και παίζαμε οι τρεις μας με τον Λάντσια, έβριζε την κιθάρα ακριβώς εκεί που έπρεπε – ήξερε πού να μπει για να δώσει δύναμη και πού να αφαιρέσει. Πολύ καλοί και έμπειροι μουσικοί, δεν έχουμε την ικανότητα να βγούμε έξω και να δούμε πώς ακούγεται ο ήχος οργανωμένος μέσα στο σύνολο».

«Όσον αφορά το αρμονικό κομμάτι, ο Σαββόπουλος εξελισσόταν συνέχεια, είχε τις κεραίες πάντα ανοιχτές, μάθαινε... Το ζήτημα είναι ότι οι τελευταίοι δίσκοι του, μετά το “Κούρεμα” απορρίφθηκαν από τον κόσμο για λάθος λόγους – γιατί δεν μπορούσαν να δουν τον καλλιτέχνη ως σύνολο έργου. Αλλά δεν θέλω να μπω σε αυτό, είναι κουραστικό. Αν δει κανείς όμως τον τελευταίο του δίσκο, τον “Χρονοποιό”, από το πιο απλό τραγούδι, όπως το “Τσά-κάλι”, μέχρι το “Αηδόνη στην κερασιά”, που περιγράφει μια ερωτική πράξη, αρμονικά υπάρχουν εξαιρετικά ενδιαφέροντες αλλαγές. Ακούς πώς κινείται η μελωδία και λες, κοίτα τι κάνει! Ο Σαββόπουλος άκουγε κλασική μουσική και πολλά άλλα είδη, αλλά το σημαντικό ήταν ο τρόπος που ενσωμάτωνε αυτά τα στοιχεία στο έργο του».

Θυμάται επίσης τη συνεργασία του στον «Φορτίνο Σαμάνο» του Θανάση Παπακωνσταντίνου: «Η συμμετοχή του Σαββόπουλου ήταν κάτι το τρελό. Είναι εξαιρετικός δίσκος που δυστυχώς πέρασε απαρατήρητος. Είχε την ικανότητα να παίρνει ένα τραγούδι κάποιου άλλου και να το κάνει ακόμα πιο δικό του». Στον «Πυρήνα», στο Gazarte –που είναι και ηχογραφημένος δίσκος– τραγουδούσε το «Φεύγω» του Ορφέα Περίδη «κι ένιωθες ότι έφευγε». Κι ακόμα, «το “Αλληλούια”, που πρωτοπαίχτηκε στο Woodstock και ολοκληρώθηκε στην τελευταία παράσταση με συμμετοχή του Αλκίνοου, απέκτησε από αυτόν μια δύναμη που το έκανε απόλυτα δικό του. Το ίδιο και το “Να με προσέχεις” του Πορτοκάλογλου... Ο Σαββόπουλος είχε έναν τρόπο να παίρνει ένα τραγούδι και να το κάνει δικό μας» τονίζει ξανά. «Και η φωνή του –παρά το ότι ο ίδιος δεν πίστευε σε αυτή– ήταν μοναδική. Γι' αυτό τα τραγούδια του δεν τραγουδιούνται εύκολα από άλλους».

Δεν ακούγαμε Σαββόπουλο

Το ότι εμπιστεύτηκε τους Έλληνες τζαζίστες λέει πολλά για τη σχέση του με τη μουσική, σχολιάζω, για το πώς ά-

φηνε χώρο στους μουσικούς χτίζοντας αμοιβαία εμπιστοσύνη. «Δεν εμπιστεύτηκε όμως μόνο εμάς», με διορθώνει ο Πώτης. «Εμπιστευόταν από την αρχή όλους αυτούς τους μουσικούς. Σκέψου τα Μπουρμπούλια... ο jazz-rock ήχος που έπαιξαν ήταν απίστευτος. Έφτιαξε καινούργιο ήχο ο Σαββόπουλος• για μένα ήταν ο Έλληνας Φρανκ Ζάππα. Σκέψου τον “Μπάλλο”, πώς τα σκέφτηκε όλα αυτά, πώς ενσωμάτωσε την αρχαία τραγωδία; Ή, μετά, τους “Αχαρνές” – τους ακούς και νομίζεις ότι έτσι τραγουδούσαν στην αρχαία Ελλάδα. Ο τρόπος που χρησιμοποίησε τη σημερινή γλώσσα, συνδέοντάς την με τα προηγούμενα, είναι μοναδικός – και αυτό το καταλαβαίνει κανείς, ακόμα κι όταν δεν έχει σχέση με στιχουργική ή ποίηση».

Δεν τον ακουγες μικρός; «Όχι! Αρχισα να τον ακούω μόνο όταν ξεκινήσαμε να δουλεύουμε μαζί» απαντάει και θυμάται μια ιστορία. Όταν είχαν πάει στην εκπομπή της Μπήλιως Τσουκαλά, μετά από αρκετή ώρα συνομιλίας με τον Σαββόπουλο, η παρουσιάστρια απευθύνθηκε στον Γιώτη και τον Σταύρο Λάντσια: «Πώς αισθάνεστε που παίζετε με τον παιδικό σας ήρωα;». Κι εκείνοι απάντησαν: «Μα δεν ακούγαμε Σαββόπουλο!». Κι ήταν λογικό – οι τζαζίστες δεν άκουγαν ελληνικά τραγούδια. Ο Σαββόπουλος, τότε, έσπασε την αμνησία: «Επιτέλους, κάποιοι που με εκτιμούν για τη μουσική μου, και όχι για τους στίχους μου!» Ήταν, λοιπόν, καινοτόμος από την αρχή, στη μουσική. «Όταν έκανε πράγματα που δεν ήταν στη μόδα, όπως ethnic μουσική στις αρχές του '70 – ποιος μπλέκει τώρα κλαρίνα με караγκιόζη; Ξέρεις, μετά τη δικτατορία, οτιδήποτε δημόδες και κλαρίνο θύμιζε τη χούντα. Αυτός τα χρησιμοποίησε στα τραγούδια του, έβαλε μέσα όλο το βαλκανικό στοιχείο που δεν ήταν της μόδας, έβαλε γκαίντες, δεν φοβήθηκε να μπλέξει μουσικά στοιχεία που κάποιοι τα θεωρούσαν και λίγο ντροπή... Πόσο ανοικτό μυαλό ήταν!»

Πιστεύεις ότι δεν μπορώ να σκαρώσω ένα τραγούδι;

Γι' αυτό και δημιούργησε μια σχέση μίσους και αγάπης με πολλούς. «Επειδή πίστευαν ότι ήταν δικός τους. Δεν πάει έτσι... δεν ήταν κανενός. Όταν κάποιοι μου λένε συλλυπητήρια, απαντώ: “Συλλυπητήρια σε όλους μας”, γιατί όλους βαραίνει το κρίμα που έφυγε αυτός ο άνθρωπος. Το διαισθανόμουν ότι πλησιάζει το τέλος. Έλεγα ότι είναι ο “τελευταίος των ικανών” – όχι “των μοϊκανών”. Το μυαλό

του δεν είχε όρια και ήξερε τι δεν ήθελε. Λένε “ναι, αλλά δεν ήταν μουσικός...” Κι όμως, ήξερε! Ήλεγχε την κάθε μελωδία, τα θυμόταν όλα. Και μπορεί να εκνευρίζομουν καμιά φορά, γιατί μπορούσε να γίνει καυστικός, αλλά στο τέλος της ημέρας έλεγε: “Δίκιο είχε!”. Ήταν από τις περιπτώσεις που, και άδικο να 'χει, πάλι δίκιο έχει».

Και για το ότι σταμάτησε να βγάζει νωρίς δίσκους; Βέβαια τα ίδια κομμάτια ακούγονταν σε κάθε παράσταση διαφορετικά. «Αυτό είναι το χαρακτηριστικό του αυτοσχεδιαστή μουσικού, ότι παίζει το ίδιο κομμάτι και ποτέ δεν είναι το ίδιο. Όμως δεν μιλήσαμε για την τιμιότητά του! Ήταν πολύ έντιμος και πολύ συνεπής με τον εαυτό του. Του έλεγα, “άσε τώρα τι λες στους δημοσιογράφους, πες σ' εμένα, γιατί δεν γράφεις έναν ακόμα δίσκο;” Και τι έλεγε; “Αν δεν έχω κάτι να πω, δεν θα πω τίποτα”. Εντωμεταξύ, τα έχει πει όλα. “Πιστεύεις”, μου είπε κάποια στιγμή, “ότι δεν μπορώ να σκαρώσω ένα τραγούδι; Αυτή είναι η δουλειά μου! Αλλά θα έχει νόημα;”».

Τι μου έμαθε για τη ζωή

Στην ερώτηση τι του έμαθε για τη ζωή, θυμάται προσωπικές τους στιγμές. «Διάφορα πράγματα για τα οποία μου μίλησε, και μετά τα χρησιμοποιούσε στις παραστάσεις. Όπως όταν μου είπε γι' αυτό το τραύλισμα, που το λέει και στο βιβλίο... Ήμασταν στη Λάρισα και κάναμε την παράσταση με τα πνευστά πριν από το “Σαββόραμα”, και του λέω “πώς γράφεις μουσική;” “Ήμουν μικρός έξω, με τα πνευστά να ακούγονται στην παρέλαση, και είχα πάθει πλάκα, πέντε χρονών... Γυρνάω σπίτι, πιάνω κάτι κατσαρόλες, τις χτυπάω, και αντί να βγει ο φοβερός ήχος που είχα στο αυτί μου βγήκε ένα... πλατς! Και πετάγεται από απέναντι η γειτόνισσα και λέει “Διονυσάκη, τι κάνεις εκεί;” Και είπα “παίζω μου-μου-μου-μου-θική”. Αυτό το τραύλισμα ψάχνω από τότε, μου είπε, και κατάλαβα αμέσως τι εννοεί. Γιατί κι εγώ, την πρώτη στιγμή που έπαθα πλάκα από κάτι προσπαθώ να επαναφέρω στο μυαλό μου κάθε φορά που παίζω κάτι, αλλά δεν το πετυχαίνεις ποτέ αυτό το φρέσκο πράγμα. Αυτός ο άνθρωπος είχε μια σοφία».

Θυμάται και το μεγαλύτερο μάθημα: η ανακάλυψη πέρα από το τετριμμένο. «Πάντα αγαπούσα τους εφευρέτες – ήταν και ο πατέρας μου ένας τέτοιος – τους ανθρώπους που δημιουργούσαν από το μηδέν. Θέλεις να κάνεις κάτι και

σκέφτεσαι χίλια πράγματα, και σου λέει ο άλλος: “Να, μια ευθεία είναι.” Αυτή την ευθεία δεν την βλέπεις, ενώ ο Σαββόπουλος την έβλεπε. Ήταν ένας αληθινός εφευρέτης».

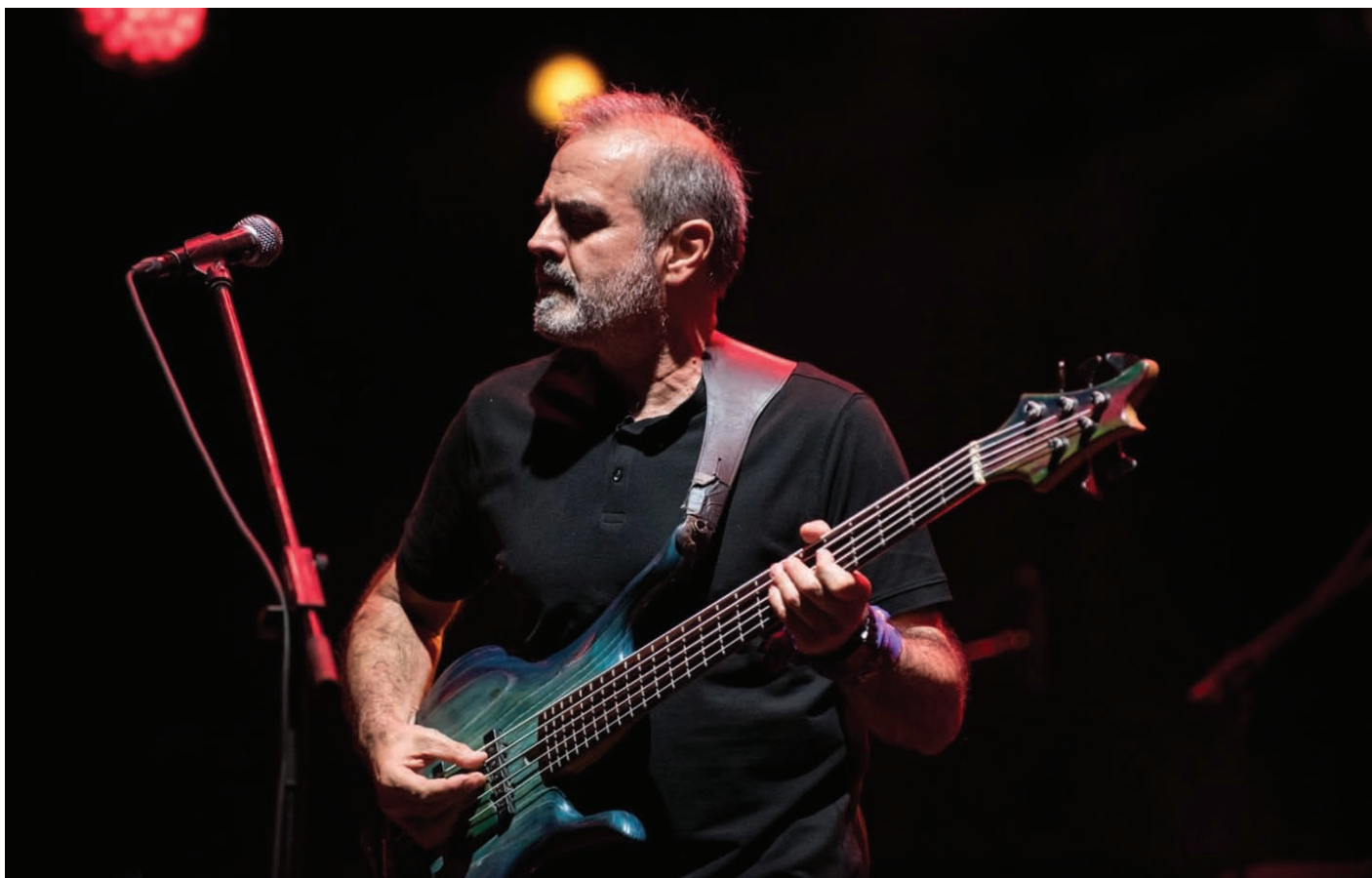
Η πιο συγκλονιστική στιγμή

Ο Γιώτης Κιουρτσόγλου, που είναι ένας ζεστός και τρυφερός άνθρωπος, ευγενής, με μια ομορφιά που βγαίνει από μέσα του και μια καλοσύνη, τον ρωτάω αν έχει κάποια παράσταση που ξεχωρίζει. Είναι βέβαια πολλές, αλλά μία έχει ξεχωριστή θέση: η συναυλία του Rock Wave, στη Θεσσαλονίκη.

«Ήταν τόσο έντονη και συναισθηματική... Όλοι το ξέραμε ότι θα είναι η τελευταία εμφάνιση, και κάθε στιγμή ήταν φορτισμένη – ό,τι παίζαμε και ό,τι τραγουδούσαμε... Η μπάντα ήταν εκεί, γυρνούσε, μας κοιτούσε, σαν να μας έλεγε: “ΟΚ, σας ετοίμασα, μπορώ να φύγω τώρα”. Ήταν και κοντά στην πατρίδα του, την οποία αγαπούσε υπερβολικά. Δεν ξέρω αν ήταν μεταφυσικός ο λόγος, πάντως το ευχαριστήθηκε πάρα πολύ, παρόλο που κατά διαστήματα πήγαινε λίγα λεπτά δίπλα από τη σκηνή για να πάρει οξυγόνο, και μετά ξανάβγαине. Ήταν τρομερή στιγμή να τον βλέπεις, και να τον αισθάνεσαι έτσι. Ακόμα και τα τραγούδια του που τα ακούγαμε πώς τα έλεγε, σκεφτόμασταν, πώς είναι δυνατόν, ρε παιδιά;»

Λέει για τη μέρα της κηδείας, μέσα στην εκκλησία: «η πιο συγκινητική στιγμή ήταν όταν ο Αλκίνοος διάβασε τα λόγια από το “Αλληλούια” του Κοέν, που τα είχε μεταφράσει ο ίδιος και το κάναμε σαν πρόζα στη συναυλία – μας τσάκισε όλους. Ακόμα και ο κόσμος απέξω χειροκρότησε, χωρίς να ξέρει ακριβώς τι σήμαιναν. Όλοι είπαν ωραία πράγματα, αλλά ο Αλκίνοος χτύπησε φλέβα – μετά κατέρρευσε κι αυτός...» Μένουμε λίγο σιωπηλοί, και αισθανόμαστε ξανά αυτή τη συγκίνηση κι αυτόν τον κόμπο, με τη φωνή του Αλκίνοου στο κεφάλι μας: «Και εάν έκανα το παν, και εάν πάλι ήταν λειψό, ακόμη και εάν αμφέβαλα και θέλησα να αγγίξω, πάντως δεν σας ξεγέλασα, σας είπα την αλήθεια, και αν όλα λάθος πήγανε, εγώ θέλω να σταθώ εδώ στου τραγουδιού το ιερό μη έχοντας άλλο τη φωνή μου, από το αλληλούια». Και μετά του ίδιου του Διονύση Σαββόπουλου. Δεν ξέρω αν αυτό ήταν κι ένας δικός του αποχαιρετισμός, μ' έναν τρόπο. Ήταν σίγουρα ευλογία, μουσική, τραγούδι.

Όλοι το ξέραμε ότι θα είναι η τελευταία εμφάνιση, κάθε στιγμή ήταν φορτισμένη – ό,τι παίζαμε και ό,τι τραγουδούσαμε...

© CHRIS LEMONIS

Τόσο «κουλ» όσο ο Μπομπ Ντίλαν

Του Πέτρου Χριστούλια*

Θυμάμαι μια φορά, όταν ήμουν παιδί, να παρακολουθώ τη συζήτηση των μεγάλων σε κάποιο φιλικό σπίτι και να ακούω την υπερβολική φράση: «Ο Σαββόπουλος είναι ο πιο έξυπνος Έλληνας». Το να ακούγεται κάτι τέτοιο –έστω και πάνω στον ενθουσιασμό– από ανθρώπους περίπου συνομηλικούς του μου είχε φανεί σαν ένα τρομερό παράσημο. Καθώς μεγάλωνα, με εντυπωσίαζε το πώς, χωρίς να τον έχουν πάρει τα χρόνια, τα τραγούδια του συνέχιζαν να ακούγονται παντού. Από τις σχολικές γιορτές και τη χορωδία του Ωδείου, μέχρι διαφημιστικά σποτ που προσπαθούσαν να γαργαλήσουν τη συλλογική μνήμη ενός λαού. Όταν αργότερα ήρθε η «σταύρωση» από μια μερίδα παλιότερων θαυμαστών του, στη συνειδήσή μου είχε ήδη προλάβει να εντυπωθεί εκείνη η πρώτη, σχεδόν καθολική αναγνώριση. Έτσι, όταν άρχισα κι εγώ να σκαλίζω λίγο πιο βαθιά, πέρα από την επιφάνεια αυτών των πρώτων ερεθισμάτων, ένιωθα ένα δέος για την επίδρασή του, που ξεπερνούσε κατά πολύ τα όρια του ίδιου του μέσου του. Όταν μιλούσε δημόσια, ο λόγος του είχε μια επιμέλεια στην αφήγηση, που δικαίως του χάρισε τον τίτλο του «εθνικού μας παραμυθά». Είχε ένα τόσο συνεπές ύφος και ρυθμό, που σκεφτόσουν πως αυτά που έλεγε, αν δεν τα είχε γράψει, σίγουρα τα είχε σκεφτεί δύο και τρεις φορές πριν. Κι αν αυτό στέρησε από τον προφορικό του λόγο έναν βαθμό αυθορμητισμού, του έδινε ωστόσο μια ποιότητα και μια λογική καθαρότητα. Εκτός από την απόλαυση που αυτό –τουλάχιστον σε εμένα– προκαλούσε, με έπειθε και για την ειλικρίνειά του. Πώς θα μπορούσε, άλλωστε, να μην είναι τόσο προσεκτικός με τις λέξεις ένας τραγουδοποιός του οποίου οι στίχοι συχνά άγγιζαν επίπεδα πολύ υψηλού ποιητικού λόγου; Ένα βράδυ, πριν από λίγο καιρό, παρακολούθησα το ντοκιμαντέρ «Χαίρω πολύ, Σαββόπουλος» και μέσα από αυτό είδα μια εικόνα του μέσα σε μια εποχή που εγώ είχα προλάβει μόνο τον απόηχό της. Η εικόνα του, νέου και πρωτοποριακού, μου εξήγησε κάτι που μέχρι τότε έκρυβε για μένα ένα μυστήριο. Τελικά, μόνο ένας τύπος τόσο «κουλ» όσο ο Μπομπ Ντίλαν –ο αντίστοιχος, θα έλεγε κανείς, για τον νεότερο ελληνικό πολιτισμό– θα μπορούσε να πετύχει παρόμοια κατορθώματα.

*Ο Πέτρος Χριστούλιας είναι ζωγράφος, εικονογράφος και δημιουργός κόμικς.

Εθνικός θησαυρός

Του Ρωμανού Γεροδήμου*

Αυτό που διαφοροποιεί τους εθνικούς θησαυρούς από τους υπόλοιπους καλλιτέχνες είναι ότι κωδικοποιούν, περιγράφουν και εν τέλει καθορίζουν τη ζωή σου, είτε το συνειδητοποιείς είτε όχι, είτε ακούς φανατικά τη μουσική τους είτε

όχι. Ο Σαββόπουλος έγραψε το εθνικό μας DNA. Ήταν πάντα εκεί: ο πανταχού παρών μελωδός της παιδικής μας ηλικίας των δεκαετιών του '70 και του '80, ο μετριοπαθής και πάντα ευγενικός, αλλά χειρουργικά ακριβής, σοφός στη δημόσια σφαίρα. Μεγαλώσαμε και αλλάξαμε όλοι μαζί του, σε σημείο που να θεωρήσουμε την παρουσία του δεδομένη και αυτονόητη. Το έργο του Σαββόπουλου θα το αποκωδικοποιούμε και θα το απολαμβάνουμε για πολλά χρόνια. Ωστόσο, τα πιο πολύτιμα πράγματα που κρατάω από αυτόν είναι δύο. Αφενός μεν η καλοσύνη, η αξιοπρέπεια και η γλυκύτητα –ο πολιτι-

σμός– σε μια κοινωνία που τα έχει τόσο μα τόσο πολύ ανάγκη. Αφετέρου δε, η διαρκής και διαχρονική ανησυχία και ανάγκη του Σαββόπουλου να ψαχτεί, να πειραματιστεί, να σπάσει καλούπια –όχι με διδακτισμό, αλλά για να εξελιχθεί ο ίδιος ως άνθρωπος και καλλιτέχνης. Σε μια χώρα στην οποία αντιμετωπίζουμε την παραμικρή αλλαγή με τρόμο, ο Σαββόπουλος αγκάλιασε την έννοια της αλλαγής και μας απέδειξε, όπως όλοι οι πραγματικά μεγάλοι, ότι η ζωή έχει μέσα της την ανακάλυψη του νέου.

*Ο Ρωμανός Γεροδήμος είναι Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο του Bournemouth

Costas
Coutayar

Φωτογραφημένος
για την έκθεση του
φωτογράφου,
«From my portraits
2004»

Για του λόγου το αληθές

Του Αχιλλέα Ραζή*

Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη κάπου στο Πήλιο, στα μέσα της δεκαετίας του '80. Άντρας στο κατώφλι των σαράντα: Έλληνας διανοούμενος, μάλλον αριστερός, με στρογγυλά γυαλιά και γένια που μόλις αρχίζουν να γκριζάρουν. Στα γόνατά του ένα αγοράκι καστανόξανθο, με το κλασικό μαλλί à la Beatles που είχαν τότε όλα τα παιδιά. Ο άντρας του δείχνει κάτι σ' ένα περιοδικό ποικίλης ύλης – ίσως τον Ταχυδρόμο, που τότε έμπαινε σχεδόν σε κάθε ελληνικό σπίτι. Το κάνει με υπομονή, μ' εκείνο το τρυφερό μειδίαμα που έχουν οι καλοσυνάτοι πατεράδες ή θείοι. Είναι βραδάκι καλοκαιριού· κι οι δυο μαυρισμένοι – ο ένας κοκκινωπός, ο άλλος καφετής. Η μέρα μάλλον είχε κυλήσει σε κάποια από τις παραλίες του Πηλίου. Φοράνε ριγέ μπλουζάκια, ίδια σχεδόν. Η σκηνή αποπνέει στοργή και μια ήρεμη, βαθιά οικειότητα.

Ο άντρας είναι ο Διονύσης Σαββόπουλος, στην πιο λαμπερή του περίοδο. Έχουν περάσει λίγα χρόνια από τη Ρεζέρβα, ίσως ο πιο ώριμος δίσκος του, και βρίσκεται τότε στη φάση Τραπεζάκια Έξω: φωτεινός, συμφιλιωμένος με τον εαυτό του. Ένας άνθρωπος που έχει αποδεχθεί τις αντιφάσεις του και τις τραγουδά. Η χαρά τού να είσαι ζωντανός, να ξαναβρίσκεις τους φίλους σου, να γνωρίζεις τα παιδιά τους.

Το παιδί της φωτογραφίας είμαι εγώ. Παιδί φίλου του –του αδελφικού– απ' τα χρόνια της Θεσσαλονίκης. Του Άγγελου. Τον γνώρισα λίγο μετά που γυρίσαμε από τον Μόλυβο· πρέπει να ήταν αρχές του '80, ήμουν πέντε χρονών. Θυμάμαι αχνά να κάθομαι σ' έναν δερμάτινο καναπέ, στο σπίτι του στο Ψυχικό, και να τον ακούω να παίζει καινούρια τραγούδια. Του άρεσε να τα παρουσιάζει πρώτα στους φίλους του – με την ανυπομονησία του ανθρώπου που μόλις έχει φτιάξει κάτι ωραίο και θέλει να το δείξει. Εγώ, με τα πόδια να πηγαиноέρχονται νευρικά, περίμενα να τελειώσει για να τον ρωτήσω για «τα παιδιά». «Ποια παιδιά;» με ρωτάει σοβαρά. «Τα παιδιά που λέει το τραγούδι;» Εγώ όμως εννοούσα τα αληθινά παιδιά – τον

Ρωμανό και τον Κορνήλιο. Τους έψαχνα για να παίξουμε.

Τον έβλεπα συχνά ύστερα. Τι φαγητά, τι τραπέζια, τι γιορτές! Και πάντα τραγούδια. Άφηνα το παιχνίδι και, απ' το διπλανό δωμάτιο, έστηνα αυτή. Θυμάμαι πλήθος προσώπων στο γιορτινό εκείνο σπίτι: την Ελευθερία, όμορφη σαν νεράιδα· τον Κηλαϊδόνη στο πιάνο· τον Τζίμη Πανούση, ντροπαλό, με κολάν, οκλαδόν στο χαλί, να παίζει επιτραπέζιο μαζί μας. Και φυσικά εκείνον – κεφάτο, ευωδιαστό, να λάμπει απ' τη χαρά της στιγμής.

Άλλες φορές έρχονταν με την Άσπα στο σπίτι μας –με το παλτό και το γνωστό καπελάκι του, που αργότερα έγινε σκούφος–κι έφερνε μαζί του τη γιορτή. Είχε πάντα κάτι να πει, κάτι που έκανε ακόμη και μια βαρετή Τετάρτη βράδυ να μεταμορφώνεται σε κάτι φωτεινό και εμπνευστικό. Κι όταν ένιωθε άνετα κάπου, λυνόταν σαν παιδί. Ακόμη και στις δύσκολες εποχές. Το '89, μας είχε καλέσει Καθαρή Δευτέρα στο σπίτι του, στη Φιλοθέη. Αργούσε να ξυπνήσει – πάντα. Όταν σηκώθηκε, τον είδα αλλιώς: ξυρισμένο κόντρα, με τις λιγοστές τρίχες όρθιες σαν καρφάκια, αγουροξυπνημένο μωρό-πανκ. Είχε μόλις αρχίσει τις παραστάσεις στο Zoom–Με γεια το κούρεμα λεγόταν το πρόγραμμα. Δεν πήγαινε καλά, μα εκείνος ήταν ευτυχής που μας είχε όλους στο τραπέζι.

Τον είχα δει εκεί. Στην Πλάκα. Ήμουν δεκατεσσάρων, καθισμένος στο καμαρίνι. Εκείνος, σχεδόν σαρανταπέντε, με ένα μακρύ τσιγάρο Oscar στο χέρι, κἀπνιζε και κοιτούσε τον εαυτό του ξυρισμένο στον καθρέφτη πριν βγει στη σκηνή. Θυμάμαι τα πάντα: τα γιουχαϊσματα, τα στραγάλια, τη φοβερή του πρόζα –παρξιακής φύσεως– διάλογο με τη σκιά του.

Και πιο μετά, το '93, στα μεταλλεία του Λαυρίου –μεταφυσικό τοπίο– να τραγουδά με ένα συγκρότημα γκρεκάνικα, που με κάποιον μαγικό τρόπο τα έκανε δικά του. Ή στα 9/8, εκείνο το υπόγειο στην Αλεξάνδρα, να αντλεί δύναμη απ' τους παλιούς ρεμπέ-

τες –τον Γενίτσαρη, τη Χρυσάφη– στο restart του.

Όταν πέρασα Καλών Τεχνών, το '98, χάρηκε πολύ. Είχα μόλις μάθει να οδηγώ και, ατρόμητος, πήρα το φιατάκι μου με την αδελφή μου για Πάσχα στο Πήλιο, να βρούμε τους «μεγάλους». Μόλις φτάσαμε, με τράβηξε σχεδόν από το χέρι να μου δείξει κάτι χρυσές αγιογραφίες σε μια εκκλησία – νομίζω στην Αγία Τριάδα. Εκείνη τη φορά με είδε να διαβάζω τον Φύλακα στη σίκαλη. Με βλέμμα «παλιού» μου είπε μία λέξη μόνο, που δεν σήκωνε αντίρρηση: «Αριστούργημα».

Ήταν παθιασμένος βιβλιοφάγος. Ίσως από εκεί πηγάζει κι ο πλούτος των τραγουδιών του. Τα καλύτερά του –και είναι πολλά– είναι σαν ολοκληρωμένα διηγήματα. Το Μακρύ ζειμπέκικο για τον Νίκο είναι σαν μυθιστόρημα ή σαν ταινία του Κόπολα. Όταν ήμουν τέζα στο κρεβάτι, στον Ερυθρό, με κορωνοϊό –το '21– με είχε πάρει τηλεφωνο και μου είχε πει ότι μου είχε ξεχωρίσει μερικά βιβλία να μου κρατούν συντροφιά στο νοσοκομείο. Τα είχε δώσει στην Άσπα, μα τα μέτρα ήταν αυστηρά και δεν κατάφερε να περάσει τον κλοιό. Δεν έμαθα ποτέ ποια βιβλία ήταν.

Είχαμε δουλέψει, κατά κάποιον τρόπο, και μαζί. Το 2014 θα έκλεινε τα εβδομήντα του. Σκεφτήκαμε, με τους φίλους μου –ζωγράφοι κάτω των σαράντα όλοι τότε– να οργανώσουμε μια επετειακή έκθεση εμπνευσμένη από τα τραγούδια του. Ο τίτλος της: Στο Υπόγειο Νησί του.

Όταν του το ανακοίνωσα στο τηλέφωνο, ήμουν αγχωμένος. Εκείνος, πάλι, ήταν πολύ ενθαρρυντικός – όχι μόνο δέχτηκε, αλλά πρότεινε να ακούσει τις «παραγγελιές» μας και να μας χαρίσει ένα αξέχαστο secret gig, την ημέρα των γενεθλίων του, στη γκαλερί Ζουμπουλάκη. Την προηγούμενη μέρα μού είχε τηλεφωνήσει για να σημειώσει, ένα-ένα, τα τραγούδια που του είχαμε ζητήσει. Μιλήσαμε μια ώρα στο τηλέφωνο και τα ρυθμίσαμε όλα σαν δυο σωστόι επαγγελματίες. Ήταν άσφογος, γενναιοδωρος, πάντα πρόθυμος να βοηθήσει. «Μικρό μέτρ» με αποκαλούσε τότε.

Λίγο πριν, είχε δώσει στο Gagarin ένα απίστευτο λάιβ –από τις πιο λιτές και ουσιαστικές του εμφανίσεις. Ήταν όλοι εκεί: ο Φάνης, ο Στέφανος, ο Βύρωνας, ο Τσαντίλας. Φίλοι δικοί μου και συνοδοιπόροι. Μετά μας μάζεψε κάποιους και μας πήγε για φρικασέ και μακαρονάκι κοφτό σ' ένα μαγαζί στην Κρεαταγορά. Ένωθα, σαν σε παραισθήση, ότι είχαμε περίπου την ίδια ηλικία. «Πολύ το ευχαριστήθηκα που δεν χρειάστηκε να μιλήσω καθόλου απόψε στη συναυλία», μου εκμυστηρεύτηκε στο τέλος της βραδιάς. Το λάιβ του '16 στον Παρνασσό, για τα πενήντα χρόνια από το Φορτηγό, ήταν μαγικό επίσης. Σε εκείνο το ιστορικό και λίγο παλιακό θέατρο άκουσα ξανά έναν εικοσάρη – αλλά με τη σοφία των πενήντα επιπλέον χρόνων. Θυμάμαι πόσο ξεσηκωτικά είχαν παίξει το Είμαστε' οι πρώτοι κι ακολουθότανε / Αναστημένοι χίλιοι νεκροί. Ακόμα παρακαλάω τη μουσική του, την Εύη Μάζη, να μου στείλει ένα ηχητικό απόσπασμα από εκείνη τη βραδιά.

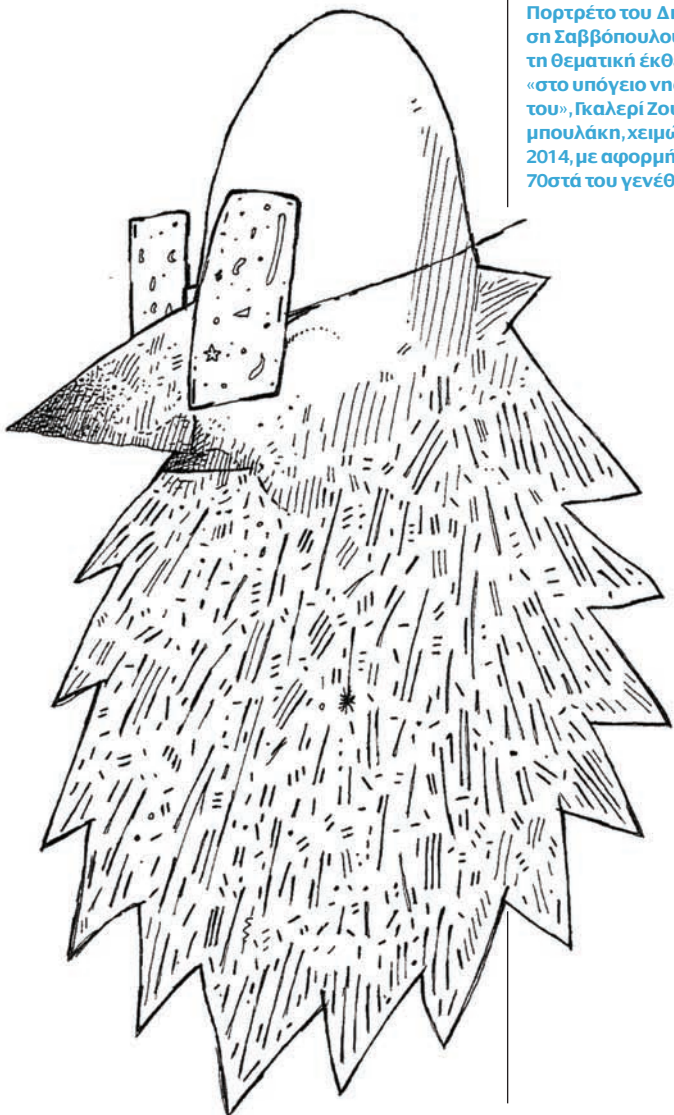
Μπορώ να θυμηθώ άπειρα πράγματα μαζί του. Μακριά απογεύματα σε σπίτια με γιορτινά κεριά και μουσική Σινάτρα. Κυριακές

σε εξοχές με χαμομήλι και παπαρούνες. Χασαποταβέρνες με βαρέλια που ίσως δεν υπάρχουν πια – κάπου στα Μεσόγεια. Γάμους, βαφτίσεις, συζητήσεις για τον Costello και τον Cohen, αλλά και για το 8½. Ερωτήσεις για το πώς μου φαίνεται ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου• για το πώς μου φαίνεται ο έγγαμος βίος. Είχε και στρυφνές, ανάποδες στιγμές; Φυσικά και είχε. Αλλά εγώ, πραγματικά, δεν τις θυμάμαι. Δεν ήμουν εκεί.

Τη νύχτα που έμαθα ότι έφυγε, πάγωσα. Η οθόνη του κινητού μου μαύρισε – στα καλά καθούμενα, αλήθεια σας λέω. Κι εγώ ήμουν τόσο ανήμπορος που δεν μπορούσα καν να μπω στον κόπο να δω τι είχε συμβεί. Είχαν όλα απορρυθμιστεί. Κατέβασα απανωτά δυο βότκες μπας και νυστάξω, μα έμεινα ξάγρυπνος όλο το βράδυ. Σκεφτόμουν την τελευταία παράσταση στη Μαλακάσα –ευτυχώς πρόλαβα– αλλά δεν κατάφερα να έχω μαζί και τους γιους μου. Νιώθω όμως τώρα, ακόμη πιο πολύ, πως έχω το χρέος να τους μιλήσω γι’ αυτόν. Να τους μεταδώσω όσο μπορώ κάτι απ’ τη μαγεία του.

Είχα την τύχη να περάσει απ’ τη ζωή μου αυτός ο άνθρωπος, που την έκανε πιο πλούσια – και δεν θα τον ξεχάσω ποτέ. Και κάτι για το τέλος. Σας είπα την αρχή ότι το παιδί της φωτογραφίας είμαι εγώ. Αλλά δεν σας είπα ότι εμφανίζομαι σ’ ένα τραγούδι του. Θα υπάρχει πάντα ο στίχος «Κι ο Αχιλλέας με τη Ζωή», για του λόγου το αληθές.

‘Ο Αχιλλέας Ραζής είναι ζωγράφος, εικονογράφος.

Λευτέρης Κιουρτσόγλου

Πορτρέτο του Διονύση Σαββόπουλου από τη θεματική έκθεση «στο υπόγειο νησί του», Γκαλερί Ζουμπουλάκη, χειμώνας 2014, με αφορμή τα 70στά του γενέθλια

Ένα πουλάκι λαλεί

Της Κατερίνας Σχινά*

«Κανένα πουλί δεν έχει το κουράγιο να τραγουδά μέσα σε μια αγκαθιά από ερωτήσεις», έγραψε κάποτε ο ποιητής Ρενέ Σαρ. Ωστόσο το πουλί που συνόδεψε με το τραγούδι του τη δική μου γενιά, από τα πρώτα παιδικά χρόνια ως την ωριμότητα και πέρα απ’ αυτήν, τολμούσε να κώνεται μέσα σ’ αυτή την αγκαθιά και ίσως να ματώνεται, για να γευτεί τις ράγες της και να τραγουδήσει πιο δυνατά. Ο Διονύσης Σαββόπουλος ήταν, είναι, αυτό το πουλί. Ήξερα όλα τα τραγούδια, τα τραγουδούσα στο σχολικό, στις εκδρομές, στο δωμάτιό μου. Χούντα, δύσκολη εφηβεία, παράδερνα κι εγώ σε μια πυκνή αγκαθιά. Έψαχνα να βρω την έξοδο με τον Μεγάλο Ερωτικό, το Reflections, το Βρώμικο ψωμί, τον Μπάλλο, τα βιβλία. Και σε άλλα δωμάτια, το ήξερα, κάτι τέτοιο μαστορευόταν. Υποστυλώματα για να μην τρίζει το όνειρο, σκαλωσιές προς τον ουρανό στήνονταν εκεί μέσα, στη μοναξιά μιας γκριζας εποχής, στην προσδοκία της γιορτινής συνάντησης, που το ξέραμε, δεν θ’ αργούσε. Τώρα που μεγάλωσα κι εγώ μαζί μ’ εκείνον, και διαλέγομαι, όσο να ’ναι, με το παρελ-

θόν, προσωπικό και πολιτικό, χωρίς να έχω μαλλιά και μούσια να κουρέψω ούτε πολλούς ρόλους ν’ αλλάξω, σκέφτομαι εκείνο το πουλί που δεν φοβήθηκε ποτέ την αγκαθιά, να πεταρίζει εναντιοδρομώντας, κόντρα στην κατακραυγή που πάει να το παρασύρει, κάνοντας πάντα του κεφαλιού του κι έτσι απογυμνώνοντας, πρώτα τον εαυτό του και μαζί όλους εμάς, από τις αυταπάτες και τα ψεύδη μας, φανερώνοντας την ασκήμια και την πλάνη μας. Μα και την ομορφιά και τη στιλβηδόνα μας – κυρίως αυτά. Πρώτο στα πανηγύρια και στις χαρές μας. Ένα πουλάκι που λαλεί σπαθίζοντας τις πίκρες, ένα απδόνι που κελαηδεί ακατάβλητο και πολύτροπο μες στα φυλλώματα της κερασιάς, ώσπου να «διαλυθεί στον φθόγγο τον οξύ». Παρηγορητικό και μυθολόγο, νοσταλγικό και μνήμον, ειρωνικό μα καλόγνωμο, μαγκούρα γέρου δασκάλου και τρυφερή παλάμη που χαϊδεύει, φωνή της χαράς και της δυσφορίας μας, πχώς των ματαιώσεων και των ελπίδων μας.

*Η Κατερίνα Σχινά είναι κριτικός, μεταφράστρια.

Κατευόδιο

Της Λίζυς Τσιριμώκου*

Έγραψε ένα από τα ωραιότερα αυτοβιογραφικά ποιήματα που διαθέτει η λογοτεχνία μας, το ευρηματικό «Γεννήθηκα στη Σαλονίκη» (Κάστρα ανεμισμένα, καΐκια μες στο φως / Η προκυμαία, βεγγαλικά και χορωδίες...)• κλείνοντας το μάτι σε μια προσωπική αλλά και τόσο συλλογική ανθρωπογεωγραφία ύμνησε σε ένα μοναδικό τσάμικο την απέθαντη ελληνικότητα (Ελασσόνα, Λιβαδειά, Μελβούρνη, Μόναχο / Αλαμάνο και Γραβιά, Αμέρικα, Βελστίνο / Άγιοι Σαράντα, Εσκι-Σεχίρ / Κώστας-Κώστας-Μανόλης-Πέτρος-Γιάννης-Τάκης / Πλατεία Ναυαρίνου / Διοικητηρίου και Εξαρχείων / Αλέκος-Βασίλης- Άγγελος / Μπιζανίου και Αναλήψεως / Αγίας Τριάδος και 28ης Οκτωβρίου): παίρνοντας τη σκυτάλη από τον παππού Όμηρο (Νεών κατάλογος, καταγραφή των πλοίων των Αχαιών) και τον Δαπόντε (Κανών περιεκτικός πολλών εξαιρετών πραγμάτων) επικαιροποιεί το λεγόμενο ονοματικό τέχνασμα, στη λιτότερη μορφή του – από την απλή παράταξη τοπωνυμίων και ανθρωπωνυμίων προκύπτει ποιητικό αποτέλεσμα υψηλής ευαισθησίας. «Πρόλαβε να δει τους ποιητές», αλλά πρόλαβε και να δρέψει επαίνους από το αυστηρό σινάφι των φιλόλογων,

από τους πανεπιστημιακούς καθηγητές Γ. Π. Σαββίδη και Δ. Ν. Μαρωνίτη, τον Ξενοφώντα Κοκόλη και τον Αλέξη Πολίτη που έσκυψαν στους στίχους του σε μαθήματα και σεμινάρια τους – θα ήταν μακρύς ο κατάλογος όσων τον προσέγγισαν ως ποιητή ή εκπόνησαν εργασίες, διατριβές, μελέτες γύρω από το αναπάντεχο πάντρεμα λόγου και μελωδίας που εκείνος συνέλαβε. Τροβαδούρος περιωπής, αντάξιος του Μπομπ Ντίλαν, του Ζορζ Μπρασένς ή του Λούτσιο Ντάλλα τους οποίους επέλεξε ως συναθλητές, μπόρεσε να συνδυάσει την ελεγεία με τη σάτιρα, την τρυφεράδα με τη χλεύη, τον (αυτο)σαρκασμό και την καταγγελία με έναν σπάνιο, απογειωμένο λυρισμό, εκφράζοντας έξοχα τον καιρό και τον τόπο του. Αποχαιρετούμε, «αι γενεαί πάσαι», έναν αυθεντικό, χαριτωμένο άνθρωπο, έναν συνειδητό πολίτη, έναν τραγουδοποιό που μας συνόδεψε με το γέλιο και με το δάκρυ σε ζόρικες και χαρούμενες στιγμές, έτσι όπως ξέρουν να το κάνουν μοναδικά οι γνήσιοι ποιητές.

*Η Λίζυ Τσιριμώκου είναι ομότιμη καθηγήτρια γενικής και συγκριτικής γραμματολογίας του ΑΠΘ, δοκιμογράφος και μεταφράστρια

Ο παιδικός μου φίλος, ο Διονύσης

Του Άγγελου Ραζή*

Είναι πολύ δύσκολο να μιλήσω για έναν άνθρωπο που ήταν φίλος μου σχεδόν 70 χρόνια και που από τα 13 μας σταθήκαμε κοντά ο ένας στον άλλο και μοιραστήκαμε μια κοινή ζωή. Πώς γνωριστήκαμε; Με τον Διονύση Σαββόπουλο πηγαίναμε στο ίδιο φροντιστήριο αγγλικών, στο Ανατόλια. Μια μέρα με πλησίασε: «Παρέα Ραζή, ποιος είναι ο εθνικός ύμνος των Ολυμπιακών Αγώνων;». Μου έκανε εντύπωση· τι μου λέει αυτός τώρα; Ήταν ένα παιδί περίεργο, με έ-ξυπνα μάτια.

Τον επόμενο χρόνο ήμασταν μαζί πια στο λύκειο – τετάρτη τάξη στο Πέμπτο Γυμνάσιο Αρρένων. Διαλέξαμε το κλασικό, γιατί ήμασταν και οι δυο καλοί στα φιλολογικά. Επιστρέφοντας μια μέρα σπίτι, στην οδό Μπιζανίου, ξαφνικά πέφτω πάνω του στον διάδρομο. «Τι γυρεύεις εσύ εδώ;» ρωτάω τον Σαββόπουλο. «Νοικιάσαμε τον αποπάνω όροφο με την οικογένειά μου!» μου απάντησε. Εκείνοι έμεναν στον τρίτο, εμείς στον πρώτο. Ήταν ένα υπέροχο τριώροφο μέγαρο, που όμως κατέρρευσε με τους σεισμούς του '78. Εβραϊκό σπίτι – μετά την Κατοχή ο εβραϊκός πληθυσμός είχε αφανιστεί στο Αουσβιτς και τα σπίτια αυτά περιήλθαν σε Έλληνες νόμιμα ή παράνομα. Το δικό μας ανήκε σε έναν Κωνσταντινουπολίτη νοικοκύρη, έναν πολύ κακό άνθρωπο.

Οι γονείς του Διονύση ήταν μεσοαστοί. Η μητέρα του καταγόταν από τη Φιλιπούπολη της Βουλγαρίας, το Πλόβντιβ. Μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών με τους Τούρκους, η οικογένειά της κυρίας Σαββοπούλου, της Νίνας, εγκαταστάθηκε στο Ασβεστοχώρι, ένα χωριό έξω από τη Θεσσαλονίκη. Ο παππούς του Διονύση δεν ήρθε ποτέ στην Ελλάδα – λέγεται ότι δημιούργησε νέα οικογένεια εκεί. Η μητέρα του έγινε δασκάλα στο Διδασκαλείο της Θεσσαλονίκης, όπως και η δική μου, αλλά ποτέ δεν εργάστηκε, και παντρεύτηκε τον Γεώργιο Σαββόπουλο, πρόσφυγα από την Κωνσταντινούπολη, έναν μορφωμένο άνθρωπο από φαναριώτικη οικογένεια, που σπούδασε λογιστής και βρήκε δουλειά στα πολυκαταστήματα Μέλισσα. Ο πατέρας του ήταν αυστηρός και απόμακρος, η μητέρα του πιο λαϊκή αλλά εύστοχη – μιλούσε με βαριά μακεδονική προφορά. Από εκείνη, πιστεύω, ο Διονύσης πήρε την ευστροφία του.

Οι δάσκαλοι, ο κινηματογράφος, η Θεσσαλονίκη

Το Πέμπτο Γυμνάσιο Αρρένων Θεσσαλονίκης ήταν ένα σχολείο πρότυπο, και είχαμε την τύχη να έχουμε τον φιλόλογο Γεώργιο Βαφειάδη, τον οποίο τιμά και ο ίδιος στο βιβλίο του και στο οπισθόφυλλο των «Αχαρνών». Ήταν εξαιρετος, πολύ καλλιεργημένος – μας μιλούσε για αρχαία τραγωδία και ποίηση και συχνά δάκρυζε. Υπερέβαινε τον διδακτικό του ρόλο και το σχολικό πρόγραμμα • ήταν ένας συγκλονιστικός άνθρωπος. Μας παρότρυνε να διαβάζουμε, και πράγματι διαβάζαμε από μικροί.

Στην τελευταία τάξη γνωρίσαμε και τον σπουδαίο ποιητή Νίκο-Αλέξη Ασλάνογλου, ο οποίος έγινε για εμάς ουσιαστικά ένα σχολείο. Στο διαμέρισμά του, όπου περνούσαμε τα βράδια, μας μιλούσε για τον Μποντλέρ, τον Ρεμπό και τον Βερλέν – μας κινούσε τη φαντασία. Ο Ασλάνογλου, εκ πεποιθήσεως εκπεσών αστός, είχε κληρονομήσει μια νηματοουργία από τον πατέρα του, που όμως δεν πήγε καλά – ήταν ποιητής, όχι επιχειρηματίας –, αλλά ο αστικός τρόπος παρέμενε μέσα του.

Πηγαίναμε να τον βρούμε μαζί με τον Σαββόπουλο και τον Βέλτσο, μέσω της Μιμίκας Ελεφάντη, που μας τον είχε συστήσει. Περπατούσαμε μαζί του στην παραλία πέρα δώθε, μας συνόδευε μέχρι το σπίτι και μετά γυρίζαμε μαζί του πίσω και τον συνοδεύαμε εμείς. Τρώγοντας πασατέμπο στον δρόμο, συζητούσαμε για ποίηση και λογοτεχνία – ήμασταν σε μια τρυφερή ηλικία, που διψούσαμε για τέτοια πράγματα. Οι γονείς μας ανησυχούσαν, φοβούνταν ότι μας παρέσερνε. Ουσιαστικά, για εμάς ήταν ο εξωσχολικός μας δάσκαλος. Μας μιλούσε για μέρη μακρινά και μας μάθαινε να αγαπάμε κάτι περισσότερο απ' αυτό που ήμασταν κι από ό,τι είχαμε – να ανακαλύπτουμε ότι υπάρχει κι ένας άλλος κόσμος πέρα από τον δικό μας.

Με τον Διονύση ξεκινήσαμε μαζί τα πάρτι και τους πρώτους έρωτες, και απολαμβάναμε να μιλάμε για λογοτεχνία και σινεμά. Θυμάμαι ένα βράδυ, βγαίνοντας από το σινεμά Απόλλων, επί της Βασ. Όλγας και έχοντας δει δύο ταινίες, όπως συνηθίζοταν, βρήκαμε την πόλη χιονισμένη, το χιόνι έβγαζε ένα λευκό φως και η νύχτα έλαμπε. Θέλοντας να συνεχίσουμε την ωραία αυτή βραδιά, πήγαμε στο απέναντι Ζαχαροπλαστείο και φάγαμε τουλούμπες με καϊμάκι και χαζεύαμε την όμορφη κόρη του ζαχαροπλάστη με τα σκιστά, σαν κινέζικα μάτια. Μας άρεσε πολύ το σινεμά, βλέπαμε μετά μανίας το καινούργιο,

κυρίως γαλλικό σινεμά, τις ταινίες του Τριφύ, του Φελίνι και των άλλων μεγάλων, θέλαμε κι εμείς να είμαστε κοινωνοί αυτού του κόσμου που γνωρίζαμε.

Ο δρόμος για τη φυγή στην Αθήνα είχε ανοίξει. Ήδη από έφηβοι ήμασταν ανήσυχα πνεύματα, αισθανόμασταν ότι μας έπνιγε η μεταπολεμική, μετεμφυλιακή Θεσσαλονίκη. Θέλαμε κάτι άλλο, κάτι διαφορετικό. Η Θεσσαλονίκη μπορεί να είναι όμορφη πόλη, αλλά ήταν περικλειστη, δεν υπήρχε τίποτα το καλλιτεχνικό, ούτε μια γκαλερί – μόνο το Βασιλικό Θέατρο, όπου έρχονταν αθηναϊκοί θίασοι. Η μόνη μας παρηγοριά ήταν οι λογοτέχνες και οι ποιητές της – ο Πεντζίκης, ο Ασλάνογλου, ο Χριστανόπουλος – και φυσικά ο κινηματογράφος.

Τα πρώτα χρόνια στην Αθήνα

Ο Διονύσης μπήκε στη Νομική, εγώ βρήκα μια δουλειά και κατέβηκα στην Αθήνα. Νοίκιασα ένα διαμέρισμα στην οδό Σκουφά, και δύο μήνες αργότερα ήρθε κι εκείνος με το περίφημο φορτηγό. Έμενε σπίτι μου – εγώ κοιμόμουν στο σομιέ με μια κουβέρτα κι εκείνος στο στρώμα κάτω. Αλλάξαμε δυο τρία σπίτια, στην Κυψέλη και μετά στην Πλατεία Αμερικής. Πάντα έγραφε τραγουδάκια, και πολύ γρήγορα συνέθεσε το «Βιετνάμ γιε γιε», τη «Συννεφούλα» και κάποια ακόμα. Θυμάμαι να επιστρέφει σπίτι χαρούμενος μετά το πρώτο ραντεβού με τον Πατσιφά στη Λύρα – ήταν δύσκολος άνθρωπος αλλά δίκαιος, και είδε το ταλέντο του.

Έτσι προέκυψε το πρώτο δισκάκι, ένα σαρναταπεντάρι, και στη συνέχεια το «Φορτηγό». Άρχισε τις εμφανίσεις του σε μια μπουάτ με χαμηλό φωτισμό στην Πλάκα, το Συμπόσιο, με μεγάλη επιτυχία. Οι θαμώνες κάθονταν στο πάτωμα πάνω σε μαξιλάρες, πίνοντας κρασί σε χάλκινα ποτήρια, ακούγοντας την ιδιόρρυθμη φωνή και τους παράξενους στίχους του. Η μπουάτ ανήκε στον Γιώργο

Δρόμος σε εξοχή
της Θεσσαλονίκης,
ο Δ.Σ. δεύτερος
από δεξιά

Στο Λιμάνι της Ιτέας

Στο Κουρί, εξοχή κοντά στη Θεσσαλονίκη, ο Δ.Σ. καθιστός

Μπουκουβάλα, έναν πολύ συμπαθητικό και καλλιεργημένο άνθρωπο, και ερχόταν όλο το ανφάν γκατέ της αριστεράς και της διανόησης – άνθρωποι με ανοιχτά μυαλά και περίεργη εμφάνιση. Τότε η αριστερά είχε ενδιαφέρον: ήταν διανοούμενοι και σήμαινε κάτι το να είσαι αριστερός τότε, αν και προερχόμασταν από συντηρητικές οικογένειες. Από την αρχή στην Αθήνα, ο στόχος του Διονύση ήταν να γράφει τραγούδια και να παίζει μουσική για βιοπορισμό. Βρίσκοντας κάποια μεροκάματα δεξιά και αριστερά, πολύ γρήγορα δημιούργησε ένα κοινό αποκλειστικά δικό του. Πάντα έλεγε ότι θα γίνει μουσικός, κι οι γονείς του έλεγαν: «Τι θες να γίνεις εσύ, μουσικάντης;». Θυμάμαι σε μια 10ήμερη σχολική εκδρομή στην Κέρκυρα, στην τελευταία τάξη του σχολείου, είδαμε τον σπουδαίο Βρετανό ηθοποιό Άλμπερτ Φίνεϊ σ' ένα καφενείο. Έχοντας δει μια ταινία του που μας είχε ενθουσιάσει, πήγαμε με τα λίγα αγγλικά που ξέραμε να του ζητήσουμε αυτόγραφο.

Μας ρώτησε τι δουλειά κάνου-

με. «Είμαστε μαθητές!» Συνεχίζοντας είπε: «Και τι θα κάνετε όταν μεγαλώσετε;». Εγώ είχα πει ζωγράφος, ο Βέλτσος φιλόσοφος και ο Σαββόπουλος μουσικός.

Στην Αθήνα γράφτηκα στη Σχολή Δοξιάδη, αλλά διέκοψα την αναβολή και στρατεύτηκα, κι έτσι ο Διονύσης έχασε το σπίτι. Υπηρέτησα στο Τρίτο Σώμα Στρατού Θεσσαλονίκης, κι όταν μεταφέρθηκα στο Κέντρο Νεοσυλλέκτων στην Κόρινθο, με συνόδευσε με το ΚΤΕΛ μέχρι την πύλη του στρατοπέδου – μια συγκινητική στιγμή.

Ο Διονύσης έγινε διάσημος στα 20 του, κι αυτό ήταν και καλό και κακό. Όσο ήμουν φαντάρος δεν παρακολούθησα τη ζωή του: στη Χούντα τον συνέλαβε η Ασφάλεια, μετά πήγαν με την Άσπα στο Παρίσι και στο Μι-

λάνο. Εγώ μπήκα Καλών Τεχνών μετά τον στρατό, εκείνος έκανε καριέρα και βιοποριζόταν από τη μουσική του. Δεν ήταν εύκολο να τον ακολουθήσει κανείς τότε – ήταν αριστερός, ενεργός σε παρέες και πολιτικά κινήματα. Εγώ, αν και αντικουντικός, δεν ήμουν πολιτικοποιημένος όπως εκείνος. Ξαναβρεθήκαμε μερικά χρόνια αργότερα, ώριμοι πλέον, με γυναίκες και παιδιά – εκείνος με τις υπέροχες μουσικές του, κι εγώ με τις ζωγραφιές μου. Και παραμείναμε φίλοι καρδιακοί μέχρι το τέλος.

Η ώριμη ζωή

Μοιραστήκαμε μια υπέροχη καθημερινότητα: εργασία, ανατροφή των παιδιών, στιγμές έμπνευσης, τα ωραία και τα δύσκολα. Τα βράδια κάναμε εξόδους σε ταβερνάκια, μπαρ και εστιατόρια, όπως στη Ράτκα, κάναμε νέους φίλους, τα παιδιά μας μεγάλωναν παρέα, πηγαίναμε στο Πήλιο τα καλοκαίρια, μαζί Χριστούγεννα, Πάσχα και οικογενειακές γιορτές, και τραπέζια με τα υπέροχα φαγητά της Άσπας. Περάσαμε μια συναρπαστική ζωή μαζί.

Ο Σαββόπουλος στην παρέα ήταν πολύ δοτικός, με χιούμορ, έλεγε ωραίες ιστορίες, έπαιρνε την κιθάρα και τραγουδούσε, χορεύαμε και γλεντούσαμε μέχρι το πρωί. Δεν υπάρχει σημαντικός άνθρωπος που να μη γνώρισα στο σπίτι του Διονύση: τον Τσαρούχη, τον Θεοδωράκη, τον Χατζιδάκι, τον Βολονάκη, τον Κηλαπδόνη, τον Ταχτσή, τον Ιωάννου – πρώτα στο Ψυχικό κι αργότερα στη Φιλοθέη. Με τον Χατζιδάκι ήμασταν κάθε βράδυ στο Πάρτι, ένα μαγαζί στην Πausανίου, στο Παγκράτι, που το είχε η Ελένη Ζιώγα. Υπήρχε έξω ένα στρογγυλό τραπέζι κι εκεί κάθονταν μόνο οι φίλοι του Χατζιδάκι και δεν σ' αφήναν να πληρώνεις. Ήταν εξαιρετικός άνθρωπος, λιγομίλητος, με πηγαία ευγένεια, και ο Σαββόπουλος του είχε μεγάλη αγάπη και σεβασμό – είχαν και οι δύο την ίδια αίσθηση της ελευθερίας στην τέχνη και

στον λόγο τους.

Τη δεκαετία του '80 ο Διονύσης ήταν πια πολύ διάσημος. Έκανε τη μεγάλη συναυλία στο ΟΑΚΑ, κυκλοφόρησε τα «Τραπεζάκια έξω» και παρουσίασε το «ΖΗΤΩ το ελληνικό τραγούδι». Το «Κούρεμα» ήταν για εκείνον πολύ δύσκολη περίοδος – ήταν το «βρόμικο '89» και πήρε το μέρος του Μητσοτάκη, κάτι που του στοίχισε πολύ. Έπαιζε στην Πλάκα, στο Ζουμ, σε 10 άτομα, του πετούσαν στραγάλια και τον ξεφώνιζαν όταν τραγουδούσε το «Κωλοέλληνες». Δεν είχε δουλειά και χρήματα, κι έφυγε στην Αμερική. Μιλούσαμε γι' αυτή την περίοδο, τον είχε στενοχωρήσει πολύ, αλλά δεν μετάνιωνε ποτέ για ό,τι έκανε.

Για μένα, ο Διονύσης δεν ήταν μόνο ο σπουδαίος καλλιτέχνης που αγάπησε όλη η Ελλάδα, που δίδαξε με το έργο του γενιές και μίλησε στις καρδιές τόσων ανθρώπων με τα τραγούδια του. Ήταν ο επιστήθιος φίλος μου, που στάθηκε δίπλα μου σε δυσκολίες, κοινές ανησυχίες και όνειρα. Την ημέρα που έφυγε του μίλησα στο τηλέφωνο μέσω του γιου του, Ρωμανού.

Εκείνος, με τα σωληνάκια, δεν μπορούσε να αποκριθεί, του είπα ότι τον αγαπώ κι έκανε νόημα πως κι εκείνος μ' αγαπάει. Ήταν η τελευταία μας επαφή. Την τελευταία φορά που τον είδα διά ζώσης, στην παρουσίαση του βιβλίου του στο Μέγαρο Μουσικής, στο καμπαρίνι, ήταν πολύ καταβεβλημένος – τα μάτια του είχαν μπει μέσα, η φωνή του είχε αλλοιωθεί... σκεφτόμουν: πόσο θα αντέξει; Αλλά στο τέλος κατάφερε να κάνει όλα όσα τον γέμιζαν χαρά. Με είχε πάρει τηλέφωνο μετά τη Μαλακάσα και τη Θεσσαλονίκη και μου έλεγε πόσο χαρούμενος ήταν. Νομίζω ότι έφυγε ευχαριστημένος, πλήρης, συμφιλιωμένος με την ιδέα του θανάτου. Ήταν ένας εξαιρετικά σημαντικός άνθρωπος για την Ελλάδα, αλλά και για τη δική μου ζωή υπήρξε καθοριστικός – εκείνος έφυγε, εγώ μένω.

Ο Άγγελος Ραζής είναι ζωγράφος.

Ο Σαββόπουλος στην παρέα ήταν πολύ δοτικός, με χιούμορ, έλεγε ωραίες ιστορίες, έπαιρνε την κιθάρα και τραγουδούσε

Για μένα, ο Διονύσης ήταν ο επιστήθιος φίλος μου, που στάθηκε δίπλα μου σε δυσκολίες, κοινές ανησυχίες και όνειρα

Είμαι από εκείνα τα παιδιά που δεν ήξερε τι να μας παίξει

Κείμενο-εικονογράφηση: Ιάσωνας Μέγκουλας (CACAO ROCKS)*

Αυτό το πορτρέτο φιλοτέχνησα δέκα χρόνια πριν, με μια πνοή και με αγάπη. Δεν ξέρω τι να γράψω για τον Διονύση Σαββόπουλο. Είμαι από εκείνα τα παιδιά που δεν ήξερε τι να μας παίξει. Νομίζαμε πως τα ξέρουμε όλα.

Η μητέρα μου ήρθε στην Ελλάδα από το Παρίσι το '71 οδικώς, μ' έναν σκαραβαίο διασχίζοντας τα Βαλκάνια, που δεν ήταν παίξε-γέλασε, όπως έλεγε και ο Εγγονόπουλος στην «Επιστροφή των Πουλιών». Στα σύνορα την σταμάτησαν οι χωροφύλακες και της ζήτησαν να ξεκολλήσει το αυτοκόλλητο με το σήμα της ειρήνης που είχε στο πορτμπαγκάζ. Μαζί της έφερε έναν δίσκο, «Το Περιβόλι του Τρελού». Ίσως ο Σαββόπουλος να ήταν μια αιτία που ρομαντικοποίησε την Ελλάδα στο μυαλό της και πήρε το θάρρος να έρθει να ζήσει εδώ. Τον δίσκο αυτόν τον έχω ακόμα στην δισκοθήκη μου, έκδοση γαλλική της Polydor.

Ο Σαββόπουλος έκανε τους νέους της Ευρώπης να τραγουδούν το «Ντιρλαντά». Θυμάμαι και την γιαγιά μου να μας το τραγουδάει στα πασχαλινά τραπέζια. Στην εφηβεία μου ανακάλυψα τον «Μπάλο» με το φανταχτερό εξώφυλλο του Αλέξη Ακριθάκη. Αντέγραφα τα σχέδια του στα σχολικά μου τετράδια. Ακόμη δανείζομαι στοιχεία από αυτή τη ζωγραφική στα έργα μου. Η έλλειψη σκιών, τα βέλη, τα σύμβολα. Πάνω απ' όλα όμως ήταν η μουσική. Θυμάμαι την πρώτη φορά που έβαλα την βελόνα στο πικ-απ να παίξει αυτός ο δίσκος. Τι μαγικοί ήχοι ήταν αυτοί; Σαν να έχεις παντρέψει όργανα από τις περιηγήσεις της Δόμνας Σαμίου, εκστατικά τύμπανα Νιγηριανά του Babatunde Olatunji, ηλεκτρικούς ήχους του Frank Zappa και μια λυρικήτητα αιώνια. Ολοκλήρωσε το έργο της γενιάς του '30, πάντρεψε με σύγχρονο τρόπο την Δύση με την Ανατολή. Από τους «Αχαρνείς» του Αριστοφάνη στον «Θούριο» του Ρήγα Φεραίου ως την ροκ του μέλλοντος. Η μουσική του με συντάραξε. Αν και ήμουν ένα παιδί από τις αλλόκοτες φυλές που βλέπεις στο μετρό, μικρός δερματοκέφαλος των γκράφιτι σαν γλόμπος με την γλαύκα στο πηλήκιο, έτη φωτός από τον γαλαξία του Διονύση Σαββόπουλου. Όπως περιγράφει τους νέους της συνομοταξίας μου στο τραγούδι «Πρεσθλάβες» του 1994 από τον δίσκο «Μην Πετάξεις Τίποτα».

Το καλοκαίρι που μας πέρασε, ο νεότερος ανιψιός μου, ενώ κάναμε SUP στα ανοιχτά της θάλασσας, μου ζήτησε να βάλω μουσική στο κινητό. Τον ρώτησα αν θέλει κάποιο συγκεκριμένο κομμάτι. «Τον Καραγκιόζη» μου απάντησε, «τον Καραγκιόζη»... Κι έτσι κι εγώ ονειρεύομαι πως ο Διονύσης Σαββόπουλος θα είναι μαζί μας για ακόμη μια γενιά και όσο υπάρχει η Ελληνική Γλώσσα. Κι ως κρατήσουν οι χοροί...

*Ο Cacao Rocks είναι ζωγράφος.

Από τον έναν στους πολλούς

Του Τέλη Σαμαντά*

«Έτσι θα τον θυμάμαι». Αμέτρητες αναρτήσεις, με εκατοντάδες στίχους και χιλιάδες λέξεις πλημμύρισαν το διαδίκτυο μέσα σε μια μέρα. Ο καθένας και η καθεμία με τον τρόπο του/της θέλησε να μοιραστεί την όποια εμπειρία είχε ζήσει παρέα με τον τροβαδούρο που μας εγκατέλειψε. Σε τι να οφείλεται αυτή η ανάγκη τόσων και τόσων, όχι μόνο να υμνήσουν τον Διονύση Σαββόπουλο και το έργο του ή να του αποδώσουν την τιμή που του πρέπει; Κάτι άλλο βαθύτερο μοιάζει να κρύβεται από πίσω. Η ανάγκη ή η αγωνία να οικειοποιηθούμε αυτό το έργο: να βρεθούμε κι εμείς στον πυρήνα της δημιουργίας του. Σαν να είμαστε κι εμείς συμμετέτοχοι και παρόντες, όσο η ιδέα γινόταν τραγούδι.

Όχι μονάχα ακροατές, αλλά συνδημιουργοί. Μαστορόπουλα στο χτίσιμο των αρχιτεκτονημάτων του. Είτε αυτά ήταν «χαμόσιπτα» όπως η «Ζωζώ», τέντες τσίρκου όπως «Οι Μάγοι» ή «μέγαρα» όπως η «Ωδή στον Γεώργιο Καραϊσκάκη» ή το «Μ' αεροπλάνα και βαπόρια».

Ίσως γιατί τα τραγούδια του δεν ζητούσαν απλώς να τα χειροκροτήσουμε – απαιτούσαν να τα πάρουμε απ' το χέρι και να τα βγάλουμε βόλτα, να τα πάμε παρακάτω. Μια που έμοιαζαν σαν να ήταν γραμμένα για το –κάθε– σήμερα, σαν να τροφοδοτούνταν από τους χυμούς καταστάσεων, συνθηκών ή απλώς λέξεων από το χτες, αλλά ο τελικός τους προορισμός να ήταν ένα αύριο. Καλώντας μας σ' αυτό το «αύριο» να πάρουμε μέρος κι εμείς, οι ακροατές τους, ως συνοδοιπόροι. «Μην πετάξεις τίποτα, φτάσαμε σ' ανείπωτα» μας λέει κάποια στιγμή, προτρέποντάς μας να βυθιστούμε στις δικές μας εμπειρίες, να ανακαλέσουμε τις δικές μας αναμνήσεις, ώστε το τραγούδι να εμπλουτιστεί από εμάς τους ίδιους. Όστε αυτά τα «ανείπωτα» να έρθουν στην επιφάνεια, να ειπωθούν, να αποκτήσουν υπόσταση, και το τραγούδι να «μας πάρει μακριά, να μας πάει στα πέρα μέρη». Δεν μας καλεί όμως έναν έναν να συμμετάσχουμε σ' αυτή την τελετή της «συνδημιουργίας». Μας καλεί και ως ομάδες, ως κοινωνικά σύνολα, στα συναπαντήματα σε κοινούς δρόμους. Είτε σε κάποια πλατεία που «ήταν γεμάτη, με το νόημα που 'χει κάτι απ' τις φωτιές», είτε σαν «κοπάδια, κοπάδια, κοπάδια στα υποργεία», σαν «ζευγάρια που στροβιλίζονται πιο πέρα», ακόμα και σαν «κάτι πουλιά, μαύρα πουλιά, πουλιά πικρά, πουλιά της δυστυχίας». Κι έτσι ανυψώνει την ατομική ανάμνηση, τα προσωπικά συναισθήματα που ανακινεί το τραγούδι του, σε συλλογική μνήμη, σε κοινό βίωμα. Σ' εκείνο το «εμείς» που πάντα ονειρευόταν και όπου πάντα μας καλούσε.

*Ο Τέλης Σαμαντάς είναι δημοσιογράφος.

Τα πήγαινε έλα ενός αυτόγραφου

Του Άρη Δαβαράκη*

Το 1966, που κυκλοφόρησε το «Φορτηγό» του Διονύση Σαββόπουλου, ήμουν 13 χρόνων και η καλύτερή μου φίλη ήταν η Φώφη, επίσης δεκατριών. Έμενα με τους γονείς μου στην οδό Αλωπεκής, στο 33, γωνία με Πλουτάρχου. Στο ίδιο πεζοδρόμιο, γωνία με Λουκιανού, ξέραμε ότι ζούσε ο 22χρονος τότε Διονύσης. Ξέραμε τα τραγούδια του απέξω και τον μετρούσαμε για τεράστιο σταρ, οπότε θέλαμε να του ζητήσουμε ένα αυτόγραφο – αλλά ντρεπόμασταν φριχτά.

Η μητέρα μου μας άκουσε να το κουβεντιάσουμε και μας είπε «Να πάτε». Μα πώς; Τι θα του πούμε; Θα μας ανοίξει; Κι αν μας κοροϊδέψει; Η μαμά Ιωάννα μάς έδωσε λευκό χαρτί και bίς και μας έσπρωξε στην Αλωπεκής. «Θα πάτε, θα χτυπήσετε το κουδούνι, θα πείτε ευγενικά πως θέλετε ένα αυτόγραφο απ' τον κύριο Σαββόπουλο, θα ρωτήσει τα ονόματά σας, θα το υπογράψει, θα πείτε ευχαριστώ κι αυτό ήταν».

Πράγματι, αυτό ήταν. Το δυαράκι ήταν ημιπόγειο και, όπως ο ίδιος ο Σαββόπουλος μας άνοιξε την πόρτα, είδαμε πέντ' έξι αγόρια και κορίτσια, που κάθονταν σε μαξιλάρες στο πάτωμα. Δεν μπήκαμε μέσα, έφτιαξε ένα σκιτσάκι μονοκοντυλιά, έγραψε «στη Φώφη και τον Άρη με πολλή αγάπη» και μας το έδωσε. Γυρίσαμε σπίτι πετώντας. Η Ιωάννα βρήκε ένα γυαλί κι ένα χαρτόνι και με τέσσερις πενσούλες σκάρωσε ένα καδράκι. Τέλεια. Ήμασταν ενθουσιασμένοι, και η Φώφη (που τώρα τη φωνάζουμε Φρόσω και είναι γνωστή τηλεοπτική παραγωγός) κι εγώ (που

ότι θυμάμαι χαιρόμαι στα 72 μου).

Όμως με τη δημιουργία του κάδρου γεννήθηκε ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Η Φώφη πήγαινε Αηδονοπούλου, ενώ εγώ Μωραΐτη. Ποιος απ' τους δύο θα έπαιρνε το κάδρο με το αυτόγραφο να το δείξει στο σχολείο; Μας έπιασε απελπισία. Η Ιωάννα όμως βρήκε τη λύση: «Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή ο ένας, Τρίτη - Πέμπτη - Σάββατο ο άλλος». Ενθουσιαστήκαμε (εγώ περισσότερο, γιατί αυτό σήμαινε πως θα μπορούσα να βλέπω τη Φώφη κάθε μέρα για να της δίνω ή να παίρνω το αυτόγραφο). Τη λάτρευα. Καλύτερη λύση δεν θα μπορούσε να βρει η μαμά μου (που ήξερε πως τη λάτρευα, αλλιώς θα είχε πει «Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη η Φώφη, Πέμπτη - Παρασκευή - Σάββατο εσύ»). Μας

χάζευε όμως που αγαπόμασταν τόσο πολύ και διευκόλυνε έτσι το καθημερινό πηγαίνέλα μας ο ένας στο σπίτι του άλλου.

Δεν θυμάμαι τι έγινε μετά και πότε χάθηκε ή ξεχάστηκε το πολύτιμο αυτόγραφο. Πέρασαν τα χρόνια και πέρασε κι αυτό σε κάποιο χαρτοκιβώτιο, μέχρι που κάπως, κάπου, κάποτε πετάχτηκε σε κάποια μετακίνηση. Με τη Φώφη (Φρόσω πια) είμαστε ακόμα σαν αδέρφια, αλλά πολλά μεσολάβησαν από το 1966 μέχρι το 2025 – μιλάμε για 59 ολόκληρα χρόνια, μέρα μπαίνει, μέρα βγαίνει.

Εγώ πάντως, που λέτε, το '77, βρέθηκα να συνεργάζομαι με το Τρίτο Πρόγραμμα του Μάνου Χατζιδάκι, κάνοντας, μεταξύ άλλων, και μια εκπομπή, τα «Καθημερινά». Ο Τάσος Μελετόπουλος διάλεγε τις μουσικές και τα τραγούδια, η Μαρίκα Τζιραλίδου, ο Γιώργος Ευσταθίου κι εγώ παίρναμε συνεντεύξεις, κάναμε σχόλια, διαβάζαμε από τις εφημερίδες και ενημερώναμε τους ακροατές για τα καλλιτεχνικά δρώμενα – με άποψη όμως, παρακαλώ πολύ. Βιβλία, παραστάσεις, συναντήσεις, δίσκους, εκθέσεις και τα λοιπά.

Τότε, το 1978, ο Σαββόπουλος βγάζει το 20λεπτο τραγούδι του «Το μακρύ ζειμπέκικο για τον Νίκο», που εκνευρίζει πάρα πολύ την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή – ο οποίος όμως στηρίζει τον Χατζιδάκι και το Τρίτο Πρόγραμμα. Ο αρμόδιος υπουργός απαγορεύει ρητά το τραγούδι (υπήρχε ακόμα λογοκρισία), αλλά εμείς στα «Καθημερινά» (όπως και ο Γιώργος Μητρόπουλος στο «Ελληνικό τραγούδι στο Τρίτο») ενθουσιαζόμαστε και, με εντολή και κάλυψη του Χατζιδάκι, το παίζουμε κάθε μέρα, κάθε μέρα, κάθε μέρα, και σπάμε την απαγόρευση.

Ακολουθεί η γνωριμία και η πρώτη μου συνέντευξη με τον Διονύση Σαββόπουλο, που κοντεύει πια τα 35, ενώ εγώ προχωράω στα 25. Δεν θυμάμαι λεπτομέρειες, αλλά αγαπηθήκαμε και με τον Διονύση και με την Άσπα. Μετά πήγα στον «Ταχυδρόμο», όπου κάναμε κι εκεί ωραίες, μεγάλες συνεντεύξεις, ενώ συχνά τον ακολουθούσα σε περιοδείες του στην Ελλάδα και την Κύπρο. Όταν αργότερα έκανε στην ΕΡΤ τη μνημειώδη εκπομπή του «Ζητώ το ελληνικό τραγούδι» (χωρίς τόνο το «Ζητώ», για να είναι και «Ζήτω» και «Ζητώ») με συμπεριέλαβε. (Φορούσα και μαύρα γυαλιά μάλιστα, που ήταν πολύ προχώ τότε.) Πήγαμε μαζί και στην Αλεξάνδρεια για την εκπομπή και περάσαμε υπέροχα στη γενέθλια πόλη μου. Πήγαίνα σπίτι τους στο Πήλιο, ήμουν εκεί στους γάμους των παιδιών του, μπαίνόβγαίνα στο σπίτι τους στην Αθήνα.

Το 1989 μπήκα με οξεία αιμορραγική παγκρεατίτιδα στον Ευαγγελισμό, όπου έμεινα τρεις μήνες, και κόντεψα να πάω στον τάφο στα 36 μου. Ερχόταν στα δύσκολα, κάθε μέρα, και είχε ζαλίσει τους γιατρούς, που άκουγαν «Σαββόπουλος» και κρύβονταν. Ο Σπύρος Δρακόπουλος, μέγας χειρουργός, τον αγαπούσε πολύ τον Διονύση, αλλά μέχρι κι αυτός τα 'χε παίξει με τις καθημερινές επισκέψεις και

τις λεπτομέρειες που επέμενε να μάθει για την εξέλιξη της υγείας μου.

Και το 2005, που η ελληνική Δικαιοσύνη έδειξε όλη την «ανεξαρτησία» της στο κεφάλι του Τάσου και το δικό μου, πήγε και κατέθεσε στην ανακρίτρια κυρία Χονδρορίζου, για να της εξηγήσει πως μας ξέρει «από παιδιά» και δεν έχουμε καμία σχέση με τις κατηγορίες που μας απέδιδαν. Και, όταν ανέλαβε την καλλιτεχνική επιμέλεια του χειμερινού «Άλσους» στο Πεδίο του Άρεως, μου έδωσε τις Δευτέρες για να φτιάξω ένα πρόγραμμα με τα τραγούδια μου ως στιχουργού. Με αγαπούσε, το ξέρω. Και τον αγάπησα κι εγώ πολύ.

Στη Μαλακάσα, στο Rockwave, τον θαύμασα όσο ποτέ. Ξεχείλιζε τέχνη και φως, αγάπη, καλοσύνη και ευγνωμοσύνη. Σπουδαίος. Μοναδικός. Κορυφαίος. Μετά την κηδεία του, θα σας πω τι σκέφτομαι – και πείτε ό,τι θέλετε: Δεν πέθανε. Βέβαια, το σώμα έμεινε εδώ όπου πάντα ανήκε, στο τρισδιάστατο, για να διαλυθεί «εις τα εξών συνετέθη» και να επιστραφεί το «δάνειο». Από το '44 του 2000 μέχρι το '25 του 21ου υπέστη πολλές φθορές το μνημείο – έπρεπε πια ν' αποσυρθεί. Αυτές είναι οι εργοστασιακές ρυθμίσεις: 80, άντε 90, άντε και 100 χρόνια (με πολλά ζόρια και συντήρηση). Κανείς μας όμως δεν είναι μόνο γη· είμαστε όλοι και ουρανός. Από εκεί ήρθαμε, εκεί θα επιστρέψουμε όλοι. Τώρα, ο Διονύσης ειδικά, κουβαλούσε και πολύ άυλο μαζί με το υλικό του κομμάτι εδώ κάτω, οπότε και χωρίς σώμα δεν θα δυσκολευτεί να εκφράζεται.

Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος (μην αρχίσετε τα πολιτικά, σας ικετεύω) στην «Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος» γράφει πως η μεγαλύτερη κοινωνία είναι η κοινωνία των πνευμάτων. Λογικό. Άνθρωποι που δεν έχουν σώμα έδω και χιλιετίες (ο Σωκράτης, ας πούμε) είναι πανταχού παρόντες στην κοινωνία των πνευμάτων, αφού χρόνος εκτός πλανήτη δεν υφίσταται. Έτσι μπορεί και γίνεται κουβέντα μεταξύ Γης και Ουρανού, και ορκίζονται οι γιατροί τον όρκο του Ιπποκράτη (ένα πολύ πρόχειρο παράδειγμα).

Το εννοούσε λοιπόν ο ποιητής μας το «δεν θα πεθάνουμε ποτέ, κουφάλα νεκροθάφτη». Το 'πε και το 'κανε. Κι εμείς εδώ, η επίγεια πατρίδα που τόσο αγάπησε, του επιφυλάξαμε μεγάλες τιμές στην έξοδό του μέσω Μητροπόλεως, με τον πρωθυπουργό και τον αρχιεπίσκοπο επικεφαλής της τελετής. Προσωπικά, περισσότερο με άγγιξε η ομιλία του μεγάλου γιου του, του Κορνήλιου. Τη βρήκα πιο ουσιαστική απ' όλες τις άλλες, αφού αφορούσε τις δύο υποστάσεις του πατέρα του (και όλων των ανθρώπων), την υλική και την πνευματική, που πάνε μαζί όσο υπάρχει βαρύτητα και πατάμε στη Γη. Το «μετά» δεν το ξέρει κανείς· έχουμε όμως σοβαρές ενδείξεις πως η επικοινωνία μαζί του (όπως και με το «πριν») είναι ανοιχτή, μέσω αυτού που εδώ το λέμε υποσυνείδητο ή συλλογικό ασυνείδητο ή –αν είμαστε χριστιανοί– «ενότητα του σύμπαντος κόσμου», δηλαδή Θεό.

*Ο Α.Δαβαράκης είναι δημοσιογράφος, στιχουργός.

Θα πάτε, θα χτυπήσετε το κουδούνι, θα πείτε ευγενικά πως θέλετε ένα αυτόγραφο απ' τον κύριο Σαββόπουλο

Ερχότανε στα δύσκολα, κυριολεκτικά κάθε μέρα, και είχε ζαλίσει τους γιατρούς που άκουγαν Σαββόπουλος και κρύβονταν

Βρώμικο Ψωμί

Του Πάρι Μέξη*

Αεκέμβριος του 2006, στον κεντρικό εκθεσιακό χώρο του Ιταλικού Πολιτιστικού Ινστιτούτου στο Τόκιο, στήνουμε την έκθεση ON: The modern and the contemporary in European & Japanese Culture (Περί: του Μοντέρνου και του Σύγχρονου στον Ευρωπαϊκό και Ιαπωνικό Πολιτισμό) που πραγματοποιούσε το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής σε συνεργασία με το Γερμανικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής, την Architekturbild e.v. και την ιταλική Change Performing Arts με την υποστήριξη του τότε Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού.

Στο πάτωμα, πλάι στις βάσεις που πρόκειται να τοποθετηθούν, υπάρχουν ειδικές κούτες με αρχιτεκτονικές μακέτες έργων του Κωνσταντίνιδη, του Ζενέτου, του Βαλσαμάκη, του Δεκαβάλλα, του Φατούρου, του Μπίρη, του Κρόκου και άλλων, και πλάι στα πάνελς και στους τοίχους φωτογραφίες του Βίλφριντ Ντεσάου. Ακολουθώντας το πλάνο μας, έχουμε τοποθετήσει όλα τα εκθέματα στον χώρο, έχουμε επιβεβαιώσει τις θέσεις και τις σχέσεις τους, και το μόνο που μένει είναι να τα τοποθετήσουμε εκεί που θα βρίσκονται τελικά.

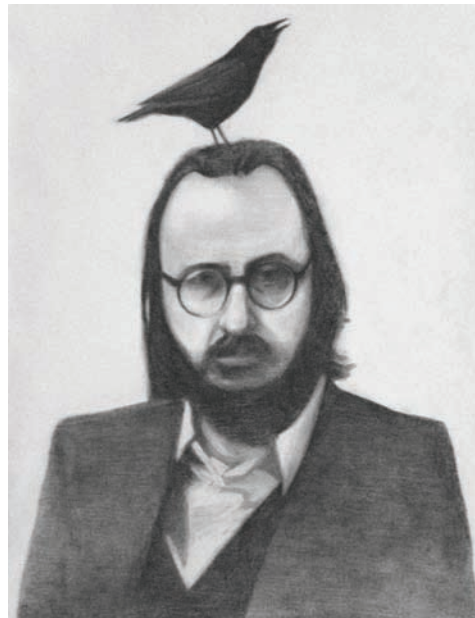
Όμως ο χρόνος που είχαμε στη διάθεσή μας για να στήσουμε ήταν ελάχιστος και παρότι η αποστολή μας περιλάμβανε περισσότερα μέλη, τελικά έχουμε μείνει να στήνουμε μια μεγάλη και σύνθετη έκθεση τρεις άνθρωποι όλοι κι όλοι, που έχουμε άμεση σχέση με το έργο, μαζί με δύο υπαλλήλους της μεταφορικής εταιρίας, που ακολουθούν οδηγίες, και τον νυκτοφύλακα του Ινστιτούτου που λουφάζει στην είσοδο περιμένοντας να φύγουμε για να κλείσει τα φώτα.

Ενώ δουλεύουμε από πολύ νωρίς το πρωί ασταμάτητα, πλέον έχει πάει τρεις τα ξημερώματα. Για παραπάνω από τέσσερις ώρες εργαζόμαστε μόνο με τον φωτισμό ασφαλείας, ο υπεύθυνος της αποστολής μας έχει αποκοιμηθεί από την εξάντληση στο πάτωμα τζετ-λαγκαρισμένος και κατάκοπος, και οι υπόλοιποι τέσσερις, από την κόπωση και το τζετ-λαγκ επίσης (έχουμε μόλις μία μέρα που έχουμε έρθει στο Τόκιο) εργαζόμαστε πολύ πιο αργά απ' όσο θα μπορούσαμε κανονικά.

Πλέον έχουμε μπει στην τελική φάση. Η δουλειά δεν είναι πολλή, αλλά οι συνθήκες την κάνουν βουνό ανυπερβλήτο και η κούραση έχει αρχίσει να φλερτάρει με την απελπισία ότι δεν θα προλάβουμε. Πήγα στην τσάντα μου, την άνοιξα και έβγαλα από μέσα ένα sonydiscman που είχα και ένα ζευγάρι μικρά πκεία σαν κι αυτά που τότε βάζαμε στους υπολογιστές.

Δημήτρης Αναστασίου

Πορτρέτο του Διονύση Σαββόπουλου από τη θεματική έκθεση «στο υπόγειο νησί του», Γκαλερί Ζουμπουλάκη, χειμώνας 2014, με αφορμή τα 70στά του γενέθλια

Έξω ήταν νύχτα, μέσα το κουραστικό φως θύμιζε φάμπρικα.
track 4
Play
Ένα μπαγλαμαδάκι.
Μια φωνή βραχνή.
*Μ' αεροπλάνα και βαπόρια
Και με τους φίλους τους παλιούς
Τριγυρνάμε στα σκοτάδια
Κι όμως εσύ δε μας ακούς
Δε μας ακούς που τραγουδάμε
Με φωνές ηλεκτρικές
Μες στις υπόγειες στοές
Ωσπου οι τροχιές μας συναντάνε
Τις βασικές σου τις αρχές...*

Η Ελένη άφησε τη μακέτα που κρατούσε, γύρισε και με κοίταξε στα μάτια λες και έκανα αυτό που συμφωνήσαμε. Τα παιδιά από τη μεταφορική, κάθισαν σε ένα σκαλί, ο ένας δίπλα στον άλλο τόσο φρόνιμα, λες και έπιασαν στασίδι και πήραν θέση για να εκκλησιαστούν. Ο Ηλίας ξύπνησε βουρκωμένος, ψελλίζοντας «αυτό... ναι, αυτό...»

Μαζί με την κούραση, το αντικείμενο της έκθεσης, τους προσωπικούς μας προβληματισμούς, η συνάντησή μας εκείνη τη στιγμή με τη ποίηση και τη μουσική, σε αυτό το χιλιοπαιγμένο κομμάτι, είχε κάτι το μεταφυσικό. Καθώς ο Διονύσης Σαββόπουλος τραγουδούσε το ζεϊμπέκικο, για αυτό το ελάχιστο που μας αναλογούσε, από κυνικοί επαγγελματίες, που, «εντάξει, αγαπούσαμε τη δουλειά μας αλλά κάποτε έπρεπε και να τελειώνουμε», γίναμε για μια στιγμή «περήφανοι Έλληνες».

Πόσο παράξενο, όμως, ήταν αυτό. Οι στίχοι δεν είχαν τίποτα το εξυψωτικό, τίποτα το «εθνικό».
*Σ' αυτόν τον τόπο όσοι αγαπούνε
Τρώνε βρώμικο ψωμί
Κι οι πόθοι τους ακολουθούν
Υπόγεια διαδρομή*

Στην πραγματικότητα επρόκειτο για μια παραδοχή αδυναμίας, την αποδοχή των συνε-

πειών μιας «κατάρας». Που όμως εμπεριέχει κάτι μεγαλειώδες και οικουμενικό: Την συνειδητοποίηση πως σε αυτή την κατάσταση, δεν είναι ένας αλλά όσοι, δηλαδή, εν δυνάμει, όλοι. Όλοι, μαζί.

Αυτή η προτεινόμενη θέση «συσπείρωσης» όχι γύρω από τις ικανότητες αλλά από τα πάθη μας και την προσπάθειά μας, όσο μάταιη κι αν είναι, μας συγκίνησε βαθιά. Τότε, στο Τόκιο, συνειδητοποίησα πως, όπως ο Κωνσταντίνιδης και ο Ζενέτος δημιούργησαν μια αρχιτεκτονική ελληνική εκ του αποτελέσματος και όχι εκ προθέσεως, εξ ειλικρινείας και όχι εκ πεποιθήσεως, έτσι και ο Σαββόπουλος συνέλαβε την ουσία της ελληνικής ιδιοσυγκρασίας και την ερμήνευσε με την τόλη ενός Ευριπίδη. Ο (κωλο-)έλληνας του Σαββόπουλου βάλεται, είναι τρωτός, φάσκει και αντιφάσκει, κάνει λάθη τα οποία πληρώνει (συνήθως δυσανάλογα πολύ), αλλά τελικά αναλαμβάνει την ευθύνη του, σπκώνει τα μανίκια και κάνει αυτό που πρέπει.

*Σήκω ψυχή μου δώσε ρεύμα
Βάλε στα ρούχα σου φωτιά
Βάλε στα όργανα φωτιά*

Ξαφνικά, το «προτζεκτ» μας έγινε «αποστολή», τα χνάρια της σύγχρονης και της νεότερης αρχιτεκτονικής της χώρας μας που είχαμε φέρει να παρουσιάσουμε γινήκαν ιερά, κι εμείς αρχιτέκτονες, σχεδιαστές εκθέσεων, μεταφορείς, ήμασταν πλέον οι αγγελιαφόροι της ελληνικής κουλτούρας στα πέρατα του κόσμου.
*Να τιναχτεί σαν μαύρο πνεύμα
Η τρομερή μας η λαλιά*

Η έκθεση το πρωί ήταν στημένη στην εντέλεια.

*Ο Πάρι Μέξης είναι σκηνογράφος, σκηνοθέτης, creative director και ραδιοφωνικός παραγωγός («σήμερα με τον Πάρι Μέξη», στο Τρίτο Πρόγραμμα της ΕΡΤ Δευτ.-Παρ. 10:00-11:00)

SMS στο κινητό

Του Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη

Εντωμεταξύ, όλη η βδομάδα μου είναι αφιερωμένη σε ΔΣ, διαβάζω τα πάντα (μερικά υπέροχα) ακούω, βλέπω τα πάντα.

Δεν συμφωνώ ακριβώς με τον –συγκινητικότατο, υπέροχο– Αλκίνοο: δεν ένιωσα ποτέ να με μπερδεύει ο ΔΣ, να μην μπορώ να τον καταλάβω, από το Φορτηγό και τη συγκέντρωση της ΕΦΕΕ ως τους Κωλοέλληνες, τα Τραπεζάκια, τις γραμμές μας που αποτύχαν και τον παππού σε μέρη ατόνομα μέσα στην Τουρκοκρατία, ήταν πάντα κρυστάλλινο αυτό που μου μετέδιδε. Κι ένιωθα πάντα πως με βάθαινε, σαν ψυχή και σαν ματιά στον κόσμο, στον εαυτό μου και τη χώρα μου. Ακόμα κι όπου διαφωνούσα, ήταν τέτοια η ζεστασιά και τόσο το φως που παρήγαγε, που με οδηγούσε να σκέφτομαι, να ψάχνω έξω από το όριο της δικής μου πεποίθησης και να καταλαβαίνω τι εννοεί, να βλέπω αυτό που βλέπει. Και να με φωτίζει κι εμένα. Νιώθω πως το ίδιο έκανε σε χιλιάδες ανθρώπους –κι αυτό είναι ένα νήμα που μας συνδέει με ταξύ μας άρρηκτα– αναγνωρίζομαστε. Αυτό το νήμα είναι ένα ακόμη δώρο του.

Η πικρή διόρθωση ενός λάθους

Του Παναγιή Παναγιωτόπουλου*

Πολλά γράφτηκαν για τον Σαββόπουλο. Στη συντριπτική τους πλειονότητα ήταν διαυγή, ιστορικά τεκμηριωμένα, με επιχειρήματα και όμορφες εικόνες. Η συναισθηματική φόρτιση σπανίως υπερέβαινε τον λογισμό και τον προσωπικό αναστοχασμό. Φάνηκε σαν να γνωρίζαμε καλά –τελικά– όχι μόνο εκείνον, αλλά και την ίδια την πρόσφατη ιστορία μας• είτε μας άρεσε ο Σαββόπουλος είτε μας ενοχλούσε, είτε θέλαμε να διακρίνουμε περιόδους που μας άρεσε και άλλες που μας ενοχλούσε.

Ίσως αυτό να είναι το εντυπωσιακό: ότι αφηγούμενοι τον Σαββόπουλο –την περσόνα του, τις τοποθετήσεις και τις αντινομίες του βίου του, το έργο του– μιλούσαμε στην πραγματικότητα για μια διαδρομή που ξεκινούσε πάνω στην επερχόμενη δημοκρατική άνθιση του 1966, η οποία κατεστάλη –ματαίως φυσικά– το 1967, και αναγεννήθηκε συχνά παραμορφωμένη, αλλά ακμαία και ελπιδοφόρα, το 1974. Όπως σχεδόν όλες οι ζωντανές πνευματικές δυνάμεις μετά το τέλος της δεκαετίας του '50, ο Σαββόπουλος γεννήθηκε ως πολιτισμικό και πολιτικό υπόδειγμα μέσα στην Αριστερά, και έκτοτε διατηρούσε μια αμφιλεγόμενη σχέση μαζί της. Ή, για να το πούμε καλύτερα, η Αριστερά διατηρούσε –και μάλλον από πολύ νωρίς– μια αμφιλεγόμενη σχέση μαζί του. Μια σχέση που προφανώς δεν έχει τελειώσει, παρότι ο Σαββόπουλος δεν υπάρχει πια.

Και αυτό διότι το έργο του θα υποστεί, όπως είναι φυσικό, οικειοποιήσεις, επανεκτιμήσεις και νέους κύκλους κριτικής. Μέσα σε αυτούς θα υπάρξουν, αναπόφευκτα, και αριστερές φωνές που θα επιστρέφουν κάθε φορά στο έργο του, με τους δικούς τους όρους.

Έγινε, όμως, πολύς θόρυβος για την απουσία των ηγετικών μορφών του ελληνικού προοδευτισμού και της ελληνικής Αριστεράς από την κηδεία του. Οι άδειες καρέκλες στη Μητρόπολη ήταν μια σαφής δήλωση. Ο σκανδαλισμός για αυτή τη χαρακτηριστική απουσία δεν δικαιολογείται, πάντως. Και δεν δικαιολογείται γιατί, από την πλευρά της Αριστεράς, η αποστροφή που δηλώνεται με αυτή την πράξη προς τον Σαββόπουλο δεν είναι ένα λάθος, όπως νομίζουν πολλοί. Είναι, πολύ περισσότερο, η διόρθωση ενός λάθους: μιας λαθεμένης ερμηνείας του έργου του Σαββόπουλου από την πρώτη στιγμή.

Αυτό σημαίνει ότι οι λεγόμενες «στροφές» του Σαββόπουλου –το εθνικό και χριστιανικό αφήγημα με τα «Τραπεζάκια έξω», και ο αστικός αντι-λαϊκισμός με το «Κούρεμα»– δεν είναι τίποτα άλλο από (ισχυρές) δυνατότητες που υπήρχαν ήδη εγγεγραμμένες στο έργο του, όπως αυτό διαμορφώνεται τη δεκαετία του '60 και του '70. Ένα έργο που συνδέεται με τη μεγάλη ατομικιστική επανάσταση που συμβαίνει τότε στην Αμερική και στην Ευρώπη: τη χειραφέτηση από όλες τις μορφές συντεταγμένης ζωής και την είσοδο στον κόσμο της υποκειμενικότητας και της δημιουργικότητας.

Η μεγαλύτερη παρανόηση αφορά στο τραγούδι «Η συγκέντρωση της ΕΦΕΕ» (Δέκα χρόνια κομμάτια 1975), όπου διαχειρίζεται εμβληματικά τη σχέση του ατόμου με τη συλλογικότητα, του αγώνα και της στράτευσης με τα μύχια συναισθήματα και το αίτημα της ελευθερίας. «Γουστάρω ελεύθερη και πλούσια ζωή», είχε δηλώσει νωρίτερα (1971) στον «Μπάλλο». Ένα μοντέρνο τότε και φιλελεύθερο ιδεολογικό μοτίβο, κατασταλαγμένο μέσα σε φόρμες επιστροφής στην ελληνική παράδοση. Μα και το ίδιο το ιδρυτικό μιας νέας νεανικής ελπίδας και ζωής Φορηγό του 1966, είναι διάστικτο από τον αγώνα για την πνοή του υποκειμένου, το οξυγόνο μιας ύπαρξης που ασφυκτιεί σε όλα όσα είναι η μετεμφυλιακή Ελλάδα. Τα σκοτάδια της επαρχίας, η καταπίεση των κοριτσιών, η αγωνία για το Βιετνάμ, η γιορτή σε ένα φανταστικό και πολυπρόσωπο (που θα γινόταν κάποτε και «ηλεκτρικό») τσίρκο πλανόδιων ανθρώπων και η λύτρωση μέσα από τον ελεύθερο και ασταθή έρωτα, είναι ο κήπος που θα ανθίσει ποιητικά η πραγματική ζωής και όχι η επαναστατική αφαίρεση ή η θυσιαστική υποχρέωση.

Ο Σαββόπουλος εμπεριέχει όλες τις μορφές της ατομικότητας, όλα τα ρεπερτόρια της εμπειρίας. Αλλάζοντας, με μεγάλη συχνότητα, ο ίδιος φιγούρα, ύφος, τεχνοτροπίες, μας μιλάει για έναν κόσμο που δεν μπορεί παρά να είναι πλουραλιστικός, εντός μιας μεγάλης και μοναδικής ταυτότητας, της εθνικής ταυτότητας. Μιας καλλιτεχνικής εκδοχής του ίδιου του βίου ενός ευρύχωρου δημοκρατικού έθνους.

Κυρίως, όμως, ο Σαββόπουλος πηγαίνει ενάντια στο ρεύμα της πολιτικής στράτευσης της μουσικής του –ακόμη κι αν ο ίδιος, ως πρόσωπο, στρατεύθηκε πολλαπλώς και αντιφατικώς σε όλη του τη ζωή. Η τέχνη, όμως, και η μαγική της εικονολογία, αντιστρατεύονταν τη στράτευση από την αρχή μέχρι το τέλος. Εξάλλου, ο Σαββόπουλος δεν υπήρξε ο τραγουδιστής της Αριστεράς, όπως συχνά νομίζεται. Η Αριστερά είχε τις δικές της δομημένες αναφορές ήδη από τα μεταπολεμικά χρόνια, και αυτές στερεώθηκαν και επισημοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό κατά τη Μεταπολίτευση. Ένα μόνο τμήμα της Αριστεράς μπορούσε να διαφοροποιείται πολιτισμικά (και κοινωνικά) από τη στρατευμένη αριστερή μουσική μέσω του Σαββόπουλου – και ενίοτε μέσω του Χατζιδάκι. Και αυτό το τμήμα ήταν πιο κοντά στον ελληνικό ευρωκομμουνισμό ή κάποτε στις παρυφές μιας εκκολαπτόμενης ροκ αμφισβήτησης και της αναρχικής κουλτούρας παρά στους χώρους της στρατευμένης κινητοποίησης και της μεγάλης αριστερής πολιτικής καθοδήγησης.

Από αυτή την άποψη, ο Σαββόπουλος δεν υπήρξε το μουσικό υπόστρωμα της μεταπολιτευτικής αριστερής πορείας, αλλά μόνο ενός μικρού –αν και διανοητικά και κοινωνικά ιδιαίτερα ισχυρού– μέρους της. Και δεν υπήρξε, βεβαίως, συνοδευτικός της πασο-

κικής ηγεμονίας· τουναντίον. Όσο για τη Δεξιά, αυτή μπόρεσε να τον οικειοποιηθεί μετά το '89 – και ακόμη και τότε, όχι ολοκληρωμένα. Μόνο πιο πρόσφατα το κατάφερε, όπως και στην περίπτωση του Μίκη Θεοδωράκη, με έναν τρόπο «δεύτερης προβολής». Και τον ευγνωμονεί, διότι μπόρεσε να εισπράξει μέρος του πολιτισμικού κεφαλαίου που η ίδια επί δεκαετίες είχε στερήσει από τον εαυτό της, και που χρειάστηκε κόπο για να το αποσπάσει από μεγάλους αριστερούς δημιουργούς.

Κάθε δικαίωμα, λοιπόν, έχει αυτή η Αριστερά –ακόμη και το ΠΑΣΟΚ, αφού πλέον συμπλέει μαζί της σχεδόν σε όλα– να αναγνωρίζει την αντιπαλότητά της με τον Σαββόπουλο. Και στην πραγματικότητα, να μην ενοχλείται μόνο επειδή ο Σαββόπουλος υπήρξε υποστηρικτής του Κυριάκου Μητσοτάκη π.χ., αλλά επειδή υπήρξε αντίπαλος της στρατευμένης τέχνης, της επικοινωνιακής ρητορείας και των μεγάλων οραματισμών, όπως αυτά τα κατανοεί η ίδια.

Η εικόνα των απόντων, όμως, γίνεται δυσοίωνη, στενάχωρη και ανησυχητική, γιατί δείχνει την αδυναμία τους να τιμήσουν τη μνήμη ενός πολύ μεγάλου καλλιτέχνη που δικαίως πλέον τον νιώθουν αντίπαλο. Η πολιτισμική αποστροφή συμπλέει εδώ με την εκθροπάθεια και τον συναισθηματικό εγκλωβισμό αυτών των χώρων που αρνούνται να συνυπάρξουν με τον σπουδαίο αντίπαλό τους – έστω και νεκρό– λες και τον φοβούνται ακόμα. Και από αυτή την άποψη παραβιάζουν τους βασικούς κανόνες της κοινής ζωής και της στοιχειώδους συνύπαρξης. Αυτό είναι πολύ σοβαρότερο από τις ηθικολογικές κατηγορίες ότι «δεν τίμησαν τα νιάτα τους», όπως θα όφειλαν ή από τις υποκριτικές δηλώσει αρχηγού κόμματος ότι την ώρα που κηδευόταν ο Σαββόπουλος εκείνος άκουγε Σαββόπουλο. Προφανώς για να συνδεθεί με τον αυθεντικό, εκείνον που δεν είχε ακόμα παραδοθεί. Λάθος όμως, ο Σαββόπουλος δεν πρόδωσε. Απλώς ήταν Άλλος.

Ο Π. Παναγιωτόπουλος είναι αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνιολογίας, ΕΚΠΑ

Τζουλιάνο Καγκλής

Πορτρέτο του Διονύση Σαββόπουλου από τη θεματική έκθεση «στο υπόγειο νησί του», Γκαλερί Ζουμπουλάκη, χειμώνας 2014, με αφορμή τα 70στά του γενέθλια

10 Χρόνια, 50 Χρόνια, 80 Συν Ένα Χρόνια Όλα Χύμα Τρέχουν

Του Γιώργου Φλωράκη*

*Πόσο θ' αντέξουνε ο Μάρκος κι ο Τσιτσάνης;
Δεν έχουν κάνει ούτε ένα βιντεοκλίπ.
Σαν τα κοράκια σου χιμάνε όταν πεθάνεις
οι κομπανιές με τους πράκτορες της ΚΥΠ.
Τζίμης Πανούσης*

(Καλά τα 'λεγε ο Τζιμάκος. Μα τώρα πια, σου χιμάνε και οι γραφιάδες: δημοσιογράφοι, δημοσιογραφούντες, μουσικογράφοι, μουσικογραφούντες, πολιτικοί, πολιτικάντηδες, οι πάντες, φίλε. Λοιπόν, τη φοβάμαι τη δουλειά, λες να γίνομαι κοράκι; Αν θέλεις να δεις τι ΔΕΝ είναι αυτό το κείμενο, ΠΡΙΝ αρχίσεις να το διαβάσεις, πήγαινε στη «Σημαντική Σημείωση», που υπάρχει στο τέλος του. Ύστερα, αποφάσισε ελεύθερα, αν θα το ξεκινήσεις ή όχι).

Τα «10 Χρόνια Κομμάτια», μια προσωπική οπτική για τον πρώτο δίσκο του Διονύση Σαββόπουλου που μπήκε πριν από 50 χρόνια στο σπίτι μου, και μάλιστα υπό μορφή κασέτας. Το «τότε» και το «τώρα» των ακροάσεων –ή πώς ένας από τους μεγαλύτερους παραμυθάδες που έτυχε να γεννηθεί στην Ελλάδα με έκανε να νομίζω ότι μπορώ να αφηγηθώ ιστορίες. Εμένα, και τη γενιά μου ολόκληρη.

I. Ένα οριζόντιο κασετόφωνο με δερμάτινη θήκη

I. Ένα Sanyo. Οριζόντιο και πανέμορφο στη μαύρη του δερμάτινη θήκη. Δώρο γενεθλίων, Οκτώβρης του 1975. Και μαζί, τρεις κασέτες: μια συλλογή με ρεμπέτικα, ο «Μεγάλος Ερωτικός» του Χατζιδάκι και η μουσική του Μίκη Θεοδωράκη για το θεατρικό έργο του Brendan Behan, «Ένας Όμηρος» με τη δική του φωνή. Τις έλιωσα. Μέρα-νύχτα ήμουν από πάνω τους. Κι ύστερα, κάτι μεγαλύτερα ξαδέρφια, κάτι αδέρφια συμμαθητών, κάτι άλλοι μαλλιάδες, βρίσκω ότι είμαι πιο ροκ αλλά και πιο πολιτικοποιημένος, ειδικά αυτό το τελευταίο, το σήκωνε άγρια η εποχή. Έτσι, τα Χριστούγεννα εκείνης της χρονιάς έρχονται δύο κασέτες: Το «Κυρίες και Κύριοι» του Τουρνά και τα «10 Χρόνια Κομμάτια» του Σαββόπουλου. Η μοίρα τους είναι δεδομένη: θα λιώσουν κι αυτές.

II. Τι φάση αυτός ο Σαββόπουλος;

Οι υπόλοιποι δίσκοι ήταν κανονικοί: τραγούδι, παύση, τραγούδι. Αυτός εδώ πατάει Rec-Play χωρίς Pause, χτυπάνε τα κουμπιά, μιλάει ανάμεσα, λέει κάτι ακατανόητα, άλλα τραγούδια είναι ηχογραφημένα live, άλλα δεν είναι, σε άλλα έχει μουσική από κάτω, άλλα είναι a capella, τι φάση, λέμε; Η κασέτα της Lyra, πέρα από το track listing, δεν είχε καμιά άλλη πληροφορία. Αν ήσουν αρκετά μικρός κι αυτή ήταν η πρώτη δουλειά του Σαββόπουλου που έφτανε στα χέρια σου, δεν καταλάβαινες τίποτα. Όταν αργότερα άρχισα να παίρνω τα άλμπουμ του σε δίσκο και είδα ότι τα «10 Χρόνια Κομμάτια» είχαν διπλό εξώφυλλο (gatefold που το λέμε τώρα) και σημείωμα στο οπισθόφυλλο, ένιωσα προδομένος. Από την άλλη, ευτυχώς που δεν υπήρχε το σημείωμα στην κασέτα γιατί τα πράγματα θα ξέφευγαν άγρια: ποιος ήταν ο λίνος, τι διάβολο ήταν η «μάσκα μπαλλ ντ' ανφάν», πού ήταν ο μαντρότοιχος, ποιος είναι ο Φαληρέας, ποιος ο Φάνης, αμ εκείνος ο Αλύκος –ξεβάκωτος, μάλιστα; Τι είναι «α βου γα δέλτα», τι γίνεται εδώ ρε φίλε; Η αφήγηση, όμως; Μαγική! Λέξη δίπλα στη λέξη, να τρέχει το κείμενο –χύμα– και να μαγεύεσαι χωρίς –απαραιτήτα– να καταλαβαίνεις. Τι όμορφα που αφηγείται είτε μιλώντας είτε γράφοντας αυτός ο άνθρωπος!

III. Κασέτα στο Ριπλέι

Και πώς αλλιώς δηλαδή; Αυτό συμβαίνει σχεδόν πάντα με τα πρώτα μας ακούσματα. Μαθαίνεις να ακούς μουσική, μαθαίνεις να συνδέσαι με τα τραγούδια κι παράλληλα με την πραγματικότητα. Η «Συγκέντρωση της ΕΦΕΕ» σε σύνδεσε με το Πολυτεχνείο του 1973, η «Παράγκα» με την κατάσταση την εποχή της χούντας –η ψιθυριστή, πρώτη εκδοχή, για να μη σ' ακούσει «ο χαφιάς που μας ακολουθεί», τα κρετίνικα –που τα χαρακτηρίζει ο Σαββόπουλος– ακόμα τα τραγουδάω μιμούμενος τη φωνή του, η Σαμίου –μετά, πολύ μετά, κατάλαβα τι ήταν για τον Σαββόπουλο, κι ακόμη πιο μετά κατάλαβα τι ήταν

συνολικά για την ελληνική παράδοση, η «Θεία Μάνου-Θεία Μάρω», το «Ολαρία-Ολαρά», ο «Καραγκιόζης», παράξενα στην αρχή. Ειδικά σ' αυτόν τον τελευταίο μ' άρεσε πιο πολύ ο στίχος «Μέσα από την κάλη, τη στατιστική / μάς κοιτάει ο Χάρος και του τρέχουνε τα σάλια». Τιιιιιιι Τρέχει; Ταράτσα κι Απομόνωση. Αύγουστος 1967». Όσο για την «Αμνηστία του '64», δεν είχα την παραμικρή ιδέα περί τίνος επρόκειτο. Μόνο ότι το τραγούδι ήταν χαρούμενο, αυτό καταλάβαινα.

IV. Μα ποιος είσαι; Η Δομή είσαι;

Η Δομή είσαι; Ως γνωστόν, το 1975 δεν υπήρχε διαδίκτυο. Στο σπίτι –όπως και σε κάθε σπίτι που σεβόταν τον εαυτό του– υπήρχαν εγκυκλοπαίδειες. Έτσι, ενώ μπορούσες να βρεις στη Δομή ότι ο «Χριστιανόπουλος Ν.», σύμφωνα με την κασέτα, «Ντίνος», δηλαδή, ήταν ποιητής εκ Θεσσαλονίκης, γεννηθείς το 1931», για τον Αλέξη Ασλάνη δεν υπήρχε τίποτα. Ποιος να ήταν άραγε αυτός ο αινιγματικός άνθρωπος «με το πράσινο παλτό»; Αναρωτιέμαι σήμερα αν υπήρχε στη Δομή των mid seventies λήμμα «Ασλάνογλου Νικόλαος» –το «Αλέξης ήταν ψευδώνυμο, αλλά πού να το ξέρω τότε; – όμως δεν είχα σκεφτεί να το ψάξω. «Να δω τους ποιητές πρόλαβα εγώ» τραγουδούσε αργότερα ο Σαββόπουλος και, ανάμεσά τους, ο Ασλάνογλου ήταν ίσως ο πιο αγαπημένος του. «Κι αν είσαι άνθρωπος κι αν είσαι εργοστάσιο / κι αν είσαι μια ξανθή μοντέρνα πόλη / Είσαι για μένα κούραση το βράδυ / μια μηχανή που σώπασε / μια ετοιμόρροπη φωνή / Είσαι η στάμνα μου για ένα καλοκαίρι» έγραφε ο Ασλάνογλου κι αυτή η τελευταία φράση του έμπαινε σ' ένα από τα δύο πιο τρυφερά τραγούδια της κασέτας που περιεργαζόμουν ακατάπαυστα. Και παράλληλα, εκείνη η «Θανάσιμη μοναξιά» γινόταν το πιο αγαπημένο μου τραγούδι, επειδή ακριβώς είχε μια συννεφιασμένη μουντή ατμόσφαιρα και παράξενους στίχους. Όταν αργότερα άρχισα να παίζω κιθάρα, εκείνο το ντο ματζόρε στο «(μια δια-ΔΗ-λωση κοιτάς» και η επιστροφή στο μι μινόρε «πίσω απ' τα ΤΖΑ-μια» ήταν μαγεία. Όταν ο Σαββόπουλος έπαιξε στον Λυκαβηττό το συγκεκριμένο τραγούδι, ακουγόταν σαν να ραπάρει. Και δεν ήταν η πρώτη φορά που το δοκίμαζε. Θυμάσαι; «Στο τηλέφωνο σε παίρνω απ' τη γωνία / Κι όλο βγαίνουν κάτι άσχετοι / Και η ώρα δεν περνά και η ώρα δεν περνά / Κι είναι τώρα πια κοντά δυο τρία χρόνια / Που εξαιτίας σου έχω χάσει κάθε στυλ / Κι η τροχιά του έρωτά μου μπαينوβγαίνει / Απ' τον φούρνο στην κατάψυξη». Ο Ασλάνογλου μαζί με τη Γώγου και τη Μαστοράκη είναι οι πιο αγαπημένοι μου ποιητές. Υποκειμενικά τελείως, ξέρεις, δεν θέτω ζήτημα αξίας εδώ. Για τον Ασλάνογλου είναι εν μέρει υπεύθυνος ο Σαββόπουλος, η αγάπη του Ασλάνογλου για το καλοκαίρι κι εκείνος ο πρίγκιπας: «Πρίγκιπα, δε μιλάς και λέω η ώρα / αργεί ακόμα. Βάζω το χέρι στον ώμο σου / και λέω στ' αποκαΐδια των ζεστών σπιτιών που υπήρξαμε / είσαι ακόμα ένας χτύπος αγάπης / στη μαλακή φωνή σου τρέμει η ελπίδα μου / για σένα ζω τη σκοτεινιά μιας άνοιξης που παραπαίει / λέω αυτό το σώμα είναι η καρδιά μου σωστή». «Πα σένα ζω τη σκοτεινιά μιας άνοιξης που παραπαίει»... τι άλλο μπορείς να προσθέσεις;

V. Ζεϊμπέκικο

(«401. Αγωνία για ηλεκτροσόκ. Νεκροζώνταντοι στο Κύτταρο. Σκηνές ροκ. Φωτογραφία με την Μπέλλου». Μόνο που η Μπέλλου έμοιαζε να έρχεται από την άλλη μου κασέτα, αυτή με τα ρεμπέτικα. Κάπως μεταλλική, κάπως σκληρή η φωνή της στ' αυτή μου εκείνης της εποχής. Μου άρεσε περισσότερο όταν έμπαινε ο Σαββόπουλος και τραγουδούσε από κάτω. Όταν πρωτάκουσα το «Δε λες κουβέντα», όπου τραγουδούσε και σ' αυτό η Μπέλλου έξι χρόνια αργότερα, σκέφτηκα ότι το συγκεκριμένο Ζεϊμπέκικο του Μούτση ήταν ευθεία αναφορά στο «Ζεϊμπέκικο» του Σαββόπουλου. Το ότι εκείνο το σπουδαίο τραγούδι είχε κατά τη γνώμη μου γεννήσει ένα ακόμα σπουδαίο τραγούδι, ήταν κάτι που μου φαινόταν πολύ σημαντικό. Και ήταν! Όμως, θα την πω την αμαρτία μου: προτιμώ το «Ζεϊμπέκικο» έτσι όπως το είχε ηχογραφήσει ο Σαββόπουλος μόνος του, στο «Βρώμικο ψωμί».

VI. Μα Όταν Ριζώνει...

Κι αχ αυτό το ουράνιο τόξο της αγάπης μας... Πόσο τρυφερό το κλείσιμο αυτής της κασέτας! Μέχρι να βγει ο επόμενος κανονικός δίσκος του Σαββόπουλου, η «Ρεζέρβα», πέρασαν τέσσερα χρόνια. Ήδη υπήρχε πικάπ στο σπίτι, ένα υπέροχο Luxman που λάτρεψα και απέκτησα στο ενδιάμεσο ολόκληρη τη δισκογραφία του Σαββόπουλου, μαζί με το «Happy Day» και τους «Αχαρνές». Κι όλο άλλαζα γνώμη: Ο «Μπάλλος», το «Βρώμικο ψωμί» ή το «Περιβόλι του τρελού» είναι ο καλύτερος δίσκος του για μένα; Τα «10 Χρόνια Κομμάτια» δεν έμπαιναν σε σύγκριση. Συντελούνταν –όπως θα το έθετε ο Σαββόπουλος– «στον χώρο του αοράτου». Κι έρχεται η «Ρεζέρβα». Κι ανοίγει, όπως έκλειναν τα «10 Χρόνια Κομμάτια»: «Σβήνω αυτό το φως / Βάλε για καφέ / Ξημερώνει, που 'ναι τα κλειδιά μου / Τα λεφτά είναι στην ψωμίερα / Κι ότι ζήσαμε μες στη νύχτα αυτή / Σαν σπουρνίτι το τζάμι μας ραγίζει. / Ραγίζει η αγάπη μας / Κομμάτια κι αποσπάσματα / Γυρεύει αίμα και ριζες / Μεροδούλι μεροφάι στιχουργική / Κι όταν ριζώνει / ουράνιο τόξο είδες / Ανοίγει ξάφνου / Μες στις κυκλοφορίας την αιχμή». Το 1979, δεν δάκρυζα ούτε καν στο τέλος των ταινιών. Θα μπορούσα να παρακολουθήσω το «Slumberland» χωρίς ούτε ένα δάκρυ. Τώρα, δεν είναι έτσι πια. Όμως, μέσα μου, το «Επέτειος (Επίλογος)» από τα «10 Χρόνια Κομμάτια» και το «Πρωινό» από τη «Ρεζέρβα» «φωσφορίζαν σαν ιχθυόσκαλα»: ήταν το πέρασμα από την παιδική στην εφηβική μου ηλικία. Το '79, στα 15 μου, κλπντζα. Όχι μόνο εγώ, σχεδόν ολόκληρη η γενιά μου.

VII. Σε δεύτερο πρόσωπο: Έχω Μεγαλώσει κι Εσύ δεν Είσαι πια Εδώ...

αλλά ξέρεις κάτι; Η Μαρίνα πρόβαρε όλο το καλοκαίρι εκείνο το παραμύθι. Τριών ετών στον παιδικό, το κατέβαζε ολόκληρο: «Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας κότσυφας που τον 'λέγαν Σταύρο» και δεν ξεχνούσε ούτε ένα από τα πουλιά. Το είχα πει για τον Bowie, το λέω και για σένα, φοβάμαι την ώρα που θα το πω για τον Dylan ή τον Young (αν προλάβω): Μ' έναν τρόπο μαγικό, χάνω ένα είδος πατέρα κι η Μαρίνα ένα είδος παππού - ο παππούς δεν είναι που μας λέει παραμύθια; Οι ιστορίες, ανάμεσα στα τραγούδια, μας συγκινούσαν ίσως ακόμα πιο πολύ κι από τα ίδια τα τραγούδια, στο Μέγαρο και στον Λυκαβηττό. Τη Μαρίνα την έμαθες να αφηγείται ιστορίες. Κι εμένα κάπως. Α ναι, και να συνειδητοποιώ ότι «Δεν ξέρω τι να παίξω στα παιδιά / Στην αγορά στο Λαύριο / Είμαι μεγάλος με τιράντες και γυαλιά / Κι όλο φοβάμαι το αύριο». Ειδικά αυτό το τελευταίο, με το «αύριο». Είναι πιο πολύ που «τα χρόνια τρέχουν χύμα».

Σημαντική Σημείωση: Αυτό το κείμενο ΔΕΝ θέλει να είναι και ΔΕΝ είναι: 1. Πολιτικό. Δεν ενδιαφέρεται για τις πολιτικές τοποθετήσεις του Δ.Σ. ή/και οποιοδήποτε άλλου. Δεν δίνει «*δυσάδυνα τσακιστή / Για ό, τι έχει κερδηθεί / για ό, τι έχει πια χαθεί*» καθώς και για δίπολα του στυλ δεξιός/αριστερός, προοδευτικός/συντηρητικός κλπ. ειδικά όταν το ζήτημά μας είναι η Τέχνη. Θα γελάω για πάντα με όσους αρνήθηκαν να διαβάσουν Εζρά Πάουντ επειδή υποστήριξε τον Μουσολίνι, Κνουτ Χάμσουν επειδή υποστήριξε τον Χίτλερ, Φερντινάν Σελίν για τον ίδιο λόγο, ή με όσους αποκήρυξαν τον Morrissey όταν άρχισε να γέρνει προς την πλευρά του Farrage. Συνακόλουθα, αυτό το κείμενο δεν νοιάζεται καθόλου για το ποιος ήταν και ποιος δεν ήταν στην κηδεία. 2. Ιστοριογραφική καταγραφή. Δεν φιλοδοξεί να αναπλάσει ούτε την εποχή, ούτε τις ακριβείς συνθήκες υπό τις οποίες ηχογραφήθηκαν τα «10 Χρόνια Κομμάτια». Υπάρχουν άλλοι που το κάνουν αυτό. Και το κάνουν καλά. 3. Μνημόσυνο. Τα σκαίνομαι. Ένας λόγος που δεν θα ήθελα να γράφω σε καθημερινή εφημερίδα –αν και φλέτταρα με την ιδέα κάποια στιγμή– είναι ότι δεν θα προλάβαινε να πεθάνει κάποιος άνθρωπος και θα χιμούσα κι εγώ σαν τις «κομπανιές και τους πράκτορες της ΚΥΠ».

Ο Γ.Φ. είναι δημοσιογράφος, ραδιοφωνικός παραγωγός.

2025 - 2026

Ο μικρός ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ παρουσιάζει

Η Ιφιγένεια στο Άργος

Κείμενο – Ερμηνεία: **Μαριτίνα Πάσσαρη**

11 ΑΠΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ | 21.15

early bird 10€ ticketservices.gr ΤΑΜΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ 12€ 210 3454831

Κίνηση: Αλίκη Καζούρη
Μουσική: Στάθης Ιωάννου
Σκηνοδ. – Καστοριά: Ευδοκία Βεροπούλου

μικρός ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

2ος χρόνος

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΕΝΟΣ ΦΑΣΙΣΤΑ
Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΤΣΑΦΟΥ
ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ **ΓΙΩΤΑ ΚΟΥΝΔΟΥΡΑΚΗ**
ΕΡΜΗΝΕΙΑ **ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ**

01 ΑΠΟ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ | ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ | 19.00

ΤΑΜΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ 210 3454831

μικρός ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

μικρός ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ | ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΨΑΡΡΟΣ

ΖΕΥΓΑΡΩΜΑΤΑ

Βασισμένο στο έργο Παντρολογήματα του Νικολάι Γκόγκολ

ΑΠΟ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΙΣ 21:15

ΠΑΙΖΟΥΝ
Ειρήνη Ιωάννου-Παпанεοφύτου | Ιορδάνης Κασάπογλου | Ερμής Κρούσκας
Βάσω Παγιοπούλου | Παναγιώτης Πασχάλης | Τζωτρίκης Χορταριάς

2ος χρόνος

μικρός ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

Η ΛΕΝΙ ΡΙΦΕΝΣΤΑΛ ΚΟΙΜΑΤΑΙ ΤΑ ΒΡΑΔΙΑ;
ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ - ΔΙΑΣΚΕΥΗ **ΒΑΝΑ ΠΕΦΑΝΗ**

ANNA ΑΔΡΙΑΝΟΥ **ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ**

ΑΠΟ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΙΣ 21.00

Θέατρο Μικρός Κεραμεικός
Ευμολπιδών 13, Μετρό Κεραμεικός

Κρατήσεις: 210 34 54 831

μικρός ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

Κομικός Επιχειρηματίας
AF all4fun

ΕΥΜΟΛΠΙΔΩΝ 13, ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ ΘΕΑΤΡΟΥ ΓΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ: 210 3454831 / 6944 654 489

5 παραστάσεις εγκαινιάζουν τη σεζόν με γέλιο,

Αν η γκρίνια και η μιζέρια ήταν ζευγάρι, θα ήταν ο Θανάσης και η Ουρανία, με φόντο το σπίτι τους στο Γκάζι τη δεκαετία του 1950. Η καθημερινότητά τους κυλά ανάμεσα σε παράπονα, ειρωνείες και μικρές στιγμές τρυφερότητας, με τη μόνη τους ελπίδα να βρίσκεται στο διπλανό δωμάτιο: εκεί όπου είναι η κατάκοιτη και μελλοθάνατη θεία, στην οποία την κληρονομιά έχουν επενδύσει τα πάντα – την επιθυμία για μια νέα αρχή, την ανάγκη να ξεφύγουν από τη σιωπηλή απελπισία. Μια παρεξήγηση και μια λάθος κίνηση φέρνουν τον θάνατό της νωρίτερα απ' ό,τι περίμεναν. Κι αυτός ο θάνατος, αντί για λύτρωση, γίνεται η σπίθα που πυροδοτεί μια αλυσιδωτή έκρηξη, ξεσκεπάζοντας τη ματαιότητα, το παράλογο και την τρυφερή τραγικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης. Το θεατρικό έργο του Πύργου Διαλεγμένου «**Χάσαμε τη θεία στοπ**», επιστρέφει ανανεωμένο στη σκηνή του θεάτρου Φιλίπ στην Κυψέλη, σε σκηνοθεσία **Χρήστου Τριπόδη**. Οι τεθλιμμένοι συγγενείς: **Ορέστης Τζιόβας, Τζούς Ευείδη, Γιώργος Σουξές, Τζέννη Διαγούπη, Αντριάννα Ανδρέοβιτς, Νατάσα Κοτσοπού, Βασίλης Γιαννέλος, Βαλεντίνο Βαλάσης**. Στην παράσταση ακούγεται και η φωνή της **Χρύσας Ρώπα**. Η Αντριάννα Ανδρέοβιτς υποδύεται την Ουρανία, μια γυναίκα πεισματάρη και ευάλωτη, που ταλαιντεύεται ανάμεσα στην απόγνωση και την ελπίδα. Ο Ορέστης Τζιόβας ενσαρκώνει τον Θανάση, έναν άντρα κουρασμένο από τη ζωή, αλλά γεμάτο ειρωνεία. Μετά την επιτυχία που γνώρισε το καλοκαίρι στο Αίθριο του Κέντρου Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος», η παράσταση αυτή επανέρχεται με νέο σκηνικό αέρα. Ο Πύργος Διαλεγμένος υπογράφει ένα έργο-καθρέφτη της ελληνικής ψυχής: μια πικρή κωμωδία που ισορροπεί ανάμεσα στο γέλιο και το δάκρυ, στο γελοίο και το τραγικό.

ΧΑΣΑΜΕ ΤΗ ΘΕΙΑ ΣΤΟΠ

98

Παραστάσεις Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 21:15, Κυριακή στις 20:15
Θέατρο Φιλίπ Θάσου 11 & Δροσοπούλου, Κυψέλη, 2108656155

ΘΕΑ
ΤΡΟ

ΟΥΤΕ ΜΠΡΟΣ ΟΥΤΕ ΠΙΣΩ

Η νέα κωμωδία των **Θανάση Παπαθανασίου** και **Μιχάλη Ρέππα** είναι ένα καθρέφτισμα της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας – μια σάτιρα για τη ζωή μας «εδώ και τώρα», γεμάτη μουσική, τραγούδι και αλήθεια. Με ρυθμό επιθεώρησης και πνεύμα αυτοσαρκασμού, οι δημιουργοί σκιαγραφούν τις αντιφάσεις, τα παράδοξα και τα μικρά δράματα της καθημερινότητας, μέσα από έντεκα σύντομα σκετς που συμπυκνώνουν την ελληνική τρέλα του σήμερα. Από τους δρόμους και τις πλατείες, μέχρι την τηλεόραση και τα social media, το έργο καταγράφει όλα όσα μας ενώνουν και όσα μας χωρίζουν ως Νεοέλληνες. Επτά εξαιρετικοί κωμικοί ηθοποιοί υποδύονται έναν ολόκληρο γαλαξία από πρόσωπα που μας μοιάζουν –τους γείτονες, τους συγγενείς, τους συναδέλφους μας– ή μάλλον, τις πιο αστείες και τρυφερές καρικατούρες μας. Η παράσταση είναι η «σέλιφι» μιας κοινωνίας που τρέχει με ιλιγγιώδη ταχύτητα μέσα στις αλλαγές της εποχής, ανάμεσα στη σάτιρα και τον στοχασμό, το γέλιο και τη συγκίνηση. Πρωταγωνιστούν οι **Αντώνης Λουδάρος, Ματθίλδη Μαγγίρα, Πάνος Σταθακόπουλος, Σταύρος Νικολαΐδης, Δήμητρα Στογιάννη, Μάνος Ιωάννου** και η **Κατερίνα Ζαρίφη**. Με χιούμορ και εξαιρετική

χημεία, εναλλάσσουν ρόλους και προσωπεία, δίνοντας ζωή σε διαφορετικούς χαρακτήρες: τηλεθεατές που σχολι-

άζουν τα πάντα, πολιτικούς σε κρίση, υπερήφανες μαμάδες, εργένηδες που ψάχνουν τον έρωτα στο διαδίκτυο, «επαναστάτες του καναπέ» και μικρούς ήρωες της διπλανής πόρτας. Όλοι μαζί δημιουργούν ένα θέαμα που κινείται σαν καλειδοσκόπιο: κάθε αλλαγή ρόλου, κάθε σκετς, κάθε μουσική στιγμή φτιάχνει μια νέα μικροϊστορία, άλλοτε κωμική, άλλοτε τρυφερή, πάντοτε αναγνωρίσιμη. Το αποτέλεσμα είναι μια παράσταση ζωντανή, γεμάτη ρυθμό και ενέργεια – ένα πανηγύρι της ελληνικής καθημερινότητας που, όσο κι αν το σατιρίζει, τελικά το αγαπά.

99

Παραστάσεις
Παρασκευή
στις 21:15, Σάββατο
στις 18:30 & 21:15
Κυριακή στις 20:00
Ελληνικός
Κόσμος - Θέατρον
(Αίθ. Ιφίγένεια)
Πειραιώς 254
Ταύρος 2122540000

συγκίνηση και ερωτήματα

Από τη σάτιρα των Ρέππα και Παπαθανασίου
ως τα ηθικά διλήμματα του «Terror»

Η κωμωδία της **Ελένης Ράντου**, βασισμένη στη διασκευή του Νηλ Σάιμον πάνω στα διηγήματα του Άντον Τσέχωφ, επιστρέφει για τρίτη χρονιά, αποδεικνύοντας πως το χιούμορ του κλασικού παραμένει επίκαιρο.

Σε σκηνοθεσία του **Νικορέστη Χανιωτάκη**, το έργο ζωντανεύει έναν κόσμο γεμάτο ανθρώπινες αδυναμίες, πάθη και μικρές τραγωδίες της καθημερινότητας, όπου το γέλιο συναντά τη μελαγχολία, ισορροπώντας ανάμεσα στο κωμικό και το δραματικό και προσφέροντας μια τρυφερή ματιά πάνω στις ανθρώπινες αντιφάσεις.

Στη σκηνή παρελαύνουν οι χαρακτηριστικοί τύποι της εποχής και της κοινωνίας του Τσέχωφ: δασκάλες που αγωνίζονται μέσα στη φτώχεια και τη μοναξιά, νταντάδες που λατρεύουν λίγη αγάπη, παπάδες που φιλοσοφούν πάνω στο τίποτα, οδοντίατροι που ονειρεύονται κοινωνική άνοδο, νεαροί εραστές που φοβούνται να ζήσουν. Μικροί και μεγάλοι ήρωες, γεμάτοι φόβους, εμμονές και χιούμορ, παραδίδονται στην κρίση του κοινού σαν καθρέφτες μιας κοινωνίας που δεν έχει αλλάξει όσο νομίζουμε.

Πρωταγωνιστούν οι **Τζένη Διαγούπη, Φωτεινή Μπαξεβάνη, Χάρης Μαυρουδής, Φώτης Σπύρος, Κωνσταντίνος Μουταφτσής** και **Λυδία Σγουράκη**, ενώ στον ρόλο του ίδιου του Τσέχωφ εμφανίζεται ο **Τάσος Χαλκιάς**, προσδίδοντας στο έργο μια ήρεμη ειρωνεία και φιλοσοφική διάσταση.

Παραστάσεις
Τετάρτη στις 19:30
Σάββατο & Κυριακή
στις 18:15
Θέατρο Φιλίπ
Θάσου 11 &
Δροσοπούλου
Κυψέλη
2108656155

100

ΒΟΤΚΑ ΜΟΛΟΤΟΦ

Παραστάσεις Δευτέρα στις 20:30, Τρίτη στις 21:15
Θέατρο Φιλίπ Θάσου 11 & Δροσοπούλου, Κυψέλη, 2108656155

101

Μια πτήση. Μια έκρηξη. Μια δίκη. Το δικαστικό θρίλερ του Φέρντιναντ φον Σίραχ «*Terror*», έρχεται στην Κυψέλη σε σκηνοθεσία **Γιώργου Οικονόμου**, μετατρέποντας τη σκηνή του θεάτρου Φιλίπ σε μια ζωντανή αίθουσα δικαστηρίου, όπου οι θεατές δεν είναι απλοί παρατηρητές αλλά ένορκοι. Η πρόεδρος του δικαστηρίου, Ίντρα Κέιν, η εισαγγελέας **Θεοδώρα Σιάρκου**, ο συνήγορος υπεράσπισης **Δημήτρης Λιόλιος**, ο κατηγορούμενος πιλότος **Χρήστος Παπαδόπουλος**, καθώς και οι μάρτυρες **Βασίλης Μπατσακούτσας** και **Μαρία Νεφέλη Δούκα**, συγκροτούν ένα εκρηκτικό σύνολο, όπου η αλήθεια και η ηθική τίθενται υπό αμφισβήτηση. Η υπόθεση ξεκινά στις 26 Μαΐου, λίγο μετά τις οχτώ το βράδυ. Ένα αεροσκάφος της Lufthansa με 164 επιβάτες έχει καταληφθεί από έναν τρομοκράτη, που σκοπεύει να το ρίξει στο κατάνεστο Allianz Arena του Μονάχου, με 70.000 θεατές στις κερκίδες. Ένας πιλότος της Πολεμικής Αεροπορίας παρακούει τις εντολές και καταρρίπτει το αεροπλάνο, σώζοντας χιλιάδες ζωές αλλά σκοτώνοντας όλους τους επιβάτες. Από εκείνη τη στιγμή, η ιστορία μεταφέρεται στη δικαστική αίθουσα, όπου τίθεται το πιο καίριο ερώτημα: μπορεί να θυσιαστεί μια μικρότερη ομάδα αθώων για να σωθούν πολύ περισσότεροι; Το «*Terror*» είναι ένα έργο που εξερευνά τα όρια ανάμεσα στον νόμο και την ηθική, την ευθύνη και την υπακοή, τη δικαιοσύνη και τη συνείδηση. Το κοινό καλείται να αποφασίσει: ήρωας ή δολοφόνος;

Η Αλική ξεκινά τις καλοκαιρινές της διακοπές γεμάτη χαρά και όνειρα, επιβιβάζεται στο μικρό της караβάκι, την «Μπουρμπουλήθρα» και ανοίγεται στο πέλαγος αναζητώντας την περιπέτεια. Όμως μια ξαφνική φουρτούνα ανατρέπει τα πάντα και τη ρίχνει στα βάθη της θάλασσας. Εκεί την περιμένει ένας άγνωστος κόσμος: ψάρια που μιλούν, τραγουδούν, γελούν και σκέφτονται, μια κοινωνία γεμάτη χρώματα και περιέργεια για τον «άνθρωπο» που έπεσε ανάμεσά τους, κρατώντας την Αλική τελικά αιχμάλωτη. Για να σωθεί, προτείνει να αναλάβει τον ρόλο της δασκάλας τους, ώστε να γίνουν πιο έξυπνα, πιο δυνατά, πιο... ανθρώπινα. Όμως το μάθημα παίρνει απρόβλεπτη τροπή: τα ψάρια αρχίζουν να υιοθετούν τα ανθρώπινα ελαττώματα – την απληστία, τη ζήλια, τη ματαιοδοξία, τις ταξικές διακρίσεις. Ο βυθός μετατρέπεται σε μια μικρογραφία της επιφάνειας, όπου η Αλική συνειδητοποιεί ότι πρέπει να τους δείξει κάτι βαθύτερο: τι σημαίνει αγάπη, ελευθερία, ισότητα και σεβασμός. Το παραμύθι του Γιάννη Ξανθούλη, σε σκηνοθεσία **Χρήστου Τριπόδη**, ζωντανεύει στη σκηνή έναν υποθαλάσσιο κόσμο, με την **Άννα Βασιλείου**, τον **Βασίλη Γιαννέλο**, την **Ηρώ Γκουλίτου**, τον **Χάρη Μαυρουδή**, τον **Αλέξανδρο Σαριπανίδη**, τη **Λυδία Σγουράκη** και την **Ελένη Φανδρίδου**. Μια παράσταση για μικρούς και μεγάλους, που μιλά με χιούμορ και ευαισθησία για τη διαφορετικότητα, τη φιλία και τη δύναμη της αγάπης.

102

Παραστάσεις
Κυριακή στις
11:30 & 16:30
Ελληνικός
Κόσμος - Θέατρον
(Αίθ. Ιφιγένεια)
Πειραιώς 254
Ταύρος
2122540000

Η ΑΛΙΚΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΨΑΡΙΩΝ

ΘΕΑΤΡΟ ΑΘΗΝΑ

Το όνομα

Πόση αλήθεια αντέχει μια φιλία;

© ΧΑΡΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΔΗΣ

Παραστάσεις

Τετάρτη στις 19:30
Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 18:00 &
21:00, Κυριακή 19:30

Θέατρο Αθηνά

Δερισφύ 10

2108237330

Παραγωγή: Marossoulis
Productions

Μπορούμε να πούμε στους φίλους μας όσα πιστεύουμε γι' αυτούς ή μόνο όσα θα ήθελαν να ακούσουν; Τι συμβαίνει όταν σε ένα φαινομενικά αθώο οικογενειακό τραπέζι αρχίζουν να ξετυλίγονται μυστικά και να λέγονται αλήθειες στις οποίες κανείς δεν είχε τολμήσει να αναφερθεί; Το έργο «Το όνομα» ανεβαίνει στο **Θέατρο Αθηνά**, σε μετάφραση **Ελεονώρας Μελέτη** και σκηνο-

θεσία-απόδοση **Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη**. Πρόκειται για την ελληνική διασκευή της γαλλικής κωμωδίας «*Le Prénom*» των Ματιέ Ντελαπόρτ και Αλεξάντρ ντε λα Πατεγιέρ, που εξετάζει με ανάλαφρο τρόπο τη βαθιά και πολύχρονη φιλία μεταξύ των ανθρώπων, τις διακυμάνσεις της και την αντοχή της. Στην παράσταση πρωταγωνιστούν οι **Ιεροκλής Μιχαηλίδης**, **Ρένια Λουιζίδου**,

Κρατερός Κατσούλης, **Ντόρα Μακρυγιάννη**, **Λευτέρης Ζαμπετάκης**.

Η είδηση του ερχομού ενός παιδιού προκαλεί μεγάλη χαρά, όμως η απόφαση του ονόματός του οδηγεί συχνά σε μελέδες. Όταν ο Βικτόρ και η Άννα καλούνται να επιλέξουν το όνομα του πρώτου τους παιδιού, αποκαλύπτονται μυστικά που ήταν καλά κρυμμένα για χρόνια. Ψέματα, που «προ-

στάτευαν» σχέσεις και φιλίες, έρχονται στο φως. Με χιούμορ, πικρές εξομολογήσεις και ανατροπές, το έργο φέρνει στην επιφάνεια όσα οι άνθρωποι κρύβουν πίσω από την ευγένεια, τα αστεία και την καλή διάθεση. Το έργο ανέβηκε για πρώτη φορά –σε σκηνοθεσία και πάλι του Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη– στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη το 2015, και μετέπειτα στην Κύπρο.

ΘΕΑΤΡΟ

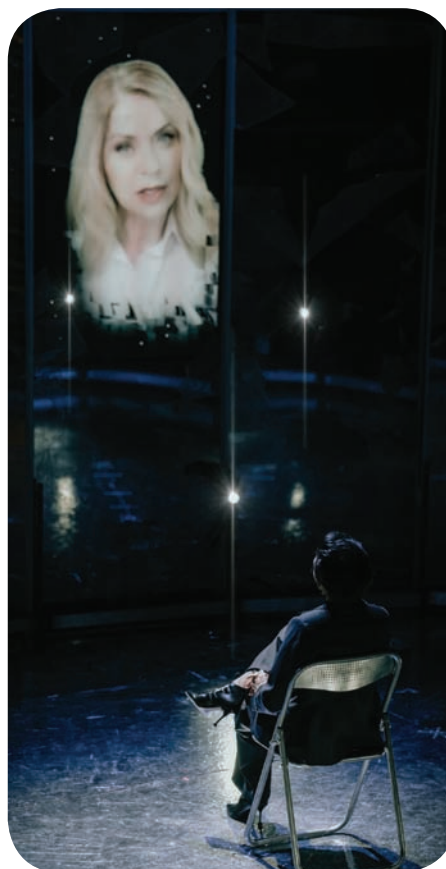
ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΑΝΑ

Το απόρρητο

Ο δρόμος για τη δικαιοσύνη και την ελευθερία

© MARILENA ANASTASIADOU

Το έργο του Ιβάν Βιριπάγιεφ, που σκηνοθετεί για δεύτερη χρονιά η **Ταμίλλα Κουλίεβα**, μας μεταφέρει στο έτος 2028. Η τεχνητή νοημοσύνη έχει πλέον εισβάλει ακόμη πιο βαθιά στην καθημερινότητά μας· έχει αρχίσει να αυτονομείται και να αποκτά δική της βούληση. Μια μικρή χρονική μετατόπιση αρκεί για να συνειδητοποιήσουμε πόσο ραγδαία εξελίσσονται οι τεχνολογίες της AI και πόσο αλλάζουν τη σχέση μας με τον κόσμο.

Οι θεατές γίνονται μάρτυρες μιας μυστικής έρευνας, στην οποία συμμετέχουν τρεις επιστήμονες διαφορετικών ειδικοτήτων. Η **Έλλη Στάη** και ο **Παύλος Τσίμας** εμφανίζονται σε γιγαντοοθόνες και θέτουν στους επιστήμονες καίρια ερωτήματα. Εκείνοι καλούνται να απαντήσουν μέσω ατομικών συνεντεύξεων, που πραγματοποιούνται κεκλεισμένων των θυρών. Μόνο οι θεατές έχουν πρόσβαση σε όσα λέγονται, παραβιάζοντας ουσιαστικά το απόρρητο.

Οι επιστήμονες έρχονται αντιμέτωποι με βαθιά υπαρξιακά ερωτήματα και προσπαθούν να τα διαχειριστούν μέσα από τις δικές τους προσωπικές συγκρούσεις. Πόση αλήθεια μπορούν ν' αντέξουν να δηλώσουν μπροστά στις οθόνες της AI; Το έργο εξερευνά ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η σεξουαλική απελευθέρωση και η αποδοχή της διαφορετικότητας, αποδίδοντας ευθύνη σε όλους και αναζητώντας τη δικαιοσύνη. Μέσω αυτής της διαδικασίας, ανοίγει ο δρόμος για την αληθινή ελευθερία του ανθρώπου. Παίζουν: **Ταμίλλα Κουλίεβα**, **Μαριάννα Κιμούλη**, **Χρήστος Στέργιουλου**.

Παραστάσεις

Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00

Θέατρο Διάνα

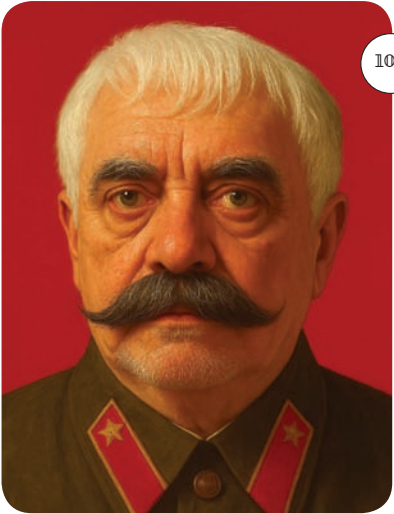
Ιπποκράτους 7, Αθήνα
2103626596

104

Ο ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΑΙ Η ΚΟΡΗ

Η ιστορική ιλαροτραγωδία για τον Ιωσήφ Στάλιν, σε σκηνοθεσία **Χριστόφορου Χριστοφί**, εστιάζει στην τελευταία περίοδο της ζωής του μέσα από τα μάτια των παιδιών του και του συγγραφέα Έρενμπουργκ. Το έργο αναδεικνύει παιδικά βιώματα, ψυχολογικά σύνδρομα, αλήθειες και ψέματα, σε μια από τις πλέον σκληρές εποχές του 20ού αιώνα. Στους βασικούς ρόλους, ο **Δημήτρης Πιατάς** ερμηνεύει τον Ιωσήφ Στάλιν, ενώ η **Μαρία Παπαφωτίου** ενσαρκώνει τη Σβετλάνα, αναδεικνύοντας τις ανθρώπινες διαστάσεις και συγκρούσεις πίσω από την ιστορική φιγούρα.

Παραστάσεις 13 έως 16 Νοεμβρίου
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη 1, Αθήνα, 2107282000

105

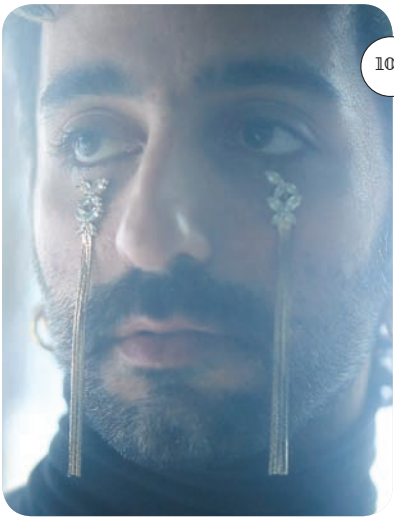
KILLING GODOT

Σε μια παγκόσμια πρώτη, το έργο του Νίκολα Καζάν παρουσιάζεται, σε σκηνοθεσία του **Νίκου Καμτσά**, ως ένας τολμηρός διάλογος με το θέατρο και τον χρόνο. Δύο ηλικιωμένοι ηθοποιοί, εγκλωβισμένοι στους ρόλους του Εστραγκόν και του Βλαντιμίρ, ζουν την αιώνια αναμονή τους επί 70 χρόνια, ενώ μια μυστηριώδης γυναίκα διαταράσσει τη σιωπή. Μια υπαρξιακή και χιουμοριστική αλληγορία για την αναμονή, τη φθορά και τη μοναξιά του ηθοποιού. Ερμηνεύουν οι **Πάνος Σκουρολιάκος** και **Δημήτρης Φραγκιόγλου**. Μαζί τους η performer **Ναταλί Φλουρή**.

Πρεμιέρα Παρασκευή 14 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή, Σάββατο & Κυριακή στις 20:30
Θέατρο Τόπος Αλλού - Κεντρική Σκηνή
Κεφαλληνίας 17, Αθήνα, 2108656004

106

107

ΚΑΠΟΥ ΠΕΡΝΟΥΣΕ ΜΙΑ ΦΩΝΗ

Η bijoux de kant επιστρέφει με τη μουσική παράσταση «*Κάπου περνούσε μια φωνή*», μια κατάδυση στην ποίηση του Ναπολέοντα Λαπαθιώτη. Ο σκηνοθέτης **Γιάννης Σκουρλέτης** και ο συνθέτης **Χρίστος Θεοδώρου** δημιουργούν έναν κύκλο τραγουδιών για φωνή και πιάνο, όπου ο **Ody Icons** και ο **Αλέξανδρος Αβδελιώδης** μεταμορφώνουν την ποίηση σε ερωτικό λυγμό. Ο ποιητής ζωντανεύει μέσα σ' έναν σκηνικό κόσμο αισθητικής μελαγχολίας και ερωτικής έκστασης.

Πρεμιέρα 29 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Σάββατο & Κυριακή στις 20:30
HOOD art space Πολυκλείτου 21
Μοναστηράκι, 6942259779

108

WONNANGATTA

Η παράσταση «*Wonnangatta - Γουονανγκάτα*» του Άνγκους Τσερίνι, σε σκηνοθεσία και κείμενο **Αλέξιου Κοτσώρη**, αφηγείται μια τύπου γουέστερν ιστορία στα ορεινά της Αυστραλίας το 1918. Δύο άντρες, ο Χάρι και ο Ρίγκαλ (**Κώστας Φαλελάκης**, **Αλέξιος Κοτσώρης**), φτάνουν στο απομακρυσμένο ράντσο Γουονανγκάτα για να ερευνήσουν τη μυστηριώδη εξαφάνιση του υπεύθυνου Τζιμ Μπάρκλεϊ. Το ταξίδι τους στο σκληρό αυστραλιανό τοπίο αποκαλύπτει συγκρούσεις με τη φύση, τους άλλους και τον εαυτό τους, ενώ η ιστορία του Τζιμ παραμένει μυστήριο για πάνω από έναν αιώνα.

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή 20:00 και Σάββατο 18:00
Θέατρο Αγγέλων Βήμα Σατωβριάνδου 36
Ομόνοια, 2105242211

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Ο τύραννος και η κόρη
του Χριστόφορου Χριστοφί

13-16.11.25

Σκηνικά, κοστούμια
Κωνσταντίνος Ζαμάνης
Χορογραφία
Έρση Πήττα
Φωτισμοί
Αντώνης Παναγιωτόπουλος

Ερμηνεύουν
Δημήτρης Πιατάς
Μαρία Παπαφωτίου
Αλμπέρτο Φάις
Δημήτρης Μαύρος
Τζωρτζίνα Δαλιάνη
Κρίς Θεοδοσοπούλου
Τζωρτζίνα Καλίνογλου
Απόστολος Κυδωνιεύς
Σπύρος Ντουντούμης

Υποστηρικτής: ΣΤΑΣΥ

Χορηγοί Επικοινωνίας
ΕΡΤ, ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 103.7, ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 90.9, KOSMOS 93.6,
COSMOTE TV, ATTICA MEDIA GROUP, GALAXY 92, ΑΘΗΝΑ 9.84, CNN.GR,
IN2LIFE.GR, MONOPOLI.GR, NEWSBEAST.GR, CULTURENOW.GR, ARTANDLIFE.GR,
METEO.GR

Ηλέκτρα εντός

Το τίμημα της εκδίκησης και
η μοναξιά της δικαιοσύνης

Ένα πείραμα προτείνει ως κεντρική παράστασή του το θέατρο Πορεία, μεταφέροντας την «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή σε εσωτερικό χώρο, ύστερα από τη μεγάλη επιτυχία που σημείωσε στην Επίδαυρο και σε περιοδεία σε όλη την Ελλάδα. Δεν βλέπουμε συχνά παραστάσεις αρχαίου δράματος σε κλειστές αίθουσες, ίσως είναι η πρώτη φορά που μια επιδευτική παραγωγή επιχειρείται να ανασυσταθεί σε εσωτερικό περιβάλλον. Ο πάντοτε ανήσυχος σκηνοθέτης **Δημήτρης Τάρλοου**, καλλιτεχνικός διευθυντής του θεάτρου Πορεία, θα μας μεταφέρει «πιο μέσα» στο παλάτι, στους χώρους υποδοχής του. Ξημερώνει η επέτειος της δολοφονίας του Αγαμέμνονα και ετοιμάζεται η γιορτή που το βασιλικό ζεύγος δίνει κάθε μήνα τέτοια μέρα, όπως μας πληροφορεί η Ηλέκτρα, αυτή η χολωμένη κόρη, μια ερινύα σε αναμονή. Πλέον κυριαρχούν νουάρ τόνοι, ερωτισμός, αλκοόλ, τζαζ μουσική από τον **Φώτη Σιώτα** (και σε αυτή την εκδοχή θα ερμηνεύεται ζωντανά), μια ατμόσφαιρα θριλερικής γοητείας υπό το φως ενός ακόμη επικείμενου φονικού, που –όπως γνωρίζουμε– δεν θα λύσει απολύτως τίποτα...

Η **Λουκία Μιχαλοπούλου**, που το καλοκαίρι καθήλωσε το κοινό ως Ηλέκτρα, πλαισιώνεται τώρα από μια νέα ομάδα συμπρωταγωνιστών: τη μοναδική **Αγλαΐα Παππά** στον ρόλο της Κλυταιμνήστρας, τον πολυδιάστατο **Κωνσταντίνο Αβαρικιώτη** ως Παιδαγωγό, τον **Κωνσταντίνο Ζωγράφο** ως Ορέστη, ρόλο στον οποίον ξεχώρισε στην «Ορέστεια» του Θόδωρου Τερζόπουλου, ενώ τον Αίγισθο κράτησε ο Δημήτρης Τάρλοου για τον εαυτό του. Πρόκειται, αν μη τι άλλο, για μια άκρως ενδιαφέρουσα πρόταση που ανυπομονούμε να δούμε.

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

109

Πρεμιέρα
19 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή στις 21:00
Σάββατο στις 21:15
Κυριακή στις 17:00
Θέατρο Πορεία
Τρικόρφων 3
Αθήνα, 2108210991

ΘΕΑΤΡΟ

STUDIO ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

ΔΟΥΛΕΙΑ

Η σκληρότητα στις σύγχρονες
εργασιακές σχέσεις

Το σύγχρονο έργο του Μαξ Βολφ Φρίντλινχ, με τον τίτλο «ΔΟΥΛΕΙΑ», που γράφτηκε μόλις το 2023, ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα σε σκηνοθεσία και μετάφραση του **Μενέλαου Καραντζά**. Στους κεντρικούς ρόλους ο **Γιώργος Γιαννακάκος** και η **Νίνα Παπαγεωργίου**, θίγουν ζητήματα που μας απασχολούν πολύ στις μέρες μας, όπως η υπερέκθεση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η αλόγιστη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας. Παράλληλα, το έργο φωτίζει τις πιο σκοτεινές πλευρές των ανθρώπων: την απαξίωση, την εκμετάλλευση και την πάλη ανάμεσα στις υποχρεώσεις και στο προσωπικό συμφέρον.

Η Τζέιν, υπάλληλος σε μια εταιρεία ψηφιακής τεχνολογίας, τίθεται σε αναγκαστική άδεια. Ο λόγος; Μια νευρική κρίση που παθαίνει εν ώρα εργασίας. Οι συνάδελφοί της έχουν καταγράψει τα πάντα και το περιστατικό ανεβαίνει στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και γίνεται viral. Ο ειδικός ψυχοθεραπευτής Λόιντ αναλαμβάνει τη θεραπεία της. Για να επιστρέψει η Τζέιν στην εργασία της πρέπει εκείνος να πιστοποιήσει ότι έχει ξεπεράσει το burn out. Μέσα από αποκαλύψεις και ανατροπές, έρχονται στο φως οι συνθήκες εργασίας στην εταιρεία, που έχουν μετατρέψει τη δουλειά σε δουλεία. Άλλωστε, η απόδοση του τίτλου του έργου στα ελληνικά με κεφαλαία γράμματα ακολουθεί αυτή τη λογική, αφérνοντας σκόπιμα τον τόνο μετέωρο.

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

110

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00
Studio Μαυρομιχάλη
Μαυρομιχάλη 134
Αθήνα, 2106453330

Η τέχνη ζωντανεύει στη σκηνή και στην αυλή

Μια σεζόν γεμάτη θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ και παιδικά έργα που ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα και τη συμμετοχή

Η **Ομάδα Νάμα** συνεχίζει για δεύτερη χρονιά την παράσταση «**Λίντα**» της Πενέλοπε Σκίνερ, έπειτα από τα συνεχή sold out της περασμένης σεζόν. Φέτος, όμως, στον πρωταγωνιστικό ρόλο θα δούμε τη **Μυρτώ Αλικάκη**.

Το έργο, σε σκηνοθεσία της **Ελένης Σκότη**, παρακολουθεί τη ζωή της Λίντα Γουάιλντ, μιας γυναίκας που θεωρεί ότι έχει πετύχει τα πάντα. Μητέρα δύο παιδιών, ευτυχισμένη στον γάμο της, καλή μαγείρισσα και νοικοκυρά, με τις τέλειες σωματικές αναλογίες και βραβευμένη για τις επιδόσεις στη δουλειά της, αισθάνεται ανεξάρτητη και δυνατή. Όσπου η πραγματικότητα καταρρίπτει την ψευδαίσθηση της τελειότητας και παρακολουθούμε την πτώση αυτής της σύγχρονης τραγικής ηρωίδας.

Με αιχμηρή γραφή και βρετανικό χιούμορ, η Σκίνερ θίγει τον σεξισμό και τα ταμπού της ηλικίας στις σύγχρονες κοινωνίες. Ένα έργο-καθρέφτης για τη ματαιότητα των κοινωνικών προσδοκιών και την αόρατη φθορά πίσω από το προσωπείο της επιτυχίας. Μαζί με τη Μυρτώ Αλικάκη παίζουν: **Μιχάλης Μαρκάτης, Χριστίνα Μαριάνου, Ηρώ Πεκτέση, Γιώργος Σαββίδης, Μαριέλα Δουμπού, Άλκης Κούρκουλος** (επί οθόνης).

LINDA

Παραστάσεις
Πέμπτη &
Παρασκευή στις
21:15, Σάββατο
στις 18:15 & 21:15
Κυριακή στις 18:15

Σε μετάφραση και σκηνοθεσία του **Αντώνη Καφετζόπουλου**, το έργο του Κόρμακ ΜακΚάρθι αποκαλύπτει μια βαθιά υπαρξιακή αναμέτρηση ανάμεσα σε δύο άνδρες: έναν πιστό πρώην κατάδικο και έναν καθηγητή πανεπιστημίου στο χείλος της αυτοκτονίας. Μέσα από πυκνούς διαλόγους, φιλοσοφική ένταση και υποδόριο χιούμορ, το έργο φωτίζει τη διαρκή σύγκρουση ανάμεσα στην πίστη και την απόγνωση, το φως και το σκοτάδι. Ο σκηνοθέτης έχει αναλάβει και τον ρόλο του καθηγητή πανεπιστημίου, ενώ συμπρωταγωνιστής του είναι ο **Ζερόμ Καλούτα**.

Ο καθηγητής Γουάιτ και ο κύριος Μπλακ εκπροσωπούν δύο αντίθετους κόσμους, γι' αυτό και η σύγκρουση μεταξύ τους είναι μετωπική. Ασπρο-μαύρο, όπως το χρώμα στο δέρμα των συντελεστών αλλά και τα επίθετα που εύστοχα έχει επιλέξει ο συγγραφέας. Ο Καφετζόπουλος αναδεικνύει τη λυρική δωρική-τητα και τον βαθύ ανθρωπισμό του ΜακΚάρθι, προσφέροντας μια σύγχρονη θεατρική ανάγνωση που γεφυρώνει την αμερικανική υπαρξιακή γραφή με την ελληνική καλλιτεχνική ευαισθησία, αναζητώντας τι πραγματικά κρατά έναν άνθρωπο στη ζωή.

ΑΣΠΡΟ ΜΑΥΡΟ

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00, Τετάρτη
στις 19:30
Κυριακή στις 21:15

ΦΕΣΤΙΒΑΛ & ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Ο Μάιος και ο Ιούνιος είναι αφιερωμένοι στα δύο θεατρικά φεστιβάλ του Επί Κολωνώ. Τον Μάιο θα πραγματοποιηθεί το 3ο Μπιζζζ, όπου θα παρουσιαστούν οι τέσσερις παραστάσεις που ξεχώρισαν στο Off Off Athens 2025. Τον Ιούνιο, η σκυτάλη παίρνει το 16ο Off Off Athens, που δίνει βήμα σε νέες ομάδες ώστε να παρουσιάσουν το έργο τους. Τέλος, τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο, η αυλή του θεάτρου μετατρέπεται σε θερινό σινεμά, προβάλλοντας ταινίες που έχουν αφήσει εποχή και σκηνοθέτες που ξεχωρίζουν στον χώρο της 7ης τέχνης.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

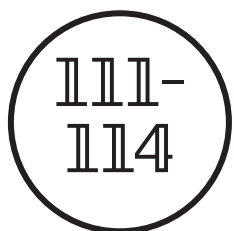
Το Επί Κολωνώ επανασυστίνει την παιδική του σκηνή στο κοινό, διαμορφώνοντας έναν ειδικό χώρο με κεραιοσκεπή στον κήπο του θεάτρου, ώστε να φιλοξενεί σύντομες παραστάσεις για παιδιά 2 έως 8 ετών, όπου θα μπορούν να συμμετάσχουν και να εκφραστούν ελεύθερα.

Τη θεατρική σεζόν 2025-2026 έχουν προγραμματιστεί δύο παραστάσεις. Η πρώτη αντλεί έμπνευση από το κλασικό παραμύθι της Κοκκινόσκουφίτσας. Η **Βάσω Γιαρένη** υπογράφει το κείμενο «*Μ' ένα κόκκινο σκουφί*», σε σκηνοθεσία της **Βαλεντίνας Παπαδημητράκη**. Ένα διαδραστικό έργο από το Θέατρο Κούκλας Κοκού-Μουκλό, που ερμηνεύουν η **Εύη Καρρά** και η **Στέλλα Μαγγανά**.

Παραστάσεις Σάββατο στις 16:00

Η δεύτερη με τίτλο «*Μια αγκαλιά κι ένα φιλί κι ένα κουτό κουτί*», σε κείμενο και σκηνοθεσία της **Βαλεντίνας Παπαδημητράκη** είναι μια μουσική παράσταση-παιχνίδι από το Θέατρο του Παπουτσιού Πάνω στο Δέντρο. Επί σκηνής ο **Χρυσόστομος Καλογριδάκης** (φλογέρα, κιθάρα, τραγούδι) και η **Βαλεντίνα Παπαδημητράκη** (διάδραση με τα παιδιά, τραγούδι).

Παραστάσεις Κυριακή στις 11:30

ΜΙΚΡΟΣ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

Εκτροφείο τεράτων

Επαγγελματική επιτυχία
με κάθε τίμημα;
Όταν η δουλειά εξαφανίζει
την προσωπική σου ζωή και
απειλεί την ανθρωπιά σου

Μέχρι πού θα έφτανε κάποιος για την καριέρα του; Πώς μας ρουφάει η δουλειά στην καθημερινότητά μας και δεν υπάρχει χώρος για την προσωπική μας ζωή; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που εξετάζει το νέο θεατρικό έργο του **Γιάννη Παπάζογλου**, ένα σύγχρονο κωμικοτραγικό θρίλερ με τον τίτλο **«Εκτροφείο τεράτων»**.

Κεντρικό πρόσωπο της παράστασης είναι μια γυναίκα καριέρας, ένα υψηλόβαθμο τραπεζικό στέλεχος, που εργάζεται ακατάπαυστα, παραμελώντας την προσωπική της ζωή. Πόσες υποχωρήσεις είναι έτοιμη να κάνει προκειμένου να κρατήσει τη θέση της; Ποιο είναι το τίμημα των θυσιών της και τι συμβαίνει στο τέλος της ημέρας; Κι ενώ έξω από την τράπεζα ο κόσμος εξεγείρεται, εκείνη καλείται να κάνει τη δουλειά της. Ποιος έχει δίκιο και ποιος άδικος; Πώς μπορεί να γλιτώσει από το να μετατραπεί σε... τέρας;

Ο **Γιάννης Παπαδογιάννης** έχει αναλάβει τη σκηνοθεσία της παράστασης και πρωταγωνιστεί στο πλευρό της **Αθηνάς Ασημάκη**. Το έργο πραγ-

ματεύεται τα θέματα της οικονομικής κρίσης, των πληστηριασμών, των απολυμένων που διαδηλώνουν για το δίκιο τους... Πώς τα βάζεις με όλους αυτούς όταν βρίσκεσαι στην άλλη πλευρά και πρέπει απλά να κάνεις τη δουλειά σου; Μέχρι πού

σταματά η επαγγελματική υποχρέωση για να ξεκινήσει η ενσυναίσθηση; Η επιτυχία στην εργασία μήπως εντέλει συνεπάγεται την προσωπική αλλά και τη συλλογική ήττα;

© ΑΠ ΣΤΟΥΔΙΟ - ΣΤΑΘΗΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ

115

Πρεμιέρα
31 Οκτωβρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή στις
21:15
Μικρός Κεραμικός
Ευμολπιδών 13
Αθήνα, 2103454831

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟ ART63

«Καιρός να την πουλεύουμε»

Ο πόνος της απώλειας και
η δύναμη του να προχωράς

Ο Δημοσθένης και ο Νικόλας κουβαλούν ένα νταούλι που τους θυμίζει τον φίλο τους ο οποίος δεν είναι πια μαζί τους, αλλά τον κρατούν ζωντανό μέσα από τον διάλόγό τους και τις αναμνήσεις που μοιράζονται μαζί μας επί σκηνής. Αυτό είναι το θέμα πάνω στο οποίο χτίζεται το κωμικό μονόπρακτο του Νίκου Χαρνεζά **«Καιρός να την πουλεύουμε»**, σε σκηνοθεσία του **Βασίλη Ρισβα**, με πρωταγωνιστές τρεις νέους ηθοποιούς της ομάδας **Art by Trauma**. Η πλοκή κινείται με ευκολία από το αστείο στο τρυφερό και από το παράλογο στο αληθινό, παρακολουθώντας τους δυο ήρωες της παράστασης να αναπολούν στιγμές με χιουμοριστικό τρόπο, ξεορκίζοντας έτσι τον πόνο τους.

Πώς διαχειριζόμαστε την απώλεια ενός τόσο αγαπημένου προσώπου αλλά και την ανάγκη να συνεχίσουμε κανονικά την καθημερινότητά μας, ενώ βιώνουμε το πένθος; Με καθημερινή και άμεση γλώσσα, με πολύ χιούμορ, συγκινητικές στιγμές, αλλά και με ανατροπές, το έργο δημιουργεί έντονα αισθήματα, όπου η θλίψη και το γέλιο συνυπάρχουν αρμονικά, θυμίζοντάς μας ότι το γέλιο και το δάκρυ πάνε μαζί, τόσο στο θέατρο όσο και στη ζωή.

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

116

Παραστάσεις
Δευτέρα και Τρίτη
στις 21:00
Θέατρο Art63
3ης Σεπτεμβρίου 63
Αθήνα, 2103233537

Δύο παραστάσεις για την ανάγκη να αγαπήσουμε και να αγαπηθούμε

Τρυφερότητα, ευαισθησία, ουσιαστική επικοινωνία, αληθινός διάλογος: αυτά είναι τα ζητούμενα όλων των σχέσεων σήμερα

ΘΕΛΩ ΝΑ ΣΟΥ ΚΡΑΤΑΩ ΤΟ ΧΕΡΙ

Σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου ημιδιαμονής συναντιούνται δύο άνθρωποι που έχουν ζήσει τις ζωές τους χωριστά, αλλά συνεχίζουν να αναζητούν ο ένας τον άλλον. Δύο «παράνομοι» εραστές, αναμετρώνται με τα λάθη τους, τις επιθυμίες τους και τους φόβους τους. Το έργο δεν μιλά απλώς για την απιστία ή τις στιγμές πάθους – εξερευνά τη φθορά των σχέσεων, τον συμβιβασμό της καθημερινότητας και την ψυχική κόπωση που φέρνει η μακρόχρονη συμβίωση.

Το κείμενο του **Τάσου Ιορδανίδη** φωτίζει με λεπτότητα τις μικρές, σχεδόν αόρατες πράξεις που σιγά σιγά οδηγούν στην απόσταση και στη μοναξιά, ενώ η **Θάλεια Ματίκα** στη σκηνοθεσία και στη σκηνή δημιουργεί έναν διάλογο όπου τα βλέμματα μιλούν όσο και οι λέξεις. Κάθε κίνηση, κάθε σιωπή, κάθε λεπτομέρεια αποκτούν νόημα, αποκαλύπτοντας την ευαισθησία και τις αντιφάσεις των χαρακτήρων.

Η παράσταση κινείται με άνεση ανάμεσα στο δράμα και το χιούμορ, στον ρεαλισμό και στην ποίηση των ανθρώπινων λαθών. Προσεγγίζει τη στιγμή που οι ήρωες συνειδητοποιούν ότι η αληθινή επαφή δεν έρχεται μέσα από τις λέξεις, αλλά από την παρουσία, από την κοινή σιωπή και την τρυφερότητα που διαρκώς αναζητούν. Μέσα σε αυτόν τον μικρό, απομονωμένο χώρο, οι θεατές γίνονται μάρτυρες μιας βαθιά ανθρώπινης ιστορίας για την ανάγκη να αγγίξουμε και να κρατηθούμε από κάποιον, έστω και μόνο για μια στιγμή, ανάμεσα στις αβεβαιότητες και τα λάθη της ζωής. Η παράσταση συνεχίζεται φέτος για πέμπτη σεζόν, υπενθυμίζοντας ότι πίσω από κάθε καθημερινή σιωπή, η μεγαλύτερη ανάγκη είναι η ανθρώπινη επαφή.

117

Παραστάσεις
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 19:00

© ΕΥΝΑΤΟΥΝΑΝΗ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΘΕΟΥ

Το έργο του Μαρκ Μέντοφ επιστρέφει στην αθηναϊκή σκηνή, σε μια νέα, ευαίσθητη διασκευή και σκηνοθετική προσέγγιση από τον **Δημοσθένη Παπαδόπουλο**. Ένα κείμενο που φωτίζει την έννοια της διαφορετικότητας, της αποδοχής και της ανθρώπινης ανάγκης για επικοινωνία. Στο κέντρο της αφήγησης βρίσκονται δύο πρόσωπα από εντελώς διαφορετικούς κόσμους: ένας δάσκαλος και μια νεαρή κωφή γυναίκα, πρώην μαθήτριά του, η οποία έχει επιλέξει να ζει απομονωμένη, αρνούμενη κάθε επαφή με την ομιλούσα κοινωνία. Ανάμεσά τους αναπτύσσεται μια βαθιά και εύθραυστη σχέση αγάπης, με συγκρούσεις, εντάσεις αλλά και ειλικρίνεια.

Η παράσταση αυτή, με την **Ευσταθία Τσαπαρέλη** και τον **Πάρη Θωμόπουλο** στους κεντρικούς ρόλους, δίνει φωνή σε εκείνους που συχνά σιωπούν εκούσια ή ακούσια, αναδεικνύοντας τον αγώνα για αληθινή κατανόηση και ουσιαστική επικοινωνία. Τους δύο πρωταγωνιστές πλαισιώνουν οι **Άντρια Ράπτη**, **Μιχάλης Γεωργακόπουλος**, **Δημήτρης Δεληγιάννης** και **Σοφία Σίμου**.

Η νεαρή κωφή γυναίκα έχει συνειδητά επιλέξει να μην διαβάξει τα χείλη των άλλων και να ζει σε ένα δικό της σύμπαν. Ο δάσκαλος, βλέποντας την περίπτωση της ως «επαγγελματική πρόκληση», προσπαθεί να τη βοηθήσει να ξεπεράσει τα τραύματά του παρελθόντος και να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο.

Το βραβευμένο με Tony έργο «*Τα παιδιά ενός κατώτερου θεού*» θεωρήθηκε επαναστατικό, καθώς ανέτρεψε τα ταμπού και τις προκαταλήψεις γύρω από τα άτομα με κώφωση, φέρνοντάς στην επιφάνεια τη δύναμη των ανθρώπινων σχέσεων, ανεξαρτήτως των περιορισμών που μπορεί να επιβάλλει η κοινωνία.

118

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00

© ΧΑΡΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΔΗΣ

ΒΡΙΚΟΛΑΚΕΣ του Χένρικ Ίψεν

Όταν τα κοινωνικά στερεότυπα
στοιχειώνουν τη ζωή μας

Μπορούμε άραγε να ξεφύγουμε από τα λάθη και την κληρονομιά των γονιών μας; Πόσο καθορίζουν τα «πρέπει» της κοινωνίας τις επιλογές και τη συμπεριφορά μας; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που θέτει το έργο του Χένρικ Ίψεν «*Βρικόλακες*», το οποίο επιστρέφει για δεύτερη σεζόν, μετά την επιτυχημένη πορεία του στο θέατρο RADAR σε απόδοση-σκηνοθεσία της **Αναστασίας Παπαστάθης**. Η κεντρική ηρωίδα, η Ελένα Άλβινγκ, (Αναστασία Παπαστάθης) ιδρύει ένα ορφανοτροφείο προς τιμήν του άσπτου συζύγου της που έχει πεθάνει για να συντηρήσει την καλή εικόνα του λοχαγού Άλβινγκ και να κλείσει τους λογαριασμούς με το σκοτεινό παρελθόν του. Ο γιος της Όσβαλντ (**Νεκτάριος Φαρμάκης**) επιστρέφει στο σπίτι με το βάρος της κληρονομιάς του πατέρα του. Ο πάστορας Μάντερς (**Θοδωρής Σκούρτας**), που έρχεται να εκφωνήσει τον λόγο στα εγκαίνια του ορφανοτροφείου, βρίσκεται αντιμέτωπος με αναπάντεχα γεγονότα στα οποία εμπλέκεται ύπουλα ο ξυλουργός Ένγκστραντ (**Μιχάλης Καλιότσος**), και η Ρεγγίνα (**Σοφία Αγγελικοπούλου**), που βρίσκεται στην υπηρεσία της κας Άλβινγκ, καλείται να αντιμετωπίσει την αλήθεια για το παρελθόν της. Οι «*Βρικόλακες*» μιλούν με τόλμη για την υποκρισία, τη διαφθορά, την ενοχή, τα βιώματα που κουβαλάμε, τα τραύματά μας και την υπαρξιακή αγωνία του ανθρώπου να αντιμετωπίσει τα «φραντάσματα» που τον στοιχειώνουν και τον εμποδίζουν να ζήσει μια ζωή χαρούμενη και ελεύθερη.

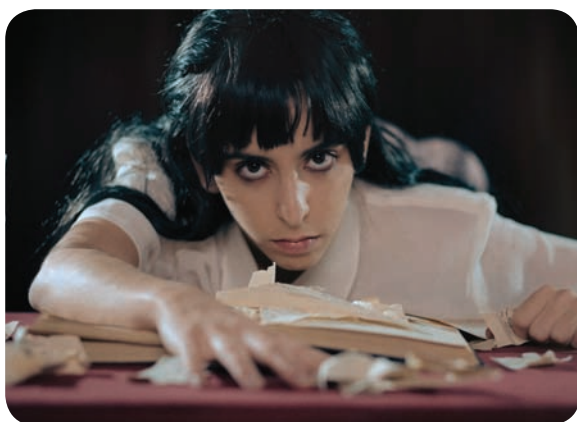
© TZOVANIA XATZIKOSTAKI

119

i
Παραστάσεις
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Radar
Πλατεία Αγίου Ιωάννη
& Πυθέου 93
Νέος Κόσμος
2109769294

ΘΕΑΤΡΟ

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΚΑΡΦΙΔΑΣ

ΘΕΑΤΡΟ ΧΩΡΟΣ

Οι ανέγγιχτες

Πώς ορίζεται η κανονικότητα;

Η Ρεβέκκα, η Ραχήλ και η Αθαλία, τα τελευταία μέλη μιας παλιάς αίρεσης, ζουν σ' ένα δάσος στη Βόρεια Αμερική, αποκομμένες από τον έξω κόσμο. Οι τρεις αδερφές αναμένουν με στωικότητα την εκπλήρωση μιας προφητείας για το τέλος του κόσμου. Ωσπου εισβάλει ξαφνικά στην ερμητικά κλειστή τους πραγματικότητα ένας ξένος. Η ισορροπία στη ζωή τους διαταράσσεται και όλα τα δεδομένα τους ανατρέπονται.

Το έργο «*Οι ανέγγιχτες*», που υπογράφουν ο **Αντώνης Χανιώτης** και ο **Λάμπρος Κομζιάς** και σκηνοθετεί ο πρώτος, φωτίζει τη λεπτή γραμμή που χωρίζει την πίστη από την αυταπάτη, με τρόπο υπαινικτικό και συγκινητικό, θέτοντας βαθιά επίκαιρα ερωτήματα. Μήπως τελικά η ζωή που ζουν οι τρεις αδερφές δεν είναι παρά αντανάκλαση του δικού μας κόσμου, όπου τα fake news και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διαμορφώνουν την αντίληψή μας για την πραγματικότητα; Όπως αναφέρει ο σκηνοθέτης στο σημείωμά του: «*Σας παρακαλούμε, μην αποκαλύψετε το φινάλε. Αφήστε τους επόμενους να το απολαύσουν όπως και εσείς, απροειδοποίητα*». Μέσα από μια ποιητική, σχεδόν ονειρική ατμόσφαιρα, η παράσταση μιλά για τον άνθρωπο που, παρά τα λάθη και τις αντιφάσεις του, διατηρεί την αυθεντικότητά του και συνεχίζει να ελπίζει, να αντιστέκεται και να αγαπά. Παίζουν: **Έλλη Δαδέρα, Δημήτρης Σαμαράς, Ελένη Σαμπαριώτη, Παρασκευή Τζιαρτζιάνη, Χαρά Φιούρη**.

120

i
Πρεμιέρα
14 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Χώρος
Πραβίου 6-8
Βοτανικός, 213426736

Κόβονται οι δεσμοί με το παρελθόν;

Δυο αδερφές, ένα σπίτι στην Εθνική και οι μνήμες της παιδικής ηλικίας

Το πατρικό μας σπίτι φέρει θύμισες στιγμών άλλοτε καλών κι άλλοτε χειρότερων. Συνήθως τις νοσταλγούμε αλλά μπορεί και όχι. Θέλουμε ή δεν θέλουμε να επιστρέψουμε στο παιδικό μας δωμάτιο, να χαζέψουμε παλιές φωτογραφίες; Κι αν αυτό το σπίτι «παραμορφωθεί» από την έλευση της προόδου, τη διέλευση μιας Εθνικής οδού από μπροστά, τι μπορεί να απογίνει; Επιστρέφεις σε αυτό ή το πουλάς και πηγαίνεις κι εσύ παρακάτω;

Αυτό είναι ένα δίλημμα που απασχολεί τις δυο αδερφές Τρίνι και η Γουάδα στο έργο «*Το σπίτι στην Εθνική, ένα ήσυχο μέρος*» του Αλφρέδο Σανθόλ, που σκηνοθετεί η **Ντέντυ Πάγκα**. Η Τρίνι θέλει να κόψει κάθε δεσμό με το παρελθόν και να πάει παρακάτω. Η Γουάδα δεν διανοείται ότι μπορεί να αποχωριστεί την οικογενειακή οικία, κι έχει ένα σχέδιο για να την επαναφέρει στην σουχιά της. Το δίλημμα έρχονται να επιλύσουν –και ενίοτε να περιπλέξουν ακόμη περισσότερο– δυο άλλα ζευγάρια αδερφών, εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους. Από τη μία, έχουμε τους πιο επαγγελματίες Κλέμεν και Φελίπε κι από την άλλη, τους πιο απόκοσμους Μάρτιν και Μαρτίνα. Επί σκηνής οι

© ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΣΠΙΟΤΗΣ

ηθοποιοί: **Βάνα Πεφάνη, Ντέντυ Πάγκα, Γαλήνη Τσεβά, Στέλιος Ψαρουδάκης, Φώτης Λαζάρου** καί **Ελίο Φοίβος Μπέικο**.

Ένα Σαββατοκύριακο γεμάτο ανατροπές, εντάσεις αλλά και στιγμές τρυφερότητας, όπου όλοι οι ήρωες –ενδεχομένως και εμείς μαζί τους– έρχονται αντιμέτωποι με τα φαντάσματα του παρελθόντος.

121

Πρεμιέρα 26 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00 & Πέμπτη στις 21:00
Θέατρο Άλφα-Ληνάιος-Φωτίου
28ης Οκτωβρίου 37 Αθήνα, 2105201828

ΘΕΑΤΡΟ

Μια φθινοπωρινή ιστορία αγάπης

Η **Βάνα Πεφάνη** σκηνοθετεί για δεύτερη χρονιά το δίδυμο **Πέμη Ζούνη-Σταύρος Ζαλμάς**

Έχει ηλικία ο έρωτας; Το έργο του Αλεξί Αρμπουζόφ «*Μια φθινοπωρινή ιστορία*», όπως το μεταφέρουν επί σκηνής η **Πέμη Ζούνη** και ο **Σταύρος Ζαλμάς**, υπό τις σκηνοθετικές οδηγίες της **Βάνας Πεφάνη**, μελετά αυτό το ερώτημα και μας ωθεί να σκεφτούμε λίγο για το αντάμωμα δύο ανθρώπων, ανεξαρτήτως ηλικίας. Η παράσταση που βραβεύτηκε στα θεατρικά βραβεία Θεσσαλονίκης, έκανε πρεμιέρα πέρυσι στο Θέατρο Αλέκος Αλεξανδράκης και τη φετινή σεζόν μεταφέρεται στο Αργώ.

Δύο φαινομενικά αντίθετοι άνθρωποι συναντιούνται σε ένα θεραπευτήριο στη Ρίγα. Εκείνος (Ροντιόν Νικολάγιεβιτς) είναι ένας τυπικός, ψυχρός γιατρός – λίγο αποστειρωμένος θα λέγαμε. Εκείνη (Λίντια Βασίλιεβνα) είναι μια πρώην θεατρίνα, που φαίνεται ασυνεπής και ανάλαφρη, αλλά σιγά σιγά βλέπουμε ότι έχει συνειδητά αποφασίσει να αντιμετωπίσει τη ζωή με μια τρέλα, για να μπορεί να αντέχει.

Μια βόλτα στη θάλασσα τη νύχτα, μια συνάντηση στη βροχή, τους φέρνουν πιο κοντά, με αποτέλεσμα να βρουν την ευκαιρία να κοιτάξουν πιο βαθιά ο ένας τον άλλον. Δυο ψυχές που έχουν

© ΠΟΤΑ ΕΦΡΕΜΙΔΟΥ

πολλά κοινά –κι έχουν υποφέρει πολύ– συναντώνται επιτέλους, έστω κι αργά. Και πλησιάζουν ο ένας τον άλλο με έναν μοναδικό τρόπο.

Το δίδυμο Ζούνη-Ζαλμάς, με φοβερή χημεία επί σκηνής, όπως έχει αποδείξει και σε παλιότερες συνεργασίες, μας θυμίζει ότι υπάρχει ακόμα ελπίδα, ρομαντισμός, αληθινά και αγνά συναισθήματα. Την ατμόσφαιρα της παράστασης συμπληρώνει η ζωντανή μουσική του τρομπετίστα **Στέφανου Δαφνή**.

122

Πρεμιέρα
3 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Δευτέρα στις 20:30
Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Αργώ
Ελευσινίων 15
Μεταξουργείο
2105201684

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΚΟΥΝ

ΓΕΡΜΑ

Ένα έργο για την απελπισία του άκαρπου έρωτα

Η Μαρία Πρωτόπαππα σκηνοθετεί και ερμηνεύει τη «Γέρμα – η ανεκπλήρωτη» του Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα, ένα από τα πιο σημαντικά έργα του ισπανικού θεατρικού ρεπερτορίου. Το έργο πραγματεύεται την αγωνιώδη αναζήτηση της μητρότητας, την καταπίεση των κοινωνικών συμβάσεων και το τίμημα της επιθυμίας, παραμένοντας συγκλονιστικά επίκαιρο. Η παράσταση είναι μια συμπαραγωγή των Θεάτρου Τέχνης Καρόλου Κουν και Kart Productions. Ερμηνεύουν: **Μαρία Πρωτόπαππα, Γιάννος Περγλέγκας, Σίμος Κακάλας, Ηλέκτρα Μπαρούτα, Νώντας Δαμόπουλος**

123

Πρεμιέρα
19 Δεκεμβρίου
Θέατρο Τέχνης
Καρόλου Κουν-Υπόγειο
Πεσμαζόγλου 5
2103222760

© ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

124

Η ΚΑΤΣΑΡΙΔΑ Κ.

Ο **Μάριος Ιορδάνου** σκηνοθετεί τη **Σοφία Καζαντζιάν** σε ένα υπαρκτικό θρίλερ, ενώνοντας μια κωμωδία με έναν φιλοσοφικό μονόλογο, όπου μια κατσαρίδα ξυπνά μεταμορφωμένη σε Κάφκα. Η παράσταση παρακολουθεί την Κατσαρίδα Κ. σε ένα ταξίδι αυτογνωσίας μέσα από τα σημαντικότερα έργα του Φραντς Κάφκα, καθώς αναζητά την ελευθερία της. Σε έναν υπόγειο κόσμο η ηρωίδα αναμετρείται με τη φύση της, την τελειότητα, τον εγκλεισμό και την ανάγκη για μεταμόρφωση. Το έργο γίνεται ένα ποιητικό σύμπαν για όσους «δεν χωρούν πουθενά».

Πρεμιέρα 1η Νοεμβρίου
Παραστάσεις Σάββατο στις 21:00 & Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Αργώ Ελευσινίων 13-15, Αθήνα
2105201684

© ΑΝΤΩΝΙΑ ΚΑΝΤΑ

125

ΔΟΥΛΕΣ

Οι «Δούλες» του Ζαν Ζενέ, σε μετάφραση **Δημήτρη Δημητριάδη** και σκηνοθεσία **Σάββα Στρούμπου**, επιστρέφουν από την Ομάδα Σημείο Μηδέν, με τις **Ελλη Ιγγλίζ, Ντίνο Παπαγεωργίου και Μυρτώ Ροζάκη**. Το εμβληματικό έργο ξεδιπλώνει ένα σκοτεινό τελετουργικό εξουσίας, υποταγής και εξέγερσης, όπου οι δύο υπηρέτριες παίζουν την Κυρία τους σε ένα ατέρμονο παιχνίδι ζωής και θανάτου. Ο Στρούμπος προσεγγίζει το έργο ως «θέατρο της εθελοδουλίας», μια τολμηρή κατάδυση στο τερατώδες και στη μυστική δύναμη της εξέγερσης.

Πρεμιέρα Σάββατο 1 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή, Σάββατο στις 21:00 & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Άτις - Νέος Χώρος Λεωνίδου 12
Μεταξουργείο, 2103225207

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟ ΙΛΙΣΙΑ

Το Ακρωτήριο

Όταν η απώλεια μνήμης χτυπάει την πόρτα

© ΠΑΡΤΟΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΗΣ

Μια επιτυχημένη νευρολόγος, η Τζουλιάννα, οδηγείται σταδιακά στην απώλεια συνείδησης, δίχως να το αντιλαμβάνεται. Ενώ αρχίζει να ξεχνάει πολύ καιρία περιστατικά της ζωής της, επιμένει εμμονικά να αναφέρεται σε ένα σπίτι που δεν ανήκει στην οικογένεια εδώ και χρόνια. Η **Μαρία Ναυπλιώτου**, υπό τις σκηνοθετικές οδηγίες του **Οδυσσέα Παπασηπλιόπουλου**, καταθέτει μία από τις πιο καθηλωτικές και συγκινητικές ερμηνείες που ξεχώρισαν την προηγούμενη σεζόν. Όσο προχωρά η παράσταση, συνειδητοποιούμε ότι πολλά πράγματα που παρακολουθούμε επί σκηνής αποτελούν προϊόν της ασθένειας της Τζουλιάννας, που εξελίσσεται ραγδαία.

Στο πλευρό της Μαρίας Ναυπλιώτου τη φετινή σεζόν βρίσκεται ο **Νικόλας Παπαγιάννης**. Υποδύεται τον σύζυγό της, ο οποίος τη στηρίζει με στωικότητα, υπομονή και τρυφερότητα, ρίχνοντας φως στον ρόλο όλων των φροντιστών που μένουν δίπλα στα αγαπημένα τους πρόσωπα με όποιο κόστος. Όσο για τη σχέση της με την κόρη της, αυτό είναι κάτι που θα αφήσουμε να ανακαλύψει μόνος του ο θεατής. Άλλωστε μια ατμόσφαιρα μυστηρίου πλανάται καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης και, σε συνδυασμό με τη μη γραμμικότητα της αφήγησης αλλά και το γρήγορο τέμπο της, προσδίδει στο έργο μια δυναμική που κρατά τον κόσμο σε εγρήγορση από την αρχή μέχρι το τέλος.

126

Παραστάσεις
Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00
Κυριακή στις 18:00
Τετάρτη στις 19:00
Θέατρο Ιλίσια
Παπαδιαμαντοπούλου 4
Αθήνα, 2107210045

ΘΕΑΤΡΟ ΙΛΙΣΙΑ

Το τέλος του παιχνιδιού

Το τέλος μιας αρχής ή η αρχή του τέλους;

Ένα αγαπημένο δίδυμο συναντιέται και πάλι επί σκηνής, οκτώ χρόνια μετά την τελευταία τους συνεργασία. Ο **Μάκης Παπαδημητρίου** και ο **Γιώργος Χρυσοστόμου** πρωταγωνιστούν στο έργο του Σάμιουελ Μπέκετ «Το τέλος του παιχνιδιού», ενώ ο πρώτος υπογράφει και τη σκηνοθεσία της παράστασης. Ένα εντυπωσιακό σκηνικό μάς μεταφέρει σε ένα καταφύγιο μετά το τέλος του κόσμου. Τέσσερις ήρωες, με διαφορετικά χαρακτηριστικά, προσπαθούν να γεφυρώσουν την απόσταση μεταξύ τους κι αναρωτιούνται αν το τέλος του παιχνιδιού σηματοδοτεί και μια νέα αρχή. Στην παράσταση κυριαρχεί το κωμικό στοιχείο, αλλά είναι πιο υπόγειο και σκοτεινό, πλην όμως ιδιαίτερα αιχμηρό.

Όπως αναφέρει ο Μάκης Παπαδημητρίου: «Ο Μπέκετ δεν γελάει για να ξεχάσει, γελάει για να αντέξει». Πέρα από το χιούμορ, σημαντικό ρόλο στο έργο παίζουν και οι σιωπές, καθώς μέσα τους κρύβονται τα αναπάντητα ερωτήματα της ύπαρξης. Το σύμπαν της παράστασης γεννιέται μέσα από μια δεμένη, δημιουργική ομάδα, όπου χορογραφία, μουσική, σκηνογραφία και φωτισμοί συντονίζονται με απόλυτη ακρίβεια, υφαίνοντας έναν κόσμο λιτό, ασφυκτικό και ταυτόχρονα βαθιά ποιητικό. Κι εκεί που όλα μοιάζουν χαμένα, οι ήρωες αισθάνονται την ανάγκη να ακουστούν, να πουν κάτι, να λυτρωθούν από το αδιέξοδό τους.

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΗΣ

127

Παραστάσεις
Σάββατο στις 18:00 &
Κυριακή, Δευτέρα
Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Ιλίσια
Παπαδιαμαντοπούλου 4
Αθήνα, 2107210045

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟ ΙΛΙΣΙΑ-ΒΟΛΑΝΑΚΗΣ

Μικρό ταρανδάκι

Μια αληθινή, τρομακτική ιστορία καταδίωξης

Μέχρι πού μπορεί να φτάσει μια stalker; Ο Ρίτσαρντ Γκαντ σε διάστημα 6 ετών έλαβε από τη Μάρθα 41.071 email και φωνητικά μηνύματα, 744 tweets, 46 μηνύματα στο Facebook, 106 σελίδες επιστολών και περίεργα δώρα. Αυτή είναι η αληθινή ιστορία πάνω στην οποία βασίζεται το έργο «Το μικρό ταρανδάκι», που παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε μετάφραση και σκηνοθεσία του **Μάκη Παπαδημητρίου**.

Όλα ξεκίνησαν όταν ο ανερχόμενος τότε κωμικός Ρίτσαρντ Γκαντ εργαζόταν σε ένα μπαρ και κέρασε ένα ποτό σε μια θλιμμένη πελάτισσα, τη Μάρθα. Έκτοτε, εκείνη άρχισε να τον καταδιώκει, με αποτέλεσμα ο Γκαντ να καταφύγει στο δικαστήριο, για να δικαιωθεί έξι χρόνια αργότερα. Η ιστορία μεταφέρθηκε για πρώτη φορά στο θέατρο το 2019, σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία. Έπειτα παρουσιάστηκε στη μικρή οθόνη και θεωρείται μια από τις πιο επιτυχημένες σειρές του Netflix.

Ένας δυνατός και γεμάτος ένταση μονόλογος, που ερμηνεύει ο **Διονύσης Πιπρέας**, όπου, σε αντίθεση με την τηλεοπτική σειρά, κανένας άλλος χαρακτήρας δεν εμφανίζεται επί σκηνής. Γνωστοί ηθοποιοί δανείζουν τις φωνές τους στην παράσταση, μεταξύ των οποίων η Ευαγγελία Καρακατσάνη ως Μάρθα, αλλά και οι Στρατής Χατζησταματίου, Στέργιος Μικρούτσικος και Τόνια Μαράκη ως άλλοι χαρακτήρες που ακούγονται κατά τη διάρκεια του μονολόγου. (Η παράσταση είναι κατάλληλη για θεατές άνω των 16 ετών.)

© ΔΟΜΝΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

128

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00
Θέατρο Ιλίσια-Βολανάκης
Παπαδιαμαντοπούλου 4
Αθήνα, 2107210045

Η γυναίκα μέσα από την τέχνη, το τραγούδι και τη δική της αλήθεια

129

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Σωτηρία

Μια γυναίκα κλείνεται κατά λάθος σε ένα σούπερ μάρκετ, καταλήγοντας να τριγυρνάει ανάμεσα σε ράφια, ψυγεία και σκοτεινούς διαδρόμους. Κάπως έτσι ξεκινά ένα απρόσμενο ταξίδι αυτογνωσίας. Μέσα στον παράδεισο της αφθονίας, η ηρωίδα της **Χαράς Ρόμνη** συναντά τους φόβους, τις εμμονές και τις αναμνήσεις της, ώσπου ο εγκλεισμός μετατρέπεται σε πνευματική λύτρωση. Ο **Θανάσης Δόβρης** σκηνοθετεί με χιούμορ και ευαισθησία μια παράσταση για τη φαινομενικά ασήμαντη στιγμή που ένα τυχαίο γεγονός αποκαλύπτει βαθύτερες αλήθειες και μια μικρή γκάφα μετατρέπεται απρόσμενα σε πράξη λύτρωσης. Πρωταγωνιστεί η **Μαρία Παρασύρη**, φωτίζοντας τη Σωτηρία κάθε σύγχρονης γυναίκας. Η παράσταση παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 2025, στο Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου.

Πρεμιέρα 15 Νοεμβρίου – Παραστάσεις Σάββατο στις 18:30 & Κυριακή στις 20:15

130

© ΕΛΙΝΑ ΓΟΥΝΑΝΗ

Η Άλλη Στέλλα

Από τη Θεσσαλονίκη του 1917 και τη Σύμρνη της καταστροφής ως την Αθήνα της Κατοχής και τα πρώτα στούντιο ηχογράφησης, η «Άλλη Στέλλα» αφηγείται το ταξίδι μιας ζωής που συναντά την ιστορία ενός ολόκληρου λαού. Με τραγούδια, μνήμες και πρόσωπα-σύμβολα, ο **Θέμης Μουμουλίδης** φέρνει στη σκηνή την εποχή που το λαϊκό τραγούδι γεννιέται μέσα από τον πόνο και μεταμορφώνεται σε πολιτισμό. Η Στέλλα Χασκίλ υπήρξε μια από τις σημαντικότερες λαϊκές φωνές του πρώτου μισού του 20ού αιώνα και σημάδεψε με τις σπουδαίες ερμηνείες της, τις μεγάλες επιτυχίες του Τσιτσάνη, του Καλδάρη, του Χιώτη, του Τούντα και πολλών άλλων. Στον ρόλο της Στέλλας η **Μαριάννα Πολυχρονίδη**. Μαζί της στη σκηνή ο **Αντώνης** και ο **Θοδωρής Ξεντάρης**, δύο σπουδαίοι ερμηνευτές και γνώστες του λαϊκού τραγουδιού.

Πρεμιέρα 22 Νοεμβρίου – Παραστάσεις Σάββατο στις 21:00 & Κυριακή στις 18:00

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟ ARROYO

Σώμα Μήδεια

Μια αναμέτρηση με την επιθυμία και τη μνήμη

Ποιο μονοπάτι είναι αυτό που ξαναζωντανεύει οτιδήποτε προορισμένο να περάσει στη λήθη; Η Μήδεια και ο Ιάσωνας έμειναν μαζί και το κοινό τους σώμα έγινε ο Άδης. Η παράσταση «Σώμα Μήδεια», βασισμένη στο έργο «DCX 212 Μήδεια: Εργοτάξιο» του Ζ. Δ. Αϊναλή, επιστρέφει για δεύτερη χρονιά, για έξι μόνο παραστάσεις. Αυτή τη φορά η Μήδεια δεν παρουσιάζεται ως φριγούρα εγκλωβισμένη στο παρελθόν, αλλά ως ένα σώμα επιθυμίας και σπαραγμού. Μια αναμέτρηση του ανθρώπου που ζει ανάμεσα στη μυθική και την πραγματική εικόνα. Μέσα από την ποιητική γραφή του Αϊναλή, το έργο μετατρέπεται σε μια θεατρική εμπειρία, με τον **Σάββα Στρούμπο** να υπογράφει την καλλιτεχνική επιμέλεια και τη διασκευή του έργου. Ερμηνεύουν η **Ναταλία Γεωργοσοπούλου** και ο **Αντώνης Ιορδάνου**. Επί σκηνής βρίσκεται και ο συνθέτης της παράστασης και μουσικός **Γιάννης Ισχυρινιόγλου**. Είναι μια αναμέτρηση με τον εσωτερικό πόνο, μια προσπάθεια να δοθεί μορφή στο άυλο, στο τραύμα που επιμένει να επιστρέφει. Ένα σκοτεινό και ταυτόχρονα λυρικό θεατρικό εγχείρημα, που θέλει να αναδείξει τη δύναμη του σώματος ως φορέα μνήμης, πόνου και ύπαρξης. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί πως τον Απρίλιο η Ναταλία Γεωργοσοπούλου σε συνεργασία με τη βιολονίστρια Φανή Βοβώνη θα παρουσιάσουν, σε κοινή τους σκηνοθεσία, για λίγες παραστάσεις στο Θέατρο Φούρνος, την παράσταση «ULRIKE», βασισμένη στο θεατρικό έργο του Ντάριο Φο και της Φράνκα Ράμε για την Ουλρίκε Μάινχοφ.

© ΑΡΙΑΔΝΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

131

i **Πρεμιέρα**
24 Ιανουαρίου
Παραστάσεις
Σάββατο & Κυριακή
στις 21.00
Θέατρο Arroyo
Μεγάλου
Αλεξάνδρου 128
Μεταξουργείο
2103469575

Δύο παραστάσεις που φωτίζουν την ανάγκη του ανθρώπου για δικαιοσύνη

Δυο ήρωες που η ζωή τους και η κοινωνική τους υπόσταση εξαρτάται από κάποιους άλλους

Η επιτυχημένη παράσταση «*Ανθρωπος χωρίς όνομα*» του Ονορέ ντε Μπαλζάκ, συνεχίζεται και φέτος στο Θέατρο Αποθήκη. Η **Κωνσταντίνα Νικολαΐδη**, που έχει αναλάβει τη διασκευή και τη σκηνοθεσία, μεταφέρει επί σκηνής τη νουβέλα «*Ο συνταγματάρχης Σαμπέρ*» του σπουδαίου Γάλλου λογοτέχνη. Φέτος, ο θίασος ανανεώνεται με την προσθήκη της **Ντορέττας Παπαδημητρίου** και του **Φώτη Κουτρουβίδη**, που συναντούν στη σκηνή τον **Θανάση Κουρλαμπά** και τον **Ορέστη Τρίκα**, δημιουργώντας μια δυνατή θεατρική ομάδα. Μαζί αναδεικνύουν τα διαχρονικά ερωτήματα που θέτει ο Μπαλζάκ: τι κάνει ένας έντιμος άνθρωπος όταν περιβάλλεται από ατιμία; Πώς αντιδρά όταν η ακεραιότητά του βάλλεται από διαφθορά, ψέματα και αδικία; Όπως γράφει ο ίδιος, «Η δυστυχία έχει τη δύναμη να ενθαρρύνει την ουσία της ύπαρξής μας. Αυξάνει την κακία των μοχθηρών, ενώ μεγεθύνει την καλοσύνη των ενάρετων». Η υπόθεση ακολουθεί τον συνταγματάρχη Σαμπέρ, ήρωα της μάχης του Εϊλό, που επιστρέφει στο Παρίσι το 1817, μετά από δέκα χρόνια, θεωρούμενος νεκρός. Ενώ δεν τον αναγνωρίζει κανείς, ο ίδιος καλείται να ξαναβρεί την ταυτότητα και την ουσία της ζωής του με τη βοήθεια του δικηγόρου Ντερβίλ.

Η νουβέλα του Μπαλζάκ, γραμμένη το 1832 και μέρος του κύκλου «*Ανθρώπινη κωμωδία*», αναδεικνύει την αδικία, την υποκρισία και την ανθρώπινη ψυχή, ενώ η θεατρική μεταφορά της παράστασης αποκαλύπτει τη διαχρονικότητα και τη δύναμη των χαρακτήρων του μεγάλου Γάλλου συγγραφέα.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:15
Θέατρο Αποθήκη Σαρρή 40, Αθήνα, 2103253153

ΟΙ 12 ΕΝΟΡΚΟΙ

Η καθηλωτική παράσταση «*Οι 12 ένορκοι*» επιστρέφει, σε μετάφραση και σκηνοθεσία **Κωνσταντίνας Νικολαΐδη**, παρουσιάζοντας το διαχρονικό έργο που υμνεί τη δύναμη της λογικής, της δικαιοσύνης και της ανθρώπινης συνείδησης. Το θέατρο μετατρέπεται σε ένα ασφυκτικό δικαστικό δωμάτιο, όπου ένα 16χρονο αγόρι κατηγορείται για πατροκτονία. Η απόφαση των ενόρκων πρέπει να είναι ομόφωνη, αφού η ενοχή ισοδυναμεί με θανατική ποινή. Οι ένορκοι συγκρούονται, αμφισβητούν ο ένας τον άλλον, εκθέτουν προσωπικές πεποιθήσεις και ταυτόχρονα αμφιβάλλουν για τη δικιά τους ηθική κρίση. Κάθε χαρακτήρας ξεδιπλώνεται ως πεντακάθαρο ψυχογράφημα, δείχνοντας ότι πίσω από την αυστηρή λογική κρύβεται μια ανθρώπινη πολυπλοκότητα, γεμάτη αντιφάσεις και διχογνωμίες. Η φωνή της Νένας Μεντή προσθέτει μια επιπλέον διάσταση στο έργο, φωτίζοντας τη συγκλονιστική ψυχολογική ένταση των χαρακτήρων και δίνοντας σάρκα και οστά στις αφανείς σκέψεις και στους φόβους τους. Οι «12 ένορκοι» δεν είναι απλώς μια δικαστική ιστορία. Καθρεφτίζει τα ηθικά διλήμματα της κοινωνίας αλλά και του κάθε ανθρώπου ξεχωριστά, όταν καλείται να αποφασίσει για τη ζωή κάποιου άλλου. Το έργο παραμένει διαχρονικό, αποκαλύπτοντας τη λεπτή γραμμή που χωρίζει τη δικαιοσύνη από την προσωπική συνείδηση, προσκαλώντας τους θεατές σε έναν αναστοχασμό πάνω στο τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος.

Διανομή (αλφαβητικά): **Αντώνης Βαρθαλίτης, Τάσος Γιαννόπουλος, Μάνος Ζαχαράκος, Νικόλας Καλιδώνης, Αλέξανδρος Καπακίδης, Βαγγέλης Κρασιώτης, Κωνσταντίνος Μπάζας (δ.δ. Βασίλης Φακανάς), Παντελής Παπαδόπουλος, Τάσος Παπαδόπουλος, Πίτερ Ράντλ, Ορέστης Τρίκας, Γιάννης Φιλίππου.**

Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο στις 21:30
Κυριακή στις 18:00
Θέατρο Αλκμήνη Αλκμήνης 8-12, Πετράλωνα, 2103428650

132-
133

Είσαι μουσική

Πόσα λόγια χωρούν μέσα
σε μια μελωδία;

© ΝΑΤΑΛΙΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

134

Η μουσική μιλά απευθείας στην καρδιά, το συναίσθημα μπορεί να εκφράσει τα ανεπίπτητα, εκεί που σταματούν τα λόγια. Το «Είσαι μουσική» του **Δημήτρη Καρά**, σε σκηνοθεσία **Σοφίας Φυτιάνου**, είναι ένας μονόλογος μιας γυναίκας που υπέφερε πολύ ως παιδί. Η γυναίκα αυτή πέρασε την παιδική της ηλικία δίπλα σε μια χαρισματική μητέρα, η οποία όμως έπασχε από νευρική ανορεξία. Λόγια

που δεν ειπώθηκαν, αγκαλιές που δεν δόθηκαν. Και μετά μουσική. Ίσως οι μόνες στιγμές που οι δυο τους μπορούσαν να έρθουν πιο κοντά. Η μουσική ήταν πάντα παρούσα στη ζωή τους ως παρηγοριά για τα δύσκολα, ως καταφύγιο, αλλά και ως μια γλώσσα που μιλούσε στην ψυχή τους. Η **Αναστασία Ραφαέλα Κονιδή** επί σκηνής έρχεται αντιμέτωπη με τις αναμνήσεις από την

παιδική της ηλικία. Μας διηγείται την ομορφιά αλλά και τη φρίκη που έζησε εξαιτίας της συμπεριφοράς της μητέρας της απέναντί της. Μέσα στο έργο, η γυναίκα περνά από την ένταση στη συγκίνηση, αλλά και στο χιούμορ και τη νοσταλγία, αναζητώντας τρόπους για αποδοχή και συγχώρεση. Ωστόσο πώς μπορείς να συγχωρέσεις ό,τι δεν έχει ποτέ εξηγηθεί;

Πρεμιέρα
18 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00
Θέατρο Nous -
Creative space
Τροίας 34, Αθήνα
2108237333

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟ ΡΟΕΣ

Οιδίπους Τύραννος

Όταν η αλήθεια γίνεται
αυτοτιμωρία

135

Πρεμιέρα
Τρίτη 18 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00
Θέατρο Ροές
Ιάκκου 16, Γκάζι
2103474312

Η παράσταση «Οιδίπους Τύραννος» του Σοφοκλή, η οποία κέρδισε το 2024 το βραβείο Κάρολος Κουν από την Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών, επιστρέφει για 3η χρονιά, αυτή τη φορά στο **Θέατρο Ροές**. Ένα έργο, σε σκηνοθεσία **Θανάση Σαράντου**, για την ικανότητα του ανθρώπου να διαχειρίζεται τις δυσκολίες που αποδόθηκαν σε πλανητική ανισορροπία ή θεϊκή τιμωρία, όμως στην πραγματικότητα προκλήθηκαν λόγω της ανθρώπινης πλεονεξίας και ματαιοδοξίας. Η υπόθεση γνωστή. Ο Οιδίποδας, βασιλιάς της Θήβας, αναλαμβάνει να βρει τον δολοφόνο του Λαΐου, ο οποίος, σύμφωνα με τον χρησμό, είναι υπεύθυνος για τον λοιμό που έχει πλήξει την πόλη του. Στην πορεία, ο Οιδίποδας ανακαλύπτει πως ο ίδιος είναι ο δολοφόνος του προηγούμενου βασιλιά της Θήβας, του πατέρα του, και σύζυγος της μητέρας του. Έπειτα από αυτή την αποκάλυψη, η μητέρα και σύζυγός του, η Ιοκάστη, απαγχονίζεται κι ο Οιδίποδας αυτοτυφλώνεται. Μια τραγωδία για τη γνώση και την αυτογνωσία, με τα πάθη, τα εγκλήματα, τα μίσση και τις αυτοκαταστροφές –και σημερινά φαινόμενα– να διαδραματίζονται επί σκηνής. Ένας βασιλιάς που, προσπαθώντας να φτάσει στην αποκάλυψη της αλήθειας, ολισθαίνει προς τον αυταρχισμό. Στον ρόλο του Οιδίποδα ο Θανάσης Σαράντος, με την **Αγγελική Λεμονή** –η οποία έχει τιμηθεί με το βραβείο Α' Γυναικείου Ρόλου στο 18ο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου στη Μογγολία– να εμφανίζεται μαζί του στη σκηνή, άλλοτε ως Ιοκάστη και άλλοτε ως Τειρεσίας.

Τέσσερις παραστάσεις, τέσσερις όψεις της ανθρώπινης εμπειρίας

Μια θεατρική σεζόν αφιερωμένη στις κοινωνικές αντιθέσεις

136

Πρεμιέρα
21 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Παρασκευή στις
21:00, Σάββατο
στις 18:00 & 21:00
Κυριακή στις 18:30

137

Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:00

138

Παραστάσεις
Κυριακή στις 12:00

139

Πρεμιέρα
12 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Τετάρτη στις 19:00
& Πέμπτη στις 21:00

ΕΝΤΑ

Με αφορμή την Έντα Γκάμπλερ του Χένρικ Ίψεν, οι **Αντώνης Τσιτσισιόπουλος** και **Γιώργος Παλούμης** συνθέτουν μια νέα ιστορία για τη σύγχρονη γυναίκα και τη θέση της σε έναν κόσμο γεμάτο κοινωνικές και ηθικές πιέσεις. Η ηρωίδα τους, κόρη ενός ισχυρού πολιτικού και σύζυγος ενός φιλόδοξου αρχηγού κόμματος, βρίσκεται παγιδευμένη ανάμεσα στις προσδοκίες των άλλων και στα δικά της ανεκπλήρωτα θέλω. Προσπαθώντας να διατηρήσει την αξιοπρέπεια της και να ανακτήσει τον έλεγχο της ζωής της, έρχεται αντιμέτωπη με την πραγματικότητα μιας κοινωνίας που καθορίζει ρόλους και προσωπικότητες. Ένα έργο για το δικαίωμα του ανθρώπου στην αυτοδιάθεση, κόντρα στα συστήματα που ορίζουν ρόλους και καθορίζουν προσωπικότητες σύμφωνα με τα κοινά συμφέροντα και τις πατριαρχικές παραδόσεις. Η σκηνοθεσία του Γιώργου Παλούμη και οι ερμηνείες της **Ελένας Τοπαλίδου** και των ηθοποιών που την ηλαιοποιούν συνθέτουν μια παράσταση που συνδυάζει το οικείο με το πολιτικό, αναδεικνύοντας τη διαρκή ανάγκη του ανθρώπου να ορίζει ο ίδιος το πεπρωμένο του. Ο Αντώνης Τσιτσισιόπουλος και ο Γιώργος Παλούμης επιχειρούν να αφήσουν το δικό τους αιχμηρό σχόλιο για την ελληνική πραγματικότητα.

ΑΓΡΙΟΙ

Απόγευμα, κάπου στην Κυψέλη το 2025, με φόντο το διαμέρισμα του καθηγητή Νίκου Λεοντή, ο οποίος υποδέχεται δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές, τη Μαρία και τον Δημήτρη. Όλοι μαζί συζητούν για τη νέα μελέτη του καθηγητή (**Μανώλης Μαυροματάκης**), πιστεύοντας πως πρόκειται για ένα έργο που μπορεί να φέρει κοινωνική αλλαγή, καταλήγοντας να πίνουν και να ονειρεύονται. Όμως, όσο το φως της ημέρας σβήνει, η ατμόσφαιρα αλλάζει. Οι μάσκες πέφτουν, οι φήμες και οι φόβοι βγαίνουν στην επιφάνεια, και τα πρόσωπα οδηγούνται σε πράξεις χωρίς επιστροφή. Τα όρια ανάμεσα στο σωστό και το λάθος αρχίζουν να θολώνουν, και το απόγευμα καταλήγει σε μια απρόβλεπτη σύγκρουση. Έφτασε η ώρα της αλήθειας. Πώς κι από ποιον θα αποδοθεί η δικαιοσύνη; Ποιοι είναι οι άγριοι; Ποιοι τα θύματα και ποιοι οι θύτες; Οι «Άγριοι» του **Γιώργου Παλούμη** είναι ένα σύγχρονο έργο που μιλά για την εξουσία και τις ανθρώπινες αδυναμίες, μέσα από μια ιστορία που θα μπορούσε να συμβεί στο διπλανό μας διαμέρισμα. Ο Γιώργος Παλούμης υπογράφει και τη σκηνοθεσία, με τη συμβολή μιας δυνατής ομάδας ηθοποιών. Μία παράσταση ρεαλιστική και άμεση, που η αλήθεια των χαρακτήρων έρχεται στο προσκήνιο.

Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ

Ο «Φιλάργυρος» του Μολιέρου επιστρέφει με μια πρωτότυπη παιδική διασκευή, η οποία προσπαθεί να γεφυρώσει το κλασικό με το σύγχρονο, προσκαλώντας μικρούς και μεγάλους σε ένα ταξίδι γέλιου και σκέψης. Η παράσταση αφηγείται την ιστορία του Αρπαγκόν, ενός πλούσιου αλλά υπερβολικά τσιγκούνη ανθρώπου, του οποίου η αγάπη για τα χρήματα ξεπερνά κάθε άλλο συναίσθημα. Όταν ο ίδιος προσπαθεί να παντρεύει τα παιδιά του με βάση το συμφέρον, αρχίζει μια σειρά από κωμικά μπερδέματα, αποκαλύψεις και παρεξηγήσεις που οδηγούν σε ξεκαρδιστικές αλλά και διδακτικές καταστάσεις. Η παιδική αυτή εκδοχή παρουσιάζει με απλό και διασκεδαστικό τρόπο τα διαχρονικά θέματα του έργου: την απληστία, την αξία της αγάπης, τη χαρά της προσφοράς και τη σημασία της οικογένειας. Στόχος, οι μικροί θεατές να καταλάβουν πόσο σημαντικό είναι να αγαπάς και να μοιράζεσαι, ενώ οι μεγάλοι να ξαναβρούν τη μαγεία του κλασικού θεάτρου μέσα από μια φρέσκια ματιά. Η σκηνοθεσία της **Τζένης Κόλλια** και του **Μιχάλη Σιώνα** γεμίζει τη σκηνή με χιούμορ, πολύχρωμα κοστούμια και μουσική, δημιουργώντας μια παραμυθένια ατμόσφαιρα. Ένα θέαμα που φέρνει τα παιδιά κοντά στον κόσμο του θεάτρου, συστήνοντάς τους έναν επίκαιρο Μολιέρο.

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Το έργο του Εντουάρ Λουί παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Σωτηρίου**, με τους **Ελένη Κοκκίδου** και **Κωνσταντίνο Γεωργόπουλο** στους πρωταγωνιστικούς ρόλους. Ένα έργο που ακολουθεί την καθημερινότητα μιας γυναίκας, η οποία παλεύει να σταθεί σε έναν κόσμο γεμάτο περιορισμούς, ανισότητες και βία. Από την καταπιεστική επархία ως την πόλη, δίνει άλλοτε μικρές και άλλοτε μεγάλες μάχες, για να αποκτήσει φωνή, αξιοπρέπεια και ελευθερία. Η παράσταση μιλάει για τα φύλα, τις τάξεις, τη μητρότητα, τη βία και την ελευθερία, θέλοντας να θυμίσει πως ακόμα και σήμερα, το να είσαι γυναίκα δεν είναι πάντοτε τόσο απλό. Το «Αγώνες και μεταμορφώσεις μιας γυναίκας» αποτελεί ένα αυτοβιογραφικό έργο, με το οποίο ο Εντουάρ Λουί τιμά τη μητέρα του, ενώ παράλληλα αποτυπώνει με ειλικρίνεια τα κοινωνικά και ταξικά εμπόδια που καθορίζουν τις ζωές των γυναικών. Μέσα από τα μάτια του συγγραφέα, η προσωπική ιστορία μετατρέπεται σε συλλογική εμπειρία, σε μια εξομολόγηση για τη θέση της γυναίκας, τη βία, τη φτώχεια και την ανάγκη για ελευθερία. Πρόκειται για το χρονικό μιας γυναίκας που παλεύει να επιβιώσει –και τελικά να υπάρξει– σε έναν κόσμο που της έμαθε από παιδί να σιωπάει.

ΦΥΓΕ... ΑΝ ΜΠΟΡΕΙΣ

Ένα παιχνίδι εξουσίας, έρωτα και θεατρικής ματαιοδοξίας

140

Η Λόρα, μια αποτυχημένη ηθοποιός και επίδοξη θεατρική συγγραφέας, πηγαίνει στη Νέα Υόρκη για να βρει την αγάπη και ίσως την καλλιτεχνική επιτυχία που τόσο αναζητά. Σε μια ακρόαση γνωρίζει έναν σκηνοθέτη, τον Βίτο, τον οποίο αποφασίζει να κρατήσει όμηρο στο διαιμέρισμά της. Το «Φύγε... αν μπορείς» πρωτοανέβηκε στο Μπρόντγουεϊ το 1981. Φέτος έρχεται στο Θέατρο Αλκμήνη, σε σκηνοθεσία **Δημήτρη Μάριζα**, ο οποίος μάλιστα πρωταγωνιστεί στην παράσταση με τη **Νατάσα Χαϊδά**. Μια κωμωδία με αρκετή δόση ρομάντζου, που παρουσιάζει την προσπάθεια των ανθρώπων του θεάματος για επιβίωση, μέσα από την ασταμάτητη αγωγή τους για καταξίωση.

Παραστάσεις
Τετάρτη & Πέμπτη
στις 18:30
Θέατρο Αλκμήνη
Αλκμήνης 8-12
Κάτω Πετράλωνα
2103428650

ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ
ΜΕ ΤΟΝ ΜΟΡΙ

Ο **Γρηγόρης Βαλτινός** επιστρέφει στο έργο των Τζέφρι Χάτσερ και Μιτς Άλπομ, που αφηγείται τη βαθιά σχέση ανάμεσα στον χαρισματικό καθηγητή κοινωνιολογίας Μόρι Σβαρτζ και στον πρώην μαθητή του (**Γιάννης Σαρακατσάνης**). Κάθε Τρίτη οι δυο άντρες μοιράζονται μαθήματα ζωής, αγάπης και απώλειας, προσφέροντας στο κοινό μια αληθινή, ανθρώπινη εμπειρία. Τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Βαλτινός, ενισχύοντας την αμεσότητα και την ουσία του έργου.

Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 18:00
Θέατρο Ιλίσια-Βολανάκης
Παπαδιαμαντοπούλου 4, Αθήνα
2107210045

141

ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΚΑΙ ΠΟΝΤΙΚΙΑ

Το έργο του Στάνιμπεκ, σε σκηνοθεσία Βασίλη Μπισμπίκη, επιστρέφει. Μια παράσταση ωμού ρεαλισμού ξαναστήνεται με παλιούς και νέους συντελεστές σε ένα βιομηχανικό, ζωντανό περιβάλλον. Οι πρωταγωνιστές είναι δύο εργάτες, ο Βασίλης και ο Λένος (**Βασίλης Μπισμπίκης** και **Θοδωρής Σκυφτούλης**), που προσπαθούν να σταθούν όρθιοι σε έναν κόσμο που καταρρέει. Μέσα από τη σχέση τους αναδύεται η δύναμη της φιλίας, η ελπίδα, αλλά και η βία του ρατσισμού, της κοινωνικής περιθωριοποίησης και της οικονομικής εξαθλίωσης.

Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή Σάββατο & Κυριακή στις 21:00
Cartel Τεχνολόγος Λεωφόρος Κηφισού 41, Αιγάλεω, 6939898258

142

ΘΕΑΤΡΟ

143

Πρεμιέρα
10 Νοεμβρίου
Παραστάσεις
Δευτέρα και Τρίτη
στις 18:15
Θέατρο Αλκμήνη
Αλκμήνης 8-12
Κάτω Πετράλωνα
2103428650

Καπούτ

Ανάμεσα στη σοφία και τη φθορά:
Μια ματιά στη ζωή της τρίτης
ηλικίας

Η επιτυχημένη παράσταση του Ιταλού δραματουργού Άλντο Νικολάι επιστρέφει για δεύτερη χρονιά, σε σκηνοθεσία **Γιάννη Διαμαντόπουλου** και με ανανεωμένο καστ. Τρεις ηθοποιοί – **Χάρης Εμμανουήλ**, **Τζώνη Θεοδωρίδης** και **Άννα Παντζέλη** – δίνουν ζωή σε χαρακτήρες που, με λεπτό χιούμορ και βαθιά ανθρωπιά, αποκαλύπτουν τον κόσμο της τρίτης ηλικίας, ένα θέμα που συχνά παραβλέπεται στη σύγχρονη δραματολογία. Μέσα από τις σχέσεις, τις συγκρούσεις, τους φόβους, τα πάθη και τις ανασφάλειες των ηλικιωμένων πρώων, το «Καπούτ» αναδεικνύει τις αντιφάσεις μιας ηλικίας που ταλαντεύεται ανάμεσα στη σοφία και τη μοναξιά, στη μνήμη και τη φθορά.

Τι συμβαίνει όταν ξαφνικά νιώθεις τις δυνάμεις σου να σε εγκαταλείπουν, τη μνήμη σου να εξασθενεί, τους γύρω σου να σε αγνοούν; Ευτυχώς που δεν είσαι μόνος σε όλο αυτό. Ο Νικολάι, με τη γνωστή του ευαισθησία και κοινωνική οξυδέρκεια, δημιουργεί μια σατιρική και συνάμα συγκινητική παραβολή για τη ζωή και τον χρόνο που περνά. Η παράσταση υπενθυμίζει πως, ακόμη κι όταν ένας άνθρωπος βρίσκεται προς το τέλος της ζωής του, η ανάγκη για αξιοπρέπεια, τρυφερότητα και αληθινή επικοινωνία παραμένει αναλλοίωτη. Σκηνικά-κοστούμια **Νίκος Κασαπάκης** και μουσική **Διονύσης Τσακνής**.

© ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΛΛΟΥ

© ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΛΛΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ ΑΛΚΜΗΝΗ

Ταξίδι γύρω από τη χύτρα μου

Μια παράσταση που αποδεικνύει πως η κουζίνα, όπως και η ζωή, είναι πάντα πιο μυστηριώδης απ' όσο δείχνει

144

Πρεμιέρα
26 Ιανουαρίου 2026
Παραστάσεις
Δευτέρα & Τρίτη
στις 21:30
Θέατρο Αλκμήνη
Αλκμήνης 8
Πετράλωνα
2103428650

Η Άννα Σωτηρίνη επιστρέφει στο θέατρο Αλκμήνη με μια θεατρική πρόταση γεμάτη φρεσκάδα, ρυθμό και χιούμορ. Από τον Ιανουάριο του 2026 ανεβαίνει η κωμωδία του Ευγενίου Λαμπής «Ταξίδι γύρω από τη χύτρα μου», ένα έργο του 1859 που αποδεικνύει πως η γαλλική φάρσα παραμένει διαχρονικά ζωντανή και επίκαιρη.

Σε μετάφραση και δραματουργική επεξεργασία της **Ανδρομάχης Μοτζολή** και επιμέλεια του **Θεοδόση Πελεγρίνη**, το έργο –σε παραγωγή της **Act for Art**– στήνει τη σκηνή του στην κουζίνα του οδοντιάτρου Αλζεαντόρ ντι Λουαρέ, ο οποίος, ενόσω η σύζυγός του λείπει σε ταξίδι, βρίσκει μια... ιδιότυπη παρηγοριά στη μαγειρίσά του, την Ευτυχία. Ανάμεσα σε κατασρόλες, μυρωδιές και φλερτ, η καθημερινότητα μετατρέπεται σε ένα θεατρικό πεδίο γεμάτο παρεξηγήσεις, κοινωνικά σχόλια και πικάντικες αποχρώσεις επιθυμίας.

Η σκηνοθετική ματιά της Άννας Σωτηρίνη ισορροπεί ανάμεσα στο κωμικό και στο ποιητικό, αναδεικνύοντας τη λεπτή ειρωνεία του έργου χωρίς να χάνει τη χαρά του θεάματος. Με ρυθμό που θυμίζει μουσική δωματίου και αισθητική που αγγίζει το καρτουνίστικο, η παράσταση αναζητά μέσα στο γέλιο και την αμηχανία τα ίχνη της ανθρώπινης μοναξιάς και της ανάγκης για σύνδεση. Στον ρόλο του Αλζεαντόρ ο **Χάρης Φλέουρας**, ο οποίος δίνει μια ερμηνεία γεμάτη ενέργεια, τρυφερότητα και αυτοσαρκασμό, ενώ στο πλευρό του εμφανίζονται οι **Σαράντος Γεωργηράς**, **Βασούλα Σιάτρα**, **Γιάννης Παπαθύμιος**, **Θεοχάρης Μαγκιρίδης** και **Γιώργος Φράγκος**, δημιουργώντας ένα καλοκουρδισμένο σύνολο χαρακτήρων που θυμίζει μουσική παρτιτούρα.

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟ ΑΛΚΜΗΝΗ

Mιρολάτρες

Οι προκλήσεις της οικονομικής κρίσης μέσα από μια σύγχρονη κωμωδία

Πόσα ψέματα αναγκαζόμαστε να πούμε στην καθημερινότητά μας ώστε να μπορέσουμε να γίνουμε αρεστοί στους γύρω μας και να κάνουμε καλύτερα τη δουλειά μας; Ειδικά τις στιγμές που έχουμε πολλή ανάγκη μια πόρτα διαφυγής από τα προβλήματα και την οικονομική ανασφάλεια. Αυτό είναι το ερώτημα στο οποίο απαντά, με έναν ιδιαίτερο και χιουμοριστικό τρόπο, η παράσταση «*Mιρολάτρες*», που συνεχίζεται για δεύτερη σεζόν στο θέατρο Αλκμήνη.

Τέσσερις εντελώς διαφορετικοί άνθρωποι –ένας άνεργος άντρας, ένας μεσίτης και φίλος του πρώτου, ένα γκόλντεν μπόι με φοβερές γνωριμίες και μια εκκεντρική γκαλερίστα– ενώνουν τις δυνάμεις τους ώστε να πουλήσουν ένα πολυτελές διαμέρισμα σε μια εξωφρενική τιμή. Το αποτέλεσμα; Μπλέκουν σε έναν κυκεώνα πολύπλοκων καταστάσεων, όπου το ψέμα γίνεται καθημερινότητα κι ανάγκη. Πόση φαντασία και εφευρετικότητα χωρούν σε μια ιστορία, όπου οι πρωταγωνιστές κρύβονται πίσω από τις αυταπάτες τους; Το κείμενο του **Τάσου Γουσήτη** και της **Φωτεινής Τσακίρη**, σε σκηνοθεσία της τελευταίας, φέρνει τους ήρωες αντιμέτωπους με καταστάσεις που ξεπερνούν κάθε φαντασία, ακροβατώντας σε ένα παιχνίδι που άλλοτε θυμίζει παιδική φαντασία κι άλλοτε... έργο τέχνης. Μια παράσταση που θα σας κάνει σίγουρα να γελάσετε, αλλά παράλληλα θα σας προσκαλέσει να δείτε τον κόσμο με μια άλλη ματιά.

145

Παραστάσεις
Παρασκευή &
Σάββατο στις 21:30
(έως τέλος Νοέμβρη)
Θέατρο Αλκμήνη
Αλκμήνης 8-12
Αθήνα, 2103428650

146-157

ΘΕΑΤΡΟ

Η ΚΟΜΙΣΣΑ ΤΗΣ ΦΑΜΠΡΙΚΑΣ

Μια νεαρή μεγαλοαστή (Δήμητρα Ματσούκα) ερωτεύεται έναν αστυφύλακα (Γιώργος Πυρπασόπουλος) και καταλήγει εργάτρια σε εργοστάσιο, παριστάνοντας τη φτωχή. Με φόντο τον έρωτά τους, το εμβληματικό έργο των Ασημάκη Γιαλαμά και Κώστα Πρετεντέρη, σε σκηνοθεσία Σταμάτη Φασουλή, αναβιώνει την προδικτατορική Αθήνα, φωτίζοντας με χιούμορ και ευαισθησία τις κοινωνικές αντιθέσεις και τους ταξικούς αγώνες της εποχής.

Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:00 Κυριακή στις 19:00 & Πέμπτη στις 20:00
Embassy Theater Πατριάρχου Ιωακείμ 5 Αθήνα, 2111000365

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΒΑΛΙΕΡΑΚΗΣ

ΚΕΪΚ

Η γλυκόπικρη κωμωδία του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη, σε σκηνοθεσία Θανάση Ζερρίτη, φωτίζει με λεπτό χιούμορ τα μικρά δράματα της καθημερινότητας. Μια απλή διαμάχη για τα σκουπίδια γίνεται αφορμή να ξεδιπλωθούν προκαταλήψεις, φόβοι και ευαισθησίες. Σε μια συνέλευση πολυκατοικίας, αποκαλύπτονται ψέματα, θυμοί και τρυφερότητες, ενώ ένα κείκ ψήνεται στον φούρνο, συμβολίζοντας τον χρόνο που χρειάζεται για να ζυμωθούν οι ανθρώπινες σχέσεις. Επί σκηνής οι **Φαίδρα Δρούκα, Ερρίκος Λίτσης, Γιάννης Λεάκος** και **Προμηθέας Νερατίνι Δοκιμάκης**.

Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 18:00 Τετάρτη στις 20:00
Θέατρο Εμπορικών Σαρρή 11, Ψυρρή 2111000365

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΑΜΑΝΩΛΗΣ

ΤΟ ΠΑΡΤΥ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Η θεατρική επιτυχία της **Ελένης Ράντου** επιστρέφει για 4η χρονιά, μετά από συνεχόμενα sold out. Σε σκηνοθεσία **Ανέστη Αζά**, η παράσταση συνδυάζει την τραγικότητα με την κωμικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης. Ένας μονόλογος-εμπειρία, μέσα από τον οποίο ο θεατής αναγνωρίζει κομμάτια του εαυτού του και της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας. Η Ράντου ερμηνεύει μια γυναίκα που ισορροπεί ανάμεσα στη λύπη και το γέλιο, ένα roller coaster συναισθημάτων όπου το κοινό γελά και συγκινείται.

Παραστάσεις Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 19:30, Τετάρτη στις 20:00 & Πέμπτη στις 20:30
Θέατρο Διάνα Ιπποκράτους 7, Αθήνα 2103626596

ΑΓΡΙΟΣ ΣΠΟΡΟΣ

Ο «Αγριος Σπόρος» του Πάννη Τσίρου, σε σκηνοθεσία **Σοφίας Καραγιάννη**, επιστρέφει τη θεατρική σεζόν 2025-2026. Σε μια μικρή παραλία, η εξαφάνιση ενός νεαρού Γερμανού παραθεριστή πυροδοτεί έναν φαύλο κύκλο καχυποψίας και κοινωνικού αποκλεισμού. Ο Τσίρος αποτυπώνει έναν κόσμο που χρειάζεται ενόχους για να επιβιώσει, ενώ η Καραγιάννη φωτίζει την αγωνία του δίκαιου μέσα στη σιωπή και τη βία. Ένα έργο ωμό, επίκαιρο και βαθιά ανθρώπινο για τη συλλογική μας ενοχή.

Παραστάσεις Πέμπτη & Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:00 Τετάρτη & Κυριακή στις 20:00
Θέατρο Μικρό Χορν Αμερικής 10, Αθήνα 2111000365

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΑΜΑΝΩΛΗΣ

© ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΗ

ΑΠΟΨΕ ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

Η νέα παράσταση της ομάδας **The Young Quill**, σε σύλληψη ιδέας και σκηνοθεσία **Αικατερίνης Παπαγεωργίου**, διερευνά πέντε θεματικές: σεξ, βία, εξουσία, πίστη και αγάπη. Η δραματουργία των **Κωνσταντίνου Μαυρόπουλου** και **Βίβιαν Στεργίου** αναδεικνύει την καθημερινότητα, τις αθέατες δυνάμεις των κοινωνικών και πολιτικών πλεγμάτων, και την ανθρώπινη ανάγκη για ελευθερία, έρωτα και ελπίδα. Έξι ηθοποιοί συμμετέχουν σε μια παράσταση όπου το θέατρο γίνεται καθρέφτης της ύπαρξης.

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο στις 20:30, Κυριακή στις 18:00
Θέατρο Μπέλλος, Κέκροπος 1, Αθήνα 2103229889

© ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΛΑΧΟΔΗΜΟΣ-ΗΛΙΑΣ ΛΑΧΑΝΑΣ

ΟΙ ΓΡΙΕΣ ΠΟΥ ΜΑΖΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ

Μέσα από την καθημερινότητα των γυναικών που έζησαν στη σκιά της ανδρικής εξουσίας, το έργο «Οι γριές που μαζεύουν την τσουκνίδα» σε σκηνοθεσία **Κωνσταντίνου Ντέλλα**, αναδεικνύει πώς οι ίδιες ανέπτυξαν ένα σύστημα «πρακτικών» και τελετουργιών, βασισμένο στη χρήση των υλικών της φύσης. Τρεις νεαροί ηθοποιοί μεταμορφώνονται σε φορείς μνήμης, ανακαλώντας ιστορίες από τις γιαγιάδες τους. Μια παράσταση-ύμνος στις γυναίκες της ελληνικής υπαίθρου, που μετατρέπει την τσουκνίδα σε σύμβολο μνήμης και αντίστασης.

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Σταθμός Βικτωρος Ουγκώ 55 Μεταξουργείο, 2105230267

© ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΗ

ΤΟ ΓΑΛΑ

Το «Γάλα» του Βασίλη Κατσικονούρη, σε σκηνοθεσία **Μάνου Καρτζογιάννη** και **Ερμίνας Κυριαζή**, επιστρέφει για τρίτη χρονιά, επιβεβαιώνοντας τη διαχρονική του δύναμη. Μια μητέρα από την πρώην Σοβιετική Ένωση και οι δύο γιοι της προσπαθούν να επιβιώσουν ανάμεσα σε δύο πατρίδες, αναζητώντας ταυτότητα και αγάπη μέσα σ' έναν κόσμο που δυσκολεύεται να τους δεχτεί. Ένα συγκλονιστικό έργο για την ξενιτιά, την απώλεια, την ανάγκη για ρίζες και την ανθρώπινη επιθυμία να ανήκει κάπου αληθινά.

Πρεμιέρα 21 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 18:00
Θέατρο Σταθμός Βικτωρος Ουγκώ 55 Μεταξουργείο, 2105230267

ΠΥΡΕΞΙΑ – ΤΡΙΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η παράσταση, που σκηνοθετεί η **Τατιάνα Λύγαρη**, παρουσιάζει τρία συγκλονιστικά οράματα εμπνευσμένα από τη συγγραφέα και ποιήτρια Ναόμι Γουάλας. Επτά ήρωες από Παλαιστίνη, Ισραήλ και Ιράκ αναζητούν επαφή σε συνθήκες πολέμου και βίας. Η παράσταση φωτίζει την ανθρώπινη πλευρά των συγκρούσεων, τονίζοντας την αγάπη, την απώλεια και τη δύναμη της ζωής.

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή & Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 20:00
Αμαξοστοιχία-Θέατρο το Τρένο στο Ρουφ, επί της Λεωφ. Κωνσταντινουπόλεως, 2105298922

ΝΙΚΟΣ ΞΥΛΟΥΡΗΣ – Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Η ζωή και το έργο του Ξυλούρη αναβιώνουν θεατρικά στην παράσταση που υπογράφει σκηνοθετικά ο **Νικορέστης Χανιωτάκης** και δραματουργικά η **Ζαχαρένια Πετράκη**, με τη συμβολή της **Ουρανίας Ξυλούρη**. Μέσα από αφήγηση, ζωντανή μουσική, αρχειακό υλικό και εμβληματικά τραγούδια, αποτυπώνεται η πορεία του «Αρχάγγελου της Κρήτης». Η **Άλκηστις Πρωτοψάλτη** αφηγείται και ερμηνεύει, ενώ ο **Αιμιλιανός Σταματάκης** υποδύεται τον Ξυλούρη.

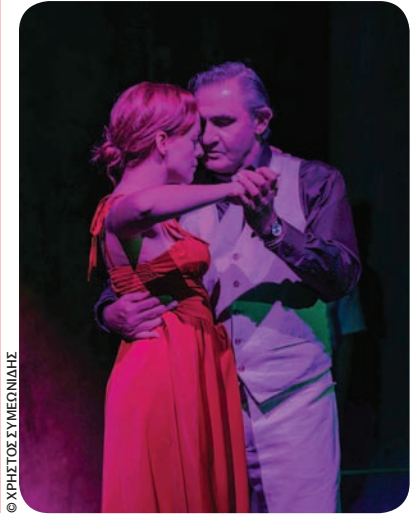
Πρεμιέρα 3 Δεκεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη & Κυριακή στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Θέατρο ΗΒΗ Σαρρή 27, Αθήνα, 2111000365

ΑΡΩΜΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η παράσταση «Αρώμα γυναίκας» μεταφέρει στη σκηνή το μυθιστόρημα «Το σκοτάδι και το μέλι» του Τζιοβάνι Αρπίνιο. Η σκηνοθεσία και η δραματουργική επεξεργασία υπογράφονται από τον **Κωνσταντίνο Ασπιώτη** και την **Αλεξάνδρα Αϊδίνη**. Ο **Άκης Σακελλαρίου** ενσαρκώνει τον τυφλό πρώην αξιωματικό Φάουστο, συνοδευόμενος από τον νεαρό Τσίτσο (**Προκόπης Αγαθοκλέους**). Στην πορεία τους συναντούν ξεχωριστούς χαρακτήρες, ανάμεσά τους η θεία του Φάουστο (**Ξένια Καλογεροπούλου**) και η Σάρα (**Μαριάννα Πουρέγκα**), δημιουργώντας μια ιστορία γεμάτη συγκίνηση και χιούμορ.

Παραστάσεις Τετάρτη & Κυριακή στις 19:00, Πέμπτη στις 20:00, Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 18:00 & 21:00
Θέατρο Βρετάνια Πανεπιστημίου 7, Αθήνα 2103221579

ΜΠΟΥΜΠΟΥ

Επιστρέφει για δεύτερη σεζόν η παράσταση, βασισμένη στη ζωή της Μπουμπούς, της πρωτότοκης κόρης μιας κρητικής οικογένειας, που γεννιέται σχεδόν 7 κιλά και μεγαλώνει μέσα στον χλευασμό. Όμως δεν το βάζει κάτω, βρίσκει καταφύγιο στο φαγητό, στα κεντήματα και στην οικογένεια, κι αφηγείται τη ζωή της από το 1946 μέχρι σήμερα. Η σκηνοθεσία του **Κωνσταντίνου Πασσά** στο κείμενο του Δημήτρη Μητσotάκη αναδεικνύει την ένταση ανάμεσα στο όνειρο και στην πραγματικότητα, στο χιούμορ και στη συγκίνηση. Η **Δήμητρα Κολλά** ερμηνεύει την ηρωίδα, φέρνοντας στο φως διαχρονικά ζητήματα όπως το body shaming.

Παραστάσεις Σάββατο & Κυριακή στις 17:45
Θέατρο Εν Αθήναις Ιάκχου 19, Γκάζι 2130356472

ΕΡΡΙΚΟΣ Ε΄

Ένα από τα πιο πολεμικά και ταυτόχρονα ποικιτικά έργα του Σαίξπηρ, που εξετάζει τη δύναμη, την εξουσία και την ανθρωπινή φύση μέσα στον πόλεμο, ανεβαίνει στην Ελλάδα για πρώτη φορά μετά από 85 χρόνια, σε σκηνοθεσία **Αλέξανδρου Διαμαντή**. Ο Ερρίκος, βασιλιάς της Αγγλίας, εισβάλλει στη Γαλλία, και μέσα από σπαρτικές και επιβλητικές σκηνές, αναδεικνύεται η ηθική, η πολιτική και η υπαρξιακή διάσταση της ιστορίας. Η παράσταση συνδυάζει λιτή προσέγγιση με έντονο δραματικό βάθος.

Πρεμιέρα 7 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Παρασκευή & Σάββατο στις 20:00 & Κυριακή στις 19:00
Θέατρο Σημείο Χαριλάου Τρικούπη 4 Καλλιθέα, 2109229579

NAOMI WALLACE

Πυρεξία

ΤΡΙΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ

για τη Μέση Ανατολή

τρεις αληθινές ιστορίες απώλειας

τρία οράματα για το τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος

Πού οδηγεί η συνάντηση μιας παλαιστίνιας μάνας, ενός ισραηλινού στρατιώτη κι ενός ρωσο-εβραίου αρχιτέκτονα σ' έναν ερειπωμένο ζωολογικό κήπο στη Ράφα; Τι φέρνει κοντά έναν παλαιστίνιο πατέρα και μια ισραηλινή νοσοκόμα σε μια ιδιωτική κλινική της Δυτικής Ιερουσαλήμ; Και ποιος ο ρόλος ενός αραβο-εβραίου θυρωρού; Μπορεί η διάλεξη ενός νεαρού Ιρακινού στο Διεθνές Συνέδριο Περιστεριών της Βαγδάτης να γίνει γέφυρα για όσους χάθηκαν για πάντα;

σκηνοθεσία Τατιάνα Λύγαρη

πρωταγωνιστούν ΦΑΝΗ ΓΕΜΤΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΕΩΡΓΑΛΑΣ
ΜΙΡΑΝΤΑ ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΙΓΚΡΙΜΑΝΗΣ

Παρασκευή & Σάββατο 21:00 Κυριακή 20:00 από 7/11

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ-ΘΕΑΤΡΟ ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

προαγορά εισιτηρίων
απαραίτητη

more.com NOVA Public Εύρωπιδης

Συνδυάστε τη θεατρική σας έξοδο με δείπνο ή ποτό στο Wagon-Restaurant ή Wagon-Bar της Αμαξοστοιχίας για μία ολοκληρωμένη εμπειρία τέχνης και γεύσης! Κρατήσεις: totrenostorouf.gr

6937604988 210 5298922 Λεωφ. Κωνσταντινουπόλεως Προαστιακός Σταθμός Ρουφ, 10' από Κεραμεικός / free parking

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025 Α.Υ. 99

158-169

ΘΕΑΤΡΟ

ΜΑΣΤΕΡ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Η παράσταση «Μάστερ και Μαργαρίτα», σε σκηνοθεσία-χορογραφία της ομάδας **κι ό-μωζ κινείται**, δημιουργεί μια σουρεαλιστική εμπειρία όπου ο ίδιος ο Διάβολος εμφανίζεται για να ανατρέψει την καθημερινή λογική και να περιγέλασει την ανθρώπινη αίσθηση της πραγματικότητας. Μέσα από την αποδόμηση μιας συμβολικής σκαλωσιάς και την αισθητική των κονστρουκτιβιστών, η παράσταση ισορροπεί το λογικό με το παράλογο και το εφικτό με το αδύνατο, φέρνοντας στο προσκήνιο την ανάγκη ως ύψιστη ηθική και το γεγονός ως απόλυτη αλήθεια.

**Παραστάσεις 31 Οκτωβρίου
1 & 2 Νοεμβρίου στις 21:00
Θέατρο Ροές** Ιάκχου 16, Γκάζι, 2103474312

© ΜΑΡΕΤΟΥΣΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΣΕ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΦΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ - ΜΕΤΑ ΣΤΑΜΑΤΑ

Μια παράσταση για την Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων από την ομάδα **κι όμωζ κινείται**, που συνδυάζει χορό κι ακροβασία, αναδεικνύοντας τη σουρεαλιστική διάσταση του έργου. Η αφήγηση ακολουθεί την Αλίκη στη λαγότρυπα και στον παράδοξο κόσμο της. Χορευτές και ακροβάτες μεταμορφώνουν σώμα και σκηνικό σε σύμβολα του παράδοξου, ενώ η μουσική με ηλεκτρική κιθάρα συνοδεύει τις κινήσεις.

**Παραστάσεις 20-21 & 25-28
Δεκεμβρίου στις 21:00
Θέατρο Ροές** Ιάκχου 16, Γκάζι, 2103474312

© ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

ΕΡΩΤΑΣ, ΠΑΘΟΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ

Η κινηματογραφική ταινία «Λόλα» της Φίνος Φιλμ μεταφέρεται για πρώτη φορά στο θέατρο, σε διασκευή και σκηνοθεσία του **Χρήστου Σουγάρη**, από έναν 20 μελή θίασο εξαιρετικών ηθοποιών – ανάμεσά τους η **Έλλη Τρίγγου**, ο **Γιάννης Στάνκογλου** και ο **Γιώργος Γάλλος**. Μια συγκλονιστική ιστορία έρωτα, πάθους και προδοσίας. Η δραματική ταινία παρουσιάστηκε στις κινηματογραφικές αίθουσες το 1964, σε σενάριο Ηλία Λυμπερόπουλου και σκηνοθεσία Ντίνου Δημόπουλου. Το έργο μάς μεταφέρει στην Τρούμπα και μελετά την ιστορία μιας γυναίκας που παλεύει να κρατήσει ζωντανά τον έρωτα, την αξιοπρέπεια και τις μνήμες της, ενώ το παρελθόν επιστρέφει με τη μορφή του μεγάλου της έρωτα, του Άρη.

**Πρεμιέρα Φεβρουάριος 2026
Θέατρο Παλλάς** Βουκουρεστίου 5, Αθήνα, 2103213100

© ΓΙΩΤΑ ΕΦΡΑΙΜΙΔΟΥ

Η ΛΕΝΙ ΡΙΦΕΝΣΤΑΛ ΚΟΙΜΑΤΑΙ ΤΑ ΒΡΑΔΙΑ;

Η **Άννα Αδριανού** επιστρέφει στην παράσταση που αφορά τη Λένι Ρίφενσταλ. Μαζί της ο **Βασίλης Αφεντούλης**. Μια υποθετική συνέντευξη ανάμεσα σε έναν δημοσιογράφο και τη Γερμανίδα σκηνοθέτρια, που απασχολεί τον κόσμο ακόμη και σήμερα, λόγω του καλλιτεχνικού της έργου και της σύνδεσής της με το ναζιστικό καθεστώς. Θα καταφέρει η Ρίφενσταλ να βρει την ισορροπία ανάμεσα στο ταλέντο και την ενοχή; Θα μπορέσει ο δημοσιογράφος να αναδείξει την αλήθεια; Το έργο, σε σκηνοθεσία της **Βάνας Πεφάνη**, θέτει το διαχρονικό ερώτημα: μπορεί η τέχνη να διαχωριστεί από την πολιτική;

**Παραστάσεις Σάββατο στις 21:00
Θέατρο Μικρός Κεραμεικός**
Ευμολπιδών 13, Αθήνα, 2103454831

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΕΝΟΣ ΦΑΣΙΣΤΑ

Ένα έργο βασισμένο σε αληθινό έγκλημα της εποχής της δικτατορίας, το οποίο παρακολουθεί τη φρικτή γυναικοκτονία μιας νεαρής κοπέλας από τον εραστή της, ο οποίος πέταξε το σώμα της από το παράθυρο ξενοδοχείου στο κέντρο της Αθήνας... Μια ιστορία για τις λεπτές γραμμές μεταξύ παράνοιας και συνείδησης, εξουσίας και ενοχής. Σε σκηνοθεσία **Γιώτας Κουνδουράκη**, παρουσιάζεται στη σκηνή η ψυχολογική κατάρρευση ενός ανθρώπου που ενσάρκωνει τη γέννηση του φασισμού μέσα από την προσωπική του παράνοια.

**Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:00
Μικρός Κεραμεικός** Ευμολπιδών 13
Αθήνα, 2103454831

CATS

Το εμβληματικό μιούζικαλ του Άντριου Λόιντ Γουέμπερ, βασισμένο στη συλλογή ποιημάτων του Τ.Σ. Έλιοτ «*Το εγχειρίδιο πρακτικής γατικής του Γερο-Πόσουμ*», επιστρέφει στην Ελλάδα σε μια εντυπωσιακή νέα παραγωγή. Η ιστορία εκτυλίσσεται τη νύχτα του Jellicle Ball, όταν όλες οι γάτες της φυλής των Τζέλικλ συγκεντρώνονται για να επιλεγεί – από τον σοφό Γερο-Ντεουτερόνομου – εκείνη που θα ξαναγεννηθεί σε μια νέα ζωή. Κάθε γάτα παρουσιάζει την προσωπικότητά της μέσα από χορό, μουσική και αφήγηση. Μέσα από μια ονειρική ατμόσφαιρα, το «*Cats*» υμνεί τη μνήμη, τη διαφορετικότητα, την απώλεια και την ελπίδα της αναγέννησης.

**Παραστάσεις 5 έως 7 Νοεμβρίου
Christmas Theater** Λεωφ. Βέικου 139
Γαλάτσι, 2117701700

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ 4ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μια γυναίκα κατηγορείται για τη δολοφονία του συζύγου της και, μέσα από μαρτυρίες και αμφισβητήσεις, αναδύεται μια ιστορία ενοχής, βίας και ανάγκης για επιβίωση. Εμπνευσμένη από το μυθιστόρημα «*Η Τετ των Ντ'Ερμπερβιλ*» του Τόμας Χάρντι, η παράσταση, σε κείμενο και σκηνοθεσία της **Αγνής Χιώτη** και του **Χάρη Χιώτη**, φωτίζει τη θέση της γυναίκας (**Καλή Δάβρη**) απέναντι στη δικαιοσύνη και θέτει το κοινό στη θέση του ενόρκου. Στον ρόλο του κατηγορούμενου ο **Γιάννης Βυρίνης**. Τι μπορεί να οδηγήσει μια γυναίκα στο έγκλημα;

**Παραστάσεις Δευτέρα στις 19:00 & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Μικρό Γκλόρια** Ιπποκράτους 7
Αθήνα, 2103642334

Η ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
ΣΤΟ ΑΡΓΟΣ

Μια παράσταση για τη γυναίκα που θυμάται, αμφισβητεί και προσπαθεί να ακουστεί. Εμπνευσμένη από τον Ευριπίδη, τον Αισχύλο, τον Ρίτσο και σύγχρονους δημιουργούς, η **Μαρτίνα Πάσσαρη** παρουσιάζει μια solo performance όπου μύθος, ποίηση και θέατρο συναντούν ζητήματα ταυτότητας και ελευθερίας. Σαν μια μεγάλη επιστολή προς τον αδελφό της Ορέστη, η αφήγηση μετατρέπεται σε προσωπική εξομολόγηση που καλείται να απαντήσει στα εξής ερωτήματα: Ποιος ορίζει τη μοίρα σου; Ποιο είναι το τίμημα της αγάπης, του έρωτα, της ελευθερίας;

Πρεμιέρα 11 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Τρίτη στις 21:15
Θέατρο Μικρός Κεραμεικός
Ευμολπιδών 13, Αθήνα, 2103454831

© ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΦΩΛΑΚΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΖΕΥΓΑΡΩΜΑΤΑ

Βασισμένη στο έργο του Νικολάι Γκόγκολ «Παντρολογήματα», η παράσταση «Τα ζευγάρωματα» επιστρέφει για δεύτερη χρονιά στο θέατρο Μικρός Κεραμεικός, σε σκηνοθεσία **Αποστόλη Ψαρρού**. Η κλασική σάτιρα του Γκόγκολ στέκεται αφορμή να εξωτερικεύσουμε όλα αυτά που μας απασχολούν στον έρωτα και τις σχέσεις. Μια παράσταση που προκύπτει από τις ανάγκες και τις ανασφάλειές μας, το πώς μας αρέσει τελικά να ζούμε. Το όνειρο του καθενός είναι το κατάλληλο ζευγάρι και, προκειμένου να επιτευχθεί, επιστρατεύεται κάθε παραδοξότητα.

Παραστάσεις Δευτέρα στις 21:30
Θέατρο Μικρός Κεραμεικός
Ευμολπιδών 13, Αθήνα, 2103454831

© ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΦΩΛΑΚΤΟΠΟΥΛΟΥ

© ΕΛΙΝΑ ΓΟΥΝΑΝΗ

Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΣΚΥΛΟΥ

Το εμβληματικό κείμενο του Παύλου Μάτεσι επιστρέφει για δεύτερη σεζόν, σε σκηνοθεσία **Κώστα Γάγκη** και μουσική του **Σταμάτη Κραουνάκη**. Η **Υρώ Μανέ** ενσαρκώνει την ηρωίδα Παραού, μια δυναμική και σπαρτακτική προσωπικότητα, που αφηγείται τη ζωή της από την Κατοχή ως τη Μεταπολίτευση, με χιούμορ, συγκίνηση και παραληρηματικό λόγο. Ο θίασος «φαντασμάτων» ζωντανεύει πρόσωπα της καθημερινότητας, ενώ μουσική, χορογραφίες και εικόνες μετατρέπουν τα τραύματα σε φωτεινή και αισιόδοξη εμπειρία για το κοινό.

Παραστάσεις Πέμπτη στις 20:00,
Παρασκευή στις 21:00, Σάββατο στις 19:45 & 21:00, Κυριακή στις 18:00
Θέατρο Ακροπόλ, Ιπποκράτους 9
Αθήνα, 2103648303

© TUONG-VINGUYEN

ΟΛΟΣ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η παράσταση, σε κείμενο και σκηνοθεσία της **Δανάης Επιθυμιάδη**, έρχεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Η Χριστίνα Ξυπνά σε δωμάτιο νοσοκομείου χωρίς μνήμες και αναμετρείται με το παρελθόν της μέσα από τις επισκέψεις ενός αστυνομικού, ενός μέντιουμ και μιας δύτριας. Η σκηνή συνδυάζει ρεαλισμό και φαντασία, με video mapping που δημιουργεί μια υδάτινη άβυσσο. Στη σκηνή, η Δανάη Επιθυμιάδη υποδύεται τη Χριστίνα και ο **Γιάννης Καραούλης** όλους τους υπόλοιπους ρόλους.

Παραστάσεις Δευτέρα & Τρίτη στις 21:00
Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν – Φρυνίχου: Φρυνίχου 14, Πλάκα, 210322870

THEATRE OF THE NO

Cat A Strophe

Στο θέατρο του παραλόγου ο έρωτας έχει τον πρώτο ρόλο. Μια τολμηρή σάτιρα μέσα από την ανατρεπτική ματιά του **Yoel Wulfhart**.

Nelly Royce

Μια ερωτική, σουρεαλιστική και μεταθεατρική σάτιρα, όπου η λογική συγκρούεται με τον παραλογισμό και το χάος μετατρέπεται σε εμπειρία, ενώ το πάθος αγγίζει την παρωδία. Παρουσιάζεται στα αγγλικά με ελληνικούς υπότιτλους στο Theatre of the No, το αγγλόφωνο θέατρο της Αθήνας, σε κείμενο και σκηνοθεσία του **Yoel Wulfhart**. Με μαύρο χιούμορ, ευρηματικά λογοπαίγνια και καταϊγιστικούς διαλόγους, η

παράσταση προκαλεί το μυαλό και διεγείρει τα πάθη του κοινού. Οι χαρακτήρες κινούνται ανάμεσα στη φάρσα και την τρυφερότητα, αναζητώντας απαντήσεις για τη ματαιοδοξία και το νόημα της ζωής. Κεντρική μορφή του έργου είναι η Μπίβερ, την οποία ενσαρκώνει η **Nelly Royce**. Μούσα και κυρίαρχη, κινεί τα νήματα της έμπνευσης, μεταμορφώνοντας το θέαμα σε εμπειρία επιθυμίας και έντασης, θέτοντας στο

κοινό το αιώνιο ερώτημα: μήπως οι ζωές μιμούνται το θέατρο ή το θέατρο εμάς; Παίζουν: **Nelly Royce, Ζώρζη Κασίμη, Παβ Λάρι, Μάνος Παράλαιμος, Μαρίσσα Πρίσκα.**

Πρεμιέρα 5 Νοεμβρίου
Παραστάσεις Τετάρτη στις 19:30
THEATRE OF THE NO
Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 3
Αθήνα, 6946851001

Macondo theatre lab

Το νέο θεατρικό εργαστήριο για όλους

➤ Το Ίλιον Αττικής άνοιξε το θεατρικό εργαστήριο **Macondo Theatre Lab**, με το συναρπαστικό παιδικό θέατρο που αναζωπυρώνει τη φαντασία, το εφηβικό θέατρο που μετατρέπει τις αμφιβολίες σε φωνή, το θέατρο ενηλίκων που καλλιεργεί τη δημιουργικότητα, και το θέατρο τρίτης ηλικίας που γιορτάζει τη σοφία της ζωής και καταπολεμά τον ηλικιακό ρατσισμό. Το Macondo Thetre Lab απευθύνεται σε όλους, όλες και όλα οι οποίοι επιθυμούν να γίνουν μέλος μιας κοινότητας που εκπαιδεύει το σώμα, απελευθερώνει τη φωνή και αφηγείται, μέσω της θεατρικής τέχνης, ιστορίες που έχουν σημασία! Επισκεφτείτε το για να γνωρίσετε τα εβδομαδιαία μαθήματα θεάτρου. Ο χώρος είναι προσβάσιμος σε ΑμΕΑ.

Αράχθου 44, Ίλιον, 6989342540 **Fb** Macondo Theatre Lab
Insta macondolabathens

AV publi

Δύο αγαπημένοι παιδικοί ήρωες προσκαλούν τους μικρούς μας φίλους σε μαγικά ταξίδια

Σεβάχ ο θαλασσινός

Ο δημοφιλής παιδικός ήρωας Σεβάχ ήταν ναυτικός και έμπορος από τη Βαγδάτη. Η παράσταση, που ανεβαίνει σε διασκευή και σκηνοθεσία του **Γιώργου Τσαβάρα**, έχει ευφάνταστα σκηνικά και ψηφιακές προβολές. Η περιπλάνηση του ήρωα σε μαγευτικούς τόπους και πολιτισμούς οδηγεί τους λιλιπούτειους φίλους σ' ένα μαγικό ταξίδι παρέα με τον Σεβάχ. Η παράσταση διδάσκει σημαντικά «εργαλεία» της ζωής –την αξία της επιμονής, του θάρρους, της αυτοπεποίθησης και τη σημαντικότητα της ευφυΐας– και μετατρέπεται σε μια μικρή γιορτή, με τους έξι ηθοποιούς να ερμηνεύουν και να μαθαίνουν τα τραγούδια της παράστασης σε μικρούς και μεγάλους, χαρίζοντας χαμόγελα στο κοινό.

Παραστάσεις Κυριακή στις 15:00 – Καθημερινές παραστάσεις για τα σχολεία

Οι περιπέτειες του Τομ Σόγιερ

Για δεύτερη συνεχή χρονιά, το κλασικό αριστούργημα του Μαρκ Τουέιν, με έτος κυκλοφορίας το 1876, ζωντανεύει, σε σκηνοθεσία **Γιώργου Τζαβάρα** και διασκευή που υπογράφει ο ίδιος μαζί με τον **Γιώργο Ζαφειρόπουλο**. Με εντυπωσιακά σκηνικά και ζωντανή πρωτότυπη μουσική, ο οκταμελής θίασος μεταφέρει στη σκηνή την ιστορία του Τομ Σόγιερ. Ο ζωηρός και έξυπνος ήρωας αντιδρά σε κανόνες και δεν αγαπά το σχολείο, με συνένοχο στις σκανταλιές του τον φίλο του Χακ Φιν. Ο μικρός Τομ βιώνει όμως φοβερές ανατροπές! Η αγάπη του για ένα κορίτσι αλλά και η ανάγκη να πάρει δύσκολες αποφάσεις, τον οδηγούν να ανακαλύψει την αξία της τιμότητας και της αλήθειας. Μια παράσταση για τη διαφορετικότητα, τη δικαιοσύνη, αλλά και για την παιδική φαντασία και ελευθερία.

Παραστάσεις Κυριακή στις 11:30 – Καθημερινές παραστάσεις για τα σχολεία

ΘΕΑΤΡΟ ΑΥΛΑΙΑ- ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

2ας Μεραρχίας &, Κουντουριώτου 182, 2104297771

Χριστούγεννα με δύο παραστάσεις που θυμίζουν πως η μαγεία υπάρχει ακόμα

Ο ΜΙΚΥ ΚΑΙ Η ΠΑΡΕΑ ΤΟΥ... ΣΩΖΟΥΝ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ο Μίκυ και η παρέα του έρχονται στον Πειραιά, σε μια τρυφερή παράσταση για όλη την οικογένεια, προσπαθώντας να σώσουν τα Χριστούγεννα. Με τον **Σπύρο Μπιμπίλα** να δίνει φωνή στον Γκούφου και εντυπωσιακές στολές μασκότ, η παράσταση συνδυάζει τον ψυχαγωγικό χαρακτήρα με τον παιδαγωγικό στόχο, μιλώντας στους μικρούς θεατές για τη σημασία της φιλίας, της αποδοχής και της συνεργασίας, σε κείμενο και σκηνοθεσία της **Γιώτας Τζουάνη**. Μια περιπέτεια γεμάτη μουσική, γέλιο και χριστουγεννιάτικη μαγεία, που οδηγεί ακόμα και τους μεγαλύτερους θεατές να βρουν το παιδί που κρύβουν μέσα τους. Μια παράσταση που έρχεται για να θυμίσει πως τα Χριστούγεννα είναι πάνω απ' όλα μια γιορτή αγάπης.

Πρεμιέρα 9 Νοεμβρίου 2025
Παραστάσεις Κυριακή στις 17:00

ΚΑΡΥΘΘΡΑΥΣΤΗΣ

Η **Γιώτα Τζουάνη** παρουσιάζει ένα χριστουγεννιάτικο μιούζικαλ για όλη την οικογένεια, εμπνευσμένο από τη μαγευτική μουσική του Πιοτρίλνιτς Τσαϊκόφσκι. Μέσα από μια τρυφερή εκδοχή, η παράσταση ζωντανεύει τη μικρή Κλάρα, η οποία θα δεχτεί ένα ασυνήθιστο δώρο... τον Καρυοθραύστη. Όταν τον πάρει αγκαλιά, θα δει όμορφα όνειρα, αλλά και πολύ τρομακτικούς εφιάλτες. Με εντυπωσιακά σκηνικά, κοστούμια, χορευτικό υλικό και παιδαγωγικό μήνυμα, το έργο θέλει να αναδείξει αξίες όπως η φιλία, η αγάπη και η δύναμη της φαντασίας. Κατάλληλο για προσχολική και σχολική ηλικία, το μιούζικαλ προσφέρει μια θεατρική εμπειρία που συνδυάζει τη μαγεία των Χριστουγέννων με την εκπαιδευτική ψυχαγωγία.

Πρεμιέρα 15 Νοεμβρίου 2025
Παραστάσεις Σάββατο στις 17:00

172-173

Ελίζα

Δεν χρειάζονται μαγικές
δυνάμεις για να πετύχεις
αυτό που θες

Ο **Θωμάς Μοσχόπουλος** ξαναζωντανεύει την «Ελίζα» της **Ξένιας Καλογεροπούλου**, σε δική του διασκευή και σκηνοθεσία, 28 χρόνια μετά την τελευταία της παρουσίαση. Το ταξίδι του έργου ξεκινά το 1989, όταν πρωτοανέβηκε σε σκηνοθεσία του Σταμάτη Φασουλή. Ένα απλό, καθημερινό κορίτσι, με ανθρώπινες δυνάμεις και αδυναμίες, καταφέρνει τα ακατόρθωτα. Πώς; Με τις αρετές του χαρακτήρα της, την αγάπη, την επιμονή, την προσπάθεια, την υπομονή. Η Ελίζα είναι μια ηρωίδα με την οποία εύκολα ταυτίζεται ο θεατής.

Στη νέα διασκευή του καλλιτεχνικού διευθυντή του θεάτρου Πόρτα, το έργο έρχεται πιο κοντά στο σήμερα. Ξεκινώντας από την ελισαβετιανή εποχή, όπως και στο αρχικό κείμενο, οι ηθοποιοί ταξιδεύουν σταδιακά προς το παρόν, σε έναν κόσμο πιο αναγνωρίσιμο στα μάτια των παιδιών, γεμάτο σύγχρονες εικόνες. Όμως η παράσταση δεν μένει εκεί. Περνάει στο σύμπαν της επιστημονικής φαντασίας – εκεί όπου η Ελίζα ταξιδεύει στο διάστημα ώστε να συναντήσει τον φίλο της, τον Πάτρικ.

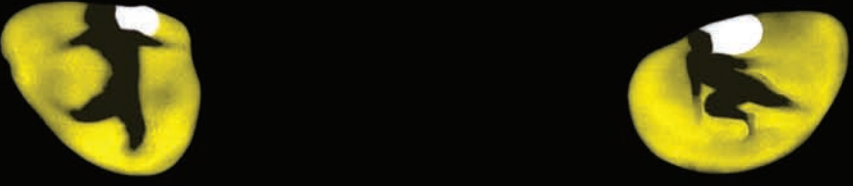
Επί σκηνής ένας οκταμελής θίασος χορεύει και τραγουδά ζωντανά τις πρωτότυπες συνθέσεις του **Κορνήλιου Σελαμσή**, δίνοντας ρυθμό και ψυχή στη δράση. Το οπτικό σύμπαν της παράστασης ολοκληρώνεται με τα εντυπωσιακά σκηνικά της **Ελένης Νανοπούλου**, τα θεατρικά κοστούμια της **Κλερ Μπρέισγουελ** και τους ατμοσφαιρικούς φωτισμούς της **Σοφίας Αλεξιάδου**.

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

174

Παραστάσεις
Σάββατο στις 15:00
Κυριακή στις 11:30
& καθημερινές
παραστάσεις για σχολεία
Θέατρο Πόρτα
Λεωφ. Μεσογείων 59
Αθήνα, 2107711333

CATS

LET THE MEMORY LIVE AGAIN

ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟ

CHRISTMAS THEATER

5 - 9
NOE 2025

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

12 - 16
NOE 2025

more.com

TM © 1981 RUG LTD CATS LOGO DESIGNED BY DEWYNTERS

NYX Esperia Palace και Sianti Gallery επανασυστήνουν την τέχνη ως αστική εμπειρία

Ο Στάθης Αλεξόπουλος παρουσιάζει την έκθεση «The Shape of Desire», μια σύγχρονη αφήγηση γύρω από την επιθυμία και τις μορφές της.

➤ Για ακόμη μία φορά, το NYX Esperia Palace Hotel Athens εκπλήσσει, φέρνοντας τη φιλοσοφία NYX στο προσκήνιο, ως ένα γεμάτο ενέργεια statement που αλλάζει την έννοια της αστικής εμπειρίας.

Την Παρασκευή 31 Οκτωβρίου, στις 19.00, το NYX Esperia Palace Hotel Athens ανοίγει τις πόρτες του για την έκθεση «The Shape of Desire» του Στάθη Αλεξόπουλου, σε επιμέλεια της Sianti Gallery, η οποία με τη μακρά και αναγνωρισμένη παρουσία της στην ελληνική εικαστική σκηνή, εγγυάται την καλλιτεχνική συνέπεια και ποιότητα της έκθεσης.

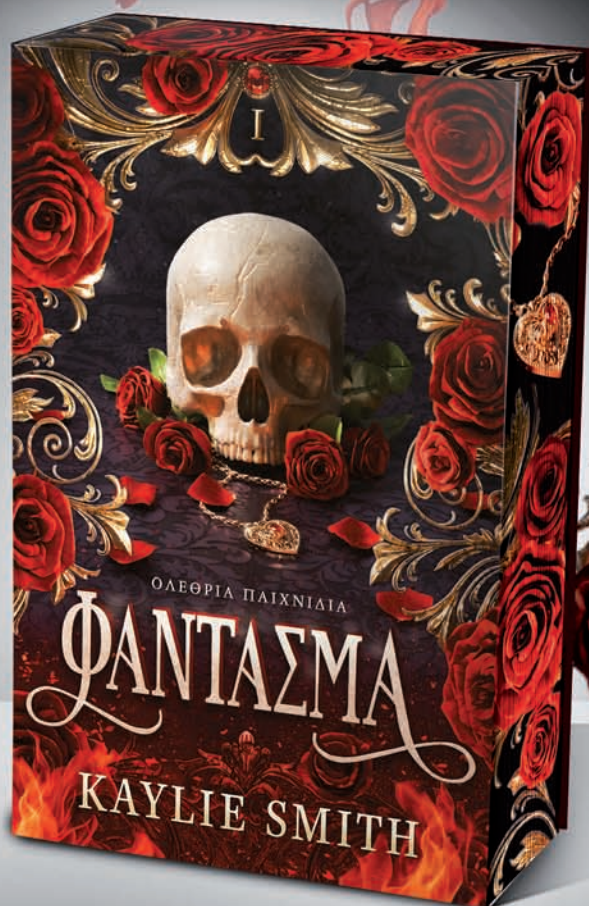
Μέσα από αυτή τη συνεργασία, η Αθήνα αποκτά νέο πολιτιστικό beat, καθώς η έκθεση του Αλεξόπουλου «ξεδιπλώνει» μια σύγχρονη αφήγηση γύρω από την επιθυμία και τις μεταμορφώσεις της. Στους χώρους του ξενοδοχείου, η τέχνη συγχρονίζεται με τη ζωή: κάθε γλυπτό, κάθε στιγμή λειτουργούν ως μέρος μιας performance που εξελίσσεται μπροστά στα μάτια του επισκέπτη.

Το NYX Esperia Palace, με τη σύγχρονη ματιά και την έντονη ενέργειά του, αποδεικνύει ότι ο πολιτισμός δεν είναι κάτι που παρακολουθείς, αλλά κάτι που ζεις, μοιράζεσαι και σε εμπνέει.

«The Shape of Desire» του Στάθη Αλεξόπουλου, σε συνεργασία με τη Sianti Gallery. 31 Οκτωβρίου - 30 Νοεμβρίου, NYX Esperia Palace Athens Σταδίου 22 & Εδουάρδου Λω

Στο Φάντασμα, η πιο θανάσιμη μοίρα δεν είναι να χάσεις το παιχνίδι, αλλά την καρδιά σου...

ΟΛΕΘΡΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΦΑΝΤΑΣΜΑ

KAYLIE SMITH

«Εθιστική πανδαισία μαγείας, περιπέτειας και καυτού έρωτα που ονειρεύεται κάθε λάτρης του romantasy.»

- Sophie Kim, συγγραφέας

«Μία σαγηνευτική κι απολαυστικά επικίνδυνη ιστορία· το Φάντασμα αποτελεί τον τέλειο συνδυασμό σκοτεινής χλιδής, απαγορευμένου έρωτα κι αδυσώπητης βίας.»

- Alexis Menard, συγγραφέας

Αναζητήστε το στα βιβλιοπωλεία και στο www.anubis.gr

www.anubis.gr

Βρείτε μας στα social media

SCAN ME

Stacey Kent Trio

Η τζαζ επιστρέφει στο Μέγαρο Μουσικής

Μια σειρά συναυλιών με κορυφαίους
Έλληνες και διεθνείς δημιουργούς

Για τέταρτη συνεχή χρονιά, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών γίνεται σημείο συνάντησης της σύγχρονης τζαζ. Στον κύκλο Jazz@megaron φιλοξενεί διακεκριμένους Έλληνες και ξένους μουσικούς, σε ένα πρόγραμμα γεμάτο ρυθμό, φαντασία και αυτοσχεδιασμό. Τη φετινή σειρά εγκαινιάζει ο ταλαντούχος πιανίστας **Νικόλας Αναδολής** με τους «Αυτοσχεδιασμούς» του (1/11), ενώ ο **Δήμος Δημητριάδης** παρουσιάζει το στοχαστικό έργο «Songs in Revolution» (5/11), παισιωμένος από τους **Άαρν Γκόλντμπεργκ**, **Φέρεντς Νέμεθ**, **Πέτρο Κλαμπάνη** και **Ανδρέα Πολυζωγόπουλο**. Στη συνέχεια, η τζαζ συναντά τη μουσική του **Βασίλη Τσιτσάνη**, σε μια βραδιά με έγχορδα και κουαρτέτο στο πρόγραμμα **Dimitris Kalantzis 4tet: «Master's Voice» – Τσιτσάνης** (8/11). Ακολουθεί η διεθνώς αναγνωρισμένη **Στέισι Κεντ** με το **Τρίο** της (13/11). Ο κύκλος ολοκληρώνεται για φέτος με το **Τρίο των Ρίτσαρντ Μπόνα - Αλφρέντο Ροντρίγκες**, προσφέροντας ένα εκρηκτικό μουσικό φινάλε, όπου η παγκόσμια τζαζ συνδιαλέγεται με την αφροκουβαϊκή ψυχή (18/11). – **Νίκη-Μαρία Κοσκινά**

Νικόλας Αναδολής

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 1 έως 18 Νοεμβρίου

Δημήτρης Κаланτζής

BEFORE &

AFTER

Έκλεισες τη θέση σου για το έργο που θέλεις να δεις, αλλά η εμπειρία του θεάτρου δεν περιορίζεται στη σκηνή. Είναι το πριν, η προσμονή, αλλά και η συζήτηση της παράστασης μετά που θα ολοκληρώσουν τη βραδιά σου. Παρακάτω ακολουθούν κάποιες προτάσεις για ποτό ή φαγητό, ώστε να απολαύσεις τη θεατρική σου έξοδο με τον καλύτερο τρόπο.

Της **ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ**

THEATER

Η αυλαία μπορεί να πέφτει, αλλά η βραδιά δεν τελειώνει εκεί. Αντίθετα, μόλις αρχίζει, με γεύσεις που μένουν αξέχαστες και ατμόσφαιρα που θυμίζει Νέα Υόρκη. Το TGI Fridays στο Κολωνάκι είναι το απόλυτο after (ή και before) theater σημείο συνάντησης.

Το TGI Fridays έχει το χαρακτηριστικό mix που σε κερδίζει αμέσως: urban περιβάλλον, χαλαρό vibe και μια διακριτική θεατρικότητα, που ταιριάζει τέλεια μετά από μια παράσταση σε αγαπημένα θέατρα τη πρωτεύουσας. Αν υπήρχε βραβείο για καλύτερο supporting role, θα το έπαιρνε σίγουρα η μπάρα. Η cocktail list είναι πλούσια, παιχνιδιάρικη και έτοιμη για... standing ovation. Από τη Margarita Passion Fruit μέχρι την Pink Chili Margarita και τη Spicy Pineapple Margarita, κάθε επιλογή έχει το δικό της twist, άλλοτε φρουτώδες, άλλοτε καυτερό, πάντα με χαρακτήρα.

Το TGI Fridays έχει αυτή την ικανότητα να κάνει το «πάμε για ένα ποτό πριν ή μετά» να μοιάζει με ολόκληρο event. Και πράγματι είναι. Γιατί εδώ το ποτό είναι μια διασκεδαστική εμπειρία.

Η κουζίνα ακολουθεί το ίδιο concept: comfort και γεμάτη ενέργεια. Τα Birria Tacos είναι ο star performer της βραδιάς, πικάντικα, ζουμερά και απόλυτα Instagram-ready. Αν θες κάτι με πιο gourmet διάθεση, η απάντηση είναι τα Beef Short Ribs, ενώ τα Tequila Shrimp Tacos φέρνουν το Μεξικό απευθείας στο τραπέζι σου.

Το Tahini Sour Chicken προσφέρει μια πιο unexpected εκδοχή του comfort food. Και φυσικά, για όσους προτιμούν κάτι πιο ανάλαφρο, υπάρχουν τα Ginger Green Bowl και Mexican Bowl, με φρέσκα υλικά και αρώματα.

Το TGI Fridays είναι ο ιδανικός συνδυασμός casual και sophisticated. Ένας χώρος που καταφέρνει να είναι και άνετος και ιδιαίτερος ταυτόχρονα. Είναι το μέρος που μπορείς να πας με τη θεατρική σου παρέα, το date σου ή απλώς μόνος, να κάτσεις στο μπαρ και να απολαύσεις μια Margarita με το σωστό attitude.

Σαν ιδανικό before ή after theater spot σε παρασύρει σε μια αίσθηση ότι η πόλη –κάπου ανάμεσα σε θεατρικές σκηνές και κοκτέιλ– ξέρει ακόμα να ζει τις βραδιές της.

TGI FRIDAYS

Το πιο fun after theater σενάριο της πόλης
γράφεται στο Κολωνάκι

INFO

Νεοφύτου Βάμβα 2
Κολωνάκι
2107227721
www.fridays.gr
 [tgi.fridays.greece](https://www.facebook.com/tgi.fridays.greece)
 [tgifridaysgr](https://www.instagram.com/tgifridaysgr)

ONIO

Το εμβληματικό ιταλικό με την υπογραφή
του Πάνου Ιωαννίδη

Αν περάσεις από την Απόλλωνος, πριν ή μετά το θέατρο, και σε συνεπάρει η μυρωδιά βασιλικού, φρεσκοκομμένης φοκάτσια και μια ιδέα τρούφας, μην ψάξεις άλλο. Έφτασες στο Onio, το εστιατόριο του Πάνου Ιωαννίδη που έχει βάλει την υπογραφή του στην πιο εκλεπτυσμένη εκδοχή της ιταλικής κουζίνας στην Αθήνα. Και όχι τυχαία, το Onio είναι πλέον στον Οδηγό Michelin για το 2024.

Δεν είναι άλλη μια τρατορία με καρό τραπεζομάντηλα. Είναι η Ιταλία της νέας εποχής, με άποψη, λεπτομέρεια και χαρακτηριστή. Η κουζίνα παίζει με κλασικές βάσεις αλλά πάντα με ένα twist: το ριζότο κρέμα κίτρινης πιπεριάς, vintricina και μπλε καβούρι έχει υφή που μένει αξέχαστη. Ανάμεσα στα πιο περιζήτητα πιάτα είναι και το Ossobuco με άγρια μανιτάρια και risoto al santo.

Κι αν μιλάμε για πίτσα, εδώ είναι ο παράδεισος! Η Carbonara είναι comfort σε κάθε μπουκιά, με την τέλεια ισορροπία ανάμεσα στο τραγανό και το κρεμώδες, ενώ η πίτσα με προσούτο και φρέσκια τρούφα αποτελεί από μόνη της έναν λόγο για να επισκεφθείς το Onio.

Ο χώρος παραμένει low-key και κομψός, με απόλυτα ταιριαστή μουσική, η wine list κινείται ανάμεσα σε Ιταλία και Ελλάδα, ενώ το βελούδινο τιραμισού κλείνει την εμπειρία σαν ταινία του Sorrentino. Το Onio είναι ένα εστιατόριο με ταυτότητα, όπως και ο σεφ του Πάνος Ιωαννίδης. Είναι η απόδειξη ότι η Αθήνα ξέρει να κάνει fine dining με ψυχή - και με νοστιμιά.

INFO

Απόλλωνος 4,
Αθήνα,
21 0710 2020
onio.gr
f onioathens
o onioathens

CUPOLA

Η καρδιά της Ιταλίας χτυπά στο Παγκράτι

Στην Ευφορίωνος, εκεί που το Παγκράτι σβήνει τις ταχύτητες της πόλης και βρίσκει λίγο αέρα, υπάρχει ένα μέρος που μυρίζει ζύμη, βασιλικό και ήλιο της Τοσκάνης. Το Cupola δεν είναι απλώς ένα ιταλικό εστιατόριο αλλά ένα μικρό ταξίδι με προορισμό τη γεύση, ιδανικό για μια επίσκεψη πριν ή μετά το θέατρο. Από το 2017 έχει γίνει σταθερό σημείο συνάντησης για όσους θέλουν κάτι αυθεντικό. Εδώ θα απολαύσεις την πιο πληθωρική και ζουμερή Burrata με baby ρόκα, τραγανή pancetta, ντοματίνια confit και μαρμελάδα peperoncino, και ονειρεμένο Vitello Tonnato. Οι ναπολιτάνικες πίτσες του ψήνονται σε ξυλόφουρνο και έχουν την τέλεια ισορροπία

ανάμεσα σε σάλτσα και ζύμη. Μην παραλείψεις να δοκιμάσεις την Nduja με σάλτσα ντομάτας San Marzano, scamorza affumicata, nduja, parmigiano regiano, μέλι, φιστίκια Αιγίνης και σταφίδες, αλλά και την Tartufata, με φρέσκια μαύρη τρούφα, mozzarella, κρέμα tartufo και baby ρόκα. Ιδανική vegetarian επιλογή η Vegetariana, με σάλτσα ντομάτας San Marzano, ντοματίνια confit, κολοκυθάκια, κρεμμύδι, μελιτζάνες, baby σπανάκι, μανιτάρια porcini και champignon.

Τα ζυμαρικά βγαίνουν al dente, με συνταγές που μοιάζουν να ήρθαν κατευθείαν από μια ιταλική trattoria. Αρκεί μόνο μια μπουκιά από τα gnocchi gorgonzola με φουντούκια crocante για να τα ερωτευθείς παντοτινά! All time classic και μόνιμα στα best seller πιάτα η Mezzi rigatoni pistachio, με πέστο φιστίκι-βασιλικού και η Carbonara με καπνιστή pancetta, pecorino και κρόκο αυγού. Και το τιραμισού του; Απόλυτα εθιστικό!

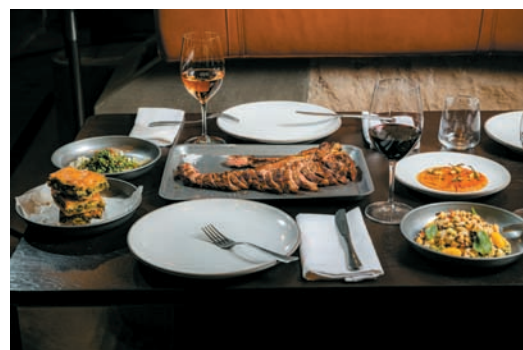
Αν δεν έχεις πάει ακόμη, βάλε το στη λίστα σου. Όχι για «να δεις τι παίζει», αλλά γιατί κάποια μέρη έχουν τον δικό τους ρυθμό - κι αυτός στο Cupola είναι ιταλικός, χαλαρός και νόστιμος.

Extra tip: Από την επόμενη εβδομάδα μη χάσεις τις επιλογές του νέου μενού!

INFO

Ευφορίωνος 13
Παγκράτι
2107104040
cupola.gr
f cupola
trattoria
o cupola_
trattoria

Κάθε παράσταση χρειάζεται ένα καλό φινάλε. Ή ένα δυνατό πρώτο πιάτο. Στα Ιλίσια, λίγο πιο πίσω από το Hilton, το OX Athens είναι το σημείο που συνδέει το θέατρο με το φαγητό και την παρέα με τις γεύσεις που σου μένουν αξέχαστες... Ο χώρος έχει urban chic χαρακτήρα: ξύλο, δέρμα, κρυφούς φωτισμούς και μουσική που συνοδεύει χωρίς να κυριαρχεί. Μοιάζει με σκηνή, αλλά οι πρωταγωνιστές εδώ είναι τα πιάτα.

Οι λάτρεις του κρέατος θα βρουν ελληνική σπαλομπριζόλα, T-bone ωρίμανσης, σούβλες ημέρας, αλλά και λουκάνικα ή μπιφτέκια, όλα σωστά ψημένα στη σχάρα. Την παράσταση όμως κλέβουν τα αρνίσια παϊδάκια! Φυσικά υπάρχει και μεγάλη ποικιλία σε κοπές. Αν θέλεις κάτι πιο casual, σου προτείνουμε το spaghetti με κιμά για να μοιραστείς με την παρέα. Αγαπημένη λικουδιά που δεν πρέπει να χάσεις είναι το μπουγιουρντί με σουτζούκι! Και τα συνοδευτικά; Διάλεξε ανάμεσα σε μεγάλη ποικιλία με ψητά λαχανικά, σαλάτες, τηγανιτές πατάτες, κολοκυθάκια, καπνιστή μελιτζανοσαλάτα, τζατζίκι και λαδόπιτες. Το αποτέλεσμα; Ένα τραπέζι ισορροπημένο, με χαρακτήρα και ένταση.

Το OX Athens είναι ιδανικό πριν ή μετά το θέατρο. Θες να ξεσταθείς με ένα ποτήρι κρασί και ένα πιάτο που ανοίγει την όρεξη; Πάρε θέση πριν την αυλαία. Θες να σχολιάσεις την παράσταση, να γελάσεις, να μοιραστείς πατάτες τηγανιτές και τυροκαυτερή με την παρέα σου; Εδώ είναι το σωστό μέρος. Και φυσικά, το γλυκό δεν παραλείπεται. Ο σιμιγδαλένιος χαλβάς με παγωτό κανέλα και το εκμέκ φιστίκι κλείνουν τη βραδιά με έναν τρόπο που σε κάνει να σκέφτεσαι: «Αξιζε κάθε μπουκιά».

Αν το θέατρο είναι τέχνη, το OX Athens είναι η σκηνή αφού πέσει η αυλαία. Εκεί όπου οι συζητήσεις γίνονται πιο αληθινές, τα ποτήρια γεμίζουν ξανά και το δείπνο αποκτά ρυθμό. Για όσους πιστεύουν ότι μια καλή παράσταση αξίζει ένα εξίσου καλό τραπέζι, το OX Athens είναι η σωστή συνέχεια.

OX ATHENS

Η ελληνική ψησταριά στη σύγχρονη εκδοχή της

INFO

Χατζηγιάννη
Μέξη 9
Ιλίσια, 2107107070
ox-restaurant.gr
 OX-Athens
 ox_athens

Υπάρχουν μέρη που σε κάνουν να νιώθεις σαν να έχεις ταξιδέψει χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, χωρίς να φύγεις από την πόλη σου. Το Gloria Gati είναι ένα από αυτά. Από τη στιγμή που θα καθίσεις, η ατμόσφαιρα σε αγκαλιάζει, ενώ το άρωμα του φρεσκοψημένου ζυμαριού, η μουσική και η ζεστή υποδοχή σε κάνουν να νιώθεις σαν να βρίσκεσαι σε μια μικρή trattoria στη Ρώμη.

Η πρώτη μπουκιά της pizza mortadella επιβεβαιώνει αμέσως την υπόσχεση. Το ζυμαρί είναι πενήνήμερης ωρίμανσης, φτιαγμένο με ιταλικό αλεύρι και φυσική ζύμωση, και λιώνει στο στόμα. Επάνω του μια αρμονία από κρέμα παρμεζάνας, mozzarella, pesto από φιστίκι Αιγίνης, mortadella και λάδι βασιλικού, που ικανοποιεί κάθε απαιτητικό ουρανίσκο.

Το spaghetti cacio e pepe παραμένει σταθερά στο μενού, γιατί θυμίζει ότι η ιταλική κουζίνα ξέρει να σε κερδίζει με την απλότητα της. Το pecorino Σαρδηνίας, η παρμεζάνα και το φρεσκοτριμμένο μαύρο πιπέρι συνδέονται αρμονικά με μία τέλεια εκτελεσμένη συνταγή.

Όπως πάντα, μετά από ένα καλό φαγητό, έρχεται ένα απολαυστικό γλυκό, και δεν θα μπορούσε να είναι άλλο από το βελούδινο τιραμισού, φτιαγμένο με συνταγή του 1913 από το Treviso της Ιταλίας. Σπιτικό παντεσπάνι, espresso, zabaglione, mascarpone, σκόνη κακάο και τριμμένη σοκολάτα. Best seller στα Gloria Gati και Vittoria Gati, αγαπημένο από όλους.

Μία εμπειρία που συνδυάζει ιδανικά τη γεύση με τη μουσική και την ιταλική φινέτσα ολοκληρώνουν οι επιλεγμένες ετικέτες κρασιών από τον ελληνικό και τον διεθνή αμπελώνα, καθώς και η λίστα με τα signature cocktails.

Κι όπως σε κάθε όμορφη ιστορία, οι νύχτες εδώ έχουν τη δική τους μαγεία: κάθε Πέμπτη με dj, την Παρασκευή στη σκηνή ανεβαίνει ο Ιταλός τραγουδιστής Alfio Consoli, και κάθε Σάββατο, η φωνή του Αρίωνα Αβατάγγελου συναντά το σαξόφωνο του Γιάννη Καρανάσιου, δημιουργώντας ένα ζωντανό soundtrack για το δείννο σου.

Το Gloria Gati αποτελεί ιδανική επιλογή για ένα γεύμα πριν ή μετά το θέατρο. Η ατμόσφαιρα και η μουσική δημιουργούν την κατάλληλη διάθεση για μια ολοκληρωμένη έξοδο στην πόλη.

GLORIA GATI

Μία φινετσάτη Ιταλίδα
για after theater στιγμές

INFO

Πλ. Καρύτση 6, Αθήνα
2120000022
www.gloriagati.com
f Gloria Gati
i Gloria.gati

Η εικόνα είναι μαγική και η Αθήνα από το 10 Urban Roof και τον 10ο όροφο του Radisson Blu Park Hotel, μοιάζει πιο γοητευτική από ποτέ. Ο all day χώρος καλωσορίζει τη νέα γαστρονομική περίοδο, με την υπογραφή του σεφ Στέφανου Κολυμάδη, ο οποίος ενώνει την ελληνική παράδοση με τη σύγχρονη μαγειρική προσέγγιση, δημιουργώντας μια κουζίνα γεμάτη αυθεντικότητα και προσωπικότητα.

Με έμπνευση από την ελληνική γη και εκλεκτές πρώτες ύλες μικρών παραγωγών, ο σεφ παρουσιάζει ένα μενού που ισορροπεί ανάμεσα στο γνώριμο και το αναπάντεχο. Οι γεύσεις του μοιάζουν οικείες αλλά είναι γεμάτες δημιουργικές εκπλήξεις: από τα baby καρότα σερβιρισμένα με κρέμα χουρμά και μπλε τυρί Ευβοίας, μέχρι το λαβράκι μαριναρισμένο σε αχινό και μοσχολέμονο, κάθε πιάτο τιμά την ελληνική ταυτότητα με διακριτική κομψότητα.

Στα κυρίως, το κους κους Ορεστιάδας, μαγειρεμένο με τη λογική του ριζότο και συνδυασμένο με άγρια μανιτάρια και μετσβόνη, αναδεικνύει την αγάπη του σεφ για τις υφές και τις γευστικές αντιθέσεις. Τα σκιουφικτά με ταρτάρ και μπισκ γαρίδας Πρέβεζας δίνουν μια νέα διάσταση στη θαλασσινή κουζίνα, με τη φρεσκάδα να ενισχύεται από ντομάτα και εστραγκόν. Ανάμεσα στις επιλογές, ξεχωρίζει η μοσχαρίσια στηθοπλευρά, σιγομαγειρεμένη και σερβιρισμένη με γλάσο τσίλι και βελούδινη κρέμα πατάτας – το απόλυτο comfort πιάτο για τη σεζόν. Το γαστρονομικό ταξίδι ολοκληρώνεται με γλυκά που εκπλήσσουν: η σοκολατένια κρέμα με ελαιόλαδο και παγωτό κάρδαμο είναι ένα σύγχρονο επιδόρπιο που συνδυάζει μεσογειακή απλότητα με δημιουργική σκέψη.

Η εμπειρία στο 10 Urban Roof δεν περιορίζεται στο φαγητό, η θέα στην Ακρόπολη και το Πεδίον του Αρεως, η φινετσάτη αισθητική του χώρου και η ανεπιτήδευτα κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα δημιουργούν το ιδανικό περιβάλλον για after work ποτό, ρομαντικό δείπνο ή κυριακάτικο brunch με παρέα. Η ενημερωμένη wine list και τα ευφάνταστα signature cocktails της ομάδας του bar συμπληρώνουν τη γευστική εμπειρία, ενώ το βράδυ ο χώρος γεμίζει με curated μουσικές βραδιές. Από την πρώτη γεύση ως την τελευταία ματιά στην πόλη, ιδανικό και για μια επίσκεψη πριν ή μετά το θέατρο, το 10 Urban Roof συνεχίζει να αποτελεί ένα από τα πιο ιδιαίτερα αθηναϊκά spot, ένα σημείο συνάντησης για όσους αγαπούν τη γεύση, το φως και τη φινέτσα. Καθημερινά από τις 12.00 με δωρεάν στάθμευση.

10 URBAN ROOF

Φθινοπωρινές απολαύσεις
στην πιο γοητευτική εικόνα της πόλης

INFO

Radisson Blu Park
Hotel
Λεωφόρος
Αλεξάνδρας 10
2108894550
6937357575
10urbanroof.com
 10urbanroof
 10urbanroof

DEKA

Το νέο project στο Κολωνάκι που παίρνει 10 στην απόλαυση

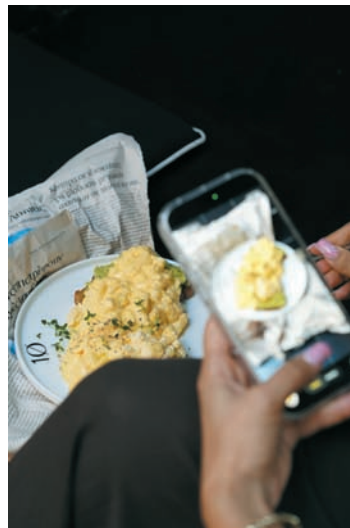

Φέτος το φθινόπωρο ένα νέο project έκανε την εμφάνισή του και μας εξέπληξε ευχάριστα. Το Deka θα το βρεις στην οδό Πλουτάρχου 10 και έχει έρθει για να υπογράψει ένα νέο κεφάλαιο στη γαστρονομία και στη διασκέδαση της Αθήνας. Δημιουργοί του είναι ο Δημήτρης Λουκίδης και ο Αναστάσιος Μπεχράκης, με τον Μάριο Χασούρα να αναλαμβάνει τη γαστρονομική επιμέλεια. Ο καφές είναι υψηλής ποιότητας και το καταλαβαίνεις από την πρώτη γουλιά, ενώ η κουζίνα βασίζεται στη φιλοσοφία του menu to share, με επιλογές που ενθαρρύνουν τη μοιρασιά και τη δοκιμή διαφορετικών γεύσεων.

Ο κατάλογος αποτελείται από ωμές και ελαφριές γεύσεις, όπως καρπάτσιο γαρίδας, ceviche λαβράκι, beef tartare και slow-cooked brisket burger. Η κουζίνα δίνει έμφαση στην ποιότητα των υλικών, την ισορροπία γεύσεων και την παρουσίαση. Ο χώρος αποτελεί ιδανική επιλογή για ένα γεύμα πριν ή μετά το θέατρο, προσφέροντας ευέλικτες επιλογές και ατμόσφαιρα κατάλληλη για κάθε στιγμή της βραδιάς.

Η λίστα κρασιών περιλαμβάνει ετικέτες από τον ελληνικό και τον διεθνή αμπελώνα (Αυστραλία, Αργεντινή, Ιταλία, Γαλλία), ενώ η cocktail list signature επιλογές που θα λατρέψεις, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα γεύσεων και προτιμήσεων. Μια τέλεια πρόταση για ένα χαλαρωτικό ποτό μετά το γραφείο.

Το Deka, το οποίο ανοίγει στις 10 το πρωί, λειτουργεί ταυτόχρονα και ως γκαλερί, με έργα που ανανεώνονται τακτικά, τα οποία μπορείς να τα αγοράσεις. Κάθε Κυριακή από τις 18.00 έως τις 23.00, dj sets με house μουσική γεμίζουν τον χώρο με ρυθμό και ενέργεια, προσθέτοντας μια δυναμική διάσταση στην έξοδό σου.

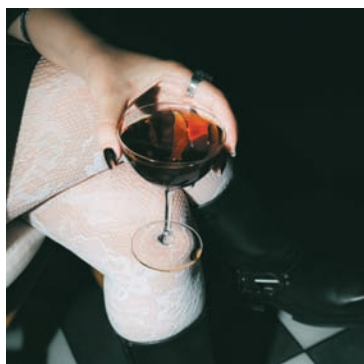

INFO

Πλουτάρχου 10
Κολωνάκι
@deka_kolonaki

OKRA ATHENS

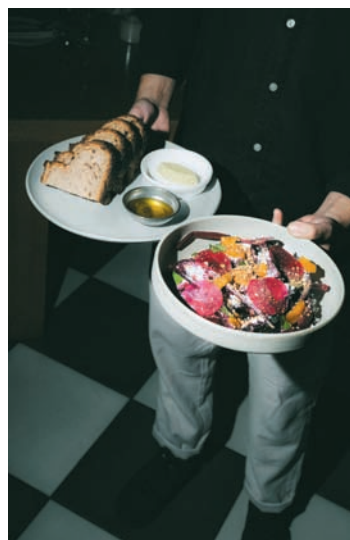
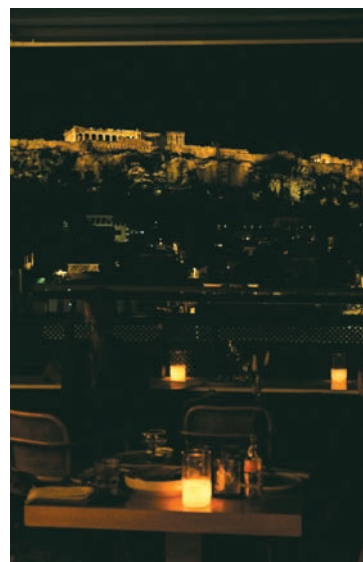
Νέες γεύσεις που ολοκληρώνουν κάθε θεατρική βραδιά

Στην καρδιά της πόλης, εκεί όπου οι ήχοι του κέντρου συναντούν την αύρα του θεάτρου, το Okra Athens συνεχίζει να μας εκπλήσσει με τις γεύσεις του. Με τη διακριτική του κομψότητα, τη μαγευτική θέα στην Ακρόπολη και τη δημιουργική ομάδα πίσω από την κουζίνα του, το εστιατόριο αποτελεί πια σημείο αναφοράς, ιδανικό για πριν ή μετά την παράσταση. Η δημιουργική ομάδα του Okra πειραματίζεται, ανανεώνει και τολμά, χωρίς όμως να χάνει την ουσία της ελληνικής γεύσης. Το νέο μενού ισορροπεί ανάμε-

σα στη φρεσκάδα και τον σεβασμό στην παράδοση, παρουσιάζοντας πιάτα που ξεχωρίζουν για τη φινέτσα και τη δημιουργικότητα της εκτέλεσής τους. Ανάμεσά τους, τα εξαιρετικά μάγουλα μόσχου με φρέσκες παπαρδέλες, καραμελωμένο φιστίκι και αφρό Αργολίδας με τρούφα, αλλά και το σιγομαγειρεμένο αρνάκι με αρωματικό ρύζι, αμύγδαλα, σταφίδα και σάλτσα από το μαγείρεμα, που αποτυπώνει την ουσία της μεσογειακής κουζίνας. Στα οπωσδήποτε και το μεσογειακό πλατό, με ταραμά, φάβα, baba ghanoush, χούμους, τυροκαυτερή, ελιές μαριναρισμένες και flatbread, καθώς και η τέλεια σουπιά σχάρας με σάλτσα πατάτας-σπανάκι, καπνιστό χέλι και ραγού από πράσο.

Για το τέλος προτείνουμε μια τάρτα με εξωτικά φρούτα, που θα σας μείνει αξέχαστη! Το Okra αποτελεί ιδανικό προορισμό για όσους θέλουν να ανακαλύψουν το νέο μενού και να ζήσουν μια έξοδο γεμάτη γεύσεις, ατμόσφαιρα και φινέτσα. *Extra tip: Το Okra Athens είναι μέρος του Club Pallas, τα μέλη του οποίου έχουν έκπτωση στο εστιατόριο.*

INFO

Μητροπόλεως
82
Μοναστηράκι
2103217700
Okra Athens
okra.athens

Αέρας ανανέωσης στο Okupa Kitchen & Listening Bar, με τον κοσμοπολίτη Hrag Darakjian, συνιδρυτή και F&B Director του Okupa, να συνεργάζεται με τον βραβευμένο σεφ Νίκο Δραντάκη (γνωστό από τα Fuga, Spitjack, Artisanal, Colonial), παρουσιάζοντας ένα νέο μενού που σέβεται τις παραδόσεις αλλά μιλά σε πολλές κουλτούρες ταυτόχρονα.

Το νέο μενού αντλεί έμπνευση από την εποικτικότητα και τα μεσογειακά υλικά, με έντονες Levantine επιρροές. Αρνάκι γάλακτος και κοτόπουλο ελευθέρας βοσκής από τοπικούς παραγωγούς, καγιανάς και τσορίθο, τσαλαφούτι και χαλούμι, αυγοτάραχο και γαρίδες, μελάσα ροδιού και χαρίσα, ζάταρ και σουμάκ, είναι ορισμένα από τα συστατικά μιας αυθεντικής πρότασης γεμάτης γεύση και προσωπικότητα.

Κάθε πιάτο σχεδιάζεται γύρω από ένα βασικό υλικό και ολοκληρώνεται με έως και τρεις συνοδευτικές παρασκευές, προσφέροντας ισορροπία και γευστικό βάθος. Με αναφορές στη μοντέρνα sharing κουλτούρα και την παράδοση των μικρών πιάτων, το μενού σε προσκαλεί σε μια ζωντανή, συλλογική εμπειρία στο τραπέζι. Αγαπημένα πιάτα, όπως το soft shell crab burger και η τραγανή πανσέτα, παραμένουν στον κατάλογο και τη φετινή σεζόν, δίνοντας έμφαση σε φυσικά υλικά με μια πιο mindful προσέγγιση. Στα επιδόρπια, το brownie με miso και λευκή σοκολάτα μοιτέε, η κρέμα τυριού και το σορμπέ φράουλας με θυμάρι δίνουν μια ανατρεπτική νότα στο τέλος του γεύματος.

Το περιβάλλον είναι γνώριμο αλλά και απρόσμενο: mid-century έπιπλα με την υπογραφή διάσημων designers συναντούν σύγχρονα αντικείμενα design, συνθέτοντας μια urban αισθητική. Ένα από τα πιο ζωντανά σημεία της πόλης, το Okupa συνεχίζει να ενώνει Αθηναίους και επισκέπτες, εκεί όπου όλα συμβαίνουν φυσικά, ανάμεσα σε cocktails, κρασί και τις πιο προσεγμένες μουσικές επιλογές. Στο ισόγειο και την καταπράσινη αυλή του ομώνυμου ξενοδοχείου στου Ψυρρή, το Okupa Kitchen & Listening Bar αποτελεί ένα spot που ζει όλη την ημέρα, από χαλαρό brunch μέχρι δείπνο και late-night drinks, με μουσική που ανεβάζει τη διάθεση καθώς πέφτει η νύχτα.

OKUPA KITCHEN & LISTENING BAR

Καινούργιο μενού και ανανεωμένη γαστρονομική ταυτότητα, με επικεφαλής σεφ τον Νίκο Δραντάκη

INFO

Ψαρομηλίσκου 9
Ψυρρή, 2110109999
okupa.com
f Okupa
@ okupa.athens

ANTHES

Το hybrid spot που συνδυάζει κουζίνα, cocktails και ατμόσφαιρα

Το **Anthes** δεν είναι απλώς ένας αναγραμματισμός της λέξης Athens – είναι κι ένας τρόπος να ξαναδείς την πόλη μέσα από τη γεύση. Στα ελληνικά σημαίνει «αν θέλεις», μια φράση που συνοψίζει τη φιλοσοφία της ελεύθερης βούλησης, του αυτοπροσδιορισμού, της επικοινωνίας, της δημιουργικότητας – όλα όσα έρχονται σε εσένα, αρκεί να τα θέλεις.

Η κουζίνα, σε επιμέλεια του executive chef Ιπποκράτη Αναγνωστέλη, συνδυάζει ελληνικές ρίζες με ιαπωνικές και γαλλικές επιρροές, πάντα με σεβασμό στην εποχικότητα και την καθαρή πρώτη ύλη. Πιάτα όπως η καλαμαράτα, το tartare και ο μουςακάς με φινέτσα επαναπροσδιορίζουν το comfort food, μέσα από μια open kitchen που φέρνει τον επισκέπτη πιο κοντά στη δημιουργία.

Η ατμόσφαιρα είναι minimal και aesthetic, με comfort service και sharing διάθεση, ενώ η μεγάλη μπάρα, για φαγητό και ποτό, αποτελεί την καρδιά του χώρου. Εκεί, τα signature cocktails, από το Elysian Delight και το Athenian Bliss έως το Clandestino, στέκονται ισότιμα δίπλα στα πιάτα, σε μια εμπειρία που ενώνει fine drinking και γαστρονομία με φυσικό τρόπο. Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Κυριακή 17.00-01.00, Παρασκευή, Σάββατο 17.00-02.00. Δευτέρα κλειστά.

INFO

Σκούφου 3
Αθήνα
6974010187
anthesrestaurant.com
@anthes.
restaurant
anthes.
restaurant

ΓΙΑΓΙΑ ΚΟΥΚΟΥ

Σημείο αναφοράς για after theatre γεύσεις

Φτάνοντας στο Γιαγιά Κούκου σε υποδέχονται φερ φορτζέ τραπέζια, καρέκλες με κόκκινα μαξιλάρια, φυτά που γεμίζουν τις γωνίες και δεκάδες φωτισμένα ξύλινα κλουβιά που κρέμονται στους τοίχους. Η ατμόσφαιρα θυμίζει παλιό αθηναϊκό σπίτι, αλλά με μια μοντέρνα, ανεπιτήδευτη κομψότητα, που κάνει κάθε επίσκεψη ξεχωριστή. Ο φωτισμός και οι διακοσμητικές λεπτομέρειες δημιουργούν έναν χώρο που είναι ταυτόχρονα ζεστός και κομψός, ιδανικός για μια

χαλαρή έξοδο πριν ή μετά το θέατρο. Η κουζίνα του Γιαγιά Κούκου παραμένει πιστή στην ελληνική παράδοση, αλλά με δημιουργικές πινελιές που ανανεώνουν τα κλασικά πιάτα. Η χορτόπιτα με χόρτα εποχής, φτιαγμένη καθημερινά, παραμένει σταθερά στα αγαπημένα των επισκεπτών, ενώ το παπουτσάκι μελιτζάνας και το κριθαρότο με γαρίδες φέρνουν φρέσκες γεύσεις, εμπνευσμένες από τη θάλασσα και τη σύγχρονη ελληνική κουζίνα. Τα πιάτα ημέρας ανανεώνονται ανάλογα με την ψαριά της ημέρας, εξασφαλίζοντας φρεσκάδα και ποικιλία, ενώ η χειμερινή περίοδος φέρνει νέες προσθήκες στο μενού, πάντα ακολουθώντας την εποχικότητα και την ποιότητα των πρώτων υλών. Η λίστα κρασιών συνεχίζει να διευρύνεται με νέες ελληνικές ετικέτες, που αναδεικνύουν τις γεύσεις των πιάτων και προσφέρουν επιλογές για κάθε γούστο. Το Γιαγιά Κούκου αποτελεί μια εμπειρία όπου η γεύση συναντά την αισθητική, και οι λεπτομέρειες του χώρου δημιουργούν ένα φιλόξενο σκηνικό για συζητήσεις και γευστικές ανακαλύψεις.

INFO

Σκουζέ 4, Αθήνα
2103245901
giagiakoukou.athens
giagiakoukou.athens

Στον γαστρονομικό χάρτη της Αθήνας λίγα είναι τα εστιατόρια που μπορούν να υπερηφανεύονται ότι παραμένουν πιστά στην αυθεντική τους ταυτότητα, με την ίδια συνέπεια και πάθος επί επτά χρόνια. Το Thai Zab Restaurant είναι ένα από αυτά. Ένας χώρος που δεν επιχειρεί να «μεταφράσει» την ταϊλανδέζικη κουζίνα στα ελληνικά δεδομένα, αλλά επιμένει να τη σερβίρει όπως ακριβώς τη συναντά κανείς στα στενά της Μπανγκόκ.

Στο μενού του συναντά κανείς όλα τα πιάτα που ορίζουν τη γνήσια ταυτότητα της ταϊλανδέζικης κουζίνας. Το Goong Manao, με γαρίδες βουτηγμένες σε σάλτσα λεμονιού, σκόρδου και τσίλι, είναι η απόδειξη ότι η απλότητα και η ένταση μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά στο ίδιο πιάτο. Το Pad Krapow, με χοιρινό κιμά στο γουόκ, ταϊλανδέζικο βασιλικό (krapow) και φρέσκο τσίλι, σερβίρεται όπως ακριβώς στις καντίνες της Ταϊλάνδης.

Το Pad Thai παραμένει σταθερά αγαπημένο, με νουντλς ρυζιού, φύτρες φασολιών, αυγό και φιστίκια να δένουν τέλεια σε μια σάλτσα ταμάρινδου. Εξίσου δημοφιλές το Pad Kee Mao, προσφέρει μια εκρηκτική σύνθεση με τζίντζερ, λαχανικά και σάλτσα ψαριού, σε μια αυθεντικά πικάντικη εκδοχή. Για όσους προτιμούν κάτι πιο ήπιο, το Chicken Cashews συνδυάζει κάσιους με κοτόπουλο και λαχανικά, σε μια σάλτσα που ισορροπεί τέλεια το γλυκό και το αλμυρό. Και φυσικά το Fish Lemon Sauce, με λαβράκι στον ατμό, σκόρδο, τσίλι και σάλτσα λεμονιού, αποδεικνύει ότι η απλότητα στην ταϊλανδέζικη κουζίνα μπορεί να είναι εκλεπτυσμένη.

Η εμπειρία στο Thai Zab, όμως, δεν ολοκληρώνεται χωρίς ένα κοκτέιλ. Ο κατάλογος των ποτών έχει σχεδιαστεί για να συνοδεύει τη γαστρονομική ένταση των πιάτων με εξίσου ευφάνταστες προτάσεις. Το One Night in Bangkok συνδυάζει ρούμι καρύδας με Jägermeister και ανανά. Το Gin Tea παντρεύει το Bulldog gin με ταϊλανδέζικο μαύρο τσάι και λάιμ, μια επιλογή που απογειώνει το pairing με πικάντικα πιάτα. Και για όσους αγαπούν τα κλασικά με μια ανατρεπτική νότα, η Margarita Ginger φέρνει την τεκίλα, το τζίντζερ και το λάιμ σε τέλεια ισορροπία.

Το Thai Zab Restaurant είναι μια εμπειρία που σε ταξιδεύει χωρίς να χρειαστείς εισιτήριο και επτά χρόνια μετά το άνοιγμά του, συνεχίζει να κρατά ψηλά τη σημαία της ταϊλανδέζικης κουζίνας.

THAI ZAB

Η γνήσια ταϊλανδέζικη εμπειρία που φέρνει την Μπανγκόκ στο πιάτο σου

INFO

Δεκελέων 22
Γκάζι, 211115486
www.thaizab.gr
 [thaizab.gr](https://www.facebook.com/thaizab.gr)
 [thai.zab.athens](https://www.instagram.com/thai.zab.athens)

BUENA VISTA

Ραντεβού μετά το θέατρο
με θέα την Ακρόπολη

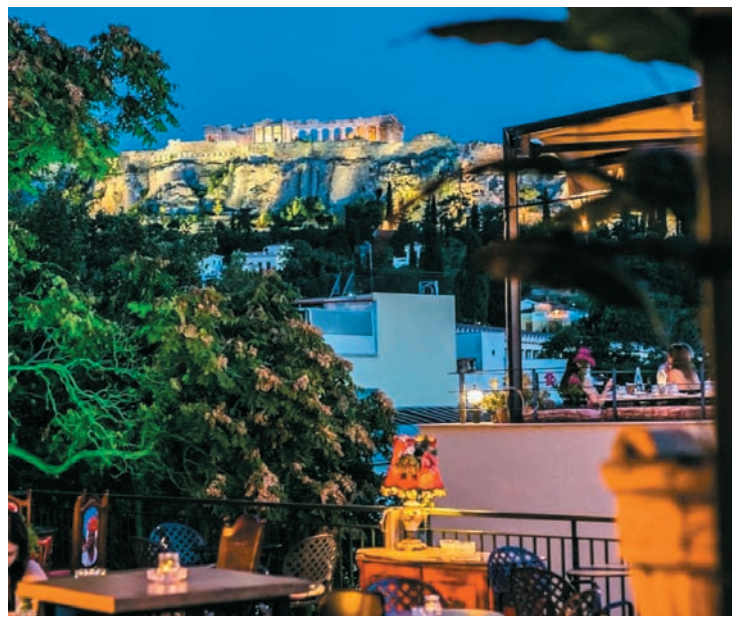
Βγαίνεις από την παράσταση. Η αυλαία έχει πέσει, αλλά εσύ δεν είσαι έτοιμος να γυρίσεις σπίτι. Θες λίγο ακόμη φως, λίγη μουσική, κάτι νόστιμο, μια όμορφη θέα. Στο Μοναστηράκι, το Buena Vista σε περιμένει για να συνεχίσεις τη βραδιά σου με ρυθμό. Είναι το απόλυτο after theatre στέκι: μια ταράτσα με θέα στην Ακρόπολη, τροπικά vibes, ωραία μουσική και μενού που ταξιδεύει από το Μέξικο Σίτι μέχρι την Αβάνα.

Εδώ το φαγητό είναι comfort και street μαζί, γεμάτο γεύση, χωρίς επιτήδευση. Ξεκίνα με tacos Santa Clara, με σιγομαγειρεμένο χοιρινό, coleslaw και BBQ σος, ή με τα Fidel, με γαρίδες, πίκλες

καρότο και spicy mayo. Υπάρχουν και vegan εκδοχές αλλά και mix για όλη την παρέα. Στο τραπέζι έρχονται ακόμα burritos, quesadillas, fajitas, nachos deluxe με cheddar και τραγανό bacon και, φυσικά, smashed burger που δικαιώνει το όνομά του.

Το κοκτέιλ έχει την τιμητική του. Ένα Cuba Vista με ρούμι, elder flower και κανέλα είναι must, όπως και τα Zombie, Margarita, Paloma, τα αγαπημένα των θαμώνων. Ότι κι αν διαλέξεις θα ταιριάζει τέλεια με τη θέα του φωτισμένου βράχου. Η μουσική κινείται ανάμεσα σε salsa, Afro house και easy beats, τόσο όσο χρειάζεται για να νιώσεις ότι η νύχτα συνεχίζεται. Ο χώρος λειτουργεί όλο τον χρόνο, με τζαμαρίες και θερμαντικά σώματα, για να απολαμβάνεις την Ακρόπολη ακόμα και όταν ο καιρός είναι πιο κρύος.

Κάπως έτσι, το Buena Vista γίνεται η φυσική συνέχεια μιας ωραίας βραδιάς. Ένα ζεστό, φωτεινό σημείο στο Μοναστηράκι, όπου μαζεύεσαι με φίλους, χαλαρώνεις, τσουγκρίζεις ένα ποτήρι και αφήνεις την πόλη να κάνει τον δικό της επίλογο, με φόντο την Ακρόπολη και vibes Λατινικής Αμερικής.

INFO

Αγίου Φιλίππου 7
Μοναστηράκι
2103210017
f Buena Vista
Social Bar
@ Buenavista-socialbarathens
athens
buenavista@gmail.com

LA CRÊPIÈRE

Η πιο νόστιμη στάση για κρέπες στο κέντρο

Ξέρεις εκείνη τη στιγμή μετά το θέατρο, όταν η πόλη είναι ακόμη ζωντανή, τα φώτα των στούν μόνουν ανοιχτά και η παρέα ψάχνει «κάτι μικρό και καλό» για την πείνα, πριν το μετρό; Εκεί σε περιμένει η La crêpière στην οδό Βουλής, το νέο αδερφάκι της αγαπημένης κρεπερί της Μακρυγιάννη, που άνοιξε το καλοκαίρι. Η ατμόσφαιρα μυρίζει φρεσκοψημένη κρέπα. Το χειροποίητο μείγμα –φτιαγμένο με αγνά υλικά και πολλή αγάπη– δίνει αυτή την ελαφριά, βουτυρένια υφή, που κάνει κάθε μπουκιά να λιώνει στο στόμα. Η κρέπα burger με λιωμένο τσένταρ είναι σκέτος πει-

ρασμός. Η banoffee με σος καραμέλας και η pistachio με κρέμα φιστικιού Αιγίνης έχουν ήδη φανατικούς φίλους. Φυσικά μπορείς να φτιάξεις τη δική σου αλμυρή ή γλυκιά εκδοχή με τα υλικά της αρεσκείας σου. Δεν λείπουν βέβαια οι τραγανές βάφλες και τα αφράτα pancakes. Κι αν θέλεις κάτι πιο comfort, υπάρχουν τραγανές κοτομπουκιές που συνοδεύονται με φρεσκοτηγανισμένες πατάτες. Στην κατηγορία πατάτες είναι ανάρπαστες οι επιλογές με γραβιέρα ή τσένταρ και μπέικον. Στην κρεπερί της Βουλής θα βρεις ακόμα και ολόφρεσκους παρασσοσιακούς λουκουμάδες που τηγανίζονται εκείνη τη στιγμή –πραγματικά τίποτα δεν συγκρίνεται με το άρωμα του ζεστού μελιού αργά τη νύχτα.

Ανοιχτά από Τρίτη έως Σάββατο –ως τις 4 το πρωί Παρασκευή και Σάββατο–, η La crêpière στη Βουλής είναι το σημείο που η Αθήνα σβήνει την πείνα της με τον καλύτερο τρόπο. Πάρε την κρέπα σου στο χέρι ή κάθισε σε ένα από τα περιποιημένα πάσο μέσα στη στοά, νιώσε τη φασαρία της πόλης να χαμηλώνει και κλείσε τη βραδιά όπως της αξίζει, με κάτι αληθινά λαχταριστό.

INFO

Βουλής 5,
Σύνταγμα,
2103216522
Μακρυγιάννη 3
Ακρόπολη
210 9237237

f La Crepiere
de l' Acropole
@ lacrepieredelacropole
lacrepieredelacropole

ΤΕΛΕΙΟΝ BAR

Το μπαρ όπως πρέπει να είναι

Το μπαρ το κανονικό, το όπως πρέπει, το καθαρόαιμο, νέα άφιξη στην πόλη, άνοιξε την μπάρα του τον Ιούνιο και επαναπροσδιόρισε την έξοδο για ποτό. Έχει, μάλιστα, και ιστορία.

«Τέλειον» ονομαζόταν ένα διάσημο ζαχαροπλαστέιο από τη δεκαετία του 1920 στην Πατνίσων, το οποίο από το 1970 μετακόμισε στην Ιθάκης. Εδώ που βρισκόμαστε τώρα. Οι άνθρωποι του Τέλειον είχαν έμπνευση. Κράτησαν κάποια από τα παλιά έπιπλα του ζαχαροπλαστείου, έβαλαν τις δικές τους μοντέρνες προσθήκες και πλέον ανοίγοντας την πόρτα για να μπεις –η οποία είναι πόρτα από ασανσέρ–, αντικρίζεις, σε έναν απόλυτα ατμοσφαιρικό χώρο

με vintage στοιχεία, δυο μεγάλες μπάρες που σε προσκαλούν.

Το Τέλειον είναι από αυτά που λέμε listening bars. Έχει δοθεί μεγάλη βαρύτητα στην ποιότητα των συστημάτων ήχου, ενώ οι djs, οι οποίοι εναλλάσσονται καθημερινά, καλύπτουν ένα μεγάλο φάσμα ακουσμάτων, από funk, jazz και blues έως πιο dancing επιλογές, όπως disco, italo disco και world music. Εξίσου μεγάλη σημασία έχει δοθεί, βεβαίως, και στα ποτά. Η κάβα είναι απόλυτα ενημερωμένη, οι bartenders θα σας ετοιμάσουν κάποια πολύ ιδιαίτερα signature cocktails, αλλά και όποιο classic επιθυμείτε, ενώ δεν λείπουν οι επιλογές και σε μπίρες.

Το Τέλειον μέχρι και τώρα λειτουργούσε από Τρίτη έως και Σάββατο 19.00 με 02.30, αλλά τα καλά νέα είναι ότι από την προσεχή κιόλας Κυριακή 2 Νοεμβρίου, θα το βρίσκουμε ανοιχτό και τις Κυριακές. Θα το γιορτάσει, μάλιστα, εκείνη την ημέρα με ένα live event με jazz και funk μουσικές που δεν θέλεις να χάσεις. Τέλειο για μια έξοδο πριν ή μετά το θέατρο!

INFO

Ιθάκης 40
Κυψέλη
@telion.
athens

THE ROYAL ROOF ATHENS

Μία ολοκληρωμένη εμπειρία με θέα Ακρόπολη

Στην καρδιά της πιο ζωντανής γειτονιάς της Αθήνας, εκεί όπου οι ρυθμοί της πόλης συναντούν τη μαγεία της Ακρόπολης, το The Royal Roof Athens αναδεικνύεται σε έναν από τους πιο εκλεπτυσμένους προορισμούς για φαγητό, ποτό και εκδηλώσεις.

Από νωρίς το απόγευμα, το εστιατόριο ανοίγει τις πόρτες του –καθημερινά από τις 17.00– προσκαλώντας τους επισκέπτες σε μια ατμόσφαιρα που ισορροπεί

ανάμεσα στην κομψότητα και τη φιλικότητα. Το μενού, επιμελημένο με γνώμονα την εποχικότητα και τις άριστες πρώτες ύλες, ανανεώνεται με δημιουργικές προτάσεις, που ικανοποιούν ακόμη και τους πιο απαιτητικούς ουρανίσκους.

Όσο ο ήλιος δύει, το The Royal Roof Athens μεταμορφώνεται σε ένα από τα πιο ατμοσφαιρικά spots της πόλης. Signature cocktails, προσεγμένα serves και chill ρυθμοί δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα για ένα χαλαρό ποτό με θέα τη φωτισμένη Αθήνα, πριν ή μετά το θέατρο.

Παράλληλα, ο χώρος αποτελεί ιδανική επιλογή για εκδηλώσεις, επαγγελματικές ή προσωπικές. Με δυνατότητα φιλοξενίας τουλάχιστον 100 ατόμων, η ομάδα του The Royal Roof αναλαμβάνει τον σχεδιασμό και την οργάνωση κάθε event με επαγγελματισμό και αισθητική, δίνοντας έμφραση σε κάθε λεπτομέρεια –από το μενού έως τη διακόσμηση και τη μουσική επιμέλεια.

INFO

Αγίας Ειρήνης
43
Αθήνα
2103210014
@theroyalroof

Barthelona

Η Βαρκελώνη προσγειώθηκε
στην Πραξιτέλους

Στο **Barthelona** δεν πας απλώς για να φας και να πιεις – αυτό θα το κάνεις σίγουρα! Πας για να ζήσεις κάτι. Μπαίνοντας στο στενό της Πραξιτέλους, εκεί που τα φώτα των θεάτρων της Καρύτση αρχίζουν να σβήνουν, λάμπει η επιγραφή του με τα χαρακτηριστικά γράμματα και τα κόκκινα-κίτρινα τραπέζια που φωνάζουν «Hola!».

Το **Barthelona** είναι το όνειρο ζωής του Αλέξανδρου Χρυσοβιτσιάνου και των φίλων του, Παναγιώτη Φελώνη και Πασχάλη Τρανού. Μετά από χρόνια πίσω από τις μπάρες της Αθήνας και ένα διάστημα στη Βαρκελώνη, γύρισε με μια επιθυμία: να φτιάξει το δικό του «ταπάδικο», αυθεντικό αλλά και απίστευτα φιλόξενο. Μαζί του ο σεφ Παναγιώτης Φελώνης, που δίνει στα tapas τη μεσογειακή ψυχή. Από νωρίς σερβίρουν καφέ, σάντουιτς και ομελέτες, αλλά το πραγματικό ταξίδι ξεκινά μετά τις 11, με κρασί, tapas και κοκτέιλ. Δοκίμασε «σπετσοφά» με ισπανικό τσορίθο, burguesitos με black Angus και μαγιονέζα τρούφας, ή τον καβουρμά που έχει ήδη φανατικό κοινό. Φυσικά αν δεν ξέρεις τι να διαλέξεις, το combo πλατό με tapas είναι ιδανικό για να μυηθείς στις ισπανικές γεύσεις. Όλα είναι φτιαγμένα με αληθινές πρώτες ύλες, τυριά από μικρό παραγωγό της Κρήτης, αλλαντικά από τον Αβακιάν του Πειραιά, κρασιά από μικρά οινοποιεία της Ελλάδας και της Ισπανίας.

Και φυσικά, τα cocktails του Αλέξανδρου. Φρέσκια σανγκρία σε τρεις εκδοχές –κόκκινη, ροζέ, λευκή–, χειροποίητα σιρόπια, κινηματογραφικές μαργαρίτες. Το vibe; Ελεύθερο, χαρούμενο, με θεματικά dj sets που σε ταξιδεύουν από τα 80s μέχρι το πιο soulful RnB. Κάπως έτσι είναι το **Barthelona**, ένα μέρος που σε κερδίζει χωρίς να το προσπαθεί. Κάθε βράδυ μοιάζει με μικρή γιορτή. Τα ποτήρια τσουγκρίζουν, ο dj αλλάζει ρυθμούς και οι παρέες απλώνονται μέχρι το πεζοδρόμιο.

INFO

Πραξιτέλους 40
Αθήνα
2110085502

Barthelona
 barthelona.athens
 barthelona.athens

DI LIEN

All day athenian bistrot with a POV

Το **all day καφέ bistrot** των Εξαρχείων, καλόγουστο σε όλα του, με φιλόξενους ανθρώπους και με εξαιρετικές προτάσεις για όλες τις ώρες της ημέρας. Το **Di Lien** έχει αυτή τη ζωντάνια που δεν συναντάς συχνά. Χαμόγελα, κόσμος, cool ατμόσφαιρα που σε κάνει να αισθανθείς άνετα από την πρώτη κιόλας φορά που θα το επισκεφθείς. Ανοικτό από νωρίς το πρωί για καλοφτιαγμένο καφέ και χορταστικό brunch (το οποίο σερβίρεται έως τις 17.00), αλλά και πολύ γνωστό στέκι για πολλούς θεα-

τρόφιλους, πριν ή μετά την παράσταση. Η κουζίνα του κινείται στη λογική του comfort food, με το μενού να ικανοποιεί κάθε γούστο. Να σας προτείνουμε οπωσδήποτε τα πιάτα ζυμαρικών, ραβιόλια, παπαρδέλες κ.λπ., που όλα τους είναι χειροποίητα –φτιάχνονται εδώ–, τις πεντανόστιμες πίτσες, αλλά κι ένα πιάτο που έχει αφήσει εποχή: τη φοβερή μοσαρίσια ταλιάτα με γλυκοπατάτες.

Εξίσου ενδιαφέρον είναι και ο κατάλογος των ποτών. Οι bartenders θα σας ετοιμάσουν κάθε αγαπημένο classic κοκτέιλ, οι επιλογές από ελληνικές μικροζυθοποιίες είναι αρκετές, ενώ τα κρασιά, κυρίως από τον ελληνικό αμπελώνα, είναι όλα βιολογικά και κάποια, μάλιστα, αφιιτράριστα. **Di Lien**, λοιπόν, μια ιδανική πρόταση στα Εξάρχεια για να πείτε λιγάκι τα νέα σας πριν από το θέατρο, αλλά και για να σχολιάσετε το έργο αμέσως μετά. Πολύ σύντομα θα μας παρουσιάσει και τον νέο εσωτερικό του χώρο! Ανοικτό καθημερινά από τις 08.00 έως τις 01.00, και Παρασκευές και Σάββατα έως τις 02.00. Να πάτε!

INFO

Στουρνάρη 43
Εξάρχεια
2103803968

dilienathens
 dilienathens

ATHENS STREET HUB

Το πιο ζωντανό street food spot της Αθήνας εξελίσσεται

Το Athens Street Hub στον Κεραμεικό έχει ήδη καθιερωθεί ως ένα από τα πιο ιδιαίτερα food projects της πόλης. Ένας χώρος «χτισμένος» με containers, εμπνευσμένος από τα box parks του εξωτερικού, που συνδυάζει αστική αισθητική, προσεγμένο street food και ωραίο music energy. Ιδανικό για μια έξοδο που τα έχει όλα, πριν ή μετά το θέατρο, καθώς προσφέρει επιλογές που ικανοποιούν κάθε διάθεση και στιγμή. Πίσω από την ιδέα βρίσκεται μια ομάδα που γνωρίζει καλά πώς να δημιουργεί εμπειρίες, κι όχι απλώς έναν ακόμη χώρο street food. Και φέτος το Street Hub κάνει ένα βήμα παραπέρα.

Το ανανεωμένο μενού φέρνει νέες γεύσεις με βάση την εποχικότητα των υλικών, προτείνοντας πιάτα που αλλάζουν ανάλογα με τις πρώτες ύλες. Το κάθε concept-container στο Hub βάζει τη δική του υπογραφή και αναπτύσσεται. Στο bar, η ομάδα των bartenders υπογράφει νέα, μοναδικά cocktails με ευρηματικούς συνδυασμούς, που ξεφεύγουν από τα συνηθισμένα. Αν είσαι cocktail lover, το Athens Street Hub θα γίνει το επόμενο στέκι σου. Καθώς ο καιρός αλλάζει, η ομάδα του Street Hub φροντίζει να διαμορφώσει τον χώρο ανάλογα, με σόμπες αλλά και κουβέρτες, ώστε το Hub να παραμένει πάντα ζεστό και φιλόξενο. Στόχος είναι το αγαπημένο σου street food σημείο να μην είναι μόνο καλοκαιρινός προορισμός, αλλά μια σταθερή συνήθεια όλο τον χρόνο.

Το Athens Street Hub παραμένει ένα ζωντανό σημείο συνάντησης για όσους αγαπούν το urban vibe και το καλό φαγητό. Δεν είναι τυχαίο ότι έχει εξελιχθεί σε σημείο αναφοράς για τους foodies του κέντρου και όχι μόνο.

INFO

Κεραμεικού 111
Κεραμεικός
f athens.streethub
i athens.streethub

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
BEFORE AND AFTER THEATER

LA CAVE

Εκλεκτές γεύσεις και κρασιά για το ιδανικό after theatre

Το La Cave στον Κεραμεικό έχει εξελιχθεί σε σημείο αναφοράς για όσους αναζητούν μια ολοκληρωμένη εμπειρία πριν ή μετά το θέατρο. Ο χώρος συνδυάζει τη χαλαρή ατμόσφαιρα με την προσεγμένη γευστική πρόταση, προσφέροντας platters με τυριά, αλλαντικά ή vegetarian επιλογές, πάντα με συνοδεία ενός επιλεγμένου ποτηριού κρασί. Η πρόσφατη ανανέωση του μενού εστιάζει ακόμη περισσότερο στη φιλοσοφία

του sharing, ενισχύοντας το κοινωνικό στοιχείο που χαρακτηρίζει το La Cave. Από τις νέες προτάσεις ξεχωρίζει το beef carpaccio με ζύσμα λεμονιού, το οποίο συνδυάζεται ιδανικά με ένα ποτήρι Coteaux du Giennois, ένα Sauvignon blanc που ξεχωρίζει για τη φρεσκάδα και την κομψότητά του. Πέρα όμως από τη γευστική εμπειρία στον χώρο, το La Cave κάνει το επόμενο βήμα με το νέο του e-shop, lacaveonline.com. Μέσα από την πλατφόρμα, οι επισκέπτες μπορούν να μεταφέρουν την εμπειρία στο σπίτι, επιλέγοντας γαλλικά κρασιά και artisanal τυριά, που φτάνουν απευθείας στην πόρτα τους. Μια πρόταση που απευθύνεται σε θεατρόφιλους αλλά και σε όλους όσους θέλουν να δημιουργήσουν την ίδια ατμόσφαιρα και στο προσωπικό τους περιβάλλον. Με αυτόν τον τρόπο το La Cave δεν περιορίζεται πλέον σε ένα σταθερό στέκι του Κεραμεικού, αλλά εξελίσσεται σε μια ολόκληρη εμπειρία που συνοδεύει τον επισκέπτη από τη σκηνή του θεάτρου μέχρι το σαλόνι του σπιτιού του.

INFO

Κεραμεικού 111
Κεραμεικός
6970292444
i lacave.athens

ΕΤ VOILÀ!

Ένα αυθεντικό
γαλλικό bistro στο
κέντρο της Αθήνας

Το Et Voilà!, το μικρό γαλλικό bistro στο κέντρο της πόλης, μας συστήθηκε τον Ιανουάριο του 2025. Με ατμόσφαιρα που σε ταξιδεύει στη Γαλλία και φιλοσοφία βασισμένη στη γαλλική κουζίνα, προσκαλεί το κοινό να απολαύσει καλό καφέ, εκλεκτό κρασί και αυθεντικές γεύσεις σε προσιτές τιμές. Η ομάδα του Et Voilà! επενδύει στην απλότητα και την ποιότητα. Τα υλικά είναι προσεκτικά διαλεγμένα, με έμφαση στην πρώτη ύλη και την αυθεντικότητα των συνταγών. Το μενού είναι καθαρά γαλλικό: γαλλικές σούπες, salomon meunière, chicken medallions, γαλλικό μπέργκερ, σαλάτα compositée και φυσικά croquet madame. Επιπλέον, προσφέρει πλούσιο πλατό αλλαντικών και τυριών, που συνοδεύεται ιδανικά με μια προσεκτικά επιλεγμένη λίστα κρασιών. Σε κεντρικό σημείο, λίγα βήματα από τα σημαντικότερα θέατρα της πόλης, το Et Voilà! αποτελεί ιδανική στάση για πριν ή μετά τη θεατρική παράσταση.

INFO

Ιπποκράτους 7
Αθήνα
2103603239
f Et Voila
et_voila_bistrot_francais

ΤΟ ΑΥΓΟ ΤΟΥ ΚΟΚΚΟΡΑ

Παραδοσιακές
ελληνικές γεύσεις

Από τα πλέον ιστορικά εστιατόρια της πόλης, με παρουσία στην αθηναϊκή γαστρονομική σκηνή από το 1982. Το Αυγό του Κόκκορα από το 2009 βρίσκεται πλέον στο Μεταξουργείο, σε ένα εντυπωσιακό νεοκλασικό του 1930 στην πλατεία Αυδή, διαθέτοντας και μια πολύ όμορφη αυλή. Ανοιχτό καθημερινά από τις 12 το μεσημέρι, με κουζίνα που τιμάει τις αυθεντικές ελληνικές γεύσεις και πιάτα μαγειρεμένα με μεράκι, αγαπημένο στέκι για φιλικά και οικογενειακά τραπέζια, αλλά και σημείο συνάντησης ανθρώπων της πολιτικής και καλλιτεχνικής ζωής. Οποσδήποτε να δοκιμάσετε τον κόκκορα με μακαρούνες, τον φοβερό μουςακά, να ρωτήσετε και για τα ολοκληρωμένα μενού για τις παρέες που θέλουν να τα δοκιμάσουν όλα!

INFO

Μυλλέρου 25 &
Λεωνίδου
Μεταξουργείο
2177050103
f Το Αυγό Του Κόκκορα Μεταξουργείο
toavgotoukokkora

KIKI DE GRÈCE

Το κρασί φλερτάρει
με τη γεύση

Το Kiki de Grèce, στην αγαπημένη Ηνίτου, είναι ένα κοκετίστικο wine bistro, με γαλλικό αέρα και ελληνική φιλοσοφία, που μοιάζει να έχει βγει κατευθείαν από σκηνικό παριζιάνικης ταινίας, αλλά με τη ζεστασιά μιας αθηναϊκής αγκαλιάς. Το κρασί είναι πρωταγωνιστής και μάλιστα σε πολλές... ετικέτες. Η εντυπωσιακή λίστα κρασιών, διαθέσιμων και σε ποτήρι, απευθύνεται τόσο στους μυημένους wine lovers όσο και στους απλούς tasters. Best seller πιάτα είναι το κριθαρότο με σαλάμι Λευκάδος και γαρίδες, αλλά και το φρέσκο ραβιόλι με κατσικίσιο τυρί, σπαράγγια και σάλτσα τρούφας. Και φυσικά, ένα πλατό τυριών και αλλαντικών, τόσο πλούσιο και γευστικό. Το Kiki de Grèce είναι ο τέλειος προορισμός πριν ή μετά το θέατρο, για εκείνους που θέλουν να συνεχίσουν τη βραδιά σε έναν χώρο που σε προσκαλεί να χαλαρώσεις και να αφήσεις το κρασί να πει την τελευταία λέξη.

INFO

Ηνίτου 4, Σύνταγμα, 2103211279
www.kikidegrece.gr
f kikidegrece
kikidegrece

LIVELOULA STREET BAR

Νέο spot για απολαυστικά cocktails

Λίγα μόλις βήματα από το Σύνταγμα, εκεί όπου η Ερμού χτυπά στο πιο ζωντανό της σημείο, έχει κάνει την εμφάνισή του ένα spot που ξεχωρίζει για τη φρεσκάδα του. Η Liveloula Street Bar, που άνοιξε τον Μάρτιο, είναι η νέα all-day πρόταση της πόλης για όσους αγαπούν τα ποιοτικά cocktails, τις φρέσκες πρώτες ύλες και τη χαλαρή, street αισθητική. Από το πρωί, η Liveloula ξυπνά την πόλη με καφέ, φρουτοσαλάτες και χυμούς, ιδανικούς για ένα δυναμωτικό ξεκίνημα. Όταν η ώρα περάσει, η Liveloula μεταμορφώνεται σε ένα cocktail-παράδεισο. Η μπάρα της σερβίρει signature cocktails με άποψη, δημιουργημένα από εξαιρετικά υλικά, φρέσκα φρούτα και ευφάνταστες γαρνιτούρες – από μύρτιλα και μούρα μέχρι βρώσιμα λουλούδια, που δίνουν μια παιχνιδιάρικη, σχεδόν καλλιτεχνική πινελιά στο ποτήρι.

INFO

Φωκίωνος 8
Αθήνα
2103238272
liveloula_streetbar

ΑΦΟΥΣΗΣ

Το καλό φαγητό και η διασκέδαση
βρίσκουν το νόημά τους

Στη θέση της ιστορικής ταβέρνας Λεύκα, που λειτούργησε αδιάλειπτα από το 1927 μέχρι το 2023 στα Εξάρχεια, θα βρείτε πλέον τον Αφούση, το νέο ρακάδικο-μεζεδοπωλείο που έρχεται να συνεχίσει την οικογενειακή παράδοση, με σεβασμό στην ιστορία του χώρου αλλά και στις γεύσεις.

Η κουζίνα του Αφούση βασίζεται στα μαγειρευτά πιάτα και στις άριστης ποιότητας πρώτες ύλες. Όλα φτιάχνονται καθημερινά με φρέσκα υλικά, χωρίς εκπτώσεις και χωρίς βιασύνη. Οι γεύσεις είναι αυθεντικές, οι τιμές προσιτές και η

φιλοσοφία του μαγαζιού επικεντρώνεται στο καλό φαγητό για όλους, σε ένα περιβάλλον που θυμίζει «σπίτι». Στο τραπέζι έρχονται πιάτα που μιλούν από μόνα τους: χειροποίητα κεφτεδάκια, ντολμαδάκια, το αριστουργηματικό χιουνκιάρ μπεγιεντί, αφράτοι κολοκυθοκεφτεδες, καλοψημένο συκώτι, πατάτες τηγανιτές που δικαιώνουν τη φήμη τους και βελουδίνη φάβα με τριμμένη φρέσκια ντομάτα, ελαιόλαδο και κάρπαρη. Τα ζουμερά μπιφτέκια και η πλούσια γκάμα μαγειρευτών φέρουν την υπογραφή μιας έμπειρης μαγείρισσας, που ξέρει τι θα πει καλό φαγητό. Για το τέλος, φυσικά, η σφρακιανή πίτα με μέλι, λεπτή, τραγανή και απολαυστική. Οι live βραδιές με έντεχνα και παραδοσιακά τραγούδια δίνουν στον χώρο τον παρεϊστικό χαρακτήρα που τον ξεχωρίζει. Παρέες γελούν, τραγουδούν και μοιράζονται το φαγητό, κι έτσι ο Αφούσης αναδεικνύεται σε ένα σταθερό στέκι για όσους εκτιμούν το καλό φαγητό, τις προσιτές τιμές και το ζεστό περιβάλλον. Χάρη στην τοποθεσία του στα Εξάρχεια, αποτελεί και ιδανική επιλογή για φαγητό πριν ή μετά το θέατρο, συνδυάζοντας γεύση, ατμόσφαιρα και χαλαρή διασκέδαση στο κέντρο της πόλης.

INFO

Μαυρομικάλη
121
Εξάρχεια
2130283201
@afousis_rakadiko

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Η ελληνική σπριτζερία

Βγαίνεις από το Rex, λίγο μουδιασμένος ακόμα από το φως της σκηνής, και πριν προλάβεις να αποφασίσεις πού θα πας, στρίβεις στη στοά Σανταρόζα. Εκεί σε περιμένει ο Συκοφάντης, ένα μοντέρνο ελληνικό καφενείο, μια ελληνική σπριτζερία, που έχει βρει τη χρυσή τομή ανάμεσα στο ιταλικό aperitivo και τον μεσογειακό μεζέ. Κάθεσαι στα τραπέζια της στοάς, που τον χειμώνα γίνονται το πιο ζεστό καταφύγιο της πόλης. Από μέσα προβάλλονται cartoons με προτζέκτορα, η μουσική φλερτάρει με swing και ρεμπέτικα κι εσύ χαλαρώνεις με ένα Spritz φτιαγμένο

με ελληνικά αποστάγματα – κίτρο Νάξου, μαστίχα, ρακί ή τεντούρα. Το κρασί προέρχεται από τον ελληνικό αμπελώνα και η αίσθηση είναι σαν να ταξιδεύεις χωρίς να φύγεις από το κέντρο.

Για να τιμηήσεις, ο βραβευμένος σεφ Δημήτρης Αϊβαλιώτης έχει φτιάξει ένα μενού για τη μέση, με έμφαση στις γεύσεις της Μεσογείου και ιδιαίτερα της Κρήτης, με εκλεκτές πρώτες ύλες μικρών παραγωγών. Δοκίμασε τα αρνίσια τραχανά – μια ελληνική εκδοχή του ιταλικού κλασικού μεζέ – ή τις κροκέτες κόκορα που συνοδεύουν ιδανικά το ποτό σου. Αν έχεις όρεξη για κάτι πιο κουκουλιάρικο, το χοιρινό στη γάστρα, που ψήνεται για δώδεκα ώρες, θα σε κερδίσει αμέσως. Σύντομα θα ξεκινήσουν και live: swing, ρεμπέτικα, ελληνικό rock 'n' roll – η συνέχεια μιας βραδιάς που δεν θέλεις να τελειώσει. Ακολούθησέ τους στα social για να μην τα χάσεις.

Και το όνομα; Συκοφάντης, γιατί βρίσκεται στα παλιά δικαστήρια, στην πλατεία Δικαιοσύνης. Εκεί όπου κάποτε κρίνονταν υποθέσεις, τώρα απολαμβάνεις απλόχερα γεύση και χαρούμενα vibes.

INFO

Σανταρόζα 3
Αθήνα
2103257974
f Sykofantis
@ Sykofantis

66ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης

Ας κρατήσουν οι ταινίες!

Για δέκα μέρες –μέχρι τις 9 Νοεμβρίου– η Θεσσαλονίκη θα βρεθεί στο επίκεντρο της δημοσιότητας χάρη στο 66ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Σπουδαίες ταινίες, ειδικά events και χορταστικά masterclasses αλληλοσυμπληρώνονται ιδανικά. Ιδού τα highlights της φετινής διοργάνωσης.

«Ευχαρίστηση»

Ο Χρυσός Λέοντας του Τζάρμους

Ο κινηματογραφικός χορός του 66ου φεστιβάλ ξεκινά σήμερα στο Ολύμπιον με το βραβευμένο στη Βενετία (Χρυσός Λέοντας) μελαγχολικό φιλμ του **Τζιμ Τζάρμους** «*Father Mother Sister Brother*», που περιστρέφεται γύρω από τις σχέσεις ενηλίκων - παιδιών με τους συναισθηματικά αποστασιοποιημένους γονείς τους, αλλά και μια ευχάριστη συγκυριακή συνθήκη. Η καθιερωμένη επτσίως «*Μέρα του Σινεμά*» με το μειωμένο εισιτήριο φέτος συμπίπτει με την έναρξη του φεστιβάλ (30 Οκτωβρίου) και οι διοργανωτές αποφάσισαν οι προβολές της πρώτης μέρας να τιμολογηθούν με το χαρακτηριστικό «2ευρο» που ισχύει για τις περισσότερες κινηματογραφικές αίθουσες της χώρας. Την Τελετή Έναρξης θα τιμήσει με την παρουσία της ηθοποιός και μοντέλο **Ίντια Μουρ**, που συμμετέχει στο καστ της ταινίας. Τις επόμενες μέρες στη Θεσσαλονίκη θα βρεθούν ακόμη ο παραγωγός του «*Father Mother Sister Brother*», **Ατίλα Σαλίχ Γιουτζέρ**, αλλά και ο διάσημος διευθυντής φωτογραφίας **Φρέντρικ Ελμς**, σταθερός συνεργάτης τόσο του Τζιμ Τζάρμους όσο και παλαιότερα του Ντέιβιντ Λιντς, καθώς και η ενδυματολόγος Κάθριν Τζορτζ, που θα δώσουν δύο masterclasses.

Αγαπημένοι ηθοποιοί του κλασικού ελληνικού σινεμά

Προβλέπεται να είναι μία από τις πιο έντονα φορτισμένες αλλά και λαμπερές εκδηλώσεις της 66ης διοργάνωσης αυτή που θα λάβει χώρα τη Δευτέρα 3 Νοεμβρίου στην αίθουσα Παύλος Ζάννας. Εκείνο το βράδυ το φεστιβάλ, σε συνεργασία με τη Finos Film, τιμούν 36 ζώντες και εμβληματικούς ηθοποιούς που έπαιξαν σε αγαπημένες ταινίες του κλασικού ελληνικού σινεμά των 60s. Το παρόν στην εκδήλωση θα δώσουν οι **Μπέτυ Αρβανίτη** (που κάνει δυναμική επανεμφάνιση στο σινεμά, καθώς συμμετέχει στη «Σπασμένη φλέβα» του Πάννη Οικονομίδη, που βγαίνει στις 27 Νοεμβρίου στις αίθουσες), **Βασίλης Καϊλας**, **Δημήτρης Καλλιβωκάς**, **Γιώργος Κωνσταντίνου**, **Χλόη Λιδάσκου**, **Μπέτυ Λιβανού**, **Σωτήρης Τζεβελέκος**, **Αιμιλία Υψηλάντη** και **Άννα Φόνσου**, ενώ τη βραδιά θα παρουσιάσουν ο ηθοποιός και πρόεδρος του φεστιβάλ Άκης Σακελλαρίου και ο ηθοποιός Ιεροκλής Μιχαηλίδης.

Γαλλική φινέτσα

Το τιμώμενο πρόσωπο της φετινής διοργάνωσης είναι μια από τις σπουδαίες κυρίες του γαλλικού κινηματογράφου και από τις πιο πολυβραβευμένες σταρ του παγκόσμιου σινεμά και θεάτρου. Η **Ιζαμπέλ Ινέρ**, θα βρεθεί για τέσσερις ημέρες στη Θεσσαλονίκη, στη διάρκεια των οποίων θα παρευρεθεί σε μια σειρά εκδηλώσεων, προβολών και συζητήσεων, ενώ την Τρίτη 4 Νοεμβρίου θα δώσει masterclass, ανοιχτό για το κοινό, με τίτλο «*Από τη σκηνή στην οθόνη*» και θέμα τις διαφορές στην ερμηνευτική προσέγγιση ανάμεσα στο σινεμά και στο θέατρο, το οποίο θα συντονίζει η συγγραφέας **Έρση Σωτηροπούλου**. Παράλληλα, η Ινέρ θα προλογίσει αρκετές από τις ταινίες του αφιερώματος, ενώ θα παρουσιάσει την κωμωδία «*Coracabana*» (2010) του **Μαρκ Φιτουσί**, μαζί με την κόρη της Λολίτα Σαμά, με την οποία συμπρωταγωνιστεί

στην ταινία. Το Φεστιβάλ θα προβάλει 15 ταινίες της Ινέρ, εκ των οποίων ξεχωρίζουν οι διάσημες «*Εκείνη*», «*8 γυναίκες*», «*Η δασκάλα του πιάνου*» αλλά ξεχωριστής σημασίας είναι η «*Τελετή*» του Σαμπρόλ και η «*Πύλη της Δύσης*» του Τσιμίνιο. Το αγγλόφωνο ντεμπούτο της Ινέρ ήταν ένα μεγαλεπήβολο γουέστερν επικών διαστάσεων, που εισέπραξε αποκαρδιωτικές κριτικές και κατέληξε σε παταγώδη εισπρακτική αποτυχία, οδηγώντας τη United Artists σε χρεοκοπία, αν και σήμερα θεωρείται αριστούργημα.

Η ώρα του Γιώργου Τσεμπερόπουλου

Από τους πλέον σημαντικούς Έλληνες σκηνοθέτες είναι ο Γιώργος Τσεμπερόπουλος. Ύστερα από την καλλιτεχνική και εμπορική επιτυχία του «*Υπάρχω*», που είδαν περισσότεροι από 850.000 θεατές, το όνομα του δημιουργού των «*Άντε γεια*», «*Ξαφνικός έρωτας*» (ίσως η κορυφαία αισθηματική ταινία του ελληνικού κινηματογράφου των 80s) ξαναβρέθηκε στην επικαιρότητα. Ο **τιμητικός Χρυσός Αλέξανδρος** θα απονεμηθεί στον Γιώργο Τσεμπερόπουλο, ο οποίος θα δώσει και masterclass, ενώ θα προβληθούν όλες οι ταινίες του –θα δούμε και τις μικρού μήκους που είχε γυρίσει στην Αμερική– καθώς και το «*Μάυρο + Ασπρο*» των Θανάση Ρεντζή και Νίκου Ζερβού, όπου για μία και μοναδική φορά είχε τον πρωταγωνιστικό ρόλο.

Και ο Χρυσός Αλέξανδρος ηγαιώνει στην ταινία...

Τρεις ελληνικές ταινίες (από τις συνολικά 32 μεγάλου και 30 μικρού μήκους που συμμετέχουν στη διοργάνωση) είναι υποψήφιες για τον βαρύτιμο Χρυσό Αλέξανδρο του διεθνούς διαγωνιστικού τμήματος, το οποίο περιλαμβάνει συνολικά 12 ταινίες. Η «*Αρκουδότρυπα*» των **Χρυσιάννα Παπαδάκη** και **Στέργιου Ντινόπουλου**, η «*Gorgonaa*» της **Εύης Καλογηροπούλου** και το «*Μπιτσκόμπερ*» του **Αριστοτέλη Μαραγκού** είναι οι τρεις ελληνικές δημιουργίες που θα συναγωνιστούν φιλμ σαν το «*Αλλόκοτο ποτάμι*» του **Τσάουμπε Κλάρετ Μουσάρτ**, ένα coming-of-age δράμα ισπανογερμανικής παραγωγής, το «*Φως που δεν σβήνει*» ντεμπούτο του Φινλανδού **Λάουρι-Μάτι Παρπέι**, που ήταν «μία από τις πιο ενδιαφέρουσες ταινίες των φετινών Καννών» σύμφωνα με τον «*Guardian*» ή της «*Ευχαρίστησης*» της **Άλεξ Μπουρουνόβα**, ένα ψυχολογικό θρίλερ με φόντο τις διακοπές δυο νεαρών Βρετανών στην Αντίπαρο κ.ά. Το γυρισμένο στη Μυτιλήνη φιλμ του Μαραγκού αφηγείται μια ιστορία βασισμένη στη ζωή και το έργο του Νίκου Καββαδία, η «*Αρκουδότρυπα*» περιγράφει τη σχέση δύο κουίρ γυναικών σε ένα βαλκανικό βουνό, ενώ η ταινία της Καλογηροπούλου υπογραμμίζει τη γυναικεία δύναμη απέναντι στην πατριαρχία και τη θεσμοθετημένη βία.

Οι μεγάλες επιστροφές

Το ελληνικό σινεμά μοιάζει να έχει την τιμητική του φέτος στη Θεσσαλονίκη. Αρκετές είναι οι επιστροφές σκηνοθετών οι οποίοι στο παρελθόν έχουν σημαδέψει με κάποια ταινία τους το φεστιβάλ. Ο **Πέτρος Σεβαστίκογλου** («*Ανεμος στην πόλη*») επιστρέφει στη Θεσσαλονίκη τρία χρόνια

μετά τη «*Βοή του κόσμου*», με το νέο του φιλμ «*Κραυγές*», που καταπιάνεται με την ιστορία τριών γυναικών που ζουν σ' ένα εχθρικό περιβάλλον. Ο **Βασίλης Μαζωμένος**, ακόμη ένας παλιός γνώριμος του φεστιβάλ, υπογράφει τη νέα του ταινία, που έχει τίτλο «*Απειρη γη*» και περιγράφει μια τραγωδία σε χωριό της Ηπείρου. Η «*Μάχη*» του **Ηλία Γιαννακάκη**, δημιουργού του «*Αλεμάγια*», που είχε αποκτήσει αρκετούς θαυμαστές στο φεστιβάλ του 2004, είναι μια δυνατή οικογενειακή ιστορία με πρωταγωνιστές τους Μπέττυ Βακαλίδου, Έλενα Τοπαλίδου και Μανώλη Μαυροματάκη και αναμένεται να προκαλέσει αρκετές συζητήσεις. Ο «Μικρός ανθρωποφάγος» του **Γιάννη Φάγκρα** είναι μια ακόμη ιδιότυπη θαλασσινή περιπέτεια του σκηνοθέτη –τα γυρίσματα μεταξύ άλλων και στους Φούρνους Ικαρίας– ύστερα από το «*Forget me not*», που διαδραματιζόταν στην Αλάσκα και αποτελεί την εκ νέου συνεργασία του με την ηθοποιό Εκάβη Ντούμα 25 χρόνια μετά από το εμβληματικό «*Πες στη Μορφίνη ακόμα την ψάχνω*». Επίσης στο φεστιβάλ θα παιχτούν το νέο φιλμ του **Αλέξανδρου Βούλγαρη** «*Βγαίνουν μέσα απ' τη Μάργκο*» με πρωταγωνιστές τους Σοφία Κόκκαλη, Εύη Σαουλίδου και Έκτορα Λυγίζο, οι «*Δεξιώσεις*» του **Φίλιππου Τσίτου**, που συνεργάζεται ξανά με τον Αντώνη Καφετζόπουλο (υποδύεται έναν κομπιναδόρο) μετά την «*Ακαδημία Πλάτωνος*», το «*Madonnas*» των **The Callas** (Λάκης και Άρης Ιωνάς) με ηρωίδες δύο κοπέλες που ζουν μια παλαβή περιπέτεια όταν κληρονομούν ένα vintage τροχόσπιτο και αποφασίζουν να το κάνουν οίκο ανοχής για γυναίκες κ.ά.

Αφιέρωμα στο δίδυμο Ελέν Κατέ – Μπρουνό Φορζανί

Ένα από τα πιο ξεχωριστά σκηνοθετικά δίδυμα της Ευρώπης, την Ελέν Κατέ και τον Μπρουνό Φορζανί, θα δούμε στη Θεσσαλονίκη. Οι θεατές θα γνωρίσουν το σύνολο της φιλμογραφίας τους, από τις πρώτες πειραματικές μικρού μήκους στις Βρυξέλλες των 90s μέχρι την πιο πρόσφατη μεγάλου μήκους ταινία τους. Η κοινή τους αγάπη για τα ιταλικά giallo, τα pulp μυθιστορήματα και το ευρωπαϊκό σινεμά των 60s επηρέασε την κοινή καλλιτεχνική τους γλώσσα. Στην πολύχρονη διαιδρομή τους έχουν γυρίσει πολλές ταινίες μικρού μήκους, ενώ οι δύο πρώτες μεγάλου μήκους που σκηνοθέτησαν, το «*Αμέρ*» (2009) και το «*Παράξενο χρώμα που έχουν τα δάκρυα του κορμιού σου*» (2013), αποτελούν ένα δίπτυχο γύρω από την επιθυμία.

Στη σκιά της «Ηλέκτρας»

Ειδική προβολή από το φεστιβάλ μιας πρωτότυπης κινηματογραφικής εργασίας που αντλεί έμπνευση από την «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή κι έχει τίτλο «Ηλέκτρα7». Τη σκηνοθεσία της σπονδυλωτής ταινίας, που είναι μια συμπαραγωγή του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου με την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου, υπογράφουν οι **Αλέξανδρος Βούλγαρης**, **Σοφία Εξάρχου**, **Νερίταν Ζιντζίρια**, **Χριστίνα Ιωακειμίδη**, **Μπάμπης Μακρίδης**, **Αργύρης Παπαδημητρόπουλος** και **Ελίνα Ψύκου**.

Info 66ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (30/10- 9/11)

critic's CHOICE

Nouvelle Vague ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ρίτσαρντ Λινκλέιτερ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γκιγιόμ Μαρμπέκ, Ζόι Ντόιτς, Ομπρί Ντιλέν, Αντριέν Ρουγιάρ, Αντουάν Μπεσόν

JUST THE FACTS

Nouvelle Vague ***
Ο αντι-κινηματογράφος του Ζαν Λικ Γκοντάρ

Η επέτειος **
Έρχονται δύσκολα χρόνια

Στο νησί του Άμρουμ ***
Φατίχ Ακίν απ' τα παλιά

Σκοτώστε τον τζόκεϊ **1/2
Όλα για τη νίκη

Μετανιώνοντας για σένα - Αξεπέραστες απώλειες

Επιχείρηση Καμπούλ - Ο πόλεμος των 13 ημερών

Ο φίλος μου ο Τάφιτι - Παιδικές φιλίες

Το 1959 οι περισσότεροι από τους κριτικούς κινηματογράφου των Cahiers du cinéma έχουν περάσει ήδη πίσω από την κάμερα, σκηνοθετώντας μερικά από τα πιο μοντέρνα φιλμ του νέου γαλλικού κινηματογράφου, χάρη στην ανατρεπτική τους διάθεση αλλά και με τις ευλογίες –με την αλλαγή του νόμου περί κινηματογράφου, που έχει προηγηθεί μερικά χρόνια νωρίτερα– της γαλλικής κυβέρνησης. Κι ενώ ο Φρανσουά Τριφό καταπλήσσει τις Κάννες με τα «400 χτυπήματα», ο φίλος και συνάδελφός του Ζαν Λικ Γκοντάρ νιώθει αποτυχημένος, καθώς στα 29 του δεν έχει καταφέρει ακόμη να γυρίσει τη δική του ταινία.

Το χρονικό της γέννησης ενός από τα πιο σημαντικά φιλμ στην ιστορία του σινεμά αλλά και το πορτρέτο του αιρετικού δημιουργού του είναι οι κινητάριες δυνάμεις που οδήγησαν τον Ρίτσαρντ Λινκλέιτερ σε τούτη την απλόχερη –αλλά και ωμής ειλικρίνειας– δήλωση αγάπης για τη Νουβέλ Βαγκ. Και καθώς δεν νοείται Νουβέλ Βαγκ χωρίς τον Πάπα της, ο Αμερικανός σκηνοθέτης των «Πριν το ξημέρωμα» και «Μεγαλώνοντας», σωστά εστίασε στην περίπτωση του Ζαν Λικ Γκοντάρ και των γυρισμάτων του σκηνοθετικού ντεμπούτου του «Με κορμένη την ανάσα», του φιλμ δηλαδή που άλλαξε μια για πάντα τη γλώσσα του κινηματογράφου. Αρχικά ο Λινκλέιτερ μάς παρουσιάζει τον μικρόκοσμο των –κολλημένων σε σημείο εμμονής– κριτικών του Cahiers, οι οποίοι στα προκλητικά κείμενα που γράφουν δηλώνουν την πίστη, το όραμα και κυρίως τη διάθεσή τους να αλλάξουν τα πάντα και κυρίως την παραδοσιακή αφήγηση. Ένα καλό ερώτημα όμως είναι αν αυτή η ρήξη με το παρελθόν θα βρει εκτός από το πρόσφορο έδαφος και τον κατάλληλο τρόπο για να συνδεθεί η επαναστατική αύρα με την αλάνθαστη (για εκείνους) αισθητική των μεγάλων στούντιο. Η επιτυχία του Λινκλέιτερ είναι πως αναπαριστά γλαφυρά τα γεγονότα που μετέτρεψαν μια ταινία σε θρύλο, χωρίς να χαρίζεται στους ανθρώπους που το πέτυχαν αυτό. Ο πολύς Ζαν Λικ Γκοντάρ που γνωρίζουμε στο φιλμ μοιάζει με ένα κακομαθημένο πλουσιόπαιδο που κάνει την επανάστασή του εκ του ασφαλούς, υιοθετώντας μια ναρκισσιστική συμπεριφορά, καθώς δεν του καίγεται καρφή για το αν είναι προβλητικός («η ταινία σας είναι σκατά», λέει στην αρχή του φιλμ σε μια επίσημη κινηματογραφική πρεμιέρα) ή αντιπαθής («νομίζει ότι είναι η ιδιοφυΐα των Cahiers», σχολιάζει κάποιος στο ίδιο event). Τα πιο γουστοζικά και απολαυστικά στιγμιότυπα πάντως αφορούν τα επεισοδικά γυρίσματα του «Με κορμένη την ανάσα» όπου ο κολλητός του σκηνοθέτη, Ζαν Πολ Μπελμοντό, και η Αμερικανίδα Τζιν Σίμονς δείχνουν ιώβεια υπομονή στις εκκεντρικές αποφάσεις του Γκοντάρ, που δουλεύει χωρίς να λαμβάνει υπόψη του το σενάριο που έχει γράψει μαζί με τον Τριφό, ενώ σε αρκετά σημεία μοιάζει χαμένος, κάνοντας την πρωταγωνίστρια να σκυλομετανιώνει που συμφώνησε να παίξει στην ταινία!

ΑΚΟΜΗ ▶▶▶ Το «Μετανιώνοντας για σένα» (Regretting You) (-) του Τζος Μπου είναι ένα μελόδραμα που χτίζεται γύρω από μια αναπάντεχη απώλεια, βασισμένο στο ομότιτλο best-seller της Κολίν Χούβερ και με πρωταγωνιστές τους Άλισον Γουίλιαμς, Ντέιβ Φράνκο και Σκοτ Ισγουντ. ▶▶▶ Το «Επιχείρηση Καμπούλ» (13 Jours, 13 Nuits) (-) του Μαρτέν Μπουρμπουλόν είναι ένα πολεμικό θρίλερ βασισμένο σε πραγματικά περιστατικά. ▶▶▶ Το animation «Ο φίλος μου ο Τάφιτι» (Tafiti – Across the Desert) (-) περιγράφει τις περιπέτειες μιας νεαρής σουρικάτας και βασίζεται σε μια σειρά διήγησων παιδικών βιβλίων.

Στο νησί του Άμρουμ (AMRUM) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Φατίχ Ακίν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γιάσπερ Μπίλερμπεκ, Νταϊάν Κρούγκερ, Ματίας Σβαϊγκκέρ, Λόρα Τόνκε

Λίγο πριν από το τέλος του Β΄ ΠΠ, σε ένα γερμανικό νησί φτάνουν εξαθλιωμένοι πρόσφυγες και οι ντόπιοι αρνούνται να τους προσφέρουν φιλοξενία, παρότι αρκετοί απ' αυτούς είναι συμπατριώτες τους. Ο 12χρονος Νάνινγκ προσπαθεί να καταλάβει τις διαφορετικές συμπεριφορές των μεγάλων και κυρίως της μητέρας του, που λατρεύει τον Χίτλερ.

Η ακτινογραφία της γερμανικής κοινωνίας και η ακλόνητη πίστη ενός μεγάλου τμήματος του πληθυσμού στον Χίτλερ είναι το ιδανικό σχήμα για τον Φατίχ Ακίν στη μελέτη του πάνω στη συνενοχή αλλά και τη μετέπειτα διαχείριση του περίφημου «γερμανικού τραύματος». Η σκηνοθεσία υπηρετεί με στιβαρή αφήγηση την υψηλών εντάσεων δραματουργία, που προέρχεται από το γεμάτο απορίες βλέμμα του μικρού ήρωα, που πασχίζει να κάνει το καλό. Όμως, η αφελεία του και η καταστροφική επιρροή της μητέρας του οδηγούν το αγόρι στα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα.

Σκοτώστε τον τζόκεϊ (KILL THE JOCKEY) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Λουίς Ορτέγκα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ναουέλ Πέρεζ Μπισκαγιάρ, Ρομπέρτο Καρνάγκι, Ούρσουλα Κορμπέρο, Ντανιέλ Φανέγο

Ο Μανφρεντίνι είναι ένας διάσημος τζόκεϊ του ιπποδρόμου, που λυγίζει κάτω από το βάρος της συνεχούς επιτυχίας και βρίσκει διέξοδο στις καταχρήσεις και το αλκοόλ.

Εκκεντρικό, με μαύρο χιούμορ και άκρατο σουρεαλισμό –όπου το πρωταγωνιστικό δίδυμο προσφέρει κωμικές σκηνές απείρου κάλλους– το νέο φιλμ του Λουίς Ορτέγκα («Άγγελος») έχει πλάκα αλ-

λά και μια ανεργάσιμη πλοκή που δυσκολεύεται όχι μόνο να την παρακολουθήσεις αλλά και να την πάρεις στα σοβαρά. Πάντως είναι ένα φιλμ με συναρπαστική εικόνα και ρυθμική αφήγηση, που θα εκτιμήσουν κυρίως οι σινεφίλ που αναζητούν διαφορετικές κινηματογραφικές εμπειρίες. Η Ούρσουλα Κορμπέρο του «Casa de papel» σε ακόμη έναν άκρως αισθησιακό ρόλο –υποδύεται την επίσης τζόκεϊ σύντροφο του ήρωα– μάλλον θα δυσκολευτεί να αποβάλει τον ρόλο της μοιραίας αν δεν κάνει διαφορετικές επιλογές.

Η επέτειος (ANNIVERSARY) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γιαν Κομάσα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Κάιν Τσάντλερ, Ντάιαν Λέιν, Ζόι Ντόιτς

Μια καθηγήτρια πανεπιστημίου συναντά τη νέα φιλενάδα του γιου της, η οποία την ενημερώνει ότι ήταν μαθήτριά της πριν από λίγα χρόνια. Κάποια περίεργα περιστατικά, όμως, δείχνουν ότι η «φοιτήτρια» δεν είναι αυτό που δείχνει.

Ένα τραβηγμένο σενάριο, βγαλμένο μέσα από μια πιασάρικη, πολιτικής υφής ιδέα, οδηγεί στο όχι και τόσο πειστικό χρονικό αποσύνθεσης μιας οικογένειας. Ο σκηνοθέτης Γιαν Κομάσα ακολουθεί παρόμοιες έντασης αφήγηση μ' εκείνη που είχε «ντύσει» την ταινία που του χάρισε πριν από 5 χρόνια τη διεθνή φήμη («Corpus Christi»), αλλά τίποτα εδώ δεν δείχνει τη ρεαλιστική ανάλυση των χαρακτήρων καθώς και των μυστικών που κρύβουν. Ένα φιλμ που ξεκινά με δυνατή ατμόσφαιρα και φιλόδοξες προθέσεις, αλλά στη συνέχεια καταλήγει να γίνει μια εξυπνακίστικη φάρσα.

«ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ» (ΣΚΟΤΩΣΤΕ ΤΟΝ ΤΖΟΚΕΪ)

Halloween: Βουτιά στη σκοτεινή πλευρά μας

Η εορταστική ατμόσφαιρα του Halloween –ειδικά όταν βρίσκομαι στην Ελλάδα, που δεν έχει κανενός είδους τέτοια παράδοση– με αφήνει παγερά αδιάφορο. Όμως η σκοτεινή μου πλευρά καρταδοκεί και ψάχνει ευκαιρίες να αναδυθεί στην επιφάνεια.

Η πρώτη μου επαφή με το Halloween ήταν στη δεκαετία του '90. Τέλος Οκτώβρη, Μπρίστολ, ώρα 7 το απόγευμα, πίσσα σκοτάδι, και βγαίνω από το σπίτι να πάω μέχρι το Allday. Έξω από το μαγαζάκι είναι δύο παιδιά –αγόρι και κορίτσι– το πολύ 6 ετών, που κρατούν δύο μικρά καρτσάκια. «Trick or treat?», μου φωνάζουν απειλητικά. Δυο μαμάδες που στέκονται 20 μέτρα πιο πέρα μου εξηγούν τα πάντα: Σχετικά με το Samhain, την παγανιστική γιορτή που σήμαινε το τέλος του καλοκαιριού και την αρχή του χειμώνα, σχετικά με τους Κέλτες, που πίστευαν ότι το συγκεκριμένο βράδυ οι νεκροί πλησιάζουν σε απόσταση αναπνοής τους ζωντανούς, και για τα παιδιά τους, που, αν δεν τους έπαιρνα κάποιο γλυκό, θα φορούσαν τις τρομακτικές μάσκες που είχαν φτιάξει και θα έκαναν τις φωνές τους όσο πιο φρικιαστικές γινόταν. «And, believe me, they can be very scary», κατέληξε γελώντας η μία μαμά. Μπήκα στο Allday και πήρα τα κλασικά μου άφιλτρα Pall Mall –έπαιζα πολύ σκληρά εκείνη την εποχή– και μία συσκευασία με 4 μάφιν, ένα για κάθε παιδί και κάθε μαμά. Ύστερα γύρισα στην υπέροχη ζεστασιά της κουζίνας του Martin.

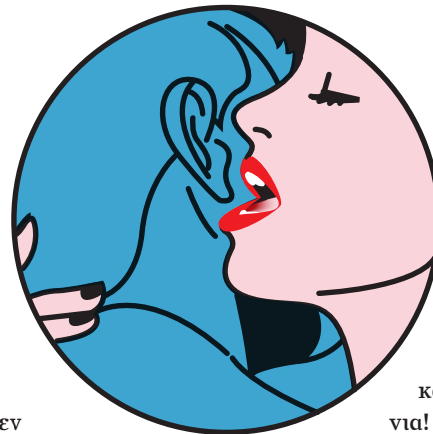
Έτσι όπως η Ελλάδα βρίσκεται μακριά από τη Βρετανία, την Αμερική και τον Καναδά, όπου το Halloween γιορτάζεται μεγαλοπρεπώς, δύσκολα θα το γιόρταζα με κολοκύθες και μαύρα κεριά. Η συγκεκριμένη γιορτή, όμως, κουνίζει τα αντανάκλαστικά μου στα σκοτεινά πράγματα –μουσικές, ταινίες, βιβλία– με τα οποία έχω ασχοληθεί μέσα στα χρόνια. Βρίσκομαι μακριά από την εποχή που περίμενα να κυκλοφορήσει το καινούργιο άλμπουμ των **Darkthrone**, των **Mayhem** ή των **Emperor**. Έχω χάσει επαφή με τα συγκροτήματα του χώρου αυτού, όμως μέρες σαν κι αυτές μπορεί ναβάλω να ακούσω το «Hvis Lyset Tar Oss» των **Burzum**, το «Heart Of The Ages» των **In The Woods**, το «Bergtatt» των **Ulver** ή το «La Masquerade Infernale» των **Arcturus**. Από την gothic εποχή μου διασώζονται οι **Sisters Of Mercy**, οι **Mission**, οι **Bauhaus**

και περισσότερο από όλους, οι **Fields Of The Nephilim**. Τα πρώτα σκοτεινά άλμπουμ των **Cure** και του **Nick Cave** –με ή χωρίς τους **Birthday Party**– δεν έφυγαν ποτέ από την καθημερινότητά μου.

Πέρα από τα εμβληματικά κείμενα του **Λάβκραφτ** και του **Πόε**, σήμερα μου φαίνεται παράξενο το ότι κάποτε είχα αρκετό χρόνο να διαβάζω γοτθική λογοτεχνία. Πρόκειται για λογοτεχνικό είδος που παράγει πολυσέλιδα βιβλία και συνδυάζει στοιχεία ρομαντισμού, τρόμου και μυστηρίου, το είδος που αναπτύχθηκε κυρίως από τα τέλη του 18ου έως τον 19ο αιώνα. Είναι ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα είδη του φανταστικού, με χαρακτηριστικά που επηρέασαν βαθιά τη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο, μόνο που υπάρχει πολύ περισσότερο κείμενο απ' ό,τι θα χρειαζόταν σε βιβλία όπως το «Κάστρο του Οτράντο» του **Οράτιου Ουόλπολ** ή στον «Ιταλό» της **Αν Ράντκλιφ**. Στον κόσμο της γοτθικής λογοτεχνίας με έβαλε η **Εμιλί Μπροντέ** με τα «Ανεμοδαρμένα ύψη», ένα αριστούργημα πέρα από κάθε κατηγοριοποίηση. Από τα ελληνικά βιβλία θα ξεφυλάιζα ξανά το «Κατέβασμα του φεγγαριού» του **Χρυσόστομου Τσαπραίλη** (ΙΚαρος), τις «Αρχαίες μαγείες» του **Άλτζερνον Μπλάκγουντ** (Στοχαστής, μτφρ.-εισαγωγή: **Δημήτρης Λογοθέτης**), τη συλλογή διηγημάτων «Ο άλιωτος» (Ροές, ανθολόγηση-εισαγωγή-επίμετρο: **Γιώργος Θάνος**) και τα διηγήματα της **Αταλάντης Ευριπίδου** «Εκείνοι που δεν έφυγαν» (Πόλις).

Όσον αφορά τον κινηματογράφο, θα παρακολουθούσα μερικές από τις καλές ταινίες της Hammer, εκείνες με πρωταγωνιστές τον **Κρίστοφερ Λι** και τον **Πίτερ Κάσινγκ**, τη «Μάσκα του Φρανκενστάιν» π.χ. ή τον «Βρικόλακα των Καρπαθίων». Επίσης, δεν θα ξεχάσω ποτέ τις ταινίες που αποτελούν την «Τριλογία του Διαμερίσματος» του **Ρομάν Πολάνσκι**, δηλαδή το «Μωρό της Ρόζμαρι» με τη **Μία Φάρου**, την «Αποστροφή» με την **Κατρίν Ντενέβ** και ιδίως τον «Ενοικο» με τον ίδιο τον **Πολάνσκι**, ό,τι πιο τρομακτικό θυμάμαι να έχω δει ποτέ.

Το Halloween είναι μια μακρινή γιορτή, κι ας πλησιάζει όλο και πιο πολύ. Μέχρι να γίνει κομμάτι της αστικής αθηναϊκής ζωής μας, μπορεί να γίνει εξαιρετική αφορμή για να θυμηθούμε σκοτεινές πλευρές μας που πιστεύαμε ότι είχαμε αφήσει πίσω...

1 Μανекέν μου, έχω τρελό κουτσομπολιό στα χέρια μου και δεν ξέρω πως να το διαχειριστώ.

Είπαμε να βρεθούμε με το αμόρε κάπου οι δυο μας, κι επειδή κανένας δεν είχε διαθέσιμο χώρο, κλείσαμε ξενοδοχείο. Φτάνουμε, λοιπόν, στην είσοδο του ξενοδοχείου και πέφτω πάνω στον θείο μου να βγαίνει με μια διμετρη σχεδόν. Τα έχασα! Πρώτον, ντράπηκα λίγο, αλλά μετά είδα και αυτόν να τον έχει λούσει κρύος ιδρώτας. Ήταν τόσο γρήγορο όλο, που από το σοκ δεν μιλήσαμε. Σημειωτέον, ο θείος μου είναι παντρεμένος. Τι κάνω τώρα; Το λέω στη θεία μου ή να κάτσω στ' αυγά μου, μη με πιάσουν κι εμένα στο στόμα τους;

Είναι κάτι στιγμές που η ζωή σου σε ρβίρει κουτσομπολιό τόσο καυτό, που δεν ξέρεις πραγματικά τι να το κάνεις. Από τη μία, κρατάς μια πληροφορία που μοιάζει με βόμβα ικανή να ανατινάξει κυριακάτικα τραπέζια, οικογενειακές γιορτές και τα Χριστούγεννα στο χωριό. Από την άλλη, δεν είσαι εσύ αυτή που άναψε το φτιλ. Εσύ απλώς ήθελες λίγο ρομάντζο με το αμόρε. Τώρα βρίσκεσαι όντως σε δύσκολη θέση, αλλά κρίνε μετά από πολλή σκέψη τι αντέχεις να κάνεις. Ίσως η λύση να μην είναι το κουτσομπολιό ούτε η σιωπή. Μπορεί να είναι και η απόσταση. Ο θείος σου ξέρει ότι τον είδες. Και, πιστέψτε με, αυτό από μόνο του είναι αρκετό για να τον κάνει να ιδρώνει περισσότερο κι από τότε.

2 Έχω να σου πω ότι έχω φτάσει στο αμνήν με τη σχέση μου. Για να καταλάβεις, αυτός είναι τέρμα γυμνασθηριακός κι εγώ από την άλλη καμία σχέση. Δεν προλαβαίνω να μαγειρέψω λόγω δουλειάς και όλο φτιάχνει λαχανικά στον ατμό, νερόβραστα σχεδόν κοτόπουλα, γενικά τρώμε απδιες και κοντεύω να ξεράσω. Επίσης, δεν με αφήνει να παραγγείλω τίποτα απ' έξω! Μου λέει καμένα λάδια στο σπίτι μας δεν μπαίνουν! Έχουμε σχέση έναν χρόνο τώρα και όλο αυτό το διάστημα ένα φυσιολογικό φαί με την άνεση μου,

δεν μπορώ να φάω! Και όταν το κάνω, ακούω γκρίνια! Είμαι στη φάση να τον χωρίσω.

Τον πρώτο καιρό μπορεί να σου φάνηκε χαριτωμένο. Εκείνος με το shaker πρωτεΐνης, εσύ με το κρασάκι σου! Αλλά ας είμαστε ειλικρινείς, όταν αρχίζει κάποιος να σου απαγορεύει το φαγητό που αγαπάς, δεν περιορίζει απλώς το μενού σου, περιορίζει κι εσένα. Και δεν υπάρχει τίποτα πιο ανθυγιεινό από το να νιώθεις ενοχές για μια μπουκιά που σε κάνει χαρούμενη. Αν αυτός δεν αντέχει να βλέπει μια πίτσα και δυο τηγανιτές πατάτες, λυπάμαι αλλά... Ωραία τα λαχανικά και τα κοτόπουλα, αλλά η συμβίωση δεν βγαίνει με απαγορεύσεις και γκρίνια.

3 Έπειτα από έναν δύσκολο χωρισμό, είμαι στη φάση που προσπαθώ σιγάσιγά να φλερτάρω, να βγω, να περάσω όμορφα και θα ήθελα πολύ να κάνω μια νέα σχέση. Αυτό που νιώθω, όμως, όσες φορές έχω βγει ραντεβού είναι ότι με όσους άντρες έχουμε βγει να γνωριστούμε, βλέπω πως τους ενδιαφέρει μόνο ο εαυτός τους και τίποτα άλλο! Δεν ξέρω γιατί συμβαίνει αυτό, και το λέω επειδή με όσους ήθελα να κάνω κάτι παραπάνω, εξαφανίζονταν ή η επικοινωνία τους ήταν του τύπου πότε θα κάνουμε σεξ. Έχω βαρεθεί! Γιατί έχουμε γίνει έτσι; Μήπως εγώ κάνω κάτι λάθος;

Έπειτα από έναν δύσκολο χωρισμό, το φλερτ μοιάζει λίγο σαν να βουτάς ξανά στη θάλασσα μετά από τρικυμία. Ζούμε μια εποχή fast love. Swipe, match, repeat. Αλλά ξέρεις κάτι; Δεν φταις εσύ που θέλεις κάτι πιο βαθύ. Δεν υπάρχει τίποτα λάθος στο να ψάχνεις κάποιον που να βλέπει πέρα από τη στιγμή. Γιατί κάπου εκεί έξω υπάρχει κάποιος που θα σου στείλει μήνυμα όχι για να κανονίσει ραντεβού στο σπίτι του, αλλά για να δει πώς είσαι σήμερα. Μέχρι να τον βρεις, βγες, γέλα, φλερτάρει, παίξε, αλλά μη μικραίνεις τα «θέλω» σου για να χωρέσεις στα «μπορώ» κάποιου άλλου.

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Καλή εβδομάδα, Κριέ μου! Έπειτα από καιρό μπορείς να απολαύσεις ένα ήρεμο κι ευχάριστο επταήμερο! Παράλληλα, δώσε χώρο στις επικοινωνίες σου. Μάλλον θα σε φάνε τα χιλιόμετρα, καθώς όλο και κάπου θα πηγαίνεις, είτε κοντά είτε μακριά. Το θετικό είναι πως βρίσκεις χαρά ακόμα και σ' αυτό! Προσπάθησε να κάνεις τις εμπειρίες σου σοφία – το πιο χρήσιμο όπλο για το μέλλον σου. Στα της καρδιάς, αν είσαι single, δεν αποκλείεται να προκύψει κάποιο ειδύλλιο μέσω φιλικού ή οικογενειακού κύκλου. Θα κινηθεί με ρυθμούς χελώνας βέβαια, αλλά είδαμε και από τα γκομενάκια βολίδα! Αν, πάλι, δεν είσαι single, μίλα καθαρά και ξάστερα, αφιρώντας στην άκρη τα υπονοούμενα, αν θες να αποφύγεις τις παρεξηγήσεις.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Καλή εβδομάδα, Ταύρε μου! Θέλεις να συνδεθείς με το εσωτερικό σου παιδί αλλά και να έρθεις πιο κοντά και με τους γύρω σου – ειδικά αν σας συνδέει κάτι στον οικονομικό τομέα. Πατι όχι, θα πω εγώ. Πάντως, μπορείς να βρεις χαρά μέσα από συζητήσεις ή και μετακινήσεις. Για να αποκτήσεις και περισσότερη δύναμη ή και αισιοδοξία, πρέπει να εμπλουτίσεις τις γνώσεις σου. Στα θέματα καρδιάς τώρα, αν είσαι ελεύθερο πουλί, σίγουρα θα προκύψει μια ενδιαφέρουσα γνωριμία. Αλλά θέλω να κρατάς μικρό καλάθι και να μην πτοηθείς από τυχόν απρόοπτα. Συμβαίνουν και στις καλύτερες οικογένειες. Αν δεν είσαι ελεύθερο πουλί, προτίμησε τις ήμερες κουβέντες με το αμόρε. Κοινώς, κόψε τους αχρείστους καβγάδες πια, εντάξει;

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Καλή εβδομάδα, Δίδυμε! Επειδή θέλεις να χαμογελάσεις λίγο το χειλάκι σου, θα σου προτείνω να εστιάσεις στις διαπροσωπικές και επαγγελματικές σου σχέσεις. Στις μεν οι κοινές δραστηριότητες μπορεί να σε ενθουσιάσουν, στις δε ίσως υπάρξει κάποια μικρή κόντρα, που όμως θα σε εξιτάρει. Μπορείς να τις ανανεώσεις οργανώνοντας κάποια έκπληξη. Ίσως, πάλι, αυτή να έρθει μέσα από διάφορα απρόοπτα. Όπως και να 'χει, εσύ κράτα πως όλα είναι για καλό! Στα ερωτικά, αν είσαι μόνος, ίσως προκύψει μια νέα γνωριμία εντελώς στα ξαφνικά. Μάλιστα δεν αποκλείεται να δέσει το γλυκό στη δουλειά! Αν δεν είσαι μόνος, σταμάτα να εκνευρίζεσαι με το παραμικρό. Αντιθέτως, κάνε σχέδια με το αμόρε για το κοινό σας μέλλον.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Καλή εβδομάδα, Καρκίνε μου! Το mood του επταμέρου σε καλεί να γίνεις πιο πρακτικός και να οργανωθείς καλύτερα. Αυτό δεν σημαίνει πως αξίζει να χάσεις τη χαρά της ζωής, που τώρα δεν είναι άλλη από τις επικοινωνίες και τις μετακινήσεις – έστω και τις μικρές. Όμως δεν μπορείς να περιμένεις όλα στην καθημερινότητά σου να είναι ρόδινα. No challenge, no fun! Στα γκομενικά, αν είσαι ελεύθερος, βγες με φίλους ή ξεκίνα κάποια καινούργια δραστηριότητα, γιατί κάπου εκεί κρύβεται μια νέα γνωριμία. Αν δεν είσαι ελεύθερος, αφιέρωσε χρόνο στη σχέση σου – έστω και λίγο –, αν θες να πάει καλά. Επιπλέον, προσπάθησε να μιλήσεις με σαφήνεια γι' αυτά που σε απασχολούν.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Καλή εβδομάδα, Λέοντα! Αρκετά επικοινωνιακό, και άκρως δημιουργικό σε βρίσκει το επταήμερο! Αν αξιοποιήσεις και την έμπνευσή σου, θα βρεις χαρά μέσα από τα μικρά και απλά αλλά και από τις ευχάριστες επαφές είτε με τα παιδιά είτε με το γκομενάκι. Αξιοποίησε και την παραμικρή ανάλαφρη στιγμή που σου προσδίδει αισιοδοξία τώρα που μπορείς. Στα προσωπικά, αν είσαι αδέσμευτος, έχεις διάθεση για φλερτ, κάτι που εύκολα «γεννά» νέες γνωριμίες. Αν υπάρξει και κάποιο απρόοπτο, μην τα βάψεις μαύρα, ναι; Αν είσαι δεσμευμένος, προτίμησε να μείνεις σπίτι με το αμόρε για να κουλουριάσετε και όχι μόνο! Να οργανώσετε τα κοινά και πρακτικά ζητήματά σας εννοώ, τι άλλο;

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Καλή σου εβδομάδα, φίλε Παρθένε! Είναι καλή στιγμή να φέρεις τον εσωτερικό σου κόσμο σε ισορροπία. Ξεκίνα γιόγκα ή κάνε κάνα διαλογισμό, ξέρω κι εγώ; Πρέπει να αφιερώσεις χρόνο στον εαυτό σου, διότι τον έχεις παραμελήσει τελευταία. Επιπλέον μπορείς να έρθεις πιο κοντά στην οικογένειά σου, καθώς η ζεστασιά της είναι η καλύτερη πηγή θετικής ενέργειας. Στα ερωτικά τώρα! Αν είσαι ελεύθερος κι ωραίος, δεν λέω πως δεν θα υπάρξουν νέες γνωριμίες. Σίγουρα όμως πρέπει να δώσεις χρόνο και να μην πιέσεις τις καταστάσεις. Αν, πάλι, είσαι ήδη δεσμευμένος κι ωραίος, συζήτησε ήρεμα αυτά που σε ενοχλούν για να μπειτε ξανά στην κανονική σας ροή με το αμόρε.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Καλή εβδομάδα, Ζυγέ μου! Αυτή την φορά το πολύ μπλα – κυρίως με φίλους και συγγενείς – το χρειάζεσαι, καθώς θα σου δώσει την αισιοδοξία και την έμπνευση που σου λείπει για να πας μπροστά! Θυμήσου πως μέσα από τα απλά, μικρά και καθημερινά μπορείς να εισπράξεις κάτι μεγάλο και άκρως χρήσιμο. Πάρε αυτή την πληροφορία λοιπόν και κάν' την ό,τι θες! Στα αισθηματικά σου τώρα, αν είσαι μπακουρομπάκουρο, πες «ναι» στη μάθηση, πες «ναι» και στις μετακινήσεις, γιατί δεν αποκλείεται εκεί να γνωρίσεις νέο αμόρε. Πάντως μη βιαστείς! Αν δεν είσαι μπακουρομπάκουρο, εστίασε στα κοινά που έχεις με το αμόρε, όπως είναι το κοινό σας πρόγραμμα ή τα κοινά σας έξοδα, καθώς έχει καθεί λίγο η μπάλα.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Σκορπιέ μου! Νιώθεις πως η τύχη έχει κάνει φτερά από δίπλα σου τελευταία; Πάρ' το αλλιώς, με το να αξιοποιήσεις τα ταλέντα σου και να επαναφέρεις τη χαρά και τον ενθουσιασμό στη ζωή σου. Μάλιστα δεν αποκλείεται να σου προταθεί κάποια όμορφη μετακίνηση, όπως εκδρομή. Μην τυχόν και πεις «όχι», καθώς όλο και κάποια ευχάριστη έκπληξη μπορεί να κρύβεται εκεί! Στα του έρωτα τώρα, αν είσαι μπακούρι, αξιοποίησε τη γοητεία και την αυτοπεποίθησή σου και δεν θα χάσεις. Πάντως δώσε χρόνο πριν επενδύσεις. Αν, πάλι, δεν είσαι μπακούρι, εκμεταλλεύσου το ευνοϊκό κλίμα που επικρατεί για να έρθεις πιο κοντά με το έτερόν σου ήμισυ. Μπορείτε να συζητήσετε και για τα κοινά σας πλάνα.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Τοξότη μου! Αυτό το επταήμερο μπορείς να συνδυάσεις τη σκέψη με τις πράξεις. Θα πάει καλά όλο αυτό μόνο αν λάβεις υπόψη σου και την παραμικρή λεπτομέρεια. Μην ξεχνάς να πανηγυρίζεις όλες τις νίκες σου, ακόμα και τις μικρές! Από την άλλη, γιατί δεν αυξάνεις τόσο τις συζητήσεις όσο και τις μετακινήσεις σου, προκειμένου να γεμίσεις με ευχάριστα συναισθήματα, οέο; Όσον αφορά τον έρωτα, τώρα, αν είσαι ελεύθερος, θυμήσου πως στην αρχή είναι όλα ρόδινα, όμως το αληθινό πρόσωπο κάποιου φαίνεται μετά το πρώτο μπαμ. Άρα μήπως να μην είσαι τόσο βιαστικός; Αν δεν είσαι ελεύθερος, μη χάσεις την ψυχραιμία σου, κυρίως για θέματα άνευ σημασίας. Πόση υπομονή να κάνει το έτερόν ήμισυ;

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Καλή εβδομάδα, Αιγόκερέ μου! Φήμες λένε πως θέλεις διακαώς να προχωρήσεις μπροστά και να πραγματοποιήσεις και τα πιο τρελά σου όνειρα! Για να βγει smooth όλο αυτό, πρέπει και να συνδεθείς με το μέσα σου αλλά και να έχεις πίστη στον εαυτό και στις δυνάμεις σου. Μην επηρεάζεσαι από το μακρύ και το κοντό του καθενός, γιατί εσύ ξέρεις κάτι παραπάνω. Στα προσωπικά, αν είσαι χωρίς σχέση, ενδέχεται μέσα από μια επαγγελματική συνάντηση να γεννηθεί ένας έρωτας. Αρκεί όμως να το πας χαλαρά και να μην πιέσεις με τα μούτρα. Αν είσαι ήδη σε σχέση, πρόσεξε τα νεύρα σου. Μήπως είναι προτιμότερο να εστιάσεις στα κοινά σχέδια που έχεις με το αμόρε για να αποφύγεις τους μπελάδες;

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Καλή εβδομάδα, Υδροχόε μου! Για να αποκτήσεις τον νέο αέρα που θες, πρέπει να πάρεις μέρος σε ωφέλιμες συζητήσεις ή να οργανώσεις συναντήσεις με φίλους και συναδέλφους. Βάλε και τα social στο παιχνίδι. Μπορείς, ας πούμε, να κάνεις το προφίλ σου λίγο πιο επαγγελματικό! Γενικώς, πρέπει να εμπιστευτείς και να ανοιχτείς στους ανθρώπους γύρω σου. Ίσως να έχουν να σου μάθουν πολύ περισσότερα απ' όσα νομίζεις. Στα γκομενικά, αν δεν έχεις ταίρι, δεν προβλέπεται αυτό να αλλάξει, καθώς εκεί που εστιάζεις είναι στα επαγγελματικά και στο να σταθεροποιήσεις το πρόγραμμά σου. Αν έχεις ταίρι, απόφυγε τις αλλαγές της τελευταίας στιγμής, γιατί αυτές μπορεί να προκαλέσουν έντονους καβγάδες. Έτσι, χωρίς λόγο!

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Καλή εβδομάδα, Ψαράκι μου! Τι θα έλεγες να πέσεις με τα μούτρα στη δουλειά; Στα θετικά του να είσαι workaholic μέτρα και τον ενθουσιασμό που νιώθεις κάθε φορά που γίνεσαι λίγο πιο creative, έτσι; Παράλληλα, μπορείς να βάλεις τα σχέδια και τα όνειρά σου σε εφαρμογή, καθώς ήρθε επιτέλους ο καιρός; Επίσης μην κοιτάς μόνο το δέντρο, γιατί χάνεις όλο το δάσος. Στα ερωτικά, τώρα, αν δεν έχεις μόνιμο δεσμό, γιατί να μην αποκτήσεις έναν και η αφορμή να δοθεί μέσα από μια τυχαία γνωριμία; Το αν θα κρατήσει πάντως είναι κάτι που θα φανεί! Αν, πάλι, έχεις ήδη μόνιμο δεσμό, κάνε κάτι απλό και μικρό για να θυμίσεις στο αμόρε πόσα σας ενώνουν. Μπας και ξεχάσετε πόσα σας χωρίζουν!

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωρακόπο σου

Συντονιστείτε εδώ

voice 102.5

Το soundtrack της πόλης

Δημήτρης Αθανασιάδης

Δε - Πα 18:00 - 20:00

Γιοβάννα Βλασσοπούλου

Δε - Πα 12:00 - 14:00

Αθηνά Κλήμη

Δε - Πα 14:00 - 16:00

Σωτήρης Ρουμελιώτης

Δε - Πα 20:00 - 22:00

Χαρά Αλεξανδροπούλου

Δε - Πα 16:00 - 18:00

Γιάννης Νένης

Δε - Πα 10:00 - 12:00

Επιστήμη Μπινάζη &
Διονύσης Νοταράκης

Δε - Πα 08:00 - 10:00

Μεγάλος
Χορηγός

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

#μετοΕθνικο

Με τις παραστάσεις που εμπνέουν.
Με τις ερμηνείες που καθηλώνουν.
Με σεβασμό στην κλασική θεατρική
παράδοση, αλλά και στήριξη
στη σύγχρονη δημιουργία.
Η ΔΕΗ, με σταθερή και πολυετή
προσφορά στον Πολιτισμό, γίνεται
Μεγάλος Χορηγός του Εθνικού Θεάτρου,
ενισχύοντας το όραμα για ένα θέατρο
ανοιχτό σε όλους.

Για να είμαστε όλ@
ένα #μετονπολιτισμο

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
Ρεπερτόριο
2025-26